www.dhammaransi.com

အမရပူရ-တောင်မြို့

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ၏

ပထမကျမ်းစာ

ရတနာ့ဂုဏ်ရည်

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ် ခံယူထားသူများ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ရကျိုး ပြည့်စုံအောင်
ကြိုးစားတတ်ဖို့ ဤကျမ်းစာက တာဝန်ယူပါလိမ့်မည်။

သာသနာ-၂၅၁၆ ကောဇာ-၁၃၃၄ ခရစ်-၁၉၇၂

www.dhammaransi.com

အမရပူရ-တောင်မြို့

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ၏

ပထမကျမ်းစာ

ရတနာ့ဂုဏ်ရည်

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ် ခံယူထားသူများ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ရကျိုး ပြည့်စုံအောင်
ကြိုးစားတတ်ဖို့ ဤကျမ်းစာက တာဝန်ယူပါလိမ့်မည်။

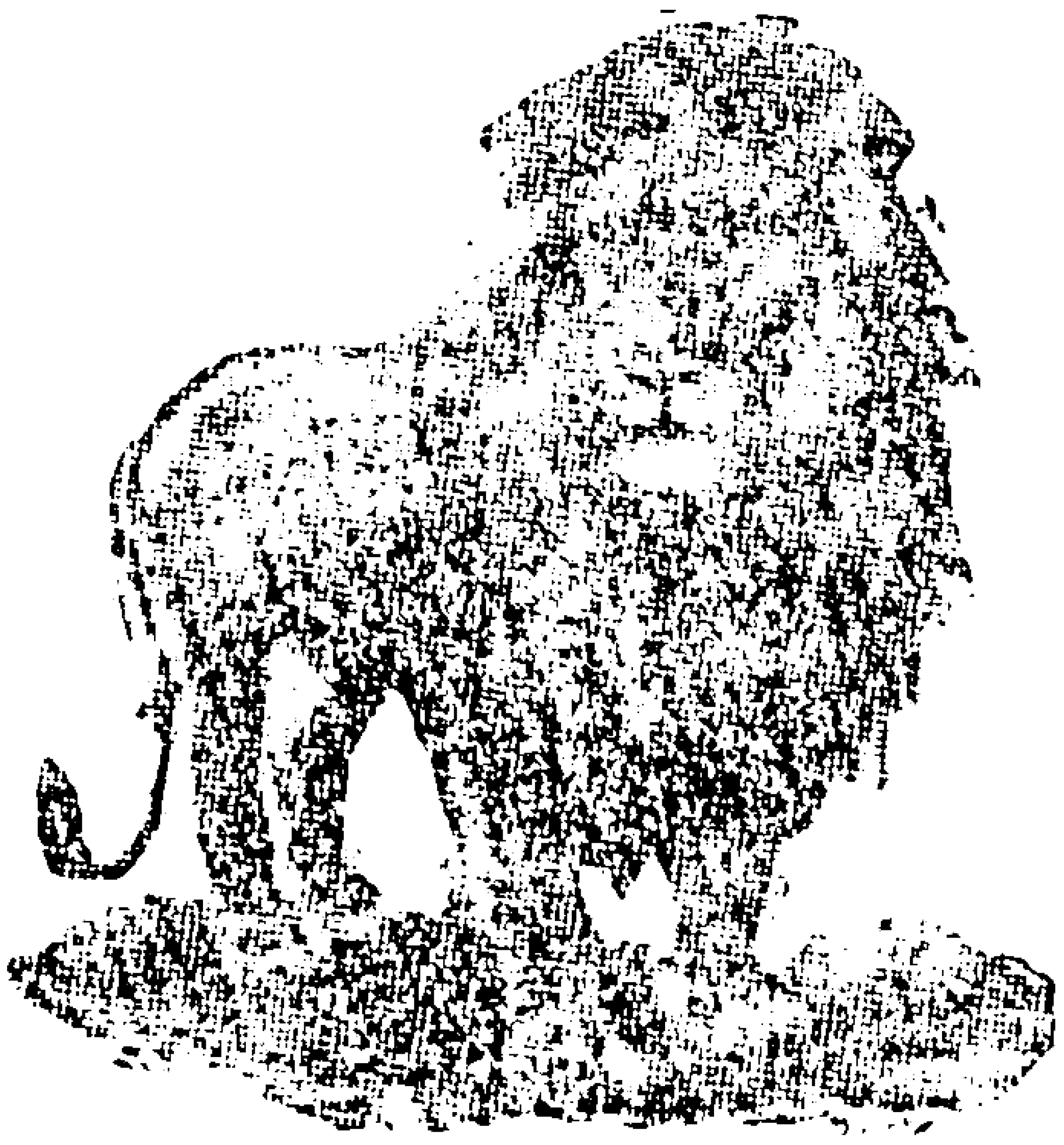

သာသနာ-၂၅၃၆ ကောဇာ-၁၃၅၄ ခရစ်-၁၉၉၂

www.dhammaransi.com

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာမူပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်
စာမူခွင့်ပြုချက် အမှတ် ၆ဂ၂/၉၂(၆)

စာအုပ်စာတမ်း စာနယ်ဇင်း မျက်နှာဖုံးရိုက် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ
ခွင့်ပြုချက် အမှတ် ၉၀/၉၂ (ဂ)

မျက်နှာဖုံးရိုက် – ရတနာ့ဂုဏ်ရည်စာပုံနှိပ်တိုက်

အုပ်ရေ – ၂၀၀၀

အကြိမ် – ဒုတိယအကြိမ်

၁၉၉၂ ခု၊ စက်တင်ဘာလ

တန်ဖိုး ဂ၀-ကျပ်၊

ထုတ်ဝေသူ – ဦးမြသန်း (၀၁၀၅၀)
အသိုင်းအဝိုင်းစာပေ
၃၅၊ သမာဓိလမ်း၊ ဇဗ္ဗုစုံရပ်၊ ကမ္ဘာအေး။

ပုံနှိပ်သူ – ဒေါ်အေးအေးသန်း (၀၂၀၃၂)
ရတနာ့ဂုဏ်ရည်စာပုံနှိပ်တိုက်၊
အမှတ် ၅၅၊ ဗိုလ်ရွှေလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

www.dhammaransi.com

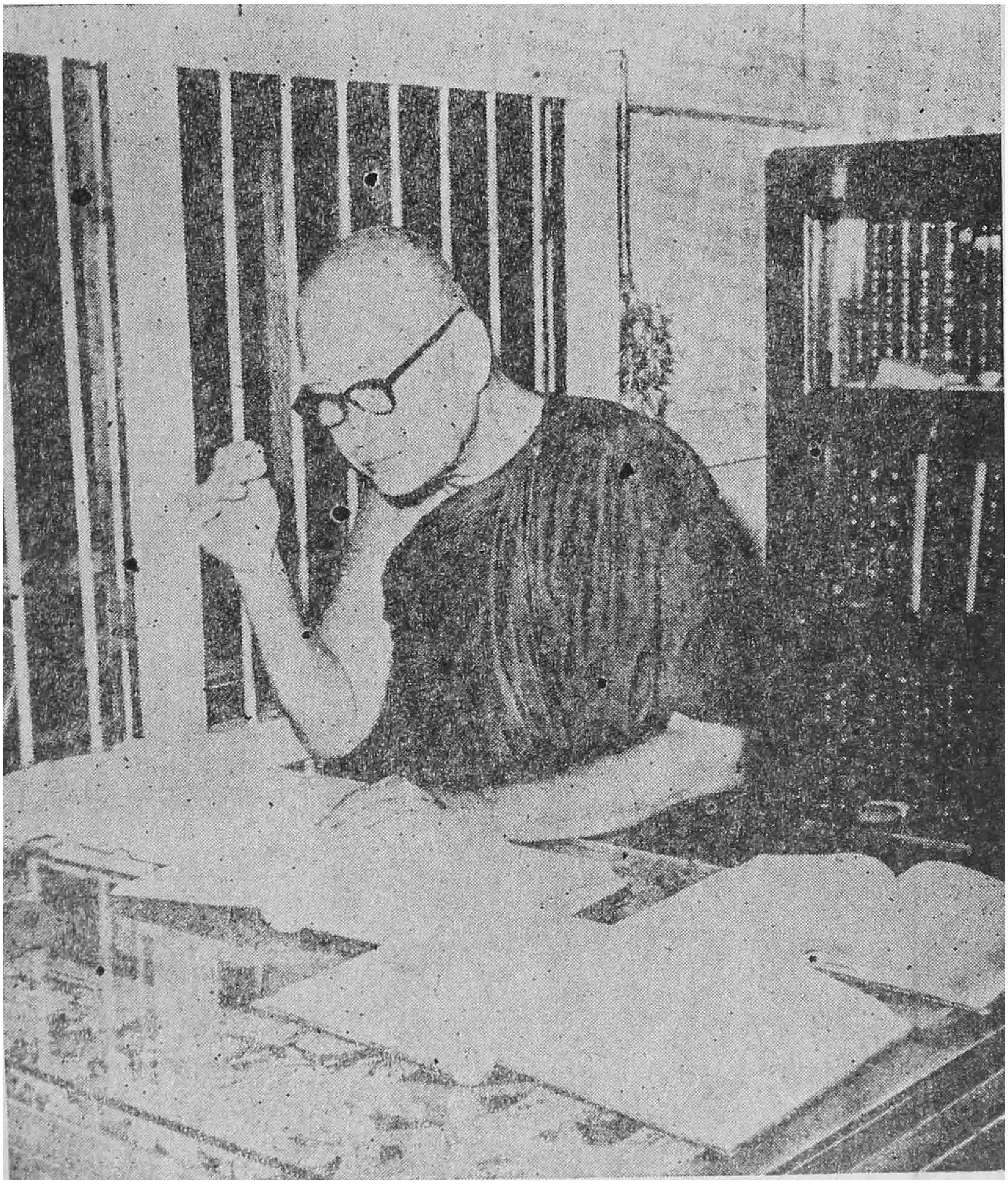

အမရပူရမြို့
မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ
ကျမ်းစာများ ရေးသားတော်မူနေပုံ။

www.dhammaransi.com

အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက် ဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏

[၁၂၆၁-၁၃၃၉]

တစ်ဘဝသံသရာ ဖြစ်စဉ် အကျဉ်း

၁။ အရှင် ဇနကာဘိဝံသ ဆရာတော်လောင်း သူငယ်ကို စစ်ကိုင်းတိုင်း ရွှေဘိုခရိုင် ဝက်လက်မြို့နယ် သရိုင်ရွာ ဦးဇောတိ-ဒေါ်အုန်းလှိုင်တို့မှ ၁၂၆၁-ခုနှစ် တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၁၄-ရက်၊ (၁၉၀၀-ပြည့်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇-ရက်) အင်္ဂါနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။

၂။ ၁၂၆၆-ခုနှစ် ပထမအကြိမ် ရှင်သာမဏေ ပြုတော်မူသည်။

၃။ ၁၂၇၅-ခုနှစ်၌ ဒုတိယအကြိမ် ရှင်သာမဏေပြုတော်မူသည်။

၄။ ၁၂၇၉-ခုနှစ် သက်တော် ၁၈-နှစ် အရွယ်တွင် ပထမကြီးတန်း စာမေးပွဲကို အောင်တော်မူသည်။

၅။ ၁၂၈၀-ပြည့်နှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ ပထမအကြိမ် ရဟန်း အဖြစ် ခံယူတော်မူသည်။

၆။ ၁၂၈၁-ခုနှစ် နယုန်လပြည့်နေ့၌ ဒုတိယအကြိမ်၊ ၁၂၈၁-ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ တတိယအကြိမ် ရဟန်းအဖြစ် ခံယူတော်မူသည်။

၇။ ၁၂၈၇-ခုနှစ်၌ "ပထမကျော်" အောင်မြင်တော်မူသည်။

၈။ ၁၂၈၉-ခုနှစ်၌ "သက္ကသိဟ စာမေးပွဲ"ခေါ် "ပရိယတ္တိ သာသန ဟိတ ဓမ္မာစရိယ" ဘွဲ့ ရရှိ အောင်မြင်တော်မူသည်။

www.dhammaransi.com

၉။ ၁၃၀၃-ခု၊ ဝါဆိုဦး(၁၉၄၁-၄၂)ဂျပန်စစ်တပ်များ မြန်မာပြည်သို့ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်မည့်နှစ်တွင် ယနေ့လက်ရှိ အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတိုက်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ သီတင်းသုံးတော် မူသည်။ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့စဉ်က သံဃာတော်ငါးပါးမျှသာရှိ၍ ပျံလွန်တော်မူချိန်တွင် သံဃာတော် ငါးရာကျော်မျှ သီတင်းသုံးလျက်ရှိသည်။

၁၀။ (လွတ်လပ်ရေး ရရှိပြီးနောက်) ၁၃၁၂-ခုနှစ် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ (ရှေးဦးစွာ) "အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ" ဘွဲ့တံဆိပ် ဆက်ကပ်ခြင်းကို ခံယူရသည်။

၁၁။ ၎င်းနှစ်မှာပင် နိုင်ငံတော်စာသင်ကျောင်းများ၌ သင်ကြားရန် မူလတန်း ဗုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲခေါ် သင်ခန်းစာများကိုရေးသားခဲ့သည်။

၁၂။ ၁၃၁၅-ခုနှစ်၌- (က) ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ ဩဝါဒါစရိယ သံဃနာယက၊
(ခ) ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ ဘာရနိတ္ထာရက၊
(ဂ) ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ ပါဠိပဋိဝိသောဓက၊
(ဃ) ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ ဩသာနသောဓေယျ ပတ္တပါဠကအဖြစ် တင်မြှောက်တော်မူခြင်းကို ခံယူရသည်။

၁၃။ ၁၃၃၃-ခုနှစ် ပဲခူးမြို့၌ ကျင်းပသော ဂိုဏ်းလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးကြီးက ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ ဥပဥက္ကဋ္ဌ(ဒုတိယသာသနာပိုင်) အဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်းကို ခံယူတော်မူရသည်။

၁၄။ ၁၂၉၁-ခု သက်တော် (၃၀)မှစ၍ ကျမ်းစာများကို စတင် ပြုစုတော်မူခဲ့ရာ ၁၂၉၃-ခုနှစ်တွင် ပထမဦးဆုံး ကျမ်းစာကို ရေးသားပြီးစီးတော်မူ၍ ၁၃၃၈-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလတွင် "နောက်ဆုံးဆယ်လ မြတ်ဗုဒ္ဓ" ကျမ်းစာကို ရေးသားပြီးလျှင် "တစ်ဘဝသံသရာ" အမည်ဖြင့် ထေရုပ္ပတ္တိကို ကိုယ်တိုင် ရေးတော်မူခဲ့သည်။

၁၅။ ၁၃၃၉-ခုနှစ် သက်တော် (၇၈)နှစ် အရောက် နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၂-ရက် (၁၉၇၇-ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၇-ရက်) အင်္ဂါနေ့ ညနေ (၄) နာရီမိနစ်(၃၀)တွင် တစ်ဘဝအတွက် ငြိမ်းတော်မူပါသည်။

www.dhammaransi.com

တစ်ဘဝသံသရာဖြစ်စဉ်အကျဉ်း

ကျေးဇူးတော်ရှင် ဘုရားရှင်

၁။ ဘုရားရှင်တော်၊ မပွင့်ပေါ်လျှင်၊ လူတော်အများ၊ စိတ်ကောင်းထားလည်း၊ ဤကား ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်နှင့်၊ ထိုထိုဘုံဘဝ၊ မသိရ၊ များလှအပြစ်တွေ။

၂။ ဘုရားရှင်တော်၊ ပွင့်ထွန်းပေါ်၍၊ ဟောဖော်ညွှန်ကြား၊ မြတ်တရားကြောင့်၊ ဤကား ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်နှင့်၊ ထိုထိုဘုံဘဝ၊ သိကြရ၊ များလှကျေးဇူးပေ။

၃။ ကျေးဇူးတော်ရှင်၊ ဘုရားရှင်ကို၊ ဦးတင်မပြတ်၊ ကျေးဇူးဆပ်ဖို့၊ ပရိယတ်နှင့်၊ ပဋိပတ် နှစ်ဖြာ၊ သာသနာကို၊ ကောင်းစွာကြိုးကုတ်၊ လွန်အားထုတ်၊ အဟုတ်ကျင့်ကြစေ။

၄။ အကျင့်မဖော်၊ ဂုဏ်လာဘ်မျှော်၍၊ စိတ်ပျော်ကိုယ်ရှင်၊ သာသနာဝင်မူ၊ အစဉ်နှောင်လာ၊ သာသနာနှင့်၊ ကိုယ်ပါနိမ့်ကျ၊ နောက်ဘဝ၌၊ ရောက်ရလေမည့်၊ တိုင်းမသိ၊ များဘိဒုက္ခတွေ။

ကုသိုလ်ရေးမှို ကြိုးစားမည်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ လောင်းလျာတုန်းက၊ နောက်ဆုံးအထိ ပါရမီ၊ လူနတ်များစွာ ချမ်းသာရေးမှို၊ အသက်ပေးလို့ ဖြည့်ခဲ့သည်။
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာအတွက်တော့၊ ငါပါအသက်ဆုံးစေမည်၊
နောက်မဆုတ်ပေါင်ခုလိုတွေးလို့၊ ကုသိုလ်ရေးမို့ ကြိုးစားမည်။

www.dhammaransi.com

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏

ကျေးဇူးသိ၍ ကျေးဇူးဆပ်ကြပါစို့

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ဆရာတော်သည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နှင့် တိုင်းပြည်ကို ချစ်မြတ်နိုးသူတိုင်း ကျေးဇူးအမြဲသိနေရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတစ်ပါးဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော်သည် အကျော်အစော ဘုန်းကံကြီးမားမှုကို ဦးစားမပေးဘဲ ရဟန်းဘဝကို အလွန်မြတ်နိုးတော်မူပါသည်။

နှောင်းခေတ် သာသနာတော်နှင့် တိုင်းပြည်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်မည့် သူများ အတွက်လည်း ဆက်စပ် ထမ်းဆောင်နိုင်ရန်၊ ပိဋကတော် သင်ရိုးကို လွယ်ကူစွာ ပေါက်မြောက်အောင် သဒ္ဒါ, ဝိနည်း, အဘိဓမ္မာ, သုတ္တန်ကျမ်း များကို ကုန်စင်အောင် ကြိုးစား ပြုစုတော်မူခဲ့သည့်ပြင်၊ လူရော ရှင်ပါ တိုင်းပြည်နှင့် သာသနာကို မည်သည့်အသိဉာဏ် ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် မည်သို့ ပြည့်စုံမှ တာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်မည်ကိုလည်းကောင်း ဥပမာ ရတနာ့ဂုဏ်ရည်၊ ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာ၊ အနာဂတ်သာသနာရေး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာသင်ခန်းစာ၊ ဘာသာသွေး၊ ဘာသာရေးပြဿနာများ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ အစရှိသော ကျမ်းစာများကို ရေးသား ညွှန်ပြခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အဆုံးအမ နည်းလမ်း ညွှန်ပြထားတော် မူခဲ့ပါသည်။

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရား၏ နှလုံးသားဖြင့် သာသနာတော်အား ပူဇော်သွားသော ကျမ်းစာများကို ရဟန်း ရှင် လူများလက်သို့ လွယ်ကူစွာ ရောက်ရှိ၍ ကောင်းမြတ်သော ကိုယ်ကျင့်တရားအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းဖြင့် ဆရာတော်နှင့် သာသနာတော်၏ ကျေးဇူးကို ဆပ်ကြပါစို့။

ဗုဒ္ဓအဆုံးအမသည် လက်တွေ့လုပ်၍ဖြစ်ကြောင်း နမူနာပြခဲ့ခြင်း

ဆရာတော်သည် အနာဂတ်သာသနာရေးကျမ်းတွင် မိမိရေးသား ညွှန်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဘုရားရှင်၏သာသနာသည် တကယ်သဒ္ဓါတရား ရှိ၍ တကယ်လုပ်သူရှိလျှင် ဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို မိမိ၏ မဟာဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတိုက်ကပင် ပရိယတ္တိရော၊ ပဋိပတ္တိပါ သာသနာ့ကျက်သရေ ဆောင်ဖြစ်အောင် နမူနာ စံအဖြစ် ပြခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါသည်။

www.dhammaransi.com

ယနေ့ သာသနာတော်တွင် သံဃာတော် ငါးရာ, ခြောက်ရာကျော်မျှသည် တိုင်းပြည်၏ ကောင်းမှုဖြင့် မငြိုမငြင် မဆင်းရဲရဘဲ အတူနေ အတူစား အတူ ပညာသင်လျက် နေကြသည်မှာ မြန်မာပြည်မှာရော၊ ကမ္ဘာတစ်ဝှန်းမှာ ဤတစ်နေရာသာ ရှိပါသည်ဟုဆိုလျှင် စကားမလွန်တန်ဟု ထင်မိပါသည်။ ဤပြယုဂ်တစ်ခုနှင့်ပင် သာသနာ့ ကျက်သရေသာမက မြန်မာ့ ကျက်သရေပါ တင့်တယ်လှပါသည်။

ထို့ကြောင့် ယနေ့နိဗ္ဗာန်သို့ အမြန်ဆုံး ရောက်လိုကြပါသည်ဟု ဆိုနေကြသူအများစုသည် ကျေးဇူးသိ၍ သိသလို ပြုတတ်ခြင်းမည်သည် ဗုဒ္ဓပွင့်တော်မူခြင်းဟူသော ဒုလ္လဘလောက် ခဲယဉ်းသည်ဟု အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော်တွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဆုံးမတော်မူခဲ့သော အဆုံးအမနှင့်အညီ "ကတညုတ ကတဝေဒီ" သူ့ကျေးဇူးကိုသိ၍ သိသည့်အတိုင်း ကျေးဇူးကို ဆပ်ကြပါစို့။

ဆက်လက် တည်တံ့ပါစေသော်

ကိုယ်တည်းတစ်ယောက်၊ ချမ်းသာရောက်ဖို့၊ ခုလောက်ကြိုးကုတ်၊ အားမထုတ်ဘူး၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ သာသနာ၏၊ ရှေးခါဘိုးဘ၊ လက်ထက်ကလျှင်၊ ရသည့်တန်ဖိုး၊ ထပ်မညှိုးဖို့၊ အားကြိုးမာန်တက်၊ ငါဆောင်ရွက်သည်၊ ဆက်လက်တည်တံ့ပါစေသော်။

ပြောသလိုလုပ်၍ လုပ်သလို ပြောလေ့ရှိခြင်း

အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ဆရာတော်သည် "ပထမကျော်" "သကျသီဟမေ့ာစရိယ" စာမေးပွဲကို အောင်မြင်ခဲ့သော်လည်း ရေးသားတော်မူခဲ့သောကျမ်းစာများတွင် ထိုဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြလေ့မရှိခဲ့ရုံသာမက "အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ" ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေး ရလျှင်ရခြင်း ဆက်ကပ်ခံခဲ့ရသော်လည်း ထိုဘွဲ့ထူးကိုလည်း ကျမ်းစာများတွင် ထည့်သွင်းရိုက်နှိပ်ခြင်း မပြုခဲ့ရပါ။

ဆရာတော်သည် သာသနာတော် အကျိုးကို ပြုစု အားထုတ်ရန် အတွက် စာမေးပွဲ အောင်မြင်မှု ဂုဏ်ထူးများရှိမှု တစ်စိတ်တစ်ဒေသ အလုပ် လွယ်ကူစွာ အောင်မြင်နိုင်မှု ရှိမည်ဟု ယုံကြည်သည်မှတစ်ပါး

www.dhammaransi.com

သာသနာတော်၏ အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြောသလိုလုပ်-လုပ်သလိုပြောပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓကို တကယ်ကြည်ညို၍ သီလကို တကယ်လုံခြုံမှသာ မိမိအလိုရှိသော သာသနာရေး အောင်မြင်မည်ဟု အစဉ်သဖြင့် ဆုံးမဩဝါဒပေးတိုင်း စကားစပ်မိတိုင်း ပြောဆိုဆုံးမလေ့ရှိပါသည်။

ခေတ်ပူဇော်ပွဲများ လုပ်လေ့မရှိ

ကျောင်းတိုက်အတွင်း စာမေးပွဲအောင်သည့် ပူဇော်ပွဲ၊ မွေးနေ့ပူဇော်ပွဲ စသည်ဖြင့် လုပ်လေ့မရှိပါ။ စာမေးပွဲအောင်မြင်သော သံဃာတော်တစ်ပါး အတွက် ပူဇော်ပွဲလုပ်ချင်သဖြင့် ရဟန်းဒကာက ဆရာတော်အား လာ၍ လျှောက်ရာ ဆရာတော် ကိုယ်တိုင်က မလိုက်သဖြင့် စာချ ဘုန်းကြီးများကို ပင့်ပါရစေဟု တောင်းပန်သဖြင့် ခွင့်ပြုခဲ့ရာ စာချ ဘုန်းတော်ကြီးများ ကိုယ်တိုင်လည်း မလိုက်ခဲ့ကြပါ။

ကျမ်းပြုခြင်း၏ ဦးတည်ချက်

ဆရာတော်သည် ကျမ်းစာများ ပြုစုရာတွင် ရဟန်းတော်များ အတွက်ကို ပဓာန ဦးတည်တော် မူပါသည်။ သာသနာတော်ကို ရဟန်းတော် များသာ စောင့်ရှောက်နိုင်မည်။ လူပုဂ္ဂိုလ်များတွင်လည်း ဘုရားရှင်၌ ယုံကြည်ကြသူ များသာ စောင့်ရှောက်နိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့ ဆရာသမားနှင့် မိမိ ကိုယ်တိုင် လိုက်နာနေသော ဝါဒမှာလည်း-

"ဘုရားရှင်ဟာ သတ္တဝါများအပေါ်မှာ မေတ္တာရှိတယ်ဆိုသော်လဲ သူ့ရဲ့ သာဝက ရဟန်းများနဲ့ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမတို့ အပေါ်၌သာ တရား များများဟောတယ်"လို့ ဋီကာတို့က ဖွင့်ပြ မိန့်ဆိုထားတာ ရှိပါတယ်။ ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က "မိုးအကြီးအကျယ် ရွာလာတဲ့အခါ 'ရေသရောက်မှ ကျတဲ့ ရေကို ခံဖို့ရာ စဉ့်အိုးအကောင်းကြီးက တစ်လုံး၊ နှုတ်ခမ်းပဲ့က တစ်လုံး၊ အကွဲကတစ်လုံး၊ ဤသို့ သုံးမျိုးရှိရာဝယ် ပထမ ဘယ်အိုးနဲ့ ခံမည်လဲတဲ့၊ ဒီတော့ စဉ့်အိုး အကောင်းကြီးနဲ့ ခံမှာဘဲ၊ မိုးက မတိတ်သေးဘူး၊ စဉ့်အိုးကြီးလဲ ပြည့်နေပြီ၊ နောက်ထပ် ဘယ်အိုးနဲ့ခံမည်လဲ၊ ဒီတော့ နှုတ်ခမ်းပဲ့ အိုးနဲ့ ခံမှာဘဲလို့ ပြောတဲ့ အခါ နှုတ်ခမ်းပဲ့အိုးလဲ ပြည့်ပြီ၊ မိုးက မတိတ်သေးဘူး၊ ဘယ်အိုးနဲ့ ခံမလဲ၊ ဒီတော့ နွား၊ ခွေး၊ ငှက်တို့ သောက်ဖို့ရာ စဉ့်အိုးအကွဲနှင့်ခံမှာဘဲ"လို့ဖြေပါတယ်။

www.dhammaransi.com

ဒီလိုဖြေတဲ့အခါ ဘုရားရှင်က“ငါဘုရားရဲ့ရဟန်းသာဝကများသည် စဠ်အိုး အကောင်းကြီးနဲ့ တူကြတယ်၊ ထည့်သမျှတရားရေတွေကို အပြည့်ခံယူနိုင်ကြ တယ်။ ထို့နောက် ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ကြတဲ့ ဥပါသကာ ဥပါသိ ကာမများသည် နှုတ်ခမ်းပဲ့သည့်အိုးနဲ့တူကြတယ်၊ ရဟန်းသာဝကများလောက် တရားကို မခံယူနိုင်ကြဘူး၊ တိတ္ထိတို့ကတော့ စဠ်အိုးအကွဲနဲ့ တူကြတယ်၊ ဟောသမျှတရားတွေဟာ ဘေးလျှံပြီး ကျကုန်မှာဖြစ်လို့ နောက်နောင်အခါ အထုံဝါသနာကလေးမှ ရပါစေတော့လို့ သဘောထားပြီး အနည်းငယ်မျှသာ တရားရေကို ထည့်ပေးထားတယ်”လို့ ဒီစဠ်အိုးဥပမာနှင့် ဘုရားရှင်တရားတော် ကို“တစ်ဘဝသံသရာ”စာမျက်နှာ (၃၃၇) မှာ ကျမ်းပြုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အကျယ် ရှင်းပြထားတော်မူပါတယ်။

ဆရာတော်သည် အလုပ်လုပ်၍ အလုပ်ကြောင့် ဘုန်းကြီးပြီး ထင်ရှား ကျော်စောသည်ကို အပြစ်ဟု မြင်လေ့မရှိပါ။ ဘုန်းကြီးအောင် လုပ်ခြင်း၊ ရလာသောဘုန်းကိုမှီ၍ ဘုန်းရှိန်ကို သာယာနေသည်ကိုမူ မသင့်တော်ကြောင်း အမြဲဆုံးမလေ့ရှိပါသည်။

ယခု လက်ရှိတပည့်များကိုလည်း ဘုန်းကြီးလိုမှုကြောင့် ဟန်ဆောင် ဝါ ကြွားခြင်း၊ ဒကာ ဒကာမများကို အထူးအလေးပေး ပေါင်းခြင်းများကို ကြပ်ကြပ်တည်းတည်း အစဉ်လိုပင် ဆုံးမလေ့ရှိပါသည်။

ထို့ကြောင့် ယခု ဆရာတော်ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူပြီးမှ ဆရာတော်၏ ဓာတ်ပုံနှင့်တကွ အတ္တုပ္ပတ္တိအကျဉ်းကို ကျမ်းစာတိုင်းတွင် ဖော်ပြရာ၌ မိမိ ဆရာဖြစ်သည့် အတွက် ဂုဏ်ရှိအောင် ထည့်လိုသောကြောင့်ဟု မယူမှတ်ကြ စေလိုပါ။

သက်ဆိုင်ရာ စာကြည့်ပရိသတ်များ၏ အာသီသပြည့်ဝစေရန်သာ ဓာတ်ပုံ နှင့်တကွ ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံပါသည်။

.... ✲ ....

www.dhammaransi.com

သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏

အစွမ်း ၃-ပါး

၁။ သိရန်မှန်က မကျန်ရအောင် လုံးဝစုံလင် အကုန်မြင် သဗ္ဗညုဉာဏ်တော် အစွမ်းတည်း။

၂။ သိသည့်တရား များအပြား၌ ဟောထား စဖွယ် နည်းသွယ်သွယ်ကို ခြယ်လှယ်စုံလင် အကုန်မြင် သဗ္ဗညုဉာဏ်တော် အစွမ်းတည်း။

၃။ ကျွတ်ထိုက်ကြပေ များဝေနေ၏ ဋ္ဌနေ္တစရိုက် သူ့အကြိုက်ကို နှိုက်ချွတ်စုံလင် အကုန်မြင် သဗ္ဗညုဉာဏ်တော် အစွမ်းတည်း။

၄။ သဗ္ဗညုဉာဏ်အား စွမ်းသုံးပါးကြောင့် အများ ဝေနေ ကျွတ်လွတ်စေဖို့ မနေမနား သက် တော်အားဖြင့် ကြီးမားလေဘိ ရှစ်ဆယ်ရှိ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံသည့်တိုင်အောင် သယ်ယူဆောင် ဘုန်းခေါင်ငါတို့ဘုရားတည်း။

www.dhammaransi.com

အချီနိဒါန်း

ဥုံ နမော တေ ဝိဇေတုံ မေ၊
ဇ ယတော ဒဒတော ဇယံ။
န ဌထမ္ဘံ သဗ္ဗသန္တိံ၊
က ရ မေ ဇယမင်္ဂလံ။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်ခြင်း။ ။သဗ္ဗညုဘုရားရှင်ကို "ဗုဒ္ဓ" ဟု ခေါ်၏၊ ထိုဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်၏တရားတော်ကို "ဗုဒ္ဓဘာသာ" ဟု ခေါ်၏၊ ထိုဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်၏ တရားတော်အတိုင်း လိုက်နာနေထိုင်သူကို "ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်" ဟူ၍ ခေါ်၏၊ ထိုဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်လိုသူ, သို့မဟုတ် ဖြစ်နေသူသည် ဗုဒ္ဓ, ဓမ္မ, သံဃ, (ဘုရား, တရား, သံဃာ) ရတနာမြတ်သုံးပါး၏ အကြောင်းအရာကို ကောင်းစွာ နားလည်ရမည်၊ ထိုသို့ နားလည်ပြီးနောက် ထိုရတနာသုံးပါးကို မိမိယုံကြည်သလား·မယုံကြည်ဘူးလား ဟု စဉ်းစားထိုက်၏၊ မယုံကြည်လျှင် "ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပါ" ဟု ပြောဆိုဝန်ခံ နေသော်လည်း "ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်" မဖြစ်နိုင်သေးပါ။ ယုံကြည်လျှင်ကား "ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ" စသော သရဏဂုံသုံးပါးကို ဆောက်တည်ရ၏၊ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အစစ် ဖြစ်၏။

ပညာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်။ ။ထို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တို့တွင် ဂုဏ်နှင့် ယှဉ်၍ နစ်နစ်ကာကာ ယုံကြည်သူကား ဘုရားရှင်ကို ကိုးကွယ်ရာ၌ သက်တော် ထင်ရှား မြတ်ဘုရားကို စိတ်ထဲ၌ ထင်လာမြင်လာအောင် ကိုးကွယ်သည့် အပြင် ရုပ်ပုံစေတီတော်များကိုလည်း (ရွှေရှိသည်ဖြစ်စေ-မရှိသည်ဖြစ်စေ) ကျေကျေနပ်နပ် လေးမြတ်လေ့ရှိ၏၊ တရားကို ကိုးကွယ်ရာ၌လည်း တရားအစစ်အမှန် ကျမ်းဂန်ပိဋကတ်နှင့် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရားကို မှန်းဆ၍ အားရပါးရ ပူဇော်၏၊ သံဃာကို ကိုးကွယ်ရာ၌လည်း သုပ္ပဋိပန္နတာ စသောဂုဏ်တို့နှင့် အတော်အတန် ပြည့်စုံသော ပုထုဇဉ်များကိုလည်းကောင်း, အမှန်းအစားအားဖြင့် အရိယာသံဃာတော်ကိုလည်းကောင်း ကိုးကွယ်၏၊ ထိုရတနာသုံးပါးအတွက် ဆိုလျှင် အသက်ကိုပင် စွန့်ဝံ့၏၊ ဤသူကား ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်သူပေတည်း။

www.dhammaransi.com

အချီနိဒါန်း

သဒ္ဓါဗုဒ္ဓဘာသာဝင်။ ။သူများအပြောကောင်း၍ ယုံကြည်သော သဒ္ဓါဖြင့်၊ သို့မဟုတ် မိရိုးဖလာဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်နေသူတို့ကား ဘုရားစစ် တရားစစ် သံဃာစစ်တို့၌ ထိထိရောက်ရောက် သဒ္ဓါစိတ်ပေါက်သူ နည်းပါး၏၊ (လုံးလုံးမရှိဘူးဟု မဆိုလိုပါ။) ဘုရားကို ကြည်ညိုရာ၌ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရား ထိအောင် စိတ်မရောက်နိုင်ပဲ ရုပ်ပုံ စေတီတော် လောက်သာ စိတ်ရောက်၏၊ ရုပ်ပုံစေတီတော်များတွင်လည်း ဆွေဘုရား မျိုးဘုရား မိမိ ပူဇော် ထားသော ရုပ်ပွားစေတီတော်များကို ပိုမို၍ ကြည်ညိုတတ်ကြ၏၊ ရှေးပြောင်ပြောင် စေတီရုပ်ပွားကိုလည်း သာ၍ ကြည်ညိုကြသေး၏။

ထို့ကြောင့်ပင် မိမိတို့၏ရပ်ရွာ၌ ရှေးမရှိသော ရုပ်ပွားစေတီတော်များကို ပစ်ထားခဲ့၍ မြို့ကြီးပြကြီးသို့ ဘုရားဖူးသွားကြ၏၊ အခါတစ်ပါး၌ တောက မိန်းမတစ်စု မန္တလေးသို့ သွားခါနီးဝယ် "ဘုရားဖူးသွားမလို့ ဘုရားဖူးသွားမလို့"ဟု ကျယ်လောင်ကျယ်လောင်နှင့် ပြောဆိုနေကြသည်ကို အတော်နားလည်သော ကျောင်းဒကာကြီးက "တိုးတိုးပြောကြပါဟရို့၊ တို့ရွာက ကိုယ်တော်မြတ်တွေကြားလျှင် အားနာစရာ ဖြစ်နေပါမယ်"ဟု ပြက်ရယ်ပြုလိုက်သတဲ့။ ထိုသဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် ဘုရားကြည်ညိုပုံသာ စည်းကမ်း မကျသည် မဟုတ်သေး၊ တရား၊ သံဃာ ကြည်ညိုကြရာတွင်လည်း စည်းကမ်း မဲ့လှချေ၏၊ ထိုစည်းကမ်းမဲ့တို့ကို တရားဂုဏ်တော်နှင့် သံဃာ့ဂုဏ်တော် အဆုံး မှာ ပြထားသည်။

သရဏဂုံနှင့် သီလရှိသူ အပါယ်မကျ။ ။"ဆင်းတု-စေတီတော်များကို ဖူးမြော်ရသည်မှာ ကုသိုလ်မရ"ဟု မဆိုလိုပါ၊ များစွာ ကုသိုလ်ရပါပေသည်၊ သို့သော် ဆင်းတုတော်-စေတီတော်များသည် သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာ ဘုရားကို ထင်မြင်လာဖို့ရာ တည်ထားကိုးကွယ်အပ်သော အတုအပွားမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် ဘုရားရှင်တိုင်အောင် အာရုံပြုနိုင်-မှန်းဆနိုင်မှသာ စနစ် ကျန သာ၍အကျိုးရသော ဖူးမြော်ခြင်းဟု ဆိုလိုပါသည်။ ထိုသို့ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်များနှင့်တကွ တရားသံဃာတော်၏ ဂုဏ်တော်များကို လေးလေး စားစား အာရုံပြုတတ်ကြည်ညိုတတ်သည့်ပြင်၊ ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးမှ ရှောင်သော ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် ပြည့်စုံလုံခြုံပါမူကား....

www.dhammaransi.com

ဣဓ မဟာနာမ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နဟေဝ ခေါ ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စ ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ န ဓမ္မေ, န သံဃေ။ န ဟာသပညော, န ဇဝနပညော, န စ ဝိမုတ္တိယာ သမန္နာဂတော။ အပိ စဿ ဣမေ ဓမ္မာ ဟောန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝီရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ၊ တထာဂတေ စဿ သဒ္ဓါမတ္တံ ဟောတိ ပေမမတ္တံ၊ အယမ္ပိ ခေါ မဟာနာမ ပုဂ္ဂလော အဂန္တာ နိရယံ, အဂန္တာ တိရစ္ဆာနယောနိံ, အဂန္တာ ပေတ္တိဝိသယံ, အဂန္တာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ”ဟူ၍....

ဟောတော်မူအပ်သော (မဟာဝဂ္ဂ, သောတာပတ္တိသံယုတ်, သရဏာနိဝဂ်, ပထမ သရဏာနိသက္ကသုတ်) ပါဠိတော်နှင့် လျော်ညီစွာ အပါယ်လေးပါးမှ တစ်ခါတည်း ကင်းလွတ်သော သောတာပန်အခြေသို့ ရောက်လေပြီဟု ယုံကြည် စိတ်ချထိုက်ပေတော့သည်။

ထိုစကားမှန်၏၊ ပင်ကိုက အောက်အကြေသို့ စီးနေသော မြစ်ရေအယဉ်သည် သမုဒ္ဒရာနှင့် ကြာလေ နီးလေ ဖြစ်သကဲ့သို့, အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တသဘောကို ထင်မြင်၍ သံသရာ၌ ငြီးငွေ့လက်စရှိသော ထိုသူတော်စင်၏ စိတ်အစဉ်သည် လည်း နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်ကိုင်းရင်းရှိရကား နိဗ္ဗာန်နှင့် ကြာလေ နီးလေပင် ဖြစ်တော့၏။

အရှေ့ဘက်သို့ကိုင်းညွတ်လျက်ရှိသော သစ်ပင်သည် လဲသည့်အခါ အရှေ့ဘက်သို့သာ လဲဖွယ်ရာ ရှိသကဲ့သို့, နိဗ္ဗာန်သို့ ကိုင်းညွတ်နေသော စိတ်အစဉ်သည် ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုသမျှ၌ နိဗ္ဗာန်ဘက်သို့သာ ညွတ်လျက်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုသူတော်စင်သည် အဘယ်မှာ အပါယ်လေးပါးသို့ သွားဖွယ်ရှိပါတော့ အံ့နည်း။

သရဏဂုံ သီလလုံသူ သောတာပန်နှင့်တူ။ ။ဆိုအပ်ပြီး စကား၌ “ကိုယ်ကျင့်လုံခြုံ”ဟူရာဝယ် “ငယ်စဉ်ကစ၍ လုံခြုံမှသာ လုံခြုံရာ ရောက်သည်” ဟု မဆိုလိုပါ၊ သတိတရားရသည်ကစ၍ စိတ်ချလက်ချလုံခြုံသောလျှင် လုံခြုံသည်ပင် မည်နိုင်ပါသည်၊ ဘုရားလက်ထက်တော်၌ “သရဏာနိ” မည်သော ဥပါ

www.dhammaransi.com

အချီနိဒါန်း

သကာသည် ရတနာသုံးပါးကို အသည်းစွဲကြည်ညိုနေသော်လည်း ငယ်ရွယ်စဉ်ကာလက ငါးပါးသီလလောက်မျှ မလုံခြုံဘဲရှိခဲ့ရာ စုတေခါနီးကျမှ သတိရ၍ လူ့သိက္ခာကို စောင့်ထိန်းလျက် စုတေသည်၊ ထိုနောက် ကျန်ရစ်သူတို့က ထိုသူ၏ လားရာဂတိကို ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြရာ, ဘုရားရှင်က ထိုဉပါသကာကို အပါယ်လေးပါးမှ လွတ်သော သောတာပန် ဖြစ်ရကား သုဂတိသို့ ရောက်နေကြောင်းကို မိန့်တော်မူပါသည်။

ကြိုးစားဖွယ်။ ။ထိုကြောင့် မကောင်းသော မြေရေ၌ စိုက်ပျိုးလေသမျှ မျိုးစေ့သည် မည်မျှပင် အောင်မြင်စေကာမူ အကျိုးမပြီး အချည်းနှီး ပျက်ပြား၍ ဆုံးပါးရသကဲ့သို့, မူလ မမှန်သော ဘုရား တရား၌ အားထား ကိုးကွယ်လေသမျှသည် အချည်းနှီးအကျိုးမဲ့ ဖြစ်ရုံသာမက, ထိုဘုရားတရားဘက်၌ အားတက်သရော ဟောပြောမှုကြောင့် အထုအထည် ကြီးမားလှသော မကောင်းမှုအကျိုးကိုပင် ခံရှာရချေဦးမည်၊ ထိုမျှလောက် အပြစ်များ၍ ဆုံးပါးဖွယ်ရှိသော ဘာသာတစ်ပါး အယူရှိကြသူများသည် သူတို့၏ ဘုရား တရားကို အားထားမှီခို ကြည်ညို လေးမြတ်ကြကုန်သေး၏။

ကောင်းသော ရေမြေ၌ကား အားပါးတစိုက် မဟုတ်ဘဲ, မလိုလဲ လိုလဲ စိုက်ပျိုးရုံမျှဖြင့် ကြီးမြင့်ထွားကျိုင်းသော အပင်ကြီးများကို ရနိုင်သကဲ့သို့, ဘုရား တရား သံဃာမှန်တို့၌ ပြုစုအားထုတ်လိုက် သမျှသည် "ညောင်စေ့ကလေးမှ ညောင်ပင်ကြီး ပေါက်သည့်ပမာ" ယုံကြည်ဖွယ်ရာ မရှိလောက်အောင် မြင့်ခေါင်ကြီးမားသော အကျိုးတရားကို ခံစားရပေမည်၊ စိတ်ပါ လက်ပါ အားရပါးရဂရုစိုက်၍ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လိုက်ပါမူကား တစ်သံသရာ လုံး စိတ်ချ လက်ချ နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင် အကျိုးကို မုချရနိုင်သည်ဖြစ်၍ အကြောင်းအကျိုး စိစစ်က အပြစ်ဆိုဖွယ် မရှိသော ဗုဒ္ဓဘာသာအယူကြီးကို လက်ကိုင်ရကြပါလျက် ယုံကြည်ချက်လျော့၍ အဘယ်မှာ ခပ်ပေါ့ပေါ့နေထိုက်ပါအံ့နည်း၊ နေ့စဉ် ရက်ဆက် နှစ်သက်ကျေနပ်အောင် အထပ်ထပ် စဉ်းစား၍ တရားတော်အရ ကျကျနန လိုက်နာထိုက်ကြသည် မဟုတ်ပါလော။

ဤသို့လျှင် ဘုရား တရား သံဃာ ရတနာသုံးပါးကို လွန်စွာအားထားလျက် ကိုယ်ကျင့်တရား လုံခြုံပါမူ နောင်သံသရာရေးဝယ် စိတ်ချဖွယ်ကောင်း

www.dhammaransi.com

လှသောကြောင့် ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်တော်များကို အာရုံပြုတတ်-မှန်းဆတတ်ဖို့ရာ ရေးသားပေးဖို့အကြောင်း တောင်းပန်အပ်ဖူးလှလေပြီ။ သို့သော် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိုဟ်ကျမ်း၏ အဖွင့်ဖြစ်သော "သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာကို ရေးသားဆဲဖြစ်၍ အားလပ်ခွင့်မရသောကြောင့် ရှေးဆရာတော်များ၏ ဂုဏ်တော်ဖွင့်ကိုသာ ကြည့်ရှုကျက်မှတ်ဖို့ရန် ညွှန်ပြခဲ့ရပေသည်။

ယခုတစ်ဖန် ရှေးခေတ်က ရှေးစနစ်ဖြင့် ရေးသားအပ်ပြီးသော ဘုရားရှင်ဂုဏ်တော်ဖွင့်များတွင် အသိဉာဏ် မသက်ဝင်သူတို့က တောင်းပန်ကြပြန်သောကြောင့် ကျမ်းဂန်ဖွင့်လည်း လက်မလွှတ်စေရ, ခေတ်ကာလနှင့်လည်း လိုက်လျောအောင် ညက်ညောသော အနက်သွား, ထင်ရှားသော အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် ခပ်လွယ်လွယ်ရေးသားဖို့ရန် စိတ်အကြံ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ရတနာမြတ်သုံးပါး၏ ဂုဏ်တော်အရည်အချင်းများကို ပဓာနထားပြီးလျှင် "ရတနာ့ဂုဏ်ရည်"ဟူသောအမည်ဖြင့် ရေးသားပါအံ့။

ရေးသားပုံ အစီအစဉ်

ဘုရားဂုဏ်တော်။ ။ဘုရားဂုဏ်တော်အဖွင့်ကို ရေးသားရာ၌ ဘုရားရှင်၏ အဖြစ်တော်စဉ်, ဘုရားရှင်၏ ရုပ်ပုံတော်, ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်ဖြင့် သပ္ပာယ်တော်မူပုံ, လုံ့လဝီရိယနှင့် မဟာကရုဏာတော် ကြီးမားသဖြင့်သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို အားလပ်ခွင့်မရအောင် ရွက်ဆောင်တော်မူပုံ,ဤအလုံးစုံကို သိစေပြီးမှ ဂုဏ်တော်၏ အရည်အချင်းကို ပြရလျှင် သပ္ပာယ်သော ရုပ်ပုံတော်တွင် ဂုဏ်တော်များ ထင်မြင်လာဖွယ်ရှိသောကြောင့် ရုပ်ပုံတော်ဖွင့်, ရောင်ခြည်တော်ဖွင့်, စေတီတော်ဖွင့်များကို ရှေးဦးစွာပြလျက် ဂုဏ်တော်ဖွင့်ကို ဆက်လက်ရေးသားပါသည်။ [ဘုရားအဖြစ်တော်စဉ်ကိုကား အနည်းငယ်ရှည်လျားသဖြင့် ဤကျမ်း၏အဆုံးမှာ ပြထားပါသည်။]

တရားဂုဏ်တော်။ ။တရားဂုဏ်တော်ဖွင့်ကို ရေးသားရာ၌ ပုံသဏ္ဌာန်မထင်ရှားသော တရားဂုဏ်တော်အစဉ်သည် စိတ်ထဲ၌ ထင်မြင်နိုင်ရန်ခဲယဉ်းသောကြောင့် နက်နဲသော တရားဂုဏ်တော်ကို ဝတ္ထုပုံ သက်သေများဖြင့် ထင်ရှားအောင် ရေးသားထားပါသည်။

www.dhammaransi.com

အချီနိဒါန်း

သံဃာ့ဂုဏ်တော်။ ။သံဃာ့ဂုဏ်တော်အဖွင့်၌လည်း ယခုကာလ မျက်မြင် သံဃာလောက်တွင် စိတ်ဝင်စားမှုကို အထူးတားမြစ်၍ ရှေးရှေးက အရိယာ သံဃာတော်များနှင့် ပုထုဇဉ် သီလရှိသော သံဃာတော်များကို ရည်မှန်း၍ အာရုံပြုတတ်ဖို့ရာ ဝတ္ထုပေါင်း များစွာကို အချုပ် အချုပ်မျှ ထုတ်ပြထား ပါသည်။

သရဏဂုံနှင့် ငါးပါးသီလ။ ။ထို့နောက် ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ရည်ကို ယုံကြည်ကျေနပ်၍ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူသည် "သရဏဂုံတည်သူ"ဖြစ်ရကား သရဏဂုံတည်လျှင် ငါးပါးသီလကိုလည်း နေ့စဉ်မပြတ် စောင့်ထိန်းမှသာ သူတော်ကောင်း ပီသရာ ရောက်သောကြောင့် ယခုကာလ အများသုံး "ဩကာသ"မှစ၍ ငါးပါးသီလတိုင်အောင် ဖွင့်ပြထားပါသည်။

ရှစ်ပါးသီလ။ ။ထို့နောက် ရံဖန်ရံခါ ဥပုသ်စောင့်ရာဝယ် လိုက်နာဖွယ်ရာ အချက်များနှင့်တကွ စောင့်ထိန်းအပ်သော သိက္ခာပုဒ်များ၏ အကျိုးကို အမျိုးမျိုးယုတ္တိပြလျက် ခေတ်ကာလ စဉ်းစားသူတို့၏ဉာဏ်နှင့် သင့်တင့်အောင် မှန်းထား၍ တခမ်းတနား ရေးသားထားပါသည်။

အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ။ ။ထို့နောက် ဗုဒ္ဓဘာသာစစ်စစ် သူတော်ကောင်း ဖြစ်ရိုးမှန်လျှင် မိမိ၏အသက်မွေးမှုကို တရားနည်းလမ်းကျအောင် ပြုထိုက် သောကြောင့် "အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ"ကိုလည်း ဖွင့်ပြထားပါသည်။

နဝင်္ဂသီလ, ၁၀-ပါးသီလ။ ။ထို့နောက် ယခုအခါ အချို့သူတော်ကောင်း တို့ ၉-ပါး, ၁၀-ပါး သီလများကို ဆောက်တည်လေ့ရှိသောကြောင့် ထိုသီလ များ ဆောက်တည်ရာဝယ် စောင့်ရှောက်ဖွယ်များကို အချုပ်မျှ ရေးသားထား ပါသည်။

ဒုစရိုက်စသည်။ ။ထို့နောက် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း သိဖွယ် ကျင့်ဖွယ် ဖြစ်သော ဒုစရိုက်, သုစရိုက်, ပုညကိရိယ ဝတ္ထုများကို အကျဉ်း အကျယ် ခွဲခြား၍ သိသာရုံ အချုပ်မျှ ထုတ်ပြထားသည်။

ကံကံ၏အကျိုး။ ။ထို့နောက် အများမျက်မြင် နေ့စဉ်အကျိုးပေးဟန်ကို ရှေးကံနှင့် ဆက်သွယ်၍ လူငယ်များပင် နားဝင်လောက်အောင် ကံ ကံ၏

www.dhammaransi.com

အကျိုးကို ယုံကြည်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ (ကမ္မဿကတာဉာဏ်) ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သော ပဏ္ဏာသပါဠိတော်ကြီးလာ ကမ္မဝိဘင်္ဂ သုတ်တော်ကို ဘာသာပြန်ထားပါသည်။

ကံဉာဏ်ဝီရိယ။ ။ထို့နောက် အချို့သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တို့သည် ရှေးကံကိုသာ တထစ်ချ အားကိုးတတ်ကြလေရာ ထိုသို့အားမကိုးဖို့ရန် ဉာဏ်နှင့် ဝီရိယအချက်များကိုလည်း အမြွက်အားဖြင့် ထင်ရှားအောင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဆုတောင်းခန်း။ ။ထို့နောက် အများနှင့်ဆိုင်သော ဆုတောင်းနည်းကို ပါရမီဖြည့်ဖို့ အရေး၌ လေးလေးပင်ပင် စီစဉ်ညွှန်ပြ၍ နေ့စဉ် ဒါနမှုဝယ် အတိုချုပ် ဆုတောင်းဟန်ကိုလည်း စီမံရေးသားထားပါသည်။

နိဂုံး။ ။ဤမျှလောက်သော အစီအစဉ်ဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏သိဖွယ်များ အထိုက်အလျောက် လုံလောက်ပြီးဖြစ်ရကား ဘုရားအဖြစ်တော်စဉ်နှင့် တကွ စာရှုသူအများပင် သတိပြုဖွယ်ကောင်းလှသော "သမုဒ္ဒဝါဏိဇ"ဇာတ်တော်ကို အကျဉ်းချုပ်၍ နိဂုံးအုပ်လိုက်ပါသည်။

၁၂၉၃-ခု
တပို့တွဲလ။

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

www.dhammaransi.com

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
(က) ဘုရားဂုဏ်တော်ဖွင့်များ	
၁။ ရုပ်ပုံတော်ဖွင့်	၁
၂။ ရောင်ခြည်တော်ဖွင့် [ရောင်ခြည်တော် ပြဿနာ ပါသည်]	၄
၃။ စေတီတော်ဖွင့် [ဘုရားပုထိုးခေါ်ပုံနှင့် ဘုရားဒြပ်တော်ကို အာရုံပြုသင့်ပုံ။]	၁၀
၄။ ဘုရားဂုဏ်တော်ပြ ပါဠိတော်ဖွင့်	၁၉
၅။ အရဟံ ဂုဏ်တော်ဖွင့်	၂၀
၆။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဂုဏ်တော်ဖွင့်	၂၂
၇။ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္န ဂုဏ်တော်ဖွင့်	၂၄
၈။ သုဂတ ဂုဏ်တော်ဖွင့်	၂၇
၉။ လောကဝိဒူ ဂုဏ်တော်ဖွင့်	၃၀
၁၀။ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ ဂုဏ်တော်ဖွင့်	၃၅
၁၁။ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ ဂုဏ်တော်ဖွင့်	၃၇
၁၂။ ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်ဖွင့်	၃၉
၁၃။ အိမ်သုံးမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနှင့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး	၄၄
၁၄။ ဘဂဝါ ဂုဏ်တော်ဖွင့် [အရပ်တော် အဆုံးအဖြတ်]	၄၉
၁၅။ ဘုရားရှိခိုး ဂါထာဖွင့်	၆၄
၁၆။ ဂုဏ်တော် ၉-ပါး ဆက်သွယ်နည်း	၆၅
၁၇။ ဂုဏ်တော်အကျိုး [မိဖုရားစောလုံဝတ္ထု]	၆၈
(ခ) တရားဂုဏ်တော်ဖွင့်များ	
၁။ တရားဂုဏ်တော်ပြ ပါဠိတော်ဖွင့်	၇၂
၂။ သွာက္ခာတ ဂုဏ်တော်ဖွင့်	၇၃

www.dhammaransi.com

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ   စာမျက်နှာ

၃။ သန္ဒိဋ္ဌိက ဂုဏ်တော်ဖွင့် ၇၈
၄။ အကာလိက ဂုဏ်တော်ဖွင့် ၈၀
၅။ ဧဟိပဿိက ဂုဏ်တော်ဖွင့် ၈၁
၆။ ဩပနေယျိက ဂုဏ်တော်ဖွင့် ၈၅
၇။ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗ ဂုဏ်တော်ဖွင့် ၈၇
၈။ တရားရှိခိုး ဂါထာဖွင့် ၈၈
၉။ တရားပူဇော်နည်း ၉၁

(ဂ) သံဃာ့ဂုဏ်တော်ဖွင့်များ

၁။ သံဃာ့ဂုဏ်တော်ပြ ပါဠိတော်ဖွင့် ၉၅
၂။ သုပ္ပဋိပန္န ဂုဏ်တော်ဖွင့် ၉၆
၃။ ဥဇုပ္ပဋိပန္န ၉၈
၄။ ဉာယပ္ပဋိပန္န ၁၀၀
၅။ သာမိစိပ္ပဋိပန္န ၁၀၂
၆။ ပုရိသယုဂါနိ ပါဠိ ၁၀၄
၇။ အာဟုနေယျ ဂုဏ်တော်ဖွင့် ၁၀၅
၈။ ပါဟုနေယျ ၁၀၇
၉။ ဒက္ခိဏေယျ ၁၀၈
၁၀။ အဉ္ဇလိကရဏီယ ၁၁၂
၁၁။ အနုတ္တရပုညခေတ္တ ဂုဏ်တော်ဖွင့် ၁၁၄
၁၂။ သံဃာ့ရှိခိုးဂါထာဖွင့် ၁၁၇
၁၃။ သာသနာစောင့်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံအစဉ် ၁၂၀

(ဃ) သရဏဂုံသီလဆောက်တည်မှုနှင့်ဆိုင်ရာများ

၁။ ဩကာသအဖွင့် [အခါကြီးရက်ကြီးများ၌ ကန်တော့နည်း အမျိုးမျိုးပါသည်] ၁၂၅
၂။ ငါးပါးသီလယူကြပုံအစဉ် ၁၃၆
၃။ ငါးပါးသီလတောင်းအဖွင့် ၁၃၉
၄။ သရဏဂုံအဖွင့် ၁၄၂
၅။ ငါးပါးသီလသိက္ခာပုဒ်များ ၁၄၈

www.dhammaransi.com

အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၆။ ပါဏာတိပါတအဖွင့် ၁၄၀
၇။ အဒိန္နာဒါနအဖွင့် ၁၅၂
၀။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရအဖွင့် ၁၅၄
၉။ မုသာဝါဒအဖွင့် [စေတိယဇာတ်] ၁၅၀
၁၀။ သုရာမေရယအဖွင့် ၁၆၅

(င) ဥပုသ်သီလဆိုင်ရာများ

၁။ သီလတောင်းအဖွင့် ၁၆၉
၂။ ရှစ်ပါးသီလသိက္ခာပုဒ်များ ၁၇၀
၃။ အဗြဟ္မစရိယအဖွင့် ၁၇၀
၄။ ကောမာရဗြဟ္မစရိယ သီလဆောက်တည်ပုံ ၁၇၂
၅။ ဝိကာလဘောဇနအဖွင့် ၁၇၃
၆။ နစ္စ ဂီတနှင့် ဥစ္စာသယနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ၁၇၅
၇။ ဥပုသ်သီလများ၌စဉ်းစားဖွယ် ၁၇၇
၀။ ဥပုသ်စောင့်ပုံ အစီအစဉ် ၁၇၀
၉။ ဥပုသ်အမျိုးမျိုး ၁၀၁
၁၀။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလအဖွင့် ၁၀၆
၁၁။ နဝင်္ဂဥပုသ်သီလအဖွင့် ၁၉၁
၁၂။ ဆယ်ပါးသီလအဖွင့် ၁၉၃

(စ) ဒုစရိုက်-သုစရိုက်အဖွင့် ၁၉၇
(ဆ) ပုညကိရိယဝတ္ထုအဖွင့် ၂၀၀
(ဇ) ကံ ကံ၏အကျိုးအဖွင့် ၂၀၂
(ဈ) ကံ ဉာဏ် ဝီရိယအဖွင့် ၂၀၆
(ည) ဆုတောင်းခန်းအဖွင့် ၂၁၂

(ဋ) ဘုရားအဖြစ်တော်စဉ်

၁။ သုမေဓာသား သုမေဓာ ၂၂၀
၂။ စဉ်းစားတော်မူခန်း ၂၂၁
၃။ တောထွက်၍ ရှာန်အဘိညာဉ်ရတော်မူခန်း ၂၂၂

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄။ ဘုရားဆုပန်တော်မူခန်း	၂၂၃
၅။ ဗျာဒိတ်ရတော်မူခန်း	၂၂၅
၆။ ပါရမီတော်များကို ဆင်ခြင်တော်မူခန်း	၂၂၅
၇။ ကြင်ရာတော်ရွေးခန်း	၂၃၉
၈။ ကြင်ရာတော်၏ ဂုဏ်အင်္ဂါများ	၂၃၉
၉။ ထီးနန်းစံတော်မူခန်း	၂၄၁
၁၀။ သံဝေဂယူတော်မူခန်း	၂၄၃
၁၁။ တောထွက်တော်မူရန်အစီအစဉ်	၂၄၃
၁၂။ တောထွက်တော်မူခြင်း	၂၄၅
၁၃။ ရဟန်းပြုတော်မူခြင်း	၂၄၅
၁၄။ နန်းတော်၌ဖြစ်ပျက်ပုံ	၂၄၆
၁၅။ ယသော်ဓရာတမ်းတခန်း	၂၄၇
၁၆။ ဒုက္ကရစရိယာကျင့်တော်မူခြင်း	၂၄၉
၁၇။ မာရ်နတ်ကိုအောင်မြင်တော်မူခြင်း	၂၅၀
၁၈။ ဘုရားဖြစ်တော်မူခန်း	၂၅၃
(ဌ) ဤမြန်မာပြီးနိဂုံး (သမုဒ္ဒဃောသဇာတ်)	၂၅၅
(ဍ) လက္ခဏာတော်ကြီး ဘုရားရှိခိုး	၂၅၉
(ဎ) လက္ခဏာတော်ငယ် (၈၀)	၂၉၃
(ဏ) ဝိစိတြ ဝန္ဒနာ ဘုရားရှိခိုး	၃၀၃
(တ) သရဏဂုံနှင့် ပရိတ်တော်များစိစစ်ချက်	၃၃၃

မာတိကာ ပြီး၏။

www.dhammaransi.com

ရတနာ့ဂုဏ်ရည်

ရုပ်ပုံတော်ဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန်

ပဌ္ဌိမံ ဖလဒါနေန၊ ဗဟုံ ပစိတ ပါရမိ။
ယဿ ဝေသံ သုမာပေတ္တိ၊ ကေနာပိ အသမံ သမံ။

ဗဟုံ၊ ဤ၍ ဤမျှ,ဂဏန်းချ၍,မရနိုင်းညှိ,အတိုင်းမရှိရလေအောင်။ပစိတ-ပါရမိ၊ လေးသင်္ချေကိန်း, ကပ်ဘစ်သိန်းက, ထိန်းသိမ်းစုဆောင်း, ပါရမီတော်အပေါင်းတို့သည်။ ပဌ္ဌိမံ ဖလဒါနေန၊ ဖြစ်ပျက်ဖန်ခါ, သံသရာဝယ်, ခန္ဓာကိုယ်ရေး, အဆုံးစွန်း အကျိုးပေးသောအားဖြင့်။ ယဿ ဘဂဝတော၊ အကြင်ရွှေဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ ဝေသံ၊ ရွှေမျက်နှာတော်, လက်ခြေတော်နှင့်, ကိုယ်တော်သဏ္ဍာန်, ပုံဟန်ဆင်ပေါ်, အသွင်အပြင်တော်ကို။ ကေနာပိ၊ လူမင်း,နတ်မင်း,ဗြဟ္မာမင်းဝယ် ဘယ်သူဘစ်ယောက်နှင့်မျှ။အသမံ၊ လက္ခဏာတော်ကြီးငယ်, အသွယ်သွယ်ဖြင့်, ဘယ်ဝယ်တိုင်းတာ, မနှိုင်းသာသည်ဖြစ်၍။ သမံ၊ တစ်ကိုယ်တော်လုံး, ရွှေတုံး, ရွှေနှစ်, ဇမ္ဗူရာဇ်သိင်္ဂီ, နာရဏီမျှ, သာကီစင်သွေး, အယဉ်ကျေးဆုံး ဖြစ်ရလေအောင်။ သုမာပေတ္တိ၊ တက်သစ်နေဝန်း, ထွန်းသစ်လစန်း, ပွင့်သစ်ပန်းသို့, ဆန်း အဖုံဖုံ, စခန်းစုံအောင်, အစွမ်းကုန် ဖန်ဆင်းလိုက်ကြပေသည်တကား။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

ဘုရားရှင်၏ ကောင်းမှုပါရမီတော်များသည် "ဤ၍ ဤမျှရှိ၏"ဟု ဂဏန်းချလျက် နှိုင်းဆ ရေတွက်၍ မရလောက်အောင် များမြောင်လှပါပေ၏၊ ကမ္ဘာလောက၌ ရှိသမျှ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပါရမီတွေကို စုပေါင်း၍ အဆတစ်ရာ မြှောက်ပြီးလျှင် တစ်ဆူသောဘုရားရှင်၏ ပါရမီကုသိုလ်နှင့်နှိုင်းယှဉ်

www.dhammaransi.com

သည်ရှိသော် ဘုရားရှင် တစ်ဆူ၏ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတော်ကပင် သာလွန်ဖွယ် ရှိသည်ဟု ကျမ်းဂန်များ၌ ဆို၏၊ ထိုမျှလောက် များပြားသော ပါရမီတော် တို့ကို လေးသင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကာလပတ်လုံး စုဆောင်းတော်မူခဲ့သော ကြောင့်"ဤ၍ ဤမျှ=မည်၍မည်မျှရှိသည်"ဟု ပါရမီတော်များကိုရေတွက်၍ မရနိုင်တော့ပြီ။

အသင်္ချေတွက်ပုံ။ ။ကမ္ဘာကြီး တည်၍ ပျက်စီးသည့် တိုင်အောင်သော အခါကို "တစ်ကပ်-တစ်ကမ္ဘာ"ဟု ခေါ်၏၊ အလျား အနံ တစ်ယူဇနာရှိသော "ဂိုဒေါင်" တိုက်ကြီးအတွင်း၌ မုန်ညင်းစေ့များကို သွင်းဖြီးလျှင် အနှစ်တစ်ရာ ကြာမှ တစ်စေ့ကျယူပစ်ရာ ထိုမုန်ညင်းစေ့များကုန်သွားသော်လည်း တစ်ကမ္ဘာ မကုန်သေးဟု ဘုရားရှင်မိန့်တော်မူသည်၊ [နိဒါနဝဂ္ဂ-အနမတဂ္ဂသံယုတ်၊ သာသပ သုတ် ပါဠိတော်။] ထိုမျှကြာသော ကမ္ဘာပေါင်း မည်မျှရှိပြီဟု ရေတွက်၍ မရလောက်အောင် မြားမြောင်သောကမ္ဘာကို အသင်္ချေဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ ရေတွက်၍မရသောကြောင့် ဘုရား တစ်ဆူနှင့် တစ်ဆူ အကြား၌ တစ်သင်္ချေဟု မှတ်ထားရသော လေးကြိမ်ကို "လေး အသင်္ချေ" ဟု ဆိုရသည်၊ ထို လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းသည် ဘုရားတစ်ဆူတစ်ဆူ၏ ပါရမီဖြည့်ရာ အမြန်ဆုံး အချိန်အခါတည်း၊ အချို့ ဘုရားရှင်များမှာ ပါရမီ ဖြည့်ဖို့ရန် ရှစ်အသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း,တစ်ဆယ့်ခြောက် အသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကြာသည်။

ထိုလေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းပတ်လုံး စုဆောင်းတော် မူအပ်ခဲ့သော ပါရမီတော်တို့သည် အလွန့်အလွန် များပြားရကား အကျိုးပေးခွင့် အလှည့် မရဘဲ အကျိုးပေးမည်ဟု တခဲခဲနေခဲ့ကြရာ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ဘုရားဖြစ်မည့် ဘဝ၌ကား ခန္ဓာကိုယ် အရေးနှင့်စပ်၍ နောက်ထပ် အကျိုးပေးခွင့်မရှိ၊ အဆုံး စွန် အကျိုးပေးရမည့်အခါကြီး ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ထိုပါရမီများသည် ရှင်တော်ဘုရားကို မျက်နှာတော်ကျက်သရေ ရှိအောင်လည်းကောင်း, လက်တော် ခြေတော် ပြေပြစ် ညက်ညော ချောမော အောင်လည်းကောင်း, ကိုယ်လုံးတော်နှင့် အရပ်တော် ခန့်ညား ညီညွတ် အောင်လည်းကောင်း၊ ဤသို့အားဖြင့် တစ်ကိုယ်လုံး၏အသွင်အပြင် အရပ်ရပ်၌ ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အမှတ်အသားဖြစ်သော လက္ခဏာတော်ကြီး ၃၂-ပါး,

www.dhammaransi.com

ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်များဖြင့် တံဆိပ်ခတ်လျက် အလွန်တင့်တယ် သပ္ပာယ်စွာ ဖန်ဆင်းလိုက်ရကား လူမင်း, နတ်မင်း, ဗြဟ္မာမင်းဝယ် ဘယ်သူ တစ်ယောက်နှင့်မျှ နှိုင်းပြိုင်၍မရဘဲ ဇမ္ဗူရာဇ်သိင်္ဂီ နာရဏီ ရွှေတုံး ရွှေနှစ်ကဲ့သို့ သာကီဝင်မင်းမျိုးတွင် အလှပဆုံး အယဉ်ကျေးဆုံး ဖြစ်ပါပေသည်။

ထိုသို့ ဖန်ဆင်းရာ၌ ပါရမီတော်များသည် သူမရ ငါမရ အလုအယက် အကျိုးပေးကာ လောက၌ ဆန်းလေသမျှစခန်းစုံအောင် အစွမ်းကုန်ဖန်ဆင်း လိုက်သည့် အခါကြီးဖြစ်၍ ဘုရားရှင်၏ ပုံပန်တော်သည် ဖူးမြော်၍ မဝနိုင် အောင် တက်သစ်စနေဝန်း ထွန်းသစ်စလစန်းနှင့်ပွင့်ကာစပန်းကဲ့သို့ လန်းလန်း ဆန်းဆန်း ရွှန်းရွှန်း ဝေဝေ အလွန် ကျက်သရေ ရှိတော်မူပါပေသည်၊ ဘုရားရှင်သည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီး၍ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ဝယ် နတ် ဗြဟ္မာတို့၏ အလယ်မှာ အဘိဓမ္မာတရားကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ထိုနတ် ဗြဟ္မာတို့၏ ရုပ်ဆင်းထက် ဘုရားရှင် အဆင်းတော်က သာလွန်၍ တင့်တယ် တော် မူပါသတဲ့။

ထိုစကားကို ဆိုသင့်ပါပေ၏၊ နတ် ဗြဟ္မာတို့သည် အလွန်လှကြပါပေလိမ့် မည်၊ သို့သော် သူတို့၏ကိုယ်တွင်း၌ ရာဂ, ဒေါသစသော အညစ်အကြေး မကင်းပါ၊ ဘုရားရှင်ကား အညစ်အကြေးကင်း၍ သန့်ရှင်းသော စိတ်တော် ဝယ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်နှင့် မေတ္တာ ကရုဏာတော် ထုံမွမ်းလျက်ရှိသော ကြောင့် သာလွန်နိုင်ပါသည်။

ထိုမျှလောက် သပ္ပာယ်၍ တင့်တယ်သော ရုပ်ပုံတော်သခင် ဘုရားရှင်ကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ဖူးမြင်ရလျှင် တရားစစ် တရားမှန်ကို အနားဝပ်လျက် မြတ်နိုးလှစွာ မနာလိုက်ရခြင်းမှာ ယခုခေတ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ လွန်စွာ ကံဆိုးလှချေတကား၊ သို့သော် ဘုရားရှင်၏ ဓမ္မစကြာ အနတ္တလက္ခဏာသုတ် သဘိပဋ္ဌာန် စသည်ဖြင့် အဖိုးတန်ဘုရားတော်ကြီးများ မပျက်မပြား တည်ရှိ နေသေးသောကြောင့် ထိုတရားတော်များကို ကိုယ်တွေ့လိုက်စား၍ တရားထူး ရအောင်, တရားထူးမရသေးလျှင် နောင် ပွင့်တော်မူလာမည့် အရိမေတ္တေယျ ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်နိုင်အောင် ယခုကပင် ကြိုးစားကြပါလေ။

www.dhammaransi.com

ရောင်ခြည်တော်ဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန်

နီလာယော နီလဋ္ဌာနမှာ၊
ပီတော ဒါတာ စ လောဟိတာ။
တမှာ တမှာ စ မဉ္ဇိဋ္ဌာ၊
နိက္ခမိံ သု ပဘဿရာ။

ယာသာ ဘဂဝတော၊ အကြင် ရွှေဘုန်းတော်သခင်၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ နီလဋ္ဌာနမှာ၊ ဆံမုတ်ဆိတ်တော်၊ မျက်နက်တော်မှ၊ စ၍ ထိုထို၊ ညိုရောင်ဖိတ်ဖိတ်၊ ကိုယ်အင်္ဂါတော် အစိတ်စိတ်မှ။ နီလာယော၊ နီလာရွှဲညို၊ဖဲအညိုနှင့်၊ ကြာညို ပွင့်ချပ်၊ မြညိုယပ်သို့၊ လျှပ်လျှပ်စိုပြောင်၊ ညိုမှောင်သော ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ နိက္ခမိံ သု၊ ဝန်းကျင်အထက်၊ ဝဲယာယှက်၍၊ မြန်းထွက်ကွန့်မြူးတော် မူကြလေကုန်ပြီ။ ပီတဋ္ဌာနမှာ၊ ကိုယ်အရေတော်၊ မျက်လုံးတော်မှ၊ စ၍ ထွေထွေ၊ ရွှေရောင်ဖိတ်ဖိတ်၊ ကိုယ်အင်္ဂါတော် အစိတ်စိတ်မှ။ ပီတာ စ၊ ရွှေနှစ်သိင်္ဂီ၊ ရွှေအထည်နှင့်၊ ရွှေရည်ယဉ်သန်း၊ ရွှေစင်ပန်းသို့၊ လျှမ်းလျှမ်းထိန်ဝေ၊ ဝါရွှေသောရောင်ခြည်တော် တို့သည်လည်း။ နိက္ခမိံ သု၊ ဝန်းကျင်အထက်၊ ဝဲယာယှက်၍၊ မြန်းထွက် ကွန့်မြူးတော်မူကြလေကုန်ပြီ။ ဩဒါတဋ္ဌာနမှာ၊ အရိုးတော် သွားတော် မျက်ဖြူတော်မှ၊ စ၍ ဖွေးလူ၊ ဖြူရောင်ဖိတ်ဖိတ်၊ ကိုယ်အင်္ဂါတော်အစိတ်စိတ်မှ။ ဩဒါတာ စ၊ ငွေလရောင်ခြည်၊ ငွေအထည်နှင့်၊ ငွေရည်ယဉ်သန်း၊ ငွေစင်ပန်းသို့၊ လျှမ်းလျှမ်းဖွေးလူ၊ ဖြူဝင်းသော ရောင်ခြည်တော်တို့သည်လည်း။ နိက္ခမိံ သု၊ ဝန်းကျင် အထက်၊ ဝဲယာယှက်၍၊ မြန်းထွက် ကွန့်မြူးတော်မူကြလေကုန်ပြီ။

လောဟိတဋ္ဌာနမှာ၊ အသားတော်၊ အသွေးတော်၊ နှုတ်ခမ်းတော်မှ၊ စ၍ ထိုကြ၊ နီရောင်ဖိတ်ဖိတ်၊ ကိုယ်အင်္ဂါတော် အစိတ်စိတ်မှ။ လောဟိတာ စ၊ ကမ္ဗလာနီ၊ သန္တာနီနှင့်၊ ကြာနီပွင့်ချပ်၊ ပတ္တမြားယပ်သို့၊ လျှပ်လျှပ်ထိန်ကြည်၊ နီသောရောင်ခြည်တော်တို့သည်လည်း။ နိက္ခမိံ သု၊ ဝန်းကျင်အထက်၊ ဝဲယာ

www.dhammaransi.com

ယှက်၍, မြန်းထွက် ကွန့်မြူးတော်မူကြလေကုန်ပြီ။ တမှာ တမှာ၊ လက်ခြေဖဝါးတော်, လက်သည်းတော်မှ, စ၍ခပင်း, မကြွင်းထိုထို, ကိုယ်အင်္ဂါတော် အစိတ်စိတ်မှ။ မဥ္ဇိဋ္ဌာ စ၊ ထန်းကျင့် နီပဆေး, ပန်းရောင်သွေးသို့, နီတွေးလွင်လွင်, ဝါကြင်ကြင်လောင်း, မောင်းသော ရောင်ခြည်တော်, အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ပဘဿရာစ၊ နဘံ အဇဋ္ဌာ*, ဝသန္တာဝယ်, သံဝါထစ်ချုန်း, မိုးရွာတုန်း၌, ရှန့်ရင်း ပြက်သန်း, လျှပ်စစ်ပန်းသို့, ပျံမြန်း ပြိုးပြက်, တလက်လက်ထွက်သော ရောင်ခြည်တော်တို့သည် လည်းကောင်း။ နံကွမိသု၊ ဝန်းကျင်အထက်, ဝဲယာယှက်၍, မြန်းထွက်ကွန့်မြူးတော်မူကြလေကုန်ပြီ။

ကြည့်ရှုရန် အစီပွာယ်

နီလရောင်ခြည်တော်။ ။ဘုရားရှင်၏ ဆံမုတ်ဆိတ်တော်နှင့် မျက်လုံးတော်အတွင်းက မျက်နက်ဝန်းတော်တို့သည် အညိုရောင် တောက်ပ၍ တင့်တယ်တော်မူကြကုန်၏၊ ထိုကဲ့သို့ ပင်ကိုအားဖြင့် ညိုမှောင်နေသော ကိုယ်အင်္ဂါတော်၏ အစိတ်အပိုင်းမှ နီလရောင်ခြည်တော်များ ထွက်တော်မူကြသည်။

ဤနီလရောင်ခြည်ထွက်တော်မူသောအခါ၌ နီလာကျောက်ရတနာအဆင်း, ရွှံညိုအဆင်း, တဖိတ်ဖိတ်တောက်သော ပဝါညိုအဆင်း,ကြာညိုပွင့်ချပ်အဆင်း, မြရတနာဖြင့် ပြုအပ်သော ယပ်တောင်အဆင်း စသည်နှင့်တူစွာ အလွန်ကြည်နူးဖွယ်ကောင်းသောညိုညိုမှောင်မှောင်အရောင်တို့သည် ရှင်တော်ဘုရား၏ ဝဲယာဘက်နှင့် အထက်အောက်(ထက်ဝန်းကျင်)အရပ်တို့၌ အိမ်လုံး တောင်လုံး ခန့်မျှလည်းကောင်း, ထို့ထက်ကြီးမားစွာလည်းကောင်း, အန္ဓိအပြား ပျံသန်းကွန့်မြူးကာ အထူး ကျက်သရေရှိပါပေသည်။

ပီတရောင်ခြည်တော်။ ။ဘုရားရှင်၏ ကိုယ်အရေတော်နှင့် မျက်လုံးတော်အထက်က မျက်ခွံတော် စသော အရေတော်တို့သည် ဝါဝါဝင်းဝင်း ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ လွန်မင်းစွာ တင့်တယ် ကြကုန်၏။ ထိုသို့ ပင်ကိုအားဖြင့်

---

*မှတ်ချက်။ ။အထက်ကောင်းကင်ကို ''နဘံအဇဋ္ဌာ''၊ မိုးအခါကို ''ဝသန္တာ'' ဟုခေါ်သည်။ ။မိုးလအခါ အထက် ကောင်းကင်ဝယ် မိုးရွာတုန်း၌ လျှပ်စစ်များ ပျံသန်းသလို ဝင်းကနဲ လက်ကနဲလည်း ရောင်ခြည်တော်များ ထွက်တော်မူကြသည်။

www.dhammaransi.com

ရွှေအဆင်းရှိနေသော ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းမှ ပီတရောင်ခြည်တော်များ ထွက်တော်မူကြသည်။

ဤ ပီတရောင်ခြည် ထွက်တော်မူသောအခါ "သိင်္ဂနိက်" ဟု ခေါ်သော သိင်္ဂီရွှေစင် ရွှေနှစ်အဆင်း, ရွှေပြား ရွှေထည် အဆင်း, တသွင်သွင် စီးသွားသော ရွှေရည်အဆင်း, ရွှေပန်းအဆင်း စသည်နှင့်တူစွာ အလွန် ကြည်နူးဖွယ်ရှိသော ဝါရွှေရွှေ အရောင်တော်တို့သည် ဘုရားရှင်၏ ထက်ဝန်းကျင်အရပ်၌ အိမ်လုံး တောင်လုံးခန့်မျှလည်းကောင်း, ထို့ထက်ကြီးမားစွာလည်းကောင်း, ပျံ့သန်း ကွန့်မြူးလျက် အထူး ကျက်သရေရှိပါပေသည်။

ဩဒါတရောင်ခြည်တော်။ ။ဘုရားရှင်၏ အသားတော် အတွင်း၌ရှိသော အရိုးတော် သွားတော် မျက်ဖြူတော် စသည်တို့မှာ လွန်စွာ ဖြူဝင်း သန့်ရှင်း တင့်တယ်ပါပေကုန်၏၊ ထိုသို့ ပင်ကိုအားဖြင့် ဖြူဝင်းသော ကိုယ်အင်္ဂါတော် အစိတ်အပိုင်းမှ ဩဒါတရောင်ခြည်တော်များ ထွက်တော်မူကြသည်။

ဤဩဒါတရောင်ခြည် ထွက်တော်မူသောအခါ ငွေအရောင်တောက်ပသော လရောင်အဆင်း, ငွေပြား ငွေထည်အဆင်း, ကူးသန်းသွားလာသော ငွေရည် အယဉ် ငွေပန်းအဆင်း စသည်တို့နှင့်တူစွာ အလွန်ကြည်နူးဖွယ်ရှိသော ဖြူဝင်း သောအရောင်တို့သည် ဘုရားရှင်၏ထက်ဝန်းကျင်အရပ်တို့၌ အိမ်လုံးတောင်လုံး ခန့်မျှလည်းကောင်း,ထို့ထက်ကြီးမားစွာလည်းကောင်း, အန္တံအပြား ပျံ့သန်း ကွန့်မြူးလျက် အထူး ကျက်သရေရှိပါပေသည်။

လောဟိတရောင်ခြည်တော်။ ။ဘုရားရှင်၏အရေတော်အတွင်းက အသား တော် အသွေးတော်နှင့် နှုတ်ခမ်းတော်စသည်တို့မှာ လွန်စွာနီမြန်းပါပေကုန်၏၊ ထိုကဲ့သို့ ပင်ကိုအားဖြင့် နီနီတွေးတွေး ဟင်္သပြဒါးသွေးနှင့် တူသော ကိုယ် အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းမှ လောဟိတရောင်ခြည်များ ထွက်တော်မူကြသည်။ ဤ လောဟိတရောင်ခြည် ထွက်တော်မူသောအခါ ကမ္ဗလာနီအဆင်း "သန္တာ" ဟု ခေါ်အပ်သော ရတနာနီအဆင်း,ကြာနီပွင့်အဆင်း,ပတ္တမြားယပ်အဆင်းစသည် တို့နှင့်တူစွာ ကြည်နူးဖွယ်ကောင်းသောအနီရောင်တို့သည် ဘုရားရှင်၏ထက်ဝန်း ကျင်အရပ်၌ အိမ်လုံး တောင်လုံးခန့်မျှလည်းကောင်း, ထို့ထက် ကြီးမားစွာ လည်းကောင်း ပျံ့သန်းကွန့်မြူးလျက် အထူးကျက်သရေရှိပါပေသည်။

www.dhammaransi.com

မဉ္ဇိဋ္ဌရောင်ခြည်တော်။ ။မောင်းသော အဆင်းရှိသော မဉ္ဇိဋ္ဌ ရောင်ခြည်တော်များကား အဝါဘက်လည်း မကျ, အနီရင့်ဘက်လည်း မကျ, နီကြင်ကြင် ဝါကြင့်ကြင့်ရှိသော ကိုယ်အင်္ဂါတော်၏ ထိုထိုအရပ်မှ ထွက်တော်မူကြသည်၊ ဤ မဉ္ဇိဋ္ဌရောင်ခြည် ထွက်တော်မူသောအခါ အချို့ အရပ်တို့၌ ရှိသော ထန်းကျင့်ပင်, သို့မဟုတ် "နီပဆေး" ဟု ခေါ်အပ်သော သစ်ပင်၏အတွင်းသား အဆင်းကဲ့သို့ အဝါရင့် ပန်းရောင်အစု, အနီနုပုံသဏ္ဌာန် အင်မတန်ကြည်နူးဖွယ် ကောင်းသော ရောင်ခြည်တော်တို့သည် ဘုရားရှင်၏ ထက်ဝန်းကျင် အရပ်တို့၌ အိမ်လုံး တောင်လုံးခန့်မျှလည်းကောင်း, ထိုထက်ကြီးမားစွာလည်းကောင်း, အနှံ့အပြား ကွန့်မြူးလျက် အထူး ကျက်သရေရှိပါပေသည်။

ပဘဿရရောင်ခြည်တော်။ ။ပြိုးပြိုးပြက် ထွက်သော "ပဘဿရ"ရောင်ခြည်တော်၏အဆင်းကားရှေးရောင်ခြည်တော်ငါးသွယ်၏အဆင်းပင်ဖြစ်သည်၊ ထွက်တော်မူပုံ ထူးသောကြောင့် ရောင်ခြည်တော် တစ်ပါးဟု ခွဲထားရသည်၊ ရှေ့ရောင်ခြည်တော်များမှာ အဆက်မပြတ်ဘဲ အိမ်လုံး တောင်လုံးခန့်စသည်ဖြင့် ကြီးကြီးမားမား ကျယ်ဝန်းစွာ ပျံ့နှံ့ ကွန့်မြူးလျက် ထွက်တော်မူကြသည်၊ ဥပမာ–ညိုသော ရောင်ခြည်တော်ဆိုလျှင် လက္ခယ်သန်းခေါင်အခါ၌ ညိုမှောင်နေသကဲ့သို့ တဆက်တည်း ညိုမှောင်နေသည်။

ဤ"ပဘဿရ"ရောင်ခြည်တော်ကားတစ်ဆက်တည်းမဟုတ်, ကောင်းကင်ဝယ် လျှပ်စစ် ပြက်သလို ပြိုးကနဲ ပြက်ကနဲ လက်ကနဲဖြစ်ကာ အရောင်အမျိုးမျိုးဖြာလျက်တစ်မျိုးအားဖြင့်ကျက်သရေရှိအောင်ထွက်တော်မူကြသည် ဤကဲ့သို့လင်းကနဲလက်ကနဲနှင့်ပြိုးပြိုးပြက်ထွက်တော်မူရာဝယ်"ပိုးစုန်းကြူး"ဟု ခေါ်အပ်သော ပိုးကောင်ကလေးများညအခါ၌လက်သလို သေးသေးသိမ်သိမ် မဟုတ်၊ မှန်အပြင် ကြေးမုံအပြင်ပေါ်မှာ လရောင် ဓာတ်မီးရောင် ဟပ်သကဲ့သို့ ကတ်ကတ်သတ်သတ်မထင်မရှားဖြင့် မလင်းတလင်းမျိုးလည်း မဟုတ်,ကြီးကြီးမားမား ထင်ရှားစွာ ထွက်တော်မူကြပေသည်။

ရောင်ခြည်တော်ပြဿနာ။ ။ပြခဲ့သည့်အတိုင်း"ရောင်ခြည်တော်"ဟူသည် ဘုရားရှင်၏ ကိုယ်ခန္ဓာ၌ တည်ရှိသော အဆင်းတော်နှင့် တူစွာ အတွင်း စိတ်တော်၏ ကြည်လင်သန့်ရှင်းမှုကြောင့် တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်တော် အစွမ်းဖြင့်

www.dhammaransi.com

အဆက်ဆက်ဖြာ၍ ထွက်သောအရောင်များပင်ဖြစ်သည်၊ ယခုအခါ၌ လရောင် ခဲတ်မီးရောင် စသည်တို့ ဟပ်သဖြင့် ဘုရားရှင်နှင့် စပ်သော အရာဝတ္ထုများ၌ တစ်ခုခု အရောင်ကလေးတွေ့လျှင် "တကယ် ရောင်ခြည်တော်ပဲ"ဟု ပြောကြ ဆိုကြ ကောလဟာလ ဖြစ်နေကြသည်မှာ ဘာသာခြား လူမျိုးတို့ ပြက်ရယ် ပြောင်လှောင်စရာ ဖြစ်သောကြောင့် အဆင်ခြင် နည်းပါးသူ အချို့လူများ အတွက် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်မှာ ဂုဏ်တော်မဘက်ဘဲ ဂုဏ်ပျက်ဖွယ်သာ ရှိသဖြင့် ဝမ်းနည်းဖွယ် ကောင်းလှချေသည်၊ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး လက်ထက်က ရွှေသည်များ၏ ပယောဂဖြင့် မန္တလေးမဟာမြတ်မုနိ ရုပ်ပုံတော်မှ ခဏခဏ ရောင်ခြည်တော် လွှတ်နေကြောင်းကို မင်းတရားကြီးကြားသိတော်မူ၍ "ယနေ့ကစပြီး ဘုရားက ရောင်ခြည်တော် မလွှတ်စေနှင့်" ဟု တားမြစ်ရဖူး သတဲ့။

မိလိန္ဒမင်းအား အရှင်နာဂသိန် ဖြေပုံ

[ဤနေရာဝယ် စေတီယပါဠိဟာရိယအခန်း၌ မိလိန္ဒမင်းအား အရှင်နာဂသိန် မိန့်တော်မူပုံကို မှတ်သားသင့်၏။]

ရှင်နာဂသိန်။ ။မဟာရာဇာ....အကြောင်း ၃-မျိုးတွင် တစ်မျိုးမျိုးကြောင့် စေတီတော်မှ ရောင်ခြည်တော် စသော တန်ခိုးများကို ဖူးမြင်ကြရသည်။

(၁) ရဟန္တာတစ်ပါးသည် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မမူမီကပင် လူနတ်တို့ကို သနား တော်မူသောကြောင့် "ငါ၏ အရိုးခဲတ် ဌာပနာရာ စေတီတော်မှ မည်သည့် တန်ခိုးမျိုး ထွက်ပေါ်ရစ်စေသတည်း"ဟု အဓိဋ္ဌာန်တော်မူတတ်၏၊ ထိုဓိဋ္ဌာန်တော် မူချက်ကြောင့်လည်း စေတီတော်မှ ရောင်ခြည်တော် စသော တန်ခိုးများ ပေါ်ထွက် တတ်ပေသည်။

(၂) သာသနာ့အကျိုးကို များစွာလိုလားသော နတ်တို့သည် "စေတီတော်၌ တန်ခိုးပြရလျှင် သာသနာတော်ကို ပိုမို၍ ကြည်ညိုကြလိမ့်မည်၊ ကြည်ညိုသူတို့မှာ ကုသိုလ်တရားတိုးပွားလိမ့်မည်"ဟု ကောင်းမြတ်သောဆန္ဒဖြင့် တန်ခိုးပြတတ်ကြ၏၊ ထိုသို့ နတ်များ၏ တန်ခိုးပြမှုကြောင့်လည်း စေတီတော်မှ တန်ခိုးပေါ်ထွက်တတ် ပေသည်။

www.dhammaransi.com

(၃) သဒ္ဒါတရား ထက်သန်သော အမျိုးသား အမျိုးသမီး လူကြီး လူကောင်းတို့သည် ပန်းနံ့သာ အဝတ်စသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုများကို စေတီတော်သို့ တင်လှူလျက် "မည်သည့် တန်ခိုးများ ပြပါစေသား" ဟု ဓိဋ္ဌာန်တတ်ကြ၏၊ ထိုသို့ သဒ္ဒါထက်သန်သူတို့၏ ထူးခြားသော ဓိဋ္ဌာန်မှုကြောင့်လည်း စေတီတော်မှ တန်ခိုးထွက်ပေါ်တတ်ပေသည်၊ ဤသို့ မိလိန္ဒမင်းအား အရှင်နာဂသိန် မိန့်တော်မူသည်။

ဤအမိန့်တော်ကို ထောက်ထားလျှင် ဘုရားရှင်နှင့် ရဟန္တာများ၏ အထူးအဓိဋ္ဌာန်ထားချက် မရှိသော စေတီတော်မှ ရောင်ခြည်တော်များ ထွက်ဖို့ရန် မဖြစ်နိုင်၊ အကယ်၍ ရောင်ခြည်တော် ထွက်ရိုး မှန်လျှင်လည်း ဆိုင်ရာနတ်များက ဆောင်ပြခြင်းသာ ဖြစ်ရာ၏၊ ဘုရားရှင်၏ ဓိဋ္ဌာန်တော်မူချက်ကြောင့် မဟာဗောဓိပင်မှလည်းကောင်း, အရိုးဓာတ်တော်များမှ လည်းကောင်း, ရောင်ခြည်တော်များခမ်းနားစွာ ကွန့်မြူးကြောင်း, သာသနာကွယ်သောအခါ ဓာတ်တော်အားလုံးစုရုံး၍ ဘုရားပွင့်တော်မူရာ မူလ မဟာဗောဓိပင်သို့ ကြွတော်မူပြီးလျှင် ရောင်ခြည်တော်များ ကွန့်မြူးကြလိမ့်မည့် အကြောင်းမျှသာ ကျမ်းဂန်၌လာသည်။

ထို့ကြောင့် ရုပ်ပွားစေတီတော်များမှ ထွက်သော ရောင်ခြည်တော်ကို ဖူးရသည်ဖြစ်စေ, မဖူးရသည်ဖြစ်စေ ဤရောင်ခြည်တော်ဖွင့် ဘုရားရှိခိုးမှလာသည့် အတိုင်းသက်တော်ထင်ရှား ဘုရားရှင်၏ ထက်ဝန်းကျင်ဝယ် အလွန်ကြည်နူးဖွယ် ကောင်းသော ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်တို့၏ စံပယ်ကွန့်မြူးနေပုံကို စိတ်ကူးဉာဏ်ဖြင့် မှန်းဆ၍ မိမိတို့အိမ်မှာဖြစ်စေ, စေတီတော် ဆင်းတုတော် အနီးအပါးမှာဖြစ်စေ ဘုရားအာရုံပြုယင်း ရောင်ခြည်တော်များ ထွက်တော်မူနေပုံကို ထင်ယောင်မြင်ယောင် ဖြစ်လာအောင် ကြိုးစားကြပါ၊ သူက ငါက လုပ်၍ပြသော အတုရောင်ခြည်များကို ဘုရားရောင်ခြည်တော်ဟု မထင်မှားမိပါစေနှင့်။

www.dhammaransi.com

စေတီတော်ဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန်

စရံ ယောယဒိ ဝါ တိဋ္ဌံ၊ နိသိန္နော ဥဒ ဝါ သယံ။
နိဗ္ဗာယံ ဓာတုဘာဝေန၊ ဟိတံ သတ္တာန မာစရေ။

ယော ဘဂဝါ၊ အကြင် ရွှေဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ စရံ ဝါ၊ သံဃာတော်များ, ရွှေတော်ဖျားက, ကြွသွား ထို၍, စက်တော်ချီလျက်လည်းကောင်း။ ယဒိ ဝါ တိဋ္ဌံ၊ မကြွမသွား, ရွှေတောင်လားသို့, မားမားမတ်မတ်, ရပ်တော်မူလျက် လည်းကောင်း။ နိသိန္နောဝါ၊ ပရိသတ်အလယ်, ရောင်ခြောက်သွယ်ဖြင့်, ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေ, ထိုင်နေတော် မူလျက်လည်းကောင်း။ ဥဒ ဝါ သယံ၊ အမေးပုစ္ဆာ, ဖြေရှင်းကာဖြင့်, ညဉ့်ခါကျောင်းပေါ်, လျောင်းတော်မူလျက် လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာယံ၊ ဝါလေးဆယ့်ငါး, သက်တော်အားဖြင့် ကြီးမားလေဘိ, ရှစ်ဆယ်ပြည့်၍, ပရိနိဗ္ဗာန်, ဝင်စံတော်မူခါနီးသည်ရှိသော်။ ဓာတုဘာဝေန၊ နောင်ခါစင်စစ်, ကိုးကွယ်ရစ်ဖို့, အနှစ် အမွေ, ဓာတ်တော်အနေဖြင့်လည်းကောင်း။ သတ္တာနံ၊ သုံးတိုက်ဝေနေ့, ဗိုလ်ခြေများစွာ, သတ္တဝါတို့၏။ ဟိတံ၊ လူ့ရွာနတ်ထံ, နိဗ္ဗာန်အထိ, ချမ်းသာရှိကြောင်း, ကောင်းသောအစီးအပွားကို။ အာစရေ၊ ရင်သွေးရာဟု, ပမာရှုလျက်, အမှုသင့်စွာ, ပြုကျင့်ပါပေသည်တကား။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

ဘုရားရှင်သည် "သတ္တဝါအများကို သံသရာရေယဉ်မှ ကယ်တင်တော်မူမည်" ဟု ရည်ရွယ်တော်မူပြီးလျှင် ဘုရားဖြစ်ဖို့ရန် ပါရမီတော်များကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့သည် အားလျော်စွာ ဘုရားဖြစ်သော အခါ တည်နေရမည့် အသက်တမ်းကလည်း လွန်စွာတိုလှ, သတ္တဝါများ၏ သန္တာန်မှာလည်း တရားကင်းမဲ့လှသဖြင့် လေးဆယ့်ငါးနှစ် ပတ်လုံး နေ့စဉ်နှင့်အမျှ အားလပ်ခွင့်ရတော်မမူဘဲ သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးကို ပြုကျင့်ယင်း အချိန်ကုန် စေတော်မူပါသည်။

www.dhammaransi.com

နေ့အချိန်။ ။ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော် မမူမီ ဆွမ်းခံကြွတော် မူရင်းလည်း လူအပေါင်းကို သင့်လျော်အောင် ဟောပြ ဆုံးမတော်မူရ၏၊ "ဆွမ်းဘုဉ်း ပေးတော်မူပြီး" နောက် ရဟန်းသံဃာတော်များဆည်းကပ်လာကြသောအခါ ဆုံးမဩဝါဒနှင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို ပေးတော်မူရ၏၊ ထို့နောက် ရဟန်းများ ပြန်ကြွကြသဖြင့် ခေတ္တမျှ ကိန်းအောင်းတော်မူပြီး၍ ထတော်မူသောအခါ တစ်လောကလုံးကိုသိမ်းကျုံးလျက် ချေချွတ်သင့်သောသတ္တဝါအများကိုကြည့် ရှုတော်မူရ၏။ ထို့နောက် ဆိုင်ရာ မြို့ရွာမှ ရောက်လာသော လူပရိသတ်ကို တရားဟောတော်မူရ၏၊ ထို့နောက် ညနေစောင်း၍ လူအများ ပြန်သွားသော အခါ ရေသုံးသပ်တော် မူပြီးလျှင် ခေတ္တခဏ နားနေတော်မူစဉ် နေဝင် လေ၏။

ညဉ့်အချိန်။ ။နေဝင်ပြီးနောက် ညဉ့်ဦးယံ အခါ၌ ရောက်လာသော ရဟန်းတော်များတွင် အချို့က ကမ္မဋ္ဌာန်းတောင်း, အချို့က ပုစ္ဆာလျှောက်, အချို့ကလည်း တရားတောင်းလေရာ အားလုံး၏ အလိုဆန္ဒကို ပြည့်ဝစေလျက် ညဉ့်ဦးယံကို ကုန်စေတော်မူပါသည်၊ သန်းခေါင်ယံအခါ ရဟန်း တော်များ ပြန်ကြ၍မကြာမီပင် လူခြေတိတ်ချိန်မှာ စကြာဝဠာတစ်သောင်းမှ အချို့သော နတ်ဗြဟ္မာ အပေါင်းတို့ လာရောက်၍ ပုစ္ဆာမေးကြ, တရား တောင်းပန်ကြပြန်ရာ ဖြေရှင်းယင်း ဟောပြတော်မူယင်းဖြင့် သန်းခေါင်ယံ အချိန်ကို ကုန်လွန်စေတော်မူ၏။

မိုးသောက်ယံအခါ။ ။မိုးသောက်ယံအခါကို သုံးပိုင်းပိုင်း၍ ရှေး ဦးတစ်ပိုင်း အချိန်၌ စင်္ကြံကြွတော်မူ၏၊ အလယ်ပိုင်း၌ ကျိန်းစက်တော် မူပြီး လျှင် အရုဏ် မတက်ခင် ခပ်စောစောအပိုင်း၌ ရှေးရှေးသော သာသနာက ဖြည့်ကျင့်ခဲ့၍ ကောင်းမှုပါရမီ စုံညီ ပြည့်ဝသဖြင့် ချေချွတ်သင့်သူတို့ကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်တော်မူ၏၊ ထို့နောက် အလင်းရောက်၍ အချိန်ကျက ဆွမ်းခံ ကြွတော်မူရ၏၊ ဤသို့လျှင် ရင်သွေးတော် ရာဟုလာနှင့် မခြားဘဲ သတ္တဝါ အများကို သနားတော်မူသဖြင့် သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးကိုသာ အမြဲပြုကျင့်တော် မူပေသည်။

www.dhammaransi.com

ကြွချီတော်မူပုံ။ ။နောက်တော်ပါ သံဃာတော်များ၏ ရှေ့တော်က စက်လက္ခဏာတို့ဖြင့် တင့်တယ်သော ခြေတော်ကို ကြွချီလျက် ထိုထို ဤဤ ဒေသစာရီ လှည့်တော်မူယင်းလည်း ဝေနေယျတို့၏ အကျိုးကို သယ်ပိုး ရွက်ဆောင်တော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ကြွသွားတော်မူပုံ ရေးသားထုလုပ်ထားအပ်သော ရုပ်ပုံ ရုပ်ပွား ဆင်းတုတော်များကို ဖူးရသည်ရှိသော် ရုပ်ပွားတော်လောက်သာ စိတ်မထားဘဲ (မိမိအိမ်၌ မိဘ ဘိုးဘွားတို့၏ ဓာတ်ပုံကို မြင်ရလျှင် ဓာတ်ပုံတွင်မက, အသက်ရှင်တုန်းက မိဘ ဘိုးဘွားကိုပါ တစ်ခါတည်း သတိရလျက် ပြောဆိုဆုံးမပုံတွေပါ ထင်ယောင် မြင်ယောင်ဖြစ်လာသကဲ့သို့) သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရား၏ ကြွသွားတော်မူပုံကိုပါ ထင်ယောင်မြင်ယောင် ဖြစ်လာစေလျက် နှစ်သက်ကြည်နူးစွာ ဖူးမြော်ကြပါ။

ရပ်တော်မူပုံ။ ။ကြွသွားတော် မမူဘဲ ရွှေတောင်ကြီး အလားကဲ့သို့ မားမားမတ်မတ် တန့်ရပ်တော်မူလျက်လည်း ဝေနေယျတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို သယ်ပိုး ရွက်ဆောင်တော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ရပ်တော်မူနေပုံကို ရေးသားထုလုပ်အပ်သော ရုပ်ပုံ ရုပ်ပွား ဆင်းတုတော်များကို ဖူးမြော်ရသည်ရှိသော် သက်တော် ထင်ရှား ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်က ရပ်တော်မူလျက် မိမိအား ဆုံးမတော် မူနေပုံကို ထင်ယောင် မြင်ယောင် ဖြစ်လာအောင် အလွန်ရိုသေစွာ ဖူးမြော်ကြပါ။

ထိုင်နေတော်မူပုံ။ ။ပရိသတ်အလယ်မှာ ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်ကို တစ်ခါတစ်ရံ လွှတ်တော်မူပြီးလျှင် ထက်ဝယ် တင်ပျဉ်ဖွဲ့ခွေတော် မူလျက်လည်း တရားဟောပြောကာ သတ္တဝါများ၏ အကျိုးကို သယ်ပိုး ရွက်ဆောင်တော်မူခဲ့ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ တင်ပျဉ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေတော်မူပုံကို ရေးသားထုလုပ်အပ်သော ရုပ်ပုံ ရုပ်ပွား ဆင်းတုတော်များကို ဖူးမြော်ရသည်ရှိသော် ရုပ်ပွားတော် လောက်တွင်သာ စိတ်မထားဘဲ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်ဘုရား၏ အနီး၌ တရားဓမ္မ ဩဝါဒတော်ကို နာနေရသကဲ့သို့ ထင်မြင်လာအောင် ဖူးမြော်ကြပါ။

လျောင်းတော်မူပုံ။ ။ညဉ့်အခါ ဂန္ဓကုဋိတိုက်တော်ဝယ် ရံဖန် ရံခါ လျောင်းတော်မူလျက်လည်း နတ် ဗြဟ္မာများ၏ လျှောက်ထားသမျှ ပုစ္ဆာတို့ကို

www.dhammaransi.com

ဖြေရှင်းဟောပြ၍ သတ္တဝါတို့၏အကျိုးကိုဆောင်တော်မူပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ "ရွှေသာလျောင်း"ဟုခေါ်အပ်သော လျောင်းတော်မူပုံကို ဖူးမြော်ရသည်ရှိသော် သက်တော်ထင်ရှား မြတ်ဘုရား၏ အမေးပုစ္ဆာများကို ဖြေရှင်းဟောပြောနေပုံကို ထင်မြင်လာအောင် ဖူးမြော်ကြပါ။

ဓာတ်မွေတော်များ။ ။ဘုရားရှင်သည် ၂၉-နှစ် အရွယ်တော်၌ တောထွက်တော်မူ၍ ၃၅-နှစ်အရွယ်မှာ ဘုရား ဖြစ်တော်မူပြီးလျှင်၊ သက်တော် ၈၀-အပြည့်မှာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသောကြောင့် ဘုရားအဖြစ်၌ ဝါတော် ၄၅-ဝါမျှသာ သီတင်းသုံးတော်မူရသည်၊ ထို ၄၅-ဝါမျှဖြင့် ကာလ မကြာရကား နောင်အခါ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ယုံကြည်သူတို့ ကိုးကွယ်ရစ်ကြဖို့ရာ အမွေအနှစ်ပေးခဲ့သည့် အနေအားဖြင့် ရှင်တော်မြတ်၏ အရိုးဓာတ်တော်များကို အစိတ်စိတ် အမွှာမွှာ ဖြစ်အောင် မိဋ္ဌာန်တော် မူခဲ့ပါသည်။ [သက်တော်ရှည်သော ဘုရားရှင်၏ အရိုးဓာတ်တော်ကား အစိတ်စိတ် အမွှာမွှာ မဖြစ်ဘဲ တစ်လုံးတစ်ခဲတည်း တည်ရစ်တော်မူလေ၏။]

ထို့ကြောင့် ဓာတ်တော်များကို ဖူးမြော်ရသော အခါ၌ လည်းကောင်း, ဓာတ်တော်များကို ဌာပနာထားသော စေတီ ပုထိုးတော်ကို ဖူးမြင်ရသော အခါ၌လည်းကောင်း, ဓာတ်တော် စေတီတော် လောက်တွင် စိတ်မထားဘဲ (မိဘ, ဘိုးဘွား၏အရိုး, သို့မဟုတ် အရိုးအိုးကို မြင်ရသောအခါ မိဘ,ဘိုးဘွားများလည်း ထင်ယောင် မြင်ယောင် ဖြစ်လာသကဲ့သို့) သက်တော်ထင်ရှား မြတ်ဘုရားကို ထင်မြင်အောင် ဖူးမြော်ကြပါ။

စေတီတော် ၄ ပါး။ ။လူတို့၏ အမြတ်တနိုး ကိုးကွယ်ရာဌာနကို ပါဠိလို "စေတိယ" မြန်မာလို "စေတီ" ဟု ခေါ်သည်၊ မိမိတို့ အယူဝါဒအားလျော်စွာ ကိုးကွယ်အပ်သော သစ်ပင်ကြီး, တောကြီး, တောင်ကြီး, သပုံ, အုတ်ပုံ, ရုပ်တု ဟူသမျှတို့ စေတီမည်ကြသည်သာ၊ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံ၌အုတ်ပုံ,သပုံများကိုသာ စေတီဟုခေါ်ဝေါ်နေခြင်းသည် မစုံလင်သော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသာတည်း၊ ထိုသို့ စေတီတော် အမျိုးမျိုး ရှိသည်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ ကိုးကွယ်အပ်သော စေတီသည် ဓာတုစေတီ, ဓမ္မစေတီ, ဥဒ္ဒိဿစေတီ, ပရိဘောဂစေတီဟု ၄-မျိုး ရှိ၏။

www.dhammaransi.com

ဓာတုစေတီတော်။ ။ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးနောက် ကျန်ရှိရစ်သော အရိုးဓာတ်တော်များသည်ဓာတုစေတီမည်၏၊အမွေအနှစ်အဖြစ်ဖြင့်ဘုရားရှင် ထားတော်မူခဲ့သောကြောင့် ''မွေတော်'' ဟုလည်း ခေါ်၏၊ အမွေအနှစ် တော်ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထိုဓာတ်တော်များတွင် အကြီးဆုံးသည် ပဲနောက် ခြမ်းခန့်ရှိ၏၊ အလတ်စား ဓာတ်တော်မှာ ဆန်ကျိုး ဆန်ကွဲခန့်ရှိ၏၊ အငယ် ဆုံး ဓာတ်တော်ကား မုန်ညင်းစေ့ခန့်ရှိသည်။

ဓမ္မစေတီတော်။ ။ဘုရားရှင်၏ တရား ပိဋကတ်တော်များသည် ဓမ္မစေတီတော် မည်၏၊ ထို ပိဋကတ်တော်ဖြစ်သော တရားဓမ္မများသည် ရိုသေမြတ်နိုး ရှိခိုး ကိုးကွယ်ထားရုံသာမက ထိုတရားတော်အတိုင်း ကျင့်ကြံရသဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်တို့ အဖို့မှာ လွန်စွာ အားကိုးလောက်သော စေတီတော်ပါပေတည်း။

ဥဒ္ဒိဿစေတီတော်။ ။ဥဒ္ဒိဿဟူသော ပါဠိသည် ရည်စူးအပ်-ရည်မှန်းအပ်သော အရာဝတ္ထုကိုဟော၏၊ထိုကြောင့်သက်တော်ထင်ရှားမြတ်ဘုရားကိုရည်မှန်း၍ ဘုရားရှင် ပုံဟန်တော်၏ အတု ပြုအပ်သော ရုပ်တော်မူပုံ ထိုင်တော်မူပုံ လျောင်းတော်မူပုံကို ဥဒ္ဒိဿစေတီတော်ဟုမှတ်ပါ၊ ထိုဥဒ္ဒိဿစေတီတော်များ ကို ရုပ်ပွားတော် ဆင်းတုတော်ဟုလည်း အမည်ပေးကြသည်၊ [ဘုရားရှင်၏ ရုပ်ပုံတော်ကို အတုပွား၍ ထားသောကြောင့် ''ရုပ်ပွားတော်'' ဟု လည်း ကောင်း၊ ဘုရားရှင်၏ အဆင်းသဏ္ဍာန်တော်ကို အတုပြုထားသောကြောင့် ''ဆင်းတုတော်'' ဟု လည်းကောင်း အမည်ပေးခြင်းတည်း၊ ရုပ်ပုံတော် ဆင်းတုတော်မပါဘဲ စိတ်ထဲ၌မှန်း၍ အာရုံပြုအပ်သော ပုံတော်ကိုလည်း ''ဥဒ္ဒိဿစေတီတော်''ဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။]

ပရိဘောဂစေတီတော်။ ။ဘုရားရှင်၏အသုံးအဆောင်ကို ပါဠိလို''ပရိဘောဂ'' ဟုခေါ်၏၊ထို့ကြောင့်ဓာတ်တော်ဌာပနာထားသောအုတ်သားစေတီတော်, ရုပ်ပွားတော် ကိန်းဝပ်ရာဖြစ်သော ပြာသာဒ်စသည်, ဗောဓိပင်,ဘုရားရှင်၏ အသုံးဆောင်ဖြစ်သော သက်န်း သပိတ်တော်များကို ''ပရိဘောဂ စေတီ တော်''ဟု မှတ်ပါ။

ဘုရား-ပုထိုး။ ။''ဘုရား-ပုထိုး''ဟူသော အသုံးအနှုန်းကို ယိုဒယားမှ ကူးစက် လာသော အသုံးဟု ကြံကြ၏၊ ယိုဒယားလူမျိုးများက ဆင်းတုစေတီတော် များကို စာရေးသောအခါ ''ဝရား-ဗုဒ္ဓေါ''ဟု ရေး၍, စာဖတ်သောအခါ ''ဖရား-ဗုတ်ထိုး''ဟု အသံထွက်၏၊ ထိုအသံထွက်ကိုလိုက်၍ မြန်မာတို့က ''ဘုရား-ပုထိုး''ဟု ရေးဟန်တူ၏။

www.dhammaransi.com

ထို ယိုးဒယား အသုံးဖြစ်သော ''ဝရား-ဗုဒ္ဓေါ''စကား၌လည်း ''ဝရ-မြတ်သော+ဗုဒ္ဓေါ=ဘုရား၊ မြတ်သောဘုရား=မြတ်စွာဘုရား''ဟုဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် ''ဝရ=ဗရား=ဘုရား''၏-၃-မျိုးသည် ပါဠိ ယိုးဒယား မြန်မာ အသုံးအားဖြင့် ကွဲပြားသော်လည်း'' မြတ်'' ဟူသောအနက်အားဖြင့်တူမျှ၏၊ 'ဗုဒ္ဓေါ=ဗုတ်ထိုး=ပုထိုး''၏ ၃မျိုးလည်းပါဠိယိုးဒယား မြန်မာအသုံးအဖြစ် ကွဲပြားသော်လည်း ''ဘုရားရှင်''ဟူသော အနက်အားဖြင့် တူမျှသည်-ဟု မှတ်ပါ။ [ယခုကာလ၌ ''မုခ်ဝမပါလျှင် စေတီ, မုခ်ဝပါလျှင် ပုထိုး''ဟု ပြောကြသည်မှာ အခြေအမြစ်ကို မစဉ်းစားနိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ရလေသည်]။

ဘုရားပုံတော်ကို အာရုံပြုသင့်ပုံ

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ။ ။ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းပွားများရာ၌''ဘုရားရှင်၏ ပုံဒြပ်တော်ကို အာရုံပြု၍ မစီးဖြန်းရ, ဂုဏ်တော်ကိုသာ အာရုံပြု၍ စီးဖြန်း ရမည်''ဟု ပြောကြသည်၊ ဘုရားရှင်၏ ရုပ်ပုံတော် သဏ္ဌာန်ပုံသည် ဘဂဝါ ဂုဏ်တော်၌ ပါဝင်သော သိရီဂုဏ်တော်ပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ရုပ်ပုံတော်ဖွင့် ရောင်ခြည်တော်ဖွင့် စေတီတော်ဖွင့် အခန်း ၃ ပိုင်းကို ပြန်၍ စဉ်းစားသော အခါ ဗုဒ္ဓရှင်တော်၏ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် ပင်ကိုအတိုင်းပင် အလွန်တင့် တယ်တော်မူပုံ, တစ်ခါတစ်ရံရောင်ခြည်တော် ၆-သွယ်ဖြင့်သာ၍သဏ္ဌာန်တော် မူပုံ, ထိုမျှလောက် တင့်တယ် သဏ္ဌာန်တော်မူသော ကိုယ်တော်ဖြင့် အား လပ်ခွင့်မရအောင် သတ္တဝါများ၏ အကျိုးကို ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူချိန်အထိ ဆောင်တော်မူပုံများကို စိတ်ထဲ၌ ကြည်နူးဖွယ်ရာ ထင်မြင်လာပါလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ ထင်မြင်လာသော ဘုရား အာရုံကို ပျောက်ကွယ် မသွားစေဘဲ အဖန်တလဲလဲ စွဲမြဲစွာ အာရုံယူနေမှုကို ''ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းတစ်မျိုး'' ဟု မှတ်ပါ၊ [ဗုဒ္ဓ = ဘုရားကို + အနု = အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်+သတိ = အမှတ်ရ နေခြင်း။] ထိုအာရုံယူမှု၏ ရှေးသူတော်ကောင်းတို့ ထုံး ဟောင်း တစ် ခု ဖြစ်ကြောင်းကို မှတ်သားဖို့ရာ ဗုဒ္ဓအပဒါန် ပါဠိတော်မှ ထုတ်ပြပါဦးမည်။

စကြာမင်း စိတ်ကူးပုံ။ ။ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ငါတို့၏ ဘုရား အလောင်းတော်သည် တစ်ခုသော ဘဝဝယ် ''တိလောက ဝိဇယ'' မည်သော

www.dhammaransi.com

စကြာမင်း ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏၊ ထိုမင်းသည် သံဃာတော် အများနှင့်တကွ ရှေးရှေးသော ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်တို့ကိုလည်းကောင်း, ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါတို့ကိုလည်းကောင်း စိတ်ထဲ၌ ထင်မြင်လာအောင် စိတ်ကူး၏၊ စိတ်ကူးသည့်အတိုင်း ထင်လာသော ဘုရားရှင်ကို လက်အုပ်ချီ၍ ဦးခေါင်းညွှတ်လျက် နှစ်သက်ကြည်ညို ရှိသေစွာ ရှိခိုးဦးချ၏၊ ထိုမျှဖြင့် အားမရသေးဘဲ ရတနာမျိုးစုံဖြင့် ခြယ်လှယ်အပ်သော "ဝေဇယန္တာ"မည်သော ရတနာဗိမာန် ပြာသာဒ်တော်ကြီးကို အထပ်ပေါင်း များစွာ ဆင့်လျက် စိတ်ကူးဖြင့် ဖန်ဆင်းလိုက်၏၊ ထိုဗိမာန်ကြီးဝယ် တင့်တယ်သားနားသော အခင်းအမျိုးမျိုးကိုလည်း စိတ်ကူးဖြင့် ခင်းထား၏၊ သူ့နေရာနှင့်သူ ရေပြည့်အိုး, ပန်းပြည့်, ရေတကောင်းများကိုလည်း တည်ထား၏၊ ထို့နောက် ကျယ်ပြန့်သော တံခါးကြီးများမှ နောက်ပါသံဃာတော်များနှင့်တကွ ဘုရားရှင်များစွာ, ပစ္စေကဗုဒ္ဓါများစွာတို့၏ မိမိ၏ ပင့်ဖိတ်ချက်အရ ကြွတော်မူလာကြ၍ ရွှေသားအတိပြီးသော ပလ္လင်တော်များဝယ် အသီးသီး ထိုင်နေတော်မူပုံကို စိတ်ကူးလေသည်။

လှူဒါန်းပုံ။ ။ထို့နောက် လှူ့ပြည်နတ်ပြည်၌ ရှိသမျှအထည်ကောင်းတို့ကို စုပေါင်းဆောင်ယူလျက် ထိုဘုရား, ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, ရဟန္တာ သံဃာတော်တို့အား ၃ ထည်သော (တိစီဝရိတ်) သင်္ကန်းကို လှူဒါန်း၍, မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ် ချိုချဉ်သြဇာ အဖြာဖြာတို့ဖြင့် သပိတ် အသီးသီးသို့ အပြည့် ထည့်၍ ဆက်ကပ်နေပုံကို စိတ်ကူးပြန်လေသည်၊ အသီးသီး ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးသောအခါ ဘုရား ပစ္စေကာ အရိယာသံဃာတော်တို့သည် ဗိမာန် ကြီး၌ အသီးသီးသော ရတနာတိုက်ခန်းသို့ ဝင်ကာ ခေတ္တခဏမျှ ကိန်းအောင်းတော်မူကြပြီးနောက် ကိန်းအောင်းရာမှထ၍ တချို့က စျာန်ဝင်စားနေပုံ, တချို့က ပြဿနာမေးပုံ, ဖြေပုံများကို စိတ်ကူးလေသည်။

မွှမ်းမံခြယ်လှယ်ပုံ။ ။ဘုရားပစ္စေကာ အရိယာ သံဃာတော်တို့သည် စျာန်ဝင်စားမှုစသော အလိုတော်ရှိရာကိစ္စဖြင့် မွေ့လျော်တော်မူနေကြစဉ် ထိုအရှင်မြတ်တို့၏အထက်တွင် ရတနာထီးဖြူဆောင်းလျက် မွှေးကြိုင်သော ပန်းမျက်နှာကြက်တွေ တဝေဝေနှင့် ထီးများ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဝယ် နီမြန်းသော ဇာပန်းတွေ တွဲလျားကျနေပုံ, ရတနာဗိမာန်၏ အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌ ကြာမျိုး

www.dhammaransi.com

ငါးပါးဖြင့် တင့်တယ်သော ရေကန်ကြီးများ တည်နေပုံ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဝယ် တည်ရှိနေသော ပန်းဥယျာဉ်၏ ပန်းပင်များမှ ပန်းဝတ်မှုန်တို့သည် အထက်သို့ လွင့်တက်ကာ ဗိမာန်တော်ကြီးကို လွှမ်းဖုံးနေပုံ၊ ရွှေခုံပေါ်၌ ရောင်စုံမီးတိုင်များကို စကြဝဠာအနှံ့ စိုက်၍ ညှိထွန်းထားပုံ၊ သစ်ပင်ဖျားနှင့် တောင်ထိပ်တိုင်း၌ အလံတလူလူ စိုက်ထူထားပုံတို့ကိုပါ စိတ်ကူးလေသည်။

ပရိသတ်များ။ ။ထိုမျှလောက် ကြည်နူးဖွယ်ကောင်းသော ဗိမာန်တော်ကြီး၏ အနီးအပါး၌ သီဆိုတတ် ကပြတတ်သူတို့လည်း မနေနိုင် မထိုင်နိုင် ပျော်မြူး၍ ကြည်နူးသောစိတ်ဖြင့် ကကြ သီဆိုကြ တီးမှုတ်ကြပုံ, လူ, နတ်, သိကြား, နဂါး, ဂဠုန်, ကုမ္ဘဏ်, ယက္ခ, ဂန္ဓဗ္ဗမကျန် သူတော်ကောင်းမှန်သမျှလည်း အသီးသီးလက်အုပ်ချီကာ အရိယာတို့ သီတင်းသုံးရာ ဖြစ်သော ထိုဗိမာန်အနီးသို့ ချဉ်းကပ်လာကြပုံ, ထိုပရိသတ်အား စကြာမင်းကြီးက မိမိပြုအပ်သော ကုသိုလ်၏ အဖို့ကို အမျှဝေ စကား ပြောကြားနေပုံ၊ ဤနေရာသို့ မရောက်လာသေးသူတို့အား နတ်များက တစ်ဆင့် ပြောပြနေပုံတို့ကိုပါ စိတ်ကူးလေသည်။

အကျိုးရပုံ။ ။ထိုကဲ့သို့ အလှူဒါနကြီးကို စိတ်ကူးဖြင့် ပေးလှူသော စကြာမင်းကြီးသည် နတ်ရွာစံ ကံတော်ကုန်သောအခါ ထိုကောင်းမှုကြောင့် တာဝတိံသာ၌ ဖြစ်ရလေသည်၊ ထိုကောင်းမှု စေတနာစုကြောင့် နတ်ပြည်မှ လူ့ပြည်သို့လည်းကောင်း၊ လူ့ပြည်မှ နတ်ပြည်သို့လည်းကောင်း၊ စုတေ ရွှေ့ပြောင်း၍ ဖြစ်လေရာ၌ ပညာအရည်အချင်း ရုပ်အဆင်းအားဖြင့် နတ်ချင်းလည်းသာလွန်, လူချင်းလည်းသာလွန်သူသာ ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်၊ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ သူတော်ကောင်း စိတ်ဓာတ် ကိန်းဝပ်တည်ရှိသော အမျိုးသား, အမျိုးသမီး, လူကြီးသူမတို့သည် သန့်ရှင်းသော ဘုရား အနီးမှာ ဖြစ်စေ, အခြားတစ်နေရာမှာဖြစ်စေ,သက်တော်ထင်ရှားဘုရားရှင်ကို ထင်မြင်လာအောင် စိတ်ကူးလျက် အထူးကြည်ညိုသော သဒ္ဓါတရားဖြင့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်အောင် စီးဖြန်းပွားများ၍ ပန်းဆီမီး အမွှေးတိုင်စသော ပူဇော်ဖွယ်များကို ပူဇော်ကြပါကုန်။

ဧတဒဂ်ဂုဏ်ရည် (၃)

www.dhammaransi.com

ပုံအတွင်း ဂုဏ်သွင်းပါ။ ။သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားကို ထင်မြင်လာအောင် မှန်းဆနိုင်သူသည် ဘုရားရှင်ကို အထူး ကြည်ညိုလေးစားသူဖြစ်ပေရကား ဘုရားရှင်၏ကိုယ်စား ရုပ်ပွား ဆင်းတုတော်နှင့် ဓာတ်တော်ဌာပနာထားသော စေတီတော်များ အနီးအပါး၌ မလေးမစား မနေဝံ့တော့ပါ၊ ဘာသာရေး၌ အလွန်အချိုးကျသော လူကောင်း ရှင်ကောင်းဖြစ်လောက်ပါပြီ၊ သို့ရာဝယ် လောက၌ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအပေါ်မှာ ဂုဏ်ထူးကို မသိခင်က ကြည်ညိုပြီးနောက် ဂုဏ်ထူးကိုသိရပြန်သောအခါ အတိုင်းထက်အလွန် ကြည်ညိုလေးစား အားထားကိုးကွယ်လိုသောစိတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာသကဲ့သို့ ထို့အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ချီးမွမ်း၍မကုန်နိုင်သောဂုဏ်တော်များတွင်လူချင်း၊ နတ်ချင်း၊ ဗြဟ္မာချင်းပြောကြလျက် တသောသော ချီးမွမ်းအပ်သော ဂုဏ်တော် ၉-ပါးလောက်ကိုပင် မိမိဉာဏ်မီသမျှ သိရှိကြရလျှင် သဒ္ဓါ ပညာ တို့သည် ရှေးကထက် တိုးပွားကြပါလိမ့်မည်။

ဆက်ပါဦးမည်— မိမိတို့သည် ဘဝများစွာ သံသရာဝယ် ကျင်လည်ခဲ့ရသော်လည်း မိမိတို့စိတ်ထဲ၌ ဤဘုရားရှင် ဟူသော အာရုံမျိုးကို ယူနိုင်ဖို့ရာ ခဲယဉ်းပါသည်၊ ယခုအခါကံကောင်းလှသဖြင့် ဘုရားရှင်၏ အကြောင်းအရာနှင့် ဂုဏ်တော်များကို ကြားသိရပါသည်၊ ထို့ကြောင့် အေးအေးဆေးဆေး မိမိအိမ်၌ ဘုရားရှင်ကို အာရုံပြုယင်း ရွတ်ဖတ်ရှိခိုးဖို့ရာ မကျဉ်းမကျယ် အနက်များကို နှုတ်တက်ဆောင်ထား၍ အဓိပ္ပာယ်များကို ကြည့်ရှုမှတ်ထားပြီးလျှင် ထင်မြင်လာသော ဘုရားရှင်၏ ပုံတော်အတွင်း၌ ဤပြအပ်လတ္တံ့သော ဂုဏ်တော်များကို သွင်း၍ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော သီလကို ဆောက်တည်ကာ ကြိုးစား၍ အာရုံပြုကြပါကုန်။

အမှာ။ ။ဂုဏ်တော် အနက်များကို ကျက်သောအခါ အရွတ် အဖတ်ကောင်းသော ဆရာသမားထံ၌ စနစ်ကျကျဖတ်ပြီးမှ ကျက်ကြပါလေ၊ အရွတ်အဖတ်လည်းမမှန် အသံလည်းမကောင်းလျှင်ကား အသံကျယ်ကျယ် မရှိခိုးဘဲ ခပ်တိုးတိုးရွတ်ဆို၍ ရှိခိုးကြပါလေ၊ အနေမကျက်နိုင်လျှင် ဘုရားစေတီတော် ရှေ့၌ စာအုပ်ကြည့်၍ ဖတ်ကြပါလေ။

www.dhammaransi.com

ဘုရားဂုဏ်တော်ဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန်

ဂုဏ်တော် ၉ ပါး ပါဠိတော်

ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ, ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော, သုဂတော, လောကဝိဒူ, အနုတ္တရော ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ, သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ, ဗုဒ္ဓေါ, ဘဂဝါ။

ကြည့်ရှုရန်အစီအစဉ်

"ဣတိပိ သော ဘဂဝါ"၌ "ဣတိပိ"သည် မိမိ၏ ဉာဏ်ထဲမှာ ထင်လာသော အကြောင်းတစ်ခုခုကို ညွှန်ပြအပ်သော ပါဠိ၊ "သော ဘဂဝါ" ကား မြတ်စွာဘုရားကို ညွှန်ပြသော ပါဠိတည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုပါဠိ ၂-ရပ်ကို ဂုဏ်တော် ၉-ပါးလုံးနှင့် တွဲစပ်ပါ။

၁။ ဣတိပိ သောဘဂဝါ အရဟံ,

၂။ ဣတိပိ သောဘဂဝါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ,

၃။ ဣတိပိ သောဘဂဝါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော,

၄။ ဣတိပိ သောဘဂဝါ သုဂတော,

၅။ ဣတိပိ သောဘဂဝါ လောကဝိဒူ,

၆။ ဣတိပိ သောဘဂဝါ အနုတ္တရော ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ,

၇။ ဣတိပိ သောဘဂဝါ သတ္ထာ-ဒေဝမနုဿာနံ,

၈။ ဣတိပိ သောဘဂဝါ ဗုဒ္ဓေါ,

၉။ ဣတိပိ သောဘဂဝါ ဘဂဝါ,

www.dhammaransi.com

အရဟံဂုဏ်တော်ဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန်

(၁) သော ဘဂဝါ-ထိုမြတ်စွာဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်၊ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏေန-တစ်ထောင့်ငါးရာ, ကိလေသာတို့, ဝါသနာမလေ့, အထုံငွေ့မျှ, မငွေ့မရိပ်, ဝင်းဝင်းဖိတ်သို့, ရွှေစိတ်ပွဲ့သင်း, လွန်သန့်ရှင်း၍, မင်းမင်းပြည်သူ, ကြည်ဖြူကော်ရော်, အလှူတော်မှန်, အပူဇော်ကို ခံတော်မူထိုက်သော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ အရဟံ-အရဟံ-ဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့်, အံ့ချီး၍မကုန်, ဖြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင်, ပျံ့လွှင်ကျော်ကြား, ထင်ရှားတော်မူပါပေသည်တကား။

ကြည့်ရှုရန်အဓိပ္ပာယ်

အရဟံ ဂုဏ်တော်သည်—

၁။ "ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူ၏" ဟူသော အနက်,

၂။ "လူဒါန်း ပူဇော် သမျှကို ခံယူတော်မူထိုက်၏" ဟူသော အနက်ကို ပြသည်။

တစ်ထောင့်ငါးရာကိလေသာတို့။ ။ပုထုဇဉ်တို့၏ သန္တာန်၌ ကိလေသာသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဆယ်ပါးရှိ၍,အကျယ်အားဖြင့် တစ်ထောင့်ငါးရာရှိ၏။

[ထို ၁၅၀၀–တွက်ပုံကို အလိုရှိက သင်္ဂြိုဟ် သင်ဖူးသူများကို မေးပါ၊ အခြေပြ သင်္ဂြိုဟ် သမုစ္စည်းပိုင်းမှာလည်း ပြထားပါသည်။]

ဝါသနာမလေ့ အထုံငွေ့မျှ။ ။သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ အငွေ့အသက် ထုံလျက်ပါသော ကိလေသာတို့၏သတ္တိကို "ဝါသနာ–အထုံ"ဟု ခေါ်သည်၊ ရဟန္တာများ၏သန္တာန်၌ ကိလေသာ ကုန်သွားသော်လည်း ဘဝဆက်တိုင်းက ပါလာသော အထုံဝါသနာမှာ မကုန်တတ်ချေ။ ဥပမာ—စူးရှသော အရက်ထည့်ရာပုလင်း၌ အရက်ကုန်သွားသော်လည်း အရက်နံ့ အထုံမပျောက်သကဲ့သို့တည်း၊ ဘုရားရှင်ကား ထိုကိလေသာတွေကို အငွေ့အသက် အထုံဝါသနာ

ပျောက်ကင်းအောင် ပယ်တော်မူပြီးဖြစ်၍ စိတ်တော်အစဉ်သည် အမြဲအားဖြင့် ဝင်းဝင်းဖိတ်ဖိတ် အရောင် တောက်နေသလို ကြည်လင် သန့်ရှင်းတော်မူပေသည်။

ပူဇော်ခံထိုက်ပုံ။ ။ထို့ကြောင့် အမှိုက်သရိုက်ကင်း၍ သန့်ရှင်းသောဥယျာဉ် လယ်ယာ၌ စိုက်ပျိုးအပ်သော မျိုးစေ့သည် သန်မာကြီးမား ထွားကျိုင်းဖွံ့ဖြိုး အကျိုးများသောကြောင့် ထိုမြေမျိုး၌သာ စိုက်ပျိုးကြဲချသင့်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ကိလေသာ အနှောက်အယှက် မရှိသဖြင့် စိတ်တော် အစဉ် ကြည်လင်သော ဘုရားရှင်၌ လှူဒါန်းပူဇော်ခြင်းဟူသော မျိုးစေ့များကို ကြဲချစိုက်ပျိုးလိုက်လျှင် ရည်ရွယ်သလောက် အကျိုးရရှိနိုင်သောကြောင့် ရှင်တော်ဘုရားသည် လှူဒါန်းပူဇော်သမျှကို ကောင်းစွာ ခံယူတော်မူထိုက်ပါပေသည်။

ဤသို့ အမင်းမင်းတို့၏ ပူဇော်ခြင်းကို ခံယူတော်မူထိုက်သော "အရဟံ" ဂုဏ်တော်ကြောင့် ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါ၌ "သဟမ္ပတိ" ဗြဟ္မာမင်းကြီးသည် မြင်းမိုရ်တောင်မျှ ပမာဏရှိသော ရတနာပန်းကုံးကြီးဖြင့် ပူဇော်ဖူးလေပြီ၊ "ဗိမ္ဗိသာရ"မင်းလည်း ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်တော်ကြီးဖြင့် ပူဇော်ဖူးလေပြီ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးမှလည်း "ဓမ္မာသောက" မင်းသည် ၉၆-ကုဋေသော ဥစ္စာတို့ကို (စုတေခါနီးမှ ၄-ကုဋေ ထပ်ဖြည့်၍ ကုဋေတစ်ရာသောဥစ္စာတို့ကို) အကုန်အကျခံလျက် ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော ကျောင်းတို့ဖြင့် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို ရည်မှန်း၍ လှူဒါန်းပူဇော်ဖူးလေပြီ။

ယခုအခါ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ အလှူဒါန ပြုမှုတို့၌လည်း ဘုရားရှင်ကို ကြည်ညိုမှုက အရင်းခံလျက် ရှိ၏၊ ယခုတိုင်အောင် အပူဇော် ခံနေရပါသည် ဟူလို၊ ဤသို့လျှင် ဘုရားရှင်၏ "အရဟံ" ဂုဏ်တော်ရနံ့သည် လူအဆင့်ဆင့် နတ်အဆင့်ဆင့် သင်းပျံ့လျက် ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင် ပျံ့နှံ့မွှေးကြူပါသည်။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဘုရားရှင်၏ "အရဟံ" ဂုဏ်တော်ကို အောက်မေ့ ကြည်ညိုသူသည် ပြအပ်ခဲ့သော ဘုရားရှင်၏ ပုံတော်အတွင်း၌ ရင်ချိုင့်အလယ် နှလုံးအိမ်ဝယ် ဘုရားရှင်စိတ်တော်၏ ကိလေသာ အနှောက်အယှက်တို့မှ ကင်းသဖြင့် သန့်ရှင်းကြည်လင်တော်မူပုံကို ထင်မြင်အောင် အာရုံပြုပါ၊ ထိုကြည်လင်သော စိတ်တော်ကို အတုယူကာ မိမိစိတ်၌လည်း လောဘ, ဒေါသ, မာန်

၂၀၇၁၄

www.dhammaransi.com

မာနနှင့်ဣဿာ, မစ္ဆရိယစသော ကိလေသာ အနှောက်အယှက် ကင်းစင်၍ အမြဲ ကြည်လင်သန့်ရှင်းအောင် သတိထားကြပါလေ၊ ဤသို့ ဘုရားရှင်၏ ကိလေသာ ကင်း၍ စိတ်တော်သန့်ရှင်းမှုကို အာရုံပြုဖန် များလာလျှင် ထိုသန့်ရှင်းမှုသည် မိမိစိတ်၌ ခတ်သဘောကူးစက်၍ မိမိမှာလည်းသန့်ရှင်းသောစိတ်များ ဖြစ်လာ ပါလိမ့်မည်၊ ဥပမာ သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသူသည် သူတော်ကောင်း ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်ဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန်

(၂) သော ဘဂဝါ-ထို ရွှေဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်၊ ဉေယျ ဉာတိပိ ဉာမိနာ စ ကာရဏေန—သဗ္ဗညုဉာဏ်အား, စွမ်းပကားဖြင့်, များ သင်္ခါရ, ဝိကာရနှင့်, လက္ခဏပညတ်, နိဗ္ဗာန်ခတ်ဟု, ငါးရပ်သိရန်, ဉေယျ ဓမ်ကို, ဖောက်ပြန် မရှိ, ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူသော ဤအကြောင်း ကြောင့်လည်း၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန်, ဗြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင်, ပျံ့လွှင့်ကျော်ကြား, ထင်ရှားတော်မူပေ သည်တကား။

ကြည့်ရှုရန်အဓိပ္ပာယ်

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဂုဏ်တော်သည် ‘‘အလုံးစုံသောတရားကို ကိုယ်တော်တိုင်သိတော် မူနိုင်၏’’ ဟူသော အနက်ကို ပြသည်၊ [သမ္မာ+သံ+ဗုဒ္ဓ၊ သမ္မာ=မဖောက် မပြန် (အမှား မရှိအောင်) + သံ = ကိုယ်တော်တိုင်+ဗုဒ္ဓ=သိတော်မူနိုင် သည်။]

သဗ္ဗညုဉာဏ်အား, စွမ်းပကားဖြင့်။ ။ဘုရားရှင်သည် သဗ္ဗညုတာဉာဏ်ကို ရဖို့ရန် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းတိုင်အောင် ကောင်းမှု ပါရမီတော် များကို ဖြည့်ကျင့်ခဲ့သည့်အားလျော်စွာ ဘဝအဆင့်ဆင့် ရင့်လာသော ပညာ သည် ဘုရားဖြစ်သည့်အခါ သဗ္ဗညုတာဉာဏ်တော်အဖြစ်သို့ ရောက်၍ လွန်စွာ အစွမ်းသတ္တိ ထက်မြက်ပါပေသည်။

www.dhammaransi.com

ယခုလောကဌ် သေးငယ်သောမှုန်မှုန်တို့ကိုလူအပေါင်းတို့ ဝိုင်း၍ကြည့်သောအခါ မျက်စိကောင်းသူများသာ မြင်၍ မျက်စိမှုန်သူတို့ကား ဘယ်လိုပင်ကြည့်သော်လည်း မမြင်ရတော့ဘဲ မျက်စိကွယ်နေသူတို့မှာ ဆိုဖွယ်ရာ မရှိတော့သကဲ့သို့, ထို့အတူ သိဖွယ်အာရုံများကို သတ္တဝါဟူသမျှတို့ သိဖို့ရန် အားထုတ်ကြပါသော်လည်း ပင်ကိုဉာဏ်မျက်စိ ရှိသလောက်သာ သိမြင်နိုင်ကြသည်၊ လုံးလုံး ဉာဏ်မျက်စိ မရှိသူတို့မှာ အရှေ့ အနောက် တောင် မြောက်နှင့် တင်းတောင်း ပမာဏကိုမျှ မသိနိုင်ကြပေ။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်၏ ဉာဏ်တော်သည်ကား သိသင့် သိဖွယ် အသွယ်သွယ်ကို မည်သူနှင့်မျှ ယှဉ်မရအောင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိတော်မူပါသည်၊ ထိုသိဖွယ်တရားများကို "ဉေယျဓမ်" ဟု ခေါ်၏၊ ဉေယျ–သိသင့် သိထိုက်သော+ဓမ်=ဓမ္မ, တရား။

ဉေယျဓမ်တရား ၅-ပါးကား

၁။ သင်္ခါရ=စိတ်စေတသိက်ဟူသော နာမ်တရားနှင့် နိပ္ဖန္နရုပ်များ။
၂။ ဝိကာရ=ဝိကာရရုပ် ငါးပါး။
၃။ လက္ခဏာ=လက္ခဏာရုပ် လေးပါး။
၄။ ပညတ်=လူ နတ် ဗြဟ္မာ ဆင် မြင်း ကျွဲ နွား တော တောင် ရေ မြေ စသော ပညတ်များ။
၅။ နိဗ္ဗာန်=ရုပ် နာမ် ပညတ်မှတစ်ပါး ငြိမ်းအေးသောဓာတ်ကြီးတစ်မျိုး။ [ဤငါးမျိုးမှတစ်ပါး သိဖွယ်ရာ မရှိပြီ၊ [ဝိကာရနှင့် လက္ခဏာကို ရုပ်ချင်းတူပါလျက် ခွဲထားသည်မှာ ပရမတ် အစစ် မဟုတ်သောကြောင့်တည်း။] ဤ ဉေယျဓမ် ငါးပါးသည် ဇိနာလင်္ကာရဋီကာ အဿာဓာရဏကထာ၌ ပါသည်။

ဖောက်ပြန်မရှိ ကိုယ်တော်တိုင်သိ။ ။ဤ ဉေယျဓမ်တရား ၅-ပါးကို ဘုရားရှင် သိတော်မူရာ၌ ဖောက်ပြန် မှားယွင်းသွားသည်ဟူ၍ မရှိ၊ နည်းပေးလမ်းပြမည့်ဆရာလည်း မရှိ, ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူပေသည်....၊ဤနေရာဝယ် ရုပ်တနည်း၍ စာဖတ်သူသည် ဗုဒ္ဓ ရှင်တော်မြတ်၏ သပ္ပာယ်သော ရုပ်အဆင်း

www.dhammaransi.com

တော်အတွင်း "အရဟံ ဂုဏ်တော်"အရ စိတ်တော်၏ ကြည်လင်သန့်ရှင်းနေပုံ၊ ထိုကြည်လင်နေသော စိတ်တော် အစဉ်ဝယ် အလွန် ထက်မြက်သော ဉာဏ်တော် တည်နေပုံကို **အာရုံယူကာ** ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများကြပါလေ။

တိုက်တွန်းချက်။ ။အသိ အလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ ဟူသည် အလွန် အရေးကြီး၏၊ ပညာသင်ရာဝယ် ဆရာတစ်ဦးထံမှာ အတူသင်ယူပါလျက် အတတ်ချင်းကွာခြားနေပုံတို့ကိုလည်းကောင်း၊ စီးပွားဥစ္စာရှာဖွေရာဝယ် အရင်းအနှီးချင်းတူပါလျက် ဉာဏ်ရှိသူမှာ ကြီးပွား၍ ဉာဏ်နည်းသူမှာ မကြီးပွားနိုင်ဘဲ ဉာဏ်မရှိသူမှာ ဆုံးရှုံးရပုံကိုလည်းကောင်း၊ မိဘချင်းတူပါလျက်အချို့သားသမီးများလိမ္မာ၍ အချို့ယုတ်မာပုံကိုလည်းကောင်း ထိုကဲ့သို့ကွာခြားသည်အားလျော်စွာ လောကီဆိုင်ရာနှင့် သံသရာရေးတို့၌ ဉာဏ်ရှိသူကား ကြီးကျယ်ထွန်းကား ဉာဏ်မရှိသူက ပျက်ပြားနစ်မွန်းရပုံကိုလည်းကောင်း စဉ်းစား၍ ဤ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ" ဂုဏ်တော်ကို ကြည်ညိုကာ မိမိ၏ ပညာပါရမီကို အမြဲတိုးပွားအောင်ကြိုးစားကြပါလေ။

"မရှိတာထက် မသိတာခက်၏"

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဂုဏ်တော်ဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန်

(၃) သော ဘဂဝါ–ထိုမြတ်စွာဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်၊ ဇာတိပိ ဇာမိနာ စ ကာရဏေန – သုံးပါး ရှစ်ပါး ၂-မျိုးအားဖြင့် ဟောထားပညာ ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာတည်း၊ နိဗ္ဗာနမာတ်, အမြိုက်ရပ်သို့, ဆိုက်ကပ်ရန်ဖြင့်, အမှန်သင့်သည့်, အကျင့်စရဏ, ဆယ့်ငါးဝနှင့်, တကွဥဿုံ, ပြည့်စုံတော်မူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော-ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န ဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍ မကုန်, ဗြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင်, ပျံ့လွှင့်ကျော်ကြား, ထင်ရှားတော်မူပေသည်တကား။

www.dhammaransi.com

ကြည့်ရှုရန် အခိပ္ပာယ်

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဂုဏ်တော်သည် ''ဝိဇ္ဇာတရားစရဏတရားနှင့်ပြည့်စုံတော်မူ၏'' ဟူသောအနက်ကိုပြ၏။ [ဝိဇ္ဇာ=အသိဉာဏ်+စရဏ=အကျင့်+သမ္ပန္န = ပြည့်စုံ၏။]

သုံးပါး, ရှစ်ပါး....ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာတည်း။ ။အသိဉာဏ်ပညာဟူသော ဝိဇ္ဇာကို အဉ္ဇုသုတ္တန်ဒေသနာတော်၌ ၃-ပါး၊ အဉ္ဇုသုတ္တန်ဒေသနာတော်၌ ၈-ပါးဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ဟောထားတော်မူသောကြောင့်''ဝိဇ္ဇာ ၃-ပါး၊ဝိဇ္ဇာ၈-ပါး'' ဟု ကွဲနေသည်။

[ဆောင်] သုံးပါး ဝိဇ္ဇာ,ပု-ဒိ-အာ–နှင့်,ဝိဇ္ဇာရှစ်ရပ်,ဝိပဿ်စေတော, မနော မယိဒ်, ဒိနှင့်ဇ္ဇဒ်, ထည့်သိပ် ရေတွက်လေ။

ဝိဇ္ဇာ သုံးပါး

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်။ ။ရှေးရှေးဘဝ၌ တွေ့ကြုံခဲ့သမျှကို ပြန်၍ အောက်မေ့နိုင်သော ဉာဏ်။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်။ ။နတ်မျက်စိကဲ့သို့ ဝေးကွာသော အဆင်း, သေးငယ်သော အဆင်းကို မြင်နိုင်သော ဉာဏ်။

အာသဝက္ခယဉာဏ်။ ။ကိလေသာ အာသဝေါတို့ကို ကုန်စေ နိုင်သော အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်။

ဝိဇ္ဇာ ရှစ်ပါး

ဝိပဿနာဉာဏ်။ ။''အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ'' ဟု ရုပ်နာမ် တရားအားလုံးကို သိမြင်နိုင်သော ဉာဏ်။

စေတောပရိယဉာဏ်။ ။သူတစ်ပါး၏ စိတ်ကို သိနိုင်သော ဉာဏ်။

မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်။ ။မိမိ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း၌ အလားတူ ကိုယ်တစ်မျိုးကို စိတ်ဖြင့် ဖန်ဆင်းနိုင်သော ဉာဏ်။

ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်။ ။နတ်တို့၏နားကဲ့သို့ ဝေးသောအသံ, သေးငယ်သော အသံကို ကြားနိုင်သော ဉာဏ်။

www.dhammaransi.com

ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်။ ။မြေလျှိုး မိုးပျံ စသည်ဖြင့် တန်ခိုးအမျိုးမျိုးကို ဖန်ဆင်းနိုင်သော ဉာဏ်၊ ရှေးသုံးပါးတွင် ဤငါးပါးကိုထည့်လျှင် ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးဖြစ်၏။

နိဗ္ဗာနဓာတ်...အကျင့်စရဏ။ ။မပျက်စီးနိုင်သောအရာကို "အမြိုက်" ဟုခေါ်၏၊ ထိုအမြိုက်နှင့်တူသောနိဗ္ဗာနဓာတ်သို့ ရောက်ဖို့ရန်သင့်သော အကျင့်ကို "စရဏ"ဟု ခေါ်သည်။

စရဏ ၁၅-ပါး

[ဆောင်] သဒ္ဓါ,သတိ,ဟိရိ, ဩတ္တ, ဝီရိယနှင့်၊ သုတ,ပညာ,ခုနစ်ဖြာ,သဒ္ဓမ္မာ ဟု ပြ။

ထို သဒ္ဓမ္မာ, ခုနစ်ဖြာ,နှင့်ဘော်,ဇာ,သိ,ဈာန်,ဈာန်လေးကြမ်ထား၊ ဤ ဆယ့်ငါး, မှတ်သား စရဏ။

သဒ္ဓါ= "ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကံရှိသည်, ထိုကံ၏ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုး ရှိသည်, ရတနာသုံးပါး ရှိသည်, နောင်ဘဝ ရှိသည်" ဟု ယုံကြည်မှု။

သတိ=ကုသိုလ်ကောင်းမှုဆိုင်ရာ၌ အမှတ်ရမှု။

ဟိရိ=မကောင်းမှု ဒုစရိုက်မှ ရှက်မှု။

ဩတ္တပ္ပ=မကောင်းမှု ဒုစရိုက်မှ ကြောက်လန့်မှု။

ဝီရိယ=ကုသိုလ်ကောင်းမှုကိုစွဲ၍ အားထုတ်မှု။

သုတ=အကြားအမြင်များမှု။

ပညာ=အရာရာ၌ တတ်သိ လိမ္မာမှု။

ဤကား "သဒ္ဓမ္မ"ဟု ခေါ်အပ်သော သူတော်ကောင်းတရား ၇-ပါးတည်း၊ [သူတော် ဥစ္စာ၌ကား သတိနှင့် ဝီရိယကို နုတ်ပြီးလျှင် သီလ (သီလစောင့်မှု) စာဂ (စွန့်ကြဲလှူဒါန်းမှု) ထည့်၍ရေတွက်သည်။]

ဘောဇနေ မတ္တညုတာ။ ။စားသောက်ရာ၌မိမိနှင့် သင့်, မသင့်, နှိုင်းချင့်၍ အတိုင်းအရှည် သိမှု။

www.dhammaransi.com

ဇာဂရိယာနုယောဂ။ ။နိုးနိုးကြားကြား အိပ်မှု, အအိပ်အနေနည်းမှု။

သီလ။ ။ဆိုင်ရာသီလကို နေ့စဉ်စောင့်ထိန်းမှု။

ဣန္ဒြိယသံဝရ။ ။တွေ့မြင်ကြားသိသမျှ၌ လောဘ ဒေါသစသည် မဖြစ်စေဘဲ မျက်စိ,နား,နှာ စသော ဣန္ဒြေများကို ငြိမ်သက်အောင် စောင့်စည်းမှု။

ပထမဈာန်,ဒုတိယဈာန်,တတိယဈာန်,စတုတ္ထဈာန်,ပေါင်းစရဏ ၁၅-ပါး ဖြစ်၏။

"ဝိဇ္ဇာ"ဟူသော အသိဉာဏ် ရှိသော်လည်း "စရဏ" ဟူသော အကျင့် မရှိက နိဗ္ဗာန်မရနိုင်။ "စရဏ" အကျင့်သာရှိ၍ "ဝိဇ္ဇာ" ဟူသော အသိဉာဏ် မရှိလျှင် လမ်းမှန် မရောက်ဘဲ အလွဲကို ကျင့်နေသဖြင့် ခရီးမတွင်ဘဲ ရှိမည်၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကား အထွတ်အထိပ်ဖြစ်သော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်, စရဏအကျင့်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေသည်။

တိုက်တွန်းချက်။ ။အရာရာ၌ အသိဉာဏ်ဖြင့် အမှန်ကို ကျင့်ကြံအားထုတ်မှုသာ ထမြောက်နိုင်သည်၊ ယခုအခါ၌ကား အသိဉာဏ်ရှိပါလျက် သိသလောက် ကျင့်ကြံအားထုတ်မှု "စရဏ" မရှိသောကြောင့် အောက်ကျနောက်ကျ ဖြစ်နေသူတွေ များလှ၏၊ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်၏ "ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န" ဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုလျက် ကြည်ညိုကြပြီးလျှင် မိမိသန္တာန်၌ အသိရော အကျင့်ပါ ၂-ဖြာလုံး ပြည့်စုံအောင် ကြိုးစားသင့်ကြသတည်း။

သုဂတ ဂုဏ်တော်ဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန်

(၄) သောဘဂဝါ၊ ထိုရွှေဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဒီပင်္ကရာ, ထွတ်ချာသနင်း, ခြေတော်ရင်းမှ မှန်ကင်းသီရိ, ဗောဓိမဏ္ဍိုင်, ခန်းဝါပိုင်အောင်, ဆယ်ခိုင်ပါရမီ, စုံပြည့်ညီလျက်, သုံးလီဘဝ, များသတ္တ၏, သုခစီးပွား, ကျင့်သောအားဖြင့်, မိုက်မှား

www.dhammaransi.com

အယူ၊ မိစ္ဆာဟူက, ဆံမြှူတစ်စိ, မကပ်ငြိဘဲ, သတိသမ္ပဇဉ်, မပြတ်ယှဉ်လျက်, သဗ္ဗညုဉာဏ်တော်,ရကြောင်းရော်၍, ကြွတော်မူခဲ့သော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သုဂတော၊ သုဂတဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့်, အံ့ချီးရှိမကုန်, ဖြိုးမွှာ့ဘုံတိုင်အောင်, ပျံ့လွှင်ကျော်ကြား, ထင်ရှားတော်မူပေသည်တကား။

ကြည့်ရှုရန်အခိပ္ပာယ်

သုဂတ ဂုဏ်တော်သည် ''ကောင်းစွာ ကြွတော်မူခဲ့၏'' ဟူသော အနက်ကိုပြသည်။ [သု-ကောင်းစွာ+ဂတ-ကြွတော်မူခဲ့သည်။]

ထွတ်ချာသနင်း။ ။အထွတ် အထိပ် အချုပ် အချာ- မြင့်မြတ်သော ဘုရားရှင်။

မှန်ကင်းသီရိ။ ။ပြာသာဒ် စသည်တို့၏ အထွတ်၌ တပ်ထား အပ်သော တုရင်မှန်ကင်းကဲ့သို့ မိုမောက်နေသော မြေပေါ်ဝယ် ကျက်သရေရှိသော ဗောဓိပင်။

ဗောဓိမဏ္ဍိုင်။ ။ဗောဓိပင်ပေါက်ရာ မြေအရပ်သည် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၏ အလယ်ဗဟို မဏ္ဍိုင်ဖြစ်သောကြောင့် ဗောဓိပင်ကိုလည်း ''မဏ္ဍိုင်''ဟု ဆိုသည်၊ တစ်နည်း-ဗောဓိပင်ကိုပင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ကြည်လင်ရာဖြစ်၍ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်ဟု ဆိုသည်၊ [ဤနည်း၌ ''ကြည်လင်ခြင်း'' အနက်ကို ဟောသော ''မဏ္ဍ'' ဟူသော ပါဠိမှ မဏ္ဍိုင်ဖြစ်လာသည်ဟုကြံပါ။]

ခန်းဝါပိုင်အောင်။ ။အရောင်အဝါ ရှိသော ခန်းဆောင် နေရာကို ''ခန်းဝါ'' ဟု ခေါ်သည်၊ ဤ၌ ဗောဓိပင်ကို အရောင်အဝါ ရှိသော အခန်းဆောင်ကဲ့သို့ ဥပမာပြုထားသည်၊ ''ရောင်ဝါ ထိန်လျှမ်းသည့် အဆောင်ခန်းသို့ ရောက်လျှင် အင်မတန် အဖိုးတန်သော ရတနာကို ရသကဲ့သို့, သဗ္ဗညုတဉာဏ်တည်းဟူသော အဖိုးတန်ရတနာကိုလည်း ဗောဓိမဏ္ဍိုင် တည်းဟူသောနေရာ၌ ရတော်မူသည်'' ဟူလို။

www.dhammaransi.com

ဘုရားရှင်သည် ဘုရားဆု ပန်တော်မူရာ ဒီပင်္ကရာ ထွတ်ချာသနင်း တရားမင်း၏ ခြေတော်ရင်းမှ စ၍ "ဗောဓိမဏ္ဍိုင်" တည်းဟူသော ခန်းဝါဆောင်နန်းကို စိုးပိုင် စံမြန်းတော်မူလျက် ဘုရားဖြစ်သည့်တိုင်အောင် (ကာမ ရူပ အရူပ အားဖြင့် ဘဝသုံးပါး၌ရှိသော) သတ္တဝါ အများ၏ စီးပွား ချမ်းသာအလို့ငှာ ပါရမီ ဆယ်ပါးကို အစုံအညီ ဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့ပေသည်။

ထို ဖြည့်ကျင့်စဉ် အခါ၌ မိုက်မှားသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူဆိုးကြီး များလည်း ကိုယ်တော်၏သန္တာန်၌ တစ်ဆံချည်မျှ မြူမှုန်ကလေးမျှ တစ်စုံ တစ်စိ မကပ်ငြိရအောင် လေးအသချေ်နှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပတ်လုံး ဘဝဆက်တိုင်း လွန်ကဲသောသတိ"သမ္ပဇဉ်"ဟု ခေါ်အပ်သော ပညာ တရားတို့ကို အမြဲလက်ကိုင်ထားတော်မူ၍ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်သခင် ဘုရားရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်ဖို့ရန်သာ ဖြောင့်ဖြောင့် မှန်မှန် ကျင့်ကြံ တော်မူခဲ့ပေသည်၊ [ဤနေရာ၌ ရပ်တန့်၍ "ဘုရားရှင်သည် ပါရမီဖြည့် တော်မူစဉ်က မိစ္ဆာအယူကို မယူမိအောင် သတိနှင့်ဉာဏ် အမြဲရှိပုံကို အာရုံပြုလိုက်ပါ။]

တိုက်တွန်းချက်။ ။သာသနာပ အခါဝယ် မိစ္ဆာအယူမှားတွေ လွန်စွာ လွှမ်းမိုးလာမည်ဖြစ်၍ ဘုရားရှင်၏ သုဂတ ဂုဏ်တော်ကို ကြည်ညိုပြီး လျှင် မိမိတို့လည်း မိစ္ဆာအယူဟူသမျှကို ဘဝဆက်တိုင်း မကပ်ငြိ မယူမိ အောင် သတိပညာတရားကို သန်သန်ကြီးထားတတ်ဖို့ရန် "ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံရှိ၏၊ ထိုကံ၏ ကောင်းကျိုးမကောင်းကျိုးရှိ၏"ဟု ကံနှင့် ကံ၏အကျိုးကိုနားလည်သော "ကမ္မဿကတာဉာဏ်"ကို မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်အောင် ပထမ ကြိုးစားသင့်၏။

ထို့နောက် "ဤခန္ဓာကိုယ်၌ ရုပ်တရား နာမ်တရားသာရှိ၏" ဟု သိအောင် ဆရာသမားအထံ မေးမြန်း၍ ထိုရုပ်နာမ်၏ အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ ဖြစ်ပုံကို နားလည်သော ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်အောင် ကြိုးစားပါ၊ထိုသို့သိလျှင် ပါရမီဖြည့်လိုသော, သို့မဟုတ် ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်လိုသောဆန္ဒ ပြင်းပြ၍ မိစ္ဆာအယူသာမက, ဂုဏ်ပကာသန စိတ်တွေပါ ကင်းဝေးသွားပါလိမ့်မည်။

www.dhammaransi.com

လောကဝိဒူ ဂုဏ်တော်ဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန်

(၅) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြွေဘုန်းတော်သခင်, ရှင်ဘော်မြတ်ဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ သတ္တောကာသ, သင်္ခါရဟု, လောကသုံးဘုံ, အလုံးစုံကို, အာရုံထင်စွာ ပိုင်းခြားကာဖြင့်, ကောင်းစွာကုန်စင်, သိမြင်တော်မူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ လောကဝိဒူ၊ လောကဝိဒူ ဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် ပြဟ္မာ့ဘုံ တိုင်အောင် ပျံ့လွှင့်ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူပေသည်တကား။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

လောကဝိဒူဂုဏ်တော်သည် ''လောကအားလုံးကို သိမြင်တော်မူနိုင်ပေ၏'' ဟူသော အနက်ကို ပြသည်။ [လောက=ကမ္ဘာလောကကြီးကို+ဝိဒူ=သိတော်မူနိုင်သည်။]

လောကသုံးပါး။ ။သတ္တလောက, ဩကာသလောက,သင်္ခါရလောကဟု လောကသုံးပါးရှိ၏၊ သက်ရှိသတ္တဝါ အပေါင်းသည် သတ္တလောက မည်၏၊ သတ္တဝါတို့၏တည်နေရာ ဘုံဌာနသည်လည်းကောင်း၊ ဘုံမရှိသော နေရာဌာနသည် လည်းကောင်း၊ ဩကာသ လောက မည်၏၊ ရုပ်တရား, နာမ်တရား အားလုံးသည် သင်္ခါရလောကမည်၏ ။

သတ္တလောက သိတော်မူပုံ။ ။''ဤကမ္ဘာလောကကြီး၌ အပါယ် ၄-ပါးတွင် ခြတောင်ပို့တစ်ခု၌ ခြသတ္တဝါပေါင်းများစွာ ပုရွက်တွင်းတစ်တွင်း၌ ပုရွက်သတ္တဝါပေါင်းများစွာ ငါးဥတစ်ဥ၌ ငါးသတ္တဝါလေးတွေ များစွာ ပြိတ္တာသတ္တဝါတွေ များစွာ ငရဲသတ္တဝါတွေ များစွာ လူ,နတ်,ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတွေ များစွာရှိသည်'' ဟု သိမှုမှာ ဆန်းကြယ်လှသည် မဟုတ်ပါ၊ ဘုရားရှင်ကား ထိုသိမှုမျိုးထက် လွန်၍ သတ္တဝါ တစ်ယောက်ကို ''ဤသူသည် စရိုက်အမျိုးမျိုးတွင် မည်သည့်

www.dhammaransi.com

စရိုက်က လွန်ကဲနေ၏၊ အနုသယအမျိုးမျိုးတွင် မည်သည့် အနုသယက ထက်သန်နေ၏၊ ပင်ကိုဆန္ဒ ညွှတ်ဖျင်း၏၊ သို့မဟုတ် ထက်သန်၏၊ သဒ္ဓါ စသော ဣန္ဒြေ ၅-ပါးတွင် မည်သည့် ဣန္ဒြေက ထက်မြက်၍ မည်သည့် ဣန္ဒြေက ညွှတ်သေး၏" စသည်ဖြင့် သိတော်မူပါသည်။

ထိုသို့ သိတော်မူရာ၌ အတွေး အဆ အားဖြင့် မှန်းဆ၍ သိတော်မူခြင်း မဟုတ်၊ ဆရာဝန်သည် ပြဒါးတိုင်ဖြင့် သူနာ၏ အပူဒီဂရီကို ချိန်ကြည့်သော အခါ တက်သော အပူဒီဂရီကို သိနိုင်သကဲ့သို့ ထိုသတ္တဝါ၏ အတွင်းခံတတ် အခြေအနေ အားလုံးကို ကွဲကွဲပြားပြားနှင့် ထင်ရှားစွာ သိမြင်တော်မူနိုင်ပါ သည်၊ [စရိုက်- အနုသယ- ဣန္ဒြေတို့၏ အကြောင်းများမှာ အဘိဓမ္မာနှင့် သက်ဆိုင်သောကြောင့် မိမိတို့ လေ့လာနေကျ အဘိဓမ္မာ ကျမ်းစာများ၌ ရှာဖွေကြည့်ရှု၍လည်းကောင်း၊ မေးမြန်း၍လည်းကောင်း သိကြပါလေ။]

ဩကာသလောက သိတော်မူပုံ။ ။သတ္တဝါတို့ နေရာ ကမ္ဘာလောကကြီး တည်နေပုံကို ပြရာ၌ ကျမ်းဂန်အဆိုသည် ယခုခေတ် လောကခေတ် ဆရာတို့၏ အယူအဆနှင့် မတူမျှဘဲ ရှိနေ၏၊ ကမ္ဘာတည်နေဟန်ကို ပါဠိကျမ်းဂန်များ၌ ဆိုပုံကား ဤမြေကြီးသည် အထု(အထူ)အားဖြင့် ယူဇနာပေါင်း ၂-သိန်း ၄-သောင်းရှိ၏၊ အထက်တစ်ဝက်သည် ပကတိ မြေသားဖြစ်၍ အောက်တစ်ဝက်မှာ ကျောက်မြေသားဖြစ်သတဲ့၊ ဤ မြေကြီး၏အောက်၌ ယူဇနာ ၄-သိန်း ၈-သောင်း ထုသော ရေပြင်ကြီး တည်ရှိ၏၊ "ရေပြင်"ဟု ဆိုသော်လည်း အရည်ဟုတ်ဟန်မတူ အလွန် အေး၍ ခဲနေသော ရေခဲတုံးကြီး ဖြစ်ဟန်ရှိ၏၊ မြေအထုထက် ၂-ဆ လောက်ထုသော ရေခဲတုံးကြီးက မြေအပြင်ကို ပင့်မြှောက် ခံယူ ထားနိုင်သည်မှာ အံ့ဩစရာ မရှိတော့ပြီ၊ ထိုရေပြင်ကြီးကိုကား ယူဇနာ ၉-သိန်း ၆-သောင်း ထုသော လေပြင်ကြီးက အောက်မကျအောင် ပင့်မြှောက် တိုက်ခတ်လျက်ရှိ၏၊ ဤလေပြင်ကြီး၏ အောက်၌လည်း မဆုံးနိုင်အောင် ဟင်းလင်း ဟာလာ အာကာသ ကောင်းကင် ရှိလေသည်၊ ဤကား ကမ္ဘာမြေ၏ အောက်ပိုင်း မြေပုံတည်း။

www.dhammaransi.com

စကြဝဠာတစ်ခု ဟု သတ်မှတ်အပ်သော ဤကမ္ဘာမြေကြီး၏ အဝန်း ယူဇနာမှာ ၃-သန်း ၆-သိန်း ၁-သောင်း ၃ ရာ့ငါးဆယ်ရှိ၏၊ ကမ္ဘာမြေဝန်းကို ကျောက်တောင်ကြီးများက တံတိုင်းခတ်သလို ရံပတ်၍ နေ၏၊ ထို ကျောက်တောင်ကြီးများဆက်စပ်၍ ရံပတ်နေသည်ကိုပင် စကြဝဠာမဟာရံတံတိုင်းဟု ခေါ်စမှတ်ပြုကြ၏၊ ဤကမ္ဘာမြေဝန်း၏ အတွင်း၌ကား သမုဒ္ဒရာရေပြင်ကြီး ရှိ၏၊ ထိုရေပြင်၏ အနက်ဆုံး နေရာသည် ယူဇနာ ၈-သောင်း ၄-ထောင် နက်၏၊ အလယ်ဗဟို တည့်တည့်၌ကား ရေ၏အထက်၌ ယူဇနာ ၈-သောင်း ၄-ထောင်, ရေ၏အတွင်း၌ ယူဇနာ ၈-သောင်း ၄-ထောင်ရှိ၍ ယူဇနာပေါင်း တစ်သိန်း ၆-သောင်း ၈-ထောင်မြင့်သော မြင်းမိုရ်တောင်တည်ရှိ၏၊ ထိုမြင်းမိုရ်တောင်၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ "သီဒါ" ခေါ်သော မြစ်တစ်ခုခြား၍ မြင်းမိုရ်တောင်၏ အောက် တစ်ဝက်လောက် နိမ့်သော ယုဂန္ဓိုရ်တောင် တည်ရှိ၏၊ ဤနည်းအတိုင်း "သီဒါမြစ်" တစ်ခု ခြားကာ ခြားကာ တောင်စဉ် ခုနစ်ထပ် မြင်းမိုရ်တောင်ကို ရံပတ်၍ တည်လေသည်။

ထို မြင်းမိုရ်တောင်နှင့် တောင်စဉ် ၇-ထပ်တို့၏ လေးမျက်နှာ အရပ်ရှိ ရေလယ်ခေါင်၌ ကျွန်းကြီး ကျွန်းငယ် အသွယ်သွယ် ပေါ်ထွန်းလျက်ရှိ၏၊ ထို ကျွန်းမြေများသည်ပင် လူစသော သတ္တဝါတို့၏ တည်နေရာ မြို့ ရွာ တော တောင်များဖြစ်ကြလေသည်၊ အရှေ့ဘက်၌ပေါ်ထွန်းသော ကျွန်းမြေကို အရှေ့ကျွန်း, တောင်ဘက် အနောက်ဘက် မြောက်ဘက်တို့၌ ပေါ်ထွန်းသော ကျွန်းမြေများကို တောင်ကျွန်း, အနောက်ကျွန်း, မြောက်ကျွန်းဟုခေါ်သည်။

ထိုမြင်းမိုရ်တောင်၏ ထက်ဝက်လောက်၌ ယုဂန္ဓိုရ် တောင်ထိပ်နှင့် ညီမျှသော အရပ်ဝယ် စတုမဟာရာဇ် နတ်ပြည်တည်ရှိ၏၊ မြင်းမိုရ်တောင်ထိပ် အောက်၌ တာဝတိံသာနတ်ပြည် တည်ရှိ၏၊ ဤ နတ်ပြည် ၂-ထပ်သာလျှင် မြေနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသည်၊ ယာမာ, တုသိတာ, နိမ္မာနရတိ, ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ နတ်ပြည်နှင့် အထက် ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့ကား မြေနှင့်မဆက်စပ်ဘဲ ကောင်းကင် အရပ်မှာပင် တည်ရှိကြ၏၊ ဤကား ကမ္ဘာ၏ အထက်ပိုင်း မြေပုံတည်း။ [လောကဓာတ် ဆရာတို့၏ ကမ္ဘာမြေပုံကို လောကဓာတ် ကျမ်းစာများ၌ ရှုပါ။]

www.dhammaransi.com

ဤ ဘုံအမျိုးမျိုးတို့ တည်နေဟန်နှင့်တကွ နတ် ပြဟ္မာတို့ စံစားပုံကို ရိုက်နှိပ်ပြီး “သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ”နှင့် ဒုတိယအကြိမ်ရိုက် “ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာ” တို့၌ ထည့်သွင်း ပြထားပြီ၊ ဤပြခဲ့သော ကမ္ဘာကဲ့သို့ အခြားသော စကြဝဠာ ကမ္ဘာကြီးများလည်း မရေတွက်နိုင်အောင် မြားမြောင်စွာရှိသေး၏၊ ဘုရားရှင်သည် ထို ပြအပ်ခဲ့သော စကြဝဠာ ကမ္ဘာလောကဓာတ်ကြီးများကိုလည်း အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူနိုင်ပေသည်။

သင်္ခါရလောကကို သိမြင်တော်မူပုံ၊ ။ရုပ်နာမ် တရားတွေ ပေါင်းစပ်နေသည်ကို “ပုဂ္ဂိုလ်, သတ္တဝါ, သူ, ငါ, ယောကျာ်း, မိန်းမ, အထီး, အမ” စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ကြရသည်၊ ထို ရုပ်နာမ်ကို ဖယ်ထားလျှင်-သို့မဟုတ် ရုပ်နာမ်အားလုံး အဆုံးသတ် ချုပ်သွားလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်, သတ္တဝါ, သူ, ငါဟူ၍ မရှိတော့ပြီ၊ ခန္ဓာကိုယ်၌ မြေဓာတ် ရေဓာတ် လေဓာတ် မီးဓာတ်ဟုအမာခံဓာတ်ကြီး ၄-ပါးရှိပါ၏၊ထိုအမာခံဓာတ်ကြီး ၄-ပါးကို မှီးမံ ခြယ်လှယ်သော အမွှန်းတင်ရုပ်များလည်း ရှိ၏။

ထိုရုပ် အစိတ်အစိတ်ကလေးတွေ ပေါင်းစပ်၍ နေသော အစုအခဲကို “ရုပ်ကလာပ်”ဟု ခေါ်၏၊ ရုပ်ကလာပ်မှုန့် တစ်ခုတစ်ခုသည် ပကတိမျက်စိတို့ဖြင့် မမြင်ရလောက်အောင် သိမ်မွေ့ သေးငယ်၏၊ “လောကဓာတ်ဆရာတို့သည် သူတို့၏ မှန်ပြောင်းအားဖြင့် ဒြပ်သေးအမွှားဆုံး ရုပ်မှုန့် ကလာပ်များကို မြင်နိုင်၏”ဟု ဆိုသော်လည်း ကလာပ်တစ်ခုတည်းကို မြင်ရသည်မဟုတ် ကလာပ်မှုန့်ကလေးတွေ အတော်များများ ပေါင်းစပ်နေသည်ကိုသာ မြင်သည်၊ ကလာပ် တစ်ခုတစ်ခု၌ “ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော ဝဏ္ဏ ဂန္ဓ ရသ ဩဇာ”ဤရုပ် ၈,ခု စုပေါင်းနေကြောင်း သိဖို့ကား လောကဓာတ်ပညာ၏ အရာမဟုတ်တော့ပြီ၊ ဘုရားရှင်ကား ထိုကဲ့သို့ အသေးအမွှား ရုပ်ကလေးများအပြင်, ထိုရုပ်ကလေးများ ဖြစ်ပေါ်လာဖို့အကြောင်းနှင့်တကွ လက္ခဏာ ကိစ္စတို့ကိုပါ အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူနိုင်ပေသည်။

ထို့ပြင် ထိုရုပ်ကလာပ် ကလေးတွေ စုပေါင်း တွေခဲနေသဖြင့် သတ္တဝါဟု ခေါ်သော ဤခန္ဓာကိုယ်အတွင်း၌ စိတ်, စေတသိက်

www.dhammaransi.com

ဟူသော နာမ်တရားရှိသေး၏၊ထိုနာမ်တရား၏အစွမ်းကြောင့်အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့နှင့် သိဖွယ် ဟူသမျှကို သိမြင်ကြရပေသည်၊ထိုနာမ်တရားတို့၏ အကြောင်းကိုကား လောကဓာတ်ပညာရှိတို့ ထိမိအောင် သိဖို့ကို မဆိုထားဘိ၊ ဖဿ ဝေဒနာ သညာစသော နာမည်ကိုပင် မသိမြင်နိုင်ကြတော့ချေ။

ရှင်တော်ဘုရားကား ထို နာမ်တရားတို့ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းနှင့် တကွ လက္ခဏာ ကိစ္စတို့ကိုပါ အကုန်အစင်သိမြင်တော်မူနိုင်ပါပေသည်။ ဤသို့ ရှင်တော်ဘုရားသည် သတ္တလောက ဩကာသလောက သင်္ခါရလောကတို့ကို အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူရကား "အလွန့်အလွန် သိနိုင်ပါပေ၏" ဟု ချီးကျူးရသော ဗြဟ္မာမင်းတို့ကပင် ဘုရားရှင်ကို "လောကဝိဒူ=လောကအားလုံးကို သိမြင်တော်မူသော ဘုရား"ဟု ဦးထိပ်ပေါ်တွင် မြှောက်တင်ကိုးကွယ်ကြပေသည်။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဘုရားရှင်၏ လောကသုံးပါး သိတော်မူရာ၌ သတ္တလောကကို သိတော်မူခြင်းမှာ သတ္တဝါကို ချေချွတ်ဖို့ အရေးဝယ် အလွန် အရာရောက်သော အချက်ပေတည်း၊ ဟောပြောချေချွတ်တော်မူရာ၌ ထိုသတ္တဝါတို့၏ ပင်ကိုစရိုက် အနုသယနှင့် ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို နှိုင်းချင့်ပြီးမှ သင့်တော်သော တရားရေအေး အမြိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေး၍ ချေချွတ်တော်မူပေသည်၊ ဥပမာ–ဆေးကု ကျွမ်းကျင်သော သမားတော်သည် သူနာ၏ရောဂါကို အခြေအမြစ်နှင့်တကွ သိပြီးမှ သင့်တော်သောဆေးကို တိုက်ကျွေးသကဲ့သို့တည်း၊ထို့ကြောင့် ယခု သာသနာတော်တွင်း၌ တရားထူး မရကြသေးလျှင် နောင် ဘုရားရှင်တို့နှင့် တွေ့ကြုံသောအခါ လွယ်ကူစွာ ချေချွတ်ထိုက်သူ ဖြစ်အောင် ယခုနှယ်က ဆိုးဝါးသော အနုသယ ကိလေသာဓာတ်တွေကို ပါးလုပ်သည်ထက် ပါးလုပ်စေပြီးလျှင် သဒ္ဓါ ပညာ စသော ဣန္ဒြေများ ရင့်သန် ထက်မြက်ဖို့ရန် ကြိုးစားကြပါကုန်။

ဤနေရာဝယ် စာဖတ်ရင်းရပ်တန့်၍ ဘုရားရှင်၏ သပ္ပာယ်သော ရုပ်ပုံတော်၏ အတွင်း၌ သန့်ရှင်းသော စိတ်တော်မှာ ယှဉ်နေသော

www.dhammaransi.com

သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် လောကအားလုံးကို သိတော်မူပုံ၊ မိမိကိုယ်တိုင် ဘုရားရှင်ကို ဖူးရလျှင် မိမိစိတ်ကိုကြည့်၍ မိမိနှင့် သင့်တော်သော တရားကို ဟောတော်မူမည့်ပုံ၊ ထိုတရားတော်နာယင်း တရားထူးရမည့်ပုံကိုပါ "မစားရ၊ ဝခမန်း" အာရုံပြုလိုက်စမ်းပါ၊ လောက၌ နေမင်းသာ ပေါ်ထွက်မလာလျှင် ခလုပ် ကန်သင်း ကုန်းကျင်း အရပ်တို့ကို ခွဲခြား၍ မသိနိုင်ဘဲ၊ သွားတိုင်း သွားတိုင်း တိုက်မိ ခိုက်မိ ကျင်းထဲ ကျဖွယ် ရှိသကဲ့သို့ ထို့အတူ ဘုရားရှင် နေမင်းသာ ပေါ်ထွက်၍မလာလျှင် ကုသိုလ် အကုသိုလ် ခွဲခြား၍ မသိဘဲ အကုသိုလ်တွေကိုသာ ပြုမိကာ သတ္တဝါအများပင် အပါယ်လားဖို့ ရှိပါတော့သည်။

အနုတ္တရော ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ ဂုဏ်တော်ဖွင့် ကျက်မှတ်ရန်

(၆) သော ဘဂဝါ၊ ထိုရွှေဘုန်းတော်သခင်၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဆုံးမသင့်ရန်၊ သတ္တဝါမှန်သော်၊ ခြောက်တန်လျှင် ခြောက်၊ မြှောက်တန်မြှောက်၍၊ အောက်အောက် ထက်ဂုဏ်၊ ဆင့်ဆင့်စုံဖို့၊ ဖုံဖုံသင်ပေး၊ အစဉ်ဖေးလျက်၊ ယဉ်ကျေးလေအောင်၊ သွေးဆောင်ဆုံးမတော်မူတတ်သော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ အနုတ္တရော ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ၊ အနုတ္တရော ပုရိသ ဒမ္မသာရထိဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့်၊ အံ့ချီး၍ မကုန်၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံ တိုင်အောင်၊ ပျံ့လှိုင်ကျော်ကြား၊ ထင်ရှားတော်မူပေသည် တကား။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိဂုဏ်တော်သည် "ဆုံးမထိုက်သောသတ္တဝါများကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမမှု၌ အတုမရှိ စွမ်းနိုင်ပါပေသည်" ဟူသော အနက်ကို ပြသည်၊ [အနုတ္တရော+ပုရိသဒမ္မ+သာရထိ၊ အနုတ္တရော=အတုမရှိ မြတ်သည် ပုရိသ+ယောကျ်ား(သတ္တဝါ)+ဒမ္မ=ဆုံးမတတ်သူ+သာရထိ=ဆုံးမနိုင်သည်]

အောက်အောက် ထက်ဂုဏ်။ ။အောက်အောက် သီလဂုဏ်နှင့် အထက်အထက် စျာန်မဂ်ဖိုလ် ဂုဏ်များကို အဆင့်ဆင့်စုံလင်အောင် အဖုံဖုံ သင်ပေးပြီးလျှင် အစဉ်မပြတ် ဖေးဖေးမမ စောင့်ရှောက်တော်မူသည်။

www.dhammaransi.com

တောဆင်ရိုင်း မြင်းရိုင်းများကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမမှု၌ အတုမရှိ ကျွမ်းကျင်သော ဆင်ဆရာ မြင်းဆရာတို့သည် အလွန်ရိုင်းပျသော ဆင်-မြင်း များကို တဖြည်းဖြည်း ယဉ်ကျေးလာအောင် ဆုံးမပြီးလျှင် မင်းတို့၏ စီးတော် ဆင် စီးတော်မြင်းများ အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိစေနိုင်သကဲ့သို့, ရှင်တော်မြတ်ဘုရား လည်း "လောကဝိဒူ" ဂုဏ်တော်၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သတ္တဝါတို့၏ အတွင်း စိတ်ကို ရှေးနောက်ကုန်စင် သိမြင်တော်မူသောကြောင့် ဆုံးမဖို့ရန် သင့်တော် သော သတ္တဝါများကို တွေ့မြင်တော်မူသောအခါ ခြောက်၍ဆုံးမမှ အကျွတ် တရား ရမည့်သူဖြစ်လျှင် ခြောက်၍ ဆုံးမတော်မူ၏၊ မြှောက်ပင့်၍ ဆုံးမမှ အကျွတ်တရားရမည့်သူဖြစ်လျှင် မြှောက်ပင့်၍ ဆုံးမတော်မူသည်။

ထိုသို့ဆုံးမရာ၌ ပင်ကိုက သီလမရှိသူဖြစ်လျှင် သီလ၌ တည်စေတော် မူ၏၊ သီလရှိပြီးလျှင်လည်း အထက်အထက် ဈာန်တရား မဂ်တရား တို့ကို ထိုသူ၏ ပါရမီအားလျော်စွာ တိုးတက်၍ ရအောင်ဆုံးမတော်မူ၏၊ ထိုဘဝ၌ မည်သည့်တရားထူးကိုမျှ မရထိုက်လျှင် နောက်နောက်ဘဝ၌ အထုံပါအောင် ဆုံးမတော်မူ၏၊ ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမကို သီးခြားခံယူရလျှင် မယဉ်ကျေးသူ မရှိ, ယဉ်ကျေးသူချည်းသာ ဖြစ်ကြလေသည်။

ဤနေရာဝယ် ရပ်တန့်၍ ဘုရားရှင်၏ စိတ်တော်ကြည်လင်ပုံ, ဉာဏ်တော် ထက်မြက်ပုံ, ထိုဉာဏ်တော်ဖြင့် ဟောပြောဆုံးမဖို့ရန် တရားမျိုးစုံကို သိတော် မူပုံ, ထိုတရားမျိုးစုံမှ သင့်တော်သော တရားတို့ကို ရွေးချယ်၍ သတ္တဝါ တစ်ယောက်အား ဆုံးမတော်မူလျှင် တရားအထူးရပုံကို အာရုံပြုကာ ဘုရားရှင် ၌ ကြည်ညိုစိတ် တိုးပွားအောင် ကြိုးစားကြပါလော။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤစကားအစဉ်ဖြင့် ''ဘုရားရှင်သည် တွေ့သမျှသတ္တဝါ တိုင်းကို အကျွတ်တရားရအောင် ဆုံးမတော်မူသည် မဟုတ်၊ အထိုက်အလိုက် တရားထူး ရလောက်သော ပါရမီအခံရှိသူကိုသာ ဉာဏ်တော်ဖြင့် ကြည့်ရှု၍ အထူးဆုံးမတော်မူသည်''ဟု နားလည်ကြပါ၊ ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်၌ သာဝတ္ထိပြည့်ရှင် ဘုရင်ကောသလမင်းနှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီး မလ္လိကာတို့သည် ဘုရားကျောင်းဒကာ ကျောင်းအမ ဖြစ်၍ တရားကို လွန်စွာ ကြည်ညိုကြ

www.dhammaransi.com

တရားကိုလည်း မကြာမကြာနာရပါလျက်မည်သည့်တရားထူးကိုမျှရကြသည်ဟု ကျမ်းဂန်၌ မတွေ့ရပါ။

ယခုကာလ၌ သဒ္ဓါလွန်၍ ပညာနည်းပါးသူတို့က "ဘုရားနှင့်တွေ့လျှင်ပင်ကောန် တရားထူး ရနိုင်မည်"ဟု မျှော်သင့်နေကြရုံမျှမက ယခု ဘဝမှာပင် အတော်အတန် တတ်သိနားလည်သူကို ဆည်းကပ်ရလျှင် "ထိုသူ၏တရားတွေ မိမိမှာ အလိုလို ကူးစက်လာလိမ့်မည်"ဟု တွေးဆကြ၏၊ ကိုယ်အားထုတ်မှ ကိုယ်ရနိုင်သည်ကိုကား မသိရှာကြကုန်၊ ထို့ကြောင့် နောင်ပွင့်တော်မူလာမည့် ဘုရားရှင်နှင့် တွေ့ရသောအခါ၌လည်း ဆုံးမထိုက်သော ပါရမီအခံ လုံလောက်ပြီးသူဖြစ်အောင် ယခုလို အတော်အတန်တတ်သိနားလည်သော ဘဝကောင်းက ဖြစ်ခွင့်ကြုံသော ပါရမီအားလုံးကို သိမ်းကျုံး၍ ဖြည့်ကျင့်ကြပါကုန်။

သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံအဖွင့် ကျက်မှတ်ရန်

(၇) သော ဘဂဝါ၊ ထိုရွှေဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ သတ္ထဝါဟော်, ကုန်သည်ကျော်သည်, ဖော်လှော်ငယ်သား, နောက်ပါများကို, ရေရှားဘေးခ, ကန္တာရမှ, ခေမမြေဝ, ထုတ်ကယ်ယူသို့, ထို့တူတစ်စိ, ခဲယဉ်းဘိသည့်, ဇာတိဇရာ မရဏာဟု, ကန္တာရကြမ်း ခရီးလမ်းမှ, ရွှေနန်းမြေဝ, ပြည်နိဗ္ဗူသို့, နတ်လူဗြဟ္မာ, သတ္တဝါကို, ကောင်းစွာ ဆောင်ယူ, ကယ်တင်တော် မူတတ်သော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ၊ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့်, အံ့ချီး၍မကုန်, ဗြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင်, ပျံ့လှိုင်ကျော်ကြား, ထင်ရှားတော်မူပေသည် တကား။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဂုဏ်တော်သည် "နတ်လူတို့၏ ရှေ့ဆောင်ဦးစီးကုန်သည်ကြီးနှင့် တူတော်မူ၏" ဟူသော အနက်ကိုပြသည်။ [ဒေဝမနုဿာနံ-နတ်လူတို့၏+သတ္ထာ-(ဆရာဖြစ်၍) ကုန်သည်ကြီးနှင့် တူတော်မူသည်။]

www.dhammaransi.com

သတ္တဝါပေါ်, ကုန်သည်ကျော်သည်။ ။သတ္တဝါပဟ ဟူသော ပါဠိကို "သတ္တဝါပေါ်"ဟု စပ်ဆိုသည်၊ ကုန်သည်ငယ်များ၏ အကြီးအမှူး ဖြစ်၍ ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု၌ ကျွမ်းကျင် နားလည်သော "ကုန်သည်ကြီး" ဟူလို။

ကန္တာရမှ။ ။ခြင်္သေ့ သစ် ကျား ခိုးသား ဓားပြ ပေါ်များ၍ အစာရေစာ ရှားသောခရီးကို "ကန္တာရ"ဟု ခေါ်သည်။ အသွားအလာ ခက်ခဲသောကြောင့် "ခရီးခဲ"ဟုလည်း ခေါ်သည်။ (ခေမမြေငှ-ဘေးရန်မရှိသော ကုန်းမြင့်မြေအရပ်။)

ဇာတိဇရာ မရဏာဟု။ ။ဇာတိ=ပဋိသန္ဓေနေရမှု၊ ဇရာ=အိုရမှု၊ မရဏ=သေရမှု ဟူသော ဘေးကြီးတို့ဖြင့် မရှောင်သာ မတိမ်းသာအောင် ကြမ်းတမ်းသော သံသရာခရီး ကန္တာရကြီးမှ။

ရွှေနန်းမြေငှ, ပြည်နိဗ္ဗူသို့။ ။ရွှေထီးရွှေနန်း၌ စံမြန်းရသကဲ့သို့ အေးမြချမ်းသာသော နိဗ္ဗာန်ပြည် တည်းဟူသော မြေအငှသို့။

ရှေးအခါ၌ လှည်းမြင်းများစွာငါးရာတစ်ထောင်စသည်စုပေါင်း၍ ကုန်များကိုတင်ဆောင်လျက် ကူးသန်းရောင်းဝယ်လေ့ရှိကြ၏၊ အကြီးအမှူးဖြစ်သော ကုန်သည်ကြီးလည်း ပါရှိရသည်၊ လမ်းစခန်း၌ ခြင်္သေ့, သစ်, ကျား, ဘီလူး, ခိုးသူ, ဓားပြ စသော ဘေးတို့ဖြင့် အလွန်ဆိုးရွားရ၍လည်းကောင်း၊ အစာရေစာ ရှားပါး၍လည်းကောင်း၊ နေအလွန်ပူသော သဲပြင်ကြီးဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ အကူး အသန်း အသွားအလာ ခက်၍ "ကန္တာရ" ခေါ်သော ခရီးဆိုး ခရီးကြမ်းများလည်း ရှိတတ်လေသည်။

ကုန်သည်မှူးကြီးသည် ထိုခရီးဆိုးကြီးမှ လွတ်မြောက်၍ ဘေးမရှိရာသို့ ရောက်အောင် အဖော်ငယ်သား ကုန်သည်များကို ပို့ဆောင်သကဲ့သို့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်လည်း အိုရမှု နာရမှု သေရမှု စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးမြည်တမ်း ပင်ပန်းဆင်းရဲ တကွဲတပြားဖြစ်ရမှု စသော ဘေးဒုက္ခတို့ဖြင့် မရှောင်သာအောင် ဆိုးသွမ်းသော သံသရာတည်းဟူသော ကန္တာရကြီးမှ သတ္တဝါအများကို ကယ်တင်၍ နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင် ပို့ဆောင်တော်မူရကား ကုန်သည်ကြီးနှင့် တူတော်မူ ပါပေသည်။

www.dhammaransi.com

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဘုရား တစ်ဆူတစ်ဆူပွင့်တော်မူလာသောအခါ များစွာသော သတ္တဝါကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်တော်မူပါလျက် ငါတို့ တစ်တွေ မလိုက်ပါနိုင်ဘဲ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြရသည်မှာ လွန်စွာ ဝမ်းနည်းဖွယ် ကောင်းလှလေပြီ။ သို့ပါလျက် ယခုခေတ်၌ သူတော်ကောင်းအခေါ် ခံရသူတို့မှာ ကိုယ့်တာဝန်ဖြစ်သော တရားအားထုတ်မှု ပါရမီဖြည့်မှုကို မကြိုးစားဘဲ "နိဗ္ဗာန်ကို မြန်မြန်ရလိုပါ၏"ဟု ဆုတောင်းတုန်းပင်၊ ထိုသို့ဆုတောင်းယင်း ကျန်ရစ်ခဲ့ကြသည်ကိုကား သတိရကြဟန် မတူ၊ သတိရ၍ ကြိုးစားလိုသူ အတွက်မှာမူ ယခုလည်း အချိန်ရပါသေး၏။

ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးနောက်မှ သတိရ၍ တရားတော်လာ အတိုင်း ကြိုးစားသူတွေ အရှင်မဟိန္ဒထေရ် သံဃမိတ္တာထေရီ စသည် ကဲ့သို့ များစွာ ကျွတ်တမ်း ဝင်ခဲ့ကြပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ဘုရားကို အာရုံပြုယင်း ဖြစ်လာသော နှစ်သက်မှု (ပီတိ) စိတ်ကိုပင် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း ရှုကာ မိမိ၏ ခန္ဓာကိုယ်နှင့် တကွ တစ်လောကလုံးကိုငြီးငွေ့စရာဟု ဆင်ခြင်စမ်းပါတော့၊ ပီတိဘာစ်ခုကိုပင် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု မြင်လာသောအခါ တစ်ကိုယ်လုံး၌ရှိ ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေကိုလည်း ကူးစက်၍ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု မြင်လာနိုင် ပါသည်။

ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်ဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန်

(၈) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်ဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ဉာတိပိ ဉာမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဒုက္ခ သမုဒယ, နိရောဓနှင့်, မဂ္ဂမည်သာ,လေး သစ္စာကို, ဦးစွာပိုင်ပိုင်, သိမြင်နိုင်၍, သုံးဆိုင်ဝေနေ, များဗိုလ်ခြေကို,မသွေ အတူ, သိစေတော်မူနိုင်သော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ဗုဒ္ဓေါ၊ဗုဒ္ဓဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့်, အံ့ချီး၍မကုန်, ပြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင်, ပျံ့လှိုင် ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူပေသည်တကား။

www.dhammaransi.com

ကြည့်ရှုရန်အခ်ိပ္ပာယ်

ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်သည် ''ကိုယ်တော်တိုင် သိ၍, သူတစ်ပါးကိုလည်း သိစေတော်မူနိုင်သည်''ဟူသော အနက်ကို ပြ၏။

၁။ **ဒုက္ခသစ္စာ။** ။(ဒုက္ခ= ဆင်းရဲခြင်း+သစ္စာ=အမှန်၊) ရုပ်ခန္ဓာနှင့် စိတ်စေတသိက်ဟူသောနာမ်ခန္ဓာတရားတွေပေါင်းစပ်နေသည်ကို''ခန္ဓာကိုယ်'' ဟု ခေါ်၏၊ ဤခန္ဓာကိုယ်သည် ဒုက္ခတုံး ဒုက္ခခဲ ဆင်းရဲခြင်းအမှန် ဖြစ်၏၊ ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီး ရှိလို့သာ စားဖို့ သောက်ဖို့ ဝတ်ဖို့ နေဖို့ ရှာဖွေ သွားလာရ၏၊ အိုရ နာရ သေရ ကျေရ၏၊ အရှာ အဖွေ အနေ မတရားသဖြင့် အပါယ်လေးပါးသို့ ကျရောက်ကာ ဒုက္ခခံရ၏၊ စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးမြည်တမ်း ပင်ပန်းဆင်းရဲရ၏၊ ထောင်တန်းကျသဖြင့် အရှက်တကွဲအကျိုးနဲလည်း ဖြစ်ကြရ၏၊ အလွန့် အလွန် စီးပွားတွေ စုဆောင်းပြီးမှ စွန့်ပစ်ထားခဲ့ရ၏၊ မခွဲချင်ဘဲနှင့် တကွဲတပြားဖြစ်ရ၏၊ ခေတ္တခဏ ချမ်းသာသလို ထင်ရသော်လည်း အစအဆုံး ကြည့်လိုက်လျှင် ချမ်းသာစစ်စစ်ဟူ၍ မမြင်ရချေ။

''အလွန်ချမ်းသာသည်''ဟု ဆိုရသော နတ်ပြည် ဗြဟ္မာပြည်များသို့လည်း ရောက်ဖို့ရန် အားထုတ်ရသော ဒုက္ခ, ရောက်ပြီးသည့်နောက်၌ ပျက်စီးသော အခါ ဒုက္ခ၊ [နတ်ပြည်၌ ''ပျက်စီးလိမ့်မည်''ဟု စောစောက အချို့ သိနှင့်ကြသဖြင့် ''ဤမျှလောက် ကြီးကျယ်သောစည်းစိမ်ကို စွန့်ရတော့မှာပါတကား'' ဟု ဇောချွေးများကျပြီးလျှင် အလွန့်အလွန် ဆင်းရဲရလေသည်၊] ဤသို့ဆင်းရဲကေန် စင်စစ်မှန်သောကြောင့် ငါ၏ ခန္ဓာကိုယ်နှင့် သတ္တဝါအားလုံး၏ ခန္ဓာကိုယ်သည် ဒုက္ခသစ္စာချည်းပါတကား။

၂။ **သမုဒယသစ္စာ။** ။(သမုဒယ=ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း+သစ္စာ= အမှန်၊) ထိုဒုက္ခ၏ အကြောင်းရင်းကား ''တဏှာလောဘ''ခေါ်သော နှစ်သက်ခင်မင် လိုချင် တောင့်တမှုသည် အကြောင်းအမှန်ဖြစ်တော့၏၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌ ပြခဲ့သော ဒုက္ခဟူသမျှသည် ဤ လိုချင်တောင့်တမှုကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်၏၊ ထိုတောင့်တ လိုချင်မှုကြောင့် တစ်ခါတစ်ရံမတရားပြုမိ၍ ဤလောက၌ပင် မင်းပြစ်မင်းဒဏ်, နောက်သံသရာ၌ အပါယ်လေးပါးသို့ကျရောက်လျက်, အတိုင်းမသိ ဆင်းရဲဒဏ်ကို ခံရသည်၊ သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မလွတ်ဘဲ တစ်လည်လည် ကျင်

www.dhammaransi.com

လည်ရချက်သည် ထိုထိုဘ၀ကို တောင့်တလိုချင်သော လောဘတဏှာ၏ စနက်သာတည်း။

တောင့်တလိုချင်မှု ဟူသော တဏှာ လောဘလည်း တရားဖြင့် မချုပ်တည်းနိုင်သမျှ သူ့အလိုအလျောက်သာဖြင့် မည်သည့်အခါမျှ နောက်ဆုတ်လိမ့်မည်မဟုတ်၊ "သံပရာသီး ကြီးလေချဉ်လေ" ဖြစ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း, "ငယ်စဉ်က ပေါက်သော နွားဦးချိုသည် ကြီးလေရှည်လေ" ဖြစ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း, "မီးသည် လောင်စာများလေမီးတောက်ကြီးလေ"ဖြစ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း, ဤတဏှာလောဘ၏ သဘောသည်လည်း "ရလေ လိုလေ ရဖန်များလေ လောဘ တိုးလာလေပင်" ဖြစ်တော့သည်၊ တဏှာလောဘ ကြီးလာသလောက်လည်း ဒုက္ခကြီးကြီးပင် ရောက်ကြမည်သာ။

မန္ဓာတ်စကြာမင်း ဝတ္ထု။ ။ဤကမ္ဘာ၏ အစပိုင်းလောက်က ဘုရားအလောင်းတော်သည် လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော မန္ဓာတ် စကြာမင်းဖြစ်၏၊ တစ်နေ့သ၌ စကြာရတနာဖြင့် ပရိသတ်ခြံရံလျက် ကောင်းကင်ခရီး၌ လေးကျွန်းလုံး လှည့်လည်စဉ် စတုမဟာရာဇ် နတ်ပြည်၏ ကြီးကျယ် ခမ်းနားကြောင်းကို ကြားရ၍ အခြွေအရံ ပရိသတ်များနှင့်တကွ စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်သို့ ချီတက်လေသော် စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီး ၄-ပါးက ခရီးဦးကြိုဆိုလျက် နတ်ပြည်ကို ဆက်သကြ၏၊ ထိုအခါ နတ်စည်းစိမ်ကို ခံစားရသော်လည်း တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သည် ဤနတ်ပြည်ထက်ပင် အဆတစ်ရာမက သာလွန် ကြီးကျယ်ကြောင်း ကြားရပြန်၍ တာဝတိံသာသို့ ချီပြန်လေသော် စကြာရတနာနှင့် ပရိသတ်တို့ မလိုက်နိုင်ကြဘဲ လမ်းခုလပ်မှ လူ့ပြည်သို့ ပြန်ကြရလေသည်၊ ထိုအခါ တစ်ကိုယ်တည်း ကြွလာသော မန္ဓာတ်မင်းအား သိကြားကိုယ်တိုင် နတ်ပြည်ကို တစ်ဝက်ခွဲ၍ လွှဲအပ် စံစားစေလေသည်။

ထိုအခါ လူတို့၏ အသက်တမ်းမှာ အလွန် ရှည်ကြာသော အသင်္ချေတန်းအခါဖြစ်၍ ပကတိ သိကြားပေါင်း ၃၆-ယောက် ပြောင်းလဲသည့်တိုင်အောင် ထိုမန္ဓာတ်စကြာမင်းသည် စုတေတော်မမူသေးဘဲ ခံစားမြဲ ခံစားနေရပါလျက် နတ်ပြည် တစ်ဝက်မျှ အုပ်စိုးရရုံဖြင့် တင်းတိမ်တော် မမူသောကြောင့် ရောက်

www.dhammaransi.com

ခါစ သိကြားသစ်ကို သတ်ဖြတ်လိုသော အကြံဆိုး ပေါ်ပေါက်လာသဖြင့် ထိုနတ်ပြည်မှ ကွယ်ပျောက်ခဲ့၍ လူ့ပြည်သို့ အရောက်တွင် စုတေပွဲ ဝင်ရဖူးလေသည်။ [ဇာတကဋ္ဌကထာ၊ တိကနိပါတ်၊ သက်ပွဝဂ်၊ မန္ဓာတုဇာတ်။]

ဤဝတ္ထု၌ သိကြားပေါင်း ၃၆-ကျိပ် ၆-ယောက် ပြောင်းလဲအောင် နတ်စည်းစိမ်ကို စံရပါလျက် အားမရနိုင်သော လောဘ၏ ကြီးကျယ်ပုံကို မှန်းဆသင့်တော့သည်၊ ထို့ကြောင့် တဏှာလောဘမည်သည် တရားဖြင့် မချုပ်တည်းနိုင်သမျှ သူ့အလိုအလျောက် မည်သည့်အခါမှ နောက်ဆုတ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ တဏှာလောဘ နောက်မဆုတ်သမျှလည်း ပြခဲ့သော ဒုက္ခအပေါင်းမှ လွတ်နိုင်ကြဦးမည်မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် နှစ်သက် ခင်မင် လိုချင်တောင့်တမှု ဟူသော တဏှာလောဘသည် အားလုံးသော ဒုက္ခအပေါင်း၏ အကြောင်းရင်းခံ စင်စစ်မှန်သော သမုဒယသစ္စာပေတည်း။

၃။ နိရောဓသစ္စာ။ ။(နိရောဓ=ဒုက္ခ၏ချုပ်ဆုံးရာ+သစ္စာ=အမှန်၊)ထိုဒုက္ခအားလုံး၏ ချုပ်ဆုံးရာ အမှန်ကား နိဗ္ဗာန်တည်း၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၏ ဒုက္ခမရှိပုံ မည်ကဲ့သို့ ချမ်းသာပုံကိုမူ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်နိုင်သောဉာဏ်ရမှသာ ကျနစွာ သိနိုင်ရာ၏၊ သောတာပန်အဖြစ်သို့ ရောက်လျှင်ပင် နိဗ္ဗာန်၏အရသာကို သိမြင်နိုင်ပေပြီ၊ သောတာပန်များသည် နိဗ္ဗာန်၏အရသာကို ကျနစွာ သိမြင်ပြီးဖြစ်၍ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်အောင်သာ တိုးတက် အားထုတ်ကြရတော့သည်၊ ပုထုဇဉ်အဖြစ်သို့ ဆုတ်နစ်ခဲ့သူမရှိ၊ ရဟန္တာဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံခါနီးမှာလည်း ဒုက္ခ ရုပ်နာမ်ကို စွန့်ရတော့မည် ဖြစ်၍ ကြည်လင် ရွှင်ပျတော်မူကြသည်။

နိဗ္ဗာန်သည် ယခု ပုထုဇဉ်တို့ အတွေးမျိုးဖြင့် တွေးကာ ပျင်းစရာဖြစ်နေလျှင် နိဗ္ဗာန်ဝင်ခါနီး၌ မည်သူမျှ ရွှင်ပျနိုင်ကြမည် မဟုတ်ပါ၊ မိမိတို့သွားရမည့် နိဗ္ဗာန်၏ ချမ်းသာပုံကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့၏ အာရုံ၌ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိပြီးဖြစ်၍သာ ရွှင်ပျတော်မူနိုင်ကြပေသည်၊ မိထွေးတော်ဂေါတမီ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခါနီး၌ နတ်ရော လူပါ လွမ်းဆွတ် တသ ငိုပွဲကြီး ကျင်းပကြသော်လည်း မိထွေးတော်ကား အနည်းငယ်မျှဝမ်းနည်းခြင်းမရှိဘဲ''သားတော်

www.dhammaransi.com

သမီးတော်များ ဤအခါမျိုးကား ငိုရမည့်အခါမဟုတ်, ဝမ်းမြောက်ရမည့် အခါဖြစ်သည်”ဟု တရားချလျက် တန်ခိုးပင် ပြခဲ့ပေသေးသည်။

အမျိုးဇာတ် ဂုဏ်သိန် စည်းစိမ်အားဖြင့် အထက်တန်း ကျ၍ ပါရမီ ကြီးမားလှသော ရှင်တော်ဘုရားနှင့် သူတော်ကောင်းကြီးများ သွားရာ လမ်းကောင်းကို ငါတို့တစ်တွေ အဘယ်မှာ မလိုက်လိုဘဲ ရှိသင့်အံ့နည်း၊ တပျော် တပါး မနားမနေ ပါရမီတွေကို ဖြည့်ကာ ဖြည့်ကာ ကောင်းစွာ စိုက်စိုက် လိုက်ကြဖို့ရာ ယခုနှယ်က ပြင်ဆင်ထားကြပါကုန်။

၄။ **မဂ္ဂသစ္စာ**။ ။(မဂ္ဂ=နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်းကောင်း+သစ္စာ= အမှန်၊) နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်းကောင်း အမှန်ကား မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်း။

မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး

သမ္မာဒိဋ္ဌိ =ကောင်းသော အလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ။

သမ္မာသင်္ကပ္ပ =ကောင်းသော အကြံအစည်။

သမ္မာဝါစာ =ကောင်းသော စကားကို ဆိုခြင်း။

သမ္မာကမ္မန္တ =ကောင်းသောအမှုကို ပြုခြင်း။

သမ္မာအာဇီဝ =ကောင်းသော အသက်မွေးခြင်း။

သမ္မာဝါယာမ =ကောင်းသော အားထုတ်ခြင်း။

သမ္မာသတိ =ကောင်းသော အမှတ်ရခြင်း။

သမ္မာသမာဓိ =ကောင်းသော တည်ကြည်ခြင်း။

[အပြစ်ကင်း၍ ကုသိုလ် ကိရိယာနှင့် ဆိုင်သမျှကိုသာ ‘‘အကောင်း’’ ဟု ဆိုလိုသည်။]

[ဆောင်] အလိမ္မာဉာဏ်, ကောင်းအောင်ကြံ၍, အမှန်ပြောပြ, ပြုသမျှကောင်း, သက်မွေးကောင်းပင်, ကောင်းကောင်းအားစိုက်,စိတ်၌စွဲမှတ်, ကောင်း မြတ်တည်ကြည်,ကောင်းရှစ်လီသည်,....ရှေ့ပြည်နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း တည်း။

www.dhammaransi.com

ဘုရားရှင်၏သန္တာန်တော်၌....“ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိ၊အာလောကောဥဒပါဒိ”ဟူသော ဓမ္မစကြာနှင့်အညီ၊ ဘုရားမဖြစ်မီ ရှေးအခါက ကြားမျှ မကြားအပ်ဖူးသော ဤ သစ္စာလေးပါးတရားတို့၌ သိမြင်နိုင်သော ပညာ၊ ဝိဇ္ဇာ၊ အရောင်အလင်း ဟူသော ဉာဏ်စက္ခုသည် ဘုရား ဖြစ်တော်မူခါနီးဝယ် ထင်ရှားစွာ ပေါ်လာ၏၊ သစ္စာလေးပါးကို ကိုယ်တော်တိုင်သိမြင်တော်မူပြီးနောက် ဘုံသုံးပါး၌ ရှိကြသော ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့ကိုလည်း ကိုယ်တော်ကဲ့သို့ သိကြဖို့ရာ ဟောပြတော်မူပေသည်။

[ယခုကာလ ဉာဏ်ထက်မြက်သူတို့သည် ရှေးက မသိဖူးသော အရာကို စူးစူး စိုက်စိုက်ကြံသောအခါ ထိုအရာကို သိနိုင်သောဉာဏ်များ ထင်ရှားပေါ်လာ တတ်ပုံကို သတိထား၍ ဘုရားရှင်၏ သန္တာန်တော်၌လည်း ရှေးကမရှိသော ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ပေါ်လာပုံကို ယုံကြည်ပါကုန်။]

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဒုက္ခများစွာ သံသရာမှလွတ်မြောက်၍ နိဗ္ဗာန်ရောက် ဖို့ရာ တဏှာလောဘကို တစ်စတစ်စ ပယ်ရှားလျက် မဂ္ဂင် ၈-ပါးတည်းဟူသော လမ်းကောင်းကြီးကိုသာ လိုက်သွားမိအောင် သတိတရား ကောင်းစွာထား၍ ကြိုးစားသင့်ကြသည်၊ ထိုသို့ ကြိုးစားရာ၌ တကယ်တမ်း တောထွက်၍ အားတက်သရော မလိုက်နိုင်သေးလျှင် အိမ်သုံးမဂ္ဂင်များကို ကြိုးစားပါ။

အိမ်သုံးမဂ္ဂင် ရှစ်ပါး

သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ။ဘယ်ကိစ္စ၌မဆို ပြုသမျှ ကောင်းမှု မကောင်းမှု ကံတွေ သည် ငါ၏သန္တာန်၌ အဖတ်တင်ရစ်သည်၊ နောင်အခါ အခွင့်သင့်သလို ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးကို တွေ့ကြုံရမည်-ဟုကံနှင့်ကံ၏အကျိုးကိုနားလည် သောဉာဏ် ဖြစ်ပါစေ၊ တစ်ခါတစ်ရံ၌ကား ရုပ် နာမ် နှစ်ရပ် ပေါင်းစပ်၍ လူဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော ခန္ဓာကိုယ်၏ ဒုက္ခများစွာနှင့် မကောင်းပုံကို ဆင်ခြင်၍ ခန္ဓာကိုယ်၌ အပြစ်မြင်အောင် ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်ပါစေ။

သမ္မာသင်္ကပ္ပ။ ။မိမိအတွက်ဖြစ်စေ, သူများအတွက်ဖြစ်စေ စိတ်သဘော ကြီးကြီးထားလျက် အပြစ်မရှိဘဲ အကျိုးများမည့် အကြံကိုသာ ကြံပါ၊ သူတစ်ပါးတို့ ပျက်စီးသွားမည့်အကြံ ဆင်းရဲသွားမည့် အကြံများကို မကြံမိပါ

www.dhammaransi.com

စေနှင့်၊ မေတ္တာကရုဏာထား၍ သနားပါ စောင့်ရှောက်ပါ၊ တစ်ခါတစ်ရံ၌ကား "လူ့လုပ်ငန်း ကိစ္စကို ဖြတ်၍ သင့်တော်ရာအရပ်၌ (ဥပုသ်ရက်ရှည်စောင့်ကာ) ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်ငြိမ် တရားကျင့်မည်" ဟု ကြံပါ။

သမ္မာဝါစာ။ ။မိမိမှာဖြစ်စေ, သူ့မှာဖြစ်စေ အကျိုးများမည့် စကားကိုသာ ပြောပါ၊ မုသားစကား ကြမ်းတမ်းသော စကား, အပျက်အချော်အပြောင်အလှောင်စကားနှင့် ရန်တိုက်စကားတို့ကို မပြောမိပါစေနှင့်၊ အိပ်ရာဝင် အိမ်ရာထ အခါတို့၌ မိမိ ကျက်မှတ်ထားသော ဘုရား နှုတ်တော်ထွက် တရားစာများကို ရွတ်နိုင်လျှင် သာ၍ ကောင်းပါသည်။

သမ္မာကမ္မန္တ။ ။မိမိမှာဖြစ်စေ, သူများမှာဖြစ်စေ အကျိုးရှိသောအလုပ်များကိုသာ ဤခန္ဓာကိုယ်ဖြင့် ပြုလုပ်မိပါစေ၊ သတ်မှု, ခိုးမှုစသော ကိုယ်နှင့်စပ်ဆိုင်ရာ မကောင်းမှုများကို မပြုမိပါစေနှင့်၊ အိပ်ရာဝင် အိပ်ရာထ၌ ဘုရားကိစ္စ (ရေလဲ ပန်းကပ်) စသည်တို့ကို နေ့စဉ်ပြုမိပါစေ။

သမ္မာအာဇီဝ။ ။မိမိ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် ပစ္စည်းရှာဖွေရာ၌ အပြစ် ကင်းပါစေ၊ သူတစ်ပါးမျက်ရည်ကျမှ မိမိ ဝမ်းဝမည့်အလုပ်ကို တစ်သက်လုံး ရှောင်ကြဉ်ပါ၊ စွမ်းနိုင်လျှင် ရောင်းရေး ဝယ်ရေး၌ ဆင်းရဲသူများကို ညှာနိုင်သမျှ ညှာပါ။

သမ္မာဝါယာမ။ ။စီးပွားရှာရာ၌ဖြစ်စေ, ကုသိုလ်ကိစ္စ၌ ဖြစ်စေ ဝီရိယအမြဲရှိပါစေ၊ လောကီ စီးပွားရေးဖြစ်စေ, သံသရာကြီးပွားရေးဖြစ်စေ, မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ရဖို့အရေးဖြစ်စေ "အေးအေးစက်စက်နှင့် ကံစီမံသလိုဖြစ်လိမ့်မည်" ဟု ကံတစ်ခုကို အားကိုးလို့ ရနိုင်ရိုးမရှိပါ၊ ရေလာ မြောင်းပေးဆိုသလို ဝီရိယဖြင့် ကူညီပေးမှ ရှေးကံတွေ အခွင့်သာ၍ သင့်ရာအကျိုးကို ပေးပါသည်။

သမ္မာသတိ။ ။နေ့စဉ် ပြုစုနေကျဖြစ်သော ကုသိုလ်ကိစ္စကို မမေ့ပါနှင့်၊ အမြဲ သတိရပါစေ၊ သေခါနီးတိုင်အောင် ကုသိုလ်ကိစ္စ သတိရနေလျှင် ဂတိကောင်းကို မုချ ရပါတော့မည်။

သမ္မာသမာဓိ။ ။စိတ်နေစိတ်ထား တည်ကြည်ပါစေ၊ နှုတ်အပြောလည်း စဉ်းစဉ်းစားစား သတိထားလျက် တည်ကြည်စွာ ပြောပါ၊ မျက်နှာ အနေ

www.dhammaransi.com

အထားနှင့် ကိုယ်အသွားအလာ အနေအထိုင် ငြိမ်သက် တည်ကြည်နေလျှင် မြင်ရသူ လူအများက ခန့်ညား ကြည်ညိုလျက် မျက်နှာအနေ မတင်းသည့် အတွက်လည်း တစ်မျိုးကျက်သရေတိုးကာ ချစ်ခင်စရာ ဖြစ်လာပါလိမ့်မည်။

ဤသို့လျှင် အိမ်မှာပင် နေထိုင်ယင်းဖြစ်နိုင်သော မဟာကုသိုလ်အကြမ်းစား အိမ်သုံး မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးမှ အဆင့်ဆင့် တက်၍ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်မဂ္ဂင်များသို့ ရောက် အောင် သမ္မာသတိကြီးစွာထားလျက် သမ္မာဝါယာမဖြင့်ကြိုးကြိုးစားစားအား ထုတ်နေကြသူတို့မှာ အိပ်ရာဝင်အိပ်ရာထ၍ ဘုရားအာရုံပြုယင်း ဘုရားရှိခိုးယင်း ရေတော် ပန်းတော် ဆီမီးတော်ကပ်ယင်း ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြစ်၍, ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းတွင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ပါဝင်နေပုံကို ပြပါဦးမည်။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး

"အမျိုးသား အမျိုးသမီး လူကြီးသူမတစ်ယောက်သည် ဘုရားကို ပန်း ရေချမ်းတို့ဖြင့် ရှင်လန်း ကြည်ဖြူ ပူဇော်ကန်တော့နေသည်"ဟု ဆိုကြစို့၊ ထိုအချိန်မှာ ထို သူတော်ကောင်း၏ စိတ်ဝယ် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်း ကောင်းမဂ္ဂင် ရှစ်ပါးလုံး ပါဝင်နေပုံကား–

သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ။ဘုရားရှင်သည် ငါတို့လို သတ္တဝါ အပေါ်မှာ မေတ္တာ ကရုဏာ ကြီးမားတော် မူသောကြောင့် ၄၅-ဝါ ကာလကြာအောင် မနေ မနား တရားတော်များကိုလည်း ဟောပြ ဆုံးမတော်မူခဲ့ပေ၏။ ငါသည် ထို တရားတော်များကို တစ်ဆင့်ကြားနေရသဖြင့် မကောင်းမှုများကို ရှောင်ရှား၍ ကောင်းမှုကုသိုလ်များကိုပြုတတ်ပေသည်၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ တရားတော် များကြောင့် ငါသည် အပါယ် ၄-ပါးမှ လွတ်၍ ကောင်းရာဘဝနှင့်နိဗ္ဗာန်ကို အမှန် ရတော့မည်၊ ဘုရားရှင်သည် ငါ၏ ကျေးဇူးတော်ရှင် အစစ်ပေတည်း၊ ငါ့ကျေးဇူးရှင်ကို ရည်မှန်း၍ ငါသည် ပန်း ရေချမ်းတို့ကို လှူဒါန်းပူဇော်နေပါ တကား၊ ဤသို့ စိတ်ထဲ၌ အသိဉာဏ် ဖြစ်နေခြင်းသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင် ဖြစ်နေ ခြင်းပင်တည်း။

သမ္မာသင်္ကပ္ပ စသည်။ ။ပြခဲ့သည့်အတိုင်းပင် ဘုရားရှင်၏ ကျေးဇူးတော် များကို စဉ်းစားကြံစည်၍ နေခြင်းသည် မိမိ၏စိတ်၌ သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ္ဂင် ဖြစ်

www.dhammaransi.com

နေ၏၊ ဘုရားဂုဏ်တော်များကို ရွတ်ဆို ရှိခိုးနေခြင်းသည် သမ္မာဝါစာမဂ္ဂင် ဖြစ်နေ၏၊ ပန်း ရေချမ်း အမွှေးတိုင် ဆီမီးတို့ကို သန့်ရှင်းအောင် သားနားအောင် လှပအောင် ပြုလုပ်နေခြင်းသည် သမ္မာကမ္မန္တမဂ္ဂင် ဖြစ်နေ၏၊ ဘုရားကိစ္စကို ပြုလုပ်နေချိန်ဝယ် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် မကောင်းသော စီးပွားရှာမှု မရှိသောကြောင့် သမ္မာအာဇီဝမဂ္ဂင်လည်း ဖြစ်နေသည်ဟု ဆိုသင့်ပေ၏၊ ဘုရားကိစ္စကို ပြုလုပ်အားထုတ်နေခြင်းသည်ပင် သမ္မာဝါယာမ မဂ္ဂင် ဖြစ်နေ၏၊ ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်များကို သတိရနေခြင်းသည် (ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားများနေခြင်းသည်) သမ္မာသတိမဂ္ဂင် ဖြစ်နေ၏၊ (တစ်ခြားကိစ္စကို အမှတ်မရတော့ဘဲ) ဘုရားကိစ္စ တစ်ခုဌ်သာ စိတ်တည်နေခြင်းသည် သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင် ဖြစ်နေ၏။

ဤသို့လျှင် ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးကန်တော့သောအခါ, ပန်း, ဆီမီး စသည်ဖြင့် ပူဇော်နေသောအခါ, ဘုရားကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်း ပွားများလျက်(ပုတီးစိပ်)နေသော အခါတို့၌ ထိုသူတော်ကောင်း၏ စိတ်တွင် မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး ပါဝင်နေပါသည်၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကား နိဗ္ဗာန်ကို (မျက်စိဖြင့် မြင်ရသလို) မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြောင်း လမ်းကောင်း အမှန်ပင် ဖြစ်၏၊ မှန်သောလမ်းကို မှန်မှန်သွားနေသူသည် ထိုလမ်းအဆုံးတွင် နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ရတော့မည်သာ၊ ဤနေရာဝယ် ဘုရား အာရုံပြုသော မဂ္ဂင်လမ်းဖြင့် နိဗ္ဗာန် မြင်သော "ဖုဿဒေဝ" ရဟန်းတော်၏ ဝတ္ထုကို သတိပြုပါ။

ဖုဿဒေဝ ဝတ္ထု

ရှေးတုန်းက ရဟန်းတော်တစ်ပါးသည် စေတီအပြင်ကိုတံမြက်လှည်းပြီးလျှင် သန့်ရှင်းသော စေတီအပြင်ကိုကြည့်ကာ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားကို အာရုံပြုလျက် နှစ်သက်သော (ပီတိ)စိတ် ဖြစ်နေ၏၊ ထိုအခါ မာရ်နတ်သည် နှောင့်ယှက်လိုသော သဘောဖြင့် မျောက်ညိုကြီး ဟန်ဆောင်၍ နွားချေးတွေကို စေတီရင်ပြင်တော်၌ ကြဲဖြန့်ပြေး၏၊ ထိုနှောင့်ယှက်မှုကြောင့် ထိုနေ့၌ တရားထူးရအောင် အာရုံမပြုနိုင်တော့ချေ၊ ဒုတိယနေ့၌လည်း နွားအိုယောင် ဆောင်၍ နှောင့်ယှက်ပြန်၏။

www.dhammaransi.com

တတိယနေ့၌ကား အလွန် အရုပ်ဆိုးသော ယောကျ်ားယောင် ဆောင်၍ နှောင့်ယှက်စဉ် "ဒီလူမျိုး ဒီနယ်မှာ မမြင်ဘူးချေ့, မာရ်နတ် ဖြစ်လေသလား" ဟု စဉ်းစား၍ မေးလေရာ "မာရ်နတ် ဟုတ်ကြောင်း" ဝန်ခံလေသည်၊ "မာရ်နတ်ဖြစ်လျှင် ဘုရားရှင်၏ ပုံတော်ကို ဖန်ဆင်းစမ်းပြပါ"ဟု တောင်းပန်သောကြောင့် "တကယ် တူအောင်တော့ မဖန်ဆင်းနိုင်ပါ, အတုလောက်သာ ပြပါမည်" ဟု ပြော၍ ဘုရားပုံတော်ကို ဖန်ဆင်းပြလေသည်။

ထိုအခါ "အတုဖြစ်သော ပုံတော်သည်ပင် ဤမျှလောက် သပ္ပာယ်တော်မူသေး၏၊ အတွင်းစိတ်တော်၌ ရာဂ ဒေါသ မောဟ စသော အညစ်အကြေးကင်း၍ သန့်ရှင်းသော ဘုရားအစစ်မှာ ဘယ်လောက် သပ္ပာယ်တော် မူမည်နည်း" ဟု စိတ်ထဲ၌ တွေးတောကာ လွန်စွာ နှစ်သက်ကြည်ညိုသော (ပီတိ) စိတ် ဖြစ်လေရာ ထိုပီတိစိတ်ကိုပင် စိတ်တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပြောင်းလွဲ၍ ဖြစ်သောကြောင့် မမြဲသော အနိစ္စတရား၊ စိတ်တစ်ခုတစ်ခု ချုပ်ဆုံးခြင်းသည် (လူတစ်ယောက် သေဆုံးခြင်းကဲ့သို့ ဆင်းရဲသော ဒုက္ခတရား၊ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပျက်နေသည့်အတွက် ခိုင်မြဲစရာ အနှစ်အသား (အသက်) မပါသော အနတ္တတရား)ဟု ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း ရှုလေသည်။

ထိုအခါ ပီတိစိတ်ကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု မြင်နေသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ တစ်ကိုယ်လုံးလည်း အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တဟု ထင်နေရကား ထိုအချိန်မှာ အလွန်နက်နဲသော အသိ အမြင်မှန် (သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်) ဖြစ်နေသောကြောင့် ထို ပီတိစိတ်၏ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဖြစ်ပုံကို အထပ်ထပ် အမှတ်ရနေသော သမ္မာသတိမဂ္ဂင်နှင့် တည်ကြည်နေသော သမ္မာသမာဓိ မဂ္ဂင်ကို လက်မလွတ်ဘဲ သမ္မာဝါယာမ မဂ္ဂင်ဖြင့် အစဉ်တစိုက် ကြိုးစားလေရာ, တစ်ခဏချင်းပင် ရဟန္တာဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း မျက်မှောက်ပြုနိုင်လေတော့သည်၊ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ဤရဟန်းတော်၏ထုံးကို နှလုံးသွင်းကာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း မဂ္ဂင်လမ်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ လှမ်းနိုင်အောင် ကြိုးပမ်းကြပါကုန်။ [ပရိဝါရအဋ္ဌကထာ၊ ဧကုတ္တရိကနယ၊ ပဥ္စကဝါရ။]

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဘုရားကို အာရုံပြု၍ စီးဖြန်းရသော ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းသည် တရားမပေါက်သေးသော်လည်း မိမိ၏စိတ်ကို အလွန်ထူးခြား

www.dhammaransi.com

သော ဘုရားအာရုံ၌ ချထားရသောကြောင့် အမြဲ ရွှင်လန်းသော ပီတိသောမနဿစိတ်, အမြဲ ကြည်လင်သော သဒ္ဓါစိတ်များ ဖြစ်ပေါ်နေရကား ထိုသူ၏ မျက်နှာသည် အလွန်ကြည်လင်၏၊ မျက်နှာ ကြည်လင်သကဲ့သို့ တစ်ကိုယ်လုံး ရုပ်လည်း ကြည်လင်၏၊ ဤသို့လျှင် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ချမ်းသာစေနိုင်၏၊ ထိုသို့ ချမ်းသာလျှင် အလွန်ကောင်းသော ကျန်းမာရေးကိုလည်း ရနိုင်သောကြောင့် ဤစာအုပ်ကို ကြည့်ရှု၍ ဖြစ်စေ, စာအုပ်ကို မကြည့်ဘဲဖြစ်စေ မကြာခဏ အားလပ်ချိန် ရသမျှဝယ် မိမိစိတ်ကို ဘုရားအာရုံ၌ ချထားကြပါလေ။

ဘဂဝါ ဂုဏ်တော်ဖွင့်
ကျက်မှတ်ရန်

(၉) သော ဘဂဝါ၊ ထို ရွှေဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ အဏုမြူ သဖွယ်, ပျောက်ကွယ် သိမ်မွေ့, မမြင်တွေ့အောင်, ရုပ်ဆောင် ဖန်ဆင်းနိုင်သော "အဏိမာ" ဘုန်းတော်....

စိတ်၏အလား, ကောင်းကင်ဖျား၌, ပေါ့ပါးလျင်မြန်, ဈာန်ပျံကြွသွားနိုင်သော "လဃိမာ" ဘုန်းတော်....

ကိုယ်တော်သဏ္ဌာန်, ပုံဟန်တိုင်းဌား, မနိုင်းအားဖို့, ကြီးမားလေအောင်, ရုပ်ဆောင် ဖန်ဆင်းနိုင်သော "မဟိမာ" ဘုန်းတော်....

ဆီးတား ကွယ်ကာ, မရှိပါဘဲ, လိုရာတိုင်းပေါက်, တစ်ခဏလောက်ဖြင့် ကြွရောက်နိုင်သော "ပတ္တိ" ဘုန်းတော်....

အဆင်း အတန်တန်, ပုံသဏ္ဌာန်ကို, စီမံဖန်တီး, တစ်ခဏတည်းဖြင့်, ပြီးစီးနိုင်သော "ပါကမ္မ" ဘုန်းတော်....

ကိုယ်တော်မြတ်၏, စိတ်ဓာတ်တော်မှ, စ၍မကြွင်း, လူနတ်မင်းကို, ပိုင်နင်းအုပ်စိုး, လွှမ်းမိုးနိုင်သော "ဤသိတာ" ဘုန်းတော်....

သမာပတ် ဈာန်, အဘိညာဏ်ကို, ဝင်စံလိုက, တစ်ခဏချင်းပိုင်, ဝင်စားနိုင်သော "ဝသိတာ" ဘုန်းတော်....

www.dhammaransi.com

ကိစ္စတစ်ခု၊ ပြုစုတုန်းပင်၊ ပြီးဆုံးချင်သော်၊ ဆောလျင်မသွေ၊ ပြီးဆုံးစေနိုင်သော "ယတ္ထကာမာဝသာယိတာ" ဘုန်းတော်....

ရှစ်ဖော်အပြား၊ ဤသို့အားဖြင့်၊ထင်ရှားလေဘိ"ဣဿရိယ"ဘုန်းတော်....

ကိလေသာရန်၊ ပယ်ဖျက်ရန်ဖို့၊ နိဗ္ဗာန် ဖိုလ် မဂ်၊ ကိုးချက် အပြား၊ လောကုတ္တရာ တရားဟူသော "ဓမ္မ" ဘုန်းတော်....

ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ ဖြစ်ပေါ်လာ၍၊ ကမ္ဘာတိုက်ပေါင်း၊ သောင်းဖလောက ခေတ်၊ ပဲ့တင်ထပ်မျှ၊ နှံ့စပ်သတင်း၊ ကျော်စောခြင်းဟူသော "ယသ" ဘုန်းတော်....

ရွှေမျက်နှာတော်၊ လက်ခြေတော်မှ၊ စ၍မကြွင်း၊ပင်လုံးဝင်းသည့်၊ပန်းမင်းအနေ....ကျက်သရေမင်္ဂလာ၊ စုဝေးကာဖြင့်၊ လွန်စွာတင့်တယ်၊ သပ္ပာယ်တော်မူသော "သိရီ" ဘုန်းတော်....

အလိုတော်အတိုင်း၊ တောင့်တတိုင်းပင်၊ မဆိုင်းမတွ၊ပြီးစီးရသည့်"ကာမ" ဘုန်းတော်....

တစ်လောကလုံး၊ ညွတ်ရိုးကိုးစား၊ အားထားဖို့ရာ၊ လွန်စွာကြိုးကုတ်၊ အားထုတ်တော်မူသော "ပယတ္တ" ဘုန်းတော်....

ဤခြောက်ဖော်ဂုဏ်၊ဘုန်းတော်ဟုန်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော၊ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။

ဘဂဝါ၊ဘဂဝါဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍ မကုန် ဖြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လွှင့်ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူပေသည်တကား။

ကြည့်ရှုရန် အစီပွာယ်

ဘဂဝါဂုဏ်တော်သည် "ဘုန်းကံကြီးတော်မူ၏" ဟူသော အနက်ကို ပြသည်။
[ဘဂ+ဝါ၊ ဘဂ=ဘုန်းကံ+ဝါ=ရှိသည်, ကြီးသည်။]

အဏိမာ ဘုန်းတော်။ ။ဘုရားရှင်သည် ဖန်ဆင်းတော် မူလိုပါလျှင် ကိုယ်တော်ကို အဏုမြူမှုန်မျှ အလွန်ငယ်အောင်ဖန်ဆင်းတော်မူပြီးလျှင် ပရိက္ခရာ ရှစ်ပါးကို လွယ်တော်မူ၍ မုန်ညင်းစေ့အတွင်း စကြံကြွတော်မူ၏၊ ထိုအခါဝယ် သေးငယ်သော မှုန်အတွင်း၌ တိုက်ရိပ် အိမ်ရိပ် ထင်နေသလို ဘုရားရှင်ကို

www.dhammaransi.com

ဖူးမြင်ကြရ၏၊ အနီးအပါး၌ ရှိနေသူတို့ မမြင်ရအောင်လည်း ကိုယ်တော်ကို ကွယ်ဖျောက်တော်မူနိုင်၏။

ကွယ်ဖျောက်တော်မူသော ဝတ္ထု။ ။ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်က ''ဗက'' မည်သော ဗြဟ္မာမင်းကြီးသည် သူ့ကိုယ်သူ ''အမြဲတည်၍ တန်ခိုးအကြီးဆုံး''ဟု အထင်ကြီးရုံမက ''ဤလောကကြီးနှင့်တကွ သတ္တဝါအပေါင်းကိုပင် သူ ဖန်ဆင်းထားသည်''ဟု အယူရှိနေ၏၊ လက်အောက် ဗြဟ္မာငယ်များကလည်း ဤအတိုင်းပင် သူ့အပေါ်မှာ ထင်နေကြသည်၊ ထိုအကြောင်းကို ရှင်တော်မြတ်ဘုရား သိတော်မူ၍ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ကြွတော်မူပြီးလျှင် ဗြဟ္မာ့ ပရိသတ်အလယ်တွင် ဗက.ဗြဟ္မာကြီးအား ''အသင်သည် ရှေ့နောက် အလုံးစုံကို အကုန်မသိနိုင်'' စသော ခပ်နှိပ်နှိပ်စကားကို မိန့်တော်မူသောအခါ ဗြဟ္မာကြီး ရှက်သဖြင့် ကြံမိကြံရာ ကြံပြီးလျှင် ''အသင်ရဟန်းကြီးအား အကျွန်ုပ် တန်ခိုး သိရအောင် ကိုယ်ဖျောက်ပြမည်'' ဟု ပြောဆို၍ ကိုယ်ကို ဖျောက်စမ်းသော်လည်း မပျောက်နိုင်ရကား ဗိမာန်အတွင်း ဝင်လိုဝင်၊ ပဒေသာပင်အောက် ပုန်းလိုပုန်း တစ်ကိုယ်လုံး ပုပြီးလျှင် ငုတ်စုစု ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်သော်လည်း ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ပျောက်ကွယ်မသွားသဖြင့် အရှက်ကွဲရလေသည်။

ထို့နောက် ဘုရားရှင်က တစ်ဖန်''ကိုယ်တော်ကိုဖျောက်ပြမည်''ဟုမိန့်တော်မူပြီးလျှင် ထိုနေရာတွင်ပင် ဖျောက်လိုက်ရာ တစ်ခါတည်းပျောက်သွားလေသည်၊ ''တစ်ခြားများ ကြွသွားရော့သလား'' ဟု ထင်မှတ်မည်စိုးသောကြောင့်....

''ဘဝေ ဝါဟံ ဘယံ ဒိသွာ၊ ဘဝဉ္စ ဝိဘဝေသိနံ။
ဘဝံ နာဘိဝဒိံ ကိဉ္စိ၊ နန္ဒိံ စ န ဥပါဒိယိံ''။

ဟု ဂါထာကိုပင် ရွတ်ပြတော်မူ၍ တရားတော်၏အဆုံး၌ ဗြဟ္မာတစ်သောင်းမျှ မဂ်ဖိုလ်ရကြလေ၏၊ ဤသို့အနည်းငယ်မျှ သေးငယ်အောင် လည်းကောင်း၊ လုံးလုံးပျောက်ကွယ်သွားအောင် လည်းကောင်း၊ ဖန်ဆင်းနိုင်သော ဘုန်းတော်ကို ''အဏိမာ'' ဘုန်းတော်ဟု ခေါ်သည်။

ဂါထာအနက်။ ။အဟံ၊ သင်လိုထပ်တူ နတ် လူ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ဆရာစင်စစ် ဖြစ်တော်မူသော ငါဘုရားသည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်လျှင်

www.dhammaransi.com

ပျက်မြဲ, မလွဲတံထွာ, သံသရာနှောင်တွင်း, ထောင်အကျဉ်း၌။ ဘယံ၊ အိုနာသေရေး, ဒုက္ခဘေးမှ, စ၍ ရန်စွယ်, အန္တရာယ်ဟု, ဘေးအစုကို။ ဒိသွာဝေ၊ ကောင်းစွာပိုင်နင်း, သိမြင်တော်မူခြင်း ကြောင့်သာလျှင်။ ဘဝဥ္စ၊ ကာမရူပ, အရူပဟု, လောက သုံးဘုံ, အလုံးစုံကိုလည်းကောင်း။ ဝိဘဝေသိနံ၊ ဘဝကင်းရာ,ရှာကြံပါလည်း, သုံးဖြာဘဝ, ကျင်လည်ရသည့်, များလှသောင်းသောင်း, သတ္တဝါအပေါင်းကိုလည်းကောင်း။ ဒိသွာ၊ ဆုံးစကုန်စင်, သိမြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ ကိဥ္စဘဝံ၊ လူ့ဘုံနတ်ဘုံ, ဗြဟ္မာ့ဘုံဟု, သုံးဘုံဌာန, တစ်စုံတစ်ခုသော ဘဝကို။ နာဘိဝဒိ၊ စုံစုံမက်မက်, နှစ်သက်ခင်မင်, လိုချင်တောင့်တတော်မမူ။ နန္ဒိံ စ၊ လူ့ဘုံနတ်ဘုံ, ဗြဟ္မာ့ဘုံငယ်, စုံစုံမက်မက်, နှစ်သက်တွယ်တာ, ဘဝတဏှာကိုလည်း။ န ဥပါဒိယိ၊ စွဲလမ်း လွတ်ကင်း, အမြစ်ရင်းက, အလျှင်းပြတ်စေ, ဖြတ်တောက်တော်မူခဲ့ပေသတည်း။ [မူလပဏ္ဏာသ၊ စူဠယမကဝဂ်၊ ဗြဟ္မနိမန္တနိကသုတ်။]

လဃိမာဘုန်းတော်။ ။စိတ်၏ လျင်မြန်ခြင်းကဲ့သို့ ခန္ဓာ ကိုယ်တော်ကိုပေါ့ပါး လျင်မြန်အောင် ဖန်ဆင်းနိုင်သော ဘုန်းတော်ဖြစ်သည်။ [ဈာန်ပံ့၍ ကြွတော်မူခြင်းမျိုးတည်း။]

မဟိမာဘုန်းတော်။ ။ကိုယ်တော်ကို ပကတိ အနေထက် ကြီးမားအောင် ဖန်ဆင်းနိုင်သော ဘုန်းတော်ဖြစ်သည်။

ကြီးမားအောင် ဖန်ဆင်းတော်မူပုံ။ ။"ရာဟု"ခေါ်သော အသူရိန်နတ်ကြီးသည် အလွန်ကြီးမား၏၊ အမြင့်အားဖြင့် ယူဇနာ ၄-သောင်းရှစ်ထောင်ရှိသတဲ့၊ ထိုမျှ ကြီးမားသော အသူရိန်ကြီးသည် ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်သတင်းတော်ကို ကြားရသဖြင့် သွား၍ ဖူးမြော်လိုသော်လည်း "လူသားဖြစ်သောဘုရားကို ငါသွား၍ ဖူးမြော်ရလျှင် ငုံ့၍ပင် ကြည့်ရှုရလိမ့်မည်"ဟု အထင်ရ၍ မဖူးမြင်ဘဲ နေခဲ့ရာ ဂုဏ်တော်ကြီးမားလှသဖြင့် သင့်သလိုပင် ဖူးမြော်အံ့ဟု ကြံပြီးလျှင် ဘုရားရှင်၏ အထံတော်သို့ ရောက်လာလေသည်၊ မြတ်စွာဘုရားက "မဟိမာ" ဘုန်းတော်ဖြင့် သူ့ထက်ကြီးမားအောင် ဖန်ဆင်းတော်မူလျက် လျောင်း၍ အဖူးမြော် ခံတော်မူလေလျှင် လွန်စွာမြင့်သော အသူရိန်ကြီးသည် တစ်အားကုန်မော်၍ ဖူးမြော်သော်လည်း ဘုရားရှင်၏ အထက်ပိုင်း

www.dhammaransi.com

အဆုံးကို မမြင်နိုင်ရှာချေ၊ ဤသို့ ပင်ကိုအနေထက် ကြီးမားအောင် ဖန်ဆင်းနိုင်သော ဘုန်းတော်ကို "မဟိမာ" ဘုန်းတော်ဟု ခေါ်သည်။

[ဤရာဟုအသူရိန်ကိုပြရာ၌"မဟိမာ"ဘုန်းတော်မဟုတ်၊ ပါရမီတော်၏အစွမ်းသာဟု ဋီကာမှာပင် အဆိုကွဲ၏။]

ဇ္ဇုဆန္တော သာသပ ဂဗ္ဘော၊ စင်္ကမတိ ဇ္ဇုတောစိတော။
ဇ္ဇုဆန္တော လောကဓာတုမ္ဟိ၊ အတ္တဘာဝေန ဆာဒယေ။

ဘဂဝါ၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ဇ္ဇုဆန္တော၊ သေးငယ်လေဟန်, ပုံသဏ္ဌာန်သွင်း, ဖန်ဆင်းတော်မူလိုသည်ရှိသော်။ သာသပဂဗ္ဘော၊ သေးငယ်သိမ်မွေ့, မုန်ညင်းစေ့အတွင်း၌။ ဇ္ဇုတောစိတော၊ တုံ့ပြန် ထိုဤ, လှည့်လည်တော်မူလျက်လည်း။ စင်္ကမတိ၊ ပရိက္ခရာရှစ်ဘန်, ကိုယ်လုံးရံ၍, စင်္ကြံတွားတွား, ကြွသွားတော်မူနိုင်၏။ ဇ္ဇုဆန္တော၊ ကြီးမားလေဟန်, ပုံသဏ္ဌာန်သွင်း, ဖန်ဆင်းတော်မူလိုသည်ရှိသော်။ လောကဓာတုမ္ဟိ၊ စကြဝဠာ, ကမ္ဘာစဆုံး, တစ်ခုလုံး၌။ အတ္တဘာဝေန၊ ကြီးမားမြင့်မော်, ရွှေကိုယ်တော်ဖြင့်။ ဆာဒယေ၊ အကုန်သိမ်းကျုံး, လွှမ်းဖုံးတော် မူနိုင်သတည်း။

ပကတိ ကိုယ်တော်မှာ အဋ္ဌာရသဟတ္ထုဗ္ဗေဓ-တစ်ဆယ့် ရှစ်မိုက် အမြင့်တော်ရှိ၍ အတောင်အားဖြင့် ခြောက်တောင်ခန့်ရှိ၏၊ "တစ်ဆယ့်ရှစ်တောင်မြင့်တော်မူသည်" ဟု ဆိုသော စကားကို လူသားပကတိဖြစ်၍ အခြားလူများထက် ခြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းလောက်အောင် မကွာခြား သင့်သောကြောင့် စဉ်းစားရာ၏" ဟု

ပထမရိုက်နှိပ်အပ်သော စာအုပ်၌ ကျမ်းဂန်ကို ဖော်ထုတ်၍ အကျယ်မရေးသားလိုသောကြောင့် အထက်ပါအတိုင်း အကျဉ်းမျှသာ ရေးသားလိုက်သည့်အတွက်"အချို့မြို့ရွာတို့၌ ၁၈-တောင်ယူသူတို့က တစ်ဖက်, ၁၈-မိုက်ယူသူတို့က တစ်ဖက်ဖြင့် ငြင်းခုံချက် ရန်ပွား၍ စကားများကြသည်" ဟု ကြားရသောကြောင့် "အကျိုးလိုလို ညောင်ရေလောင်း ပတ်ထမ်းတွေ့" ဆိုသော စကားကဲ့သို့"အများအကျိုးရှိအောင် ရေးသားရာတွင် ထိုသူများအတွက် အကျိုးမဲ့ဖြစ်ရလေခြင်း"ဟု သံဝေဂ ဖြစ်မိပါသည်၊ ယခုအခါ မိမိအယူကို အကျယ်

www.dhammaransi.com

ရေးမှပင် သင့်မည် ထင်သောကြောင့် ပါဠိ-အဋ္ဌကထာ ဆိုစဉ်နှင့်တကွ ဉာဏ်မြင်သမျှ ထုတ်ဖော် ရေးပြပါအံ့။

အရပ်တော် အဆုံးအဖြတ်

ဘုရားရှင်၏အရပ်တော်ကို ဗုဒ္ဓဝင်ပါဠိတော်ကြီး၌ "သောဠသဟတ္ထုဗ္ဗေဓ-၁၆-တောင်"ဟုဆို၏၊ များစွာသော အဋ္ဌကထာတို့၌ "အဋ္ဌာရသဟတ္ထုဗ္ဗေဓ-၁၈-တောင်"ဟု ဆို၏၊ သုတ်မဟာဝဂ္ဂဋီကာ၌ "ဒွါဒသ ဟတ္ထော=၁၂ တောင်မြင့်၏" ဟု အပရေဝါဒရှိ၏၊ ၁၈-တောင် ယူသူတို့က ဘယ်ဝါဒကို အတည်ပြုကြ မည်နည်း၊ ၁၈-တောင်ဟူသည် တော်တော်မြင့်သော အိမ်၏ ခေါင်မိုးလှော်က်ရှိ၏၊ ထိုအတိုင်းမှန်လျှင် ဘုရားရှင်ကို ဆွမ်းလောင်းလိုသော အခါ လှေခါးထောင်လျက် အတော်မြင့်အောင်တက်၍ လောင်းကြရပေလိမ့်မည်၊ ဘုရားအရပ်တော်ကို စဉ်းစားကြပါလေ။

သီဟိုဠ်ကျွန်းရှိ အချို့ မထေရ်တို့သည် "ဟတ္ထသဒ္ဒါ" အတွက် "မိုက်" ဟူသော အနက်ကိုယူ၍ "၁၈-မိုက်" (ခြောက်တောင်)ရှိ၏" ဟု ယူကြ၏။ [ပထမရိုက်စာအုပ်၌ ထိုသီဟိုဠ်ဝါဒအတိုင်း ရေးခြင်းဖြစ်၏၊ ဤကျမ်းက ဟတ္ထသဒ္ဒါအတွက် "မိုက်" ဟူသော အနက်ကို ဝန်မခံ။]

"အော်လကောက်" အမည်ရှိသော အမေရိကန်သား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တစ်ယောက်ရေးသားသောစာအုပ်၌ကား "ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည်ပကတိ လူများထက် ထူးခြားစွာမမြင့်" ဟု ယူတ္တိပြလျက် ရေးသားလေ၏။

ယိုးဒယားပြည် သာသနာပိုင်ဆရာတော်လည်း "မြတ်စွာဘုရားအရပ်တော်သည် ပကတိ လူများထက် ထူးခြားစွာမမြင့်" ဟု အကျယ်တဝင့် ဆုံးဖြတ်ထား၏။

ဤ "ရတနာ့ဂုဏ်ရည်" ကျမ်းကလည်း သူများယောင်လို့ ယောင်သည် မဟုတ်၊ ညွှန်ပြအပ်လတ္တံ့သော ကျမ်းဂန်ယုတ္တိများအရ "မြတ်စွာဘုရားအရပ်တော်သည် ပကတိလူများထက် ထူးခြားစွာ မြင့်တော်မမူ" ဟုပင် ယူလိုပါသည်။ [ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်များလည်း ဤအတိုင်းယူကြပါသည်။]

www.dhammaransi.com

ထောက်ထားချက်များ

(၁) ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသည်မှာ နှစ်ပေါင်း ၂၄၆၇-နှစ်ကျော်ခဲ့ပြီဖြစ်၍ ထိုခေတ်က လူများသည် ယခုခေတ် လူများထက် အနည်းငယ်ကြီးမားချင် ကြီးမားပေလိမ့်မည်၊ သို့သော် ယခုကာလ ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း လူများထက် ၂-တောင် ၃-တောင် ပိုလွန်အောင်ကား မကွာခြားနိုင်ပါ။

ကျောက်စာဘက်ဌာနနှင့်စပ်၍ ရှေးဟောင်း အသုံးအဆောင် အရိုးများကို တွေ့ရသူတို့ကား ဘုရားရှင် သီတင်းသုံးတော်မူဖူးသော ကျောင်းတော်တံခါးပေါက်များ၏ ယခုသံတံခါးပေါက်ထက် ပို၍မကျယ်ဝန်းခြင်း, ဘုရားလက်ထက်ဘော်က သပိတ်များကိုလည်း ငယ်ငယ်ပင် တွေ့ရခြင်း, ထိုရှေးကလူရိုးများသည် ယခုလူရိုးများထက် မကြီးမားခြင်း, ပဌမသင်္ဂါယနာတင်ရာ စရည်းပင်လိုဏ်ဂူအပေါက်၏ (အထက် အောက် အားလုံး) ၆-ပေ လောက်သာ ရှိခြင်းတို့ကို ထောက်၍ "ဘုရားလက်ထက်ကလူများသည် ယခုလူတို့ထက်မမြင့်" ဟု အယူရှိကြသည်။

ဘုရားရှင်လည်း ထိုခေတ်က လူအများတွင် မားမားမတ်မတ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးပင်တည်း၊ အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုခေတ်က လူများထက်ထူးခြားစွာ မြင့်တော်မူအံ့၊ "မည်းဖြူဆူကြုံ, နိမ့်မြင့်တုံ, မှတ်ကုန် ပြစ် ၆-ပါး" ဟူသော အပြစ်တို့တွင် မြင့်လွန်းသောအပြစ်ရှိရာ၏၊ စင်စစ်ကား ဘုရားရှင်၏ အရပ်တော်သည် မနိမ့်မမြင့် အဆင်သင့်ရှိသာ။

(၂) ဘုရားရှင်သည် နတ်အဖြစ် ဗြဟ္မာအဖြစ်ဖြင့် တန်ခိုးပြ၍ တရားဟောမည်ဆိုလျှင် ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရှိပါ၏၊ သို့သော် အများက တအံ့တသြ လိုက်နာကြမည် မဟုတ်ပါ၊ "နတ်ပဲ, ဟောနိုင်မှာပေါ့, ဗြဟ္မာပဲ တန်ခိုးကြီးမှာပေါ့" ဟု ဆိုကြပေလိမ့်မည်၊ လူစင်စစ်မှန်းသိဖို့ရာ မယ်တော် ခမည်းတော် ဆွေတော်မျိုးတော်များနှင့်ဘက္ကသားတော်တစ်ပါး ရသည့်တိုင်အောင် ထီးနန်းစံပြီးမှ ဘုရားဖြစ်ဖို့ရာ တောထွက်တော်မူပါသည်၊ အကယ်၍ ၁၈-တောင်မျှ အရပ်တော် မြင့်နေလျှင် "တန်ခိုးကြီးမှာပေါ့ကွာ, အရပ်တော်ကြီးကိုက နဲ့တာမှမဟုတ်ဘဲ လူသား စင်စစ် ဟုတ်ချင်မှလဲဟုတ်မှာ" ဟု ပြောစရာဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

[မဟာပဒါနသုတ်ဋီကာ]

www.dhammaransi.com

(၃) ဘုရားရှင်သည် မင်းသားဖြစ်စဉ်က ကြင်ယာတော် မိဖုရားလောင်း ရွေးချယ်ဖို့ရာ အခွင့်ကြုံလာ၏၊ ထိုအခါ ခမ်းနားကြီးကျယ်သော မဏ္ဍပ်ကို ဆောက်လုပ်စေပြီးလျှင် သာကီဝင် မင်းသမီးများအား မင်းသား ကိုယ်တိုင် ဆုလာဘ်ပေးဖို့ရန် ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးက စီမံလေသည်၊ ထိုမဏ္ဍပ် အတွင်း၌ မင်းသားမှတစ်ပါး အခြား ယောကျ်ားတစ်ယောက်မျှ မရှိစေရ၊ သို့သော် မင်းချင်းယောကျ်ားတို့အား ပြောသမျှ စကားတို့ကို ချောင်း၍ နားထောင်ကြဖို့ရာ စေခိုင်းထားလေသည်။

ထိုအခါ သာကီဝင်မင်းသမီးအများပင် တစ်ချိန်တည်း ဆုလာဘ်တော်များ ကို လာယူကြသော်လည်း "ယသော်ဓရာ" မင်းသမီးကား သူများနှင့်အတူမလာ ဘဲ တစ်ယောက်တည်းနောက်ချန်၍ အများပြန်မှ မိမိအခြွေအရံနှင့် ရောက်လာ ရာ ဆုလာဘ်တွေ ကုန်သွားပြီဖြစ်နေသောကြောင့် မင်းသမီးက ပြုံးကြည်သော မျက်နှာထားဖြင့် "ဘယ့်နှယ်လဲ.... မောင်တော်က နှမတော်ကို မုန်းလို့ ဆုလာဘ် သနားဖို့ စာရင်း၌ မသွင်းဘဲ ထားတော်မူပါသလား"

အလောင်းဘုရား။ ။"မုန်းလို့ မဟုတ်ပါ, နောက်ကျနေသောကြောင့် မရခြင်းဖြစ်ပါတယ်"ဟု ပြောပြီးလျှင် သိန်းပေါင်းများစွာ ထိုက်တန် သော လက်စွပ်ကိုချွတ်၍ **သနားတော်မူသည်**။

ယသော်မေ။ ။"ဒီလက်စွပ်ကို တကယ်ပဲ ယူသွားရမှာလား"။

အလောင်းဘုရား။ ။"မောင်တော့် တစ်ကိုယ်လုံးမှာ ဝတ်ဆင် ထားတဲ့ တန်ဆာအားလုံးကို ယူနိုင်ပါတယ်"။

ယသော်မေ။ ။"နှမတော်က မောင်တော်ကို တန်ဆာမဲ့ ဖြစ်အောင် မလုပ်ရက်ပါ၊ တကယ်ဆိုလျှင် နှမတော်က တိုး၍ဆင်ပေးဖို့ တာဝန် ရှိပါတယ်"ဟု ပြောကာ ပြုံးရွှင်သောမျက်နှာ ကျေနပ်သောလက္ခဏာ ဖြင့် ပြန်သွားလေ၏။ ["လလိတဝိတ္ထာရ" ခေါ် မြောက်ပိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာ သုတ္တန်။]

အကယ်၍ အလောင်းတော်မင်းသားသည် သူများထက် ထူးခြား၍ ၁၈-တောင် တိုင်အောင် မြင့်ငြားအံ့၊ ယသော်ဓရာ မင်းသမီးသည်

www.dhammaransi.com

ထိုကဲ့သို့သော စကားမျိုးကို မပြောဝံ့တန်ရာ၊ သူ့လို-ကိုယ့်လို သက်တူရွယ်မျှ ဖြစ်သောကြောင့်သာ ပြောဆိုဝံ့ခြင်း ဖြစ်ရာ၏။

ထို့ပြင် အရပ်တော် ၁၈-တောင်ရှိနေလျှင် ကိုယ်လုံးတော်ပမာဏ၏ ရှေ့ပိုင်း ထက်ဝက်မှာပင် ၄-တောင်ခန့်ရှိရာ၏၊ ထိုမျှကြီးကျယ်ခဲ့သော် ယခုကာလမိန်းမများထက် အလွန်မကြီးမားသော မိဖုရားများနှင့်အတူ ထိုးနန်းစံတော်မူလို့မှ သင့်လျော်ပါမည်လော၊ (ဤနေရာ၌ တန်ခိုးတော်ဟု ဆိုကြဦးမည်လား။)

(၄) "ဘုရားဖြစ်မှ အရပ်တော် မြင့်သွားသည်၊ လူတုန်းကတော့ သူ့လိုကိုယ့်လိုပါပဲ"ဟု ဆိုပြန်အံ့၊ ဘုရားဖြစ်မှလည်း ထူးခြား၍ မမြင့်ပါ၊ ဘုရားဖြစ်ပြီး၍ မကြာမီပင် ဥပကတက္ကတွန်းကြီးနှင့် လမ်းခရီးမှာ တွေ့ဖူး၏၊ ဥပက-က သပ္ပာယ်သောရဟန်းတစ်ပါးဟုသာ မှတ်ထင်လေသည်။ [မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ ပါဠိတော်, ရာဇဝင်, ဗောဓိရာဇကုမာရသုတ်။]

(၅) ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် ယဇ်ပူဇော်ပြီးနောက် ပုဏ္ဏား တို့အား ကြွင်းကျန်သော ယဇ်စာကို ကျွေးဖို့ရန် လိုက်အရှာတွင် ခေါင်းမြီးခြုံ၍ သစ်ပင်အောက်မှာနေသော ဘုရားရှင်ကို ပုဏ္ဏားထင်၍ အနီးသို့ ချဉ်းကပ်လေရာ, ခေါင်းမြီးခြုံကို ဖွင့်လိုက်မှ ရဟန်းမှန်း သိသဖြင့် ပြန်သွားမည် ပြုလေ၏၊ အကယ်၍ ၁၈-တောင်မြင့်အံ့၊ ထိုင်တော်မူနေသော ဘုရားရှင်သည် မန္တလေးမြို့-မဟာမြတ်မုနိ ရုပ်ပွားတော်လောက် မြင့်ဖွယ် ရှိသောကြောင့် "ပုဏ္ဏားလေလား"ဟု အထင်မမှားထိုက်။ [သံယုတ်ပါဠိတော်]

(၆) ဘုရားရှင်သည် ကောသမ္ဗီပြည်မှ "ပါလိလေယျက" တောသို့ အကြွတွင် တောကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေထိုင်ကြသော အရှင်နန္ဒိယ, အရှင်ကိမိလ, အရှင်အနုရုဒ္ဓါ မထေရ် ၃-ပါးတို့အထံ ဝင်တော်မူရာ, တောစောင့်ယောကျ်ားက "ရဟန်းကြီး-မဝင်ပါနှင့်၊ အမျိုးကောင်းသားတွေ တရားအားထုတ် နေပါသည်" ဟု တားမြစ် လေသည်၊ အကယ်၍ ၁၈-တောင်မြင့်ငြားအံ့၊ ထို တောစောင့်ယောကျ်ားသည် ဘုရားရှင်ကိုမတားဝံ့ရာ။ [ဥပရိပဏ္ဏာသ-ဥပက္ကိလေသသုတ်ပါဠိတော်။]

www.dhammaransi.com

(၇) ပက္ကုသာတိ မည်သော ဘုရင်သည် ဘုရားရှင်ကို မမြင်ဖူးဘဲ, သတင်းကြားဖြင့် ကြည်ညို၍ ရဟန်းပြုပြီးလျှင် ဘုရားရှင်အထံ လာခဲ့လေရာ, ညဉ့်အခါ အိုးထိန်းသည်ဇရပ်မှာ ဘုရားနှင့် တွေ့သော်လည်း ဘုရားမှန်း မသိသေး, ရဟန်းတစ်ပါးဟုသာ အထင်ရှိနေသေး၏၊ ထို့နောက် တရားဟောမှ သဘောကျ၍ ဘုရားမှန်း သိလေသည်။ [ဥပရိပဏ္ဏာသ, ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ် ပါဠိတော်။]

(၈) မာဂဏ္ဍီမည်သော ပုဏ္ဏားသည် သမီးချောအတွက် သမက်လိုက်ရှာလေရာ ဘုရားရှင်ကို တွေ့လေသည်၊ အကယ်၍ သမီးနှင့် အရွယ်အရပ်ချင်း အလွန်အမင်း ကွာခြား၍နေလျှင် သမက်ဖမ်းဖို့ မမှန်းတန်ရာ။ [ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ, သာမာဝတီဝတ္ထု။]

(၉) ဘုရားရှင်သည် အရှင်မဟာကဿပနှင့် သင်္ကန်းချင်းလဲ၍ဝတ်တော်မူဖူးပါသည်၊ အကယ်၍ ဘုရားရှင်သည် တစ်ဆယ့်ရှစ်တောင် မြင့်တော်မူငြားအံ့၊ အရှင်မဟာကဿပသည် ဘုရားရှင်၏သင်္ကန်းတော်ကို ဝတ်ရုံ၍ မဖြစ်တန်ရာ၊ ဘုရားရှင်လည်း အရှင်မဟာကဿပ၏ သင်္ကန်းကို မဝတ်ရုံလောက်ရာ၊ [နိဒါနဝဂ္ဂကဿပသံယုတ်၊စီဝရသုတ်ပါဠိတော်။]

(၁၀) ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် မိမိ ဝတ်နေကျဖြစ်သော အဝတ်ကို ဘုရားရှင်အား လှူဖူး၏၊ ဘုရားဝတ်ရုံလောက်သည်သာ။ [သုတ်မဟာဝဂ္ဂ, မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ် ပါဠိတော်။]

(၁၁) ဘုရားရှင်၏ ညီတော်အရင်းဖြစ်သော အရှင်နန္ဒ (နန္ဒမင်းသား) သည် အခါတစ်ပါး၌ ဘုရားရှင်သင်္ကန်းတော်နှင့်ညီမျှသောသင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံလာ၏၊ ထိုအခါ ရဟန်းတို့က အဝေးမှလာသည်ကို မြင်ရလျှင် ဘုရားဟု ထင်မှတ်၍ နေရာမှ ထကြ၏၊ အနားကျမှ အရှင်နန္ဒဖြစ်ကြောင်းကို သိကြလေ၏၊ ဤစကားကိုထောက်လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်နန္ဒထက် များစွာမမြင့်ဟု သိသာပြီ၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ "စတုရင်္ဂုလောမကော-ရှင်နန္ဒက ဘုရားအောက် လက် ၄-သစ်သာ ငယ်သည်"ဟု မိန့်တော်မူသည်။ [ဝိနည်း-ပါစိတ်ပါဠိတော်, ရတနဝဂ်။]

www.dhammaransi.com

၁၂) လူ့ပြည် လောကဝယ် ရှိသော ခြေရာတို့တွင် ဆင်သတ္တဝါ၏ ခြေရာကို အကြီးဆုံးဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူ၏၊ အကယ်၍ ၁၈-တောင်မြင့်အံ့၊ ဘုရားရှင်၏ခြေရာတော်သည် ၂-တောင်ကျော်ကျော် ရှိမည်ဖြစ်၍ ဆင်၏ခြေရာထက် ကြီးရာသောကြောင့် "ငါဘုရားခြေရာသည်သာ အကြီးဆုံး"ဟု ဟောတော်မူသင့်၏၊ [မူလပဏ္ဏာသ,မဟာဟတ္ထိပဒေါပမသုတ် ပါဠိတော်။]

(၁၃) ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခါနီး၌ ကုသိနာရုံပြည်သို့ ကြွ၍ အင်ကြင်းဥယျာဉ်အတွင်းဝယ် မလ္လာမင်းတို့အသုံးပြုနေကျညောင်စောင်း(ခုတင်ငယ်)ပေါ်မှာပင် လျောင်းတော်မူလေသည်၊ အကယ်၍ ၁၈-တောင်မြင့်အံ့၊ ရိုးရိုးလူတို့အသုံးပြုအပ်သောနေရာမှာ မနေလောက်ရာ၊ တန်ခိုးတော်အရာလည်းမဟုတ်၊ [ပရိနိဗ္ဗာနသုတ် ပါဠိတော်။]

(၁၄) ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခါနီး၌ နတ်ဗြဟ္မာ အများတို့ အဖူးမြော်လာကြရာ, ရှင်ဥပဝါဏမထေရ်က ရှေ့တည့်တည့်မှ ကွယ်နေသောကြောင့် ဘုရားမျက်နှာတော်ကို မဖူးကြရသဖြင့် နတ်များက မထေရ်ကို ကဲ့ရဲ့ကြ၏၊ ၁၈-တောင် မြင့်တော်မူလျှင် ထိုမထေရ်က မျက်နှာတော်ကို မကွယ်နိုင်ရာ၊ [ပရိနိဗ္ဗာနသုတ် ပါဠိတော်။]

(၁၅) ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးနောက် ဗန္ဓုလစစ်သူကြီးကတော် မလ္လိကာသည် သူ့ ဆင်မြန်းနေကျ ဖြစ်သော "မဟာလတာ" တန်ဆာဖြင့် အလောင်းတော်ကို ပူဇော်လေရာ, ဦးခေါင်းတော်မှ ခြေဖျား တိုင်အောင် ဖုံးလွှမ်းနိုင်သည်ဟု မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည်၊ ၁၈-တောင် မြင့်ရိုးမှန်လျှင် ထိုတန်ဆာသည် အလောင်းတော်၏ တစ်ကိုယ်လုံးကို မဖုံးလွှမ်းနိုင်ရာ။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပိဋကတ်တော်မှ ကောက်နုတ်ဖွယ်ရာ များစွာရှိသေးသည်၊ ကျယ်ဝန်းမည်စိုး၍ လျှစ်လျူရှုရပါတော့သည်၊ ဤ ကောက်နုတ်ချက်များအရ "ဘုရားရှင်သည် ထိုခေတ် လူများထက် တအံ့တသြ ထူးခြားစွာ မြင့်တော် မမူ"ဟု အတိအလင်း ယူလိုပါသည်၊ ထိုခေတ်က လူအများမှာလည်း ယခုခေတ် ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း ရှိသူများထက် များစွာ

www.dhammaransi.com

မကွာခြား သင့်သောကြောင့် "ဘုရားရှင်၏ အရပ်တော်သည် ၁၈-တောင် မြင့်၏" စသော အယူဝါဒ၌ ယုတ္တိယုတ္တာကို ရှာကြပါလေ။

ဘုရားရှင်သည် ဝါဝင်းသော အဆင်းတော် ရှိ၏၊ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ဝါဝင်းသော အရောင်တော်သည် ထက်ဝန်းကျင်နှင့်တကွ အထက်သို့တက် နေရာ, မှောင်သောအရပ်၌ ၁၈-တောင် ၁၉-တောင်ခန့် ရှိသည်ဟု-ထင်ရပေ မည်၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာတို့၌ အထက်သို့ အမြဲ တက်နေ သော ကိုယ်ရောင်တော်နှင့် တကွ မှန်းဆရေတွက်၍ ၁၈-တောင် ၁၉-တောင် မြင့်ကြောင်းကို မိန့်ဆိုကြဟန်တူသည် ဟု မိမိသဘောမှာ ထင်မိပါသတည်း။

အရပ်တော် အဆုံးအဖြတ် ပြီး၏။

ပတ္တိဘုန်းတော်။ ။ကြွတော်မူလိုရာ အရပ်သို့ ဆီးတား ကာကွယ်ခြင်း မရှိ, တစ်ခဏချင်း ကြွရောက်နိုင်သော ဘုန်းတော်ဖြစ်သည်၊ ဘုရားရှင်သည် ချွေချွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါကို မြင်တော်မူလျှင် နတ်ပြည် ဗြဟ္မာပြည်၌ပင် ဖြစ်စေကာမူ ထိုသူ၏အထံသို့ တစ်ခဏချင်းအရောက် ကြွတော်မူနိုင်သည်။

ပါကမ္မဘုန်းတော်။ ။အဆင်းအမျိုးမျိုး ပုံသဏ္ဌာန် အမျိုးမျိုးကို ဖန် ဆင်းတော်မူလိုပါလျှင် တစ်ခဏတည်းဖြင့် ပြီးစေနိုင်သော ဘုန်းတော် ဖြစ်၏၊ ဘုရားရှင်သည် တစ်ခါတစ်ရံ မြောက်ကျွန်းသို့ ကြွတော်မူပြီးလျှင်ထိုကျွန်းသား တို့၏ ဘုရင်သဏ္ဌာန် ဖန်ဆင်းလျက် တရားဟောတော်မူသည်။

ဤသိတာဘုန်းတော်။ ။မိမိ၏စိတ်တော်ကိုလည်းကောင်း, များစွာသော သတ္တဝါတွေကိုလည်းကောင်း, အုပ်စိုးနိုင်သော ဘုန်းတော် ပေတည်း၊ ဤ ဘုန်းတော်ကြောင့်ပင် ဘုရားရှင်ကိုများစွာသောသတ္တဝါတို့က ရိုသေခန့်ညား ကြရပေသည်။

ဝသိတာဘုန်းတော်။ ။စျာန်သမာပတ် အဘိညာဉ်ကို ဝင်စားတော် မူလိုလျှင် အဆိုင်းအငံ့ မရှိဘဲ တစ်ခဏချင်းပင် ဝင်စားနိုင်သော ဘုန်းတော် ပေတည်း။

ယတ္ထကာမာဝသာယိတာဘုန်းတော်။ ။စျာန်ဝင်စားခြင်း၊ ကောင်းကင် ပျံကြွခြင်းစသော ကိစ္စတစ်စုံတစ်ခုကို ပြုတော်မူစဉ် ပြီးဆုံးစေလိုသောအခါ ဆိုင်းငံ့တော်မမူရဘဲ ပြီးဆုံးစေလိုသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထိုကိစ္စကိုပြီးဆုံးစေနိုင်

www.dhammaransi.com

သော ဘုန်းတော်ပေတည်း။[ယတ္တကာမ=အလိုရှိရာခဏ၌+အဝသာယိတာ=ပြီးစေနိုင်ခြင်း။]

(၁) **ဣဿရိယဘုန်းတော်။** ။ဤပြခဲ့သော ဘုန်းတော် ရှစ်ပါးသည် အများပြောဆိုအပ်သော ဘုန်းတော် ခြောက်ပါးတွင် "ဣဿရိယ" ဘုန်းတော်ချည်းသာတည်း။

(၂) **ဓမ္မဘုန်းတော်။** ။တစ်ထောင့်ငါးရာကိလေသာ ရန်ဆူး ရန်ငြောင့်တွေကို ပယ်ရှား သုတ်သင်နိုင်သော မဂ် ၄-ပါး ဖိုလ် ၄-ပါး နိဗ္ဗာန်အားဖြင့် ၉-ပါးသော လောကုတ္တရာ တရားတို့ကို "ဓမ္မ"ဘုန်းတော်ဟု ခေါ်သည်။

(၃) **ယသဘုန်းတော်။** ။ပျံ့နှံ့ ကျော်စောသော ဂုဏ်သတင်းတော်ကို "ယသ"ဘုန်းတော်ဟုခေါ်သည်၊ ဘုရားရှင်၏ဂုဏ်သတင်းတော်သည်သူတကာတို့ကဲ့သို့ အသိုင်းအဝိုင်းတို့ဖြင့် မဟုတ်မမှန်လုပ်ကြံ၍ ဖြစ်ရခြင်းမျိုးမဟုတ်၊ ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်တော်ကြောင့် အလိုလိုထင်ပေါ်လျက် လူ့ပြည်လောကထက် နတ်ပြည်လောက၌ သာ၍ နှံ့စပ် ကျော်စောပေသည်။ [အခြား စကြဝဠာက နတ် ဗြဟ္မာများလည်း ဤ စကြဝဠာသို့ လာနိုင်သဖြင့် နတ်ဗြဟ္မာအချင်းချင်း ဂုဏ်သတင်းဖြန့်သောကြောင့် "စကြဝဠာတစ်သောင်းတိုင်အောင် ပျံ့နှံ့၏၊ လူ့လောက၌ကား ထိုမျှလောက် ဂုဏ်သတင်းမပျံ့နှံ့"ဟု ဆိုလာပါသည်။]

(၄) **သိရီဘုန်းတော်။** ။ကျမ်းအစ၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အလွန်ကြီးမားသော ပါရမီရှင် ဖြစ်ပေရကား ဖူးမြော်၍ မဝနိုင်အောင် လွန်စွာသပ္ပာယ်သော ကျက်သရေကို "သိရီ" ဘုန်းတော်ဟု ခေါ်သည်။ [ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းသောအခါ ဤ "သိရီ" ဘုန်းတော်ဖြစ်သော ရုပ်ပုံတော်ကို လည်း အာရုံပြုနိုင်ပါသည်။]

ရှင်တော်ဘုရား၏ မျက်နှာဝယ် ညိုမှောင်သော မျက်ခုံးတော်နှစ်သွယ်၏ အကြား၌"ဥဏ္ဏာလုံ"ဟု ခေါ်အပ်သော ဆွတ်ဆွတ်ဖြူသော အမွေးတော်သည် ဆန့်ထားလျှင် လက်မောင်း တစ်ဝက်ခန့်ရှည်၍ ပင်ကိုအတိုင်း ထားလျှင် ငွေနန်းမျှင်ကို ခွေထားသကဲ့သို့ လက်ယာရစ်ခွေလျက်,ကျက်သရေ အလွန်ရှိပါပေ၏၊ ဝါဝင်းသောအရေပေါ်ဝယ် မျက်ခုံး အမွေးတော်နှစ်ဘက်၏ မည်း

www.dhammaransi.com

နက်သောအရောင်တော်ကြောင့် ဆွတ်ဆွတ်ဖြူသော ဤ ဥဏ္ဏာလုံမွေးရှင်တော်သည် အလွန် ထင်ပေါ်၍နေလေတော့၏၊ ဥဏ္ဏာလုံမွေးရှင်တော်၏ အောက်နား ဝယ် ဝဲယာနှစ်ဖက်က မျက်တောင်တော်များလည်း အထက်သို့ အဖျား ကော့ကာ မွေးရှင်တော်ကို မော်၍ ဖူးမြော်သလို ထင်ရပေသည်။

ပတ္တမြားလုံး တပ်ထားသကဲ့သို့ ခပ်မို့မို့ ထင်လင်းသည့် မျက်လုံးတော် အတွင်းဝယ် နှစ်သွယ်သော မျက်ဖြူတော်၏ အလယ်ချက်က မျက်နက်ဝန်း တော်မှာမူ ကုမုဒြာ ကြာဖြူပန်း အတွင်းမှ ပိတုန်းကလေးများ ထွက်ပြူနေ သလို တင့်တယ်ပါပေသည်။ မျက်လုံးတော်နှစ်သွယ်၏ အလယ်မှ အောက်သို့ သက်သော နှာတံတော်သည်ကား မပိ မပြား ထင်ရှားပေါ်လွင်၍ မျက်နှာ တော်ကို တန်ဆာ ဆင်သလို ရှိပါပေသည်၊ နှုတ်ခမ်းတော်အစုံမှာ ဟင်္သပြဒါး ရည် ပက်ဖျန်းသကဲ့သို့ နီမြန်းတော်မူပြီးလျှင် စိန်အဆင် စီထားသလို ထင်ရ သော သွားတော်အစဉ်၏ ဆွတ်ဆွတ် ဖြူပုံကိုပင် ပြုံးတော်မူသော အခါ ကျက်သရေချင်း ပြိုင်ယှဉ်မည်ကဲ့သို့ ထင်ရပေသည်၊ ဤသို့ အမြွက်မျှ ပြအပ် သော မျက်နှာတော်နှင့် ကိုယ်တော်၏ ကျက်သရေတော်သည် နတ် လူ ဗြဟ္မာ တို့၏ မျက်လုံးကို ဆွဲငင်ထားသကဲ့သို့ ဖူးမြော်၍ မဝနိုင်အောင် ရှိပါပေ သတည်း။.... [ဤအကြိမ်ရိုက် စာအုပ်၌ ဘုရားရှင်၏ ကျက်သရေတော်ကို ထင်ပေါ်အောင် ရှေးဆရာတို့က ဖွဲ့စီအပ်သော လက္ခဏာတော်ကြီး ဘုရားရှိခိုး ထည့်ထားပါသည်။]

ဆက်ဦးအံ့—"ကျက်သရေ" ဆိုသည်မှာ အလှကို ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ မလှ သော်လည်း တချို့မှာ ရုပ်အနေအထား အချိုးကျ၍ဖြစ်စေ, အနေအထိုင် အပြောအဆို အချိုးကျ၍ဖြစ်စေ, ကျက်သရေရှိပါပေသည်"ဟု ချီးမွမ်းခံကြ ရပေသည်၊ ဘုရားရှင်ကား ပင်ကိုအဆင်းလည်း တင့်တယ်၏၊ လှမ်းကြွ တော်မူပုံ, နေထိုင်တော်မူပုံ, ဟောပြောတော်မူပုံ စသည်တို့မှာလည်း ရှု၍ မပြီး နာ၍မငြီးအောင် ကျက်သရေကို ဆောင်တော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် လူမင်း နတ်မင်း ဗြဟ္မာမင်းတို့၏ ပရိသတ်အလယ်၌ ထိုင်တော်မူကာ တရားဓမ္မ ဟောပြတော်မူသော ဘုရားရှင်သည် ဝင်းစက် ညက်ညောသော အသား အရေပေါ်တွင် ကြည်လင်ပြတ်သားသော အသံတော်ကို တန်ဆာဆင်သလို

www.dhammaransi.com

ဖြစ်ရကား များစွာသော မင်းပရိသတ်ထက် ကျက်သရေ သာလွန်၍ ထူးချွန် တင့်တယ်တော်မူပေသည်။

သေလသုတ်မှ ကောက်နုတ်ချက်။ ။လုလင်ငယ် သုံးရာလောက်ကို စာပြ နေသော ပြာဟ္မဏဇာတ်ရှိသူ "သေလ" မည်သော ကျောင်းအုပ် ဆရာကြီး တစ်ယောက်သည် အခါတစ်ပါး၀ယ် ဘုရားရှင်အကြောင်းကို ကြားရ၍ တပည့်သုံးရာနှင့်အတူ ဘုရားရှင် အထံသို့ ရောက်လာလေရာ, ရှင်တော်ဘုရား၏ ကျက်သရေ ရှိလှသော ရုပ်အဆင်းတော်ကို မြင်ရုံမျှဖြင့် "ဤမျှလောက် ကျက်သရေရှိသော အရှင့်မှာ ရဟန်းပြုနေလို့ ဘာအကျိုးရှိမှာလဲ, လေးကျွန်း လုံးကို လွှမ်းမိုး၍ အုပ်စိုးနိုင်သော စကြာမင်းဖြစ်ဖို့ရာ ရုပ် လက္ခဏာတွေ ပြည့်စုံနေပါတယ်၊ ထို့ကြောင့် ရဟန်းအဖြစ်၌ မနေဘဲ လူ့ဘောင်မှာနေ၍ မင်းတကာတို့ ရှိခိုးဦးခိုက် ပူဇော်ထိုက်သော စကြာမင်း လုပ်တော်မူပါ"ဟု လျှောက်ထားလေသည်။ [သုတ္တနိပါတ်, မဟာဝဂ္ဂ, သေလသုတ် ပါဠိတော်။]

ဤ မျက်စိဖြင့် အလှအပတွေကို ကြည့်ရာ၌ မကောင်းစိတ်တွေ တိုးပွား၍ အကျိုးမများသော်လည်း ဘုရားရှင်၏ သပ္ပာယ်သောအာရုံကို ကြည့်ရှုဖူးမြော် ရာ၌ကား အကောင်းစိတ်တွေ တိုးပွားသဖြင့် အကျိုးများလှပေသည်၊ ဤမျှ လောက် ကြီးကျယ်သော ကျက်သရေတော်အရှင်ကို ငါတို့ မဖူးမြင်လိုက် ရသည်မှာ များစွာ ဝမ်းနည်းဖွယ် ကောင်းလှပေသည် တကား။

(၅) **ကာမဘုန်းတော်။** ။ရှင်တော်မြတ်၏ အလိုတော်ရှိလေသမျှ လုံးဝ ဥဿုံ အကုန် ပြီးစီးနိုင်ခြင်းကို "ကာမ" ဘုန်းတော်ဟု ခေါ်သည်၊ ဘုရားရှင် သည် ဘုရားဖြစ်၍ သတ္တဝါတို့ကို ချွတ်နိုင်ဖို့ရန် တောင့်တတော်မူခဲ့ရာ ထိုတောင့်တတော်မူသည့်အတိုင်း ပြည့်စုံပေသည်။

(၆) **ပယတ္တ ဘုန်းတော်။** ။ကြီးမားလှစွာသော လုံ့လဝီရိယတော်ကို "ပယတ္တ" ဘုန်းတော်ဟုခေါ်သည်၊ ဤကျမ်းအစ "စရံ ယော ယဒိ ဝါ တိဋ္ဌံ" ဂါထာ၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း နေ့ရော ညဉ့်ပါ အားလပ်ခွင့် ရတော်မမူဘဲ ဝေနေယျတို့၏ အကျိုးငှာ လွန်စွာ အားထုတ်တော်မူပေသည်။

www.dhammaransi.com

ဘုရားရှိခိုး ဂါထာဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန်

ဧဝံ နဝဟိ ဂုဏေဟိ၊ လောကမှိ ကိတ္တိဗျာပိတံ။

အတုလံ ဓမ္မရာဇာနံ၊ ဝန္ဒာမိ တီဟိ သာဒရံ။

ဧဝံ နဝဟိ ဂုဏေဟိ၊ ဤအရဟတာ,အစလာသည့်,ကိုးဖြာသောဂုဏ်တော်တို့ဖြင့်။လောကမှိ၊ ဘဝဂ်ဆုံးအောင်, ဘုံသုံးဆောင်၌။ ကိတ္တိဗျာပိတံ၊သိမ့်သိမ့်တုန်ခတ်, ပွဲတင်ထပ်မျှ, နှံ့စပ် ကျော်စောတော်မူထသော။ အတုလံ၊ သီလခေါင်ထိ, သမာဓိနှင့်, ကြီးဘိပညာ လွန်ကဲသာ၍, ပြိုင်လာ နိုင်းသူ, အတူလည်း ရှိတော်မမူထသော။ ဓမ္မရာဇာနံ၊ သုံးဘုံမကိုဋ်, သုံးတိုက်သရဖူ,သုံးလူသင်းကျစ်, ဓမ္မရာဇ် ထွတ်ထား, ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ တီဟိ၊ လက်အုပ်အဥ္ဇလီ, နှုတ်သံချီလျက်, ရှင်ကြည်မနော, သုံးပါးသော ဒွါရတို့ဖြင့်။ သာဒရံ၊ လေးမြတ် ကြည်ညို, ရိုသေခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝန္ဒာမိ၊ ဂုဏ်တော်ထုံမွှမ်း, ပုံဘော်မှန်းလျက်, ချီးမွမ်းထောမနာ....ပဏာညွတ်ကျိုး, လက်စုံမိုး၍, ရှိခိုး....ကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

၁–အရဟံ ဂုဏ်တော်ကိုပင် သဒ္ဒါနည်းအရ 'အရဟတာ'ဟု ဆိုသည်၊

၂–''ထောမနာ'' ကား ချီးမွမ်းခြင်းကို ဟောသော ပါဠိစကား၊

၃–ကိုင်းညွတ်ခြင်း=ရှိခိုးခြင်းကို ဟောသော''ပဏာမ''ပါဠိကိုပင် ''ပဏာမ'' ဟု ဆိုထားသည်။

ဘဝဂ်ဆုံးအောင်, ဘုံသုံးဆောင်၌။ ။ဘုံဘဝတို့၏ အထက်ဆုံးဖြစ်သော ''နေဝသညာ နာသညာယတန''ဘုံကို ''ဘဝဂ်''ဟုခေါ်သည်၊ ကာမ, ရူပ, အရူပ, ဘုံသုံးဆောင်၏ အဆုံး ဘဝဂ်တိုင်အောင် ဘုရားရှင်၏ သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ်များသည် သူတစ်ပါးထက် ထိပ်ခေါင်ထိမျှ လွန်ကဲတော်မူပေသည်၊ ထို့ကြောင့် တိတ္ထိအများပင် ဘုရားရှင်ကို ပြိုင်လာ နိုင်းလာ ကြသော်လည်း သီလ သမာဓိ ပညာဂုဏ်အားဖြင့် တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ တူတန်သူ မရှိခဲ့ကြပေ။

www.dhammaransi.com

သုံးဘုံမှကိုဋ္ဌ။ ။မင်း, မိဖုရားတို့၏ ဦးခေါင်း၌ဆောင်းအပ်သော အရာကို "မကိုဋ္ဌ သရဖူ"ဟု ခေါ်၏၊ နဖူး၌ ရစ်ပတ်အပ်သော ရွှေပြားကို "သင်းကျစ်"ဟုခေါ်၏၊ ဘုရားရှင်သည် ဦးထိပ်တင်ကာရှိသေရာဖြစ်၍ သုံးဘုံသားတို့၏ မကိုဋ္ဌသရဖူ သင်းကျစ်နှင့်တူစွာ တရားမင်းကြီး ဖြစ်ပါပေသည်။

လက်အုပ်အဉ္ဇလီ။ ။လက်အုပ်ကို ပါဠိလို "အဉ္ဇလီ"ဟုခေါ်၏၊ ကိုယ်ဖြင့် ရှိခိုးကြောင်းဖြစ်သော ကာယဝိညတ်ကို ကာယဒွါရဟု ခေါ်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ရွတ်ဆို၍ ရှိခိုးကြောင်း ဝစီဝိညတ်ကို ဝစီဒွါရဟု ခေါ်၏၊ ကိုယ်နှုတ်မပါဘဲ ဘာဝနာပွားသကဲ့သို့ ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုနေသော ကုသိုလ်ဇောစိတ်ကို မနောဒွါရဟု ခေါ်၏၊ ဂုဏ်တော်အပေါင်းဖြင့် ထုံမွှမ်းအပ်သော သက်တော်ထင်ရှား မြတ်ဘုရား၏ ရုပ်ပုံတော်ကို စိတ်ဖြင့်မှန်း၍ နှုတ်ဖြင့် ချီးမွမ်းပြီးလျှင် ကိုယ်ဖြင့် ကိုင်းညွတ်ကာ ထို ၃-ဖြာသော ဒွါရတို့ဖြင့် ရှိခိုးပါ၏-ဟုလို။

ဂုဏ်တော်ကိုးပါးကို ဆက်သွယ်၍ အကျဉ်းချုပ် အာရုံပြုနည်း

ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်များကို အာရုံပြုလျက် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းပွားများရာ၌ ရှေးဦးပထမ သမာဓိ မရသေးခင် ဂုဏ်တော်တစ်ပါး တည်းကိုသာ စွဲ၍ အထပ်ထပ် အာရုံပြုနေလျှင် ပျော်မွေ့ဖွယ် ကောင်းသော်လည်း ကျဉ်းမြောင်းသော ဥယျာဉ်တွင် ကြာရှည်စွာ မကြည့်ချင်သကဲ့သို့, ထိုဂုဏ်တော်တစ်ပါးတည်း၌ စိတ်အစဉ် မပျော်မွေ့ဘဲ ပျံ့လွင့်နေတတ်ပါသည်၊ ဂုဏ်တော်ကိုးပါးကို တစ်ပါးနှင့်တစ်ပါး ဆက်သွယ်လျက် လှဲ့ကာဖယ်ကာ အာရုံပြုနေရသောအခါ သာယာကျယ်ဝန်း၍ ပန်းမျိုးစုံသော ဥယျာဉ်ကြီး တွင် ပျော်ပြီးယင်း ပျော်ယင်း ဖြစ်သကဲ့သို့ ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုသူတို့၏ စိတ်ဓာတ်လည်း မပြတ်ကြည်နူး ရွှင်မြူး ချမ်းမြေ့ရှိသာမက, အတော်ကြာလျှင် ဂုဏ်တော် တစ်ပါးပါး၌ သမာဓိ စူးစိုက်လာလိမ့်မည်။

www.dhammaransi.com

ထို့ကြောင့် ဤနည်းအတိုင်းပင် ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော် များကို ဆက်သွယ်၍ အာရုံပြုလိုကြသော အမျိုးသား အမျိုးသမီးတို့သည် ရှေးဦးစွာ မိမိ၏ သီလကို ၅-ပါးဖြစ်စေ, ၈-ပါးဖြစ်စေ, ၁၀-ပါးဖြစ်စေ, အထူး လုံခြုံစွာ ရှိစေရမည်၊ ထို့နောက် ဆိတ်ငြိမ်သော အရပ်ကို ရစေရမည်၊ မိမိ အိမ်မှာ ဖြစ်လျှင်လည်း အားလုံး တိတ်ဆိတ်သောအခါ ဖြစ်စေရမည်၊ ရုပ်ပွားတော် စေတီတော် အနီးအပါး ဖြစ်လျှင်လည်း ပွဲလမ်းအခါ မဟုတ်ဘဲ ဆိတ်ငြိမ်သောအခါ ဖြစ်စေရမည်၊ သို့သော် အမျိုးသမီးဖြစ်လျှင် မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ ယုံကြည်စိတ်ချလောက်သော အဖော်မပါဘဲ စေတီ ရုပ်ပွားအနီး သို့မဟုတ် တောတောင်ပိတ်ပေါင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတို့၌ နေထိုင်၍ အာရုံ မပြုသင့်ပါ၊ အရပ်ရပ် အပြစ်ကင်းသော နေရာကောင်းကို ရွေးချယ်ပြီးနောက် တကယ့် ယောဂီ စိတ်ကို ရောက်စေလျက် မိမိရှေ့မှောက်၌ ဘုရားရှင် ရောက်တော်မူနေသကဲ့သို့ ထင်မြင်စေကာ အောက်ပါအတိုင်း အာရုံပြုပါ။

(၁) **ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်**။ ။ဘုရားရှင်သည် အလောင်းတော်သုမေဓာဘဝက ဒီပင်္ကရာ ဘုရားရှင်ကို ဖူးတွေ့ခါစ၌ သတ္တဝါတို့ကို ကယ်တင်လိုသော ဆန္ဒတော် ပြင်းပြလှသဖြင့် "ဗုဒ္ဓေါ-ကိုယ်တိုင် သိရသောအခါဝယ်၊ ဗောဓေယျံ- သတ္တဝါတို့ကိုလည်း သိစေတော်မူမည်" ဟု ဓိဋ္ဌာန်တော်မူခဲ့ပါသည်။

(၂) **သုဂတဂုဏ်တော်**။ ။ထိုသို့ ဓိဋ္ဌာန်တော်မူခဲ့သည် အားလျော်စွာ အသက်ပေါင်းများစွာနှင့် စည်းစိမ်ပေါင်း များစွာတို့ကို စွန့်တော်မူလျက် သတိတရား ကြီးစွာထားပြီးလျှင် အမှားမရှိအောင် ဉာဏ်ဖြင့်ရှောင်၍ ပါရမီ တော်များကို ဖြည့်ကာဖြည့်ကာ ကောင်းစွာ ကြွတော်မူခဲ့ပါသည်။

(၃) **ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဂုဏ်တော်**။ ။ထိုကဲ့သို့ ပါရမီဖြည့်၍ ဘုရားဖြစ် တော့မည့်ဘဝ၌ သီလစောင့်ခြင်း, ဣန္ဒြေစောင့်စည်းခြင်း စသော ကိုယ်ကျင့် တရား စရဏ ၁၅-ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူရကား, ဘုရားမဖြစ်မီ ကဆုန်လပြည့် ညဉ့်ဦးယံဝယ် ရှေးဖြစ်ဟောင်းကို အောက်မေ့နိုင်သော ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏ်တော်, သန်းခေါင်ယံဝယ် နတ်ပြဟ္မာလောကရှိ သတ္တဝါများနှင့် ငရဲ ပြိတ္တာ သတ္တဝါဟူသမျှကို မြင်နိုင်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်တော်, မိုးသောက်ယံ ဝယ် ကိုယ်တော်၏ သန္တာန်၌ ကိလေသာ ဓာတ်ခိုး ဓာတ်ငွေ့များ လုံးဝ

www.dhammaransi.com

ခြောက်ခန်းစေနိုင်သော "အာသယာနုသယ" ခေါ် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တော် ဟူသော ဉာဏ်တော်ကြီးများ အဆင့်ဆင့် ပေါ်ပေါက်လာပါသည်။

(၄) **အရဟံဂုဏ်တော်။** ။ထို ဉာဏ်တော်များကြောင့် ဘုရားရှင်၏ စိတ်တော် အစဉ်သည် ကိလေသာ အနှောက်အယှက်မှ ကင်းစင်သဖြင့် အမြဲ ကြည်လင်တော်မူပါသည်။

(၅) **သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဂုဏ်တော်။** ။ထိုကဲ့သို့ ကြည်လင်သော စိတ်တော် အစဉ်ဝယ် တွဲယှဉ်၍ မကြာမကြာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဉာဏ်တော်ကား သိဖွယ်ဟူသမျှကို တစ်စွန်းတစ်စမျှ မကျန်အောင် လုံးဝကုန်စင် သိမြင်တော် မူနိုင်ပါသည်။

(၆) **လောကဝိဒူ ဂုဏ်တော်။** ။ထိုကဲ့သို့ ကြီးကျယ်သော ဉာဏ်တော် ကြီးက စိတ်တော်အစဉ်ဝယ် တွဲယှဉ်၍ မကြာမကြာ ပါဝင်သောကြောင့် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် ကမ္ဘာလောကဓာတ် အရပ်ရပ်ကို လည်းကောင်း, သတ္တဝါအနန္တကိုလည်းကောင်း, ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရလောကကိုလည်းကောင်း သိမြင်တော်မူပါသည်။

(၇) **အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မ သာရထိ ဂုဏ်တော်။** ။သတ္တ လောက (သတ္တဝါဟူသမျှ၏) လိုအင်ဆန္ဒနှင့် သဒ္ဓါ ပညာ စသော ဣန္ဒြေတို့၏ အနု အရင့်ကို နှိုင်းချင့် ခွဲခြမ်း သိစွမ်းတော်မူရကား ထို သတ္တဝါ အများ၏ အလိုကျအောင် သင့်လျော်သော တရားတော်ကို ဟောပြော ပြသ ဆုံးမ တော် မူနိုင်ပါသည်။

(၈) **သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ ဂုဏ်တော်။** ။ထိုကဲ့သို့ မိမိတို့အလို လိုက်၍ အကြိုက်ကျအောင် ဟောပြော ဆုံးမတော်မူသော ဘုရားရှင်ကို ဆရာ, မတင် လျှင် ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ဆရာတင်တော့မည်နည်း၊ ဘုရားရှင်သည်သာ မိမိ တို့၏ ဆရာ စင်စစ် ဖြစ်တော်ပါပေသည်။

(၉) **ဘဂဝါ ဂုဏ်တော်။** ။ထိုကဲ့သို့ လူရော နတ်ပါ ဗြဟ္မာ မလပ် အရပ်ရပ် ဆုံးမ၍ ယဉ်ကျေးကြသော သတ္တဝါတို့၏ တစ်ပါးတည်းသာ ဖြစ်သော ဆရာသခင် ဘုရားရှင်၏ ဘုန်းတော် ဉာဏ်တော် ကျက်သရေတော် တန်ခိုးတော် ကြီးမားပုံကို အာရုံပြု၍ ကုန်နိုင်ဖွယ် မရှိတော့ပြီ **တကား**။

www.dhammaransi.com

အားတက်ဖွယ်။ ။ထိုမျှလောက် ထူးခြားသော ဘုရားရှင်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မိကြသည်မှာ မိမိတို့ ရှေးကံ ကောင်းလှပေပြီ၊ ထို ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော် များကို အာရုံ ပြုနေရ အောက်မေ့ နေရသည်မှာ စိတ်စက် ချမ်းသာလှပေ၏၊ ဘုရားရှင်ကို ရည်မှန်းလျက် လှူဒါန်း ပူဇော်နေရသည်မှာ အကျိုးကြီးမားလှပေ၏၊ ထို ဘုရားရှင်ဂုဏ်တော်များကို အာရုံပြုလိုက်ရလျှင် မိမိသန္တာန်မှာ ကိလေသာ အနှောက်အယှက်ကို ကင်းဝေးစေလျက် ကုသိုလ်စိတ်တွေ များလှသောကြောင့် အထပ်ထပ် အာရုံပြုနေပါမူ ကိလေသာတွေ နည်းပါးသည်ထက် နည်းပါးပေလိမ့်မည်၊ လုံးဝလွတ်လပ်ခွင့် မရသေးသော အိမ့်ရှင်တို့ကား အလုပ်ကိစ္စ အားလပ်တိုင်းမှာပင် သန့်ရှင်းသော အဝတ်ကို ဝတ်ဆင်ပြီးလျှင် ဘုရား ရှေ့တော်မှာ ဖြစ်စေ, သို့မဟုတ် ဆိတ်ငြိမ်သော အိမ်ခန်းမှာဖြစ်စေ, ငြိမ်သက်စွာ နေလျက် ဘုရားဂုဏ်တော်များကို အထပ်ထပ် အာရုံပြုကြပါလေ၊ အာရုံမပြုတတ်သေးပါလျှင် အားလပ်ခွင့် ရချိန်မှာ ဤ ဂုဏ်တော် ၉-ပါးလုံး ဆက်သွယ်၍ အာရုံပြုနည်းကို ကြည့်ရှု ရွတ်ဖတ်နေကြပါကုန်၊ လူမှုရေးကိစ္စ များပြားလှ၍ အချိန် မရလျှင်လည်း ဂုဏ်တော် တစ်ပါးပါးကို စိတ်ထဲမှာစွဲ၍ အလုပ်လုပ်ယင်း အာရုံပြုနေပါလျှင် လောက သံသရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးများကို ရနိုင်ပါသည်။

ဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြု၍ အကျိုးရသော မိဖုရား စောလုံ ဝတ္ထု

ပုဂံပြည်"နရသီဟပတေ့" မင်း၏ "စောလုံ"မည်သော မိဖုရားသည် အပြစ်ကင်း၍ ကောင်းခြင်းအင်္ဂါ လက္ခဏာ အသွင်အပြင်နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် မိဖုရားအများတွင် ဘုရင်အမြတ်နိုးဆုံး မိဖုရားတစ်ဦးပေတည်း၊ ထိုမင်းသည် နွေလအခါဝယ် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းတွင် စံနန်းတော်တည်၍ မောင်းမမိဿံ အခြွေအရံများနှင့်အတူ ရေကစားတော်မူမြဲ ဖြစ်၏၊ အခါတစ်ပါးဝယ် မိဖုရား စောလုံကို ကျီစယ်သလိုဖြင့် မျက်နှာ ဆံပင်ပါမကျန် တစ်ကိုယ်လုံး ရွှံ့ရွှံ့စိုအောင် ရေဖြင့် ပက်စေတော်မူသည်။

စောလုံမိဖုရားလည်း ကျီစယ်သည်ကို အပြစ်ဟု ထင်မှား၍ ရန်ငြိုးထားပြီးလျှင်"မိန်းမတို့ဓမ္မတာသာမန်အပြစ်မျိုးဖြင့် အငြိုးကြီးတတ်သည်"အားလျော်

www.dhammaransi.com

စွာ အနာကြီးနာသောကြောင့် စားတော်ပွဲတွင် အဆိတ်ခတ်၍ ဆက်သစေလေသည်၊ ဘုရင်မင်းလည်း ပွဲတော်မတည်သေးဘဲ ခွေးကိုကျွေးစေရာတွင် တစ်ခဏချင်း ခွေးသေသည်ကိုမြင်၍ ပွဲတော်ဆက်သူကို စစ်ဆေးသောအခါ မိဖုရားစောလုံအပေါ် ကျရောက်၏၊ မိဖုရားကို စစ်ဆေးပြန်ရာ "မိမိကို တစ်ကိုယ်လုံးစိုအောင် ရေပက်စေလျက် အရှက်ခွဲသောကြောင့် မကျေနပ်သည့်အတွက် အသက်ကို လုပ်ကြံကြောင်း" ဟု ပြတ်တောင်းတောင်းခပ်မာမာနှင့် သံတော်ဦးတင်သဖြင့် မင်းတို့မျက်စောင်း အကြောင်းမရွေးတတ်သည့် အတိုင်း ဆိုင်းငံ့စဉ်းစားခြင်းမရှိ, အမြတ်နိုးဆုံး မိဖုရားကိုပင် ထောက်ထားတော်မမူဘဲ ပန်းပဲသမားကို ခေါ်၍ သံကျပ်စင်(ကျပ်ခိုးစင်)ကို လုပ်စေပြီးလျှင် "မီးရဲရဲညီးသောကျပ်စင်ပေါ်တင်၍ သတ်စေ" ဟု အမိန့်ချမှတ်သည်။

မိဖုရားလည်း ပန်းပဲသမားကို ရွှေငွေများစွာ ပေး၍ ခုနစ်ရက်ကြာအောင် ကျပ်စင်ကို ပြုလုပ်စေပြီးလျှင် တရားနာ၍ နေ့ရောညဥ့်ပါ သီလကိုဆောက်တည်လျက် ၇-ရက်ပတ်လုံး ဘုရားဂုဏ်တော် တရားဂုဏ်တော် သံဃာ့ဂုဏ်တော်များကို ရွတ်ဖတ်အာရုံပြု၍နေလျက် ၇-ရက်စေ့သောအခါ ရဲရဲညီးသောသံကျပ်စင်ထက်သို့ မကြောက်မရွံ့တက်လေရာ, အလွန်အေးမြ မွှေးကြိုင်လှသော ဂေါသီတစန္ဒကူးကို ထည့်ခတ်လိုက်သလိုတစ်ခါတည်းမီးငြိမ်း၍သွားလေသည်။

ဤနည်းအတိုင်း ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်တော်များကို အာရုံပြုနေမှုကြောင့် သုံးကြိမ်တိုင်အောင် ထပ်ကာထပ်ကာ မီးငြိမ်းပြီးနောက် "ချမ်းသာခွင့်ရမည်မဟုတ်လျှင် တစ်ခဏချင်း လောင်ကျွမ်းစေတော့" ဟု စိတ်ကိုလျှော့ချ မိဋ္ဌာန်သည့်အခါကျမှ တစ်ခဏချင်း ကွယ်ပျောက်ရှာလေသည်၊ မိဖုရား မရှိသည့်နောက် ဘုရင်လည်း စက်တော်ခေါ်ရာ၌ ကယောင်ကတမ်း ဖြစ်ပြီးလျှင် မိဖုရားကို တမ်းတ၍ နေရစ်ရှာလေသတည်း။....[ဤဝတ္ထု၌ ရာဇဝင်ဆရာတို့ယူပုံနှင့် အနည်းငယ်ကွဲလွဲ၏၊ တွေ့ဖူးသောစာအတိုင်း ရေးသားလိုက်သည်။]

အထူးသတိပေးချက်။ ။ဤပြဆိုခဲ့ပြီးသော စကားအစဉ်ဖြင့် ဘုရားရှင်နှင့် စပ်၍ တတ်သိ နားလည် ထိုက်သော အချက်များကို အထိုက်အလျောက် နားလည်လောက်ပေပြီ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် သက်တော်ထင်ရှား ဘုရားရှင်ကို

www.dhammaransi.com

ရည်မှန်းလျက် ဆွမ်း ရေချမ်း ပန်း ဆီမီး နံ့သာတိုင် စသည်တို့ကို ပူဇော်လေ့ရှိကြ၏၊ ထိုသို့ပူဇော်ရာ၌ ဝတ်ကျေတန်းကျေ အိမ်နီးချင်း ရှိသေရုံသဘောမထားဘဲ ရုပ်ပုံတော် စေတီတော်ကို ပူဇော်သောအခါ ဘုရားကျောင်းတော်ကို သွား၍ သက်တော်ထင်ရှား ရှင်တော်ဘုရားအား လှူဒါန်း ပူဇော်ရသကဲ့သို့ စိတ်ထဲ၌ ထင်ယောင်မြင်ယောင် ဖြစ်လာအောင် ပူဇော်ရာ၏၊ ထိုသို့ ပူဇော်ရာဝယ် ဆွမ်းကို နေလွဲသောအခါ ပူဇော်လျှင် အပြစ်တင်လေ့ ရှိသကဲ့သို့ ထို့အတူ မှောင်သောအခါ မှောင်သောနေရာ မဟုတ်ဘဲ "နေ့လည်ကြောင်တောင်အခါ ဆီမီးပူဇော်မှုကို ပြုသင့်သည်"ဟု မထင်ပေ။

ထို့ပြင် ရုပ်ပွားတော်တည်ရာ ဂူလိုဏ်-အာရုံခံရာတန်ဆောင်း, စေတီရင်ပြင်တော် စသည်၌ ဖယောင်းစက်တွေ ဗလပွေကျအောင် ပူဇော်မှု, ပန်းတွေကို ဖရိုဖရဲ ပစ်ထားခဲ့မှု, ရေတွေ ပုပ်နံအောင် ရက်ရှည်လများထားမှုကို ယခုအခါ တန်ခိုးကြီးသောဘုရားတိုင်းမှာလိုပင်တွေ့မြင်ရ၏၊ထိုအမှုများကို မိမိတို့အိမ်မှာ ပြုလျှင် ကျေနပ်နိုင်ကြမည် မဟုတ်ပါဘဲလျက် ဘယ်အတွက် ဘုရားနှင့်စပ်သော အဆောက်အဦမှာ ပြုဝံ့ကြ ပြုရက်ကြလိမ့်မည်နည်း၊ထို့ကြောင့် ပန်းဆီမီးစသည်ကို ပူဇော်ရာ၌ မိမိတို့၏ ပစ္စည်းဝတ္ထုအတွက် ဘုရားနှင့်စပ်သော အဆောက်အဦ၌ မညစ်မပေစေဘဲ ဖူးမြင်သူ လူအများတို့ သဒ္ဓါတိုးပွားအောင် သားနားသပ်ရပ်စွာ ပူဇော်ကြမှသာ နောင်သံသရာ၌ အကျိုးပေး စင်ကြယ်နိုင်ပါသည်။

ထို့ပြင်- ဘုရားနှင့်စပ်သော အဆောက်အဦများ၌လည်း ခမ်းနားသပ်ရပ်သော ဝတ္ထုမှုတစ်ပါး တိုလီမိုက်စ မလှပသော ပစ္စည်းဝတ္ထု မရှိမှသာ ပို၍ကျက်သရေရှိရာသောကြောင့် တစ်ယောက်တည်း မတတ်နိုင်လျှင် လူအများစုပေါင်း၍ ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော ဘုရား ကျောင်း စေတီတော် စသည်များကိုသာ တည်ထား ကိုးကွယ်ခြင်း, ကြည်ညိုဖွယ် မဖြစ်လောက်အောင် ပျက်စီးယိုယွင်းနေသော ဘုရား ကျောင်း စသည်များကို စုပေါင်းပြုပြင်ခြင်း, ရှိပြီးနေရာများ၌ နောက်ထပ် တည်ထားမည့်အစား မရှိသေးသော နေရာဝယ် တည်ထား ကိုးကွယ်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့် အရှည်ကို မြင်မြော်၍ ပူဇော်ကိုးကွယ်သင့်ကြသည်။

www.dhammaransi.com

အမှာ။ ။ယခုအခါ တချို့ ကိုးကွယ်ပုံမှာ မိမိအတွက် ကုသိုလ်ရမှု တစ်ခုကိုသာ ရည်ရွယ်ဟန်တူ၏၊ ဘာသာ သာသနာ အသရေရှိမှုကို ရည်ရွယ်ဟန်မတူ၊ ထို့ကြောင့် ထိုသူ၏ အလှူဝတ္ထု ပူဇော်ကိုးကွယ်မှုအတွက် အမျိုးဘာသာသာသနာမှာ ဂုဏ်မတက်ဘဲ ဂုဏ်ပျက်ရလေသည်၊ ယခုခေတ်သည် သူတစ်ပါးအလုပ်ကို ဝေဖန်ကြသော ခေတ်ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် မိမိတို့၏ ရှင်ပြု ရဟန်းခံ ဘုန်းကြီးပျံ စသော အလုပ်တို့၌ သူတစ်ပါး၏ ဝေဖန်ခံနိုင်အောင် ပြုပြင်ကြဖို့ရန် တိုက်တွန်းပါသည်။

www.dhammaransi.com

တရားဂုဏ်တော်ဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန် ပါဠိတော်

"သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊
သန္ဒိဋ္ဌိကော၊ အကာလိကော၊
ဧဟိပဿိကော၊ ဩပနေယျိကော၊
ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ"။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

ဘဂဝတာ ဓမ္မော-ကား ဂုဏ်တော်ကို ပြသော ပါဠိမဟုတ်၊ "ဘုရားဟောအပ်သောတရား" ဟု တရားနာမည်တော်ကို ပြသော စကားတည်း၊ ထို့ပြင်– "တရား" ဟူသော အသုံးအနှုန်းလည်း ပို့ဆောင်ခြင်းအနက်ကို ဟောသော "ဓရ" ဟူသော ပါဠိမှ ကူးပြောင်းခဲ့ဟန်တူသောကြောင့် "တရား" ဟု မရေးဘဲ "ဓရား" ဟုရေးလျှင် သာ၍ကောင်းမြတ်ဖွယ်ရှိ၏ဟု ယူဆကြသည်။

တရားဂုဏ်တော် ၆-ပါး

၁။ သွာက္ခာတ ဂုဏ်တော်
၂။ သန္ဒိဋ္ဌိက ။
၃။ အကာလိက ။
၄။ ဧဟိပဿိက ။
၅။ ဩပနေယျိက ။
၆။ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗ ဝိညူဟိ ။

www.dhammaransi.com

သွာက္ခာတဂုဏ်တော်ဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန်

ဘဂဝတာ၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ဓမ္မော၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်, ဓမ္မက္ခန်ဟု,ဆယ်တန်သောတရားတော်မြတ်ကို။ သွာက္ခာတော၊ ကြားနာရှုပင်, အာပူစင်၍, ကျင့်လျှင်ချမ်းသာ, ကျင့်ပြီးခါလည်း, လွန်စွာငြိမ်းချမ်း, နိဗ္ဗာန်နန်းနှင့်, စခန်းသင့်အောင်, မှန်းလင့်ရည်ရော်, ကောင်းစွာဟောတော်မူအပ်ပါပေ၏။

ကြည့်ရှုရန်အခ်ိပ္ပာယ်

သွာက္ခာတ ဂုဏ်တော်သည် ''ကောင်းစွာဟောတော်မူအပ်၏'' ဟူသောအနက်ကို ပြ၏။ [သု+အက္ခာတ၊ သု=ကောင်းစွာ+အက္ခာတ=ဟောအပ်သည်။]

မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်, ဓမ္မက္ခန်။ ။မဂ် ၄-ပါး, ဖိုလ် ၄-ပါး, နိဗ္ဗာန် ၁, ဓမ္မက္ခန္ဓာဟု ခေါ်သော ပိဋကတ်တော် ၁, ပေါင်း ၁၀-ပါးတည်း။

မဂ် ၄-ပါး	ဖိုလ် ၄-ပါး
(၁) သောတာပတ္တိမဂ်	(၁) သောတာပတ္တိဖိုလ်
(၂) သကဒါဂါမိမဂ်	(၂) သကဒါဂါမိဖိုလ်
(၃) အနာဂါမိမဂ်	(၃) အနာဂါမိဖိုလ်
(၄) အရဟတ္တမဂ်	(၄) အရဟတ္တဖိုလ်

ဤစကားအရ ယခုပြအပ်လတ္တံ့သော ဂုဏ်များနှင့် ပြည့်စုံသော တရားဟူသည် ဘုရားရှင် ဟောတော်မူအပ်သော ပိဋကတ်ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ အစဉ်နှင့် မဂ်တရား ဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန်တရားများသာ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ပါ၊ စာအုပ် စာပေ တို့သည် ထိုတရားတော်များကို မှတ်သားထားရာ "တရားဘဏ္ဍာတိုက်"များသာတည်း၊ "ဓမ္မစေတီတော်"ဟုလည်း ခေါ်၏၊ ထိုတရားတော်များကို ပို့ချသော ပုဂ္ဂိုလ်များကား တရားဘဏ္ဍာတိုက်ကို စောင့်သော ဘဏ္ဍာစိုးများဖြစ်၏။

www.dhammaransi.com

ကြားနာရုံပင်, အပူစင်၍။ ။ရှင်တော် ဘုရား၏ တရားတော်များသည် ၁-နာကြားရခြင်းတည်းဟူသော အစ၏ ကောင်းခြင်း, ၂-ကျင့်ကြံ အားထုတ်ခြင်းတည်းဟူသော အလယ်၏ ကောင်းခြင်း, ၃-ကျင့်ပြီးသော အခါ တရားထူးကိုရ၍ ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ခြင်းတည်းဟူသောအဆုံး၏ ကောင်းခြင်းများနှင့် ပြည့်စုံရကား မကျင့်နိုင်သေးစေကာမူ ကြားနာရုံမျှဖြင့် ဟုန်းကနဲ ထနေသော ကိလေသာ မီးပူကြီးများကို ငြိမ်းစေနိုင်ပါသည်။

ကိလေသာမီး ၁၀-ပါး

၁။ လောဘ =လိုချင်မှုမီး။
၂။ ဒေါသ =စိတ်ဆိုးမှုမီး။
၃။ မောဟ =မသိ မလိမ္မာမှုမီး။
၄။ မာန =မာနကြီးမှုမီး။
၅။ ဒိဋ္ဌိ =အယူမှားမှုမီး။
၆။ ဝိစိကိစ္ဆာ =ဘုရား တရား သံဃာ ကံ-ကံ၏အကျိုးများ၌ ယုံမှားမှုမီး။
၇။ ထိန =အိပ်ချင်အားကြီး ထိုင်းမှိုင်းမှုမီး။
၈။ ဥဒ္ဓစ္စ =ပျံ့လွင့်မှု မတည်ကြည်မှုမီး။
၉။ အဟိရိက =အကုသိုလ် ဒုစရိုက်မှ မရှက်မှုမီး။
၁၀။ အနောတ္တပ္ပ =ဒုစရိုက်မှ မကြောက်လန့်မှုမီး။

ဤကိလေသာ ဆယ်ပါး မီးပူကြီးများသည် ငါတို့ ပုထုဇဉ်များ၏ သန္တာန်၌ လောင်မှန်းမသိ လောင်ကျွမ်းလျက်ရှိရာ, တစ်ခါတစ်ခါ သိသိသာသာ အပြင်းအထန် လောင်ကျွမ်းကာမှ "ဩော်....တယ်ပူတဲ့မီးပါတကား"ဟု အထင်အရှား သိကြရလေသည်။

လောဘမီးလောင်ပုံ။ ။ဘိက္ခုနီမတစ်စု သိမ်တွင်းသို့ ဥပုသ်ပြုသွားကြရာ ဘိက္ခုနီမ တစ်ယောက်သည် သိမ်အပေါက်၌ ထားသော လုလင်ပျို၏ ရုပ်တုကိုမြင်၍ စွဲလမ်းခင်မင် လောဘမီးဝင်လာသောကြောင့် အများပြန်သော်လည်း မပြန်နိုင်သေးဘဲ ကြည့်ရှုမဲ့ ကြည့်ရှုနေလေသော် အဖော် တစ်ယောက်က လာရောက် ခေါ်ငင်သောအခါ မတ်တတ်ရပ်လျက် အသက် မရှိတော့ဘဲ လက်ဆွဲ၍ အခေါ်တွင် ဝုန်းခနဲ လဲကျသွားလေသည်။

www.dhammaransi.com

ဒေါသမီးလောင်ပုံ။ ။နတ်ပြည်၌ နတ်တို့သည် မိမိတို့၏ အခြွေအရံများနှင့် ဥယျာဉ်သို့ တပျော်တပါး သွားတတ်ကြလေရာ, အခါတစ်ပါး၌ နတ်သားတစ်ယောက်သည် အခြွေအရံများနှင့် ရထားစီး၍ ဥယျာဉ်သို့ သွားနေစဉ်, နောက် မလှမ်းမကမ်းမှ လိုက်လာသော နတ်သားမြင်၍ "ရှေ့ကသွားနေသော နတ်သားသည် မဖြစ်စလောက် သူ့ စည်းစိမ်ကလေးကို ရောမစည်းစိမ်ကြီးထင်ကာ လွန်စွာ ဟန်ကြီးလေသည်"ဟု ကဲ့ရဲ့သောအသံကို ရှေ့ကနတ်သားကြား၍ တစ်ယောက်တစ်ခွန်း စကားများပြီးလျှင် နတ်သမီးတို့က တောင်းပန်တုန်းမှာပင် အလွန် နုနယ်သော နတ် ၂-ယောက်၏ ခန္ဓာကိုယ်သည် ဒေါသမီး အရှိန်ကြောင့် ဇီဝိန်ချုပ်ပျောက် ဆုံးခန်းရောက်ကြရရှာလေသည်။

အမှာ။ ။ဝမ်းနည်းမှု = သောကမီး၊ ငိုကြွေးမှု = ပရိဒေဝမီး၊ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု = ဒုက္ခမီး၊ စိတ်ဆင်းရဲမှု = ဒေါမနဿမီး၊ ရှိုက်ကာငင်ကာ ပြင်းစွာ ပူပန်ရမှု = ဥပါယာသ မီးလည်း ဤ ဒေါသမီး၌ ပါဝင်လေပြီ။

ယခု လူ့ပြည်၌လည်း တစ်စုံတစ်ခုပျက်စီးခြင်းကြောင့် သောက ပရိဒေဝဟူသော ဒေါသမီးများလောင်လျက် စိတ် ကတောက်ကတက်ဖြစ်ကာ မစားနိုင် မသောက်နိုင် တမှိုင်မှိုင်နေပြီးလျှင် အစဆုံး၍ ဘဝတုံးသူတွေ အများပင်ရှိလေသည်၊ ဤ ကိလေသာ မီးပူကို တရားတော်က ကြားနာရုံမျှဖြင့် အေးငြိမ်းအောင် ငြိမ်းနိုင်ပါသည်၊ဤကား တရားတော်၏ "ကြားနာမှု" ဟူသော အစ၏ ကောင်းခြင်းတည်း။

ကျင့်လျှင် ချမ်းသာ။ ။များစွာသော လူအပေါင်းက "ဘုရား၏တရားတော် လာသည့်အတိုင်း စောင့်စည်း ကျင့်ကြံ နေရလျှင် စိတ်ကျဉ်းကျပ်၍ ဆင်းရဲလိမ့်မည်၊ ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်နှင့် ဆန့်ကျင်သော လောကီ အာရုံများကို လိုက်စားနေရမှသာ ပျော်ရွှင်ဖွယ်ရှိသည်" ဟု ထင်မှား နေတတ်ကြသည်၊ ဥပမာ-ညဉ့်အခါ၌ မီးထွန်းထားလျှင် မီးရောင်ကို ရွှေတောင်ထင်၍ ဝင်ရောက် တိုးဝှေ့သော ပိုးပရန်ကောင်များနှင့် တူလှချေ၏။

www.dhammaransi.com

စင်စစ်မှာ ထိုထင်ကြသည့်အတိုင်း မဟုတ်, ဘုရားရှင်အလိုတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော လောကီအာရုံကို လိုက်စားမှုကြောင့် ယခုဘဝမှာပင် လူချင်းမတူ သူချင်းမမျှ, နလံမထူနိုင်အောင် အောက်ကျသွားသူတွေကို မြင်ကြရလေပြီ၊ ပါးနပ်လှ၍ ဤဘဝ၌ လူတွင်ကျယ်ဖြစ်နေစေကာမူ နောင်သံသရာဝယ် လူပါးလူလည်လုပ်၍ ရတော့မည်မဟုတ်, မုချ ဆိုးဝါးသော ဒုက္ခကြီးနှင့် တွေ့ကြရတော့မည်။

ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်ကျအောင် တရားကို လိုက်နာ ကျင့်ကြံ၍ နေထိုင်ပါမူ လွန်စွာ ချမ်းသာပေမည်၊ သားသမီးနှင့်တကွ တစ်အိမ်သားလုံး သူတော်ကောင်းချည်း ဖြစ်လျှင် မည်မျှ ချမ်းသာလိမ့်မည်၊ ထို့ထက် အလွန် စိတ်တူ သဘောတူ ပါရမီဖြည့်မှုကိုသာ လိုရင်းထားလျက် တရားဘက်လိုက်စား၍ အေးအေးဆေးဆေး နေနိုင်ကြပါလျှင် မည်မျှချမ်းသာလိမ့်မည်ကို ဆင်ခြင်တွေးဆ၍ ကြည့်ကြပါကုန်။

ဥဒယဘဒ္ဒဇာတ်တော်။ ။ဘုရားရှင်နှင့် ယသော်ဓရာ လောင်းလျာနှစ်ပါးသည် ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသား ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသမီး ဟူသော အမည်ဖြင့် "သုရုန္ဓန"ပြည်ကြီးကို အုပ်ချုပ်လျက် မင်း မိဖုရား ပြုလုပ်ခဲ့ဖူးကြလေသည်၊ ပါရမီဖြည့်ဘက်များ ဖြစ်ကြသည့်အားလျော်စွာ မည်မျှကြင်နာကြမည်ကိုကား စာဖြင့် ရေးသား၍ပင် ကုန်ဖွယ်မရှိ၊ သို့သော် ဖတူမိကွဲ မောင်နှမလည်း ဖြစ်ကြ အသိအလိမ္မာတွင် အထွတ်အထိပ် ရောက်သော ပါရမီရှင်လည်း ဖြစ်ကြသည့် အတိုင်း မင်းမိဖုရား အဖြစ်ဖြင့် နေကြရသော်လည်း လောကီ လူ့ကိစ္စ လူ့အာရုံများ၌ စိတ်စက်မညွတ်ကြဘဲ၊ နန်းဆောင်တစ်ခန်းတည်းမှာပင် ဖြူဖြူစင်စင်စံတော်မူကြသတဲ့၊ ထိုကဲ့သို့ စံနေစဉ် နောင်ရေးနောင်တာကို တွေး၍ တစ်နေ့သ၌ "မင်းမိဖုရားနှစ်ပါးတွင် အလျှင်နတ်ရွာစံသူက ရောက်ရာဘဝမှ လာ၍ ပြောကြစတမ်း"ဟု (အချင်းချင်း မခွဲလိုသောကြောင့်) ကတိစကားသစ္စာထားကြလေသည်၊ ထိုသို့ ကတိထားပြီးနောက် ဘုရင်မင်းမြတ်က ရှေးဦးစွာ နတ်ရွာစံနှင့်၍ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ဝယ် သိကြားမင်းဖြစ်လေသည်။

www.dhammaransi.com

ထို့နောက် အတော်ကြာမှ သတိရသဖြင့် မိဖုရားအထံသို့ လာ၍ နတ်ပြည်၌ သိကြားမင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ကိုယ် နှုတ် စိတ်များကို စောင့်စည်း၍ စွန့်ကြဲလှူဒါန်းနေပါလျှင် အတူတကွ ဖြစ်ဖို့ရန် ရှိကြောင်းနှင့်တကွ သံဝေဂတရား စကားများကို ပြောဆိုဆုံးမ၍နတ်ပြည်သို့ ပြန်ကြွလေသော် မိဖုရားလည်းဆုံးမသည့်အတိုင်းလိုက်နာ၍ ကံကုန်သည့်အခါ သိကြားမင်း၏ အထံတော်၌ မိဖုရားပင် ဖြစ်လေသည်၊ ဤကား ကျင့်ကြံမှုဟူသော အလယ်၏ကောင်းခြင်းတည်း။

ကျင့်ပြီးခါလည်း, စခန်းသင့်အောင်။ ။အစွမ်းကုန် ကျင့်ပြီးသည့်အခါလည်း ကိလေသာမီးများ တစ်ခါတည်း ချုပ်ငြိမ်းသဖြင့် ထီးနန်းစည်းစိမ်မက သာလွန် ငြိမ်းချမ်းသော နိဗ္ဗာန်နန်းနှင့် စခန်းသင့်အောင် ရွှေညာဏ်တော်ဖြင့် ချိန်၍ ဟောတော်မူထားရကား ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း ကျင့်လျက် နိဗ္ဗာန်ကို ဧကန် ရနိုင်ပေသည်၊ ဤကား "ကျင့်ပြီးခြင်း"ဟူသော အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းတည်း။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ယခုအခါ၌ အသိအလိမ္မာနောက်ကျ၍ ဥစ္စာစည်းစိမ် ဂုဏ်သိန် ပျက်ပြီးခါမှလည်းကောင်း, အကုသိုလ်ဒုစရိုက်တွေ တင်းကျပ်အောင်ပြည့်နေမှလည်းကောင်း, နောင်တရ၍ အထိုက်အလိုက် လိမ္မာသူတွေ ရှိကြပါပေ၏၊ တကယ်တမ်း ဒုက္ခနှင့်တွေ့ကြုံရသောအခါ ဘယ်လိုဖြေဖျောက်ရမှန်း မသိကြ၍ ကြံမိကြံရာ စိတ်နောက် ကိုယ်ပါ ကြံလျက် အသက်ဆုံးအောင် စီမံရှာသူတွေကိုလည်း အများပင် ကြားဖူးလေပြီ၊ ထိုသို့ အကြံဆိုးပေါ်လာလျှင် ဆရာကောင်းထံ ချဉ်းကပ်၍ တရားကို နာပါတော့လား, ဘုရားရှင်၏တရားတော်သည် သေချာစွာ သဘောကျလျှင် ယခုဘဝ တွေ့ကြုံကြရိုး ဒုက္ခမီးမျိုးကိုလည်း ငြိမ်းစေနိုင်, သံသရာ၌ တွေ့ရမည့် ဒုက္ခမီးကိုလည်း မုချငြိမ်းစေနိုင်ပါသည်။

ထိုတရားတွေကို နားလည်ဖို့ရာလည်း ရဟန်းတော်များ စာသင်သလို ၁၀-နှစ် အနှစ် ၂၀-မျှလေ့လာ နေကြရမည် မဟုတ်ပါ၊ တရား လမ်းကြောင်း သက်သက်ကို ဟောပြော ပြသသော ပညာရှိ

www.dhammaransi.com

သူတော်ကောင်း, ယုံကြည်စိတ်ချရသော ဆရာသမား, တတ်သိနားလည်သော မိခင် ဖခင် အိမ့်ရှင်အိမ်သူ၏ စကားကို လိုက်နာမှု, တရားလမ်းမှန်ရေးထားသော ပညာရှိတို့၏ စာများကို စိတ်ပါလက်ပါကြည့်ရှုမှုဖြင့် သူတော်ကောင်း ပညာရှိကလေးများဖြစ်နိုင်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ''မီးကုန်မှ ထွန်ချခြင်း, မျက်စိကန်းမှ ရက်ကန်းသင်ခြင်း, နေဝင်မှ စပါးလှန်းခြင်း, သူခိုးပြေးမှ ထိုးကွင်းထ၍ လူမိုက်နောက်မှ အကြံရခြင်းမျိုး'' မဖြစ်စေဘဲ ဗုဒ္ဓဘာသာတရား၌ သိထိုက်သော လိုရင်းအချက်များကို လက်မလွန်ခင် **စောစောက ကြိုတင်၍ သိရှိနားလည်အောင် ကြိုးစားကြဖို့ရန်** အထူးတိုက်တွန်းပါသည်။

သန္ဒိဋ္ဌိက ဂုဏ်တော်ဖွင့်
ကျက်မှတ်ရန်

ဓမ္မော၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်, ကိုးတန်သော **တရားတော်မြတ်သည်။** သန္ဒိဋ္ဌိကော၊ ဟောပြောသလောက် ကျင့်တိုင်းပေါက်၍ မဂ်ရောက်ဖိုလ်ထိ, ပညာရှိသည့်, များအရိယာ, သူတော်စွာတို့, သူတကာပြော, ယုံကြည်သောကြောင့်,သဘောချင်းထပ်, မဆည်းကပ်ဘဲ, တပ်အပ်ထင်ထင်, ကိုယ်တိုင်လည်း သိမြင်ထိုက်ပါပေ၏။

ကြည့်ရှုရန်အဓိပ္ပာယ်

သန္ဒိဋ္ဌိကဂုဏ်တော်သည် ''ကိုယ်တိုင်သိမြင်တော်မူထိုက်၏'' ဟူသောအနက်ကိုပြ၏။
[သံ=ကိုယ်တိုင်+ဒိဋ္ဌ=သိမြင်ခြင်း+ဣက=ထိုက်သည်။]

ဘုရားရှင် ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်သည် ဟောတော်မူထားသည့်အတိုင်းသာ ကျင့်ကြံအားထုတ်ကြလျှင် မဂ်ဖိုလ်အထိ ပေါက်ရောက်နိုင်ပေ၏၊ မဂ်ဖိုလ်ရလျှင် နိဗ္ဗာန်ကို ကိုယ်တိုင်သိနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် များစွာသော အရိယာအပေါင်း **သူတော်ကောင်း** တို့သည် သူတကာ အပြောကောင်း၍ ယုံကြည်ကျေနပ်, **သ**ဘောချင်းထပ်မိ၍ ဆည်းကပ်ကျင့်ကြံရသည် မဟုတ်ဘဲ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟူသော လောကုတ္တရာ တရား ကိုးပါးကို တပ်အပ်ထင်ထင် ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်ကြပေသည်။

www.dhammaransi.com

အမှာ။ ။ဓမ္မက္ခန္ဓာ တရားတော်များသည် ဘုရားရှင်၏စကားတော် အစဉ်သာ ဖြစ်၍ ကိုယ်တိုင် သိရ မြင်ရ, 'ကိုယ့်သန္တာန်၌ ဖြစ်စေရမည့်တရား မဟုတ်သောကြောင့် ဤ သန္ဒိဋ္ဌိကဂုဏ်တော်၌ မပါဝင်ချေ။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော်သည် ကိုယ်တိုင်ဒိဋ္ဌသိမြင်နိုင်လောက်အောင် ထင်ရှားသော ဂုဏ်တော်ရှိ၏၊ အခြား တရားများတွင် ဟိန္ဒူတရား၌သာ လောကီချမ်းသာ အဘိညာဉ် ရစေနိုင်သော အစီအစဉ်ရှိ၏၊ လောကီမှ လွတ်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော မဂ်တရား ဖိုလ်တရားတို့ကား မရှိချေ၊ အခြားသော ဘာသာတို့၌ကား ချမ်းအဘိညာဉ်ကိုမျှ ရနိုင်သော အစီအစဉ် မရှိချေ၊ သူတို့ တရားတွေကို မည်မျှလောက် ကျင့်နေသော်လည်း ကိုယ်တိုင် ဒိဋ္ဌ သိမြင်ရမည် မဟုတ်ချေ၊ တရားဟောဆရာတို့၏ အဟောဖြင့်သာ ကျေနပ်နေကြရပေမည်။

တရားတော်ကို ထားလိုက်ပါဦး၊ ထိုတရားကို ဟောပြ ပညတ်ခဲ့သော ဘုရားလုပ်သူကိုပင် အချို့ဘာသာတို့၌ အထင်အရှား ပြနိုင်သော အစွမ်းမရှိကြ၊ ကောင်းကင်ဘုံမှာ နေသလိုလို၊ ဟိုမှာလိုလို သည်မှာလိုလိုနှင့် ရီးတီးရားတား ဖြင့်သာ ကျေနပ်ကြရသည်၊ ထိုသူတို့ ဘုရား၌ "ဘုရားဖြစ်ဖို့ရာ မည်သည့် ကောင်းမှုပါရမီကို ဆည်းပူးဖြည့်ကျင့်လျက် မည်သည့်အမျိုးမြတ် အဆွေမြတ်တွင် ဖွားပြီးလျှင် မည်ကဲ့သို့ တရားအားထုတ်၍ မည်သည့်အရပ်၌ ဘုရားဖြစ်ပြီးနောက် မည်မျှလောက်ကြာအောင် တရားဟော၍ မည်မျှသတ္တဝါတွေကို အကျွတ်တရား ရစေသည်" ဟု ကျကျနန ပြစရာမရှိပါချေ။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ ရှင်တော်မြတ်အတွက်ကား ထိုအားလုံးကို စေ့စေ့ငငပြနိုင်သည်၊ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင့် လေးရာ ခုနစ်ဆယ်ကျော်လောက်က အိန္ဒိယပြည်ဝယ် ငါတို့၏ ဘုရားရှင် ပွင့်ထွန်းတော်မူခဲ့ကြောင်းကို ဘုရားရှင်၏ သီတင်းသုံးတော်မူရာ အရပ်နှင့် အဆောက်အအုံ အစအနများ ယခုတိုင် ထင်ရှားရှိသေးသဖြင့် မည်သူမျှ ငြင်းဆန်ဖွယ်ရာမရှိပြီ၊ သို့ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရားသည် "လေဖမ်း ဒန်းစီး-ကောင်းကင်မှာ တိုက်ကြီးတည်သလို" ရီးတီးရားတား ဟိုလိုလို သည်လိုလိုနှင့် လှည့်ပတ်၍ ထားအပ်သော ကလီကမာ ဘုရားမဟုတ်ပါ၊ တကယ်ပင် ထင်ရှားခဲ့သော ဘုရားဖြစ်ပါသည်။

www.dhammaransi.com

ထို ဘုရားရှင်၏ တရားတော်များကိုလည်း ယခုတိုင် ထင်ရှား ရှိကြသေး၏။ ထို တရားတော်လာသည့်အတိုင်း ကျင့်ပါလျှင် ကိုယ်တိုင်ဒိဋ္ဌ သိမြင်နိုင်၏၊ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ မဂ်တရား ဖိုလ်တရား ဖြစ်ပေါ်နေသည်ကို ကိုယ်တိုင်သိနိုင်၏၊ ထို မဂ်ဖိုလ်ကို ရသောအခါ နိဗ္ဗာန်ကို ကိုယ်တိုင် မြင်နိုင်၏၊ ဤသို့ ကိုယ်တိုင် မြင်နိုင်သောတရား ဖြစ်ရကား အခြား ဘာသာတို့က လောကီဂုဏ်ကို ပြ၍ မည်မျှပင်သွေးဆောင်ကြသော်လည်းကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ကိုအသုံးပြု၍လည်းကောင်း အခြားပညာရှင်များနှင့် ဆွေးနွေးသောအားဖြင့်လည်းကောင်း ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါအစစ် ဖြစ်ကြပါစေ။

ဆက်ပါဦးမည်—ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် (ကြောင်း ကျိုး ဆက်စပ်) တရားတော်မြတ်သည် သတ္တဝါတိုင်း၏ ဖြစ်ပျက်ပုံကို စုံစုံလင်လင် ပြတော်မူ၏၊ ထို တရားတော်ကိုလည်း အဘိဓမ္မာ အခြေခံ မရှိသူသည် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် နားမလည်ပါ၊ ထို တရားတော်ကို နားမလည်သမျှ ဤဘဝ နောင်ဘဝ အရေးကို အမှန်ကျအောင် မတွေးနိုင်ပါ၊ ထို့ကြောင့် အဘိဓမ္မာကို အခြေ ရအောင် သင်ပြီးမှ ပညာရှိများနှင့် ဆွေးနွေးကြလျှင် သာ၍ သဘောကျ ပါလိမ့်မည်။

အကာလိက ဂုဏ်တော်ဖွင့်
ကျက်မှတ်ရန်

ဓမ္မော၊ သောတာပတ္တိ, စသည် ဆင့်တက်, လေးချက်အပြား, မဂ်တရား သည်။ အကာလိကော၊ ငါးရက် ခုနစ်ရက်, စသည်ဘက်၍, ငံ့လျက်ရှည်ဝေး, အကျိုးပေးရာ, အခါမငံ့, အခြားမဲ့ဖိုလ်, အကျိုးကိုလည်း, ပေးတော်မူတတ် ပါပေ၏။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

အကာလိကဂုဏ်တော်သည် "အကျိုးပေးဖို့ အချိန်ဆွဲ၍ ဖင့်နွဲခြင်းမရှိ" ဟူသော အနက်ကို ပြ၏။ [အ+ကာလ+ဣက၊ အ=မ+ကာလ=အချိန်+ဣက=ရှိ၊]

ဤ "အကာလိက" ဂုဏ်တော်ကား မဂ် ၄-ပါးနှင့်သာ ဆိုင်၏၊ မဂ်တရား ဟူသည် ကုသိုလ်ကံတရားတည်း၊ ဖိုလ်တရားကား ထိုမဂ်ကုသိုလ်၏ အကျိုး

www.dhammaransi.com

တရားတည်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသန္တာန်၌ မဂ်ရအောင် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်၍ မဂ်ကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်လျှင် ချက်ခြင်း ဖိုလ်စိတ်တည်းဟူသော အကျိုးလည်း တစ်ဆက်တည်း ပေါ်လာ၏၊ "လောကီ ကုသိုလ်ကံများကဲ့သို့ ၅-ရက် ၇-ရက် ၁-ဘ၀ ၂-ဘ၀ စသည်ဖြင့် အချိန်ဆွဲ၍ ဖင့်နွဲခြင်းမရှိ၊ ချက်ခြင်း အကျိုးပေးနိုင်သော ဂုဏ်ထူးရှိသည်" ဟူလို၊ ဤ "အကာလိက" ဂုဏ်တော်ကား အဘိဓမ္မာ သဘောတရားကိုလေ့လာဖူးသူတို့သာ ကျကျနနသဘောကျနိုင်စရာရှိပါသည်။

ဧဟိပဿိကဂုဏ်တော်ဖွင့်
ကျက်မှတ်ရန်

ဓမ္မော၊မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်,ကိုးတန်သော တရားတော်မြတ်သည်။ ဧဟိပဿိကော၊ ဝေဟာတက်ထွန်း, ယုဂန်စွန်း၌, လ'ဝန်းအလား, ပတ္တမြားသဖွယ်, စင်ကြယ် ထင်ရှား, ရှိသည်များကြောင့်, အားရရွှင်လန်း, လိုက်ခဲ့စမ်းပါ, ရှုစမ်းပါဟု, သံသာချိုမြ, ဖိတ်ခေါ်ပြဖို့, မုချကေန်, အမှန်သင့်လျော်, ထိုက်တန်တော် မူပါပေ၏။

ကြည့်ရှုရန်အဓိပ္ပာယ်

ဧဟိပဿိကဂုဏ်တော်သည်''လိုက်ခဲ့စမ်းပါ၊ကြည့်ရှုလှည့်စမ်းပါ''ဟု ဖိတ်ခေါ်ထိုက်၏ဟူသောအနက်ကိုပြသည်။ [ဧဟိ+ပဿ+ဣက၊ ဧဟိ=လိုက်ခဲ့ပါ+ပဿ= ရှုလှည့်စမ်းပါ+ဣက=ဤသို့ ဖိတ်ခေါ်ထိုက်။]

လောက၌ သေတ္တာစသည်တို့၏ အတွင်းဝယ် ဘာမျှ မရှိလျှင် "လာစမ်းပါ ကြည့်စမ်းပါ"ဟု ခေါ်ယူပြသခြင်းငှာ မထိုက်၊ ရှိပင် ရှိသော်လည်း ထိုဝတ္ထုက ကြည့်ရှုဖွယ် ကောင်းလောက်အောင် အဖိုးထိုက် အဖိုးတန် လှပသော အရာဝတ္ထုမျိုး မဟုတ်ဘဲ သာမန် ဝတ္ထုမျိုး ဖြစ်နေပြန်လျှင်လည်း အရေးတကြီး ခေါ်ငင် ပြသခြင်းငှာ မထိုက်၊ ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကား ဝေဟာသ (ကောင်းကင်) ဗဟိုဝယ် ယုဂန္ဓိုရ်တောင်စွန်းမှ တက်ထွန်းလာသော လပြည့်ဝန်းကြီးအလား ပတ္တမြားရတနာ သဖွယ် အလွန် စင်ကြယ် သန့်ရှင်း၍ အပြစ်ကင်းသည့်အပြင် အမှန်ပင် ထင်ရှားရှိသောကြောင့် "လိုက်ခဲ့စမ်းပါ, မည်မျှ အဖိုးတန်၍အကျိုးများတဲ့တရားဟု ကိုယ်တိုင်သိရအောင်ကျင့်ကြည့်စမ်းပါ"ဟု ခေါ်ငင်၍ ပြသ တိုက်တွန်းခြင်းငှာ ထိုက်တန်သော ဂုဏ်တော် ရှိပါသည်။

www.dhammaransi.com

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤဂုဏ်တော်၌ လောကုတ္တရာတရားကိုးပါးသာ ကျမ်းဂန်တို့၌ လာ၏၊ သို့သော် ဤဂုဏ်တော်ကို အတုလိုက်၍ စာပေ ပရိယတ်တရားတော်မြတ်ကိုလည်းကောင်း, ကောင်းမွန်စွာကျင့်ကြံနေသောသံဃာတော်များကိုလည်းကောင်း, "လိုက်ခဲ့စမ်းပါ,နာကြည့်စမ်းပါ,ဖူးမြော်လှည့်စမ်းပါ" ဟု မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်းများကို တိုက်တွန်းသင့်ပေသည်။

အလောင်းတော်ဇောတိပါလနှင့် ဃဋိကာရ

"သိဒ္ဓတ်မင်းသား ဘုရားအလောင်း တောထွက်တော် မူလာသောအခါ ဃဋိကာရ ဗြဟ္မာကြီးက သင်္ကန်း ကပ်လှူလာသည်"ဟု ပြောစမှတ် ပြုကြသော ဃဋိကာရဗြဟ္မာ အလောင်းသည် ကဿပဘုရား လက်ထက်တော်တုန်းက မျက်မမြင် မိဘတို့ကို ပြုစုနေသော ဃဋိကာရ အိုးထိန်းသည် ဖြစ်၏၊ ဘုရားရှင်ကို အလွန်ကြည်ညိုသော သီတင်းသည် သူတော်ကောင်းကြီးပေတည်း။

ငါတို့ ဘုရားအလောင်းကား အမျိုးအားဖြင့် အထက်တန်းကျ၍ အလွန်မာနကြီးသော ဇောတိပါလလုလင် ဖြစ်လျက်, ထိုစဉ်က ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်သေးဘဲ ဃဋိကာရ၏ အသည်းစွဲ မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်တည်း၊ ဃဋိကာရသည် ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြော်ဖို့ရန် ဇောတိပါလကို အတန်တန် တိုက်တွန်း၏၊ သို့သော် အမျိုးဂုဏ် မာန်တက်၍ ဘုရားကိုပင် အဖက် မထင်သေးချေ။

ဃဋိကာရလည်း "ဘုရားအထံ မရောက်လျှင် မနေ"ဟု အမြဲ ကြံစည်ကာ မြစ်ဆိပ်သို့ ရေချိုးဖို့ရန် ခေါ်သွားပြီးလျှင် "မိတ်ဆွေ....ကဿပဘုရားရှင်သည် အနီးမှာပင် သီတင်းသုံးတော် မူနေ၏၊ ထိုဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ရခြင်းသည် ကျွန်ုပ်စိတ်၌ အမြတ်ဆုံးဟု ထင်၏၊ လိုက်ခဲ့ပါ ဖူးချေကြစို့"ဟု သုံးကြိမ်တိုင်အောင် ခေါ်သော်လည်း ရှေးနည်းအတူ ပယ်ရှား၍နေသဖြင့် နောက်ဆုံး၌ "မလိုက်လျှင် မနေရ"ဟု ဆံပင်ကို အတင်းဆွဲ၍ ခေါ်လေသော်....

"သြော် ဃဋိကာရသည် အမျိုးအားဖြင့် ငါ၏ အောက်ကျသူဖြစ်ပါလျက် ဆံပင်ကို ဆွဲနိုင်သည်မှာ အံ့သြစရာကြီး ဖြစ်ပေသည်၊ ဧကန် အကျိုးရှိ၍သာ မရမက ခေါ်ရှာပေသည်"ဟု သဘောကျ၍ ဘုရားအထံသို့ လိုက်သွား

www.dhammaransi.com

ပြီးလျှင် တရားတော်ကို နာရသောအခါ လွန်စွာအားရ နှစ်သက်လှသဖြင့် သာသနာ့ဘောင်သို့ ဝင်လေသည်၊ ဤသို့ ဝမ်းမြောက်လောက်အောင် "ဧဟိ ပဿိက" ဂုဏ်တော်နှင့် အထိုက်အလိုက် ပြည့်စုံပါလျက် ယခုကာလ တရား ဟောရာ အရပ်နှင့် သံဃာတော်များ အထံသို့လည်း ခေါ်ငင် ပြသထိုက် ပေသည်။ [မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ, ရာဇဝဂ်, ဃဋိကာရသုတ်။]

သို့သော် စဉ်းစားရန်တစ်ချက်မှာ-ယခုကာလ၌ ဘာသာအမျိုးမျိုးက မိမိတို့ ဘာသာကိုသာ မှန်ကန်ကြောင်း, အခြား ဘာသာ မှားယွင်းကြောင်းကို ဟောပြကြ၏၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတွင်လည်း "သူတို့ဂိုဏ်းက ကောင်းသည်, ငါတို့ဂိုဏ်းက ကောင်းသည်, သူ့ကိုယ်တော်က ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်း၏, ငါ့ ကိုယ်တော်ကကြည်ညိုဖွယ်ကောင်း၏,ငါ့ကိုယ်တော်ကစာတတ်၏,တရားဟော ကောင်း၏, ကမ္မဋ္ဌာန်းပေး ကောင်း၏, ဓာတ်ရိုက် ယတြာဆင် ကောင်း၏" စသည်ဖြင့်"(ဧဟိ)လိုက်ခဲ့စမ်းပါ,(ပဿ)ဖူးမြော်လှည့်စမ်းပါ"ဟုသွေးဆောင် ခေါ်ငင်ကာ ကိုယ့်ငါးချဉ်ကိုသာ ကိုယ်ချဉ်လျက် ရှိကြလေသည်။

ဤမျှလောက် ရှုပ်ထွေးသော လောကကြီးဝယ် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ကို အသုံး ပြုနိုင်သူကလည်း နည်းပါးလှ၏၊ သာသနာတော် ဆိုင်ရာဝယ် များစွာသော ကိစ္စတို့၌ မာတုဂါမတွေသာ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်နေကြ၏။ မာတုဂါမဟူသည် မိမိက သူတစ်ပါးတို့ကို လှည့်ပတ်ရမည့် အရာ၌ လွန်စွာ ဉာဏ်များသလောက်, သူတစ်ပါးက မိမိကို ဖြားယောင်းသည်ကိုလည်း ယုံကြည်လွယ်ရုံမက, မပြော ပလောက်သော ဂုဏ်ကလေးကိုပင် တကယ့် ဂုဏ်ကြီးဟု ထင်တတ်ကြ လေသည်။

ထို့ကြောင့် မာတုဂါမတွေ ခေါင်းဆောင်၍နေသော သာသနာ့ ကိစ္စ အဝဝတို့၌ မကျုန မသန့်ရှင်းဘဲ ချွတ်ယွင်းသော အချက်တွေ အလွန် များနေတော့၏၊ အမှန်ကို ဟောပြလိုသူ တို့မှာလည်း မိုးခါးရေသောက် ကာလကြီးမို့ မတတ်နိုင်ဘဲ လက်မှိုင်ချရလေပြီ၊ သို့ဖြစ်၍ ယုံကြည်စိတ်ချ ရသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဆည်းကပ်မိဖို့ရန်မှာ ရှေးကံကောင်းလှမှ ဖြစ်ရတော့ မလောက် ရှိတော့သည်။

www.dhammaransi.com

အချုပ်မျှ သတိပေးရလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးပါးကို ကိုးကွယ်မိက အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာနှင့် သူတော်ကောင်း စိတ်များ တိုးပွား မတိုးပွား စဉ်းစားကြပါလေ၊ တိုးပွားလျှင် ကိုးကွယ်သူမှာ အမြတ်ရ၏၊ ကုသိုလ်မတိုးပွားဘဲ မိမိတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပြိုင်ရ ဆိုင်ရ တိုက်ခိုက်ရသဖြင့် မတရားမှု ဒုစရိုက်တွေသာ တိုးပွား၍ အကုသိုလ် များနေပါလျှင် အရင်းပင် ဆုံးရှုံးသေး၏၊ တချို့ကား ပြိုင်ရင်း ဆိုင်ရင်း ရန်ခိုက် ဒေါသဖြစ်ကြ၍ ရုံးသို့ ရောက်ရသောကြောင့် ငွေကုန် လူပန်း စိတ်မချမ်းသာစရာတွေလည်း ဖြစ်ကြရရှာလေ၏၊ ထို့ကြောင့် "ကိုးကွယ်ရာမှ ဘေးမဖြစ်အောင်" ကြိုးစား၍ သတိဆောင်ကြပါလေ။

ဘုရားချင်းပေါက်။ ။အဝ မြို့၌ ရှေးအခါက ရဟန်းတော် နှစ်ပါး ဒကာ္ခကာသာခါ ရုပ်တုတော်ကို ကိုးကွယ်ကြပြီးလျှင် ရုပ်တုတော်ချင်း အသပ္ပာယ် ပြိုင်စဉ် မခံချင်သဖြင့် "သတ္တိရှိလျှင် ဘုရားချင်းပေါက်ကြစို့" ဟု ပြောဆိုကာ ရုပ်တုတော်ချင်း တစ်ယောက်တစ်လှည့် ပေါက်ကြဖူးသတဲ့၊ ယခု ကာလလည်း ဒကာကို ဆရာက မြှောက်, ဆရာကို ဒကာကမြှောက်၍ ဒကာချင်းပေါက်, ဆရာချင်းပေါက်လျက် ကမောက်ကမ ဖြစ်နေကြသည်မှာ ဘာသာခြားတွေကို ရှက်ဖွယ် ကောင်းလှပေသည်။

ထို့ကြောင့် မိမိတို့ရပ်ရွာ မြို့နယ်၌ သံဃာချင်း ရပ်ရွာသားချင်း ဆန့်ကျင်ဘက်မဖြစ်ရအောင် စောင့်ရှောက်နိုင်လျှင် အကောင်းဆုံး ဖြစ်၏၊ မိမိမှာ ထိုကဲ့သို့ စောင့်ရှောက်နိုင်လောက်အောင် သြဇာမရှိလျှင် မည်သည့်ဘက်ကိုမျှ အရေးတကြီး အားမပေးဘဲ "ကိုယ့်ဝန် ကိုယ်ထမ်း၍ ကိုယ့်လမ်း ကိုယ်သွားရမည်" ကို နှလုံးသွင်းကာ အေးအေး နေနိုင်ခြင်းသာ အပြစ်ကင်းပေမည်၊ မနေသာ၍ ပါဝင်ရလျှင်လည်း အကောင်းဆုံးစိတ် ထားနိုင်အောင် သတိပြုပါလေ။

www.dhammaransi.com

ဩပနေယျိက ဂုဏ်တော်ဖွင့်
ကျက်မှတ်ရန်

ဓမ္မော၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်, ကိုးတန်သော တရားတော်မြတ်သည်၊ ဩပနေယျိကော၊ မိမိစိတ်တွင်, တစ်ကြိမ်ထင်က, လေးခွင်အပါယ်, ဝဋ်မီးကွယ်သဖြင့်, ကိုယ်ဝယ်ဝတ်နှောင်, ဆံဦးသျှောင်ကို, မီးလောင်သော်ငြား, မငြိမ်းအားဘဲ, တရားမျက်ရှင်, စိတ်စွဲထင်အောင်,ကျင့်ဆောင်ခြင်းငှာ, ထိုက်တော်မူပါပေ၏။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

ဩပနေယျိက ဂုဏ်တော်သည် ''မိမိစိတ်သို့ ကပ်၍ ဆောင်ယူထိုက်၏'' ဟူသော အနက်ကို ပြသည်။ [ဥပ+နေယျ+ဣက၊ ဥပ=မိမိစိတ်သို့ ကပ်၍+နေယျ=ဆောင်ယူခြင်း+ဣက=ထိုက်သည်။]

မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် တရားတော်များသည် ပုထုဇဉ်တို့ သန္တာန်၌ တစ်ခါတစ်ရံမျှ မဖြစ်ခဲ့ဖူးပေ၊ မိမိ၏စိတ်တွင် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ အထင်အရှား ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် [''သောတာပန်ဖြစ်လျှင်''ဟု ဆိုလိုသည်။] အပါယ် ၄-ပါး၌ ခံစားရမည့် ဝဋ်ဒုက္ခ အပူမီးတို့ကို တစ်ခါတည်း ငြိမ်းစေနိုင်သောသတ္တိ (မည်သည့်အခါမျှ အပါယ်သို့ မကျအောင် စောင့်ရှောက်နိုင်သောသတ္တိ) ရှိခြင်းကြောင့် မဂ်ဖိုလ်ရအောင် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်နေတုန်းဝယ် ကိုယ်၌ ဝတ်ဆင်ထားသော အဝတ်ကို သို့မဟုတ် ဦးသျှောင် (ဆံထုံး) ကို မီးလောင်စေကာမူ ထိုမီးကို မငြိမ်းအားဘဲ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာ အတွင် ကြိုးစား၍ ပတ္တမြား မျက်ရှင်နှင့် အလားတူသော ထို မဂ်ဖိုလ်တရားတော်များကို စိတ်ထဲ၌ စွဲလမ်းအောင် ထင်မြင်လာအောင် (မဂ်ဖိုလ်ရအောင်) အားထုတ်ထိုက်ပါသည်၊ အပြင်မီးကို မငြိမ်းနိုင်သော်လည်း တစ်ခါသာ လောင်နိုင်မည်၊ အတွင်း ကိလေသာမီးတွေကား မဂ်ဖိုလ်မရသေးလျှင် ဘဝများစွာ လောင်နေကြမည်-ဟူလို။

တိဿမထေရ် ဝတ္ထု

သာဝတ္ထိပြည်၌ တိဿမည်သော သူကြွယ်တစ်ယောက်သည် ရဟန်းဘောင်သို့ဝင်ပြီးလျှင် တောကျောင်း၌ တရားအားထုတ်နေ၏၊ ခယ်မဖြစ်သူ (ညီ

www.dhammaransi.com

မယား)က ခဲအို ရဟန်းတော် လှူထွက်လာလျှင် အမွှေ ခွဲပေးရမည် စိုး သောကြောင့် လှူဆိုးများကို လာဘ်ပေးလျက် ဖျောက်ဖျက်ခိုင်း လေသည်၊ လှူဆိုးများက သွား၍ သတ်မည့်အကြောင်းကို ပြောကြရာ "သည်တညဉ့်မျှ ခွင့်ပေးကြပါ, အာမခံ ပေးပါမည်"ဟု ပြောလေသည်၊ "ကိုယ်တော်ကို အာမခံမည့်သူ အဘယ်မှာ ရနိုင်မှာလဲ"ဟု ပြောကြလေသော် ကျောက်ခဲ ကြီးကိုယူကာ ခြေနှစ်ဖက်ကို ကိုယ်တိုင်ပေါက်ချိုး၍ ထွက်မပြေးနိုင်ကြောင်းကို အာမခံ ပေးလေသည်၊ ထို့နောက် သေလုမြောပါး နာကျင်သော ခြေကို ဂရုမစိုက်အားဘဲ တရားကို အားထုတ်လေရာ အရုဏ် တက်ချိန်မှာ ရဟန္တာ ဖြစ်ပါသည်။ [ဒီဃနိကာယ်, မဟာဝဂ္ဂ, မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် အဋ္ဌကထာ။]

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤဝတ္ထု၌ လာသည့်အတိုင်း အရေးကြီးသောအချက် ဝယ် အသက်ကိုပင် ပဓာနမထားဘဲ ကြိုးကြိုး စားစား အားထုတ်ထိုက် အောင် "တရားတော်မှာ ကောင်းသောဂုဏ်တော်ရှိပေသည်"ဟုတရားတော်၏ ဤ သြပနေယျိကဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုကြပြီးလျှင်မိမိသန္တာန်၌လည်း "ဤမဂ် ဖိုလ်တရားများကို တစ်ဖြည်းဖြည်း ဖြစ်ပေါ်လာအောင် အားထုတ်ထိုက်သည်၊ အားထုတ်မှသာ အမှန် ချမ်းသာခွင့် ရတော့မည်"ဟု နှလုံးပြုကာ ရဟန်း သီလရှင် သူတော်စင်တို့ တရားအားထုတ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားသင့်ကြပါသည်။

လူဝတ်ကြောင်များ ကလည်း တစ်သက်တာ တစ်ခဏမျှ အပျော်အပါးနှင့် မော်ကြွား စားသောက်ဖို့အတွက် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ မတရားသော နည်းတို့ဖြင့် ပစ္စည်းရှာဖွေမှုများကို အရေးတကြီး သတိထားလျက် ပယ်ရှားရှောင်ကြဉ်၍, တရားတော် နည်းလမ်းအရ စည်းကမ်းကျအောင် ရှာဖွေ စုဆောင်းပြီး လျှင် ဆင်ခြင်တိုင်းထွာ၍ သုံးစွဲကာ မကြာ မကြာ အိမ်မှထွက်၍ ဥပုသ်ရက်ရှည် စောင့်ရင်း တရားအားထုတ်သင့်ကြပါသည်။

ထို့ပြင်-မိမိတို့ ယခုဘဝ၌ အစွမ်းကုန် ရှာဖွေ၍ ရသော ဥစ္စာစုကား ယခုဘဝ၌သာ အကျိုးပေး၏၊ ပါရမီစီးပွားမှာ နောင် သံသရာတစ်လျှောက်လုံး ကောင်းကျိုးပေးလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် "မိမိတို့မှာ ပင်ပန်းကြီးစွာ အားထုတ် ကြရာ၌ ယခုဘဝအတွက် စီးပွားစုမှုက များသလား, တစ်သံသရာလုံးအတွက်

www.dhammaransi.com

ပါရမီကုသိုလ် စီးပွားစုမှုက များသလား”ဟု ကြပ်ကြပ် စဉ်းစားပြီးလျှင် “ကမ္မဿကာ-ကံသာကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ”ဟု သဘောပေါက်၍ သံသရာစီးပွားက ယခုတစ်ဘဝစီးပွားထက် များအောင် ကြိုးစား၍ ပါရမီဖြည့်သင့်ကြပါသည်။ [အဟံ-ငါသည်၊ ကမ္မဿကော-ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိသည်၊ အမို-ဖြစ်ပါတကား။]

ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗ ဂုဏ်တော်ဖွင့်
ကျက်မှတ်ရန်

ဓမ္မော၊ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်, ကိုးတန်သော တရားတော်မြတ်ကို။ ဝိညူဟိ၊ ပုထုဇန်နှင့်, မတန်သင့်စွာ, လေးသစ္စာကို, ကောင်းစွာမြင်သိ, ပညာရှိ အပေါင်း, အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကိုယ်စီကိုယ်င, လိုတိုင်းရ၍, နိဗ္ဗာနဓာတ်, သမာပတ်ဖြင့်, မပြတ်သိပိုင်, ခံစားနိုင်ပါပေ၏။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗ ဂုဏ်တော်သည် “ကိုယ်စီ ကိုယ်င သိအပ် ခံစားအပ်၏” ဟူသော အနက်ကို ပြ၏။ [ပစ္စတ္တံ+ဝေဒိတဗ္ဗ၊ ပစ္စတ္တံ=ကိုယ်စီ ကိုယ်င+ဝေဒိတဗ္ဗ=သိနိုင် ခံစားနိုင်သည်။]

ဤ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်တရားတော်သည် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် မတန်မရာချေ၊ သစ္စာလေးပါး သိမြင်၍ အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသော သူတော်ကောင်းကြီးတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င အလိုရှိတိုင်းရ၍, နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုကာ ဖလသမာပတ် ဝင်စားသောအားဖြင့် ခံစားကြရပေသည်၊ [အခြားစိတ်တွေ မပါစေဘဲ ဖိုလ်စိတ်ချည်းသာ ဆက်ကာဆက်ကာ ဖြစ်စေမှုကို “ဖလသမာပတ် ဝင်စားသည်”ဟု ခေါ်၏၊] အရိယာတို့သည် ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စား၍ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုလေ့ရှိကြ၏၊ ထိုအခါ ပုထုဇဉ်များ စည်းစိမ်ခံစားသလောက် မက လွန်စွာ ချမ်းသာတော်မူကြသည်။

www.dhammaransi.com

တရားရှိခိုး ဂါထာဖွင့်

ဋ္ဌစွေဝံ ဆဟိ ဂုဏေဟိ၊ ပါကဋံ ဇိနပူဇိတံ။

သမ္ပတ္တိဒါယကံ ဓမ္မံ၊ ဝန္ဒာမိ တီဟိ သာဒရံ။

ဋ္ဌစွေဝံ ဆဟိ ဂုဏေဟိ၊ ဤ သွာက္ခာတတာ, အစလာသည့်, ခြောက်ဖြာသော ဂုဏ်တော်တို့ဖြင့်။ ပါကဋံ၊ တိတ္ထိတို့ဘောင်, လွန်မြားမြောင်သည့်, ဟန်ဆောင်တရား, အစားစားထက်, မားမားစွင့်စွင့်, ဂုဏ်ရည်တင့်၍,ကြီးမြင့်ထင်ရှားပေထသော။ ဇိနပူဇိတံ၊ ကိုယ်တိုင်သိငြား,ကိုယ့်တရားလည်း, ငါးပါးမာရ်နှိမ်, မာရဇိန်ပင်, ကြိမ်ကြိမ်လေးမြတ်, မှီဝဲ ပူဇော်တော်မူအပ်ထသော။ သမ္ပတ္တိဒါယကံ၊ ကျင့်ကြံလိုက်နာ, ဝေနေယျာအား, လူ့ရွာနတ်ထံ, နိဗ္ဗာန်အထိ, သမ္ပတ္တိကို, မိမိရရ, ပေးစွမ်းနိုင်ပေထသော။ ဓမ္မံ၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်, ဓမ္မက္ခန်ဟု, ဆယ်တန်သော တရားတော်မြတ်ကို။ တီဟိ၊ လက်အုပ်အဉ္ဇလီ, နှုတ်သံချီ၍, ရှင်ကြည်မနော, သုံးပါးသော ဒွါရတို့ဖြင့်။ သာဒရံ၊ လေးမြတ်ကြည်ညို, ရိုသေခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝန္ဒာမိ၊ စိတ်ဖြင့်ဦးတန်း, ဂုဏ်တော်မှန်းလျက်, ချီးမွမ်းထောမနာ, ပဏာညွတ်ကျိုး, လက်စုံမိုး၍, ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား။

[ဂုဏ်တော် ၆ ပါးကို တရားဂုဏ်တော်ဖွင့် အစ၌ ပြခဲ့ပြီ၊ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မှာ ပုံသဏ္ဌာန် ထင်ရှားရှိသကဲ့သို့ တရားတော်မှာ ရုပ်ပုံသဏ္ဌာန် အထင်အရှား မရှိပါ၊ ထို့ကြောင့် ''ဂုဏ်တော်ထုံမွှမ်း, ပုံတော်မှန်းလျက်''ဟု မဆိုဘဲ ''စိတ်ဖြင့်ဦးတန်း, ဂုဏ်တော်မှန်းလျက်'' ဟု ဆိုလိုက်ပါသည်။]

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

တိတ္ထိတို့ဘောင် ဟန်ဆောင်တရား။ ။ဗုဒ္ဓဘာသာမှ တစ်ပါးသော အယူရှိသူကို ''တိတ္ထိ''ဟု ဆိုလိုပါသည်၊ ထိုတိတ္ထိတို့ သာသနာ့ဘောင်၌ အလွန်များသော ဟန်ဆောင်တရားတွေရှိ၏၊ ပြောပုံဆိုပုံကို ကြားရလျှင် များစွာအားထားကိုးကွယ် ယုံကြည်ဖွယ် ကောင်းလှ၏၊ ''ကမ္ဘာလောကကြီးနှင့်တကွ သတ္တဝါတွေကို ဖြဟ္မာမင်းကြီးက ဖန်ဆင်းသည်, သုခ ဒုက္ခကိုလည်း ထိုဖြဟ္မာမင်း အလိုအတိုင်း ခံစားရသည်''ဟု ယူဆ၍ ထိုဖြဟ္မာမင်းကြီးကား ဘယ်

www.dhammaransi.com

တော့မှ မသေနိုင်ဘဲ ခိုင်မြဲသော "ထာဝရ"ဟု ယူဆကြရသည်။ [သီလက္ခန်ပါဠိတော်, ဗြဟ္မဇာလသုတ်။] ဤတရားကို ကြားရသောအခါ ဗြဟ္မာမင်းကြီးကို "အလွန် တန်ခိုးကြီးသော ဗြဟ္မာမင်းကြီး ဖြစ်ပါပေသည်" ဟု ဘုရားကဲ့သို့ အားထားမိကြ ကိုးကွယ်မိကြရှာပေလိမ့်မည်။

ဤကမ္ဘာလောကကို မဖန်ဆင်းမီ ထို........ဗြဟ္မာမင်းသည် ဘယ်ဆီမှာနေသနည်း၊ "ကောင်းကင်ဘုံမှာ နေသည်" ဟု ဆိုလျှင် ထိုကောင်းကင်ကို ဘယ်သူဖန်ဆင်းသလဲ၊ ဗြဟ္မာမင်းဖန်ဆင်းလျှင် ကောင်းကင်ဘုံမရှိခင်က ဘယ်မှာနေသလဲ၊ ဤကမ္ဘာလောကကြီးကို ဖန်ဆင်းသည်မှာ ဘယ်မျှကြာပြီနည်း၊ အဘယ့်ကြောင့် အို, နာ, သေရေး ကြီးလေးသော ဒုက္ခဘေးတွေကို ဖန်ဆင်းထားပါလိမ့်မည်နည်း၊မည်သူမျှမလွတ်နိုင်ပါချေတကား၊ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက သတ်ကြဖြတ်ကြသူတွေမှာ ထာဝရ ဗြဟ္မာမင်း၏ တပည့်တွေချည်းသာ များပါတကား၊ ယခုအခါ၌ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်၍ အနေခက်နိုင်ငံ၌ ငတ်ပြတ်နေသူတွေကို တပည့်ရင်းများဖြစ်ပါလျက် ဘယ်အတွက် ကြည့်နေရက်ပါသနည်း၊ အနန္တ တန်ခိုးတော်ကို ဘယ်လိုနေရာမှာ အသုံးချပါသနည်း၊ မိမိကို ကိုးကွယ်သော တပည့်များကိုသာ သေသောအခါ ကယ်တင်၍ အခြားဘာသာဝင်ကိုကား မကယ်တင်နိုင်ဘူး, သို့မဟုတ် မကယ်တင်ချင်ဘူးဟု ဆိုပါလျှင် ထိုဗြဟ္မာမင်း၏ ကရုဏာ မေတ္တာသည် မျှမျှတတ လုံလုံလောက်လောက် မရှိပါတကား။

မိဘတို့အစွမ်းကြောင့် အမိဝမ်း၌ အတော်ကြာညောင်းအောင် အောင်းခဲ့ပြီး၍ လက်သည်ဆရာမတို့၏ ကူညီချက်ဖြင့် ထွက်ခဲ့ရသည်ကို အများအသိ ဖြစ်ပါလျက် ဗြဟ္မာမင်း၏ ပယောဂကို အားကိုးနေရသည်မှာ သဘာဝမကျပါ၊ ဖန်ဆင်းသော ဗြဟ္မာဟူသည် ဘယ်လိုအရာပါနည်း၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ကြိတ်ကြိတ်နယ်နယ် သွယ်သွယ်ဝိုက်ဝိုက် ဆင်ခြင်လိုက်သောအခါ အကြိတ်အနယ်ကို မခံနိုင်ရကား ဘာသာခြားတရားသည် မျောက်ကလေးကို ပင်းမင်းပေးသည်နှင့် တူလှချေ၏။

မျောက်ပင်းမင်းပေးသည့်ပုံ။ ။ရှေးက မိန်းမကိုအလွန်ကြောက်ရသည့်ပြင် အင်မတန် ချစ်ခင်သော ယောကျ်ားကို ကိုယ်ဝန်အရင့်အမာ ရှိသော အိမ်

www.dhammaransi.com

ရှင်မက "ကလေး မျက်နှာမြင်သောအခါ စားဖို့ရာ ဒီမျှောက်ကလေးကို ပင်းမင်းဆိုင် အပ်ချေပါ"ဟု ခိုင်းလိုက်သဖြင့် သွား၍ "မျှောက်ကလေးကို ပင်းမင်း(ဆေး)ဆိုးပေးပါ"ဟု ပြောဆို အပ်နှံလေသည်၊ ပင်းမင်းဆရာက "ခင်ဗျား၏ မျှောက်ကလေးသည် လှအောင် ဆေးဆိုးခြင်းကိုသာ ခံနိုင်မည်၊ ဖြူအောင် ဖွပ်လျှော်ဖို့ရာ အထုအရိုက် မခံနိုင်ပါ"ဟု ပြောသဖြင့် ပြန်ယူသွားရသတဲ့၊ ထို့အတူ ဘာသာခြားတို့ တရားတွေသည် အပေါ်ယံ နားထောင်ကောင်းသလောက် ကြိတ်ကြိတ်နယ်နယ် စဉ်းစားခြင်းကိုကား မခံနိုင်ပါချေ။

မွားမွားစွင့်စွင့် ဂုဏ်ရည်တင့်၍, ကြီးမြင့် ထင်ရှားပေထသော

ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကား အမျိုးမျိုးသော ထိုတိတ္ထိဘုရားတို့ တရားထက် ဂုဏ်အရည်အချင်းအားဖြင့် မွားမွားစွင့်စွင့် ကြီးမြင့်ထင်ရှားပေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်သည် ဉာဏ်ပညာ ကြီးမားသူတို့၏ ကြိတ်ကြိတ်နယ်နယ် စဉ်းစားမှုကို ခံနိုင်၏၊ တကယ် ဉာဏ်ကြီးသူမှန်လျှင် "ထမင်းအငတ်ခံ၍ ဥပုသ်စောင့်တာ ဘာအကျိုးရှိသလဲ, အုတ်ပုံကြီးနှင့် အရုပ်တွေကို ကိုးကွယ်နေတာ ဘာကျေးဇူးရှိသလဲ"ဟု အောက်တန်း တရားကလေးတွေကို ဗုဒ္ဓဘာသာ အသေးစားကလေးများထံ စုံစမ်းမနေဘဲ တကယ့်ပညာရှိ အခေါ်ခံရသော ဆရာတော်များထံ ချဉ်းကပ်၍ အရေးကြီးသော အထက်တန်း တရားများကို စုံစမ်းကြပါလော့။ [အုတ်ပုံ အတွင်း၌ ဘုရားရှင်၏ အရိုးဓာတ်တော် ရှိ၏၊ အရုပ်မှာ ဘုရားရှင်၏ ပုံတော်ကို တတ်နိုင်သမျှ ပြုလုပ်အပ်သော ပုံတော်သာ ဖြစ်ပါသည်၊ ထိုပုံတော်များကို ဘုရားအစစ်နှင့်မတူသော်လည်း မှန်း၍အာရုံပြုနိုင်အောင် ထုလုပ်ကြပါသည်။]

ငါးပါးမာရ်နှိမ်-မာရဇိန်။ ။မာရ်ငါးပါးကို နှိမ်နင်းတော်မူနိုင်သော" မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူသော ဘုရားရှင်။ [မာရ-မာရ်+ဇိန် (ဇိန) အောင်တော်မူ၏။]

မာရ်ငါးပါးကား

၁။	ဒေဝပုတ္တမာရ်	=မာရ်နတ်မင်း။
၂။	ကိလေသမာရ်	=တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ။

www.dhammaransi.com

၃။	ခန္ဓမာရ်	=ခန္ဓာကိုယ်။
၄။	မစ္စုမာရ်	=သေခြင်း။
၅။	အဘိသင်္ခါရမာရ်	=ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံတည်း။

ကြိမ်ကြိမ်လေးမြတ်, မှီဝဲပူဇော်တော်မူအပ်ထသော

ဘုရားရှင်သည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးနောက် "လောက၌ ရိုသေကိုင်းညွှတ်ဖို့ရာ အကြီးအကဲ မရှိဘဲနေခြင်းသည် မသင့်လျော်ချေ၊ ငါသည် ဘယ်သူ့ကို ဆည်းကပ်ရပါမည်နည်း"ဟု ဆင်ခြင်တော်မူလေရာ, ဘုရားရှင်၏ ဆည်းကပ် ရိုသေမှု ခံနိုင်မည့်သူကို မြင်တော်မမူ၊ ထိုအခါ "ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင်အပ်သော တရားတော်ကိုပင် အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ဆင်ခြင်သောအားဖြင့် လေးလေး မြတ်မြတ် ပူဇော်ရတော့မည်"ဟု ကြံတော်မူခဲ့ဖူးပါသည်။ [တရားတော်ကို မပြတ်ဆင်ခြင်၍ နေခြင်းကိုပင် "တရားပူဇော်သည်"ဟု ဆိုသည်။]

ကျင့်ကြံလိုက်နာ ပေးစွမ်းနိုင်ပေထသော။ ။တရားတော်သည် ကျင့်ကြံလိုက်နာသော ဝေနေယျအပေါင်းအား လူ နတ်တို့၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာဟူသော သမ္ပတ္တိ, နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ ဟူသော သမ္ပတ္တိကို ပေးစွမ်းနိုင်၏၊ တရားတော်ကို သိသော်လည်း မကျင့်မလိုက်နာလျှင် စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ပေးဖို့ရန် တာဝန် မရှိချေ၊ "ကိုယ်ကျင့်မှ ကိုယ်ရမည်"ဟူလို၊ [ကြွင်းသော အနက်၏ အဓိပ္ပာယ်များကို ဘုရားဂုဏ်တော်အဖွင့်၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

တရားပူဇော်နည်း။ ။"ဘုရားရှင်နှင့် သံဃာတော်သည် ပုံသဏ္ဌာန်အထင်အရှား ရှိတော်မူသောကြောင့် ပူဇော်၍ဖြစ်၏၊ တရားတော်ကား ပုံသဏ္ဌာန် မထင်ရှားသောကြောင့် မည်ကဲ့သို့ ပူဇော်ရပါအံ့နည်း"ဟု အကြံဖြစ်၍ ပုဏ္ဏား တစ်ယောက်သည် ဘုရားအထံ လျှောက်ဖူးလေ၏၊ ဘုရားရှင်ကလည်း "ပုဏ္ဏား တရားတော်ကို ပူဇော်လိုလျှင် တရားတော်ကို များစွာသိ၍ ဗဟုသုတရှိသော ရဟန်းတော်ကို ပူဇော်လေ"ဟု မိန့်တော်မူသဖြင့် သံဃာများအထံ ဗဟုသုတရှိသော ရဟန်းတော်ကို မေးလျှောက်လေရာ, အရှင်အာနန္ဒာကို ညွှန်ပြကြသဖြင့် တရားတော်ကို ရည်မှန်း၍ တစ်ထောင်တန်သင်္ကန်းဖြင့် လှူဒါန်းပူဇော်လေသည်။

www.dhammaransi.com

ထို့ကြောင့် ယခုကာလ၌ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဟူသမျှတို့သည် ကိုယ်စီကိုယ်င ရဟန်းတော်များကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ကြရာ၌ ဘုရားရှင် ဟောပြတော်မူအပ်သော စာပေ ပရိယတ် သင်ယူခြင်း, တတ်မြောက်၍ ပို့ချခြင်း, ဟောပြခြင်း, ကျမ်းရေးခြင်း တို့ဖြင့် သာသနာ့တာဝန်ကို အမြဲထမ်းဆောင်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်၍ ဆွမ်း, သင်္ကန်း, ကျောင်း, ဆေးတို့ဖြင့် ထောက်ပံ့ပြုစု ဂရုစိုက်နေသူတို့မှာ "ငါတို့သည် တရားတော်ကိုလည်း အမြဲ ပူဇော်၍ နေရပေသည်၊ ငါတို့သာ မထောက်ပံ့လျှင် ငါတို့ အရှင်သည် တတ်သိသော ပညာတွေကို သူတစ်ပါးအား ရေးသားဝေငှ ပို့ချနိုင်မည်မဟုတ်၊ ငါတို့၏ ကူညီမှုကြောင့်သာ အဆက်ဆက် တိုးပွားအောင် သာသနာ့ဝန်ကို ဆောင်နိုင်ပေသည်၊ ငါတို့အရှင်ရွက်ဆောင်သမျှ တာဝန်တွေကို ငါတို့ကလည်း ကူညီထမ်းဆောင်ရာ ရောက်သဖြင့် ငါတို့အရှင် ရသမျှ ပညာပါရမီကို ငါတို့လည်း မုချရတော့မည်"ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ဉာဏ်ကိုချဲ့ထွင်၍ ဆင်ခြင်စဉ်းစားလျက် အားတက်သရော ရှိသင့်ကြပေသည်။

ထို့ကြောင့်-သာသနာကို ပြုစုနိုင်သော အင်အားရှိသူ ဒကာ ဒကာမတို့ကလည်း မိမိတို့ ရပ်ရွာ မြို့နယ်၌ စာချနိုင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွေးချယ်၍ဖြစ်စေ, မြို့ကြီး ပြကြီးမှ ယုံကြည်စိတ်ချရလောက်သော စာချပုဂ္ဂိုလ်ကို ပင့်၍ဖြစ်စေ, အသီးအသီး စာသင်တိုက်တည်လျှင် စာသင်သားတွေ မြို့ကြီးပြကြီးသို့ တက်၍ မသင်ရဘဲ မိဘဆရာတို့ အနီးမှာပင် သင်ကြရသဖြင့် ယခုလို အပျက်အစီး မများရကား သာသနာတော်ကြီးသည် အတော်သန့်ရှင်းလျက် တိုးတက်လာပေလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် ယခုပြခဲ့သော တရားပူဇော်နည်းကို သတိထား၍ တရားတော်ကို ပူဇော်တတ်သော သာသနာ့ဒါယကာ သာသနာ့ဒါယိကာမများ ဖြစ်ကြပါစေသား။

အထူးသတိပေးချက်။ ။ဤ ပြခဲ့ပြီးသော စကားအစဉ်ဖြင့် တရားစစ်တရားမှန်ကို အတော်အတန် ရိပ်မိလောက်ပေပြီ၊ ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံ၌ အများအပြား အသုံးပြုနေကြသော အချို့တရားစာအုပ်နှင့် တချို့သောတရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဟောပြချက်တွေကို 'တရားလား-မတရားလား'ဟု စဉ်းစားကြဖို့ရန် ထပ်မံ၍ သတိပေးလိုသည်မှာ....

www.dhammaransi.com

ဘုရားရှင် ပွင့်တော်မမူမီ ရှေးက ဟိမဝန္တာမှမျောရှိလာသော ပုဇွန်လက်မကြီးတစ်ခုကို"ဒသာရဟ"မင်းတို့သည် မင်္ဂလာစည်တော်အဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုကြလေသည်၊ ထိုစည်တော်ကြီး၏ အသံသည် ၁၂-ယူဇနာတိုင်အောင်ပင် ပျံ့နှံ့ပါသတဲ့၊ ထို့နောက်တရွေ့တရွေ့ ဆွေးမြည့်သဖြင့် စည်တော်ကြီးပေါက်တိုင်းရွှေပြား ငွေပြားတို့ဖြင့် ဖာထေးလာခဲ့ရာ အတော်ကြာလျှင် ပုစွန်လက်မအသားကုန်၍ အဖာတွေချည်း ဖြစ်လေ၏၊ တီးခေါက်သောအခါ ၁၂-ယူဇနာကိုမဆိုထားဘိ စည်တော်ကြီး၏ ထက်ဝန်းကျင် အနီးအပါးမှာပင် ကောင်းစွာမကြားရတော့ချေ။

ထို့အတူ ဘုရားရှင်၏ တရားစစ်တွေကို လက်သစ်ဓမ္မကထိကတို့က အဆန်းတကြယ် ထည့်သွင်းဖာထေးမှုကြောင့် အစစ်အမှန် အရင်းခံတရားတော်တွေကွယ်ပျောက်ရချေပြီ၊ ထိုကွယ်ပျောက်သည့်အတိုင်း စည်ကြီးမှ အသံကောင်းမထွက်သလို ဓမ္မကထိကတွေ ဖာထေးထားသော တရားအတုမှ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်အကျိုးရဖို့ကို မဆိုထားဘိ, အထိုက်အလျောက် လောဘ ဒေါသ နည်းပါး၍ အသိအလိမ္မာတိုးပွားမှု အကျိုးကိုမျှ မရတော့ဘဲ အသံကျယ်သလောက် အဆန်မပါသော သကြင်္န်အမြောက်လို ဖြစ်ရလေတော့သည်၊ [နိဒါနဝဂ်, ဩပမ္မသံယုတ်, အာဏိသုတ်။]

အို-ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်အပေါင်းတို့.... ဗုဒ္ဓဘာသာစစ်စစ် ဖြစ်လိုလျှင် အမြန် ပြုပြင်ကြလော၊ ဘုရား တရား သံဃာ့ကိစ္စများနှင့် ဆိုင်ရာ၌ မဟာကုသိုလ် သောမနဿဖြင့် ပျော်ရွှင်ဖို့သာ ရှိသည်၊ တဏှာ သဘောလောဘဇောတိုက်တွန်းကာ"အသံကသာယာလိုက်တာ ဘယ်ဂါထာ ရွတ်ပုံမှာဇာတ်မင်းသားတောင် မသာဘူး, ဘယ်အချက် စကားသုံးပုံလေးဟာ လွန်စွာထိတာပဲ"စသော ချီးမွမ်းစကားသည် ပြောသူ မရှက်သော်လည်း ကြားရသူများမှာ နားရှက်ဖွယ် ကောင်းလှချေ၏။

တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း ထိုကဲ့သို့ ချီးမွမ်းသံကို အရသာ ခံပြီးလျှင် အသံသာအောင်လည်း ဂရုစိုက်ရှာ၏၊ လွမ်းခန်း ဆွေးခန်းကိုလည်း မပါပါအောင် ထည့်သွင်းရှာရ၏၊ ဘုရားဟောမဟုတ် ယုတ္တိလည်း မရှိသောသီဟိုဠ်

www.dhammaransi.com

ကျွန်းဖြစ် ဝတ္ထုများစွာနှင့် ဇင်းမယ်ပဏ္ဏာသတို့၌လာသော ဒဏ္ဍာရီဝတ္ထုတို့ကို များများကြီး အသုံးပြုရှာ၏။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးသော ယခုခေတ်၌ကား ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားတွေပင် အတော်ပေါများ၍လာပြန်၏၊ ထိုတရားများဖြင့် တရားပေါက်သည်ဟု ဆိုကြသူများလည်း အတော်များများ ကြားသိရ၏၊ ထိုသို့ ကြားသိရာ၌ အတော် စဉ်းစားဖွယ်ကောင်းသော အချက်တစ်ခုကား တရား ပေါက် သော အခါ ဘုန်းကြီးတွေကို မကြည်ညိုနိုင် မလှူဒါန်းနိုင်သော အချက်ပင်တည်း၊ တရားအစစ် ပေါက်ပြီးဖြစ်သော ဝိသာခါသည် မကောင်းဘုန်းကြီးနှင့် တွေ့သော အခါ "ဒီလို မနေပါနှင့်"ဟု ပြော၍ ရဟန်းတော်များကိုကား ကြည်ညိုမြဲ ကြည်ညိုခဲ့ပါပေသည်၊ ထို့ကြောင့် တရားပေါက်ခြင်းနှင့် သံဃာ မကြည်ညိုခြင်းကို စဉ်းစားသင့်ကြသည်။

ယခုအခါ သာသနာတော်ကြီး ဖြစ်နေပုံသည် ရေစုံ လေစုံမှာ ရွက်ကုန်ဆင်ပြီးလျှင် တက်ကုန်နှင်နေသော လှေ၏သဘောကဲ့သို့ ကောင်းကောင်းကြီး မျောနေတော့၏၊ "ဘုရားသိကြားမလို့" ငါတို့လက်ထက်မှာ ပြုပြင်နိုင်သူများ ပေါ်ထွက်ပါစေသတည်း။

တရားဂုဏ်တော်ဖွင့် ပြီးပြီ။

www.dhammaransi.com

သံဃာ့ဂုဏ်တော်ဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန် ပါဠိတော်

သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ သာမီစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော။ (ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ)၊ ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယျော၊ ပါဟုနေယျော၊ ဒက္ခိဏေယျော၊ အဉ္ဇလိကရဏီယော၊ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

သံဃ-ဟူသော ပါဠိစကားကို မြန်မာလို "သံဃာ" ဟုခေါ်၏၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ "အပေါင်းအစု-အသင်းအဖွဲ့"ဟု ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် အယူဝါဒ သိက္ခာအားဖြင့် တူကြသော ရဟန်းတော်၏ အပေါင်းအစု အသင်းအဖွဲ့ကို "သံဃာ"ဟု မှတ်ပါ၊ သံဃိက မြောက်အောင် လှူဒါန်းရာ၌ တစ်သင်းလုံး တစ်ဖွဲ့လုံး တစ်သာသနာလုံးကို ရည်မှန်းရသည်။

သံဃာ့ဂုဏ်တော် ၉-ပါး

၁။ သုပ္ပဋိပန္နဂုဏ်
၂။ ဥဇုပ္ပဋိပန္နဂုဏ်
၃။ ဉာယပ္ပဋိပန္နဂုဏ်
၄။ သာမီစိပ္ပဋိပန္နဂုဏ်
၅။ အာဟုနေယျဂုဏ်
၆။ ပါဟုနေယျဂုဏ်
၇။ ဒက္ခိဏေယျဂုဏ်
၈။ အဉ္ဇလိကရဏီယဂုဏ်
၉။ အနုတ္တရ ပုညက္ခေတ္တဂုဏ်

သုပ္ပဋိပန္န ဂုဏ်တော်ဖွင့်
ကျက်မှတ်ရန်

(၁) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။သာဝက သံဃော၊ ဆုံးမထားဟန်, တရားမှန်ကို, နာခံလိုက်နာ, အရိယာဟု, သချာ ရှစ်ဖော်, သံဃာတော်အပေါင်း, သူတော်ကောင်းသည်။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ တရား သဖြင့်, ဆုံးမသင့်ရာ, သာသနာဝယ်, လျော်စွာထုံးပြု, ဆုံးအမကို, လုံးဝ လိုက်နာ, ကောင်းမွန်စွာလည်း, ကျင့်တော်မူတတ်ပါပေ၏။

ကြည့်ရှုရန်အဓိပ္ပာယ်

သုပ္ပဋိပန္နဂုဏ်တော်သည် "ကောင်းစွာ ကျင့်တော်မူတတ်၏" ဟူသော အနက်ကို ပြသည် [သု=ကောင်းစွာ+ပဋိပန္န=ကျင့်သည်။]

အရိယာ ဟု,....သံဃာတော်အပေါင်း။ ။မဂ်ဖိုလ်၌ တည်သော (မဂ်ဖိုလ် ရပြီးသော) ပုဂ္ဂိုလ်ကို"အရိယာ"ဟု ခေါ်၏။ [အရိယ=မြတ်သူ၊ တစ်နည်း= ဖြူစင်သူ။]

မဂ္ဂဋ္ဌ ၄-မျိုး	ဖလဋ္ဌ ၄-မျိုး
၁။ သောတာပတ္တိမဂ်ရပုဂ္ဂိုလ်	၁။ သောတာပတ္တိဖိုလ်ရပုဂ္ဂိုလ်
၂။ သကဒါဂါမိမဂ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်	၂။ သကဒါဂါမိဖိုလ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်
၃။ အနာဂါမိမဂ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်	၃။ အနာဂါမိဖိုလ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်
၄။ အရဟတ္တမဂ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်	၄။ အရဟတ္တဖိုလ်ရပုဂ္ဂိုလ်

ရှေးခေတ်က အရိယာ သံဃာတော်သည် ထောင်သောင်းများစွာ ရှိကြပါ သော်လည်း အမျိုးအားဖြင့် ဤရှစ်မျိုးတွင် အားလုံးပါဝင်ကြ၏၊ ထို့ကြောင့် "အရိယာရှစ်ယောက်"ဟု ပြောစမှတ်ပြုကြသော်လည်း စင်စစ်မှာ ရှစ်ယောက် မဟုတ်, ရှစ်မျိုးသာ ဖြစ်သည်။

တရားသဖြင့်, ဆုံးမသင့်ရာ။ ။ဘုရားရှင်၏ တပည့်အစစ် ဖြစ်တော်မူကြ သော အရိယာသံဃာ အပေါင်းသည် တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ သာသနာ တော်၌ သင့်လျော်အောင် ထုံးဟောင်းသက်သေပြု၍ ဆုံးမအပ်သော အဆုံး

www.dhammaransi.com

အမတော်ကို လုံးဝဉဿုံ အကုန်အစင် လိုက်နာ၍ ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံတော်မူကြပေသည်၊ အနည်းငယ် အပြစ်ကိုပင် အလွန်ကြီးသော အပြစ်ဟု ထင်လျက် ရှောင်ကြဉ်တော် မူကြပေသည်၊ ထိုသို့ အဆုံးအမကို လိုက်နာသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ဘုရားလက်ထက်တော်မှ စ၍ များစွာ ရှိခဲ့ဖူးပါသည်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဝတ္ထု

ယခုကာလ ဘုရားပွဲစသည် ကျင်းပသောအခါ ထိုထိုနေရာတို့၌ အလှူမဏ္ဍပ်ဆောက်၍ နေ့ရက်များစွာ စာတုဒ္ဒိသာ ကျွေးသကဲ့သို့ ရှေးလက်ထက်ကလည်း လူအများ စုပေါင်းလျက် ညွှန်သည်များအတွက် စာတုဒ္ဒိသာ ကျွေးလေ့ ရှိကြသည်၊ ထိုအရပ်၌ အချို့ ရဟန်းတော်များ နေ့စဉ်နေ့စဉ် သွား၍ စားသောက်ကြသည့်အတွက် လူတို့ကကဲ့ရဲ့သောကြောင့်"ယနေ့က စ၍ တစ်ရက်တည်းသာ စားရမည်ဟု"ဟု ဘုရားရှင် ပညတ်တော်မူသည်၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဒေသစာရီ လှည့်လည်ယင်း ထိုစာတုဒ္ဒိသာရုံ၌ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေ၏၊ ထိုအခါ တစ်ရက်စာ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးလျှင် နောက်ရက်၌ လူအများက ကပ်လှူကြပါသော်လည်း "ဘုရားရှင် တားမြစ်တော်မူသည်"ဟု ဘုဉ်းပေးတော်မမူဘဲ ရှောင်လွှဲတော်မူကာ ဆွမ်းအပြတ် ခံတော်မူခဲ့ရှာသည်၊ ထို့နောက် ဘုရားရှင်သိတော်မူ၍ မကျန်းမမာလျှင် နေ့စဉ်စားနိုင်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း ခွင့်ပြုတော်မူရလေသည်။ [ပါစိတ်, ဘောဇနဝဂ်, အာဝသထပိဏ္ဍ သိက္ခာပုဒ်။]

ဤသို့လျှင် ဘုရားရှင်၏ တပည့်ကောင်းများသည် အဆုံးအမတော်ကို လုံးဝလိုက်နာလျက် ကျင့်တော်မူကြပေ၏၊ နောက်နောက် ဆရာအစဉ်အဆက်များလည်း "ကိစ္စတစ်ခု ကြုံတွေ့လာလျှင် အသက်ကိုသာ အသေခံပါ၊ သီလ သိက္ခာကိုတော့ မပျက်ပါစေနှင့်"ဟု ဆုံးမတော်မူကြရုံမက, ထိုအတိုင်းလည်း လိုက်နာခဲ့ကြပေသည်။

သတိထားဖွယ်။ ။ဤစကားစဉ်အရ ယခု ပြအပ်လတ္တံ့သော ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော သံဃာဟူသည် မဂ်ဖိုလ်ရပြီးသော သံဃာတော်များသာ ဖြစ်သည်။ မဂ်ဖိုလ် မရသေးသော်လည်း မဂ်ဖိုလ်ရအောင် ပါရမီကို ဖြည့်ကျင့်နေကြသော

www.dhammaransi.com

သူတော်စင် ရဟန်းတော်များလည်း သောတာပန် အောက်တန်းတွင် ပါဝင်နိုင်ပါသေး၏၊ ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမတော်ကို ကောင်းမွန်စွာ မလိုက်နာဘဲ မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့ဆဆ နေထိုင်ကြသော ရဟန်းအပေါင်းကား ယခုပြအပ်လတ္တံ့သော သံဃာ့ဂုဏ်တော်များနှင့် လားလားမျှမဆိုင်၊ ထို့ကြောင့် သံဃာ့ဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုသောအခါ ရှေးရှေးက အဟုတ်အမှန် ကျင့်တော်မူကြသော အရိယာသံဃာတော်များနှင့် ယခုကာလ ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်တော်မူကြသော ပုထုဇဉ်သံဃာတော်များ၏ ဂုဏ်ကိုသာ မှန်းဆ၍အာရုံပြုပါ။

ဥဇုပ္ပဋိပန္န ဂုဏ်တော်ဖွင့် ကျက်မှတ်ရန်

(၂) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင်,ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ သာဝက သံဃော၊ ဆုံးမထားဟန်, တရားမှန်ကို, နာခံလိုက်နာ, အရိယာဟု, သချာရှစ်ဖော်, သံဃာတော်အပေါင်း,သူတော်ကောင်းသည်။ဥဇုပ္ပဋိပန္နော၊ စဉ်းလဲသမှု, မာယာစုဖြင့်, ဖုဖုထစ်ထစ်, မကောက်ကျစ်ဘဲ, စင်စစ်နိဗ္ဗာန်, လမ်းဖြောင့်မှန်အောင်, လျှောက်နှံချင့်မျှော်, ကျင့်ကြံတော်မူတတ်ပါပေ၏။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

ဥဇုပ္ပဋိပန္န ဂုဏ်တော်သည် ''ဖြောင့်မတ်စွာ ကျင့်တော်မူ၏'' ဟူသော အနက်ကို ပြသည်။ [ဥဇု-ဖြောင့်မတ်စွာ+ပဋိပန္န-ကျင့်သည်။]

မာယာ သာဌေယျ။ ။မိမိမှာ အပြစ်ရှိပါလျက် အပြစ်မရှိသူ ထင်အောင် ဖုံးကွယ်မှုကို ''မာယာ''ဟု ခေါ်၏၊ ဥပမာ-ယောကျ်ား မသိအောင် အပြစ်ကျူးလွန်မိသော မိန်းမသည် ထိုအပြစ်ကို မာယာဖြင့် လှည့်ပတ်သကဲ့သို့တည်း၊ မိမိမှာ ဥစ္စာဂုဏ် သီလဂုဏ်မရှိဘဲ ရှိဟန်ဆောင်မှုကို ''သာဌေယျ''ဟု ခေါ်၏၊ လူမရှိသောအခါ တော်သလိုနေ၍ လူလာသောအခါ ဟန်လုပ်နေသူ ကဲ့သို့တည်း။

www.dhammaransi.com

အရိယာသံဃာတော်ကား သူတစ်ပါးတို့ အထင်ကြီးအောင် ပစ္စည်းလာဘ်နှင့် ဒကာ ဒကာမ ပေါများအောင် ဟန်ဆောင်မှုပရိယာယ် မာယာတို့ဖြင့် ဖုဖုထစ်ထစ် စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်ခြင်းမရှိဘဲ နိဗ္ဗာန်လမ်းနှင့် ဖြောင့်တန်းအောင် ရိုးသားဖြောင့်မတ်စွာ ကျင့်တော်မူကြပေသည်။ ထိုသို့ဖြောင့်မတ်စွာ ကျင့်တော်မူသော အရှင်မြတ်များမှာ လွန်စွာ ပေါများခဲ့ပါ၏၊ သို့သော် ယခုအခါ မရိုးမသားကျင့်သူများနှင့် ဝမ်းရေးအတွက် သာသနာတော်ကို ဖျက်သူတွေ အတော်ပေါများနေသဖြင့် စဉ်းစားတတ်ကြဖို့ရာ ကျမ်းဂန်လာလှည့်ပတ်ပုံကို ပြပေအံ့။

အိုးစရည်း ရဟန္တာ။ ။ဘုန်းကြီးတစ်ပါးသည် မိမိအပေါ်၌ လူအများအထင်ကြီးစေလိုသောကြောင့် သူ့နေရာ ကျောင်းခန်းအတွင်းမှာ လူမမြင်နိုင်အောင် အိုးစရည်းကြီး (အိုးအကြီး)ကို မြှုပ်ထားလေ၏၊ အပြင်က ဒကာဒကာမများ လာသံကြားလျှင် ထိုအိုးကြီးအတွင်း၌ ဝင်နေ၏၊ လူများက "ဘုန်းကြီးဘယ်မှာလဲ"ဟုမေးလျှင် တပည့်များက "ကျောင်းခန်းတွင်းမှာ"ဟု ပြော၍ အခန်းအတွင်းသို့ ဝင်ကြည့်သောအခါ မတွေ့ရသောကြောင့် "မရှိဘူး ဘယ်ကြွသလဲ"ဟု မေးမြန်းလျှင် "ယခုဘင်ကပဲ အခန်းထဲမှာ ရှိပါသေးတယ်"ဟု ပြောသဖြင့် ထပ်၍ကြည့်ကြပြန်လေရာ ညောင်စောင်း(ကုလားထိုင်) ပေါ်မှာ ထိုင်လျက်နေသည်ကို တွေ့ကြရ၍ "ဘယ်ကြွနေပါသလဲဘုရား" ဟု လျှောက်ထားလျှင် "ရဟန်းဆိုတာ သည်လိုပဲ အလိုရှိရာ ကြွနိုင်ကြတယ်" ဟု ဈာန်အဘိညာဉ်ရသည့် လေသံဖြင့်ပြောပြလေသော် အားလုံးကပင်"ရဟန္တာ" ဟု အထင်ကြီးကြလေသည်။

တိုက်တွန်းချက်။ ။အို လူအပေါင်းတို့.... ဘုန်းကြီးဖြစ်စေ, လူဖြစ်စေ, မဖြူစင် မဖြောင့်မတ်ခြင်းကား ဆိုးဝါးလှ၏၊ မရိုးသား မဖြောင့်မတ်သူကို ဘယ်အခါ ယုံကြည်ထိုက်တော့မည်နည်း၊ သို့ဖြစ်၍ မိမိတို့ ကိုးကွယ်အပ်သော ဘုန်းတော်ကြီးများကို စာမတတ်သော်လည်း အကျင့်သိက္ခာ လုံလောက်၍ ရိုးဖြောင့်လျှင် ကိုးကွယ်သင့်လှပေပြီ၊ စာမတတ်ဘဲနှင့် တတ်ဟန်ဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်, အကျင့်မကောင်းဘဲနှင့် ကောင်းဟန် ဆောင်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်များကိုကား လုံးလုံး မကိုးကွယ်ထိုက်ပါ။

www.dhammaransi.com

ယခုအခါ၌ကား''ကြောင်သူတော်''ကဲ့သို့ အတော်အတန်ပညာရှိပါလျက် အတွင်းစိတ် မဖြောင့်သူတွေ များလှချေ၏၊ ထိုသို့ ပညာရှိ၍ မရိုးသား သူတို့ကား သာမန် မရိုးသားသူများထက်ပင် ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းပါ သေးသည်၊ သို့ဖြစ်၍ အတွင်းအပြင် မသိရဘဲ ''ဆေးဝါးစွမ်းသလို, စာတတ် သလို, လုပ်ရပ်ပေါက်သလို'' ညာနေသူများကို ယုံကြည်လွယ်သော မိန်းမသား တွေသာမက ပညာနည်းပါး၍ မစဉ်းစားတတ်သော ယောကျာ်းအများပင် သတိထားထိုက်လှပေသည်။

မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်လည်း ရိုးဖြောင့်ဖို့ အရေးကြီးလှ၏၊ ပစ္စည်းမရှိဘဲ ရှိဟန် ဆောင်မှု, သီလမရှိဘဲ ရှိဟန်ဆောင်မှု, နားမလည်ဘဲ နားလည်ဟန်ဆောင်မှု တို့မှာ မရိုးသားသော သဘောချည်းသာ ဖြစ်သည်၊ သို့ဖြစ်၍ အရိယာသံဃာ တော်များ၏ ''ဥဇုပ္ပဋိပန္န'' ဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုကြပြီးလျှင် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် ကလည်း ရိုးသားသူ ဖြောင့်မတ်သူ ဖြစ်အောင် မိမိနှင့် အဆက်အသွယ် ရှိသူ တို့ကိုလည်း ရိုးသားသူများဖြစ်အောင် ညွှန်ပြကြပါ၊ မရိုးသားသူမှန်လျှင် ရဟန်းရှင်လူ မည်သူမဆို စွမ်းနိုင်သမျှ ရှောင်ကြပါကုန်၊ မတတ်သာ၍ ဆက် ဆံရလျှင်လည်း ကိုယ်ပေါင်း စိတ်ခွာ ဆက်ဆံကြပါကုန်။

ဉာယပ္ပဋိပန္န ဂုဏ်တော်ဖွင့် ကျက်မှတ်ရန်

(၃)ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ သာဝက သံဃော၊ ဆုံးမထားဟန်, တရားမှန်ကို, နာခံလိုက်နာ, အရိယာဟူ, သဉ္ဇာ ရှစ်ဖော်, သံဃာတော်အပေါင်း,သူတော်ကောင်းသည်။ဉာယပ္ပဋိပန္နော၊ ကိုယ် ဝယ်ဝတ်နှောင်, ဆံဦးသျှောင်ကို, မီးလောင်သော်ငြား,မငြိမ်းအားဘဲ, ကြီး မားလောင်မီး, ဒုက္ခကြီးတို့, အပြီးဧကန်, ငြိမ်းရာမှန်သည့်, နိဗ္ဗာန်အလို့ငှာ, ကျင့်တော်မူတတ်ပါပေ၏။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

ဉာယပ္ပဋိပန္န ဂုဏ်တော်သည် ''နိဗ္ဗာန်အလို့ငှာ ကျင့်တော်မူ၏''ဟူသော အနက်ကို ပြသည်။ [ဉာယ+ပဋိပန္န၊ ဉာယ=နိဗ္ဗာန်+ပဋိပန္န=ကျင့်သည်]

www.dhammaransi.com

အရိယာဖြစ်သော သံဃာတော်အပေါင်းသည် အလွန်ကြီးမား များပြားသော သံသရာဝဋ်ကြီးဒုက္ခမီးတော့ကို မြင်ကြပြီးဖြစ်၍ မိမိကိုယ်၌ ဆင်အပ်သော အဝတ် ဦးသျှောင်(ဆံထုံး)ကို မီးလောင်စေကာမူ မငြိမ်းအားဘဲ သံသရာဝဋ်ကြီး ဒုက္ခမီး၏ အပြီးချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်အလို့ငှာ ကျင့်တော်မူကြပေသည်၊ ထို့ကြောင့် အရိယာဖြစ်ပြီးသောအခါ သံသရာထဲ၌ ကြာရှည်စွာ မကျင်လည် ရတော့ဘဲ ကာမဘုံ၌ အကြာဆုံး ခုနစ်ဘဝသာ နေပြီးလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်ကြရပေသည်။

ရဟန်းတစ်ပါးဝတ္ထု။ ။ရဟန်းတစ်ပါး သစ်ပင်ချိုင်ရာ၌ ဘုမ္မစိုးနတ်သမီး၏ကလေး နတ်ငယ်ကို ခုတ်ဖြတ်မိသောကြောင့် နတ်သမီးက ဘုရားထံ လျှောက်ထားသဖြင့် "ယနေ့ကစ၍ သာသနာတော်ထမ်း ရဟန်းမှန်လျှင် သစ်ပင်ကို မခုတ်ရ"ဟု ပညတ်တော်မူသည်၊ ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးနောက် ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို ခိုးသူများက နွယ်ပင်ကလေးဖြင့် တုပ်နှောင်၍ တောထဲ၌ ထားခဲ့စဉ်, တောမီးလောင်လာလေသော် နွယ်ပင်ကို ဖြတ်မည်ဆိုလျှင် ဖြစ်နိုင်လောက်သော်သည်း နွယ်ပင်ကို ဖြတ်လျှင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏၊ အာပတ်သင့်လျှင် တရားရတော့မည်မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ပညတ်တော်ကို စောင့်စည်း၍ တရားကို နှလုံးသွင်းကာ ရဟန္တာ ဖြစ်ပြီးမှ တောမီးလောင်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူသည်။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့လျှင် တစ်ကိုယ်လုံးမီးလောင်သည်ကို လျစ်လျူရှု၍ နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှာ ကျင့်တော်မူပုံကို ကြည်ညိုလျက် "အသက်တစ်ရာ မနေရသော်လဲ အမှုတစ်ရာ တွေ့နိုင်သည်"ဟု ဆိုသည့်အတိုင်း မလွှဲသာသဖြင့် ဒုက္ခကြုံလာခဲ့သော် "သက်သာရာမှ ရစေတော့"ဟု ကြံ၍ မကောင်းမှုကို မပြုမိစေဘဲ "နိဗ္ဗာန်၌ ဤဒုက္ခမျိုး၏ တည်ရာ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာကိုယ် မရှိ,ဤခန္ဓာကိုယ် ရှိနေလို့သာ သားတွေ သမီးတွေ ဆွေတွေ မျိုးတွေ ရှိရသည်၊ ထိုသို့ ရှိသောကြောင့် သားဒုက္ခ သမီးဒုက္ခ ဆွေမျိုးဒုက္ခကို တွေ့ရသည်၊ ထို ရုပ်နာမ် မရှိသော နိဗ္ဗာန်သည် ကေန် အေးမြပေလိမ့်မည်"ဟု တွေးတောကာ သူလဲ မပါ ငါလဲမရှိ, သန္တိသုခ အေးမြမည့် နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်နိုင်အောင်သာ ကြိုးစားကြပါကုန်။

www.dhammaransi.com

သာမိစိပ္ပဋိပန္န ဂုဏ်တော်ဖွင့် ကျက်မှတ်ရန်

(၄) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ သာဝက သံဃော၊ ဆုံးမထားဟန်, တရားမှန်ကို, နာခံလိုက်နာ, အရိယာဟု, သချ်ာ ရစ်ဖော်, သံဃာတော်အပေါင်း, သူတော်ကောင်းသည်၊ သာမိစိပ္ပဋိပန္နော၊ ရိုသေသမှု, လူတို့ပြုသည့်, သာမိစိကံ, လျော်ကိုက်တန်အောင် ကျင့်ကြံတော် မူတတ်ပါပေ၏။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

သာမိစိပ္ပဋိပန္န ဂုဏ်တော်သည် ''ရိုသေသမှုနှင့် လျော်အောင် ကျင့်ပေ၏''ဟူသော အနက်ကို ပြသည်၊ [သာမိစိ=ရိုသမှု+ပဋိပန္န = လျော်အောင်ကျင့်သည်။]

ဒကာ ဒကာမတို့သည် မိမိတို့ မစားရက် မသောက်ရက် မသုံးရက်သော အစားအသောက် ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာများကို ရိုသေသမှု ပြုစုလှူဒါန်း ကြ၏၊ အရိယာဖြစ်ပြီးသော(အရိယာဖြစ်အောင် အားထုတ်နေသော)သံဃာ တော်များကလည်း ထိုကဲ့သို့ ရိုသေသမှု ပြုစု လှူဒါန်းခြင်းနှင့် ထိုက်တန်အောင် ကျင့်ကြံ အားထုတ်တော် မူကြပါပေသည်။

အယျမိတ္တမထေရ် ဝတ္ထု။ ။ရှေးအခါက လိုဏ်ဂူတစ်ခု၌နေသော ''အယျ မိတ္တ'' မထေရ်ကို ဆွမ်းခံရွာ၌ ဒါယိကာမကြီး တစ်ယောက်က သားအရင်း အမှတ်ထား၍ လေးစားသမှု ပြုစုနေ၏၊ တစ်နေ့သ၌ လုပ်ငန်း ဆောင်တာ အတွက် နံနက်စောစော တောသို့သွားခါနီးဝယ် ''ချစ်သမီး....မည်သည့်နေရာ၌ နှစ်ချိုဆန်ကလေးနှင့် နွားနို့ ထောပတ် တင်လဲများ ရှိရစ်တယ်၊ သမီးမောင် တော်လာတဲ့အခါ ဆွမ်းချက်၍ ကပ်ပြီးလျှင် သမီးလဲစားရစ်နော်''ဟု သမီးကို ပြောဆိုမှာထား၏၊ ''မေမေကော ဘာစားမလဲ''ဟု သမီးကမေးရာ ''မေမေ တော့ ပုန်းရည်ဟင်းနှင့် ညကကျန်တဲ့ ထမင်းကြမ်းကို စားပြီးပြီ''ဟု ပြော၏၊ ''နေ့စာကော ဘာစားမလဲ မေမေ''ဟု ထပ်၍မေးလျှင် ''နေ့စာတော့ သမီး ရယ်....ဟင်းရွက်ကလေးရောပြီး ဆန်ကွဲကို ယာဂု ကျိုထားလိုက်တာပါ'' ဟု ပြောဆိုမှာထား၍ တောသို့ သွားရှာလေသည်။

www.dhammaransi.com

ထိုသားအမိနှစ်ယောက် ပြောဆိုသံကို အယျမိတ္တာမထေရ် ဆွမ်းခံအလာတွင် ရွာအနီးမှ ကြား၍ မိမိကို ဆုံးမသည်မှာ "နားထောင်စမ်း အယျမိတ္တာ.... ဒါယိကာမကြီးမှာ မိမိအတွက် ပုန်းရည်ဟင်း ထမင်းကြမ်းနှင့် ဟင်းရွက်တွဲသည့် ဆန်ကွဲ ယာဂုကို စားသောက်လျက် သင့်အတွက်မှာ နှစ်ချို ဆန်ကောင်းနှင့် နွားနို့ ထောပတ် တင်လဲကို ကပ်ဖို့ရန် မှာနေရှာသည်၊ သင်၏အပေါ်၌ ဝတ်စား တန်ဆာနှင့် လယ်ယာမိုးမြေ ပစ္စည်းတွေကို မျှော်၍ ယခုလောက် ဂရုစိုက်သည် မဟုတ်၊ လူ နတ် နိဗ္ဗာန်ကို မှန်း၍သာ ဂရုစိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူရည်ရွယ်တဲ့ ချမ်းသာကို အသင် ပေးနိုင်ပါ့မလား၊ ကိလေသာ အာသဝေါ မကုန်သမျှ ဒကာမကြီးရဲ့ ဆွမ်းကို အသင်မစားထိုက်" ဟု ဆုံးမပြီးလျှင် ဆွမ်းခံမဝင်ဘဲ ပြန်၍ တရားကို အားထုတ်လေရာ့ ပင်ကိုယ်က စင်ကြယ်သော သီလနှင့်အားထုတ်၍ အသားကျနေသော ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာဝနာ အစွမ်းကြောင့် သိပ်ကြာကြာ အားမထုတ်ရဘဲ ချက်ချင်းပင် ရဟန္တာ ဖြစ်လေသည်။

ထို့နောက် ဆွမ်းခံဖို့ အချိန်ရှိသေး၍ ဆွမ်းခံဝင်လေသော်၊ စောင့်မျှော်နေသော နှမတော်က ဆွမ်းလောင်း အပြီးတွင် အထူးကြည်လင်သော မျက်နှာကို မြင်လိုက်ရ၍ မိခင်ပြန်လာသောအခါ "မေမေ....ယနေ့ မောင်တော်ရဲ့ မျက်နှာ လွန်စွာ ကြည်လင်နေပါတယ်" ဟု ပြောပြလေရာ့ "ယနေ့ ငါ့ သားကြီးမှာ ရဟန်းကိစ္စပြီးစီးလေပြီ" ဟု ပြောဆိုကာ ဝမ်းမြောက်ရှာသတဲ့၊ ဒါယိကာမကြီးနှင့် သမီးလဲ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကို ဆွမ်းလှူရာ ရောက်ပေသည်။

[ဒီဃ နိကာယ, မဟာဝဂ္ဂ, မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် အဋ္ဌကထာ။]

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့လျှင် သူတော်စင် သံဃာတော် အပေါင်း၏ လုံ့လတို့ ရှိသေမှုနှင့် ထိုက်တန်အောင် ကျင့်ကြံတော်မူကြသည်ကို အာရုံပြုကာ ယခုကာလ ရဟန်းတော်များလည်း မိမိတို့ဘက်က မလိုရအောင် သတိထားနိုင်မှ တာဝန် ကျေကြပေမည်၊ "ငါ့လှေ ငါထိုး ပဲခူး ရောက်ရောက်" ဆိုတာလို ကိုယ်ထင်ရာကြဲနေလျှင် နောင်သံသရာရေးကို မဆိုထားဘိ၊ ယခုဘဝ အရေးမှာပင် တဖြည်းဖြည်း မလွယ်ကူသော အခြေအနေကို တွေ့ရတော့မည်၊ ယခု

www.dhammaransi.com

အခါ ဘာသာမရှိဟူသော ဝါဒ, ဘာသာ ရှိသော်လည်း အငြေးမစိုက်သော ဝါဒများ ခေတ်စားလာပုံကို ဆင်ခြင်ကာ နောင်ရေး ခက်ကြတော့မည်မှာ ဗေဒင်မေးစရာ မလိုပါသဖြင့် "ပညာရှိသော်လည်း သတိ ဖြစ်ခဲ့ရကား" သတိကြီးစွာ ထားကြရန် ထပ်မံ၍ သတိပေးပါသည်။

ပုရိသယုဂါနိ ပါဠိအဖွင့်
ကျက်မှတ်ရန်

စတ္တာရိ၊ မဂ် ဖိုလ် နှစ်ပါး အစုံအားဖြင့်, လေးပါးကုန်သော။ ယဒိဒံ ပုရိသယုဂါနိ၊ အကြင် ယောကျ်ားအစုံတို့သည်။ အဋ္ဌ၊ အသီးအခြား, ခွဲသော အားဖြင့်, ရှစ်ပါးကုန်သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ပုရိသပုဂ္ဂလ, ခေါ်ကြထိုထို, မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ပါပေတည်း။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

၍" စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ" စသော စကားတို့ကား သံဃာ့ဂုဏ်တော်ကို ပြသော စကားမဟုတ်၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကိုရသော ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ပါးတွဲလျှင် တစ်စုံ, ၍သို့ စသည်ဖြင့်"မဂ်ဖိုလ်ကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ပါးကို တစ်စုံစီတွဲလျှင် အရိယာ လေးစုံဖြစ်၍ အသီးအခြား ခွဲလျှင် ၈-မျိုးဖြစ်၏"ဟု ပြသောစကားတည်း။ ထိုသို့ပြခြင်းသည်လည်း မဂ်ကို ရလျှင် ချက်ချင်း ဖိုလ် ရသောကြောင့် မဂ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ တစ်ယောက်တည်းသာ ဖြစ်ကြောင်းကို သိစေတော်မူလိုရင်း ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။

အစုံ ၄-ပါးကား

၁။ သောတာပတ္တိမဂ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်, သောတာပတ္တိဖိုလ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်။
၂။ သကဒါဂါမိမဂ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်, သကဒါဂါမိဖိုလ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်။
၃။ အနာဂါမိမဂ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်, အနာဂါမိဖိုလ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်။
၄။ အရဟတ္တမဂ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်, အရဟတ္တဖိုလ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်။

www.dhammaransi.com

အာဟုနေယျ ဂုဏ်တော်ဖွင့် ကျက်မှတ်ရန်

(၅) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ သေ-ဧသော သာဝကသံဃော၊ အစုံလေးပါး, သီးခြားရှစ်ဖော်, သံဃာတော် အပေါင်း, ဤ အရိယာသူတော်ကောင်းသည်။ အာဟုနေယျော၊ တံ့ပြန် ကြီးလေး, အကျိုးပေးသဖြင့်, အဝေးမှယူ, ဆောင်၍မူလည်း, ကြည်ဖြူ လေးမြတ်, ပူဇော်အပ်သည့်, လာဘ်သပ်ပကာ, အဖြာဖြာကို, ကောင်းစွာ သိမ်းပိုက်, ခံယူခြင်းငှာလည်း ထိုက်တော်မူပါပေ၏။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

အာဟုနေယျ ဂုဏ်တော်သည်''အဝေးမှ ယူဆောင်၍ ပူဇော်အပ်သော ပစ္စည်းကို ခံယူထိုက်၏''ဟူသောအနက်ကို ပြသည်။ [အာ+ဟုန+ဧယျ၊အာ=အဝေးမှ ယူဆောင်၍+ဟုန=ပူဇော်အပ်သောပစ္စည်း+ဧယျ=ခံယူထိုက်သည်။]

အရိယာ သံဃာတော်သည် လှူဒါန်း ပူဇော်သူတို့အား အတုံ့ပြန်၍ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော သံသရာကျိုးကို ပေးစွမ်းနိုင်ကြသဖြင့် အနီးအပါး ကို မဆိုထားဘိ, တစ်နယ်တစ်ကျေး ဝေးသော မြို့ရွာတို့မှသော်လည်း လှူဖွယ် များကို တမင်္ဂလာ ဆောင်ယူ၍ ပေးလှူပူဇော်ခြင်းငှာ ထိုက်တန်တော်မူပေ သည်၊ ထို့ကြောင့် ရှေးက ဒါနအကျိုး နားလည်ကြသော သူတော်ကောင်း တို့သည် ထိုသို့ ဆောင်ယူကာ များစွာ ပူဇော်ဖူးကြလေပြီ။

သိကြားမင်းနှင့် သုဇာမိဖုရားတို့ဉာဏ်

နတ်ပြည်၌ နတ်အများရှိကြလေရာ သာသနာပ အခါက ဖြစ်နှင့်သော နတ် များထက် သာသနာတွင်းကျမှ ဖြစ်ရသော နတ်တို့က အစစအရာရာ ခပ်သာ သာ ဖြစ်နေ၏၊ အချို့နတ်များကား သိကြားမင်းထက်ပင် ကိုယ်ရောင် အဆင်း နှင့် စည်းစိမ် အခြွေအရံ သာလွန်လျက် ရှိ၏။

www.dhammaransi.com

ထို့ကြောင့် အခါတစ်ပါး၌ အရှင်မဟာကဿပမထေရ် နိရောဓသမာပတ်မှ ထတော်မူပြီးလျှင် ဆင်းရဲသူတို့၏နေရာ ရပ်ကွက်၌ ဆွမ်းခံ ဝင်တော်မူလေရာ, သိကြားမင်းနှင့် သုဇာမိဖုရားတို့သည် အိုမင်းသော လူဆင်းရဲသမီး ခင်ပွန်း ယောင်ဆောင်၍ ထိုရပ်ကွက်၏ အစဆုံး၌ အိမ်ငယ်တစ်ဆောင်ကို ဖန်ဆင်း လျက် နေနှင့်လေသည်၊ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်လည်း အထူးအထွေ ဆင်ခြင် စဉ်းစားတော်မမူဘဲ အိမ်ကုပ်ကလေး၌ အဘိုးအိုနှင့် အမယ်အိုတို့ အလုပ်လုပ် နေကြပုံကို မြင်၍ သနားသဖြင့် ရပ်တော်မူလေသည်။

အဘိုးကြီးသည် မျက်စိများကို ပွတ်ကာ သပ်ကာနှင့် "အိမ်ပေါက်မှာ ကိုယ်တော်တစ်ပါး ဆွမ်းရပ်နေပါကလား, ဒုက္ခ ဒုက္ခ, ဘာမှလဲ ရှိမယ်မထင် ဘူး" ဟု ညည်းညူလျက် အနားသို့ လာပြီးလျှင် "အင်-တို့ ကိုယ်တော်ကြီးပါ တကား, ဟေ့ရှင်အဝှာ....ဘာများရှိသေးတုန်း" ဟု မေးရာ, အမယ်အိုကလည်း ထိုထို ဤဤ ရှာဖွေနေဟန်ဖြင့် အတန်ကြာမှ "ရှိသေးရဲ့တော့" ဟု ပြောပြော ဆိုဆို လာ၍ ဆွမ်းလောင်းလေလျှင်, တစ်ရပ်လုံး မွှေးကြိုင်သွားလေသည်။

ထိုအခါကျမှ သိကြားမှန်းသိ၍ "ဆင်းရဲသူကို ချီးမြှောက်လိုသဖြင့် ဆွမ်းခံ ဝင်ရာ၌ သင့်လိုသိကြားက လူဆင်းရဲ လုပ်ရသလား" ဟု အပြစ်တင်တော် မူလျှင် "တပည့်တော်မှာ သာသနာပက ဖြစ်ရတဲ့သိကြားမို့ စည်းစိမ်မကြီးပါ၊ သာသနာတော်တွင်းမှရောက်လာသော နတ်မင်းများလောက် အရှိန်မတောက် သဖြင့် နတ်ဆင်းရဲပင် ဖြစ်ပါသည်" ဟု လျှောက်၍ "အဟောဒါနံ ပရမဒါနံ၊ ကဿပေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတံ=ဝမ်းမြောက်စရာ အလှူဒါန,အလွန်မြတ်သောအလှူဒါန သည် အရှင်မဟာကဿပ၌ တည်လေပြီ" ဟု ဥဒါန်းကျူးလျက် နတ်ပြည်သို့ တက်သွားလေသည်၊ ဤသို့လျှင် အရိယာ သံဃာတော်များသည် အဝေးရပ်မှ ယူဆောင်၍ ပေးလှူသမျှကို ခံယူထိုက်ကြပေသည်။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤ ဝတ္ထုသွားကို ထောက်လျှင် ပညာရှိမှန်သမျှသည် နတ်စည်းစိမ်ကို စံနေရသော်လည်း ဒါနအကျိုးကို သိမြင်ကြသဖြင့် ဝေးကွာ သော နတ်ပြည်ခရီးမှပင် တမင်လာလျက် လှူဒါန်းကြသောကြောင့် ယခုကာလ စည်းစိမ်ရှင်များလည်း ကံနှင့်ကံ၏အကျိုးကိုနားလည်ကြပါမူ ကုသိုလ်ကောင်းမှု

www.dhammaransi.com

များကို ကြိုးစားပြုကျင့်ကြပါလော့၊ တစ်သက်လျှာမျှ တစ်ဝမ်းဝဖို့ စီးပွား အတွက် ယခုဘဝတွင် ရရှိပြီး အခြေအနေမှ မလျော့ကျရအောင် နေ့စဉ် ကြိုးစားသကဲ့သို့ တစ်သံသရာလုံး စီးပွားအတွက် အဆက်ဆက် တန်းမြင့်၍ ပါရမီ ရင့်အောင် ကြိုးစားကြပါ၊ ဤ လူ့ဘဝသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်များ အတွက် အလိုရှိရာ ရနိုင်သော ဘဝ ပဒေသာပင်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။

ပါဟုနေယျ ဂုဏ်တော်ဖွင့်
ကျက်မှတ်ရန်

(၆) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ သေ-ဧသော သာဝကသံဃော၊ အစုံလေးပါး, သီးခြားရှစ်ဖော်, သံဃာတော် အပေါင်း, ဤ အရိယာ သူတော်ကောင်းသည်။ ပါဟုနေယျော၊ ဝေးရပ်မျိုး နွယ်, များညွှေ့သည်ဖို့, ရည်ရွယ်မှန်းဘား, ပစ္စည်းများကို, ဘုရားတစ်ဆူ ပွင့်တော်မူမှ, ပေါ်လာကြသည့်, ကမ္ဘာ့ညွှေ့ကောင်း, သူတော်ကောင်းမို့, အကြောင်းတိုက်စွာ, ပေးလှူခြင်းငှာလည်း ထိုက်တော်မူပါပေ၏။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

ပါဟုနေယျဂုဏ်တော်သည် ''ဧည့်သည်တို့ဖို့ စီမံအပ်သော ပစ္စည်းကို ခံယူထိုက်၏'' ဟူသောအနက်ကိုပြသည်၊ [ပ+အာ+ဟုန+ယျေ၊ ပ=အရပ်တစ်ပါးမှ+အာ= လာသော ဧည့်သည်တို့အား+ဟုန=ပူဇော်အပ်သော ပစ္စည်း + ယျေ=ခံယူ ထိုက်သည်။]

ယခုကာလ ရိုးရာ ဧည့်သည်များမှာ တွေ့ကြုံဖို့လွယ်ကူပါ၏၊ ဧည့်ဝတ်ပြု ဖို့လည်း လွယ်ကူပါ၏၊ အရိယာ သံဃာတော်များကား ဘုရား တစ်ဆူ တစ်ဆူ ပွင့်တော်မူမှ ပေါ်လာကြသဖြင့် တွေ့ကြုံခဲသော ကမ္ဘာ့ဧည့်သည်တော်ကြီးများ ဖြစ်ကြပေသည်၊ ထိုဧည့်သည်တော် များသည် ရိုးရာဧည့်သည်များ အတွက် ချက်ပြုတ်စီမံထားအပ်သော ပစ္စည်းများကိုလည်း ခံယူထိုက်ကြပေသည်။

www.dhammaransi.com

ဒက္ခိဏေယျ ဂုဏ်တော်ဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန်

(၇) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ သေ-သေသော သာဝကသံဃော၊ အစုံလေးပါး, သီးခြားရှစ်ဖော်, သံဃာတော် အပေါင်း, ဤအရိယာ သူတော်ကောင်းသည်။ ဒက္ခိဏေယျော၊ တမလွန် စခန်း, ကြီးပွားလမ်းဖို့, မျှော်မှန်းရည်ရွယ်, ပေးလှူဖွယ်ကို, ရည်ရွယ်သမျှ, အကျိုးရသဖြင့်, တစ်စမချန်, အလှူခံခြင်းငှာလည်း ထိုက်တော်မူပါပေ၏။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

ဒက္ခိဏေယျဂုဏ်တော် ''အလှူကိုခံထိုက်၏'' ဟူသောအနက်ကို ပြသည်။ [ဒက္ခိဏ+ ဧယျ။ ဒက္ခိဏ=အလှူ (လှူဖွယ်ဝတ္ထု) +ဧယျ=ခံယူထိုက်သည်။]

နောင်တမလွန်ဘဝ၌ ကြီးပွားချမ်းသာဖို့ ရည်မှန်း၍ လှူဒါန်းအပ်သော အလှူကို ''ဒက္ခိဏာ''ဟု ခေါ်၏၊ အရိယာ သံဃာတော်များသည် ရည်မှန်းတိုင်းသော အကျိုးကို ရစေနိုင်သောကြောင့် ထိုဒက္ခိဏာကို ခံယူခြင်းငှာ ထိုက်တန် တော်မူကြပေသည်၊ ထိုဒက္ခိဏာသည် မိမိအတွက် ချမ်းသာဖို့ရန် လှူဒါန်းခြင်း တစ်မျိုး, သေလွန်သူ မိဘ ဆွေမျိုးများအတွက် လှူဒါန်းခြင်းတစ်မျိုးဟု နှစ်မျိုးရှိ၏။

(၁) မိမိအတွက် အလှူသည် အခွင့်သာလျှင် သင့်ရာဘဝ၌ နိဗ္ဗာန်မရ မချင်း အကျိုးပေးမည်၊ ယခုအခါ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်သူတို့ ကောင်းကျိုး ခံစားနေကြရသည်မှာလည်း သူတို့သန္တာန်မှာ ရှေးက ထို''ဒက္ခိဏာ''အလှူမျိုး ပါရှိခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်၊ ရှေးက ကုသိုလ်ကံဟောင်း၏ ကောင်းကျိုးကို ခံစားနေကြရသည်၊ ယခုဘဝ၌ ပြုမိသော မကောင်းမှုများအတွက် နောက် နောက်ဘဝ၌ သိသာလတ္တံ့၊ ၉၁-ကမ္ဘာအတွင်းဝယ် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ပါလျက် နတ်ပြည်သို့ရောက်သူမှာ တစ်ယောက်သာ ဘုရားရှင် တွေ့မြင်တော်မူပါသတဲ့၊ [မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟူရာ၌ သံသမံမဲ သူတို့အယူ၌ စွဲလမ်းသူကိုသာ ဆိုလိုသည်၊ ဗုဒ္ဓ ဘာသာ မဟုတ်ရုံမျှကို မဆိုလို။]

www.dhammaransi.com

(၂) သေလွန်သူ ဆွေမျိုးများကိုမှန်းလျက် လှူဒါန်းရာ၌ကား သေသူက ငရဲကျသော်လည်းကောင်း, တိရစ္ဆာန်အမိဝမ်း၌ ဖြစ်သော် လည်း ကောင်း, အလွန်ဝေးသော တော, တောင်, မြစ်, သမုဒ္ဒရာကမ်း၌ ပြိတ္တာ ဖြစ်နေသော် လည်းကောင်း, လူ့အမိဝမ်း၌ ဖြစ်ရသော်လည်းကောင်း, နတ် ဗြဟ္မာ ဖြစ်ရသော်လည်းကောင်း, ဤကလှူဒါန်းသော ကုသိုလ်ကို သူတို့မသိနိုင်ကြ၊ သိနိုင်သော်လည်း သူတို့မှာ အကျိုးထူးမရကြ၊ သို့သော် လှူဒါန်းသူ ဆွေမျိုးတို့မှာကား ထုံးစံအတိုင်း ဒါနကုသိုလ် ဖြစ်ကြရပါသည်။

သေလွန်သူသည် မိမိအိမ် ရွာ မြို့ အနီးအပါး အကြိုအကြား၌ သွားလာလျက် စားရမဲ့ သောက်ရမဲ့ ပြိတ္တာမျိုး(အစိမ်း တစ္ဆေ သူရဲ) ဖြစ်နေလျှင် ကျန်ရစ်သောဆွေမျိုးများက ဆွမ်း သင်္ကန်းစသည်ကိုလှူဒါန်း၍ "ဤအလှူသည် သွားလေသူ (အမိ-အဘ-ဆွေမျိုး)အတွက် ဖြစ်ပါစေသတည်း၊ သွားလေသူ (အမိ-အဘ-ဆွေမျိုး) မည်သူ မည်ဝါသည် ချမ်းသာပါစေသတည်း" "ဤကုသိုလ်ကို ဝမ်းမြောက်စွာ သာဓုခေါ်ပါလော့, အညီအမျှ ကုသိုလ်ရအောင် အမျှယူပါလော့, အမျှပေးပါ၏"ဟု ပြောဆို၍ အမျှဝေသောအခါ ထိုပြိတ္တာများတွေ့မြင် ကြားသိလျှင် သာဓုခေါ်၍ အဝတ်အစားတို့ကို နတ်သမီး နတ်သားများကဲ့သို့ပင် ရရှိနိုင်ကြသည်၊ မိမိအတွက် လှူဒါန်းနေသော်လည်း မမြင်မကြားရသဖြင့် သာဓုမခေါ်နိုင်လျှင် မရကြသေး၊ ထို့ကြောင့် သေလွန်သူကို ရည်မှန်း၍ "ဒက္ခိဏာ"ကို ပြုသောအခါ မပြုမီကပင် အချို့အရပ်၌ သုသာန်စသည်သွား၍ "ယနေ့ အလှူဒါနပြုမှာမို့ လိုက်ခဲ့ပါ"ဟု ဖိတ်မန်ကာ အိမ်သို့ ခေါ်လာကြသည်၊ ထိုကုသိုလ်ကို အလွန်ဝေးသော ရှေးရှေးဘဝက ပြိတ္တာဖြစ်ကြသော ဆွေမျိုးဟောင်းများလည်း သာဓုခေါ်နိုင်လျှင် အဖို့ရခွင့် ရှိပါ၏၊ ထို့ကြောင့် တစ်စုံတစ်ယောက် သေသောအခါ ဆူဆူပူပူနှင့် ပကာသနအတွက် သုသာန်မှာ လှူခြင်းထက် မိမိအိမ်မှာပင် ဆုံးသည့်နေ့ကစ၍ လှူဒါန်းလျက် အမျှဝေသောနည်းသာ ကောင်းမြတ်ပါသည်။

ရက်လည်ဆွမ်း။ ။တချို့အရပ်၌ ဆွေမျိုးတစ်ယောက် အနိစ္စရောက်ပြီးသောအခါ ရက်လည်ဆွမ်းကျွေးမှုကို ပြုကြ၏၊ ထိုသို့ပြုရာ၌ အကြောင်းရင်းကား "လူတစ်ယောက် သေဆုံးသောအခါ ကံပစ်ချရာဘဝသို့ ချက်ချင်း

www.dhammaransi.com

မပြောင်းသေးဘဲ ဘဝဟောင်း၌ ရှိရစ်သော အိမ်နှင့် ဆွေမျိုးများ၏ အနီးအပါး၀ယ် တဝဲလည်လည်နှင့် လှည့်လည် ကြည့်ရှုကာ ခုနစ်ရက်ကြာအောင် နေသည်''ဟု အယူရှိကြ၏၊ ထို့ကြောင့် ခုနစ်ရက်ပြည့်သောအခါ ''ဘဝတစ်ပါးသို့ အပြောင်းတွင် ဘဝဟောင်းက ဆွေမျိုးများပြုသောကုသိုလ်ကို ဝမ်းမြောက်စွာ သာဓုခေါ်ပြီးလျှင် ကောင်းရာဘဝသို့ ရောက်ပါစေတော့''ဟု ရည်စူးလျက် ၇-ရက်လည်မှ ဆွမ်းသွတ်ကြသည်။

နည်းလမ်းမဟုတ်။ ။စင်စစ်မှာ ထိုသို့ မှတ်ထင် စွဲလမ်းသည့်အတိုင်း ၇-ရက်မျှ မိမိအိမ်၏ အနီးအပါးတွင် စောင့်စား လှည့် လည် နေ တော့ သည် မဟုတ်ပါ၊ ကံစီမံရာဘဝသို့ ချက်ချင်းပင် ပြောင်းကြရပါသည်၊ ငရဲရောက်မည့်သူကို ကံက ဆိုင်းငံ့စောင့်စားနေမည်မဟုတ်၊ ချက် ချင်း ပစ် ချ လိမ့် မည်၊ နတ်ပြည်ရောက်မည့် သူကလည်း ဆွေမျိုးဟောင်းများကို ငံ့ညှာနေမည်မဟုတ်၊ အိမ်အနီးအပါး၌နေ၍ ဤဘဝဆွေမျိုးများက ပြုမည့်ကုသိုလ်ကို မျှော်လင့်နေသူကား ပြိတ္တာဘဝ ရောက်နေသူသာတည်း၊ ထို့ကြောင့် ရက်လည်အောင် ဆိုင်းငံ့ခြင်းသည် နည်းမှန်မဟုတ်ပါ၊ ဆုံးသည့်နေ့ကစ၍ တတ်အားသမျှ ကုသိုလ်ပြု အမျှဝေခြင်းသာ နည်းလမ်းကျပါသည်။

ပြိတ္တာ ရှစ်သောင်း လေးထောင်။ ။ဤကမ္ဘာမှ ပြန်၍ ရေတွက်သော် ၉၂-ကမ္ဘာထက်၌ ''ဖုဿ'' မည်သော ဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူပါသည်၊ ထိုဘုရားရှင်၏ ညီတော် မင်းသား သုံးယောက်တို့သည် စည်းစိမ်များကို ဘဏ္ဍာရေးမင်းကြီးနှင့် အခွန်ဝန်အား လွှဲအပ်၍ အရပ်ရပ် ကိစ္စတို့ကို မှာထားပြီးလျှင် ကျွန်တော်ရင်းတစ်ထောင်နှင့်တကွ တစ်ဝါတွင်းလုံး* ဆယ်ပါးသီလ စောင့်ထိန်းလျက် ကျောင်းတော်မှာ နေကြလေသည်၊ လွှဲအပ်သော ဝန်ကြီးများက ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်များနှင့်တကွ မင်းသားတို့၏ အခြွေအရံများအတွက်ပါ ချက်ပြုတ်၍ ပြုစုကြရ၏။

---

*ဤစကားကို ထောက်၍ ''ရှိရင်း ရွှေငွေကို တစ်ခါတည်း မပေးမစွန့်သော်လည်း သီလစောင့်ခိုက် မကိုင်မခံလျှင် ၁၀-ပါး သီလကို စောင့်ကောင်း၏'' ဟု သိသာ၏။

www.dhammaransi.com

ထိုအခါ ကိစ္စကြီးငယ် ရှက်ဆောင်ပြုလုပ် ချက်ပြုတ်ကြသူ ဝန်မင်းဆွေမျိုးတို့သည် ရှစ်သောင်းလေးထောင်ခန့်ရှိသတတ်၊ သူတို့သည် သံဃာတော်များအတွက် ချက်ပြုတ်ထားသော စားသောက်ဖွယ်မှ သံဃာတော်များ မကပ်ရခင် နေ့စဉ်မပြတ် သားသမီးများကိုလည်း ကျွေးမွေးကြ, မိမိတို့လည်း စားသောက်မိကြသဖြင့် ဤကမ္ဘာ၏ အစလောက်ကပင် အားလုံး ပြိတ္တာများဖြစ်ကြ၍ စားရမဲ့ သောက်ရမဲ့ နေကြရလေသည်၊ [ဤဝတ္ထုကိုထောက်၍ သူများဒါနပြုရာ၌ မိမိတို့က ဦးဦးဖျားဖျား မစားမိအောင်, ကလေးများကိုလည်း မကျွေးမိအောင် သတိပြုကြပါ။]

ထို့နောက်ပွင့်တော်မူလာသော ရှေးဘုရားရှင်များအထံတော်သို့ ချဉ်းကပ်လျက် စားသောက်ရမည့် ကာလကို လျှောက်ထားကြရာ, "ဂေါတမဘုရား ပွင့်တော်မူလျှင် သင်တို့၏ ဆွေမျိုး ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော အခွန်ဝန်သည် ဗိမ္ဗိသာရမင်း ဖြစ်၍ ဒါနပြုသောအခါ သင်တို့အား အမျှပေးဝေလိမ့်မည်၊ ထိုအခါ၌ သင်တို့ စားသောက်ကြရပေလိမ့်မည်" ဟု မိန့်တော်မူခဲ့သဖြင့် အမျှော်ကြီး မျှော်လင့်၍ နေခဲ့ကြလေသည်။

ထို့နောက် ငါတို့ဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူလာ၍ ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ရှေးဦးစွာ လှူဒါန်း ကျွေးမွေးသောအခါ အမျှမဝေမိသဖြင့် အဖို့မရ၍ ညဉ့်အခါ အသံပြုလျက် ကိုယ်ထင်ပြကြလေသည်၊ ဗိမ္ဗိသာရမင်းလည်း ဘုရားအထံတော်လာ၍ အကြောင်းကို လျှောက်ထားရာ အကြောင်းစုံကို ဟောတော်မူသောကြောင့် နောက်ထပ် သင်္ကန်း ဆွမ်း တို့ကို လှူ၍ အမျှပေးမှ သာဓုခေါ်ကြသဖြင့် ပြိတ္တာအဖြစ်မှ လွတ်မြောက်၍ နတ်အဝတ်အစားများ ပေါ်ပေါက်ရလေသတဲ့။

သတိထားဖွယ်။ ။အမျှပေးဝေမှုနှင့် စပ်၍ သတိထားဖွယ် တစ်ရပ်ကို ဥပရိပဏ္ဏာသ ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ တွေ့ရ၏၊ မုဆိုးတစ်ယောက်သည် သေလွန်၍ ပြိတ္တာ ဖြစ်နေသော ဆွေမျိုးကို ရည်စူးလျက် သီလသိက္ခာ မရှိသော (ရဟန်းအတု) ကိုယ်တော်အား ၂-ကြိမ်တိုင်အောင် အလှူပေး၍ အမျှပေးဝေသော်လည်း အမျှမရဘဲရှိရာ, ၃-ကြိမ်မြောက် ပေးလှူပြန်သော

www.dhammaransi.com

အခါ ပြိတ္တာက "ငါ့ဖို့ ဥစ္စာကို ဒုဿီလကြီးက လုယူထားသည်"ဟု အော်ဟစ်သတဲ့။ [ဒုဿီလကို လှူ၍ အမျှပေးဝေသောကြောင့် "ငါ့မှာ အဖို့မရဘူး"ဟု ဆိုလိုသည်။]

ထို့ကြောင့် ဆွေမျိုးဟောင်းကို ရည်မှန်း၍ လှူဒါန်းကြရာ၌ မိမိကိုယ်တိုင် သီလ ဆောက်တည်လျက် သီလရှိသူအား လှူဒါန်း၍ အမျှပေးဝေမှ အဖို့ရဖွယ် ရှိကြောင်း ကောင်းကောင်းကြီး သတိ ပြုသင့်ကြပေသည်၊ သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရွေးချယ်တတ်လျှင်လည်းကောင်း, ရွေးချယ်ရမှာ အားနာလျှင် လည်းကောင်း, သံဃာအကုန်ကို ရည်မှန်းလှူဒါန်း၍ အမျှဝေသင့်ပါသည်။

"သံဃာ"ဟူရာ၌ ရဟန်းတော်များ စုမိမှ "သံဃာ"ဟု မမှတ်ရ၊ ရဟန်း တစ်ပါးပင် ဖြစ်သော်လည်း မိမိက "သံဃာအား လှူပါ၏"ဟု သံဃာကို ရည်စူး၍ ဆွမ်းတစ်ထပ် လှူလျှင်လည်း သံဃိကဒါန ဖြစ်နိုင်ပါ၏၊ ရဟန်း တော်များကိုပင့်၍ လှူရာ၌မူ အထူးပြောဖွယ် မလိုပါ၊ ထို့ပြင် သေလွန် သူကို အကျိုးရစေလိုသော ဆန္ဒဖြင့် ကုသိုလ်ပြုရာ၌ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ဂုဏ် ပကာသနတွေ မပါရအောင် သတိပြုသင့်ပါသည်။

အင်္ဂုလိ ကရဏီယ ဂုဏ်တော်ဖွင့် ကျက်မှတ်ရန်

(ဂ) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ သေ-ဧသော သာဝကသံဃော၊ အစုံလေးပါး, သီးခြား ရှစ်ဖော်, သံဃာတော် အပေါင်း, ဤအရိယာ သူတော်ကောင်းသည်။ အဥ္ဇလိကရဏီယော၊ တစ်လော ကလုံး, ကိုင်းညွတ်ရှိုးလျက်, ရှင်ပြုံးကြည်ညို, ရှိသေမြတ်နိုး, လက်အုပ်မိုး၍, ရှိခိုးခြင်းကိုလည်း ထိုက်တော်မူပါပေ၏။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

အဥ္ဇလိကရဏီယ ဂုဏ်တော်သည် "လက်အုပ်ချီမှုကို ပြုထိုက်၏" ဟူသောအနက်ကို ပြသည်။ [အဥ္ဇလိ=လက်အုပ်ချီမှု+ကရဏီယ=ပြုထိုက်သည်။]

www.dhammaransi.com

အရိယာ သံဃာတော်အပေါင်းသည် တစ်လောကလုံးရှိ လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ကြင်လင် ရှင်ပျ မြတ်နိုးလှစွာ ကိုင်းညွှတ် ရိုသေမှု လက်အုပ်ကို နှဖူးပေါ် ရောက်အောင် မိုးလျက် ရှိခိုးမှုကို ခံထိုက်ပေ၏၊ ပုထုဇဉ် သံဃာ တို့ကား အရိုအသေ ခံထိုက်လောက်အောင် သီလ သမာဓိ ပညာဂုဏ် မရှိပါ လျှင် လူတို့က အရိုအသေ ပြုမှုကြောင့် မိမိတို့ အပေါ်၌ ကြီးလေးသော တာဝန်များ တက်ရောက် လာဖွယ် ရှိသည်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်လာ အောက်ပါ ဂါထာသည် အလွန် သံဝေဂဖြစ်ဖွယ် ကောင်းသော ဂါထာပေတည်း။

> ပိဏ္ဍောပိယာ အယောဂုဠော၊
> အယောပဋ္ဋော ဝ စီဝရံ။
> ဝိဟာရော အယောကုမ္ဘီ ဝ၊
> သတ္တိဝေဓော အဥ္စလိ။

အဿ၊ ထို သီလသိက္ခာ, ကောင်းစွာ မစင်, ပုထုဇဉ်ဆိုး, ရဟန်းမျိုး၏။ ပိဏ္ဍောပိ၊ ဒကာ ဒကာမ, သဒ္ဓါကြွ၍, ထာဝရ လှူဒါန်း, စားဖွယ် ဆွမ်း သည်လည်း။ အယောဂုဠော ဝ၊ အရှိန်ရဲရဲ, မီးလျှံစွဲသည့်, သံခဲ သံလုံး, သံတုံးတွေနှင့် တူလှပေ၏။ စီဝရံ၊ ကိုယ်ဝယ် ဆင်မြန်း, ဝတ်သင်္ကန်းသည်။ အယောပဋ္ဋော ဝ၊ အရှိန်ကြီးမား, မီးလျှံဝါးသည့်, သံပြားကြီးနှင့် တူလှ လေ၏။ ဝိဟာရော၊ သွား ရပ် ထိုင် လျောင်း နေရာကျောင်းသည်။ အယောကုမ္ဘီ ဝ၊ ဝန်းကျင် တောက်ပြောင်, ရဲရဲလောင်ညီး, သံအိုးကြီး နှင့် တူလှလေ၏။ အဥ္စလိ၊ လူသူအားလုံး, များညွတ်ရုံး၍, ရှင်ပြုံးကြည်ညို, ရိုသေမြတ်နိုး, လက်စုံမိုး၍, ရှိခိုးကြခြင်းသည်။ သတ္တိဝေဓော ဝ၊ အရောင် လက်လက်, မြမြထက်သည့်, လှံရွက်ကိုမိုး, ဝိုင်း၍ထိုးသည်နှင့် တူလှလေ သတည်း။

မိမိ၏ သီလသိက္ခာ မလုံလောက်လျှင် ရဟန်းအဖြစ်၌ နေထိုင်ဖို့ရန်ပင် မသင့်တော့ပြီ၊ ရဟန်းအဖြစ်ဟူသည် အလွန်ကြီးမားသော ဆုထူးကို ရည်ရွယ် မှန်းထားသော အဂ္ဂသာဝက-မဟာသာဝကအလောင်း, ဘုရားအလောင်း များနှင့်သာ, သို့မဟုတ်—နိဗ္ဗာန်ကို မြန်မြန်ရလို၍ သံသရာ၌ ငြီးငွေ့သော

www.dhammaransi.com

သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာ ထိုက်တန်၏၊ အမှတ် တမဲ့ နေသူတို့မှာ ဗုဒ္ဓ သာသနာတော်နှင့် မတန်မရာချေ။

သို့ပါလျက် အမြင်တိုသော ဆွေမျိုးများက "လူ့ဘောင်၌ တလေလေ လုပ်နေလျှင် အိမ်မှာ အနှောင့်အယှက် ပေးလိမ့်မည်, ရာဇဝတ်မှု ကျူး လွန်လျှင် ထောင်ကျ၍ ဆင်းရဲလိမ့်မည်, ဘာမှ အလုပ်အကိုင် မတတ်လျှင် အသက်မွေး ခက်လိမ့်မည်၊ ဘုန်းကြီး လုပ်နေလျှင်ကား အစားအသောက် အနေအထိုင် မကြောင့်ကြရ, ဘာမျှ မလုပ်မကိုင်ဘဲ ဘုရားထူး ဦးချခံ၍ ဟန်ဟန် ပန်ပန်ကြီး နေနိုင်သည်ဟု"ဟု သူတို့တွက်ကိန်းအရ အိမ်၌ အသုံး ကျပုံ မပေါ်သူကို ဘုန်းကြီးလုပ်ဖို့ တိုက်တွန်းလိုက်ကြသဖြင့် သာသနာ့ ဝန်ကို မဆောင်နိုင်ဘဲ သာသနာတော်ကြီးကို "ဖိစီး" နေသော သာသနာ့ ဝန်စီးတွေ ပေါများ၍ နေသည်မှာ လွန်စွာ ဝမ်းနည်းဖွယ် ကောင်းလှ တော့၏။

လောကကောင်းကျိုးကို ဆောင်ရွက်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်း များနှင့် ဆက်ဆံခွင့်မရသော ခေတ်လူငယ် တချို့က ထို သာသနာ့ဝန်စီးများကို ကြည့်၍ သာသနာရေးကို ပစ်ပယ်လိုသော စိတ်ထားများလည်း ယခုအခါ ပေါ်ပေါက် လာသဖြင့် သာ၍ ကြောက်ဖွယ် ဘေးကြီးနှင့် ရင်ဆိုင်ရတော့မလို ဖြစ်နေ ချေပြီ၊ ဝန်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် သာသနာ သန့်ရှင်းရေးကို ကြိုးစား နိုင်ကြလျှင် ကြိုးစားဖို့အချိန် ရောက်နေပါပြီ၊ မကြိုးစား နိုင်ကြလျှင်ကား တခြားနိုင်ငံက ဘုန်းကြီးများ၏ အခြေအနေသို့ ရောက်ဖို့ရန် အချိန်ကြာ ကောင်းမှ ကြာပေမည်။ [တခြားနိုင်ငံ၌ ဘုန်းကြီး အခေါ်ခံရသူများကို အထက်တန်းမှာ မထားကြ၊ ထိုဘုန်းကြီးများလည်း သင့်တော်သလို ရှာဖွေ၍ အသက်မွေးကြရရှာသည်။]

အနုတ္တရ ပုညက္ခေတ္တ ဂုဏ်တော်ဖွင့် ကျက်မှတ်ရန်

(၉) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင်, ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ သေ- သော သာဝကသံဃော၊ အစုံလေးပါး, သီးခြားရှစ်ဖော်, သံဃာတော်

www.dhammaransi.com

အပေါင်း, ဤ အရိယာသူတော်ကောင်းသည်။ လောကဿ၊ လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်း၏။ အနုတ္တရံ၊ အတူမရှိ, မြတ်ခေါင်ထိသော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကုသိုလ် ကောင်းမှု မျိုးစေ့စု၏, ကြီးထု မြင့်မား, စွင့်စွင့်ကားလျက်, ဖွံ့ထွား ဖွယ်ရာ, လယ်ယာမြေကောင်းအတူ, ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တဂုဏ်တော်သည် ''ကောင်းမှုမျိုးစေ့ကို ကြဲချ စိုက်ပျိုးဖို့ရာ မြတ်သော လယ်ယာနှင့် တူတော်မူ၏'' ဟူသော အနက်ကို ပြ၏။ [အနုတ္တရ= မြတ်သော+ပုည=ကောင်းမှု+ခေတ္တ=လယ်ယာ]

အရိယာ သံဃာတော်သည် လယ်ယာ မြေကောင်းနှင့် တူ၏၊ ကောင်းမှု ရှင်များကား လယ်ယာရှင်နှင့်တူသည်၊ ကောင်းမှုရှင်များပြုကြသော လှူဒါန်းမှု, ရဟန်းတော်များ၏အဆုံးအမအတိုင်း သီလဆောက်တည်မှု,ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းမှုမှာ အောင်အောင်မြင်မြင် အနှစ်ပြည့်ဝသော မျိုးစေ့နှင့် တူသည်။

လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရာ၌ မြက် သစ်ပင် စသော အနှောင့်အယှက် ကင်း၍ သန့်ရှင်းသော လယ်ယာ၌ စိုက်ပျိုးသော မျိုးစေ့များသည် စည်ပင်ပြန့်ပွား ဖွံ့ထွား ကြီးမားသကဲ့သို့, ကောင်းမှုရှင်များသည် လှူဒါန်းမှု အစရှိသော မျိုးစေ့တို့ကို ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဝေး စင်ကြယ်ပြီးသော အရိယာ သံဃာတော်၌ စိုက်ပျိုးကြဲချလိုက်မှသာ နောင် အချိန်ကျသောအခါ အလွန်ကြီးမားသော အကျိုးများကို စံစားကြရပါလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် ယခုနှယ်အခါ အရိယာသံဃာဟူ၍ သိသိသာသာ မထင်ရှား ရကား သံဃာအများနှင့် စပ်ဆိုင်သော ကထိန်သင်္ကန်း လှူဒါန်းမှု, နေ့စဉ် ဆွမ်းလောင်းမှု စသော ကိစ္စ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်ပြီးသော သံဃာတော်များနှင့် တစ်သာသနာလုံး သံဃာတော်များကို ရည်မှန်း၍ လှူဒါန်းကြပါ၊ တစ်ပါး နှစ်ပါး စသည် လှူဒါန်းရာ၌ကား သီလ သမာဓိ ပညာ, ကောင်းစွာလုံလောက် သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ရွေးချယ်၍ လှူဒါန်းမှသာ အကျိုးများများ ရနိုင် မည်၊ ပုထုဇဉ် သူတော်ကောင်းများလည်း သောတာပန်လောက်နီးနီး ခရီး ရောက်ကြပေသည်။

www.dhammaransi.com

လာဇာနတ်သမီးဝတ္ထု။ ။ဘုရားလက်ထက်တော်က ဆင်းရဲသူ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်သည် လယ်တောစောင့်ယင်း သွားရည်စာ အဖြစ်ဖြင့် စားဖို့ရာ ပေါက်ပေါက်ကလေးများကို လှော်ထား၏၊ အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်လည်း နိရောဓသမာပတ်မှ ထလျှင် ဆင်းရဲသူမလေးကို မြင်သဖြင့် လယ်တောသို့ ဆွမ်းခံ ကြွတော်မူသည်၊ အမျိုးသမီးကလေးသည် မိမိစားဖို့ရာ ပေါက်ပေါက် ကလေးများကို လာရောက် လှူဒါန်းပြီးလျှင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မိမိ၏ အလှူကို အောက်မေ့လျက် လယ်စောင့်တဲသို့ အပြန်တွင် ကစင်း (ကန်သင်း)ရိုးမှ မြွေကိုက်သဖြင့် ချက်ချင်းသေဆုံးလေသည်၊ ထိုအခါ မိမိကုသိုလ်ကို ဝမ်းမြောက်သောစိတ်က စွဲနေသဖြင့် အလွန်မဆင်းရဲဘဲ နတ်ပြည်သို့ ရောက်၍ ပေါက်ပေါက်ဇာတွေ တွဲရရွဲဆွဲနေသောဘုံ၌ နတ်သမီးဖြစ်ကာ "လာဇာနတ်သမီး" ဟု ထင်ရှားလေသည်။ [ပေါက်ပေါက်ကို ပါဠိလို "လာဇာ" ဟု ခေါ်သည်။]

ထို့နောက် အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်ကို ကျေးဇူး တင်လှ၍ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြုစုလိုသောကြောင့် အရှင်မဟာကဿပ နေရာ လိုဏ်ဂူသို့ ဆင်းလာသောအခါ အရှင်မဟာကဿပက အပြုအစုမခံသဖြင့် ငိုငိုရိုရိုနှင့် နတ်ပြည်သို့ အပြန်တွင် ဘုရားရှင် မြင်တော်မူ၍ တရားဟောတော်မူရာ "သောတာပန်" အဖြစ်သို့ ရောက်လေသည်၊ ဤသို့လျှင် အရိယာ သံဃာတော်သည် ကောင်းမှုတည်းဟူသော မျိုးစေ့ကို စိုက်ပျိုးဖို့ရာ အတူမရှိသော လယ်ယာမြေကောင်းနှင့် တူပါပေသည်။ [ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ, ပါပဝဂ်။]

ဤဝတ္ထု၌ အနည်းငယ်သော ပေါက်ပေါက် ကလေးများကို လှူဒါန်းမှုကြောင့် နတ်စည်းစိမ် ရရုံမျှမက, သောတာပန် ဖြစ်သည့် တိုင်အောင် ကြီးကျယ်သော အကျိုးထူးကို ရသည်မှာ ညောင်စေ့ကလေး စိုက်ပျိုးလိုက်ရာ ညောင်ပင်ကြီးပေါက်လာသည်နှင့် တူသောကြောင့် " ညောင်စေ့လောက် လှူလိုက်လျှင် ညောင်ပင်ကြီးလောက် ရ၏" ဟု ပြောစမှတ်ပြုကြပေသည်။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ယခုကာလ မိကောင်း ဖကောင်း သားသမီးတို့မှာ ရှေးကပြုခဲ့သော အကုသိုလ်တွေ ရှိစေကာမူ အကျိုးမပေးရလျှင် မနေနိုင်လောက်အောင် (အပါယ် ၄-ပါးသို့ မချရလျှင် မနေနိုင်လောက်အောင်) ကြီးကျယ်သော အကုသိုလ်ကံများကား အကျိုးပေးသင့်သမျှ ပေးပြီးဖြစ်၍

www.dhammaransi.com

နောက်ထပ် အကျိုးပေးဖို့ရာ အကုသိုလ်ကံကြီးများ မရှိသလောက် နည်းပါးလေပြီ၊ ထို့ကြောင့် ယခုဘဝ၌ ကြီးကျယ်သော အကုသိုလ် ကံများကို နောက်ထပ် မဖြစ်ရအောင် စောင့်စည်း၍ ကြိုးကြိုးစားစား ပါရမီဖြည့်သွားလျှင် ကောင်းသောဘသို့ ရောက်ဖို့ရန်မှာ မလွဲနိုင်တော့ပြီ၊ တကယ်တမ်း လိုချင်ပါမူ နိဗ္ဗာန်နှင့် နီးလှပေပြီ။

ယခုဘဝကား သေရေး ရှင်ရေးထက် အရေးကြီးသော ဘဝပေတည်း၊ ယခုဘဝ၌ မေ့မေ့လျော့လျော့နှင့် ခပ်ပေါ့ပေါ့ နေသွားကြလျှင် သံသရာမှ ကျွတ်လွတ်ဖို့အတွက် မျှော်လင့်ချက် ဝေးလှ၏၊ ယခုဘဝ၌ အားရပါးရ ကြိုးစားကြလျှင်ကား အထက်တန်းရောက်ဖို့လည်း မခက်, သံသရာမှ လွတ်ဖို့လည်း မခက်တော့ပြီ၊ သို့အတွက် ကိုယ်စီကိုယ်င စိတ်ထား မြင့်မြတ်အောင် ပြုပြင်လျက် အကုသိုလ်များကို အထူးဆင်ခြင်ကြပြီးလျှင် ပြခဲ့သော ဝတ္ထုကို ထောက်ထား၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို နေ့စဉ်ကြိုးစားကြပါ၊ ထိုကဲ့သို့ကြိုးစား၍ စိတ်ကောင်းထားသူသည် ဘဝအဆက်ဆက်၌ သူတော်ကောင်းနှင့် တွေ့၍ ထိုသူတော်ကောင်းအထံမှ ကောင်းသော ဩဝါဒကို ရနိုင်ပါ၏၊ ထိုဩဝါဒ အတိုင်း နေထိုင်လျှင် အပါယ် မကျနိုင်တော့ဘဲ ပါရမီ အဆင့်ဆင့် ရနိုင်ပါသည်။

သူတော်ကောင်းဆိုသည်မှာ- (၁) ငါးပါးသီလကိုလုံခြုံသူ, (၂) ငါးပါး သီလ၌ မပါသေးသော ဒုစရိုက်များကို ရှောင်လေ့ရှိသူ, (၃) ဣဿာ မစ္ဆရိယ မဖြစ်အောင် သတိထားသူ, (၄) ဒါနစသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို စွမ်းနိုင်သမျှ ပြုလေ့ရှိသူသာတည်း။

သံဃာ့ရှိခိုး ဂါထာအဖွင့်
ကျက်မှတ်ရန်

ဧဝံ နဝဟိ ဂုဏေဟိ၊ လောကမှိ ဝိဿုတံ ဂဏံ။
သာသနံ စိရဓာတာရံ၊ ဝန္ဒာမိ တီဟိ သာဒရံ။

ဧဝံ နဝဟိ ဂုဏေဟိ၊ ဤသုပ္ပဋိပန္နတာ, အစလာသည့်, ကိုးဖြာသော ဂုဏ်တော် အပေါင်းတို့ဖြင့်။ လောကမှိ၊ ဘဝဂ်ဆုံးအောင်, ဘုံသုံးဆောင်၌။

www.dhammaransi.com

ဝိဿုတ်၊ တိတ္ထိတို့ဘောင်, လွန်မြားမြောင်သည့်, ဟန်ဆောင်သံဃာ, အဖြာဖြာထက်, အရာရာဖြင့်, ဂုဏ်ရည်တင့်၍, ကြီးမြင့်ထင်ရှားပေထသော။ သာသနံ၊ ကမ္ဘာ့ကမ္ဘာ, လွန်လေပါလည်း, တစ်ခါတစ်ဖန်, ကြုံရန်ခဲကပ်,အမြတ်ရတနာ, ဤသာသနာတော်မြတ်ကြီးကို။ စိရဓာတာရံ၊ဘုရားလက်ထက်, အဆက်ဆက်မှ, မပျက်ရအောင်,ပို့ချသင်ယူ, ဆောင်ရွက်တော်မူလာပေထသော။ ဂဏံ၊အတွင်းစိတ်ဓာတ်, မြင့်မြတ်ကြည်လင်, သူတော်စင်ကောင်း, အရိယာ သံဃာတော်အပေါင်းကို။ တံဟိ၊ လက်အုပ်အဉ္ဇလီ၊ နှုတ်သံချီ၍, ရှင်ကြည်မနော, သုံးပါးသော ဒွါရတို့ဖြင့်။ သာဒရံ၊ လေးမြတ်ကြည်ညို, ရိုသေခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝန္ဒာမိ၊ ဂုဏ်တော်ထုံမွှမ်း, ပုံတော်မှန်းလျက်, ချီးမွမ်းထောမနာ, ပဏာညွတ်ကျိုး, လက်စုံမိုး၍, ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား။

[ဂုဏ်တော် ၉-ပါးကို သံဃာ့ ဂုဏ်တော်ဖွင့် အစဉ် ပြခဲ့ပြီ။]

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

တိတ္ထိတို့ဘောင် ကြီးမြင့်ထင်ရှားပေထသော။ ။ဘာသာတိုင်း၌ ဘုရားအပြင် တပည့် သံဃာများလည်း ရှိကြရိုးပင် ဖြစ်ပေ၏၊ တိတ္ထိတပည့် ဟူသမျှတို့ထက် ဘုရားရှင်၏ အရိယာ ဖြစ်ပြီးသော တပည့် သံဃာတော်များကအရာရာ၌ ဂုဏ် အရည်အချင်း သာလွန် ကျော်စောတော်မူကြပေသည်။

ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးကြီး။ ။ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်အခါ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ သူဌေးတစ်ဦးသည် ရေချိုးရာမှ စန္ဒကူးနံ့သာတုံးကို ရသဖြင့် သပိတ်လုပ်စေပြီးလျှင် "ယခုကာလ၌ရဟန္တာတွေ အလွန်ပေါများနေပေသည်၊ ရဟန္တာအစစ်ရှိလျှင် ဤသပိတ်ကို တန်ခိုးဖြင့် ဆောင်ယူပါလော့"ဟု ကြွေးကြော်ပြီးလျှင် အတောင် ၆၀-မြင့်သော ဝါးကြီးကို စိုက်ထောင်ကာ သပိတ်ကို ဆွဲထားလေသည်၊ ထိုအခါ တပည့် သံဃာများနှင့်တကွ တိတ္ထိဘုရား ဆရာကြီးများကိုယ်တိုင် လာ၍ ဈာန်ပျံတော့မည့် ဟန်ကိုပြရာ, တပည့်များက "အရှင်ဘုရား သပိတ်ကလေး တစ်လုံးအတွက် အဖိုးများစွာ ထိုက်သော တန်ခိုးတော်ကိုပြတော် မမူပါနှင့်ဘုရား"ဟု ဆွဲကြ ငင်ကြ တောင်းပန်ကြ၍ ဟန်ကိုပြလျက် ပြန်ကြလေသည်။

www.dhammaransi.com

ဤနည်းအတိုင်း ဟန်ပြလျက် အချိန်ကုန်ပြီးနောက် ၄-ရက်မြောက်၌ကား အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်၏ တိုက်တွန်းချက်အရ အရှင်ပိဏ္ဍောလ မထေရ်သည် သုံးဂါဝုတ်လောက်ရှိသော ကျောက်ဖျာကြီးကို ခြေမဖြင့်တို့ယူ၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ အထက်ကောင်းကင်၌ ချာန်ပုံ့လေရာ, တစ်ပြည်လုံး အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ဆူကာ "အရှင်ဘုရား သတိထားတော်မူပါ, ကျောက်ဖျာကြီးကျလာပါမည်, သတိ ထားတော်မူပါ" ဟု လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ဦးခေါင်းပေါ်မှာ ကွယ်ကာ ကြလျက်တောင်းပန်သူက တောင်းပန်, ဗန်း, ဆန်ကောစသည်ကိုဦးခေါင်းပေါ် တင်၍ ကွယ်ကာသူက ကွယ်ကာ, အိမ်တွင်းမှာ ပုန်းသူကပုန်းနှင့် တရုန်းရုန်း လှုပ်ရှားနေလေသည်။ [ချာန်အဘိညာဉ်၏ တန်ခိုးသည် လေးသောအရာ ပေါ့, ပေါ့သောအရာ လေးအောင် ပြုနိုင်၏။]

ထို့နောက် အတော်ကြာအောင် လှည့်ဝဲပြီးမှ သူဌေးကြီး၏ ပင့်လျှောက်ချက်အရ ကျောက်ဖျာကြီးကို သူ့နေရာချ၍ ကောင်းကင်မှ ဆင်းသက်တော်မူသည်၊ ဤသို့လျှင် ဘုရားရှင်၏သာဝကဖြစ်သော သံဃာတော်များသည် တိတ္ထိတို့၏ ဟန်ဆောင်သံဃာများနှင့် အနေအထိုင်မှစ၍ ဂုဏ်အရည်အချင်းအားဖြင့် အရာရာကွာခြားလျက် ကြီးကျယ် ထင်ရှား ပါပေသည်။ [စူဠဝဂ္ဂပါဠိတော် ခုဒ္ဒကဝတ္ထု ခန္ဓက။]

သာသနာ သုံးရပ်

(၁) ပရိယတ္တိသာသနာ—ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာ ကျမ်းစာများ။

(၂) ပဋိပတ္တိသာသနာ—တရားတော်အတိုင်း ကျင့်ကြံအားထုတ်မှု။

(၃) ပဋိဝေဓသာသနာ—မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်တရားကို သိကြ ရကြမှု။

သံဃာတော်သည် သာသနာတော်မဟုတ်, သာသနာ့ဝန်ဆောင်များသာတည်း၊ ထိုသာသနာ့ဝန်ဆောင် ဖြစ်ကြသော သံဃာတော်များ၏ တာဝန်ကား အထက်ပါ သာသနာသုံးမျိုးကို ကိုယ်တိုင်အားထုတ်ခြင်း, သူတစ်ပါးတို့ကို နားလည်အောင် ပို့ချဟောပြခြင်းအားဖြင့် ကွယ်ပျောက် မသွားအောင် စောင့်ရှောက်ရခြင်းတည်း။

www.dhammaransi.com

ဘုရားလက်ထက် ဆောင်ရွက်တော်မူ။ ။ဤသာသနာသုံးရပ်ကို မကွယ်ပအောင် ဘုရားလက်ထက်တော်မှစ၍ ကျမ်းဂန်တတ်သည့်ပညာရှိ အပေါင်းတို့သည် အဆက်ဆက် ဆောင်ရွက်တော် မူလာခဲ့ကြ လေသည်၊ အကယ်၍ ရှေးရှေးက သံဃာတော်များသည် ကိုယ်ကျိုးအတွက် သက်သက်ကြည့်၍ တရားကိုချည်း အားထုတ် နေခဲ့ကြသော် လည်းကောင်း, ရဟန်းသံဃာများကို အဆက်ဆက်စာပေမပို့ချဘဲ အေးအေးနေခဲ့ကြသော်လည်းကောင်း, ဒကာဒကာမတွေကိုသာ ဟောပြော၍ နေခဲ့ကြသော်လည်းကောင်း, ဤသာသနာသုံးရပ်သည် ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးနောက် မကြာခင် ကွယ်ပျောက်ခဲ့ရာ၏၊ စာချဆရာတော်တို့၏ အပင်ပန်းခံလျက် ကျမ်းဂန်ပြုခြင်း, အဆက်ဆက်စာပို့ချခြင်းကြောင့်သာ ယခုတိုင်အောင်ပင် ဤသာသနာတော်ကြီးကိုအားလုံး တွေ့ကြုံရပေသည်၊သာသနာတော်တည်တံ့ရေးကို သတိပြုမိသောအခါကျမ်းပြု စာချ ဆရာတော်များသည် အထူးကြည်ညိုလေးစားစရာ ကောင်းလှပါပေသည်၊ ထို့ကြောင့် ကျမ်းဂန်တတ်သိ ပညာရှိများကို "ဘုရားအရာထား၍ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်စား သာသနာပြု ပုဂ္ဂိုလ်များ"ဟု မြွက်စားခဲ့ကြပေသည်။

သာသနာဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံအစဉ်

ပထမသင်္ဂါယနာတင်ခြင်း။ ။ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီး နောက်၌ ၃-ရက်လောက်အကြာမှာ အရှင်မဟာကဿပရှေ့တွင် ရဟန်းတစ်ပါးက မဖွယ်မရာစကားဖြင့် ရှင်တော်ဘုရားကို ထိပါးပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီး၍ လေးလမြောက်မှာ အရှင်မဟာကဿပ ကိုယ်တိုင် ကြီးကြပ်၍ ပိဋကတော်များကို စီစဉ်ကာ သင်္ဂါယနာတင်ခဲ့ရသည်။ [အားလုံးပေါင်း၍ တညီတညွတ်တည်း ရွတ်ဆိုကြခြင်းကို "သင်္ဂါယနာတင်ခြင်း"ဟု ခေါ်ရသည်၊ သံ+ဂါယနာ၊ သံ=စုပေါင်း၍+ဂါယနာ=ရွတ်ဆိုခြင်း။]

ဒုတိယသင်္ဂါယနာတင်ခြင်း။ ။ထို့နောက် အနှစ်တစ်ရာလောက် ကြာပြန်လျှင် ရဟန်းအချို့တို့ ငွေအလှူခံမှုကြောင့် "အရှင်မဟာယသ"တိုက်တွန်းချက်အရ ဒုတိယသင်္ဂါယနာ တင်ခဲ့ရ ပြန်သည်။ [မအပ်ရာ ငွေအလှူခံမှုကား သို့ကလောက်ပင် အရေးကြီး၏။]

www.dhammaransi.com

တတိယ သင်္ဂါယနာ တင်ခြင်း။ ။ထို့နောက် ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံ၍ အနှစ် ၂၃၅-နှစ်မြောက်တွင် ဓမ္မာသောကမင်းကြီး၏လက်ထက်မှာ သာသနာတော်ဝင်၍ တိတ္ထိတို့ နှောင့်ယှက်မှုကြောင့် "အရှင် မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ" အမှူးပြုလျက် တတိယ သင်္ဂါယနာ တင်ခဲ့ရပြန်သည်။

စတုတ္ထ သင်္ဂါယနာ တင်ခြင်း။ ။ထိုသင်္ဂါယနာ တင်ပြီးနောက် သာသနာတော်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းနှင့်တကွ အရပ်ရပ် ပျံ့နှံ့လေရာ, သထုံပြည် တိုင်အောင် ရောက်လာလေသည်၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ များစွာ စည်ပင်ထွန်းကားစဉ် "ဗြာဟ္မဏတိဿ" သူပုန်ဘေးကြီး ဖြစ်ပေါ်လာ၍ ပြည်ရွာ မငြိမ်မသက်ရကား ရဟန်းအများပင် မဇ္ဈိမဒေသ အိန္ဒိယပြည်ဘက်သို့ ကူးသွားကြရလေသည်။

ထိုအခါ ကျမ်းတတ်အကျော် အချို့ဆရာတော်တို့သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းမှာ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြ၍ လူအများလည်း တောထဲ၌ ပုန်းအောင်းနေရကား ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို မျှတအောင်မဆိုထားဘိ, စားကောင်းရာရာ သစ်သီးသစ်ရွက်ကိုမျှ မှန်မှန်လှူနိုင်သူ မရှိသဖြင့် ရံဖန်ရံခါ အစာအာဟာရကို မရကြပါ၊ သို့သော် နှုတ်တက်ဆောင်ထားသော ကျမ်းဂန်များကို မေ့မည်စိုးသောကြောင့် ရေစိုသော သဲပြင်ပေါ်မှာ လျောင်းပြီးလျှင် ရင်မပူရအောင် ရင်ဘတ်ပေါ်မှာ သဲစိုတင်၍ ပိဋကတော်များကို ရွတ်အံ သရဇ္ဈာယ်ကာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရှာကြပေသည်။ (လုံ့လတော် ကြီးမား၍ သာသနာတော်မှာ ကျေးဇူးတော်များကြပါပေစွ။)

ထို့နောက် သူပုန်ဘေးကြီး ငြိမ်းအေးသွားသောအခါ အားလုံး သံဃာတော်များ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ပြန်ရောက်ကြသဖြင့် နောက်နောင်အခါ ယခုလို ဘေးကြီး ဖြစ်လာခဲ့လျှင် နောင်လာ နောက်သားတို့ ပိဋကတော်ကို နှုတ်တက်ဆောင်နိုင်ရန် ခဲယဉ်းမည်ကို မြင်တော်မူကြ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးနောက် အနှစ် ၄၅၀-လောက်မှာ ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်း၏ လက်ထက်၌ ပိဋကတော်များကို ပေရွက်ပေါ် ရေးသားစေ၍ စတုတ္ထ သင်္ဂါယနာ တင်တော်မူခဲ့ရပြန်သည်။ [စတုတ္ထ သင်္ဂါယနာ မတင်မီက ယခုကာလလို စာဖြင့် ရေးသား၍ မထားဘဲ နှုတ်တက်ရအောင် ဆောင်ခဲ့ကြပါသည်။]

www.dhammaransi.com

ပဉ္စမ သင်္ဂါယနာတင်ခြင်း။ ။စတုတ္ထသင်္ဂါယနာ တင်ပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံတွင် သထုံမှ ပုဂံသို့ သာသနာဆက်၍ အဝနေပြည်တော်၌ "ရွှေနန်းကျော့ရှင် နရပတိ" မင်း၏ လက်ထက်ရောက်သောအခါ "သိုဟန်ဘွား" ခေါ် ရှမ်းလူမျိုး နှောင့်ယှက် အုပ်စိုးလာသဖြင့် သာသနာတော် ကစဉ့်ကရဲဖြစ်ကာ ကျမ်းစာများကို မီးရှို့ပြီးလျှင် ရဟန်းတော် အမြောက်အများကို သတ်ဖြတ်ကြရာတွင် စာတတ် ပုဂ္ဂိုလ်ချည်းပင် သုံးရာကျော်လောက် ပါသွားသတဲ့၊ ထိုအခါ ကျန်ရစ်သော ရဟန်းတော်များက စာပေများကို စုဆောင်းကြရာ ဝိနည်းငါးကျမ်းတွင် ပရိဝါ ပါဠိတော်ကို ရှာဖွေမရဘဲ ရှိလေသော် အတော်ကြာအောင် လိုက်၍ရှာကြမှ နွတ်လွတ်ရသော တောကျောင်းဘုန်းတော်ကြီး "အရှင် ဒီပ" ကို တွေ့၍ ကူးယူကြရလေသတဲ့။

ထိုသို့ ကြိုးကြိုးစားစားနှင့် မြန်မာဆရာတော်များ ဆောင်ရွက်လာခဲ့ကြရာ မင်းတုန်းမင်း လက်ထက်မှာ "ပဉ္စမ သင်္ဂါယနာတင်" အနေသို့ရောက်အောင် တံဆိပ်ရ ဆရာတော်ကြီးများ ပြင်ဆင်လျက် ကျောက်ထက်အက္ခရာ တင်တော်မူခဲ့ကြပေသည်၊ ထိုမင်းတရား၏ သာသနာကို မြောက်စား ချီးမြှင့်မှုကြောင့် ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံ သာသနာတော်သည် အဘိဓမ္မာ ဘက်နှင့် ဝိနည်းဘက်၌ သီဟိုဠ် ယိုဒယား တိဘက် ဂျပန် တရုတ်ပြည်၌ရှိသော သာသနာထက် သာလွန် ကောင်းမြတ်လျက် ရှိပေသည်။

ဤသို့ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူသည်မှစ၍ သာသနာတော်ကြီး ကွယ်ပျောက်သင့်ပါလျက် မကွယ်ပျောက်ရလေအောင် ဆောင်တော်မူလာကြသော အရိယာ သံဃာတော်များနှင့် ပုထုဇဉ် ပညာရှိအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည် နောင်လာ နောက်သား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအဖို့မှာ လွန်စွာ ကျေးဇူးများကြပါပေသည်။

အထူးသတိပေးချက်။ ။ဤပြခဲ့သော စကားစဉ်အရ သံဃာ့ရတနာ၏ အကြောင်းအရာနှင့်တကွ သာသနာ့ဝန်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်များကို ရွေးချယ်တတ်လောက်ပါပြီ။ တစ်ရံတစ်ခါ သံဃာကုန်ရည်မှန်း၍လှူဒါန်းရာ၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းဆိုးကို ရွေးချယ်ဖို့မလိုပါ, ပုဂ္ဂိုလ်ကို မမှန်းဘဲ သံဃာအားလုံးကို မှန်းနိုင်ပါလျှင် သက်နီးတစ်ထည်လောက်ဖြင့်လည်း သံဃိကဒါန မြောက်ပါ၏။

www.dhammaransi.com

ကျောင်းကန်တိုက်တာ တည်ဆောက်ကိုးကွယ်ကြရာ၌ကား အတွင်းအပြင် စိတ်နေသဘောထားနှင့်တကွ အနေအထိုင် ပညာအရည်အချင်းတို့ကို အတော်ကြာအောင် စုံစမ်းပြီးမှ ကိုးကွယ်သင့်ပါသည်၊ မလုံလောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုးကွယ်မိလျှင် ကျောင်းပေါ်က နှင်ချဖို့လည်းအခက်, ဆက်လက်၍ လှူဒါန်းနေဖို့လည်း စိတ်မပါဘဲ "အေးစေဖို့ တရားနာ, ပူဇာစ အကျိုး" ဖြစ်နေတတ်ပါသည်။

ယခုကာလ၌ကား အပြင်ပန်း အပြောကောင်းကို ရွေးကာ အသံသာသာနှင့် ဂါထာကလေး ရွတ်တတ်, မိမိတို့နှင့် အလိုက်သင့် ပြောတတ် ဟောတတ်သူကို တကယ် ကျမ်းတတ်ကြီးဟု ထင်လျက် ဆက်လက် ကိုးကွယ်ကာ ပြင်၍မရအောင် "ဖွတ်ထွက်လာမှ တောင်ပို့မှန်း" သိကြရလေသည်၊ ဒကာ ဒကာမတွေက အပြောအဟောကောင်းကို နှစ်သက်မှုကြောင့် ရိုးရိုးကုပ်ကုပ်နှင့် စာပေပို့ချနေသော သာသနာ့တာဝန်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ပစ္စည်းလေးဖြာ နည်းပါးသလောက် ဟောပြောနိုင်,အိမ်ပေါက်စေ့လည်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ၌ ပေါများ ပိုမောက်လျက် ရှိလေသည်။

ထင်ရှားသော တိုက်တာ၌ စာချဘုန်းတော်ကြီး ဖြစ်ဖို့ရန်မှာ ၁၀-နှစ် ၁၅-နှစ်ခန့်မျှ ပင်ပန်းကြီးစွာ ကြိုးစားရ၏၊ ထင်ရှားသော တရားဟောပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ဖို့ရာကား ပင်ကိုက အသံကောင်းလျှင် လပေါင်း အနည်းငယ်မျှဖြင့် လုံလောက်ဖွယ် ရှိ၏၊ စာချဘုန်းကြီး ဖြစ်သည့်တိုင်အောင် ထောက်ပံ့မည့် ဒကာ ဒကာမများ ရနိုင်ခဲ၏၊ ယခင် ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ရောက်လေရာ အရပ်တိုင်း၌ ထောက်ပံ့မည့်သူ မရှားတော့ချေ၊ ပစ္စည်းလေးပါးချို့တဲ့သော စာချဘုန်းတော်ကြီး အချို့မှာ ယခင် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အောက်သို့ ကျို့ကြ၏၊ ထို့ကြောင့် ယခုအခါဝယ် စာပေပို့ချလျက် သာသနာ့တာဝန်ကို ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ နည်းပါးရုံသာမက, ရှိသမျှ အချို့မှာလည်း သာသနာ့ တာဝန်ကို ခရီးတွင်အောင် မဆောင်နိုင်တော့ချေ။

ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ရာ၌ ချွတ်ယွင်းချက်မှာ နှစ်ဖက်လုံး၌ပင် မကင်းဟု ထင်၏၊ စာချပုဂ္ဂိုလ်များသည် စာကိုသာ ပို့ချ၍ လုံးဝပင် မဟောလိုကြ၊ သာသနာတော်၏ အခြေအမြစ် အမှန်ကို နားလည်သူက မဟောပြလျှင် လူပုဂ္ဂိုလ်တို့ သိနိုင်ပါတော့မည်လော၊ ထို့ကြောင့် စာချပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဟောပြောမှု

www.dhammaransi.com

မရှိခြင်းသည် သာသနာ့ဝန်ဆောင်များအတွက် ချွတ်ယွင်းချက်တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်၏၊ လူအများကလည်း တရားနာရာ၌ အသံကောင်းမှ နာယူလိုကြ၏၊ လှူဒါန်းရာ၌လည်း သာသနာပြုလိုသောစိတ် မရှိကြ၊ သူတို့မှာ ဒါနဖြစ်လျှင် ပြီးရောဟု သဘောထားကြသည်၊ သာသနာတော်အကြောင်းကို ဟောပြောသော်လည်း ဂရုတစိုက် မနာလိုကြ၊ ဘုရားလက်ထက်တော်က နန္ဒိယသူဌေး ကျောင်းရေစက်ချ၍ နတ်ပြည်မှာ ဘုံပေါက်ကြောင်းကို နာယူကာ သူတို့၏ တွေ့ကရ ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းသော ကျောင်းအတွက် ဘုံပေါက်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ချက်ထားဟန် တူ၏၊ ဤနေရာဝယ် ဘာသာခြားတို့၏ သာသနာပြုကြပုံကို သတိပြုစေလိုပါသည်။

ဘာသာခြား အလှူ့ရှင်တို့သည် ငွေစသည်ကို လှူကြသောအခါ သာသနာကိုသာ လှူကြ၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မလှူကြ၊ ဘုန်းကြီး သီလရှင် အခေါ်ခံသူတို့ကလည်း မိမိတို့၏ စား ဝတ် နေရေးထက် ပိုမို၍ မတောင့်တဘဲ ဆိုင်ရာအလုပ်များကိုသာ တာဝန်ပေးသည့်အတိုင်း လုပ်ကြ၏၊ ထို့ကြောင့် သူတို့၏ သာသနာသည် နေရာအနှံ့ ပျံ့လျက်ရှိ၏၊ ဗုဒ္ဓသာသာဝင်တို့ကား ပုဂ္ဂိုလ်ကို လှူကြ၏၊ အလှူပစ္စည်း အသုံးကျ-မကျကိုမျှ မစဉ်းစားဘဲ အများလှူနေကျ ပစ္စည်းကိုသာ လှူကြ၏၊ အလှူခံဘက်မှာလည်း သာသနာ ကြီးပွားရေးအလုပ်ကို လုပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် တဖြည်းဖြည်း နည်းလာ၏၊ မိမိ၏ ကြီးပွားရေးကိုသာ လုပ်သူ များကြသည်၊ သို့ဖြစ်၍ နောင်လာ နောက်သား စဉ်းစားတတ်သူများ လက်ထက်၌ နည်းလမ်းကျကျ ဒါနပြုလျက် စည်းကမ်းကျကျ ဟောပြောသည်ကိုသာ ဂရုတစိုက် လိုက်နာသော သာသနာပြု ဒကာ ဒကာမများ, သာသနာ့ဝန်ဆောင် ဆရာသမားများ ပေါ်ထွန်းပါစေသား။

ဤမျှလောက် စကားအစဉ်ဖြင့် ဘုရား, တရား, သံဃာ ရတနာ ၃-ပါး ဂုဏ်တော်များ၏ အကြောင်းကို ပြဆိုရာအခန်း ပြီးပေပြီ၊ ထိုနောက် ဆက်၍ အများ မှတ်သားဖွယ်ရာ ဩကာသ-စသော ရှိခိုးခန်းနှင့် သရဏဂုံ, သီလ စသော အခန်းများ ရှိပေသေး၏၊ ထိုအခန်းများကို နားမလည်လျှင် ဘာသာရေး ဘက်၌ အောက်ကျ နောက်ကျ ဖြစ်ရလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် ဘာသာရေးဘက်၌ အချက်ကျကျ နားလည်ဖို့ရာ ထိုအခန်းများကို ဆက်လက် လေ့လာကြပါကုန်လော့။

www.dhammaransi.com

ဩကာသအဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန်

ဩကာသ ဩကာသ, ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ တည်းဟူသော သုံးပါးသော ကံတို့တွင်, တစ်ပါးပါးသော ကံကို ပြုမှားမိသည်ရှိသော် ပျောက်ပါစေခြင်းအကျိုးငှာ, ပဌမ ဒုတိယ တတိယ တစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ဘုရားရတနာ တရားရတနာ သံဃာရတနာ ရတနာမြတ်သုံးပါးတို့ကို ရိုသေမြတ်နိုးလက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်မာန်လျှော့ ကန်တော့ပါ၏။.... ကန်တော့ရသော အကျိုးအားကြောင့် အပါယ်လေးပါး ကပ်သုံးပါး ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး ရန်သူမျိုးငါးပါး ဝိပတ္တိတရားလေးပါး ဗျသနတရား ငါးပါးတို့မှ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းသည် ဖြစ်၍ မဂ်တရား ဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကို လျင်မြန်စွာ ရပါလို၏ဘုရား။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

ဩကာသ ဩကာသ။ ။ပါဠိစကားတည်း၊ မြန်မာလို"အခွင့်"ဟူသော အနက်ကို ဟော၏၊ "ရှိခိုးပါရစေ၊ အခွင့်ပြုတော်မူပါ" ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်၊ ပါဠိတော်များ၌ကား"ဩကာသံ ကရောဟိ, ဩကာသံ ဒေဟိ"စသည်ဖြင့် လာ၏၊ "အခွင့် ပြုတော်မူပါ" အခွင့် ပေးတော်မူပါ, မေးလျှောက်ပါရစေ"ဟု တစ်စုံတစ်ခုကို မေးလိုသောအခါ အသုံးပြုသော ပါဠိဖြစ်သည်၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ အခွင့်တောင်းသော စကားကို "အဝကာသိ"ဟု သုံးစွဲကြ၏၊ ထိုစကားသည် "ဩကာသ"ဟူသော ပါဠိနှင့် အတူပင်ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် ဤရှိခိုးခန်း၌ ပါသော "ဩကာသ" သဒ္ဒါသည် "အခွင့်"ဟူသော အနက်တို့, "အခွင့်ပေးတော်မူပါ" ဟူသော အနက်အရှည်ကို ပြသော ပါဠိစကားတည်း၊ အလေးပြုသောအားဖြင့် "ဩကာသ, ဩကာသ"ဟု ၂-ကြိမ် ဆိုခြင်းဖြစ်သည်၊ အချို့အရပ်၌ ၃-ကြိမ် တိုင်အောင် ဆိုသေး၏၊ အပြစ်မရှိပါ။

ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ တို့တွင်။ ။(ကာယ=ကိုယ်+ကံ=အမှု၊) ကိုယ်ပြုမှုကို"ကာယကံ"၊နှုတ်ပြောမှုကို"ဝစီကံ"၊ စိတ်ကြံမှုကို"မနောကံ"ဟု

www.dhammaransi.com

ဆိုသည်၊ "ထိုကဲ့သို့သုံးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသောကံကို ဘုရား တရား သံဃာ များ၌လည်းကောင်း, ဆရာသမား မိဘ ဘိုးဘွား အစရှိသော လူကြီးသူမ များ၌လည်းကောင်း,အပြုမှားအပြောမှားအကြံမှားဖြစ်လို့ရှိလျှင်ထိုအပြစ်များ ကင်းရှင်းပြေပျောက်ပါစေခြင်း အကျိုးငှာ ရှိသေစွာ ကန်တော့ပါ၏"ဟူလို။

ပဌမ ဒုတိယ တတိယ။ ။ပါဠိစကားများပင် ဖြစ်၏၊ တစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်ဆိုသော စကားနှင့် သဘောတူပင် ဖြစ်၏၊ ၁-ကြိမ်က ၂-ကြိမ်၊ ၂-ကြိမ်က ၃-ကြိမ်တိုင်အောင် ရှိခိုးကန်တော့ခြင်းသည် အထူးလေးစားရာ ရောက်သဖြင့် "သုံးကြိမ်တိုင်အောင် ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏"ဟု ဆိုလိုသည်။

ဘုရားရတနာ။ ။"ရတန"သဒ္ဒါလည်း ပါဠိစကားပင်တည်း၊ "နှစ်သက် မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏"ဟူသောအနက်၊ "အလေးအမြတ်ပြုအပ်၏" ဟူသောအနက်၊ "အဖိုးများစွာ ထိုက်တန်၏" ဟူသောအနက်၊ "အတူမရှိ မြတ်၏" ဟူသောအနက်၊ "အလွန်ရခဲ၏" ဟူသောအနက်၊ "မြင့်မြတ်သူ အထက်တန်း လူတို့၏ အသုံးအဆောင်" ဟူသော အနက်များကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် လောက၌ စိန်ကျောက်စသော အရာဝတ္ထု, ဆင် မြင်းစသော အရာဝတ္ထု, သားကောင်း သမီးကောင်းစသော အရာဝတ္ထုများကို "ရတနာ" ဟု ခေါ်ကြသည်၊ ထိုရတနာကို ရသူတို့မှာ နှစ်သက်မွေ့လျော် အပျော်ကြီး ပျော်ကြ၏၊ ရပြီးသော ရတနာကိုလည်း လွန်စွာလေးမြတ်ကြ၏၊ အဖိုးများ စွာ ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ရဖို့ရန်လည်း ခဲယဉ်းလှ၏၊ ရှေးဘုန်း ရှေးကံ ရှိသူတို့သာ ရနိုင်ကြ၏၊ ဘုန်းကံနည်းသူတို့မှာ မရနိုင်ပါ။

ထို့အတူ ဆိုင်ရာဂုဏ်တော်များနှင့် ပြည့်စုံကြသော ဘုရားစစ် တရားစစ်နှင့် အရိယာ သံဃာတော်များသည်လည်း ရတနာပင် ဖြစ်တော်မူကြ၏၊ ကမ္ဘာ များစွာလွန်သော်လည်း တစ်ခါတစ်ရံ တွေ့ကြုံဖို့ရန်ခဲယဉ်းလှ၏၊ တွေ့ကြုံရသော အခါ လွန်စွာ ကျက်သရေရှိ၏၊ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သူမှာလည်း ထိုရတနာ သုံးပါးကြောင့် လွန်စွာ နှစ်သက် မွေ့လျော် ရွှင်ပျော်ရ၏၊ အတုအယောင် ရတနာ ရှိသကဲ့သို့ ဟန်ဆောင် ဘုရား တရား သံဃာများလည်း အလွန် ပေါများ၏၊ မမှန်သော ရတနာကို ကိုးကွယ်မိပြန်လျှင် ဤ တစ်ဘဝတွင်

www.dhammaransi.com

ကိစ္စမရှိလှသော်လည်း နောင်သံသရာအရေးမှာ ကြောက်ရွံ့ဖွယ်ကောင်းလှ၏။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း, တကယ်နားလည်သော ပညာရှိများနှင့်လည်းကောင်း, တိုင်ပင်၍ ကိုးကွယ်ရာ၏။

"ပညာရှိ"ဟူရာ၌လည်း လောကီအရာမှာ ပညာရှိသော်လည်း ကိုးကွယ်ဖို့အရေး၌ ပညာရှိချင်မှ ရှိမည်၊ ယခုခေတ်၌ အနောက်တိုင်းသားတို့သည် လောကီပညာရှိများ ဟုတ်ကြပေ၏၊ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်မှု ပညာရှိကားလွန်စွာ နည်းပါးသည်၊ မကြာမီက မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဘုရင်ခံ လုပ်သွားသူသည် "မြန်မာများသည် စေတီ ပုထိုး ကိုးကွယ်ရာ၌ ကုသိုလ်ရသည်ဟု အယူရှိကြ၏" စသော စကားကို သူတို့နိုင်ငံမှာ ပြောလေ၏၊ မြန်မာတို့သည် စေတီ ပုထိုးကို ကိုးကွယ်ရာ၌ ဘာကိုရည်ရွယ်၍ ကိုးကွယ်ကြောင်းကို သူတို့ စစ်ဗိုလ် အရာရှိ သင်းချိုင်းသွား၍ အရိုအသေ ပေးခြင်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍မျှ မကြည့်မိရှာလေ။

ရှိခိုး—ပူဇော်—ဖူးမြော်—မာန်လျှော့—ကန်တော့ပါ၏။ ။လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပါ၏၊ ပစ္စည်းလေးပါး လှူသောအားဖြင့်လည်းကောင်း, ဟောပြောသမျှကို လိုက်နာသောအားဖြင့် လည်းကောင်း ပူဇော်ပါ၏၊ ကြည့်ရှု ဖူးမြော်ပါ၏၊ ရတနာသုံးပါးနှင့်စပ်လျှင် ဟိတ်ဟန်မပြဘဲ မာန်မာနလျှော့၍ ကန်တော့ပါ၏၊ "အပြစ်ရှိလျှင် ပြေပျောက်ပါစေသတည်း" ဟူလို။

အပြစ်ပြေ—မပြေ။ ။ထိုကဲ့သို့ ကန်တော့လျှင် အပြစ်ပြေနိုင်—မပြေနိုင်ကို စဉ်းစားရာ၏၊ ဆရာ မိဘ ဘိုးဘွား စသည်တို့နှင့် ရတနာ သုံးပါးအပေါ်၌ ပြစ်မှားမိသော သာမန် အပြစ်တွေမှာ ပြစ်မှားခံရသူ၏ ရှေ့၌ လည်းကောင်း, ထိုသူ မရှိတော့လျှင် ထိုသူ၏ သင်္ချိုင်းသို့ သွား၍လည်းကောင်း, ထိုသို့ မသွားနိုင်လျှင် ဘုရားထံ သံဃာများ အထံ၌လည်းကောင်း, နောင်တရသဖြင့် စိတ်ပါလက်ပါ မာန်မာနလျှော့၍ ကန်တော့ရိုးမှန်လျှင် ပြေပျောက်နိုင်၏၊ အင်မတန်ကြီးလေးသော အပြစ်နှင့် သူ့အသက် သတ်ခြင်း သူ့ဥစ္စာခိုးယူခြင်း စသော အပြစ်များကား တောင်းပန် ကန်တော့ရုံမျှဖြင့် မပြေပျောက်နိုင်၊ သို့သော် နောင်တ-ရသဖြင့် ထို အကုသိုလ်မျိုး ထပ်၍ မဖြစ်နိုင်အောင် ကုသိုလ်ကိုသာ အားထုတ်နေလျှင် အချို့ အကုသိုလ်များ အကျိုး ပေးခွင့် မရတော့ဘဲ ပြေပျောက်တတ်ပါသည်။

www.dhammaransi.com

ကန်တော့ရသော အကျိုးအားကြောင့်။ ။ဤ ကန်တော့ရသော ကုသိုလ်၏ အကျိုးအား အစွမ်းကြောင့် ဖြစ်မှားမိသော အဖြစ်များ ပျောက်စေလိုသည့် အပြင်, အပါယ်လေးပါးမှ လွတ်ခြင်းစသော နောက်ထပ် အကျိုးကိုလည်း အလိုရှိ၍ ဆုတောင်းပြန်သော စကားဖြစ်သည်။

အပါယ်လေးပါး

ငရဲ။ ။ကုသိုလ်ကောင်းမှု များစွာပြုခွင့် မရသော အရပ်ကို ပါဠိလို "အပါယ"၊ မြန်မာလို "အပါယ်"ဟု ခေါ်၏၊ အပါယ် ၄-ပါးကား- ငရဲ, တိရစ္ဆာန်, ပြိတ္တာ, အသူရကာယ်တည်း၊ ထိုတွင် ငရဲသည် ဤ ကမ္ဘာမြေကြီး၏အောက် ယူဇနာ တစ်သောင်းငါးထောင် ကွာဝေးသော အရပ်၌ ဥမင်လိုဏ်ကြီးသဖွယ် ဖြစ်လျက် အစဆုံး သဉ္စိုင်းငရဲ **တည်ရှိ၏၊** ထို့အောက် **အဆင့်ဆင့်** ယူဇနာ တစ်သောင်းငါးထောင်စီ ကွာခြားလျက် ကာဠသုတ်ငရဲ, သံဃာတငရဲ, ရောရုဝငရဲ, မဟာရောရုဝငရဲ, တာပနငရဲ, မဟာတာပနငရဲ, အဝီစိငရဲဟု ငရဲကြီးရှစ်ထပ် တည်ရှိသည်။

ထို ငရဲကြီးရှစ်ထပ်ဝယ် တစ်ထပ်တစ်ထပ်၌ ဘင်ပုပ်ငရဲ တစ်ထပ်, ပြာပူငရဲ တစ်ထပ်, လက်ပံတောငရဲ တစ်ထပ်, သန်လျက်ရွက်တောငရဲ တစ်ထပ်, ကြေးနီရေတွေ့စီးနေသော "ကြိမ်ပိုက်ချောင်း"ခေါ် ဝေတ္တရဏီ ငရဲတစ်ထပ်အားဖြင့် ငရဲငယ် ငါးထပ် တံတိုင်းခတ်သလို ရံပတ်၍ နေကြလေသတဲ့။ [အကျယ်ကို သင်္ဂြိုဟ် ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားသည်။]

တိရစ္ဆာန်-ပြိတ္တာ-အသူရကာယ်။ ။ဆင် မြင်း ကျွဲ နွား ခွေး ကြက် ငှက် ငါး လိပ်စသော ကုန်းနေ ရေနေ အခြေ ၄-ချောင်း, အခြေ ၂-ချောင်း သတ္တဝါတို့နှင့် မြွေ စသော အခြေမရှိ သတ္တဝါတွေကို "တိရစ္ဆာန်" ဟု ခေါ်၏၊ တစ္ဆေ မှင်စာ သရဲ သဘက် ဒုစိမ်း ဖုတ်ကောင် ကျတ်ကောင် များကို "ပြိတ္တာ"ဟု ခေါ်၏၊ အသူရကာယ် ဟူသည်ကား ပြိတ္တာ **အကြီးစားပင်တည်း၊** ထို့ကြောင့် အချို့ကျမ်းစာများ၌ အပါယ် ၄-ပါးဟု မပြဘဲ "ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ တယောပါယာ" စသည်ဖြင့် အပါယ် ၃-ပါးဟု ပြပေသည်၊ ထို တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသူရကာယ်တို့၏ နေရာဘုံမှာ သီးခြားမရှိ၊ တိရစ္ဆာန်တို့ကား လူ၏ အနီးအပါးနှင့် တောတောင် စသည်၌ နေကြသည်။

www.dhammaransi.com

ပြိတ္တာတို့တွင် အချို့ပြိတ္တာတို့မှာ သချိုင်းစသော အရပ်, ရေစ ကမ်းစသား ငါး ရလောက်သော အရပ်၌နေ၍၊ တချို့ကား သစ်ပင် အိမ် အကြိုအကြား စသည်၌ နေလျက် စိတ်နေစိတ်ထား ငယ်သော ယောကျ်ား မိန်းမကလေးသူငယ် စသူတို့ကို ခြောက်လှန့်ပူးကပ်၍ တစ္ဆေစာ ပစ်သောအခါစားသောက်ကြရ၏၊ တချို့ကား လူတို့၏ ထမင်းအကျန် ဟင်းအကျန် တံတွေးအန်ဖတ် အပုပ်အစပ်များကို ရှာဖွေ စားသောက်ရ၏။

အသူရကာယ်တို့ကား လူတို့နှင့် အတော်ဝေးကွာသော သမုဒ္ဒရာ မြစ်ကမ်းစတို့၌ နေတတ်ကြ၏၊ ရေနားမှာ နေရသော်လည်း ရေမသောက်ရ၊ "ရေသောက်မည်"ဟု သွားလျှင် သူတို့၏ အကုသိုလ်ကံကြောင့် ရေခန်းခြောက်နေသော သဲသောင်ကိုသာ တွေ့ရလေသည်၊ တချို့ ပြိတ္တာ အသူရကာယ်တို့မှာ ဘုရားတစ်ဆူနှင့် တစ်ဆူ အကြား၌ မစား မသောက်ရဘဲ အငတ်ခံ၍ နေရရှာသတဲ့။

ကပ်သုံးပါး

ပျက်စီးခြင်းကို ပါဠိလို "ကပ္ပ"၊ မြန်မာလို"ကပ်"ဟုခေါ်၏၊ ထိုပျက်ခြင်းသည် ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံး ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်းအောင် ပျက်စီးခြင်းလည်း ရှိ၏၊ ကမ္ဘာကြီးမပျက်သေးဘဲ အကြားအကြား၌ တရားကင်းမဲ့၍ အသေဆိုးသေရသော ပျက်စီးခြင်းလည်း ရှိ၏၊ ဤနေရာ၌ ကမ္ဘာကြီးမပျက်ခင် အကြား၌ သေခြင်းဆိုးနှင့် သေရခြင်းကို "ကပ်"ဟု ဆိုလိုသည်၊ "မည်သည့်မြို့ မည်သည့်ရွာ၌ ကပ်တိုက်နေတယ်"ဟု ပြောကြရသော ကပ်မျိုးတည်း၊ ထို ကပ်သည် "သတ္ထန္တရကပ်, ရောဂန္တရကပ်, ဒုဗ္ဘိက္ခန္တရကပ်"ဟု ၃-မျိုးရှိ၏၊ ထိုတွင် တုတ်ဓား သေနတ် ဗုံး အမြောက် စသော လက်နက်ဖြင့် ပျက်စီးရခြင်းသည် သတ္ထန္တရကပ် တိုက်ခြင်းပင်တည်း။

ပလိပ်ရောဂါ ကာလရောဂါ ကျောက်ရောဂါ အဖျားရောဂါ စသည်ဖြင့် မြို့နယ်အနှံ့ဖြစ်၍ ပျက်စီးရခြင်းသည် ရောဂန္တရကပ်တိုက်ခြင်းတည်း၊ မြို့နယ်အနှံ့ အပြားတို့၌ အစားအသောက် ပြတ်တော်၍ (ရှေးကလို သရောကြီးခိုင်း၍) သေရခြင်းသည် ဒုဗ္ဘိက္ခန္တရကပ် တိုက်ခြင်းပင်တည်း၊ ဤကပ်များတွင် ၁၀-နှစ်တမ်း

www.dhammaransi.com

ကျရောက်သောအခါ ကပ်တစ်မျိုးမျိုး တိုက်မည်ဟု ကျမ်းဂန်တို့၌ ဆိုသော်လည်း ယခုအခါမှာပင် အချို့အခါ အချို့တိုင်းပြည်များတွင် ထိုကပ် ၃-ပါးတို့ မကြာမကြာ တိုက်လျက် ရှိသည်။

ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး

အပြစ်ရှိသောအရပ်ကို မြန်မာတို့က "ရပ်ပြစ်"ဟု ခေါ်ကြ၏၊ အပြစ်ဆိုသော်လည်း ထူးထူးခြားခြား ဆိုးရွားသောအပြစ် မဟုတ်၊ ထိုအရပ်သို့ ရောက်နေလျှင် မဂ်ဖိုလ်ရအောင် တရားအားထုတ်ခွင့်မရသောကြောင့် မဂ်ဖိုလ်ရခွင့် မရှိခြင်းကို "အပြစ်"ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် ဤ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါးကို ပါဠိတော်များ၌ "အက္ခဏ"ဟု မိန့်တော်မူသည်။ [အက္ခဏ=အခွင့်ကောင်း ခဏကောင်း မဟုတ်သော ကာလဒေသ။] ဤ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါးကို အမျိုးမျိုးပြသော်လည်း သုတ်ပါထေယျ ပါဠိတော်လာ တစ်မျိုးကိုသာ ပြအံ့။

[ဆောင်] ဘုရားပွင့်ခါ, ပါယ်သုံးရွာနှင့်, ဒီဃာယုနတ်, မြစ်လတ်ပစ္စန်, မိစ္ဆာ ဉာဏ်ရှိ, ဉာဏ်မရှိသား, ဉာဏ်ရှိငြားလည်း, ဘုရားမဖြစ်, ကျမ်းဂန် လှစ်သည့်, ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး သရုပ်တည်း။

၁,၂,၃။ **ဘုရားပွင့်ခါ, ပါယ်သုံးရွာနှင့်။** ။ဘုရားပွင့်နေဆဲ အခါ ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အပါယ်သုံးဘုံ၌ ဖြစ်ရသူများ။ (အသူရကာယ်ကို ပြိတ္တာ မျိုး၌ သွင်းယူ။)

၄။ **ဒီဃာယုနတ်။** ။အသက်ရှည်သော နတ်ဗြဟ္မာကို "ဒီဃာယုနတ်"ဟု ဆိုသည်၊ ဘုရား ပွင့်ဆဲအခါ လွန်စွာ အသက်ရှည်၍ ဘုရားရှင်ကို မဖူးတွေ့နိုင်သော အသညသတ် ဗြဟ္မာများနှင့် အရူပ ဗြဟ္မာများတည်း။ [အသညသတ် ဗြဟ္မာများသည် ခန္ဓာကိုယ်သာရှိ၍ စိတ်ဝိညာဉ် မရှိ၊ အရူပဗြဟ္မာများကား စိတ်ဝိညာဉ်သာရှိ၏၊ခန္ဓာကိုယ်မရှိ၊ထို့ကြောင့် ထိုဗြဟ္မာနှစ်မျိုးသည်ဘုရားပွင့်သော်လည်းတရားမနာနိုင်ရှာကြပေ။]

၅။ **မြစ်လတ်ပစ္စန်။** ။ဘုရားရှင်နှင့် ရဟန်းတော်များ မရောက်နိုင်ရာ အစွန်အဖျား တောတောင်အကြား (ပစ္စန္တရစ်သား) လူရိုင်းများကို ဆိုသည်။ [ယခုအခါ၌ကား မြန်မာနိုင်ငံသည် ပစ္စန္တရစ် မဟုတ်။]

www.dhammaransi.com

၆။ **မိစ္ဆာဉာဏ်ရှိ။** ။ဘုရားပွင့်ဆဲအခါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဉာဏ်ရှိသူများ။

၇။ **ဉာဏ်မရှိသား။** ။ဘုရားပွင့်ဆဲအခါ တရားကို နားလည်လောက်သော ဉာဏ်မရှိသူများ။ [ဤ ဆိုခဲ့သော ၇-မျိုးသည် ဘုရားပွင့်ဆဲ အခါ၌ ဖြစ်သူများတည်း။]

၈။ **ဉာဏ်ရှိငြားလည်း ဘုရားမဖြစ်။** ။တတ်သိ နားလည်လောက်သော ဉာဏ် ရှိသော်ငြားလည်း ဘုရား မပွင့်သောအခါ လူဖြစ်ရသူများ။

ရန်သူမျိုး ငါးပါး။ ။၁-ရေ၊ ၂-မီး၊ ၃-ခိုးသူ၊ ၄-အမွေခံသားသမီးဆိုး၊ ၅-မင်းဆိုး၊[မချစ်အပ်သောသူကို ရန်သူမျိုးငါးပါး၌ သွင်းမှားကြ၏၊ မိမိက မုန်းနေရုံဖြင့် ရန်သူမဟုတ်နိုင်၊ အမွေခံ သားဆိုး သမီးဆိုးသော် လျှင်(မိဘကို မကြာခဏ ဒုက္ခပေးတတ်, စုဆောင်းထားသော ပစ္စည်း များကို ဖြုန်းသုံးပစ်တတ်သောကြောင့်) ရန်သူအစစ်ဖြစ်သည်။]

[ဆောင်] ရေ-မီး-သူခိုး, မွေခံဆိုးနှင့်, မင်းဆိုးအပြား, ရန်မျိုးငါး, မှတ်သား လေကွဲ, အမှန်တဲ့။

ဝိပတ္တိတရား လေးပါး။ ။ဖောက်ပြန် ချွတ်ယွင်းချက်ကို "ဝိပတ္တိ" ဟု ခေါ်၏၊ ဝိပတ္တိတရား လေးပါးကား....

၁။ **ကာလဝိပတ္တိ။** ။မင်းဆိုး မင်းယုတ် အုပ်စိုးသောအခါ။

၂။ **ဂတိဝိပတ္တိ။** ။အပါယ်လေးပါးတို့၌ ဖြစ်ရခြင်းကို မကောင်းသော ဂတိဖြစ်၍ "ဂတိဝိပတ္တိ"ဟု ဆိုသည်။

၃။ **ဥပဓိဝိပတ္တိ။** ။ရုပ်အဆင်း-အင်္ဂါကို "ဥပဓိ"ဟု ခေါ်သည်၊ အင်္ဂါ ချို့တဲ့ခြင်းကို "ဥပဓိဝိပတ္တိ"ဟု ဆိုသည်။

၄။ **ပယောဂဝိပတ္တိ။** ။ကိုယ်မှု နှုတ်မှုကို "ပယောဂ"ဟု ဆို၏၊ အသိ အလိမ္မာ မရှိ, သတိ, ဝီရိယလည်း မရှိဘဲ ပြုမှု ပြောမှု ကြံစည်မှုကို "ပယောဂ ဝိပတ္တိ" ဟု ဆိုသည်။

[ဆောင်] ဖောက်ပြန် ချို့ယွင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၊ ခေါ်လျှင်း ဝိပတ္တိ။ ကာလ-ဂတိ၊ ဥပဓိမှ၊ ပယောဂ၊ လေး၀ မှတ်လေဘိ။

www.dhammaransi.com

ဗျသနတရားငါးပါး။ ။ပျက်စီးခြင်း ဆုံးပါးခြင်းကို ပါဠိလို "ဗျသန"ဟု ခေါ်၏၊ ဗျသနတရား ငါးပါးကား....

၁။ ဉာတိဗျသန—ဆွေမျိုးများ ပျက်စီးခြင်း။

၂။ ဘောဂဗျသန—စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပျက်စီးခြင်း။

၃။ ရောဂဗျသန—အနာရောဂါ ဖြစ်ခြင်း။

၄။ ဒိဋ္ဌိဗျသန—မိစ္ဆာအယူကို ယူခြင်း။

၅။ သီလဗျသန—သီလ ပျက်ခြင်း။

[ဆောင်] ဆုံးရှုံးပျက်ပြား၊ ပြစ်မှုများ၊ ခေါ်ငြား ဗျသန။
ဉာတိ-ဘောဂ၊ ရောဂ-ဒိဋ္ဌိ၊ သီလထည့်၊ ငါးရှိသရုပ်ပြ။

အခါခပ်သိမ်း....ရပါလို၏။ ။ဤမကောင်းသောတရားတို့မှ အခါခပ်သိမ်း ဘဝတိုင်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းသည်ဖြစ်၍.... "သံသရာ၌ ကြာရှည်မကျင်လည်ရဘဲ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို အမြန်ရပါလို၏"ဟု ဆုတောင်းသည်။[တောင်းတိုင်းရ-မရကို ဆုပေးအဖွင့်၌ ပြမည်။]

ဩကာသရှိခိုး အမျိုးမျိုး။ ။ဤ "ဩကာသ" ရှိခိုးပုံသည် ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံ၌ အမျိုးမျိုးရှိနေ၏၊ စာလာပေလာ မဟုတ်သောကြောင့် "မည်သည့်နည်းက မှန်၍ မည်သည့်နည်းက မှားသည်"ဟု မဆိုသာ၊ အများနှင့် ဆိုင်အောင် ရှေးဆရာကြီးတို့ သင့်လျော်ရုံ ရေးပေးရာမှ တွင်ကျယ်၍ သုံးစွဲလာဟန်တူသည်၊ ယခုအခါ ဘုရားရှိခိုးတိုင်း သီလခံယူတိုင်း၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ မှန်လျှင် အားလုံးလိုပင် သုံးစွဲနေကြ၍သာ အဓိပ္ပာယ် ရေးလိုက်ရပါသည်၊ ကိုယ်တိုင်က ကျေနပ်လှ၍ ရေးခြင်းမဟုတ်ပါ။

လက်ထက်တော်က ရှိခိုးပုံ။ ။ဘုရားလက်ထက်တော်၌ကား ဘုရားအထံတော် သံဃာအထံတော်သို့ ဆည်းကပ်ရှိခိုးလာသောအခါ ရိုသေစွာ လက်အုပ်ချီပြီးနောက် သင့်ရာအရပ်က ထိုင်လျက် လျှောက်ထားဖွယ် စကားများကို လျှောက်ထားကြရိုး ရှိပါသည်၊ ပြန်သော အခါ၌လည်း ပင်ကိုက ဘုရား တရား သံဃာကို ကိုးကွယ်သူမဟုတ်ဘဲ ယခုမှကြည်ညိုသဖြင့် ကိုးကွယ်မည့်သူ

www.dhammaransi.com

ဖြစ်လျှင် "တပည့်တော်သည် ဘုရား တရား သံဃာများကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ပါ၏။ ယနေ့မှစ၍ ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူ ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ" ဟု လျှောက်ထား၍ အရိုအသေ ပေးကာ ပြန်သွားလေ့ ရှိကြသည်။

ယခုအခါ သကြၤန်တွင်း ဝါဆိုဦးစသော နေ့ကြီးရက်ကြီးများ၌ ဆရာမိဘ ဘိုးဘွားစသူတို့ကို ကန်တော့ကြရမှာလည်း "ဩကာသ, ဩကာသ" က စ၍ အချို့ ကန်တော့ကြ၏၊ သူ့နေရာနှင့်သူ မသုံးတတ်ကြ၊ ထို့ကြောင့် အချိန်၏ တန်ဖိုးကို နားလည်ကြသော အမျိုးသား အမျိုးသမီးတို့သည် "ဩကာသ" အစချီသော ရှိခိုးခြင်းကို နေရာတိုင်း အသုံးမပြုကြဘဲ ရိုသေစွာ အနားသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် လျှောက်ထားဖွယ် နာယူဖွယ်များကို လျှောက်ထား နာယူပြီးလျှင် ရှိခိုးဝတ်ချ၍ ပြန်ဖို့ရာပင်ဖြစ်သည်၊ အထူးရိုသေလောက်သော ဆရာသမား, သံဃာအများ, ရုပ်ပွားစေတီတော်အထံမှ ပြန်လာသောအခါ ထိုဆရာသမား စသည်ကို ကျောပေး၍ မပြန်ဘဲ လက်အုပ်ချီကာ ခပ်စောင်းစောင်း ပြန်လာ ပြီးနောက် သင့်တော်လောက်သော နေရာရောက်မှ ဖြောင့်ဖြောင့် ပြန်လှည့်ကြလျှင် သာ၍ပင် ယဉ်ကျေးရာ ရောက်ပါလိမ့်မည်။

ယခုကာလ များစွာသော မြို့ရွာတို့၌ကား ရုပ်ပွားတော် ဆရာတော်ကြီး စသော ရိုသေလောက်သောဌာနကို ဖူးမြော်ပြီးနောက် ရုပ်ပွားတော် ဆရာတော်ကြီးတို့၏ မျက်မှောက်မှာပင် ကျောပေး၍ ပြန်သွားတတ်ကြသည်၊ ထိုသို့ ပြန်သွားခြင်းကား လူမျိုးခြားများ၏ သူတို့ဘုရားကို အရိုအသေ ပြုခြင်းနှင့် ကွာခြားလှသဖြင့် အဘက်ဘက်က လူမျိုးဘာသာ တန်းမြင့်လိုသော အမျိုးသမီး အမျိုးသားတို့ ပြုပြင်သင့်ကြပါသည်။

အခါကြီး ရက်ကြီးများ၌

ကန်တော့နည်း အမျိုးမျိုး

မိဘကို ကန်တော့ပုံ။ ။မိခင်, ဖခင်, (မိဘ-၂ပါး) တို့၏ ကျေးမွေး သုတ်သင် ပွဲပြင်ဆုံးမ စောင့်ရှောက်ခဲ့သမျှကျေးဇူးများကိုရည်စူး၍ ဤရေချမ်း

www.dhammaransi.com

ဖြင့် (ဤမုန့်ဖြင့်) (ဤပန်းဖြင့်) (ဤဖယောင်းတိုင်ဖြင့်) ရှိသေလေးမြတ်စွာ ကန်တော့ပါ၏၊ ဤကန်တော့ရသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကြောင့် ပြစ်မှားမိသော အပြစ် တစ်စုံတစ်ခုရှိခဲ့သော် ပြေပျောက်၍ ကိုယ်စိတ် ၂-ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာစွာ နေနိုင်သူ ဖြစ်ရပါလို၏။

မိဘကဆုပေး။ ။ဤကန်တော့ရသော ကောင်းမှုကြောင့် အမေ့သား (သမီး), အဖေ့သား (သမီး) သည် တောင့်တသောဆုနှင့် ပြည့်စုံ၍ မိဘတို့၏ အမျိုးအနွယ်ကို မတိမ်ကောအောင် စောင့်ရှောက်နိုင်သော အမျိုးကောင်းသား(အမျိုးကောင်းသမီး) ဖြစ်နိုင်ဖို့ရာ လိမ္မာတတ်သိ ပညာရှိတစ်ယောက် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

အဘိုးအဘွား ကန်တော့။ ။အဘိုးကို ကန်တော့လျှင် မိခင် ဖခင်နေရာ၌ "အဘိုး၏"ဟု ထည့်၊ အဘွားကို ကန်တော့လျှင် "အဘွား၏"ဟု ထည့်၊ ၂-ယောက်လုံးကို ကန်တော့လျှင် "အဘိုး အဘွား၏"ဟု ထည့်၍ မိဘကန်တော့တုန်းကအတိုင်း ဆိုပါ။

အဘိုးအဘွားကဆုပေး။ ။ဤကန်တော့ရသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကြောင့် အဘိုးရဲ့မြေး (အဘွားရဲ့မြေး)သည် တောင့်တသောဆုနှင့် ပြည့်စုံ၍ အဘိုးအဘွားတို့၏ အမျိုးအနွယ်ကို မတိမ်ကောအောင် စောင့်ရှောက်နိုင်သော အမျိုးကောင်းသား(သမီး) ဖြစ်နိုင်ဖို့ရာ လိမ္မာတတ်သိ ပညာရှိတစ်ယောက် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ဆွေမျိုးများ ကန်တော့။ ။ဦးကြီး,ဦးလေး,ဘကြီး, ဘထွေး,အဒေါ်, အရီး,အဘွားကြီး,အဘွားလေး, ဘိုးကြီး, ဘိုးလေး စသော ဆွေမျိုးများကို ကန်တော့ရာ၌လည်း ဦးကြီး၏ (ဦးလေး၏) စသည်ဖြင့် ဆို၍ ကန်တော့ပါ။

ဦးကြီးကဆုပေး။ ။ဤ ကန်တော့ရသော ကောင်းမှုကြောင့် ဦးကြီးရဲ့ တူကြီး(တူမကြီး)သည် တောင့်တသောဆုနှင့် ပြည့်စုံ၍ ဦးကြီးတို့၏ အမျိုးအနွယ် မတိမ်ကောအောင် စောင့်ရှောက်နိုင်သော အမျိုးကောင်းသား (အမျိုးကောင်းသမီး) ဖြစ်နိုင်ဖို့ရာ လိမ်မ္မာတတ်သိ ပညာရှိတစ်ယောက် ဖြစ်ပါစေသတည်း။ [ဦးလေး စသူတို့ကလည်း ဤအတိုင်းဆုပေး။]

www.dhammaransi.com

သက်ကြီးဝါကြီးကန်တော့။ ။ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော သက်ကြီးဝါကြီး များကိုလည်း အဘိုး အဘွား ဦးကြီးအဒေါ်စသည်ခေါ်၍ "အဘိုး၏ကြီးရင့်သော အသက်နှင့် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာကိုရည်စူး၍ (ဤအဝတ်ဖြင့် ဤစားဖွယ် သောက်ဖွယ်တို့ဖြင့်) လေးမြတ်စွာ ကန်တော့ပါ၏၊ ဤကန်တော့ရသော ကောင်းမှုကြောင့်....စသည်ဆို။

သက်ကြီး ဆုပေး။ ။ဤ ကန်တော့ရသော ကောင်းမှုကြောင့် ငါ့မြေး (ငါ့တူ) သည် တောင့်တသော ဆုနှင့် ပြည့်စုံ၍ အမျိုးဘာသာ သာသနာ အကျိုးကို ဆောင်နိုင်သော အမျိုးကောင်းသား (အမျိုးကောင်းသမီး) ဖြစ်နိုင်ဖို့ရာ လိမ္မာတတ်သိ ပညာရှိတစ်ယောက် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ပညာသင်ဆရာကို ကန်တော့။ ။ဆရာ၏ သွန်သင်ပြသ ဆုံးမခဲ့သော ကျေးဇူးများကို ရည်စူး၍ စသည်ဆို။

ဆရာက ဆုပေး။ ။ဤ ကန်တော့ရသော ကောင်းမှုကြောင့် ဆရာ၏ တပည့်သည် အမျိုးဘာသာ....စသည်ဖြင့် သက်ကြီးဆုပေးအတိုင်း ပေးပါ။

ဆရာဘုန်းကြီး ကန်တော့။ ။ဆရာတော်၏ သီလ သမာဓိ ပညာဂုဏ်ကို ရည်စူး၍ (ဤ လှူဖွယ်ဝတ္ထုဖြင့်) ရှိသေ လေးမြတ်စွာ ကန်တော့ပါ၏.... "ဤ ကန်တော့ရသော ကောင်းမှုကြောင့်" စသည် ဆက်၍ဆို။

ဆရာဘုန်းကြီး ဆုပေး။ ။ဤ ကန်တော့ရသော ကောင်းမှုကြောင့် တောင့်တအပ်တိုင်း ပြည့်စုံ၍ အမျိုးဘာသာ သာသနာ၏ အကျိုးကို စွမ်းဆောင်နိုင်သော အမျိုးကောင်းသား (အမျိုးကောင်းသမီး) ဖြစ်နိုင်ဖို့ရာ လိမ္မာတတ်သိ ပညာရှိ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

လက်ထပ်မင်္ဂလာ။ ။လက်ထပ်မင်္ဂလာ ပြုကြရာ၌ လူကြီးမိဘတို့ကို ကန်တော့ကြ၏၊ ထိုအခါ လူကြီးမိဘတို့က ဆုပေးရန်...."နို့ရည်နှင့်ရေကို ရောနှောသည့်အခါ ၂-မျိုး ၂-စား မကွဲပြားဘဲ တစ်သားတည်း တည်နေသကဲ့သို့ ငါ့သား-ငါ့သမီး (ငါ့မြေး, ငါ့တူ စသည်) ၂-ဦး တို့လည်း မေတ္တာရေ မကွဲပြားဘဲ တစ်သားတည်း တည်စေပြီးလျှင် အိမ်ရှင် အိမ်သူတို့၏ ကျင့်ဝတ်

www.dhammaransi.com

များကို မယွင်းချွတ်အောင် စောင့်ထိန်းလျက် စိတ်ရော ကိုယ်ပါ ချမ်းသာစွာဖြင့် ဥစ္စာစည်းစိမ် တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေသတည်း"။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် နေရာဌာနလိုက်၍ ကန်တော့သင့် ဆုပေးသင့်ကြသည်၊ ကုန်းဘောင် ရာဇဝင်၌ အလောင်းမင်းတရားကြီးကို သမီးကညာ ဆက်၍ မင်းသမီးက ကန်တော့သောအခါ "ကန်တော့ရသော ဤကောင်းမှုကြောင့် ငါးမင်းမြတ်နှင့်အတူ တိုင်းသူပြည်သား လူအများကို သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်နိုင်ပါစေ" ဟူသော အဓိပ္ပာယ်မျိုးဖြင့် ဆုပေးသည်ကို သတိပြုလိုက်ဖူးပါသည်။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တို့ကား-

ဣစ္ဆိတံ ပတ္ထိတံ တုယှံ၊ ခိပ္ပံ မေဝ သမိဇ္ဈတု။

သဗ္ဗေ ပူရေန္တု သင်္ကပ္ပာ၊ စန္ဒော ပန္နရသော ယထာ။

"သင်၏ အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သော ဆုသည် လျင်မြန်စွာ ပြီးစီးပါစေ၊ တစ်ဆယ့်ငါးရက်လ၏ ပြည့်ဝခြင်းကဲ့သို့ ကောင်းသောအကြံ မှန်သမျှ ပြည့်ဝပါစေ"ဟု ဆုပေးတော်မူကြသည်။

ဩကာသအဖွင့် ပြီး၏။

ငါးပါးသီလ ခံယူပုံအစဉ်

အလှူကိစ္စ စသည်၌ ရဟန်းတော်တစ်ပါးထံ (တရားမနာမီ ရေစက်မချမီ) ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည်တတ်ကြ၏၊ ထိုသို့ ဆောက်တည်ရာဝယ် ရည်ရွယ်ချက်ကား - ဒါနပြုရာ၌ အရင်းခံ သီလရှိမှ သာ၍ အကျိုးပေး စင်ကြယ်သောကြောင့် အရင်းခံ သီလရှိသူဖြစ်အောင် ဆောက်တည်ခြင်း ဖြစ်သည်၊ နဂိုက သရဏဂုံနှင့် သီလရှိသူဖြစ်လျှင် မဆောက်တည်သော်လည်း အကျိုးမယုတ်ပါ၊ သို့ရာတွင် မြဲရာသံပတ် ဆိုသလို ထုံးစံအတိုင်း သီလယူကြစို့။

www.dhammaransi.com

လူများ ॥ ॥ "ဩကာသ ဩကာသ" စသည်ဖြင့် ထုံးစံအတိုင်း ရှိခိုးဆုတောင်း။

ဘုန်းကြီး॥ ॥ "ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်မာန်လျှော့ ကန်တော့ရသော ကုသိုလ်ကံ စေတနာတို့ကြောင့်" စသည်ဖြင့် အလိုရှိရာ ဆုကိုပေး။

လူများ ॥ ॥ "အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ" စသည် ဆို၍ သရဏဂုံသီလတောင်း။ [တချို့နေရာ၌ ဤ အဟံ ဘန္တေကို ဘုန်းကြီးက ချပေးသည်။]

ဘုန်းကြီး॥ ॥ "ယ မဟံ ဝဒါမိ, တံ ဝဒေထ"

လူများ ॥ ॥ "အာမ ဘန္တေ"။

ဘုန်းကြီး॥ ॥ "နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော" စသည် တစ်ခေါက်ချ။

လူများ ॥ ॥ "နမော တဿ ဘဂဝတော"စသည် ၃-ခေါက် လိုက်ဆို။

ဘုန်းကြီး॥ ॥ "ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ" စသည် ချပေး။

လူများ ॥ ॥ လိုက်ဆို။

ဘုန်းကြီး॥ ॥ "ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ"စသည် ချပေး။

လူများ ॥ ॥ လိုက်ဆို။

ဘုန်းကြီး॥ ॥ "တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ"စသည် ချပေး။

လူများ ॥ ॥ လိုက်ဆို။

ဘုန်းကြီး॥ ॥ "သရဏ ဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ"။

လူများ ॥ ॥ "အာမ ဘန္တေ"။

ဘုန်းကြီး॥ ॥ "ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ"ဟု ချပေး။

လူများ ॥ ॥ လိုက်ဆို။ [အစဉ်အတိုင်း "အဒိန္နာဒါနာ"စသည် ချပေး, လိုက်ဆို။]

ဘုန်းကြီး॥ ॥ "တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ သာဓုကံ ကတွာ အပ္ပမာဒေန သမ္ပာဒေထ"။

လူများ ॥ ॥ "အာမ ဘန္တေ"။

www.dhammaransi.com

ဆုပေး အဖွင့်

သီလခံယူရာ၌ ရှေးဦးအစ "ဩကာသ" စသော ရှိခိုးစဉ်ကို ဖွင့်ပြခဲ့၍, ထို ဩကာသ စသည်ကို ဆိုပြီးနောက် ဘုန်းကြီးက "ရှိခိုး ပူဇော် ဖူးမြော် မာန်လျှော့ ကန်တော့ရသော ကုသိုလ်ကံ စေတနာတို့ကြောင့်" စသည်ဖြင့် ဆုပေး၏၊ ထိုဆုပေးတိုင်း ရ-မရကို ပဌမ စဉ်းစားသင့်၏၊ ဇာတ်ဝတ္ထု များ၌ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာစသော အရှင်များအား တစ်စုံတစ်ရာဝတ္ထုကို လှူဒါန်းပြီးနောက် အလှူ့ရှင်ကိုယ်တိုင် မိမိလိုရာဆုကို တောင်း၏၊ ထိုတောင်း သော ဆုများကား သံသရာ၌ ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်လိုခြင်း, ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာတို့ကဲ့သို့ သစ္စာ ၄-ပါးကို သိမြင်လိုခြင်းများတည်း၊ အလှူခံဖြစ်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့ကလည်း ထိုတောင်းသောဆုကိုပင် "တောင့် တတိုင်း ပြည့်စုံပါစေ" ဟု ပေးတော်မူခဲ့ကြသည်။

ထိုသို့ အလှူဒါန တစ်ခုခုကို လိုလိုချင်ချင် တောင့်တအပ်သော ဆုကား ထိုတောင့်တတိုင်းပင် သင့်လျော်သောဘဝ၌ အကျိုးပေးတတ်ပါ၏၊ ဤကဲ့သို့ အကျိုးပေးရာ၌ ဆုပေးမှုကြောင့် အကျိုးရသည်မဟုတ်၊ သူ၏ ကုသိုလ်ကံ ကြောင့် အကျိုးရခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ပါ။

ယခုကာလ၌ကား "ဩကာသ" စသည်ဖြင့် ရှိခိုးပြီးနောက် "အပါယ် ၄-ပါး, ကပ် ၃-ပါး" စသည်မှ လွတ်မြောက်၍ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို လျင် မြန်စွာ ရလိုပါကြောင်း ဆုတောင်းကြ၏၊ ဆုပေးသော ဘုန်းကြီးကမူ "အသက်ရှည်ခြင်း, အဆင်းလှခြင်း" စသည်ဖြင့် မတောင်းသော ဆုကိုပါ အပိုပေး၏၊ ဆုတောင်းတိုင်း ဆုပေးတိုင်း (ကောင်းကောင်း မကျင့်ဘဲ) အကျိုးရနိုင်-မရနိုင်ကို စဉ်းစားလျှင် မရနိုင်ဟုပင် မှတ်ပါ၊ မိမိတောင်းသော ဆုနှင့် ထိုက်တန်အောင် (အပါယ်လေးပါးစသည်ဖြင့် လွတ်အောင်)ဒုစရိုက်ကို ရှောင်ကြဉ်၍ သုစရိုက် ကုသိုလ် ပုညကိရိယဝတ္ထု ကုသိုလ်များကို ပြုမှသာ (နိဗ္ဗာန်မြန်မြန် ရအောင် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်မှု, သို့မဟုတ် ပါရမီကို ကြိုးစားဖြည့်မှသာ) ဆုတောင်းအားလျော်စွာ အကျိုးရနိုင်မည်။

အကယ်၍ ဆုတောင်းတိုင်း ဆုပေးတိုင်း ရမည်ဆိုလျှင် ရှေးရှေးဘဝတို့၌ လည်း တောင်းဖူးလှသည်သာမက ယခုဘဝ၌ ယုံကြည် လောက်သော ဘုရား

ဒကာ ကျောင်းအမ လူဝင်စားတွေမှာလည်း လွန်ခဲ့သော ဘဝက အကြိမ်ရာထောင်မက ဆုတောင်းခဲ့လို့ပြီဖြစ်၍ ထိုဆုတောင်း အားလျော်စွာ ယခုဘဝ၌ ကြွယ်ဝ ချမ်းသာသော ရွှေသူဌေးတွေ ဖြစ်နေဖွယ် ရှိသည့်အပြင် ယနေ့ နက်ဖြန်ဆိုသလို မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို (အလျင်အမြန်) ရသူတွေ ဖြစ်ပေရာ၏၊ သို့ရာတွင် ယခုအခါ ထိုသို့ ဖြစ်သူကို မတွေ့မြင် မကြားသိရပါ တကား....''နိဗ္ဗာန်ကိုမြန်မြန်ရမည်''ဟု ဆိုလျှင်လည်း သူတို့တစ်တွေ လိုချင်ကြမည် မဟုတ်ချေ။

ထို့ကြောင့် စိတ်မပါတပါနှင့် တောင်းသောဆု, ဘုန်းကြီးက နှုတ်တက်ချပေးသော ဆုများကို အားကိုးနေကြခြင်းထက် ''မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ပိုင်ပိုင်ကြီး အလုပ်လုပ်ခြင်းက အကျိုးရမည်''ဟု မှတ်ပါ၊ သို့သော် အများနှင့် မဆန့်ကျင်အောင် ထုံးစံအတိုင်း ''ဩကာသ''ရှိခိုးပြီးနောက် ဆုတောင်း၍ ဘုန်းကြီးပေးသော ဆုကိုလည်း ''အာမဘန္တေ''လိုက်ကြပါလေတော့။[အပြစ်မရှိသော ကိစ္စ၌ အများနှင့် မဆန့်ကျင်သင့်ပါ။]

သရဏဂုံနှင့်
ငါးပါးသီလတောင်း အဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန်

(၁) အဟံ ဘန္တေ၊ တိသရဏေန သဟ၊ ပဉ္စသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊
အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ၊ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။
(၂) ဒုတိယမ္ပိ၊ အဟံ ဘန္တေ.... မေ ဘန္တေ။
(၃) တတိယမ္ပိ၊ အဟံ ဘန္တေ.... မေ ဘန္တေ။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

(၁) ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်(တပည့်တော်မ)သည်။ တိသရဏေန၊ သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ပဉ္စသီလံ၊ ငါးပါးသီလဟူသော။ ဓမ္မံ၊ သိက္ခာပုဒ်တရားတော်ကို။ ယာစာမိ၊ တောင်းပါ၏။ ဘန္တေ၊

www.dhammaransi.com

အရှင်ဘုရား။ မေ၊ တပည့်တော်(တပည့်တော်မ)အား။ အနုဂ္ဂဟံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ သီလံ၊ သီလကို။ ဒေထ၊ ပေးတော်မူပါကုန်ဘုရား။

(၂) ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား စသည်.... ရှေ့အတိုင်းဆို။

(၃) တတိယမ္ပိ၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား စသည်.... ရှေ့အတိုင်းဆို။

ဤ သီလတောင်းပုံ၌ မြန်မာလို ဆိုလိုရင်းမှာ— "အရှင်ဘုရား.... တပည့်တော်သည် သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်တကွ ငါးပါးသီလကို တောင်းပါ၏၊ တပည့်တော်အား သနားသဖြင့် သီလပေးတော်မူပါ"ဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်၏၊ အလေးပြုရာ ရောက်အောင် သုံးကြိမ်တောင်းရိုး ပြုကြသည်၊ ပါဠိလိုမဆိုဘဲ "တပည့်တော်အား သီလပေးတော်မူပါ" ဟု မြန်မာလို ရိုးရိုးတောင်းလည်း ပြီးစီးနိုင်၏။ [ယခုအခါ အချိန်တိုတိုနှင့် လိုရာကိစ္စ၏ ပြီးစီးခြင်းကို လိုလားသော အခါ ဖြစ်ကြောင်းကို သတိပြုသင့်ပြီ။]

လူတို့က သီလတောင်းပြီးအဆုံး၌ သီလပေးကိုယ်တော်က.... "ယ မဟံ ဝဒါမိ, တံ ဝဒေထ"ဟု ဆိုပြန်၏၊ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။ တံ၊ ထို ငါဆိုသွားသော စကားကို။ ဝဒေထ၊ လိုက်၍ ဆိုကြကုန်။ "ငါဆိုတာကို လိုက်ဆိုကြ"ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထို့နောက် လူတို့က "အာမ ဘန္တေ"ဟု ဆိုလိုက်ကြ၏၊ ဘန္တေ၊အရှင်ဘုရား။ အာမ၊အမိန့်တော်အတိုင်းပါ။ "မှန်ပါ အရှင်ဘုရား ဆိုသွားသမျှကို လိုက်၍ ဆိုပါမည်"ဟု ဝန်ခံခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤစကားဖြင့် "သင်တို့သည် သရဏဂုံကိုလည်း ကိုယ့်ဘာသာ မဆောက်တည်တတ်ကြ၊ သီလကိုလည်း မယူတတ်ကြ၊ ထို့ကြောင့် ငါက-ရှေ့က ဆိုပေးမည်, လိုက်ဆိုကြ"ဟု ဆိုရာရောက်၏၊ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ရောက်စက သရဏဂုံ-သီလကိုမျှ မဆောက်တည်တတ်, မခံယူတတ်၍ နှုတ်ဖြင့် ချပေးရသောအခါမှ ဖြစ်လာခဲ့သော စကား ဖြစ်ဟန်တူသည်၊ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ဆိုတတ်လျှင် ယခုလို နှုတ်တက်ချပေးဖွယ် မလိုပါ၊ သီလတောင်းများကိုလည်း ဆိုဖွယ်မလိုပါ။

www.dhammaransi.com

သီလပေးမှု။ ။ရဟန်း တစ်ပါးပါးက "သီလ ပေးသည်" ဟူရာ၌ ထိုရဟန်းက မိမိမှာရှိသော သီလကို "ဝေငှပေးတဲ့" အပေးမျိုး မဟုတ်၊ သီလ တောင်းပုံကို မဆိုတတ်၍ "ချပေးတဲ့" အပေးမျိုး ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် လူအချင်းချင်းလည်း သီလပေးကောင်း၏၊ ကိုယ့်ဘာသာ ဆိုတတ်လျှင် ရုပ်ပွားတော် စေတီတော်အထံ၌ မိမိဘာသာလည်း သရဏဂုံသီလကို ဆောက်တည်ကောင်း၏၊ ထိုသို့ မိမိဘာသာ သီလယူရာ၌ "ယ မဟံ ဝဒါမိ တံ ဝဒေထ" ဟု မိန့်တော်မမူသောကြောင့် "အာမ ဘန္တေ" လိုက်နေဖွယ်မလို။

ထို့နောက် သီလပေးပုဂ္ဂိုလ်က "နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ" ဟု ချပေး၍ လူအများက ၃-ခေါက် လိုက်ဆိုကြပြန်၏၊ ဤ "နမော တဿ ဘဂဝတော" စသည်ကို ရှေးက သူတော်ကောင်းများ ဘုရားရှင်ကို သတိရသောအခါ ရွတ်ဆိုလေ့ရှိသောကြောင့် ယခုကာလ နေရာတိုင်းမှာ မင်္ဂလာရှိသော စကားတစ်မျိုးအနေဖြင့် အသုံးပြုကြပေသည်။

နမော တဿ အနက်။ ။အရဟတော၊ ပူဇော်သမျှကို ခံယူတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူသော။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ နမော၊ ရှိခိုးပါ၏။

ရှေးထုံးကိုမပယ်။ ။"ဩကာသ ဩကာသ" မှ စ၍ "နမော တဿ" တိုင်အောင် စကားများသည် သရဏဂုံသီလ ဆောက်တည်ရာ၌ အရေးတကြီး သက်ဆိုင်သော စကားများမဟုတ်၊ ရှေးဆရာတို့ သိုင်းသိုင်းဝိုင်းဝိုင်း ရှိအောင် စီစဉ်ခဲ့သော စကားများသာ ဖြစ်၏၊ သို့သော် အပြစ်လည်း မရှိ၊ ဩကာသ စသည်ကို ရွတ်ဆိုခိုက်၌ ထိုက်သင့်သမျှ ကုသိုလ်ရဖွယ်လည်း ရှိသောကြောင့် ယခုအခါ စဉ်းစားဉာဏ် ရှိသူတို့က (အပိုမှန်း သိပါလျက်) မပယ်ဖျက်ကြဘဲ ရှေးစဉ်လာအတိုင်း လိုက်နေကြသည်။

ဗုဒ္ဓံဂိုဏ်းနှင့် ဘန်းဂိုဏ်း

ရှေးအခါက အောက်နိုင်ငံမှာ အဟံ ဘန္တေ ဟု ဘန္တေ-က စသောကြောင့် "ဘန်းဂိုဏ်း" ဟု လည်းကောင်း, ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဟု ဗုဒ္ဓံက စသောကြောင့်

www.dhammaransi.com

"ဗုဒ်ဂိုဏ်း" ဟု လည်းကောင်း ၂-ဂိုဏ်း ကွဲဖူးသတဲ့၊ သရဏဂုံ သီလကို ဆောက်တည်သောအခါ ဘန်းဂိုဏ်းဝင်သူများသည် "အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန"က စပြီး ယခုဆိုရိုးအတိုင်းဆို၍ ဗုဒ်ဂိုဏ်းဝင်သူများက "အဟံ ဘန္တေ" စသည်ကို မဆိုတော့ဘဲ "ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ"က စ၍ ဆိုလေ့ရှိကြသတဲ့၊ ဤ ၂-နည်းတွင် ဗုဒ်ဂိုဏ်းနည်းက လိုရင်းပြီးအောင် အကျဉ်းရုံး၍, ဘန်းဂိုဏ်းနည်းက ရှေးစနစ်အတိုင်း လိုက်သော နည်းဖြစ်သည်။

အမှာ။ ။အပြစ်မရှိသော ရှေးနည်းကို လိုက်သင့်ပါ၏၊ သို့သော် ဩဇာ အာဏာနှင့် ပညာရှိသူ ဖြစ်လျှင် အကျိုး မများသော ရှေးစနစ် တို့ကို ပြင်ရမည်သာ။ ထိုသို့ပြင်သည့်အတွက် အငြင်းပွား၍ ခိုက်ရန် မများအောင် အုပ်စီးနိုင်ဖို့ကား အရေးကြီး၏၊ မအုပ်စီးနိုင်ဘဲ ရှေးစနစ်ကို ပြင်လျှင်ကား မိမိလည်း ကသိုလ်မရ, လူအများလည်း အကုသိုလ်ပွား၍ အကျိုးမဲ့သာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

သရဏဂုံ အဖွင့်
ကျက်မှတ်ရန်

(၁) ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
(၂) ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဒုတိယမ္ပိ....ဂစ္ဆာမိ။
(၃) တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ တတိယမ္ပိ....ဂစ္ဆာမိ။

ကြည့်ရှုရန် အနက်နှင့် အဓိပ္ပာယ်

(၁) ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ် လဲလျောင်း ပုန်းအောင်း မှီခိုရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်, သိမှတ်ပါ၏။ ဓမ္မံ၊ တရားတော်မြတ်ကို။သရဏံ၊ ဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ၏။ သံဃံ၊ အရိယာသံဃာတော်မြတ်ကို။ သရဏံ၊ ဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ၏။

(၂) ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း....ရှေ့အတိုင်းဆို။

(၃) တတိယမ္ပိ၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း....ရှေ့အတိုင်းဆို။

www.dhammaransi.com

သရဏဂုံ။ ။"သရဏ+ဂမန"ဟူသော ပါဠိမှ "သရဏဂုံ"ဟု မြန်မာစကားဖြစ်လာသည်၊ (သရဏ=ကိုးကွယ်ရာဟူ၍+ဂမန=အသိအမှတ်ပြုလျက် ဆည်းကပ်ခြင်း။) "ဘုရား တရား အရိယာသံဃာသည် ကိုးကွယ်ရာ အစစ်ဖြစ်၏" ဟု အသိအမှတ်ပြုလျက် ရိုသေလေးမြတ် ဆည်းကပ်လိုသော ကုသိုလ်စေတနာကို 'သရဏဂုံ'ဟု ခေါ်၏၊ ၁-ဘုရား ကိုးကွယ်မှု, ၂-တရား ကိုးကွယ်မှု, ၃-အရိယာသံဃာ ကိုးကွယ်မှုအားဖြင့် ၃-ပါးရှိသည်၊ 'သရဏဂုံ' ၃-ပါးဟု ယခုကာလ ခေါ်ကြသည် မှာလည်း ဤ ၃-ပါးပင်တည်း၊ မိမိသန္တာန်၌ ထိုရတနာ ၃-ပါးကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်လိုသော စိတ်စေတနာဖြစ်နေကြောင်း ထင်ရှားပြဖို့ရာ "ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ"စသော ပါဠိစကားကိုဖြစ်စေ, "ဘုရား ကိုးကွယ်ပါ၏"စသော မြန်မာစကားကို ဖြစ်စေ, ရွတ်ဆိုခြင်းသည် သရဏဂုံ ဆောက်တည်ခြင်းမည်၏၊ ထိုသို့ ဆောက်တည်ရာဝယ်....

ဗုဒ္ဓံ။ ။ဗုဒ္ဓ-အရ ဘုရားဟု ဆိုရာ၌ ရုပ်ပုံ ရုပ်ပွား ဆင်းတု စေတီတော်များလောက်တွင် စိတ်မထားဘဲ ဘုရားဂုဏ်တော်ဖွင့်၍ပြခဲ့သော 'ဘုရားရှင်'ကို ရည်မှန်း၍ ထားရာ၏။

ဓမ္မံ။ ဓမ္မ-အရ တရားဟု ဆိုရာ၌ ယခုကာလ ဓမ္မကထိကတွေ သံရှည်သံတိုဆွဲ၍ ယပ်လှဲ့ ယပ်ထောင်တရားများနှင့် စာအုပ် ပေစာတွေလောက်တွင် စိတ်မထားဘဲ ဓမ္မစကြာ၊ အနတ္တလက္ခဏသုတ်၊ မဟာသတိပဋ္ဌာန် စသော ဘုရားဟော ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာကျမ်းစာအစဉ်နှင့် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရားကို ရည်မှန်းထားရာ၏။

သံဃံ။ ။သံဃ-အရ သံဃာဟုဆိုရာ၌ ယခုကာလ ရဟန်းသံဃာလောက်တွင် စိတ်မထားဘဲ သံဃာ့ဂုဏ်၌ပြခဲ့သောအရိယာသံဃာကို ရည်မှန်းထားရာ၏၊ ဤသို့ ရည်မှန်းနိုင်မှသာ "သရဏဂုံ" အစစ်အမှန်ကိုရမည်။

ကိုး-ကွယ်-လဲလျောင်း-ပုန်းအောင်း-မှီခိုရာ။ ။ရတနာ မြတ်သုံးပါးသည် အပါယ်ဆင်းရဲ သံသရာဆင်းရဲတို့၌ မကျမရောက်အောင် ဟောတော်မူသောအားဖြင့် စောင့်ရှောက်တော် မူပေရကား....

ကိုး=ရတနာသုံးပါးကို ကိုးစားရာ (အားကိုးစရာ) ဟူ၍ လည်းကောင်း,

www.dhammaransi.com

ကွယ်=ဘေးရန်ပေါ်လာလျှင် ကာကွယ်ဖို့ရာ ဟူ၍လည်းကောင်း,

လဲလျောင်း= (မိဘအပေါ်မှာ ယုံကြည်၍ သားသမီးများ လဲလျောင်း အိပ်နေသလို) ရတနာသုံးပါးကို ကောင်းစွာ ယုံကြည်၍ လဲလျောင်း ဖို့ရာဟူ၍လည်းကောင်း,

ပုန်းအောင်း= အပါယ်ဘေး မရောက်အောင် ပုန်းအောင်း နေဖို့ရာ ဟူ၍လည်းကောင်း,

မှီခို= မိဘကို သားသမီးက မှီခိုသကဲ့သို့ မှီခိုဖို့ရာ ဟူ၍လည်းကောင်း, အသိ အမှတ်ပြုလျက် "နှစ်နှစ်သက်သက် မှီဝဲဆည်းကပ်ပါ၏" ဟု ဆိုလိုသည်။

တစ်ကြိမ်ဆောက်တည် တစ်သက်တည်။ ။ဤသို့ ယုံကြည်လေးမြတ်စွာ တစ်ကြိမ်လောက် ဆောက်တည်ထားလျှင် ယုံကြည်စိတ်မပျက်သမျှ တစ်သက် လုံး "သရဏဂုံတည်သူ" မည်တော့၏၊ ထပ်ခါထပ်ခါ ဆောက်တည်နေဖွယ် မလိုပါ၊ ယခု ကာလ၌ကား သီလဆောက်တည်တိုင်း ထပ်၍ သရဏဂုံ ဆောက်တည်လေ့ ရှိကြသည်၊ သို့သော် အပြစ်မရှိ၍ ထိုနည်းကို မပယ်ဖျက် လိုပါ။

သရဏဂုံတင်ကြပုံ။ ။ရတနာ သုံးပါးကို မကိုးကွယ်လိုသော အခါ အသက်ဆုံးသောအခါ၌ သရဏဂုံပျက်၏၊ ထို့ကြောင့် တစ်စုံတစ်ယောက် အနိစ္စ ရောက်သောအခါ "ရောက်ရာဘဝက သတိရနေလျှင် သရဏဂုံယူပါစေတော့" ဟု ရည်မှန်း၍ အလောင်းကို သရဏဂုံ တင်ရိုးပြုကြသည်၊ စိတ်မရှိသော အလောင်းအတွက်ကား သရဏဂုံတင်သော်လည်း သရဏဂုံမရပါ။

သတိပြုဖွယ်။ ။ယခုကာလ သရဏဂုံ ဆောက်တည်သူတို့တွင် တချို့မှာ "ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ" စသော ပါဠိကိုရွတ်နေသော်လည်း မြန်မာလို ဘာကို ဆိုလိုကြောင်း မသိကြ၊ ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မံ သံဃံဟု နှုတ်ကရွတ်နေသော်လည်း ဘုရား တရား သံဃာအစစ်ကို နားမလည်ကြချေ၊ ထိုသို့နားမလည်သူတို့မှာ ဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော ဉာဏသမ္ပယုတ် မဟာကုသိုလ်သရဏဂုံ မရနိုင်၊ အတော်အတန် နားလည်သူ ဘုရား တရား သံဃာကို ကိုးကွယ်လိုစိတ်ရှိသူ၌ကား ဉာဏဝိပ္ပ- ယုတ် သရဏဂုံကိုမျှသာ ရဖွယ်ရှိ၏၊ လုံးလုံးနားမလည်သူတို့မှာ သရဏဂုံကိုမျှ လုံးလုံးရဖွယ်မရှိ၊ သရဏဂုံမတည်လျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်သေး၊ ထို့ကြောင့် သရဏဂုံအကြောင်းကို ကောင်းကောင်းနားလည်အောင် လေ့လာကြပါကုန်။

www.dhammaransi.com

ရတနာ ၃-ပါးနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်

ဘုရား တရား။ ။ယခုအခါ စဉ်းစားလေ့ရှိသူတို့သည် "ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ" စသော သရဏဂုံ၌ "သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရမည်၊ စေတီတော်များကား ဘုရားရှင်၏ အရိုး ဓာတ်တော်ကို ဌာပနာ ထားရာ ဖြစ်၍လည်းကောင်း, ရုပ်ပုံ ဆင်းတုတော်များမှာ ဘုရားရှင်၏ ပုံတော်ကို စွမ်းနိုင်သမျှ အတုပြုလုပ်ထားသော ပုံတော်များဖြစ်၍ လည်းကောင်း, ဘုရားရှင်ကိုရည်မှန်း၍ ကိုးကွယ်ပူဇော်ရာ ဌာနများဖြစ်ကြသည်" ဟု နားလည်ကြပေပြီ၊ တရားကို ကိုးကွယ်ရာ၌လည်း "ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့ကို ပယ်ရှားနိုင်သော မဂ်တရား-ဖိုလ်တရား-နိဗ္ဗာန်တရားတော်များနှင့် ဘုရားဟောတော်မူအပ်သော တရားစစ် တရားမှန်များကို ကိုးကွယ်ရမည်" ဟု နားလည်ကြပေပြီ။

သံဃာ။ ။"သံဃာကို ကိုးကွယ်ပါ၏" ဟု သရဏဂုံတည်ဆောက်ရာ၌ကား စိတ်ထဲမှာ ရဟန်း သံဃာ အမျိုးမျိုး ပေါ်လာသောကြောင့် ကျေကျေနပ်နပ် ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်လိုစိတ် မဖြစ်နိုင်ကြ။ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ ဘုန်းကြီးတို့ ကလေးအရွယ်က စိတ်နေစိတ်ထားကို ပြန်၍သတိရတော့သည်၊ ဘုရားရှိခိုးရာ၌ ကလေး၏စိတ်သည် ရှေ့မှာရှိသော စေတီတော် ဆင်းတုတော်ထက် ပိုလွန်၍ ဘုရားရှင် အစစ်တိုင်အောင် မမှန်းနိုင်ခဲ့ပါ၊ အထက်တန်းစာကို သင်ရသော အခါကျမှ စေတီတော် ဆင်းတုတော်များကို ရှိခိုးတိုင်း ဘုရားရှင် အစစ်ရောက်အောင် ထွင်းဖောက်၍ အာရုံပြုနိုင်ပါသည်။

ထို့အတူ ပုထုဇဉ် ရဟန်းသံဃာများကို စေတီတော် ဆင်းတုတော်များကဲ့သို့ သဘောထား၍ အရိယာဖြစ်ပြီးသော ရဟန်းသံဃာများကို ဘုရားအစစ်လို သဘောထားလျက် စဉ်းစားကြည့်သောအခါ အတော် စိတ်ရှင်းသွားပါလိမ့်မည်၊ စေတီတော် ဆင်းတုတော်များကို ရွှေတိဂုံ-မဟာမြတ်မုနိတို့ကဲ့သို့ အလွန် အဆင့်အတန်းမြင့်နေသည်ကိုလည်း ဖူးတွေ့ကြရ၏၊ ဘုရားဒကာ ဘုရားအမနှင့် ကိုးကွယ်သူ ရွာသားတို့ အပြုအပြင်မတတ်မှုကြောင့် မသပ္ပာယ်သော စေတီတော် ဆင်းတုတော်များကိုလည်း (မလှမရှောင်သာ) မြင်ရတွေ့ရ၏။

သပ္ပာယ်သော စေတီတော် ဆင်းတုတော်များကို ဖူးမြင်ရသော အခါ လွန်စွာ အားရ၍ သက်တော်ထင်ရှား ဘုရားကိုလည်း သတိရသကဲ့သို့ အဆင့်

www.dhammaransi.com

အတန်း မြင့်မြင့်နှင့် တရားကျင့်နေသော, သာသနာ့ တာဝန်ကို အားသွန် ကြိုးစားနေသော ရဟန်းသံဃာတော်များကို ဖူးမြော်ရသောအခါ "ဩော်.... ဘုရားလက်ထက်တော်၌ အရှင် မဟာကဿပ စသော, သံဃာတော်များသည် ဤသို့ ကျင့်တော်မူကြပေလိမ့်မည်၊ အရှင် သာရိပုတ္တရာ, အရှင် မောဂ္ဂလ္လာန်, အရှင် ဥပါလိ, အရှင် အနုရုဒ္ဓါ, အရှင် အာနန္ဒာ, အရှင် ရာဟုလာ စသော သံဃာတော်များသည် ဤသို့ပင် သာသနာ့တာဝန်ကို အားသွန်ကြိုးစားတော်မူကြပေလိမ့်မည်" ဟု အရိယာသံဃာတော်များ ထင်မြင်လာအောင် နှစ်သက်ခြင်းကို ဆောင်နိုင်ကြပေလိမ့်မည်၊ ထိုကဲ့သို့ ထင်မြင်လာအောင်လည်း သတိထားမိကြပါစေ။

မသပ္ပာယ်သော စေတီ ဆင်းတုတော်များကို တွေ့ရသောအခါ "ဒီ ရပ်သူနယ်သားတွေ အသိအလိမ္မာ နည်းသေးလို့ ယခုလို စေတီ ဆင်းတုတော်များ မသပ္ပာယ် မတင့်တယ်ဘဲ ရှိနေကြရသည်၊ ရပ်သူနယ်သားတို့ အသိအလိမ္မာ တိုးပွားလာလျှင် ဤစေတီ ဆင်းတုတော်များကို သားနား သပ္ပာယ်အောင် ခြယ်လှယ်နိုင်ပေလိမ့်မည်" ဟု ရပ်သူ နယ်သားတို့၏ အသိဉာဏ်ကို မြင့်တင်လိုသော စိတ်ဆန္ဒသာ ဖြစ်ပေါ်လာ၍ ဆင်းတု စေတီတော်များ၏ မသပ္ပာယ်မှုကို အပြစ်မမြင်နိုင်သကဲ့သို့, ထိုအတူ အဆင့်အတန်း မမြင့် မကြွယ် မသပ္ပာယ်သော ရဟန်းသံဃာတော်များကို တွေ့ရပြန်လျှင်လည်း သာသနာ့ကို ကိုးကွယ်သော လူတစ်စု၏ အသိဉာဏ် နည်းမှုကိုသာ အပြစ်တင်ကာ မတော်မလျော်သွားလာ နေထိုင်သူတို့ အပေါ်မှာ အပြစ်မတင်သာဘဲ ရှိပါလိမ့်မည်။

ဘုရားပေးသော သရဏဂုံ။ ။ဘုရားရှင်သည် "ဆတ္တ" မည်သော တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားတစ်ယောက်အား ဗုဒ္ဓ-ဓမ္မ-သရဏဂုံပေးတော်မူပြီးနောက်သံဃာ့သရဏဂုံ ပေးတော်မူရာ၌ "အရိယာသံဃာတော်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လော့" ဟု မိန့်တော်မူပါသည်၊ (ဆတ္တမာဏဝက ဝိမာနဝတ္ထု၊) ထို့ကြောင့် ယခုအခါ "သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ=သံဃာတော်ကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ပါ၏" ဟု သရဏဂုံ ဆောက်တည်ရာ၌ အရိယာ သံဃာကိုသာ ရည်မှန်း၍ ဆောက်တည်ကြပါလေ၊ သံဃာနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းသော အခါလည်း သုပ္ပဋိပန္နတာ စသော ဂုဏ်တော်များနှင့် ပြည့်စုံပြီးသော အရိယာ သံဃာတော်များကိုသာ အာရုံပြုရပါသည်၊ သံဃာ့ဂုဏ်တော်ဖွင့်၌ အရိယာ သံဃာတော်များချည်း ပါဝင်ပုံကို

www.dhammaransi.com

ပြန်၍ သတိပြုပါ၊ ရတနသုတ် ပရိတ်တော်လာ သံဃာ့ဂုဏ်ကို ပြရာ၌လည်း အရိယာ သံဃာတော်များသာ ဖြစ်ပါသည်။

ပုထုဇဉ်သံဃာလည်း မလွတ်။ ။သက်တော်ထင်ရှား ဘုရားမရှိသော ယခု အခါ၌ ဘုရားရှင်ကို လှူဒါန်းပူဇော်လိုလျှင် ဘုရားကိုရည်မှန်း၍ စေတီတော် ဆင်းတုတော်ကိုသာ လှူဒါန်း ပူဇော်ရတော့သကဲ့သို့, ထို့အတူ အရိယာ သံဃာကို ရည်မှန်း၍ လှူဒါန်း ပူဇော်လိုလျှင် တွေ့ရာကြုံရာ ပုထုဇဉ် သံဃာ ကိုလည်း လှူဒါန်း ပူဇော်ကြရတော့သည်၊ "အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ=အရိယာ သံဃာတော်သည် အတူမရှိ ကောင်းသော လယ်ယာမြေပင်တည်း"ဟု မိန့် ဆိုတော်မူချက်အရ ပဌမတန်း လယ်မြေကိုမရလျှင် ဒုတိယတန်းလယ်ယာမြေမှာ ပင် စိုက်ပျိုးရသကဲ့သို့, ပဌမတန်း သံဃာကို မရလျှင် သီလ သမာဓိ ပညာအား ဖြင့် ဒုတိယတန်း ပုထုဇဉ်သံဃာတော်ကိုရှာ၍ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ဖို့ တာဝန် မှာ တိုင်းသူပြည်သားတို့ အသိဉာဏ်ပေါ်၌သာ တည်၏၊ အချုပ်မှာ-ပုဂ္ဂိုလ် ကောင်းကို ရွေးချယ်၍ ကိုးကွယ်နိုင်မှသာ အကျိုးများများရမည်ဟု ဆိုလို ပါသည်။

ဒုတိယတန်း လယ်ယာမြေမရှိလျှင် တတိယတန်း လယ်ယာမြေ၌လည်း စိုက်ပျိုးကြရသကဲ့သို့, ထို့အတူ တတိယတန်း ပုထုဇဉ် သံဃာများကိုလည်း (သံဃာကိုရည်မှန်း၍ လှူဒါန်းပူဇော်နိုင်လျှင်) ထိုက်သင့်သမျှ အကျိုးရမည့် အကြောင်းကိုလည်း ခွဲထွင် စဉ်းစားကြပါလေ။ သာသနာ ဆုတ်ယုတ်သည် ထက် ဆုတ်ယုတ် လာသောအခါ "လည်ပင်း၌ သင်္ကန်းပတ်ထားသော ရဟန်း အတုကိုပင် သံဃာမှန်း၍ လှူဒါန်းနိုင်လျှင် မရေမတွက်နိုင်အောင် အကျိုး ရနိုင်၏"ဟု ဒက္ခိဏဝိဘင်္ဂသုတ်၌ ဟောတော်မူပါသည်။

ဤ သရဏဂုံကို ဆောက်တည်ပြီးသည့် အဆုံး၌ သီလပေးကိုယ်တော်က.... "သရဏဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ"ဟု ဆို၏၊ သရဏဂမနံ-သရဏဂုံသည်။ ပရိပုဏ္ဏံ-သင်တို့ သန္တာန်မှာ ပြည့်စုံပြီ၊ "သရဏဂုံတည်ပြီ"ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထို့နောက်လူများက "အာမ ဘန္တေ-မှန်ပါ့ဘုရား"ဟု လိုက်ကြပြန်၏၊ ဘုရားရှေ့မှာ မိမိဘာသာ သရဏဂုံကို ဆောက်တည်ရာ၌ကား ရှပ်ပွားတော်က "သရဏဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ"ဟု မိန့်တော်မမူသောကြောင့် "တတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ" အဆုံး၌ "အာမ ဘန္တေ"ဟု ဆိုဖွယ်မလိုတော့ပါ။

www.dhammaransi.com

ငါးပါးသီလ

ကျက်မှတ်ရန် သိက္ခာပုဒ်များ

(၁) ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
(၂) အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
(၃) ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
(၄) မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
(၅) သုရာမေရယ မဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

ဤ သိက္ခာပုဒ်ငါးပါးကို"ငါးပါးသီလ"ဟူ၍ လည်းကောင်း, လူတို့ အမြဲစောင့်ထိန်း ကြရသောကြောင့် "နိစ္စသီလ"ဟူ၍ လည်းကောင်း, တစ်သက်လုံး မကျိုးမပေါက်ရအောင် သူတော်ကောင်းတို့ အလေးပြုရမည့်အကျင့် ဖြစ်သောကြောင့် "ဂရုဓမ္မသီလ" ဟူ၍လည်းကောင်း, အမျိုးမျိုးပင် ခေါ်ကြပါသည်၊ သရဏဂုံတည်သူ(ရတနာသုံးပါး ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူ)ကို ဥပါသကာ ဥပါသိကာမဟု ခေါ်၏၊ ထိုဥပါသကာ ဥပါသိကာမ မှန်လျှင် ၅-ပါးသီလကို လုံခြုံစေမှသာ သင့်လျော်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် သူတော်ကောင်း ပီသအောင် ၅-ပါး သီလကိုလည်း လုံခြုံစေရပါသည်။

၁။ ပါဏာတိပါတ အဖွင့်

ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ကြည့်ရှုရန် အနက်နှင့် အဓိပ္ပာယ်

ပါဏာတိပါတာ၊ သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်ခြင်းမှ။ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ၊ ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း, ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ၊

www.dhammaransi.com

စိတ်၌မြဲစွာ, ဆောက်တည်ပါ၏။ "သူတစ်ပါးအသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏" ဟူလို။

သူတစ်ပါးအသက် သတ်ခြင်းမှ-ဟူရာ၌ လူ၏ အသက်ချည်းသာမက, မိမိမှ တစ်ပါး အသက်ရှိသော သတ္တဝါအားလုံး၏ အသက်ကို "သူတစ်ပါးအသက်" ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် သက်ရှိသတ္တဝါ မှန်လျှင် တိရစ္ဆာန် အမျိုးမျိုး, ကြမ်းပိုး, သန်းဥ, ခရု, ယောက်သွား, ကျွဲ, နွား, စသည်တို့၏ အသက် ဟူသမျှကို မသတ်ရ။

သတ်-ဟူရာ၌ တကယ် သေစေလို၍ ကိုယ်တိုင်သော် လည်းကောင်း, သူတစ်ပါးကို စေခိုင်း၍သော်လည်းကောင်း သတ်မှသာ သတ်ရာရောက်သည်၊ လမ်းသွားယင်း မတော်တဆ နင်းမိ၍ သေသွားခြင်း စသည်များမှာ သတ်ရာ မရောက်ပါ။

ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း, ကောင်းမြတ်သော-ဟူရာ၌ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်ထားလျှင် သူ့အသက် သတ်မှုမှ ရှောင်ကြဉ်ရသည်၊ မရှောင် ကြဉ်လျှင် သိက္ခာပုဒ်ပျက်၏၊ ထို့ကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်သည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ကုသိုလ်အကျင့်ကို "သိက္ခာ"ဟု ခေါ်သည်၊ ပုဒ်-ဟူသည် **ကား** မြန်မာလို "တည်ရာ"ဟူသော **စကား**နှင့် အဓိပ္ပာယ်တူသော(ပဒ)ပါဠိ ပျက်စကားတည်း၊ ထို့ကြောင့် များစွာသော ကုသိုလ်အကျင့်တို့၏ တည်ရာကို "သိက္ခာပုဒ်"ဟုမှတ်ပါ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်တစ်ပါး လုံခြုံလျှင် ကုသိုလ်အကျင့်တွေ များစွာ တိုးတက်၍ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် "များစွာသော ကုသိုလ်တရား၏ တည်ရာ အခြေခံဖြစ်သော အကျင့်သိက္ခာ"ဟု ဆိုလိုသည်။

ဆောက်တည်ပါ၏။ ။"ဤသိက္ခာပုဒ်ကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းမည်" ဟု (ခိုင်မြဲအောင် အိမ်ကြီး တိုက်ကြီးများကို မြေအောက်၌ စိုက်တည်ထား သလို) စိတ်ထဲ၌ စွဲစွဲမြဲမြဲ နှလုံးသွင်းထားခြင်းကို "ဆောက်တည်" ဟု ခေါ် သည်၊ ထို့ကြောင့် သူတစ်ပါးထံသို့ မသွားဘဲလည်း မိမိဘာသာ "ပါဏာတိ ပါတာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ"ဟု ပါဠိလို ရွတ်ဆို၍ ဖြစ်စေ, "သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏"ဟု မြန်မာလို ရွတ်ဆို၍ ဖြစ်စေ,

www.dhammaransi.com

ဆောက်တည်ကောင်း၏။[ဇနကမင်းသားလေးပင်လယ်ကြော၌မျောနေစဉ်က ကိုယ့်ဘာသာ ဆောက်တည်၍ ၇-ရက်ပတ်လုံး ဥပုသ် စောင့်သုံးခဲ့ပါသည်။]

ယခုကာလ၌ကား "ဘုရား ရှေ့တော် ရဟန်း သံဃာတော်များ ရှေ့၌ ဆောက်တည်မှ သီလရသည်" ဟု ထင်နေကြ၏၊ သို့သော် ဘုရားရှေ့တော် ရဟန်းသံဃာ၏ ရှေ့၌ ဆောက်တည်ထားလျှင် ဘုရားနှင့် သံဃာကို ရိုသေသော အားဖြင့် သိက္ခာပုဒ်ကို လုံခြုံအောင် အထူး စောင့်ရှောက်ဖွယ် ရှိရကား စေတီတော် ရုပ်ပွားတော်နှင့် သံဃာတော် ရှေ့၌ ဆောက်တည်ခြင်းသည် သာ၍ ခိုင်မြဲဖွယ် ရှိသောကြောင့် ယခုကာလ ဆောက်တည် ကြပုံကိုလည်း အပြစ် မရှိ၍ ကောင်းလှပါပေသည်။

မဆောက်တည်သူ လွန်ကျူးပြစ်။ ။ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို မဆောက်တည်ဘဲ သူ့အသက်ကို သတ်လျှင် အပြစ်ရှိ-မရှိ စဉ်းစားရာ၏၊ ငါးပါးသီလခေါ်သော သိက္ခာပုဒ်များသည် ဆောက်တည်သည် ဖြစ်စေ, မဆောက်တည်သည်ဖြစ်စေ, လွန်ကျူးလျှင် အပါယ် ၄-ပါးသို့ ကျရောက်စေနိုင်သောကြောင့် မည်သူမဆို အမြဲစောင့်ထိန်းရမည့် ကိုယ်ကျင့်တရားဖြစ်သည်၊ "ဝိကာလဘောဇန, နစ္စဂီတ"စသော အခြား သိက္ခာပုဒ်များကိုကား မဆောက်တည်နိုင်လျှင် အပြစ် မကြီးလှ, အပါယ်သို့ မကျစေနိုင်၊ ဆောက်တည်နိုင်လျှင်ကား ဆောက်တည် ထားသော သိက္ခာပုဒ်ကို အကြောင်းပြု၍ အကုသိုလ်ဖြစ်ခွင့် မရတော့ဘဲ ကုသိုလ်တရားသာ တိုးပွားဖွယ် ရှိသောကြောင့် မည်သည့် သိက္ခာပုဒ်မဆို ဆောက်တည် နိုင်လျှင် အကျိုး များ၏၊ အပြစ်နှင့် အကျိုးကို ပြသော အောက်ပါ ဆောင်ပုဒ်ကို နှုတ်တက်ဆောင်ထားပါ။ [နောက် သိက္ခာပုဒ်များ၌ တူသော ပါဠိများ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို မရေးတော့ဘဲ ထူးရာကိုသာ ရေးတော့ မည်။]

[ဆောင်] ပါဏာတိပါတ်၊ သူ့သက်သတ်က၊ ချို့တတ်အင်္ဂါ၊ မွဲပြာ ရုပ်သွင်၊
အားအင် ချို့ယွင်း၊ လျှင်ခြင်းလည်းဝေး၊ ဘေးကို ကြောက်တတ်၊
အသက်ခံရ၊ အနာများလျက်၊ ခြွေရံ ပျက်၍၊ အသက်တိုလျ၊
ပြစ်များစွာသည်....ရှောင်က အပြန် အကျိုးတည်း။

www.dhammaransi.com

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

ပါဏာတိပါတပြုလျက် သူ့အသက်ကို သတ်လို့ရှိက....

၁။ မျက်စိ-နား-နှာ-အင်္ဂါ ခြေလက် ချို့ယွင်းတတ်ခြင်း။

၂။ ဖြစ်ရာဘဝ၌ အရုပ်-အသွင် မှဲ့ပြာ ခြောက်ညှိုး၍ စိုစိုပြည်ပြည် မရှိတတ်ခြင်း။

၃။ အားအင် ချို့ယွင်းခြင်း, (အားနည်းခြင်း)။

၄။ လျှင်မြန် ဖျတ်လတ်ခြင်းလည်း ကင်းဝေးခြင်း။

၅။ ဘေးရန် ပေါပေါက်လျှင် ကြောက်ရွံ့ခြင်း။

၆။ သူများအသတ်ကို ခံရတတ်ခြင်း, ကိုယ့်ကိုယ်တိုင် အဆိပ် စသည် စားလျက် သေရတတ်ခြင်း။

၇။ အနာရောဂါ များတတ်ခြင်း။

၈။ အခြွေအရံ ပျက်စီးတတ်ခြင်း။

၉။ အသက်တိုတတ်ခြင်း, ဤသို့ စသည်ဖြင့် အပြစ်တွေ များပြားလှလေသည်။

မူရင်းအပြစ်။ ။ပြခဲ့သော အပြစ်တို့မှာ ဝဋ်လိုက်သော အနေအားဖြင့် ဖြစ်လေရာဘဝ၌ ရဘတ်သော အဖျားအနား အပြစ်များတည်း၊ ထိုအပြစ်များအပြင် ငရဲ၌ကျရခြင်း စသော ကြီးလေးသော အပြစ်လည်း ရှိသေး၏၊ ရှေးတုန်းက အိမ်ရှင်မတစ်ယောက်သည် ဧည့်သည်အတွက် ချက်ပြုတ်ကျွေးဖို့ရာ ဟင်းလျာ မရှိသောကြောင့် အိမ်မှာရှိသော ဆိတ်မကလေးကို သတ်လျက် ချက်ပြုတ်ကျွေးခဲ့၏၊ ထို မကောင်းမှု ပါဏာတိပါတ ကံကြောင့် သေသောအခါ ထို ဆိတ်မကလေး၏ အမွေးအရေ အတွက်နှင့်အမျှ နှစ်ပေါင်းကြာအောင် ငရဲ၌ ကျက်ခဲ့ရ၏၊ ငရဲမှ လွတ်သောအခါလည်း ဘဝများစွာ သူတစ်ပါး အသတ်ခံရ၍ သေရလေသည်။

အပြစ်ကြီး အပြစ်ငယ်။ ။အပြစ်ကြီး အပြစ်ငယ်မှာ အသတ်ခံရသော သတ္တဝါ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပမာဏနှင့် ဂုဏ်ကိုလိုက်၍ ဖြစ်၏၊ ခန္ဓာကိုယ်ငယ်လျှင်

www.dhammaransi.com

သတ်ဖြတ်ရာ၌ အားစိုက်မှု နည်းသောကြောင့် လည်းကောင်း, ဂုဏ်မရှိလျှင် သူ၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို များစွာ ဖျက်ဆီးရာ မရောက်သောကြောင့်လည်းကောင်း, သတ်ဖြတ်သူမှာ အပြစ် သက်သာ၏၊ အသတ်ခံရသူက ခန္ဓာကိုယ်ကြီးလျှင် သတ်ဖြတ်ရာ၌ လုံ့လများစွာ စိုက်ရသောကြောင့်လည်းကောင်း,ဂုဏ်ကြီးလျှင် သူ၏ ဂုဏ်သိက္ခာ အများကို ဖျက်ဆီးရာ ရောက်သောကြောင့် လည်းကောင်း, သူ့အသက် သတ်သူမှာ ကြီးလေးသောအပြစ်ကို ခံရမည်။

ရှောင်ကအပြန် အကျိုးတည်း။ ဖရှောင်ကြဉ်လို့ရှိက ဤအပြစ် တွေမှ ပြန်၍.... ၁-ကိုယ်လက်အင်္ဂါ ပြည့်စုံခြင်း, ၂-ရုပ်အဆင်း စိုပြည်လှပခြင်း, ၃-လျင်မြန် သွက်လက်ခြင်း, ၄-ဘေးရန်ကို မကြောက်ရွံ့ခြင်း, ၅-သူများ လက်ချက်ဖြင့် အသက် မသေရခြင်း, ၆-အနာရောဂါကင်းခြင်း, ၇-အခြွေအရံ မပျက်စီးခြင်း, ၈-အသက် ရှည်ခြင်းစသော အကျိုးများကို ရနိုင်ပေသည်။ လူတစ်ယောက်ကို မြင်လျှင် ဤအကျိုးအပြစ် ရပုံကို ကြည့်၍ ရှေးက ပါဏာတိပါတကံ ရှိ-မရှိကို သိနိုင်ပါသည်၊ ဤ အကျိုးအပြစ်တွေကို ဆင်ခြင်၍ ကြိုးစား ရှောင်ကြဉ် ကြပါကုန်။

၂။ အဒိန္နာဒါန အဖွင့်

အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ကြည့်ရှုရန် အနက်နှင့် အဓိပ္ပာယ်

အဒိန္နာဒါနာ၊ မပေးအပ်သော သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ။ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ၊ ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ပါ၏။ "သူတစ်ပါး ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏" ဟူလို။

မိမိမှတစ်ပါး အခြားသော လူ နတ် တိရစ္ဆာန် ဟူသမျှကို သူတစ်ပါးဟု ချည်းမှတ်ပါ၊ ထို သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း, ခါးပြတိုက်ယူခြင်း, ညာဖြန်း လှည့်ပတ်ယူခြင်း, ကုန်သန်း ရောင်းဝယ်ရာ၌ တင်း တောင်း ချိန်ခွင် အလေး စသည်ဖြင့် လည်းကောင်း, ရောင်းကုန်တိုးအောင် ရေထိုးခြင်း စသည်ဖြင့် လည်းကောင်း မရိုးမသား ယူခြင်းသည် အဒိန္နာဒါနချည်းတည်း။

www.dhammaransi.com

[ဆောင်] အဒိန္နာဒါ၊ ခိုးမိပါမူ၊ ဥစ္စာနည်းမွဲ၊ ဆင်းရဲတေ်ာဘိ၊ လိုရှိမရ၊ ဘောဂ
ပျက်စီး၊ ရေ-မီး-သူခိုး၊ မွေခံဆိုးနှင့်၊ မင်းဆိုးအပြား၊ ရန်မျိုးငါးကြောင့်၊
ပျက်ပြားဥစ္စာ၊ ဖြစ်များစွာသည်....၊ ရှောင်ခါအပြန် အကျိုးတည်း။

ကြည့်ရှုရန် အစိပ္ပာယ်

၁။ အဒိန္နာဒါနကို ပြုမိသူသည်....မွဲတတ်ခြင်း။
၂။ ဆင်းရဲတတ်ခြင်း။
၃။ ငတ်မွတ်ခြင်း။
၄။ အလိုရှိသောအရာကို မရနိုင်ခြင်း။
၅။ ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှု မတတ်ခြင်း စသည် တို့ကြောင့် စည်းစိမ် ပျက်စီးတတ်ခြင်း။
၆။ ရေ မီး သူခိုး အမွေခံသားသမီးဆိုး မင်းဆိုးဟူသော ရန်သူမျိုး ငါးပါး၏ ဖျက်ဆီးမှုကြောင့် ဥစ္စာပျက်ပြားရခြင်း၊ ဤ မကောင်း ကျိုးများကို ရတတ်၏။

မူရင်းအပြစ်။ ။ဤဩပြခဲ့သော အပြစ်တို့ကား ဝဋ်လိုက်သော အားဖြင့် ဖြစ်ရာဘဝ၌ ရတတ်သော အပြစ်များတည်း၊ ထိုအပြစ်များထက် ကြီးလေးစွာ ငရဲ ပြိတ္တာ တို့၌လည်း ဖြစ်တတ်သည်သာ၊ ရှေးတုန်းက ဈေးသည်မိန်းမ ၄-ယောက်တို့သည် အလေး ချိန်ခွင် စဉ်းလဲခြင်း စသည်ဖြင့် ပစ္စည်းများကို စုဆောင်းပြီးနောက် အရှယ်ကောင်းတုန်းမှာပင် သေကြ၍ ပြိတ္တာ ဖြစ်ကြလေ သော် မိမိတို့ ရှေးဟောင်း နှောင်းဖြစ်တွေကို မြင်ကြရံသာမက, ကျန်ရစ် သော ယောကျ်ားတို့က နောက်မယားယူကြ၍ မိမိတို့ စုဆောင်းထားခဲ့သော ပစ္စည်းတွေ သုံးဖြုန်းနေကြသည်ကို မြင်ရသဖြင့် မခံနိုင်ကြ သောကြောင့် "တရားရော မတရားရော ငါတို့ စုဆောင်းထားခဲ့တဲ့ ပစ္စည်း တွေကို နောက်သား နောက်မယားတွေက အပင်းဆို့ နေကြသတဲ့၊ ငါတို့တော့ ဒုက္ခရောက်ကုန်ပြီ" ဟု မြည်ရှိုးပေါ်ကနေပြီး ဟစ်အော်ကြသတဲ့။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် အဒိန္နာဒါန အတွက် အပြစ်များစွာ ရှိ၏၊ ဥစ္စာရှင်က ဂုဏ်ရှိသလောက် အပြစ်ပို၍ ကြီးလေး၏၊ ဥစ္စာ၏ တန်ဖိုး အလိုက်လည်း

www.dhammaransi.com

အပြစ် အကြီးအငယ် ကွဲပြားသည်၊ ရှောင်ကြဉ်လျှင် ဤအပြစ်မျိုးမှ လွတ်ကင်း၍ "ဥစ္စာပေါခြင်း" စသော အပြန်အကျိုး (၆)ပါး စသည်ကို ရနိုင်၏၊ အကျိုးအပြစ်ကို သတိထား၍ ကြိုးစား စောင့်ထိန်းကြပါကုန်။

၃။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရ အဖွင့်

ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ကြည့်ရှုရန် အနက်နှင့် အဓိပ္ပာယ်

ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ ကဲ့ရဲ့ထိုက်စွာ, ယုတ်မာသော အကျင့်မှ။ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ၊ ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ပါ၏။ "သူ့မယားကို လွန်ကျူးခြင်း(ကိုယ့်လင်မှ တစ်ပါးသော ယောကျ်ားနှင့် ဖောက်ပြားခြင်းမှ) ရှောင်ကြဉ်ပါ၏" ဟူလို။

ကာမဂုဏ်။ ။မိန်းမ ယောကျ်ား နှစ်ဦးသားတို့ ပျော်ပါး ရှင်မြူး ကြည်နူး ပေါင်းဖက်ခြင်းကို "ကာမဂုဏ်"ဟု ဆိုသည်၊ ဤသို့ ဆက်ဆံမှုကို မပြုမကျင့် ရှောင်ကြဉ်၍ စင်စင်ကြယ်ကြယ်နေနိုင်က အကောင်းဆုံးဖြစ်၏၊ သွာက္ခာတ ဂုဏ်တော်အဖွင့်၌ ပြခဲ့သော ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသား မင်းသမီးတို့ကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ရာ၏၊ မရှောင်ကြဉ်နိုင်ပါမူ ကိုယ်ပိုင် အိမ်သူ အိမ်ရှင် (ဇနီးမောင်နှံချင်း) မွေ့လျော် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲရ၏၊ ထိုသို့ မွေ့လျော်ခြင်းကို လောကအလိုက် ပညာရှိတို့ မကဲ့ရဲ့ထိုက်ပါ။

ကဲ့ရဲ့ထိုက်စွာ ယုတ်မာသော အကျင့်။ ။ကိုယ်ပိုင် ဇနီးမောင်နှံချင်းမှ လွန်ကျူးဖောက်ပြား၍ သူများပိုင် ဇနီးနှင့်လည်းကောင်း, ဆွေနီးမျိုးစပ်တို့ စောင့်ကြပ် ထိန်းသိမ်းထားသော အမျိုးသမီးများနှင့်လည်းကောင်း, အချင်းချင်း သဘောတူသည်ဖြစ်စေ, မတူသည်ဖြစ်စေ, လွန်ကျူးဖောက်ပြားသော ယောကျ်ား၏ အကျင့်, မိမိကို ပိုင်သောယောကျ်ားမှ ဖောက်ပြားလွန်ကျူး၍ တစ်ပါးသောယောကျ်ားနှင့် ပျော်မြူးသော မိန်းမ၏အကျင့်သည် ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ရာ ယုတ်မာသော အကျင့်တည်း။

www.dhammaransi.com

[ဆောင်] မိစ္ဆာစာရ၊ ကျူးလွန်ကလည်း၊ မုန်းကြသူများ၊ ရန်သူပွား၍၊ ရှားပါး လာဘ်တိတ်၊ ချမ်းသာဆိတ်၏၊ ဣတ္ထိ ပဏ္ဍုက်၊ မျိုးယုတ် ခါခါ၊ မျက်နှာမလှ၊ အရှက်ရလျက်၊လက္ခဏာဠဖန္ဒြ၊ ယှင်းသွေချိုသိမ်၊ စိုးရိမ်များစွာ၊ ချစ်သူကွာသည်....ရှောင်ခါအပြန် အကျိုးတည်း။

ကြည့်ရှုရန် အဓိပ္ပာယ်

၁။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ အားကြီးသော သူ၌ မလို မုန်းထားသူ ပေါများခြင်း။

၂။ မုန်းရုံမက ရန်သူလည်း များခြင်း။

၃။ လာဘ်ပစ္စည်းများ ပါးရှားတိတ်ဆိတ်ခြင်း။

၄။ ချမ်းသာမှု ကင်းဆိတ်ခြင်း။

၅။ မိန်းမဖြစ်ရခြင်း။

၆။ မိန်းမ မဟုတ်-ယောကျ်ားမဟုတ် ပဏ္ဍုက် ဖြစ်ရခြင်း။

၇။ ယောကျ်ားဖြစ်လျှင်လည်း အမျိုးယုတ်၌ ဖြစ်ရခြင်း။

၈။ မျက်နှာပျက်၍ အရှက်ကွဲရတတ်ခြင်း။

၉။ အင်္ဂါ လက္ခဏာ ဣန္ဒြေတို့ ယှင်းချိုသေးသိမ်ခြင်း။

၁၀။ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ အားကြီးရခြင်း။

၁၁။ ချစ်သူနှင့် ကွေကွင်းကွဲကွာရခြင်း။

မှုရင်းအပြစ်။ ။ဤပြခဲ့သော အပြစ်တို့သည် ဝဋ်လိုက်သော အားဖြင့် ဖြစ်ရာဘဝ၌ တွေ့ကြုံရတတ်သော အပြစ်များသာတည်း၊ ထိုအပြစ်များအပြင် ငရဲ၌လည်း ဖြစ်ကြရသေး၏၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ အားကြီးသော သူဌေးသား လေးယောက်တို့၏ "လောဟကုမ္ဘီ" ခေါ် သံရည်ပူငရဲမှ "ဒု-သ-န-သော" ဟု ဟစ်အော်ကြပုံကိုလည်း လူအများပင် ကြားဖူးကြလေပြီ၊ အထူး ဆင်ခြင်ဖွယ် ကောင်းသော အရှင် အာနန္ဒာအလောင်း၏ ဖြစ်ပုံလည်း ရှိသေး၏။ အရှင် အာနန္ဒာအလောင်းသည် ကမ္ဘာ တစ်သိန်းမျှ ပါရမီ ဖြည့်ပြီးနောက် ကျွတ်တမ်းဝင်တော့မည့် ဤကမ္ဘာမှာပင် တစ်ခုသော ဘဝ၌ ရွှေပန်းထိမ်သည်

www.dhammaransi.com

သား ဖြစ်၏။ ထိုဘဝ၌ကား လူလေ လူလယ်တို့နှင့် ပေါင်းမိ၍ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရ အမှုကို ပြုလေသည်။ [လူမိုက်နှင့်ပေါင်းခြင်းကား ဤမျှလောက် အပြစ်များ၏။]

ထို အကုသိုလ်ကံကြောင့် ရောရုဝငရဲ၌ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကျက်ပြီးနောက် လွတ်မြောက်လာသောအခါ မျောက်ဖြစ်၍ ဝှေးစေ့ကို ကိုက်ဖောက်ခံရ၏၊ ထိုနောက် တစ်ဘဝ၌ နွားဖြစ်၍ သင်းကွပ်(ဝှေးစေ့အထုတ်)ခံရ၏၊ ထိုနောက် လူဖြစ်သော်လည်း မိန်းမ မဟုတ်, ယောကျ်ား မဟုတ် ပဏ္ဍုက် ဖြစ်ရ၏၊ ထိုနောက် ၅-ဘဝမြောက်၌ ကုသိုလ်ကံ အခွင့်ရ၍ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရသော်လည်း ထို ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ နှောင့်ယှက်မှုကြောင့် နတ်သားမဖြစ်ဘဲ နတ်သမီးချည်း ငါးဘဝလုံးလုံး ဖြစ်ရသေး၏၊ ထိုဘဝတို့ နောက်၌ လူ့ပြည်မှာ ဘုရင့်သမီးဖြစ်ရပြန်၏၊ ထိုဘဝနောက်မှ ယောကျ်ားဘဝ ကို ပြန်၍ရလေသည်။

ဤသို့လျှင် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံအတွက် ပါရမီရှင်ကြီးသော်မှ ငရဲကျရ, ဘဝများစွာပင် အောက်ကျ နောက်ကျ ဖြစ်ရသေးသည်ကို သတိပြုလျက် တစ်သံသရာလုံးက ပါလာခဲ့သော ဝါသနာဆိုးကြီးကို တရားဖြင့် မထိန်းသိမ်း နိုင်လျှင် တကယ်တမ်း ကြည်ဖြူ၍ ချစ်သွေးတူသော အိမ်ရှင် အိမ်သူချင်းသာ ပေါင်းသင်းမိဖို့ရာ သတိပြုသင့်လှတော့သည်။

အိမ်ထောင်စုံ ၄-မျိုး။ ။၁-မြင့်မြတ်သော ယောကျ်ားက သီလလုံ၍, အိမ်သူ မယားက သီလ မလုံခြုံလျှင် နတ်သားလင်နှင့် သူသေ မယားတို့ ပေါင်းသင်းခြင်းနှင့် တူ၏၊ (သီလ မရှိသူသည် အသက်ရှင်နေသော်လည်း သေသူနှင့် မထူးပြီ၊) ၂-ယောကျ်ားက သီလမစင်ကြယ်ဘဲ အိမ်ရှင်ဇနီးက သီလစင်ကြယ်နေလျှင် သူသေလင်နှင့် အိမ်ရှင်နတ်သမီးတို့ ပေါင်းသင်းခြင်းနှင့် တူ၏၊ ၃-နှစ်ယောက်စလုံး သီလမစင်ကြယ်မူ သေသူခြင်းပေါင်းသင်းရခြင်းနှင့် တူ၏၊ ၄-ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ဦးလုံး သဒ္ဓါ, သီလ, သုတ, စာဂ, ပညာ, ဟိရီ, ဩတ္တပ္ပ ဟူသော သူတော်ကောင်း ဥစ္စာ ၇-ပါးနှင့် ပြည့်စုံ၍ စိတ်တူ သဘောတူ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူနှင့် နေထိုင်ကြလျှင် ယခုဘဝ၌လည်း စည်းစိမ်ဥစ္စာ အရှိန် အဝါ တိုးတက်လျက် နောင် သံသရာ၌လည်း ချစ်စည်းမပြေဘဲ ဘုရား

www.dhammaransi.com

အလောင်း ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသား မင်းသမီးနှင့် မဟာကပ္ပိနမင်း အနော်ဇာ မိဖုရားတို့ကဲ့သို့ နိဗ္ဗာန်ကိုပင် အတူတကွ စံမြန်းရလိမ့်မည်ဖြစ်၍ ယခုအခါ နတ်သမီး နတ်သား အသွင် ကြည်လင် ရှင်မြူး တစ်ဦးကို တစ်ဦး လွန်ကျူး ဖောက်ပြားခြင်း မရှိပါလျှင် ပြခဲ့သောအပြစ်မှ ပြောင်းပြန်ပြန်၍ အကျိုး အတန်တန်ကို စံရပေလိမ့်မည်။

၁။ လင်နတ်သားနှင့် မယားသူသေ

*ဓိမိုင်းရာဇ၊ သီလကျင့်ဝတ်၊ ဆွတ်ဆွတ်စင်ဖြူ၊ အိမ်သူမယ်လျ၊ သီလ မစင်၊ ဖြစ်ချေလျှင်မူ၊ လင်ကား နတ်သား၊ မယားသူသေ၊ မည်ရှာ ပေ၏။ [*ဓိမိုင်း=အထွတ်အထိပ်၊ အမြတ်။]

၂။ သူသေလင်နှင့် အိမ်ရှင် နတ်သမီး

ဘုန်းဝေနတ်ရှင်၊ မစင်သီလ၊ နန်းမနေသူ၊ ဖြူသည့်သီလ၊ ဖြစ်ချေကမူ၊ ဘဝ သခင်၊ သူသေ တွင်လျက်၊ အိမ့်ရှင် ဇနီး၊ နတ်သမီးအနေ၊ တည်ရှာလေ၏။

၃။ သူသေ လင်မယား

နှစ်ဆွေလင်မိတ်၊ သီလဆိတ်မှု၊ ကောင်းဟိတ်မဖွေ၊ သူသေချင်းသာ၊ မေတ္တာမျှပေ၊ ကြည်ရှာလေ၏၊

၄။ နတ်သား နတ်သမီး ဇနီးမောင်နှံ

လူ့မြေရပ်ခွင်၊ အိမ့်ရှင်အိမ်သူ၊ မြတ်ရည်တူလျက်၊ ဆုယူညီမျှ၊ လှူဒါန နှင့်၊ သီလမယိုင်၊ သဒ္ဓါ ပြိုင်မှု၊ ဘုန်းလှိုင် ကျော်ကြား၊ မိုးနတ်သား နှင့်၊ ဆွေဝါးအနီး၊ နတ်သမီးသို့၊ ကောင်းချီးအံ့ရာ၊ စုမိရှာလျက်၊ သံသာနောင်လည်း၊ ချစ်စည်းမပြေ၊ ရှည်ကြာလေ၏၊ ဘုန်းဝေပြည့်ရှင်၊ မောင့်သခင်လည်း၊ အင်ခွင်မသုံ၊ တန်ခိုး ဂုဏ်နှင့်၊ သုရုန္ဓန၊ ပြည်လုံး ခသည့်၊ ဥဒယ ဘဒ်၊ မင်းမြတ်ထွတ်ချာ၊ မဟာကပ္ပိန်၊ နရိန့်တို့လို၊ မညို သဒ္ဓါ၊ မက္ခသီလ၊ မျှားသုတနှင့်၊ စာဂစ္စာ၊ ပညာမကွေ၊ အနေတော်သင့်၊ ချစ်ပန်းပွင့်သည်....နတ်နှင့် တူစေချင်လှသော်ဝ်။

[ပဋ္ဌာဝုဓပျို]

www.dhammaransi.com

၄။ မုသာဝါဒ အဖွင့်

မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ကြည့်ရှုရန် အနက်နှင့် အဓိပ္ပာယ်

မုသာဝါဒါ၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကိုပြောဆိုခြင်းမှ။ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ၊ ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ပါ၏။ "လိမ်လည်လှည့်ပတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏" ဟူလို၊ မဟုတ်မမှန်သော စကား-ဟူရာ၌ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း, စာဖြင့် ရေး၍ လည်းကောင်း, ကိုယ်လက် စသည်ကို လှုပ်ပြ၍ လည်းကောင်း, လိမ်သမျှ ညာဖြန်းသမျှ ပါဝင်၏။

သို့သော် သူတစ်ပါး အကျိုးပျက်သွားအောင် လိမ်သော မုသားမျိုးသာ အပါယ် ရောက်ကြောင်း ဖြစ်၏၊ ကိုယ့်ဥစ္စာ မပေးလို၍ လိမ်လည်သော မုသားမျိုး, ပြက်ရယ် ပြောင်လှောင်သော မုသားမျိုး, သူတစ်ပါး၏ အကျိုး စီးပွားကို မပျက်စေဘဲ မိမိအပြစ်လွတ်အောင် လိမ်ရသော မုသားမျိုး, မိမိ၏ သားသမီးများ ပွဲလမ်း စသည်သို့ သွားလျှင် အပြစ်ဖြစ်မည်ကို မြင်၍ မသွား ချင်အောင် လှည့်ပတ် ပြောဆို အကျိုးလိုသော မိဘ၏ မုသားမျိုးမှာ ပြောလောက်အောင် အပြစ်မကြီးပါ၊ သို့သော် သိက္ခာပုဒ်ကား ပျက်ဖွယ်ရှိ၏။

[ဆောင်] မုသားစကား၊ ပြောဆိုငြားမူ၊ စကားမပီ၊ သွား မညီတည်း၊ ပုပ်ညှီ ပါးစပ်၊ ခြောက်ကပ် ကိုယ်ရေ၊ ဣန္ဒြေနောက်၊ ပုံယွင်း ဖောက်၏၊ မရောက်သြဇာ၊ နှုတ် လျှာ ကြမ်းထော်၊ လျှပ်ပေါ် လော်လည်၊ စိတ်မတည်သည်....ရှောင်ကြဉ် အပြန် အကျိုးတည်း။

ရှေးက မုသားအားကြီးသူသည်....

၁။ ယခုဘဝ၌ စကား ပီပီသသ မပြောတတ်ခြင်း။
၂။ သွားများ မညီမညွတ် ရှိခြင်း။
၃။ ခံတွင်း ပါးစပ် ပုပ်ညှီခြင်း။
၄။ ကိုယ် အရေအသား ပူရှိန်ခြောက်ကပ် စိုဖတ်ဖတ် မရှိခြင်း။
၅။ မျက်စိ-နား-စသော ဣန္ဒြေများ နောက်ကျုကျု ရှိခြင်း။
၆။ ပုံဟန်မလှဘဲ ဆိုးဝါးချွတ်ယွင်း ဖောက်ပြန်ခြင်း။

www.dhammaransi.com

၇။ သူတစ်ပါးအပေါ်၌ ဩဇာအာဏာ မတည်ခြင်း။

၈။ အပြောအဆို နှုတ်လျှာများ ထော်လော် ကြမ်းတမ်းခြင်း။

၉။ စိတ်မတည်ဘဲ လျှပ်ပေါ်လော်လည်တတ်ခြင်း၊ဤသို့ စသည်ဖြင့်အပြစ်များ၏။[မုသားပြောသူသည် ဘယ်ကိစ္စ၌မျှ မယုံကြည်ရသောကြောင့် အကြီးအကဲ မဖြစ်နိုင်။]

မူရင်းအပြစ်။ ။ဤပြခဲ့သော အပြစ်တို့ကား ဝဋ်လိုက်သောအားဖြင့် ရောက်လေရာဘဝ၌ ရတတ်သော အပြစ်များတည်း၊ တချို့ မုသားစကားမှာ ငရဲရောက်အောင်ပင် အပြစ်ကြီး၏၊ အရှင်ဒေဝဒတ်သည် သံဃာ အသင်းခွဲရာ၌ မုသားပြော၍ ခွဲရ၏၊ ထိုမုသားကြောင့် အဝီစိငရဲသို့ ရောက်ရ လေသည်၊ ဤသို့လျှင် တချို့မုသားများသည် ငရဲသို့ပစ်ချနိုင်လောက်အောင် သတ္တိကြီးမား လေသည်။

စေတိယဇာတ်

ဤကမ္ဘာ၏ ရှေးပိုင်းလောက်က စေတိယတိုင်းပြည်ဝယ် "ဥပဝရ" ခေါ် စေတိယမင်း၏ မုသားစကားမှာ ဖြူစင်သော ကောင်းကင်၌ ညီမှိုင်းသော တိမ်တိုက်ပမာ တစ်ကမ္ဘာလုံး သစ္စာတည်သောအခါဝယ် ရှေးဦးစွာ ပေါ်လာသော မုသားဖြစ်၍ နစ်နစ်ကာကာ လွန်စွာဆိုးဝါးလျက် ယခုတိုင်အောင်ပင် ထင်ရှားခဲ့လေသည်၊ ထိုမင်းကား သာမန်မဟုတ်, ကောင်းကင် ပျံနိုင်ခြင်း, နတ်သားလေးယောက် သက်တော်စောင့်ရခြင်း, ကိုယ်မှ စန္ဒကူးနံ့မွှေးခြင်း, ခံတွင်းမှလည်း ကြာညိုနံ့မွှေးခြင်းဟူသော တန်ခိုး ၄-မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသူတည်း၊ တက္ကသိုလ်၌ ပညာသင်တုန်းက ပုရောဟိတ်ကြီး၏ ညီဖြစ်သော ကောရကလမ္ဗ သည် အကျွမ်းတဝင် ချစ်ခင် ရင်းနှီးသူဖြစ်၏၊ မိမိရှင်ဘုရင်ဖြစ်လျှင် ကောရက လမ္ဗကိုပင် ပုရောဟိတ်ရာထူး တင်မည်ဟု ဝန်ခံခဲ့၏၊ သို့သော် ရှင်ဘုရင် ဖြစ်သောအခါ၌ကား ပုရောဟိတ်ဟောင်းကို ရာထူးမှ မချနိုင်၊ ပုရောဟိတ် ဟောင်းကမူ သူ၏ ရာထူးကို သားအား လွှဲအပ်၍ ရသေ့ ရဟန်း ပြုသွား လေသည်။

www.dhammaransi.com

ကောရကလမ္ဗသည် ပုရောဟိတ်ရာထူးကိုမရသောကြောင့် သူ၏နောင်တော် ပုရောဟိတ်ဟောင်းအပေါ်မှာ ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ ထုံးစံအားဖြင့်လည်း ပုရောဟိတ် ရာထူးမှာ နောင်တော်သာ လက်ကိုင် ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် နောင်တော်က အခွင့်မပြုသမျှ ထို ရာထူးကို အတင်း မပြောင်းလွှဲနိုင်ချေ၊ သို့ဖြစ်၍ ထိုရာထူး အတွက် ဘုရင်နှင့် ကောရကလမ္ဗ (သူငယ်ချင်း ၂-ယောက်တို့မှာ) အခက် ကြုံကြရတော့၏၊ တစ်နေ့သ၌ကား-ထိုရာထူးအတွက် စဉ်းစားယင်း ဘုရင်က သူ၏ သူငယ်ချင်းကို ပြောသည်မှာ-

ဘုရင်။ ။ကောရကလမ္ဗ....ရာထူးအတွက် မပူနှင့်, ငါကိုယ်တိုင် ပရိသတ် အလယ်မှာ "သင့်ကို အစ်ကိုကြီး, သင်၏ နောင်တော်ကို အငယ်" ဟု မုသားပြောမည်၊ သည်လိုဆိုလျှင် သင်က အကြီးဖြစ်၍ ရာထူးကို ရခွင့်ရှိသည်။

ကောရ။ ။မင်းမြတ်....သည်အကြံဟာ ကောင်းပါ၏၊ သို့သော် နောင် တော်က တန်ခိုးကြီးသူဖြစ်၏၊ ယခုလို မုသား ပြောလျှင် နောင်တော်က အရှင်မြတ်၏ တန်ခိုးတွေကို (တကယ် မကွယ်ဘဲ) ကွယ်ပျောက်သလို ဖြစ်အောင် လုပ်ပါလိမ့်မည်၊ မြေကြီးထဲသို့ တကယ်မဝင်ဘဲနှင့် ဝင်သလို ဖြစ်နေအောင် လုပ်ပါလိမ့်မည်၊ ထိုအခါ၌ အရှင်မင်းမြတ်က မုသား စကား မတည်ဘဲ စကားပြောင်းလွှဲသွားလျှင် အကျိုးမရှိနိုင်ပါ။

[ဤကား- နောင် ဖြစ်ခဲ့လျှင် ဘုရင် စိတ်မပျက်ရအောင် ကြိုတင်၍ တပ်နှောင်သော စကားများတည်း။]

ဘုရင်။ ။ကောရ....သည်လို စကား ပြောင်းလိမ့်မည်ဟု မထင်ပါနှင့်, မုသားကို ငါ ပြောမြဲ ပြောမည်။

ကောရ။ ။ဘယ်အခါ ပြောမည်နည်း။

ဘုရင်။ ။ယနေ့မှ နောက် ၇-ရက်မြောက်၌ ပြောမည်။

www.dhammaransi.com

ဤသို့ ဘုရင်နှင့် ကောရကလမ္ဗတို့ တိုင်ပင်ကြသော စကားသည် တစ်မြို့လုံး ပျံ့နှံ့သွား၏၊ ထိုအခါကား မုသားကို မကြားဘူးကြ၊ အတူး သစ္စာ တည်သောအခါဖြစ်၍ ဘုရင်ပြောမည့် မုသားဆိုတာ ဘယ်လိုဟာပါလိမ့်၊ "ညိုညိုလား-ရွှေရွှေလား" ဟု မုသား၏ အဆင်း အရောင် အကောင် အထည်ကိုပင် ကြိုတင်၍ စဉ်းစား ကြလေ၏၊ ထိုမျှလောက် သတင်းကြီးနေသော မုသားကို ကြည့်ရှု ကြားသိလိုကြ သော မြို့သူမြို့သားတို့သည် ဘုရင် မုသားပြောမည့်ဌာနဥ္ဇ ခုတင် ကြီး, ငယ် အသွယ်သွယ် ခင်းလျက် အလုအယက် နေရာယူကာ ၇-ရက် မြောက် နေ့ဝယ် စောစောကပင် ပရိသတ်တွေ ပြည့်ကြပ် ကျိတ်ခဲ နေလေသည်၊ ထိုသို့ ပရိသတ်စုံညီဝယ် အခြွေအရံများနှင့်တကွ ဘုရင် နှင့် ကောရကလမ္ဗတို့အပြင် ပုရောဟိတ်ဟောင်း ရသေ့လည်း ဈာန် အဘိညာဉ်ဖြင့် ကောင်းကင်မှ ဆိုက်ရောက်လာ၏၊ ထိုအခါ....

ရသေ့။ ။မင်းမြတ်...အငယ်ကို အကြီး, အကြီးကို အငယ်ဟု မုသားပြော မည်ဆိုတာ မှန်ပါသလား။

ဘုရင်။ ။မှန်ပါတယ်။

ရသေ့။ ။မင်းမြတ်....မုသာဝါဒ ဆိုတာ လွန်စွာ အပြစ်ကြီးပါတယ်၊ ရှိသမျှဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးပစ်ရုံမက, အပါယ်သို့ပင် ချတတ်ပါတယ်၊ မုသာဝါဒ ပြောဆိုသူမှန်လျှင် မိမိ ကိုယ်ကျင့်တရားကို သတ်ပစ်ရာ ရောက်ပါတယ်၊ ကိုယ်ကျင့်တရားတွေ သတ်ပစ်တဲ့ သူဟာ မိမိကိုယ်လဲ မိမိသတ်ရာ ရောက်ပါတယ်၊ မုသားပြောသူကို ကိုယ်စောင့်နတ်များလဲ မစောင့်လိုကြပါ၊ ခံတွင်းက အပုပ်နံ့များလဲ ထွက်တတ်ပါတယ်၊ ရာထူးလဲ လျော့တတ်ပါတယ်၊ [ထိုစကားကို ကြားလျှင် ဘုရင်သည် ကြောက်ရွံ့လာ၏၊ ထို့ကြောင့် သူ၏ သူငယ်ချင်း ကောရကလမ္ဗကို (ဘယ့်နှယ်လဲဟု မေးသောသဘောဖြင့်) ကြည့်ရှုလေသည်။]

ကောရ။ ။မင်းမြတ်....အစတုန်းကပင် သည်လို ပြောပါလိမ့်မည် ဟု တင်ကြို သံတော်ဦး တင်ခဲ့သည် မဟုတ်ပါလား။

ဘုရင်။ ။(အနည်းငယ် ရဲလာ၍ ပုရောဟိတ်ရသေ့ကို ပြောသည်မှာ) အရှင်ရသေ့....အရှင်က အငယ်, ကောရကလမ္ဗက အကြီး ဖြစ်တယ်။

www.dhammaransi.com

ဤ မုသားကား ယခုကမ္ဘာတွင် ပဌမဆုံး မုသားတည်း၊ ထိုမုသားစကား ပြောလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဘုရင်ကို စောင့်နေကျဖြစ်သော သက်တော်စောင့် နတ် ၄-ယောက်တို့ သန်လျက်ကိုပစ်ချ၍ ကွယ်ပျောက်ကြတော့၏၊ ဘုရင်၏ ခံတွင်းမှ ကြည်ညိုနံ့ကွယ်ပ၍ ကြက်ဥအပုပ်နံ့ ထွက်လာ၏၊ တစ်ကိုယ်လုံးမှာလည်း စန္ဒကူးနံ့ ကွယ်ပျောက်၍ အိမ်သာနံ့ကြီး ပေါ်ပေါက်လာလေသည်၊ ကောင်းကင် မှာလည်း မသွားနိုင်တော့ဘဲ မြေပေါ်သို့ ကျရောက်ရှာလေသည်။ ထိုအခါ−

ရသေ့။ ။(သနားကြင်နာသော မျက်နှာဖြင့်) မင်းမြတ်....မုသား မပြောပါနှင့်၊ အမှန်ကို ပြင်၍ပြောလျှင် တန်ခိုးဣဒ္ဓိများ မူလအတိုင်း ရှိပါလိမ့်မည်။

ဘုရင်။ ။"အသင်ရသေ့တို့က ငါ့ကို တန်ခိုးဖြင့် လှည့်ပတ် ကြသည်၊ ငါတော့ နောက်ဆုတ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ သင် ရသေ့က အငယ်၊ ကောရကလမ္ဗက အကြီးဘဲ" ဟု မုသား ပြောပြန်၏။ [ဤ ဒုတိယ မုသား ပြောသည့် အတွက် ခြေမျက်စိ ထိအောင် ခြေ ၂-ချောင်း မြေသို့ ဝင်သွားလေသည်၊ "မြေမျိုစ ပြုလေပြီ"ဟု ဆိုလိုသည်။]

ရသေ့။ ။မင်းမြတ်....မုသား မပြောပါနှင့်, မုသားပြောလျှင် မိုးလေများလဲ မမှန်မကန်ဖြစ်ကာ သတ္တဝါများ ဆင်းရဲတတ်ပါသည်၊ မှန်မှန် ပြောပါ, ဘယ်သူ အကြီးပါလဲ။

ဘုရင်။ ။"ငါ့နန်း ငါထိုင်, မခိုင် ကျိုးဟ"ဆိုသော သဘောမျိုးဖြင့် "သင်က အငယ်, ကောရကလမ္ဗက အကြီးပဲ" [ဤ တတိယ မုသား အပြောတွင် ဒူးဆစ်ထိအောင် မြေသို့ ဝင်သွားလေသည်။]

ရသေ့။ ။မင်းမြတ်....မုသားပြောသူမှာ မြွေများလို လျှာ ၂-ခွ ဖြစ်တတ်ပါတယ်၊ မှန်မှန် ပြင်ပြောလျှင် နဂိုအတိုင်း ဖြစ်နိုင်ပါသေးတယ်၊ မှန်မှန်ပြောပါ, ဘယ်သူက အကြီးပါလဲ။

www.dhammaransi.com

ဘုရင်။ ။"ငါ့လှေ ငါထိုး ပဲ့ခူးရောက်ရောက်"ဆိုတဲ့ သဘောမျိုးဖြင့် "သင်ရသေ့က အငယ်, ကောရကလမ္ဗက အကြီးပဲ" [ဤ စတုတ္ထ မုသားအပြောတွင် ခါးထိအောင် မြေသို့ ဝင်သွားလေသည်။]

ရသေ့။ ။မုသား ပြောသူတို့မှာ ဖြစ်လေရာ ဘဝ၌ စကား ပီပီသသ ဖြစ်အောင် မပြောတတ်ဘဲ စကားထစ်အသူ ဖြစ်တတ်ပါတယ်၊ မှန်မှန် ပြောပါ။ ကျွန်ုပ်တို့ ၂-ယောက်တွင် ဘယ်သူက အကြီးပါလဲ။

ဘုရင်။ ။"ငါ့မြင်း ငါစိုင်း စစ်ကိုင်းရောက်ရောက်"ဆိုတဲ့ သဘောဖြင့် "သင်ရသေ့က အငယ်, ကောရကလမ္ဗ က အကြီးပဲ"ဟု ပြောပြန်၏။ [ဤ ပဥ္စမအကြိမ် မုသားအပြောတွင် ချက်ထိအောင် မြုပ်သွားလေသည်။]

ရသေ့။ ။မင်းမြတ်........မုသား ပြောသူတို့မှာ ဖြစ်လေရာ ဘဝ၌ သားရတနာ မထွန်းကားဘဲ သမီး မိန်းမသာ ရတတ်ပါသည်၊ မှန်မှန် ပြောလျှင် နဂိုအတိုင်း ပြန်ဖြစ်နိုင်ပါသေးသည်၊ မှန်မှန် ပြောပါ၊ ဘယ်သူက အကြီးပါလဲ။

ဘုရင်။ ။"ပေါက်တဲ့နဖူး မထူးဘူး"ဆိုတဲ့ သဘောဖြင့် "သင်ရသေ့က အငယ်, ကောရကလမ္ဗက အကြီး"ဟု ပြောပြန်သည်။ [ဤ ဆဋ္ဌမ အကြိမ် မုသားအပြောတွင် သားမြတ်ထိအောင် မြုပ်သွားလေသည်။]

ရသေ့။ ။မင်းမြတ်........မုသားပြောသူတို့မှာ ဖြစ်လေရာ ဘဝ၌ သား ရသော်လည်း သားများက ကျေးဇူးမသိတတ်ဘဲ တော်ရာအရပ်သို့ ရှောင်လွှဲ၍ နေတတ်ပါသည်၊ မှန်မှန် ပြောလျှင် နဂို အတိုင်း ဖြစ်နိုင်ပါသေးသည်၊ မှန်မှန်ပြောပါ၊ ဘယ်သူအကြီးပါလဲ။

ဘုရင်။ ။"သန်းခေါင်ထက်ဖြင့် ညဥ့်မနက်တော့ဘူး" ဆိုတဲ့ သဘော ဖြင့် "သင်ရသေ့က အငယ်, ကောရကလမ္ဗက အကြီး" ဟု ပြော ပြန်၏။ [ဤ သတ္တမအကြိမ် မုသားအပြောတွင် အဝီစိမှ မီးတောက်

www.dhammaransi.com

မီးလျှံတို့က အဝီစိတိုင်အောင် ယူဆောင် သွားလေသည်။] [အဋ္ဌကနိပါတ်, စေတိယဇာတ်။]

ဝတ္ထုမှတ်ချက်။ ။ဤဝတ္ထု၌ မုသာဝါဒ၏ အပြစ်ကား လွန်လွန်းလှ၏-ဟု မှတ်ထင်ကြပေလိမ့်မည်၊ မလွန်လွန်းပါ၊ ထိုစေတိယမင်း၏ မုသားပြောသော အချိန်ကား တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မုသားပြောသူမရှိသေး၊ အားလုံး သစ္စာတည်သောအခါ ဖြစ်သည်၊ ညစ်စုတ်ပေတေနေသော လက်နှိုး၌ အိုးမဲထိသော်လည်း မထူး, ဖြူစင်သော ပဝါ၌ကား မြူမှုန်လောက် အကွက်ကလေးပင် ထင်ရှားသကဲ့သို့ အားလုံး သစ္စာတည်ကြသော ကာလ၌ ပဌမဖြစ်သော ထိုမုသားသည် အလွန်ထင်ရှား၍ အပြစ်လည်း ကြီးမားလေသည်၊ ယခုခေတ်ကား အချို့ လူကြီးလူကောင်း ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတွေပင် "မုသားမပါ လက်ာမချော" ဟူသော စကားကို လက်ကိုင်ပြုလျက် မုသားကို ရေလဲနှင့် သုံးစွဲနေကြသော ခေတ် ဖြစ်၏။

သို့ကလောက် မုသားပါသော ခေတ်၌ မုသား ပြောသူတိုင်း မြေမျိုရလျှင် မြေကြီးပင် အားလပ်ခွင့် ရတော့မည် မဟုတ်ချေ၊ ထို့ပြင်-ကမ္ဘာဦး၌ မုသားလောက် ကြီးသော အပြစ်များလည်း မရှိသေး၊ ယခုခေတ်၌ကား မုသားလောက် အပြစ်မျိုးကို အပြစ်ဟုပင် မဆိုသာ၊ ထို့ထက်ဆိုးဝါးသော အပြစ်ကြီးတွေက လွှမ်းမိုးနေသဖြင့် မုသားလောက် အပြစ်မှာ သာမန် အပြစ်မျှ ဖြစ်ရသည်။

သို့ရာဝယ် ခေတ်အလျောက် မုသားအပြစ်က မျက်မှောက် ဘဝ၌ အကျိုးမထင်ရှားစေကာမူ သံသရာ၌ ဝဋ်လိုက်သောအပြစ်မှာ စေတိယမင်း၏ အဖြစ်မျိုးထက် သက်သာလှမည် မဟုတ်သည့်အပြင်၊ တကယ့် သူတော်စင် ပါရမီရှင် မှန်လျှင် သစ္စာပါရမီကို လိုလို ချင်ချင် ဖြည့်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် မုသားမှန်သမျှကို အသေးအဖွဲ့ကစ၍ ရှောင်ကြဉ်ကာ သစ္စာပါရမီကိုသာ နှစ်နှစ် သက်သက် ဖြည့်ကျင့်ကြပါလျှင် မိမိ၌ တည်သော သစ္စာကြောင့် အလိုလို အရှိန်အဝါ တက်လာပါလိမ့်သတည်း။

www.dhammaransi.com

၅။ သုရာမေရယ အဖွင့်

သုရာမေရယ မဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ။

ကြည့်ရှုရန် အနက်နှင့် အဓိပ္ပာယ်

သုရာမေရယ မဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ၊ မေ့လျော့ပေါ့ဆခြင်း၏ အကြောင်းစင်စစ်, မူးယစ်စေတတ်သော, သေရည်အရက်ကို သောက်စားခြင်းမှ။ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ၊ ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ပါ၏။ "သေရည်အရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏" ဟူလို။ [သုရာ=သေရည်+မေရယ=အရက်+မဇ္ဇ=မူးယစ်စေတတ်+ပမာဒ=ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မေ့လျော့ခြင်း၏+ဋ္ဌာန=အကြောင်း။]

သေရည်အရက်။ ။မူးယစ်စေတတ်သော အဆောက်အဦ, ထည့်ခတ်၍ စီရင်အပ်သော ထန်းရည် ပေရည် ဓနိရည် စသည်တို့ကို "သေရည်" ဟု ခေါ်၏၊ မူးယစ်အောင် စီရင်အပ်သော ပန်းပွင့်ရည် စပျစ်ရည် စသည်ကို "အရက်" ဟု ခေါ်၏၊ သေရည် အရက်သာမက, ယခုကာလ သုံးစွဲနေကြသော ကဇော် ဘိန်း ကုတ်ကင်း ဆေးခြောက် မာဖိယား စသော အားလုံးကိုလည်း ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ယူကြသည်။

ထို သေရည်အရက်ကို သောက်စားမိလျှင် မူးယစ်၍ တွေးချင်ရာတွေးကာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုနှင့် အလုပ်ကိစ္စတို့၌ မေ့လျော့တတ်၏၊ ထို့ကြောင့် သေရည်အရက်နှင့် ဘိန်း ကဇော်စသော အစာများကို "မေ့လျော့ခြင်း၏အကြောင်း" ဟု ဆိုသည်။

[ဆောင်] သေရည်သောက်လင့်၊ သင့်မသင့်၌၊ ရေးခွင့်မသိ၊ ပျင်းရိမေ့ရူး၊ ကျေးဇူးမဆပ်၊ ဟိရောတ္တပ်ကင်း၊ ခပင်းများထို၊ အကုသိုလ်ကို၊ မငြိုလွယ်စွာ၊ ပြုကျင့်ရာသည်....ရှောင်ခါအပြန် အကျိုးတည်း။

သေရည် အရက် စသည်ကို သောက်စားမိလျှင်....

www.dhammaransi.com

၁။ အရေးအခွင့် သင့် မသင့်ကို မသိတတ်ခြင်း။

၂။ ပျင်းရိတတ်ခြင်း။

၃။ မေ့လျော့ မူးရူးတတ်ခြင်း။ နောက်ဘဝ အဆက်ဆက်၌ အရူး အနှမ်းလည်း ဖြစ်တတ်ခြင်း။

၄။ သူများက ပြုဖူးသော ကျေးဇူးကို မသိတတ်ခြင်း။

၅။ ဟိရီ ဩတ္တပ္ပ ဟူသော အရှက်အကြောက်မှ ကင်းခြင်း။

၆။ သေရည်အရက်ကို သောက်မိလျှင် မည်သည့် အကုသိုလ်မှ မရှောင်ကြဉ်ဘဲ အလုံးစုံ မကောင်းမှုကို ပြုမိလွယ်ခြင်း။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကဲ့သို့ ဤ သေရည်အရက် သောက်မှုကို မိစ္ဆာစာရ တစ်မျိုးဟု ကျမ်းဂန်တို့၌ ဆိုထားသည်၊ ထို့ကြောင့် သေရည်အရက် သောက်ခြင်း၌ အပြစ်ရှိသည်မှာ သေချာပြီ၊ သို့သော် မည်မျှလောက် အပြစ်ရှိနိုင်ပါ လိမ့်နည်းဟုကား စဉ်းစားဖွယ်ရှိ၏၊ ယခုခေတ် အချို့ ဆေးရည်များ၌ မထင်မရှား အရက်ပါတတ်၏၊ သုရာမေရယ သိက္ခာပုဒ်၌ ဟင်းလျာကောင်း စေလိုသဖြင့် ဟင်း၌ သေရည် အနည်းငယ်မျှခတ်၍ ချက်ရာဝယ် (သေရည် အနံ့ မထင်ရှားလျှင်) ထိုဟင်းကို ရဟန်းများပင် စားကောင်း၏ဟု ခွင့်ပြု တော်မူ၏၊ အမျိုးသမီးများကို ဆရာဝန်တို့က အရက်ချိုတစ်မျိုး ပေးကြ၏၊ တကယ့်ကို ဆေးအဖြစ်ဖြင့် သောက်ကြရ၏၊ တချို့လူများကား အရက်ကို သောက်ချင်လို့ပင် သောက်ကြ၏။

ဤစကားစုကို ကောက်ချက်ချလိုက်လျှင် ၁-မထင်မရှား သေရည်အရက် ပါသော ဟင်း ဆေးများကို စားသောက်မှု, ၂-မလွဲသာ၍ ဆေးအဖြစ်ဖြင့် သောက်မှု, ၃-သောက်ချင်၍သောက်မှုဟု ၃-မျိုးထွက်လာ၏၊ ထို ၃-မျိုးတွင် ၁-နံပါတ်သောက်ခြင်းမျိုးသည် လုံးဝအပြစ်မရှိ၊ ၂-နံပါတ်သောက်ခြင်းမျိုး ကား တကယ်အရက် ဟုတ်မဟုတ်, သောက်ခြင်းကြောင့် မူး-မမူးကို ပဌမဆုံး စဉ်းစားသင့်၏၊ သက္ကတ ဆေးကျမ်းတို့၌ ကြာမြင့်စွာ စိမ်ထားသော စိမ်ရည်ကို "အာသဝ"ဟု ခေါ်၏၊ ထိုအာသဝကို မြန်မာလို "အရက်=စိမ်ရည်" ဟုပင် ပြန်ဆိုကြ၏၊ ထို့ကြောင့် မျက်နှာမြင်ပြီးစ အမျိုးသမီးတို့ သောက်ရသော အရက်ချိုသည် မူးလျှင် အရက်စစ်, မမူးလျှင် စိမ်ရည် အမျိုးအစားတည်း၊

www.dhammaransi.com

အရက်စစ်ဖြစ်လျှင် ဤ သုရာမေရယ သိက္ခာပုဒ် ပျက်ဖွယ်ရှိသည်၊ သို့သော် မလွဲသာ၍ ဆေးအဖြစ်သောက်ရသောကြောင့် အပြစ်ကြီးလှမည် မဟုတ်ပါ။

အရက်အစစ်ကို တကယ်သောက်ချင်၍ သောက်သော ၃-နံပါတ် သောက်ခြင်း၌ မည်မျှအထိ အပြစ်ကြီးသည်ကို ရှင်တော်ဘုရားသာ သိမြင်တော်မူပေလိမ့်မည်၊ ဘုရားလက်ထက်တော်က ရှင်သာဂတမည်သော မထေရ်သည် ဈာန်အဘိညာဉ်ရပြီးသော ပုထုဇဉ်တစ်ပါးပေတည်း၊ အခါတစ်ပါး၌ သရက်ပင်ဆိပ် ဝယ် နဂါးကြီးနှင့် တန်ခိုးပြိုင်လေရာ နဂါးကို အနိုင်ရကြောင်း ကောသမ္ဗီပြည်သူတို့ ကြားသဖြင့် လွန်စွာ ကြည်ညိုကြ၍ ဆွမ်းခံ ဝင်လာသောအခါ အိမ်ပေါက်စေ့လိုပင် သေရည်ကို ကပ်လှူကြ၏၊ ထိုအခါ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော် မမူသေးသောကြောင့် ကပ်လှူသမျှ သေရည်များကို အရှင်သာဂတ သောက်လေရာ သေရည်မူးသဖြင့် ဈာန်အဘိညာဉ် ကွယ်ပလျက် မြို့ပေါက်ဝတွင် လဲရှာလေ၏၊ ထို့နောက် ဘုရားရှင် တွေ့မြင်တော်မူ၍ တွဲခေါ်ဖို့ရန် အမိန့်ပေးသဖြင့် ရဟန်းတော်များ တွဲယူလာ ပြီးလျှင် ဘုရားရှင် ဘက်သို့ ဦးခေါင်းလှည့်၍ အချတွင် ဦးခေါင်းကို ပြောင်းပြန်ပြန်လျက် ဘုရားဘက်သို့ ခြေလှည့်ထားလေသည်။

ဤမျှလောက် တန်ခိုးရှင်ကိုပင် အရှက်တစ်ကွဲ အကျိုးနဲဖြစ်အောင် ပြုတတ်သော သေရည်အရက်သည် ယခုခေတ် သာမန်လူမျိုးကို အဘယ်မှာ အကျိုးများအောင် ပြုနိုင်တော့အံ့နည်း၊ ရှေးအခါတုန်းက ဘုရင်တစ်ဦးသည် သေရည်မူးခိုက်၌ အသားဟင်းမပါသော ပွဲတော်စာကို ဆက်လာသဖြင့် ရင်ခွင်ထက်က သားငယ်ကို သတ်၍ ချက်စေအပ်ဖူးလေသည်၊ သောက်ချင်၍ သောက်သူမှာ တစ်ခါနှစ်ခါ သောက်ရုံမျှဖြင့် တင်းတိမ်မည်မဟုတ်၊ သောက်စရှိလျှင် သောက်ချင်ချင်ပင်ဖြစ်လိမ့်မည်၊ တိကအင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၌ "သေရည်အရက်သောက်မှု, မေထုန်မှု, အိပ်မှု" ဤ ၃-ခုကို မတင်းတိမ်နိုင် အားမရနိုင် မဝနိုင်သော အမှုများဟု ဟောတော်မူသည်၊ ထို့ပြင် "သေရည်အရက် များစွာသောက်သူသည် အပါယ်ကျတတ်၏၊ အပါယ်မှလွတ်၍ လူဖြစ်လာသော် အရူးအနှမ်း ဖြစ်တတ်၏" ဟုလည်း ဟောတော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် သိက္ခာရှိသူ ဖြစ်လိုလျှင် ဘုရားမကြိုက်သော သေရည်ကို ရှောင်ကြဉ်ထိုက်ပါသည်။

www.dhammaransi.com

အော့ စီ့ သလ်မွန်းမည်သော ဆရာဝန်ကြီး၏ "ပါဏာဝုဝ" ဆေးကျမ်းမှ ထုတ်နုတ်ချက်

၁။ အရက်သောက်ခြင်းသည် မူရင်းရှိ မေတ္တာကို လျော့ပါးစေ၍ သားလင်တို့၏ ဝတ္တရားကို တိမ်းပါးစေပါသည်၊ မိမိအလုပ်အကိုင်၌ ညံ့ဖျင်းစေပြီး ခိုးခြင်း လုယက်ခြင်းစသော ရာဇဝတ်မှုများကို ကျူးလွန်စေပါသည်၊ ရောဂါ တချို့တို့မှာ....သွက္ခာပါဒ (အင်္ဂါသေခြင်း), အစာအိမ် ရောင်ခြင်း, အသဲကျောက်ကပ် အဆုတ်ရောင်ခြင်း, ချောင်းဆိုးသွေးပါနှင့် ရှူးသွပ်တတ်သော ရောဂါများ ဖြစ်ပွားစေပါသည်။

၂။ အရက်သောက်သူတို့ကား "အရက်သောက်ခြင်းသည် မိမိတို့စိတ်ကူးကို ထက်မြက်စေသည်" ဟု ထင်မြင်တတ်ကြ၏၊ မှချအားဖြင့် အရက်သောက်စ ၁၀-မိနစ်လောက်၌ စိတ်ကူးသွက်လာဟန်ရှိသော်လည်း သူ၏ ထင်မြင်ချက်နှင့် နှုတ်ထွက်စကားတို့မှာ ပရမ်းပတာ မလိမ္မာသော အနက်ကို ပေးကြသည်၊ နှုတ်စောင့်စည်းသူ အကျင့် ကောင်းသူပင် မူးယစ်လာသောအခါ လုံးလုံး တစ်မျိုး ဖြစ်သွားသည်၊ စကား နည်းသူ အရက်သောက်လျှင် စကား ပေါလာ၏၊ အရက်သောက်ပြီး မူးဝေ ခေါင်းလေးသဖြင့် အိပ်ချင်လာ၏။

၃။ အရက်သည် သောက်သူ၏ သားသမီးများကိုလည်း ရောဂါဖြစ်စေ တတ်၏၊ ကလေးအရူးထောင်တွင် တစ်ရာလျှင် ၄၁-ယောက်သည် အရက်သမား၏ သားသမီးများ ဖြစ်ကြ၏။ အရက်သမားသည် မသောက်သူတို့ထက် ၂-ဆလောက် ရောဂါထူကြောင်းကို တွေ့ရ၏၊ မျှားမကြာမီ ကာလတုန်းက ဆေးဆရာတို့သည် ရောဂါကို သက်သာစေလိမ့်မည်အထင်နှင့် အရက်ကိုပေးကြ၏၊ သို့သော် အရက်သည် ရောဂါကိုမသက်သာစေသည့်အပြင် သာ၍ တိုးတက်စေကြောင်း သိကြရ၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အရက်၏ အပြစ်များကို ရေးသား ထားပေသည်။

× × ×

(ဤသိက္ခာပုဒ်အဆုံး၌ ငါးပါးသီလပေးကိုယ်တော်က........"တိသရဏေန သဟ, ပဉ္စသီလံ, သာဓုကံ ကတွာ, အပ္ပမာဒေန သမ္ပာဒေထ" ဟု ဆို၏။)

www.dhammaransi.com

အနက်။ ။တိသရဏေန၊ သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ပဉ္စသီလံ၊ ငါးပါးသီလကို။ သာဓုကံ၊ လေးလေးစားစား။ ကတွာ၊ ပြု၍။ အပ္ပမာဒေန၊ မမေ့မလျော့သော သတိတရားဖြင့်။ သမ္ပာဒေထ၊ ကောင်းစွာပြီးစီးစေကြကုန်လော့....။ "ယခုဆောက်တည်အပ်သော သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်တကွ ငါးပါးသီလအကျင့်ကို လေးလေးစားစားပြု၍ စောင့်ထိန်းကြ"ဟု တိုက်တွန်းသောစကားဖြစ်သည်။

ထို့နောက် လူများက "အာမဘန္တေ"ဟု လိုက်ဆိုကြပြန်၏၊ "မှန်ပါဘုရား စောင့်ထိန်းပါမည်"ဟု ဝန်ခံသောစကားဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှေ့တော်မှာ ကိုယ့်ဘာသာ သီလယူရာ၌ ရုပ်ပွားတော်က တိုက်တွန်းစကားကို မိန့်တော်မမူသောကြောင့် "အာမဘန္တေ"ဟု ဆိုဖွယ်မလို၊ အချုပ်မှာ ဘုရားရှေ့ သီလယူရာ၌ "အာမဘန္တေ"ဟူသောစကားကို"မည်သည့်နေရာ၌မျှ ထည့်သွင်းဖွယ်မလိုတော့"ဟု မှတ်ပါ။

ဥပုသ်သီလတောင်းအဖွင့်
ကျက်မှတ်ရန်

အဟံ **ဘန္တေ**၊ တိသရဏေန သဟ၊ အဋ္ဌင်္ဂ သမန္နာဂတံ၊ ဥပေါသထ သီလံ၊ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ **ကတွာ**၊ သီလံ ဒေထ မေ **ဘန္တေ**။ ဒုတိယမ္ပိ၊ အဟံ ဘန္တေ....မေ ဘန္တေ....စသည် **ဆက်ဆို**။

ကြည့်ရှုရန် အနက်နှင့် အဓိပ္ပာယ်

(၁) ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော် (တပည့်တော်မ)သည်။ တိသရဏေန၊ သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အဋ္ဌင်္ဂ သမန္နာဂတံ၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဥပေါသထသီလံ၊ ဥပုသ်သီလ တည်းဟူသော။ ဓမ္မံ၊ သိက္ခာပုဒ်တရားတော်ကို။ ယာစာမိ၊ **တောင်းပါ၏**။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ မေ၊ တပည့်တော်(တပည့်တော်မ)အား။ အနုဂ္ဂဟံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ သီလံ၊ သီလကို။ ဒေထ၊ ပေးတော်မူပါကုန် ဘုရား....။ "အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် သရဏဂုံသုံးပါးနှင့် တကွ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဥပုသ်သီလကို တောင်းပါ၏၊ တပည့်တော်အား သနားသဖြင့် သီလပေးတော်မူပါ"ဟု ဆိုလိုသည်။

www.dhammaransi.com

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ငါးပါးသီလ၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သိရာ၏၊ သရဏဂုံဆောက်တည်ပုံတိုင်အောင် မထူးပါ၊ "အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော"ဟူရာ၌ "ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ"စသော သိက္ခာပုဒ်ရှစ်ပါးကို "အင်္ဂါရှစ်ပါး" ဟု ဆိုသည်။

ရှစ်ပါးသီလ
ကျက်မှတ်ရန်သိက္ခာပုဒ်များ

၁။ ပါဏာတိပါတာ၊ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ၊ သမာဒိယာမိ။
၂။ အဒိန္နာဒါနာ၊ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ၊ သမာဒိယာမိ။
၃။ အဗြဟ္မစရိယာ၊ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ၊ သမာဒိယာမိ။
၄။ မုသာဝါဒါ၊ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ၊ သမာဒိယာမိ။
၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ၊ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ၊ သမာဒိယာမိ။
၆။ ဝိကာလဘောဇနာ၊ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ၊ သမာဒိယာမိ။
၇။ နစ္စ-ဂီတ-ဝါဒိတ္တ-ဝိသူကဒဿန-မာလာ-ဂန္ဓ-ဝိလေပန-ဓာရဏ-မဏ္ဍန-ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ၊ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ၊ သမာဒိယာမိ။
၈။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ၊ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ၊ သမာဒိယာမိ။
[၁-၂-၄-၅ သိက္ခာပုဒ်များ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပြခဲ့ပြီ။]

အဗြဟ္မစရိယအဖွင့်

အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ကြည့်ရှုရန် အနက်နှင့် အဓိပ္ပာယ်

အဗြဟ္မစရိယာ၊ မမြတ်သော မေထုန်အကျင့်မှ။ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ၊ ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ပါ၏။ "မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏"ဟူလို၊ "မမြတ်သော မေထုန်အကျင့်" ဟူရာ၌ "မေထုန" ဟူသော ပါဠိကို မြန်မာလို

www.dhammaransi.com

"မေထုန်"ဟု ခေါ်သည်၊ "အချင်းချင်းကိစ္စ"ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် မိန်းမ-ယောကျ်ား နှစ်ဦးတို့၏ ပျော်မြူးပေါင်းဖက် ဆက်ဆံခြင်းကို "မမြတ်သော မေထုန်အကျင့်"ဟု မှတ်ပါ။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ အတွက်မှာ မိမိတို့ ဇနီး ခင်ပွန်းအချင်းချင်း ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခွင့် ရသေး၏၊ ဤ အပြဲဟမ္ဗစရိယ သိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်ရှောက်သူကား ဇနီး ခင်ပွန်းချင်း ဆက်ဆံမှုကိုသော်မှ ရှောင်ကြဉ်ရသည်၊ ထို့ကြောင့် ဥပုသ်စောင့်သူများသည် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ သိက္ခာပုဒ်အရာ၌ အပြဲဟမ္ဗစရိယ သိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်ကြရ၏၊ အိမ်ထောင်မရှိသော သူတော်စင်များကား ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ သိက္ခာပုဒ် အထူး မဆောက်တည်တော့ဘဲ ဤ အပြဲဟမ္ဗစရိယ သိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်ထားလျှင် သာ၍ အကျိုးများ၏။[ဆောက်တည်ပုံကို နောက်၌ ပြထားသည်။]

ညီမ ခုနစ်ဖော်။ ။ကဿပ ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်၌ ခေမာထေရီ, ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီ, ပဋာစာရီ, ဓမ္မဒိန္နာ, ကုဏ္ဍလကေသီ, ကိသာဂေါတမီ, ဝိသာခါတို့၏ အလောင်းလျာများ ဖြစ်ကြသော ညီမခုနစ်ဖော် ကိကီမင်း၏ သမီးတော်တို့သည် ငယ်စဉ်ကပင် အနှစ် ၂ သောင်း တိုင်အောင် ငယ်သွေး ငယ်မူ ဖြူဖြူစင်စင်ဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်သုံးလျက် အသက်ထက်ဆုံးနေခဲ့ကြလေသည်၊ ဤအကျင့်မျိုးကို မိန်းမများ၌ "ကောမာရီပြဲဟမ္ဗစရိယ"ဟုခေါ်၍ ယောကျ်ားများအတွက်"ကောမာရပြဲဟမ္ဗစရိယ"ဟုခေါ်၏၊(ကောမာရ= ငယ်သွေး ငယ်မူ ဖြူစင်သူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော+ပြဲဟမ္ဗစရိယ=ကောင်းမြတ်သော အကျင့်။)

ဤ မေထုန်အကျင့်မျိုးသည် လူ့ဘဝ၌သာ ရှိသည်မဟုတ်, နတ်ပြည်မှာလည်း ခမ်းနားစွာ ရှိ၏၊ အောက်တန်းကို ကြည့်လျှင် ရေနေ-ကုန်းနေ-ကောင်းကင်နေသော တိရစ္ဆာန်တွေမှာလည်းရှိ၏၊ မျက်စိဖြင့်ကြည့်၍ မမြင်နိုင်လောက်အောင် သေးငယ်သော ပိုးကလေးများမှာလည်း ရှိကြပေသည်၊ ဤအကျင့်ကို မစွန့်နိုင်ကြ၍ သံသရာဆင်းရဲ၌ တဝဲလည်လည် နေရရုံမက, ယခု မျက်မြင်ပင် ရိုက်နှက်သတ်ပုတ် ထိုးခုတ်လုယက်မှုကြောင့် ထောင်တန်းကျရ, အသက်ဆုံးရသူတွေ အများပင် ရှိကြသည်၊ ဆင်းရဲဟူသမျှသည် ဤအကျင့်ကို မရှောင်နိုင်မှုမှစ၍ ဖြစ်၏။

www.dhammaransi.com

တကယ် သူတော်ကောင်း ဖြစ်သူတို့ကား ဤအကျင့်၏ ဆိုးရွားပုံကို အလုံးစုံမြင်ကြသဖြင့် ရပြီးသောအာရုံများကို စွန့်လွှတ်၍ တောထွက်တော်မူကြသည်၊ သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်အဖွင့်၌ ပြအပ်သော ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသား မင်းသမီး အလောင်းတော်ကြီး ၂-ပါးကား ထီးနန်းစည်းစိမ်ကြီး၏ အလယ်မှာ ခန်းဆောင်ကြီးတစ်ခုတည်းဝယ် စက်တော် ခေါ်ရပါသော်လည်း ကျူးကျော် ဖောက်ပြားခြင်းမရှိ၊ ပကတိခိုင်မြဲသော မေတ္တာစိတ်ဓာတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်ဖွဲ့နှောင် လျက် အသက်ဆုံးသည့်တိုင်အောင် စောင့်စည်း၍ နေကြသည်မှာ လွန်စွာ နည်းယူဖွယ် ကောင်းပါပေသည်၊ ထို့ကြောင့် သူတော်စင်တို့ စက်ဆုပ် ဖွယ်ရာ ယုတ်မာသောအကျင့်ကို ယခုလိုလူ့ဘဝ၌ကျေကျေနပ်နပ်ရှောင်ရှား၍ ပါရမီကိုသာ အားရပါးရ ဖြည့်ကျင့်လျက် အဆင့်ဆင့် မြင့်မြတ်အောင် အထူး သတိဆောင်နိုင်မှ ပါရမီရှင် ပီသကြပေလိမ့်မည်။

ကောမာရ ဗြဟ္မစရိယ သီလ ဆောက်တည်ပုံ

အဟံ ဘန္တေ၊ တိသရဏေန သဟ၊ ကောမာရဗြဟ္မစရိယ သီလံ၊ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ၊ သီလံ ဒေထ၊ မေ ဘန္တေ၊ ဒုတိယမ္ပိ....တတိယမ္ပိ.... ဆက်ဆို။

အနက်။ ။"ကောမာရ ဗြဟ္မစရိယသီလံ၊ ငယ်သေးငယ်မူ့ဖြူစင်သူတို့၏ မြတ်သော အကျင့်သီလဟူသော။ ဓမ္မံ၊ သိက္ခာပုဒ်အကျင့်ကို"ဟု အနက်ဆိုပါ။ ဤမှနောက်၌ ငါးပါးသီလအတိုင်းဆို၍ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရနေရာ၌ အဗြဟ္မစရိယကို ထည့်၍ ဆိုရုံသာထူးသည်။

အမှာ။ ။ပါဠိလိုမဆိုတတ်လျှင် မြန်မာလို"တပည့်တော်မသည် အဗြဟ္မ စရိယကို ရှောင်ကြဉ်သော ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည်ပါ၏"ဟု ဘုရား ရှေ့မှာ ဆိုပါ၊ သဒ္ဒါနည်းမှန်မှန်ဆိုလိုလျှင် အမျိုးသမီးများအတွက် "ကော မာရိ ဗြဟ္မစရိယသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ" ဟု ဆိုပါ။

www.dhammaransi.com

ဝိကာလဘောဇန အဖွင့်

ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ကြည့်ရှုရန် အနက်နှင့် အဓိပ္ပာယ်

ဝိကာလဘောဇနာ၊ နေလွဲအခါစားခြင်းမှ။ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ၊ ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ပါ၏။ "နေလွဲ ညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏" ဟူရာ၌ နေ့လယ် မွန်းတည့် ၁၂-နာရီအချိန်မှ နောက်ကို "နေလွဲ မွန်းလွဲ"ဟု ဆို၏၊ ထို နေလွဲသည်ကာစ၍ ညဥ့်အတွက် စားခြင်းသာမက အရဏ်တက်သည့်တိုင်အောင် အဖျော်ရည် ဆေး စတုမဓု စသည်တို့မှတစ်ပါး ထမင်း ဟင်းလျာ ကွမ်း ဆေး လက်ဖက် သစ်သီးဟူသမျှ မစားရတော့ပြီ။

ထမင်း ဟင်း (ဟင်းချက်၍ရသော, သွားရည်စာဖြစ်သော) အသီးအရွက် များကို စားလျှင် ဤ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ် ပျက်၏၊ အကြောင်းမရှိဘဲ ဖျော်ရည် စတုမဓု ထန်းလျက် သကြား ဂျင်းသုပ် ကွမ်း ဆေး စသည်ကို စားသောက်လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်ညှိုး၏, လုံးလုံးကားမပျက်ပါ၊ သစ်ပင်ညှိုးလျှင် အသီးနည်းသကဲ့သို့ ဥပုသ်ညှိုးလျှင် အကျိုးရနည်း၏။

ဆာလောင်မွတ်သိပ်လျှင် မန်ကျည်းဖျော်ရည် ဘိလပ်ရည်စသော အရည်ကို သောက်ကောင်း၏၊ အဖတ်ကို မစားကောင်း၊ မိမိအိမ်မှာစိမ်သော မန်ကျည်း ဖျော်ရည် စသည်ကို အမှုန့်အဖတ်မပါအောင် စင်ကြယ်စွာစစ်ပြီးမှ သောက် ရသည်၊ လေနာသော်လည်းကောင်း,အခြားသော တစ်စုံတစ်ရာ ရောဂါရှိသော် လည်းကောင်း, စတုမဓု ထန်းလျက် သကြားစသော ဆေးဖက်ဝင်သည့် အရာဝတ္ထုနှင့် ဆေးအမျိုးမျိုးကိုသာ စားသောက်ကောင်း၏၊ ထိုသို့ စား သောက်ခြင်းကြောင့် သီလညှိုးသည်ဟု မမှတ်ပါနှင့်၊ နေမလွဲခင်၌ကား မည်သည့် အရာမဆို စားသောက် ကောင်းပါသည်။

ညစာ မစားခြင်းအကျိုး။ ။ဤ ဝိကာလ ဘောဇနသိက္ခာပုဒ်အရ"ညစာ မစားဘဲ ကျင့်ခြင်းသည် ဘာအကျိုးရှိသနည်း, ထမင်း အငတ်ခံခြင်းကိုပင် ဥပုသ်စောင့်သည်-ကျင့်သည်ဟု ဆိုလိုသလား"ဟု မေးကြ၏၊ ညစာမစားဘဲ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် အင်္ဂါရှစ်ပါးသော ဥပုသ်သီလတွင် တစ်ပါးမျှသာဖြစ်၏။

www.dhammaransi.com

ညစာ မစားမှု တစ်ခုတည်းကို "ဥပုသ်စောင့်"ဟု မဆိုနိုင်ပါ၊ ထို ညစာမစားမှုသည် ရှစ်ပါးသီလတွင် အပေါ့ဆုံး အကျင့်မျှသာ ဖြစ်သည်၊ ထို သီလ၏ ရည်ရွယ်ချက်အကျိုးကား ...၁-ကိစ္စနည်း၍ တရားအာရုံပြုဖို့ရန် အချိန်များစွာ ရစေခြင်း, ၂-လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်သို့ စိတ်စက် မဝင် စားအောင် ချုပ်တည်းပြီးသား ဖြစ်ခြင်း ဤ ၂-မျိုးတည်း။

ထင်ရှားအောင်ပြပါဦးမည်၊ ညစာစားဖို့ ချက်ပြုတ်မှုစသော အလုပ်သည် အတော် ကိစ္စများသော အလုပ်ဖြစ်၏၊ ထို အလုပ်များကို လုပ်ကိုင်စားသောက်နေရာ အချိန်အတွင်း၌ ဘုရားအာရုံ တရားအာရုံ စသည်တို့ကို အာရုံပြုနိုင်ဖို့ရာ အချိန်မရတော့။ (ယခုအခါ အများစောင့်နည်း မဟုတ်ဘဲ) တကယ်စောင့်ရမည့် အရိယဥပုသ်ကား သီလ ဆောက်တည်ပြီးနောက် ဘုရားအာရုံ စသော အာရုံအမျိုးမျိုးကိုသာ အာရုံပြုနေရသည်၊ ထို့ကြောင့် ညစာမစားခြင်းသည် ကိစ္စနည်း၍ တရားအာရုံကို ယူနေရာ၌ အချိန်များစွာ ရစေခြင်း အကျိုးရှိသည်၊ ထိုသို့ ညစာမစားဘဲ ရှောင်ကြဉ်နေသော်လည်း ဆာလောင်လျှင် ဖျော်ရည် စသည်ကို စားသောက်နိုင်သောကြောင့် မွတ်သိပ် ဆာလောင်လျက် အငတ် ခံနေရမည်လည်း မဟုတ်ပါ။

ထို့ပြင်-လူအများထုံးစံမှာ နံနက်စာနှင့် ညစာတွင် နံနက်စာကို သင့်တော်ရုံသာ စီမံ၍ ညစာကိုကား အထူးတလည် စီမံ စားသောက်ရိုး ရှိသည်ဟု ကျမ်းဂန်တို့၌ ဆို၏။ [ယခုအခါ ဟော်တယ်များ၌ ညစာက တန်ဖိုးများသည်ကိုလည်း သတိပြုရာ၏၊] "ထိုသို့ ညစာကိုမှ အထူးတလည် စီမံ စားသောက်ခြင်းသည် အဘယ် အကျိုးငှာနည်း"ဟု စဉ်းစားသော် (မကွယ်မထောင့် ဖြောင့်ဖြောင့် ဖြေဆိုရလျှင်) ကောင်းမွန်သော အစားအသောက်များကို စား၍ ပျော်ပါးဖို့ပင် ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ညစာမစားမှုသည် လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်ဘက်ကိုသာ စိတ်စက် ညွတ်စေတတ်ရကား အဗြဟ္မစရိယ သိက္ခာပုဒ်တော်ကို ထိန်း၍ မေထုန်စောင့်စည်းလျှင် ညစာစားမှုကိုလည်း ရှောင်နိုင်မှသာ အမြီး အမောက် အဖုံး အပိတ် ညီသော အကျင့်ကို ကျင့်ရာ ရောက်ပေမည်။ [အစာ အာဟာရ ကောင်းကောင်းစားရလျှင် ကာမစိတ်ကို အားပေးတတ်၏။]

www.dhammaransi.com

ထို့ကြောင့် ဤဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်သည် ၁-ကိစ္စနည်း၍ တရားကို အာရုံပြုရာ၌ အချိန်များစွာရစေခြင်း, ၂-လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်ဘက်သို့ စိတ်စက်မဝင်စားရအောင် ချုပ်တည်းပြီးသား ဖြစ်ခြင်းဟူသော အကျိုးနှစ်မျိုးကို ရစေနိုင်သည်ဟု မှတ်ပါ။

နစ္စဂီတသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ္တ ဝိသူကဒဿန မာလာ ဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ကြည့်ရှုရန် အနက်နှင့် အဓိပ္ပာယ်

နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ္တ ဝိသူကဒဿန မာလာ ဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ၊ အကုသိုလ်များကြောင်း မကောင်းမှုဖြစ်သော ကခြင်း, သီဆိုခြင်း, တီးမှုတ်ခြင်း, ဘုရားအဆုံးအမတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် စုံ့ပမာ ဖီလာဖြစ်သော ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်း, ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာပျစ်ကို နိမ့်ရာအရပ်သို့ ဖို့သိပ်ခြင်း, နံ့သာရည် နံ့သာမှုန့်တို့ကို လိမ်းကျံခြယ်လှယ်ခြင်းမှ။ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ၊ ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ၏။

နစ္စ=ကိုယ်တိုင် ကခြင်း, သူတစ်ပါးကို အကခိုင်းခြင်း။ [မျောက်, ဒေါင်း စသော တိရစ္ဆာန်များ၏ ကခြင်းများကိုပါယူ။]

ဂီတ=ကိုယ်တိုင် သီဆိုခြင်း သူတစ်ပါးကို အဆိုခိုင်းခြင်း။

ဝါဒိတ္တ=ကိုယ်တိုင် တီးမှုတ်ခြင်း, သူတစ်ပါးကို တီးမှုတ်ခိုင်းခြင်း။

ဝိသူကဒဿန = [ဝိသူက = ဘုရားအဆုံးအမ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် စုံ့ပမာ ဖီလာဖြစ်သော+ဒဿန = ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်း။] သူတစ်ပါးတို့ အလိုအလျောက် သော်လည်းကောင်း, အခြားသူကခိုင်း၍သော်လည်း ကောင်း, က-ဆို-တီးမှုတ်နေသည်ကို တမင်လာ သွား၍ ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်း။ [မိမိဘာသာနေစဉ် မြင်လောက် ကြားလောက်သော အရပ်သို့ လာ၍ ကပြသီဆိုတီးမှုတ်သံကို ကြည့်ရှုမိ နားထောင်မိသော်လည်းကောင်း, အခြားအလုပ်ကိစ္စဖြင့် သွားရင်း လာရင်း တွေ့မြင်သော်လည်းကောင်း, သီလ မပျက်ပါ၊ သို့သော် မမြင်-မြင်အောင်

www.dhammaransi.com

တမင်လာလှည့်၍ မကြည့်ရ။[မာလာ ဂန္ဓစသည်၌"မာလာနှင့် ဓာရဏ ဂန္ဓနှင့် မဏ္ဍန, ဝိလေပနနှင့် ဝိဘူသန"ကို အစဉ်အတိုင်း တွဲ၍လည်း ကောင်း, ဖြစ်သင့်သလို တွဲ၍လည်းကောင်း အဓိပ္ပာယ်ယူကြသည်။]

မာလာ=ပန်းအမျိုးမျိုး+ဓာရဏ=ပန်ဆင်ခြင်း။

ဂန္ဓ=နံ့မွှေးရာအရပ်၌ ဖွဲ့သိပ်၍ရကောင်းသော သနပ်ခါးစသော နံ့သာ ပျစ်-နံ့သာပျောင်းကို+မဏ္ဍန = ကျောက်ပေါက်မ စသော နံမွှေးရာ အရပ်၌ ဖွဲ့သိပ်ခြင်း။

ဝိလေပန=လိမ်းကျံ ခြယ်လှယ်ခြင်းငှာ လည်းကောင်း, အနံ့ထုံခြင်းငှာ လည်းကောင်း, ရကောင်းသော အရောင်တင်ဆေး, ရေမွှေး နံ့သာဆီ မျက်နှာချေ ပေါင်ဒါကို+ဝိဘူသန=လိမ်းကျံခြယ်လှယ်ခြင်း, အနံ့ထုံ ခြင်း၊ "ဆပ်ပြာမွှေးလည်း မတိုက်ကောင်း။"

ဌာန=ကာမစိတ်ဓာတ်ကို တိုးပွားခြင်း၏ အကြောင်း။

အမှာ။ ။ဤနံ့သာလိမ်းမှု စသည်ကို သာယာသောအားဖြင့် မပြုကောင်း၊ အနာရောဂါရှိသော် လိမ်းကျံကောင်း၏၊ အနာရောဂါဆိုသော် လည်း ထိုနံ့သာများနှင့် သင့်မြတ်သောရောဂါရှိမှ လိမ်းကောင်း သည်၊ မဖြစ်လောက်သော ရောဂါကို ရိုးမယ်ဖွဲ့ကာ မျက်နှာ စသော မဆိုင်ရာအရပ်၌ နံ့သာမလိမ်းကောင်း၊ သို့သော် ရဟန်း များ၌ ကိုယ်နံ့မကောင်းလျှင် နံ့သာ (ရေမွှေး ဆပ်ပြာ စသည်) ကို ခွင့်ပြုသောကြောင့် ဥပုသ်သည်များလည်း ကိုယ်၌ အနံ့မကောင်း သောအခါ ထိုအနံ့ကို ကာကွယ်ဖို့ရာ လိမ်းကောင်း, ဆပ်ပြာ မွှေးကို သုံးကောင်းသည်ဟု ဆိုသင့်သည်။

ဂ။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနအဖွင့်

ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ကြည့်ရှုရန် အနက်နှင့် အဓိပ္ပာယ်

ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ၊ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ အိပ်ခြင်း နေထိုင်ခြင်းမှ။ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ၊ ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ၏။

www.dhammaransi.com

ဥစ္စာသယန=မြင့်သောနေရာ၌အိပ်ခြင်း နေထိုင်ခြင်း၊[အခြေ တစ်တောင့်ထက် ရှည်သော အိပ်ရာ ခုတင် ကုလားထိုင်ကြီးများတည်း၊ "လူကြီးက အောက်အနိမ့်မှာနေလျှင် ဥပုသ်သည်လူငယ်က အထက်အမြင့်၌ မနေကောင်း" ဟူသော အမြင့်မျိုး မဟုတ်။]

မဟာသယန=မြတ်သောနေရာ၌ အိပ်စက်နေထိုင်ခြင်း၊[ဤနေရာမျိုးကား စည်းစိမ်အားလျော်စွာ ခံစား စံစားလေ့ရှိကြသော စည်းစိမ်ရှင်ကြီးများ၏ အိမ်ဝယ် ရှိတတ်သော လက်လေးသစ်မက အမွေးရှည်သော **သားမွေးအခင်း** ခြင်္သေ့သစ်ကျား အရုပ်များဖြင့် ခမ်းနားဆန်းကြယ်သော သားမွေးအခင်း ရွှေချည်ငွေချည်တို့ဖြင့် ချုပ်လုပ်အပ်သော ပိုးအခင်း။(ရိုးရိုးပိုးအခင်းမဟုတ်) လဲ ဝါဂွမ်းမျိုး သွတ်ထားသော မွေ့ရာတည်း။]

မှတ်ချက်။ ။ဤမွေ့ရာကို ယခုကာလ ဥပုသ်သည်များ သုံးစွဲနေကြသည်မှာ မသင့်တော်ပါ၊ အုန်းဆံသွတ်မွေ့ရာ, အဝတ်အဆာ ပိုးချည် အဆာပါသော မွေ့ရာကိုကား သုံးကောင်းပါ၏။ သင်ဖြူးချော ချော ကော်ဇောနုနု စသည်နှင့် ရဟန်းသံဃာ ဂုဏ်ဝါကြီးသူ တို့၏ နေရာ စသည်များကို ဤသိက္ခာပုဒ်အရ "မြတ်သော နေရာ"ဟု မဆိုထိုက်။

ဥပုသ်သီလများ၌ စဉ်းစားဖွယ်။ ။ဥပုသ်စောင့်သောအခါ ရိုးရိုးငါးပါး သီလထက် အပိုယူကာ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရ အရာ၌ အဗြဟ္မစရိယကိုသွင်း၍ ဆောက်တည်ရ၏၊ ထို့နောက် ဝိကာလဘောဇန-နစ္စ-ဂီတ-ဥစ္စာသယန သိက္ခာပုဒ်များကို ဆောက်တည်ရ၏၊ ဤသိက္ခာပုဒ် ၄-ပါးကို ခြုံ၍ စဉ်းစားလျှင် ဥပုသ်စောင့်သောအခါ မဖြစ်အောင်ထိန်းရမည့် အကုသိုလ်စိတ်များ ထင်ရှားစွာ ပေါ်လာသည်၊ ထိုစိတ်များကား ကာမဂုဏ်စိတ် (ကိလေသာ တဏှာ စိတ်) ပင်တည်း။ ထင်ရှားစေအံ့-ခမ်းနားသောအိပ်ရာ နေရာ၌ အိပ်စက်နေ ထိုင်ခြင်း, ဖီးလိမ်းပန်ဆင်ခြင်း, ကပြ သီဆို တီးမှုတ်ခြင်း, ညစာထမင်း စား ခြင်းတို့သည် ကိလေသာ(တဏှာ လောဘ) စိတ်ကို သွေးဆောင် ခေါ်ယူသော အပြုအမူများတည်း။

www.dhammaransi.com

ထို့ကြောင့် တဏှာလောဘ ကိလေသာ ကာမစိတ်ကို ဆို့ပိတ်ဖို့ရာ ဥစ္စာသယန သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ခမ်းနားသော အိပ်ရာနေရာတို့၌ အိပ်စက် နေထိုင်ခြင်းကို တားမြစ်၏၊ နစ္စ ဂီတ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ကပြ သီဆို တီးမှုတ်မှုနှင့် တကွ ဖီးလိမ်းပန်ဆင်မှုများကို တားမြစ်၏၊ ဝိကာလဘောဇန သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ညစာထမင်းစားမှုကို တားမြစ်၏၊ ထိုသိက္ခာပုဒ် ၃-ရပ်ဖြင့် ကာမစိတ်ဓာတ်ကို တွန်းလှန်ပိတ်ဆို့မှုသာ အဗြဟ္မစရိယ သိက္ခာပုဒ်တော်အရ မေထုန်မှုမှ ကျကျနန ရှောင်ကြဉ်နိုင်မည်၊ ထို့ကြောင့် ဥပုသ်စောင့်သော အခါ အဗြဟ္မစရိယစသော သိက္ခာပုဒ်တော်များကို (ငါးပါးသီလထက်ပို၍) ထိန်းခြင်းသည် အဖုံးအပိတ် ညီညွတ်သော အကျင့်ကောင်း ဖြစ်ပေသတည်း။

ဥပုသ်စောင့်ပုံ အစီအစဉ်

ဥပုသ်စောင့်ပုံ။ ။"ဥပုသ်"ဟူသောစကားသည် "ဥပေါသထ"ဟူသော ပါဠိမှ ကူးစက်လာသော ပါဠိပျက်စကားတည်း၊ "ဥပ+ဝသထ" ဟု ပုဒ်ခွဲ၊ ဥပ=ညစာ မစားခြင်း, သူ့အသက် မသတ်ခြင်းစသော အကျင့်ကောင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍+ဝသထ=နေခြင်း၊ ညစာမစားခြင်း, သူ့အသက်မသတ်ခြင်းစသော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော သီလကို ခံယူဆောက်တည်၍ ဘုရားဂုဏ်တော်, တရားဂုဏ်တော် စသော အာရုံများကို အာရုံပြုကာ (ဘာဝနာ ပွားလျက်) အကုသိုလ်စိတ်များ မဖြစ်စေဘဲ စိတ်စင်ကြယ်အောင် စောင့်စည်းနေထိုင်မှုကို "ဥပုသ်စောင့်"ဟု ခေါ်သည်။

[ဆောင်] မိမိစိတ်မှာ၊ စင်ကြယ်လာအောင်၊ အင်္ဂါရှစ်တန်၊
သီလခံ၍၊ ခြိုးခြံအောင့်အည်း၊ တဖြောင့်တည်းဖြင့်၊
စောင့်စည်းအားထုတ်၊ တရားကုတ်၊ ဥပုသ်စောင့်
ဟု မှတ်။

၁။ နက်ဖြန် ဥပုသ်စောင့်မည်ဟု ကြံစည်သော သူတော်စင်သည် ဥပုသ်စောင့်သည့်အခိုက်၌ အိမ်မှုကိစ္စတွေကို ရှက်ဆောင်ခြင်းငှာ မလျော်သောကြောင့် ယနေ့လိုအခါကပင် အိမ်မှုကိစ္စများကို တာဝန်ရှိသမျှ ပြီးစီးအောင် စီမံထားရာ၏။

www.dhammaransi.com

၂။ ချက်ပြုတ် ကျွေးမွေးမည့်သူ အဆင်သင့်ရှိလျှင် နက်ဖြန် မိမိစားဖို့အတွက် ပြောပြ စီစဉ် ထားရာ၏။ [ဥပုသ် စောင့်ခိုက် ခါတိုင်းထက် ကောင်းကောင်း စားဖို့ကား မစီမံသင့်။]

၃။ ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေးမည့်သူ မရှိလျှင် နက်ဖြန် ကိစ္စနည်းအောင် ပြီးစီး ကောင်းသော စားဖွယ် သောက်ဖွယ်များကို ပြီးစီးအောင် စီမံထားရာ၏။

၄။ နက်ဖြန်နံနက် အရုဏ်တက်ချိန်ကပင် ကိုယ်လက်များကို စင်ကြယ် အောင်ပြု၍ စိတ်ကြည်လင်ရုံမျှ သန့်ရှင်းသော အဝတ်ကို ဝတ်ဆင်ရာ၏။

၅။ ပန်းပန်မှု, နံ့သာလိမ်းမှုနှင့် အထူးတလည် ပြင်ဆင်မှုကို မပြုရာ။

၆။ ထို့နောက် ခပ်စောစောကပင် သီလ ဆောက်တည်ရာ၏။ [သီလ ဆောက်တည်သောအခါ ပါဠိလို နားမလည်လျှင် မြန်မာလို ဆောက်တည်နိုင် ပါသည်၊ ရှစ်ပါးသီလ နှုတ်တက်မရလျှင် "ဘုရားပညတ်တော် မူအပ်သော ဥပုသ်သီလကို ဆောက်တည်ပါ၏" ဟု နှုတ်က မိမိဘာသာ ဆို၍လည်း ဆောက်တည်နိုင်၏။]

၇။ သီလဆောက်တည်ပြီးလျှင် ကျွေးမွေးလှူဒါန်းဖွယ် ကိစ္စရှိက ထိုကိစ္စကို ပြုလုပ်၍, မရှိက မိမိအတွက် သင့်တင့်ရုံသာ စီမံ၍ စားသောက်ရာ၏။[တစ်ထပ် သာမက ညစာမစားဘဲ နေနိုင်လောက်အောင်ပင် စားသောက်ခွင့်ရှိ၏။]

၈။ ကျွေးမွေးစားသောက်မှုပြီးလျှင် ကိုယ်လက် မစင်ကြယ်က ရေချိုး ရာ၏။ [ကိုယ်စင်ကြယ်မှ စိတ်ကြည်လင်, စိတ်ကြည်လင်မှ တရားအာရုံပြု၍ ကောင်းသည်။]

၉။ ထို့နောက် မိမိတစ်ကိုယ်တည်း နေသင့်သူဖြစ်လျှင် တစ်ကိုယ်တည်း နေ၍ အဖော်နှင့် နေသင့်သူဖြစ်က သဘောတူ အဖော်နှင့်တကွ သင့်တော် သော ဆိတ်ငြိမ်ရာ ဌာနဌ ပြဟ္မဥပုသ်ကို စောင့်လိုလျှင် ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြု၍ နေရာ၏။

www.dhammaransi.com

၁၀။ တာရှည်စွာ ဆင်ခြင်၍ မနေနိုင်လျှင် တရားစာကိုလည်း ကြည့်ရှု ရွတ်ဖတ်နေရာ၏။ [ထိုင်၍ချည်း နေရမည်ဟု မဆိုလို, လှဲကာ, စင်္ကြံသွားကာ အမျိုးမျိုး မျှတအောင် နေစေလို၏။]

၁၁။ နည်းလမ်း ကျကျ ဟောပြောမည့် ပုဂ္ဂိုလ် ရှိလျှင် တရားနာရာ၏။

၁၂။ အချင်းချင်းလည်း တရား စကား ဆွေးနွေး မေးမြန်း စုံစမ်းရာ၏။

၁၃။ ညဥ့်အချိန်သို့ ရောက်သောအခါ မိမိ၏ သီလကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် အရိယာ သူတော်ကောင်း ရဟန္တာ အပေါင်းနှင့် ယနေ့ အတွက် မိမိတူမျှပုံကို အောက်မေ့ရာ၏။

အောက်မေ့ပုံ။ ။"ရဟန္တာအရှင်မြတ်သည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း, သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း, လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်၍ ညဥ့်စာ စားမှု, ပန်းနံ့သာ စသည် လိမ်းကျံမှုများကို မပြုသကဲ့သို့, ငါသည်လည်း ယနေ့အဖို့၌ ထိုအမှုအမျိုးမျိုးကို ရှောင်ကြဉ်သဖြင့် ရဟန္တာ အရှင်မြတ်များနှင့် တူပေသည်တကား" ဟု မိမိကိုယ်ကို အလွန်မြောက်တင်ကာ ရဟန္တာယောကျ်ား ရဟန္တာမိန်းမ စိတ်ကို ဖြစ်စေပြီးလျှင် ယခုလို အသက်ထက်ဆုံး စောင့်စည်း နေပါလျှင် မကြာခင် ဒုက္ခခပ်သိမ်း ငြိမ်းပေလိမ့်မည်ဟု ဆင်ခြင်ရာ၏။

၁၄။ နံနက် အရုဏ်တက်၍ မိမိ ရည်မှန်းထားသော အချိန်စေ့သော အခါ အလိုအလျောက် ရှစ်ပါးသီလ မရှိတော့ဘဲ ငါးပါးသီလ သာ ကျန်ရစ်တော့သည်။ [ယခုကာလ အချို့ အရပ်မှာလို ငါးပါး သီလ ယူကာ ဥပုသ်ချနေဖွယ် မလိုပါ။] ဤကား ဥပုသ်စောင့်ပုံ အစီအစဉ်တည်း။

ဥပုသ်ကာလ အပိုင်းအခြား။ ။ဥပုသ်သည် ကာလပိုင်း၍ စောင့်အပ်သော ဥပုသ်, အသက်ထက်ဆုံး စောင့်အပ်သော ဥပုသ်ဟု ၂-မျိုး ရှိ၏၊ ကာလခြား၍ စောင့်အပ်သော ဥပုသ်မှာ ၂-ရက် ၃-ရက် စသည် ဖြစ်စေ

www.dhammaransi.com

တစ်နေ့ တစ်ညဉ့်လုံးဖြစ်စေ, နေ့ဝက် ညဉ့်ဝက်ဖြစ်စေ, တစ်ခဏမျှ (တရားနာခိုက်) ဖြစ်စေ စောင့်ကောင်းပါသည်၊ အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အလုပ်သမားတစ်ယောက်သည် ဥပုသ်နေ့၌ လယ်ထွန်သွားပြီးနောက် ပြန်လာ၍ သူများဥပုသ်စောင့်ကြောင်း သိရကား ထမင်းကိုပင် မစားတော့ဘဲ နေ့တစ်ဝက်မျှ ဥပုသ်စောင့်စဉ် လေနာထ၍ စုတေလေသော် ရုက္ခစိုးနတ် ဖြစ်ရသည်၊ ထို့ကြောင့် တစ်သက်လုံး မစောင့် နိုင်လျှင် လ, ရက်, အချိန် ပိုင်းခြား၍လည်း စောင့်ကောင်းပါသည်။

သို့သော် ယခုကာလ အချို့တရားပွဲ အလှူမဏ္ဍပ် စသည်၌ကား "မဏ္ဍပ်ကမထွက်ခင် ၈-ပါးသီလ ဆောက်တည်ကြ" ဟု ဆိုပြီးလျှင် ဖိနပ်လိမ်း ပြင်ဆင်ထားသူတို့အား မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန စသော သိက္ခာပုဒ်ကို ဓမ္မကထိကတို့က ချပေးကြ၏။ "ဥပုသ်မစောင့်ခင်ကဖိနပ်လိမ်းထားမှုကြောင့် မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန သိက္ခာပုဒ် မပျက်" ဟုလည်း ပြောဆိုကြပြန်သေး၏၊ ထိုအားလုံးကို နည်းလမ်းကျ-မကျ စဉ်းစားကြပါလေ။

ဥပုသ်အမျိုးမျိုး။ ။ဥပုသ်သည် အချုပ်အားဖြင့် အရိယ (မြတ်သော) ဥပုသ်, ဂေါပါလ (နွားကျောင်းသားစောင့်နည်း) ဥပုသ်ဟု ၂-မျိုး ရှိ၏၊ ထိုတွင် အရိယဥပုသ်သည် ဗြဟ္မဥပုသ်, ဓမ္မဥပုသ် စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး ရှိ၏။

၁။ ဗြဟ္မဥပုသ်။ ။ဘုရားရှင်သည် "ဗြဟ္မ" မည်တော်မူ၏၊ ရှစ်ပါးသီလ ယူပြီးလျှင် ထိုဗြဟ္မမည်သော ဘုရားရှင်ကို အာရုံပြုနေခြင်းကို "ဗြဟ္မဥပုသ်" ဟု ခေါ်၏၊ အလွတ် အာရုံမပြုတတ်လျှင် ဘုရားဂုဏ်တော်အဖွင့်ကို ရွတ်ဖတ်ကြည့်ရှုနေရာ၏။

၂။ ဓမ္မဥပုသ်။ ။ဥပုသ်သီလကို ခံယူပြီးလျှင် တရားတော်၏ ဂုဏ်တော်တစ်ပါးပါးကို အာရုံပြု၍လည်းကောင်း၊ တရားဂုဏ်တော်အဖွင့်ကို ကြည့်ရှုရွတ်ဖတ်၍လည်းကောင်း နေခြင်းကို "ဓမ္မဥပုသ်" ဟု ခေါ်သည်။

၃။ သံဃာ့ဥပုသ်။ ။ဥပုသ်သီလကိုခံယူပြီးလျှင် သံဃာ့ဂုဏ်တော်တစ်ပါးပါးကို အာရုံပြု၍လည်းကောင်း၊ သံဃာ့ဂုဏ်တော်အဖွင့်ကို ကြည့်ရှုရွတ်ဖတ်၍လည်းကောင်း နေခြင်းကို "သံဃာ့ဥပုသ်" ဟု ခေါ်သည်။

www.dhammaransi.com

၄။ **သီလဥပုသ်။** ။သီလယူပြီးလျှင် မိမိသီလ၏ မကျိုးမပေါက်,မပြောက် မကျားပုံကို အာရုံပြု၍ ဝမ်းမြောက်စွာ နေထိုင်ခြင်းကို "သီလဥပုသ်" ဟု ခေါ်သည်။

မကျိုး=ရှစ်ပါးသောသိက္ခာပုဒ်တို့တွင် အစသိက္ခာပုဒ်သော်လည်းကောင်း၊ အဆုံးသိက္ခာပုဒ်သော်လည်းကောင်း ပျက်စီးလျှင် "ဥပုသ်ကျိုးသည်"မည်၏၊ ထိုသို့ မပျက်စီးလျှင် ဥပုသ် မကျိုးမပြတ်သည် မည်၏။

[ဆောင်] အင်္ဂါရှစ်ပါး၊ စွန်အဖျားက၊ တစ်ပါးပါးကျိုး၊ ဥပုသ်မျိုး၊ "အကျိုး အပြတ်" ခေါ်။

မပေါက်=အဝတ်၌ အလယ်ကပေါက်သကဲ့သို့ သိက္ခာပုဒ်တို့တွင်အလယ်က တစ်ပါးပါး ပျက်လျှင် "ပေါက်သည်" ဟု ခေါ်၏၊ ထိုသို့ မပျက်လျှင် "မပေါက်"သည် မည်သည်။

[ဆောင်] အင်္ဂါရှစ်ပါး၊ အလယ်ကြားက၊ တစ်ပါးပါးပျက်၊ ဥပုသ်တွက်၊"ပေါက် ပျက်" သည်ဟုခေါ်။

မပြောက်=ရှစ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် အလယ်၌ တစ်ပါးလည်း မက အစဉ်အတိုင်း တစ်ဆက်တည်းလည်း မဟုတ်ဘဲ နွားခြ၌ "ဝါစွေ့"ပြောက်ကဲ့သို့ အဒိန္နာဒါနနှင့် မုသာဝါဒသော်လည်းကောင်း၊ အဗြဟ္မစရိယနှင့် သုရာမေရယ သော်လည်းကောင်း ဤသို့ ပြောက်ကျား ပြောက်ကျား ပျက်သည်ကို "ပြောက်သည်" ဟု ခေါ်၏။

[ဆောင်] အင်္ဂါရှစ်ပါး၊ တစ်မျိုးအားဖြင့်၊ကျိုးကျား-ပြိုးပြောက်၊ ယွင်းသွေဖောက်၊ "အပြောက်" ဥပုသ်ခေါ်။

မကျား=ရှစ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် ပါဏာတိပါတနှင့် အဒိန္နာဒါန ဆက်၍ လည်းကောင်း၊ အဗြဟ္မစရိယနှင့် မုသာဝါဒ ဆက်၍ လည်းကောင်း ဤသို့ နှစ်ပါး သုံးပါး ဆက်၍ ပျက်သည်ကို နွားကြောင် နွားကျားကဲ့သို့ "အကျားထင်သော ဥပုသ်" ဟု ခေါ်၏။

[ဆောင်] နွားကြောင်-နွားကျား၊ ပုံအလားသို့၊ နှစ်ပါး သုံးပါး၊ အများ ဆက်လျက်၊ တရားပျက်၊ "ကျား-ကွက်" သည်ဟုခေါ်။

www.dhammaransi.com

ဤသို့သောနည်းဖြင့် မိမိဥပုသ်၏ မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျားပုံကို အာရုံပြု၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်နေခြင်းကိုပင်"သီလဥပုသ်"ဟုခေါ်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ယခုကာလ သီလ ဆောက်တည်တုန်းက တစ်ပါးစီခွဲ၍ ဆောက်တည်ကြသောကြောင့် ရှစ်ပါးသီလတွင် တစ်ပါးပါး ပျက်သော်လည်း ကျန် သီလအတွက် အကျိုးရှိသေး၏၊ တစ်ပါးပျက်ရုံဖြင့် အားလုံးပျက်သွားသည်ဟု မမှတ်နှင့်။

၅။ **နတ်ဥပုသ်။** ။သီလယူပြီးလျှင် နတ်တို့ကို ပမာတင်၍ မိမိသန္တာန်၌ ရှိသော သဒ္ဓါ သီလ စသော သူတော်ကောင်း တရားများကို အောက်မေ့ ဆင်ခြင်လျက် ကြည်လင်ဝမ်းမြောက်နေခြင်းကို "နတ်ဥပုသ်"ဟု ခေါ်သည်။

ဆင်ခြင်ပုံ။ ။"နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့၌ရှိသော နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် လူ့ပြည်တုန်းက သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာ ဟိရီ ဩတ္တပ္ပ ဟူသော သူတော်ကောင်းတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံကြသောကြောင့် ဘဝ အသစ် ကူးသောအခါ နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ချမ်းသာစွာ ဖြစ်ကြရသည်၊ ထို သူတော်ကောင်း ဥစ္စာများသည် ငါ့မှာလည်း ရှိ၏၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တရားတော်နှင့်ညီစွာ မိဘ ဆရာတို့၏ အဆုံးအမကြောင့် ဤသို့ သူတော်ကောင်း ဖြစ်ရခြင်းသည် နောင်ရေး နောင်တာ သံသရာအတွက် စိတ်ချဖွယ်ရာ လွန်စွာ လူဖြစ်ကျိုး နတ်ပါပေစွ တကား"ဟု ကိုယ့်ဂုဏ်တွေကို အာရုံပြုကာ ဝမ်းမြောက်စွာ ဆင်ခြင်ရာ၏၊ ရံဖန်ရံခါ ဆင်ခြင်ရုံမျှဖြင့် အားမရသေးဘဲ အလွန့်အလွန် ဝမ်းမြောက်လာအောင် အောက်၌ ပြထားသော ဥဒါန်းဂါထာကို ကျူးရင့်ရာ၏။

ယေဟိ သဒ္ဓါဒိဂုဏေဟိ၊ ဒေဝတာ ဒေဝတ္တံ ဂတာ။
မယှမ္ပိ တေ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ အဟော မေ ဂုဏဝန္တတာ။

ဒေဝတာ၊ စတုမဟာ, ဝတိံသာနှင့် နတ်ရွာခြောက်လီ, ဗြဟ္မာ့ပြည်ဝယ် ကိုယ်စီစံစား, နတ်ဗြဟ္မာ အများတို့သည်။ ယေဟိ သဒ္ဓါဒိဂုဏေဟိ၊ သဒ္ဓါ သီလ, များသုတနှင့်, စာဂ ပညာ, စဉ်လာပြည့်စုံ, အကြွင် ဂုဏ်တို့ကြောင့်။ ဒေဝတ္တံ၊ ရောဂါမကပ်, ဥပဒ်မတွယ်, စားသောက်ဖွယ်ရေး, ဝတ်ဆင်ရေးနှင့်, မင်းဘေးစိုးတာ, ကင်းစင်ကွာလတ်, ဗြဟ္မာနတ်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ဤ လူ့ပြည်မှ, စုတေကြလျှင်, ခဏမနေ, ကပ်ရောက်ကြလေကုန်ပြီ။ တေ ဂုဏာ၊

www.dhammaransi.com

နတ်ပြဟ္မာနန်း, ကပ်ကာမြန်းဖို့, အစွမ်းလောက်လုံ့, ထိုကဲ့သို့ ဂုဏ်တို့သည်။ မယှမ့်၊ ဘုရားအကြိုက်, တရားလိုက်၍, အားစိုက်နှစ်လို့, ဤငါ့ကိုယ်မှာလည်း။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ အမြဲမပြတ်, သတိချပ်သဖြင့်, မလပ်ပုံသေ, ရှိကြပေကုန်၏။ မေ၊ ငါ၏။ ဂုဏာဝန္တတာ၊ သဒ္ဓါ သီလ, များသုတနှင့်, စာဂ ပညာ, စဉ်လာ လောက်လုံ့, ဂုဏ်ပေါင်းစုံသူတို့၏ အဖြစ်သည်။ အဟောဝတ၊ တမလွန်အရေး, ကြံတိုင်း အေးဖို့, လေးလေးပင်ပင်, အစဉ်မျိုးမှန်, ဩော် ...အဖိုးတန်လေစွ့ တကား။

ဤသို့ ဥဒ္ဒါန်းကျူးကာ နတ်တို့ကို သက်သေအရာ၌ ထားလျက် မိမိ၏ သူတော်ကောင်းဖြစ်ပုံကို အာရုံပြု၍ ဝမ်းမြောက်နေခြင်းသည် "နတ်ဥပုသ်" မည်၏၊ ဤပြဟ္မဥပုသ် စသည်ကို ပုဗ္ဗာရုံတိုက်အမ ဝိသာခါအား ဘုရားရှင် ဟောတော်မူသည်၊ တိတ္ထိ တက္ကတွန်းတို့ စောင့်ကြသော နိဂဏ္ဌဥပုသ်တစ်မျိုး လည်း ရှိသေး၏၊ အများနှင့်မဆိုင်၍ မရေးတော့၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ စောင့် အပ်သော ဥပုသ်ကား အရိယဥပုသ် ဖြစ်လျှင်ဖြစ် မဖြစ်လျှင် ဂေါပါလဥပုသ် သာ ဖြစ်စရာရှိသည်။.... [တိကအင်္ဂုတ္တိုရ်။]

ဥပုသ်အကျိုး။ ။ဤသို့ ကျနစွာ စောင့်သုံးအပ်သော အရိယဥပုသ်မျိုး၏ အကျိုးမှာ ဇမ္ဗူဒိပ်တစ်ကျွန်းလုံးကို အုပ်စိုးရသော မင်းမိဖုရားအဖြစ်မျိုးထက် ကြီးကျယ် ခမ်းနားသည်ဟု ဟောတော်မူ၏၊ မှန်၏၊ မင်းမိဖုရားအဖြစ်ဖြင့် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းကို အုပ်စိုးရခြင်းမှာ လူ့စည်းစိမ်မျှသာဖြစ်၍ နတ်စည်းစိမ်ကို ထောက်လျှင် အောက်ကျ နောက်ကျ သေးနုပ်လှသေး၏၊ ထိုစည်းစိမ်လည်း တစ်ဘဝသာ၊ ကျနစွာ စောင့်ထိန်းအပ်သော ဥပုသ်၏ အကျိုးကား လူမင်း နတ်မင်း စည်းစိမ် အကြိမ်အများပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ကောင်းမွန်စွာ စောင့်အပ်သော ဥပုသ်အကျိုးကို "ဇမ္ဗူဒိပ် တစ်ကျွန်းလုံး အုပ်စိုးရခြင်း ထက်ပင် သာ၏" ဟု ဟောတော်မူပေသည်။

ကောင်းစွာစောင့်မှ အကျိုးရ။ ။ဥပုသ်စောင့်ရာ၌ ရှစ်ပါးသီလ စောင့်ရုံ မျှဖြင့် အကျိုးများသင့်သလောက် မများသေးပါ၊ သီလကို စောင့်ထိန်းပြီး နောက် မိမိစိတ်ကို စင်ကြယ် သန့်ရှင်းနေအောင် အားထုတ်နိုင်မှသာ အကျိုး များပါသည်။ (တိကင်္ဂုတ္တရ ဒုတိယ ပံ, မဟာဝဂ္ဂ။) ဥပမာ–ဦးခေါင်းကို

www.dhammaransi.com

တန်ဆာဆင်လိုသော အမျိုးသမီးသည် ဆံပင်ကို စင်ကြယ်အောင် ခေါင်းလျှော်ရ၏၊ ခေါင်းမလျှော်ဘဲ ဖီးလိမ်းပြင်ဆင်လျှင် အနံ့မကောင်း၊ ထို့အတူ သီလတန်ဆာဖြင့် ဆင်ထားသူသည် မိမိ၏စိတ်ကို လောဘ (တဏှာရာဂ)-ဒေါသ-မာန်မာန-ဣဿာ-မစ္ဆရိယ စသော ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့မှ စင်ကြယ်အောင် ဗြဟ္မဥပုသ်ကိုဖြစ်စေ, ဓမ္မဥပုသ်စသည်တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုး ဖြစ်စေ စောင့်သုံးနိုင်မှသာ ရသင့်သမျှအကျိုးကို အပြည့်အစုံ ရနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် နဂိုက(လောဘ)ကြီးသူဖြစ်လျှင် ဥပုသ်စောင့်ယင်း ထိုလောဘကြောင့် ယခုဘဝ တွေ့ခဲ့ရ (တွေ့တတ်ကြသော) အပြစ်ကို လည်းကောင်း, နောက်ဘဝ၌ အပါယ်ငရဲအထိ ဖြစ်နိုင်သည့် အပြစ်များကိုလည်းကောင်း ဆင်ခြင်၍ လောဘနည်းအောင် အထူးကြိုးစား၍ ဘုရားဂုဏ်တော်စသည်ကို ပွားများနေပါလော့၊ ထိုသို့ဥပုသ်စောင့်ပြီးနောက် ဥပုသ်ထွက်သောအခါလည်း လောဘကြောင့် အမှားအယွင်းမရှိရအောင် နေ့စဉ် သတိထားပါလော၊ ဤသို့ကြိုးစားလျှင် မကြာခင် လောဘနည်းသူ (တဏှာရာဂနည်းသူ) ဖြစ်လာပါလိမ့်မည်၊ ဒေါသ-မာန-ဣဿာ-မစ္ဆရိယ အားကြီးသူများလည်း ဤနည်းအတိုင်း ကြိုးစားပါ။

နွားကျောင်းသားဥပုသ်။ ။ထိုကဲ့သို့ ကျနစွာမစောင့်နိုင်ဘဲ''ယနေ့မည်သည့်နေရာ၌ နွားများ ရေသောက်ကြ၏၊ နက်ဖြန် မည်သည့်နေရာ၌ မြက်စား၍ မည်သည့်နေရာ၌ ရေသောက်လိမ့်မည်'' ဟု နွားကျောင်းသား၏ ကြံစည်ခြင်းကဲ့သို့ ''ယနေ့ မည်သည့်စားဖွယ်ကိုစား၍ နက်ဖြန် မည်သည့်စားဖွယ်ကို စားသောက်မည်'' ဟု အစားအသောက်နှင့် လောကီရေးရာကိုသာ ကြံစည်နေသောဥပုသ်သည်''ဂေါပါလဥပုသ်'' (နွားကျောင်းသားဥပုသ်) မည်၏၊ ဤနွားကျောင်းသားဥပုသ်ကို လုံးလုံး အကျိုးမရှိဟု မဆိုရသော်လည်း အကျိုးမများဟု ဟောတော်မူသည်။

သတိပေးချက်။ ။ထို့ကြောင့် နွားကျောင်းသား ဥပုသ်မဖြစ်စေဘဲ အရိယဥပုသ်မျိုးဖြစ်အောင် ကြိုးစားလျက် စောင့်သုံးမှသာ လောကအကျိုး သံသရာအကျိုး ၂–ပါးစုံ တိုးပွယ်ရှိ၏၊ ယခုအခါ၌ကား ဥပုသ်စောင့်ရင်း စားကြသောက်ကြ ပျော်ရွှင်ကြသဖြင့် စဉ်းစားတတ်သူအဖို့မှာ စိတ်ပျက်စရာ ကောင်းလှသည့် အပြင် ဘာသာခြားတို့ကမူ များစွာသော မြန်မာတို့ ဥပုသ်စောင့်ပုံကိုကြည့်ကာ ''ဆင်ခြင်စဉ်းစားဉာဏ်မရှိသော လူမျိုး''ဟု အထင်သေးကြပေလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် အမျိုးဘာသာ အဆင့်အတန်း မြင့်ရေးကိုတွေးကာ စည်းကမ်းကျကျ ဥပုသ်စောင့်ဖို့ သတိပေးသည်။

---

www.dhammaransi.com

အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ အဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန် ဆောက်တည်ပုံအစဉ်

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ၊ "ဒုတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ"စသည် ဖြင့် ၅-ပါးသီလတောင်းပုံအတိုင်း "တတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ"တိုင် အောင် ဆိုပါ။

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၅။ ပိသုဏာဝါစာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၆။ ဖရုသဝါစာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၇။ သမ္ဖပ္ပလာပါ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၈။ မိစ္ဆာဇီဝါ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ကြည့်ရှုရန် အနက်နှင့် အဓိပ္ပာယ်

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော် (တပည့်တော်မ) သည်။ တိသရဏေန၊ သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလံ၊ အာဇီဝဋ္ဌ မကသီလဟူသော။ ဓမ္မံ၊ သိက္ခာပုဒ်တော်ကို။ ယာစာမိ၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ရှေ့အတိုင်းဆိုပါ၊ ပါဏာတိပါတာ စသည်၏ အနက်ကိုလည်း ၅-ပါးသီလအတိုင်း ဆိုပါ။ ပိသုဏာဝါစာ၊ ပိသုဏာဝါစာမှ။ ဖရုသဝါစာ၊ ဖရုသဝါစာမှ။သမ္ဖပ္ပလာပါ၊ သမ္ဖပ္ပလာပမှ။မိစ္ဆာဇီဝါ၊ ယုတ်မာသောအသက် မွေးမှုမှ။ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ၊ ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်တော်ကို။ သမာဒိယာမိ၊ စိတ်၌မြဲစွာ ဆောက်တည်ပါ၏။

www.dhammaransi.com

သတိပြုရန်။ ။ရဟန်းများထံ သီလမတောင်းဘဲ မိမိဘာသာရပ်ပွားတော်စေတီတော်ရှေ့ဝယ် ဆောက်တည်ကြရာ၌"အဟံဘန္တေ"စသောသီလတောင်းများကို ဆိုဖွယ်မလို၊ "ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ"ကစ၍ "မိစ္ဆာဇီဝါ ဝေရမဏီ" တိုင်အောင် ဆိုပါလေ၊ ငါးပါးသီလ, ရှစ်ပါးသီလ တစ်မျိုးမျိုးကိုယူပြီးမှ ဤအာဇီဝဋ္ဌမကသီလကို ဆက်၍ ဆောက်တည်ရာ၌ကား မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ တိုင်အောင် ရှေ့ သီလများ၌ ပါဝင်ပြီးဖြစ်၍ နောက်ထပ် ဆိုဖွယ်မလို၊ "ပိသုဏာဝါစာ ဝေရမဏီ"ကစ၍ နောက်သိက္ခာပုဒ် ၄-ပါးကိုသာ ဆက်၍ ဆိုရာ၏။

ဤ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလလည်း တစ်ကြိမ်လောက် ဆောက်တည်ပြီးလျှင် အသက်မွေးစင်ကြယ်သမျှ,ပိသုဏာဝါစာစသည်ကို မပြောဆိုသမျှ သီလမပျက်သောကြောင့် နေ့စဉ် ဆောက်တည်ဖွယ် မလို၊ အခြားသော ၅-ပါး ၈-ပါး သီလများလည်း မကျိုးမပျက်သမျှ ထပ်၍ ဆောက်တည်ဖွယ်မလို၊ သို့သော် ထပ်၍ ဆောက်တည်ခြင်းကြောင့်ကား အပြစ်မရှိပါ။

အာဇီဝဋ္ဌမက။ ။အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေရသော အလုပ်အကိုင် အရောင်းအဝယ် ဟူသမျှကို ပါဠိလို "အာဇီဝ"ဟု ခေါ်၏၊ မတရားသော ပစ္စည်းရှာဖွေမှုကို မိစ္ဆာဇီဝဟု ခေါ်၏၊ ထိုမိစ္ဆာဇီဝမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် တရားသဖြင့် ပစ္စည်းရအောင် ရှာဖွေမှုကို"သမ္မာအာဇီဝ"ဟု ခေါ်၏၊ ရှစ်ပါးမြောက် သိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပါဠိလို"အဋ္ဌမ" ဟု ခေါ်၏၊ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီမှစ၍ ရေတွက်လျှင် မိစ္ဆာဇီဝါ ဝေရမဏီသည် ရှစ်ပါးမြောက် သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် မိစ္ဆာဇီဝမှ ရှောင်ကြဉ်မှုလျှင် ရှစ်ပါးမြောက်ရှိသော သီလကို "အာဇီဝဋ္ဌမက သီလ" ဟုခေါ်သည်။

ဤ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ ဆောက်တည်ပုံကို ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာတို့၌ တိုက်ရိုက် မပြကြ၊ ငါးပါးသီလ စသည် ဆောက်တည်ပုံကို နည်းယူ၍ ရှေးပညာရှိတို့ ဆောက်တည်ပုံကို ပြထားကြသည်၊ "ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရမာမိ" စသည်ဖြင့်လည်း ဆောက်တည် နိုင်ပါ၏၊ ထိုသိက္ခာပုဒ် ရှစ်ပါးတွင် ၁-နံပါတ်မှစ၍ ၇-နံပါတ် အထိ သိက္ခာပုဒ်တို့မှာ သုစရိုက် ၁၀-

www.dhammaransi.com

ပါးတွင် ကာယကံ ၃-ပါးနှင့် ဝစီကံ ၄-ပါးတည်း၊ ထို ၇-ပါး လုံခြုံပြီးသော သူတော်ကောင်း၌ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းနှင့် ဆိုင်သော အရောင်းအဝယ် အလုပ်အကိုင် များလည်း စင်ကြယ်ပါမူ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ ဆောက်တည်သည်ဖြစ်စေ၊ မဆောက်တည်သည် ဖြစ်စေ၊ အမြဲ လုံခြုံနေပါသည်။ [ထို သိက္ခာပုဒ်များတွင် ၁-၂-၃-၄-နံပါတ် သိက္ခာပုဒ်များကိုငါးပါးသီလ၌ ဖွင့်ပြခဲ့ပြီ၊ ၅-၆-၇ နံပါတ် သိက္ခာပုဒ်များကို ဒုစရိုက် သုစရိုက်အဖွင့်ကျမှ ပြမည်။]

ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည်သည်ဖြစ်စေ, မဆောက်တည်သည် ဖြစ်စေ, လွန်ကျူးလျှင် အပြစ်ရှိသကဲ့သို့ ဤအာဇီဝဋ္ဌမက သီလကိုလည်း ဆောက်တည်သည် ဖြစ်စေ၊ မဆောက်တည်သည် ဖြစ်စေ လွန်ကျူးလျှင် အပြစ်ရှိ၏၊ ငါးပါးသီလသည် သူတော်ကောင်းတို့ အမြဲ စောင့်ထိန်းရမည့် ကိုယ်ကျင့်သီလ ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလလည်း အထက်တန်း သူတော်စင်တို့ အမြဲ ထိန်းရမည့် ကိုယ်ကျင့်သီလ ဖြစ်သည်၊ ဤအာဇီဝဋ္ဌမကကို ကျမ်းဂန်၌ အာဒိဗြဟ္မစရိယက သီလဟုလည်း ခေါ်သေး၏။ [ဗြဟ္မစရိယ=မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၏+အာဒိ=အစဖြစ်သော သီလ။] ဤအာဇီဝဋ္ဌမကသီလ လုံခြုံမှ မဂ်ဖိုလ်ကို ရနိုင်၏။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ မလုံခြုံလျှင် မဂ်ဖိုလ်မရနိုင်၊ ထို့ကြောင့် "ဤ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလသည် မဂ် ဟူသော မြတ်သောအကျင့်၏ အစ အခြေခံသီလဖြစ်သည်"ဟု မှတ်ပါ။

အမှာ။ ။ဤ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလကို စောင့်ကောင်း-မစောင့်ကောင်း ငြင်းခုံကြ၏၊ မစောင့်ကောင်းစရာအကြောင်းကိုရှာ၍မရပါ၊ပါဠိတော်မှာ တိုက်ရိုက်သီလ အဖြစ်ဖြင့် မပြသော်လည်း အာဇီဝစင်ကြယ်ဖို့နည်းလမ်းနှင့် အာဇီဝ စင်ကြယ်ခြင်း၏(သမ္မာအာဇီဝဖြစ်ခြင်း၏ အကျိုးကို များစွာ ပြရုံမျှမက ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာဋီကာတို့၌ကား အာဇီဝဋ္ဌမကသီလကို "ပုဗ္ဗေဝ ခေါ ပနဿ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ အာဇီဝေါ သုပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ"ဟူသော ပါဠိတော်အရ အကျယ်ထုတ်ပြလျက်ရှိ၏၊ထို့ကြောင့်အာဇီဝဋ္ဌမကသီလကို အမြဲ လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းသင့်ကြပါသည်။

www.dhammaransi.com

မိစ္ဆာဇီဝအဖွင့်

မုဆိုး တံငါအလုပ်တို့ဖြင့် သူ့အသက်ကို သတ်၍ ပစ္စည်းရှာဖွေရသော ပါဏာတိပါတမှု၊ သူခိုး ဓားပြလုပ်၍ ပစ္စည်းရှာဖွေရသော အဒိန္နာဒါနမှု၊ သူတစ်ပါးက ပစ္စည်းဥစ္စာပေးသဖြင့် ဖျက်ဆီးရသော ကာမမှု၊ မတရားရှေ့နေ မတရားသက်သေ လိုက်၍ဖြစ်စေ, လိမ်လည် လှည့်ပတ် ရောင်းဝယ်၍ ဖြစ်စေ, ပစ္စည်းရှာရသော မုသာဝါဒမှု၊ ပစ္စည်းရအောင် ရန်တိုက်ပေးရသော ပိသုဏာဝါစာမှု၊ ကွက်စိပ်စာပြောဆရာ၊ လူပြက် အလုပ်တို့ဖြင့် မဟုတ်မမှန် အကျိုးမရှိသော (ကြားရသူတို့ ပျော်ရွှင်ရရုံ စိတ်လေလွင့်ရုံသာ ဖြစ်သော) ဒဏ္ဍာရီဇာတ်ဝတ္ထုများကို ပြောဆိုသော သမ္ဖပ္ပလာပမှုများသည် မိစ္ဆာဇီဝမှုများတည်း၊ မိစ္ဆာဇီဝမျိုးကို ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီစသော ရှေ့သိက္ခာပုဒ် ၇-ပါးဖြင့် ရှောင်ကြဉ်ပြီး ဖြစ်တော့သည်။ သို့သော် "မြဲရာသံပတ်" ဆိုသလို ရှေ့သိက္ခာပုဒ်များဖြင့် ရှောင်ကြဉ်ရာဝယ် သာ၍ ခိုင်မြဲအောင် ဤ မိစ္ဆာဇီဝါ ဝေရမဏီသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်လည်း ရှောင်ကြဉ်ရသည်။

ရှေ့သိက္ခာပုဒ် ၇-ပါးဖြင့် မရှောင်ကြဉ်ရသေးသော မိစ္ဆာဇီဝများလည်း ရှိသေး၏၊ ထိုမိစ္ဆာဇီဝများကား-သတ္တဝါဏိဇ္ဇာ=ဓား လှံ သေနတ် ပိုက်ကွန်စသော လက်နက်ရောင်းမှု၊ သတ္တဝါဏိဇ္ဇာ=လူ သတ္တဝါကို သွေးဆောင်ခေါ်ယူလျက် သူတစ်ပါးထံ ကျွန်အဖြစ်ဖြင့် ရောင်းမှု၊ (ပြည့်တန်ဆာများကို မွေး၍ ခေါင်းလုပ်မှုများလည်း ပါဝင်၏၊) မံသဝါဏိဇ္ဇာ=ကျွဲ,နွား,ဝက်, ဆိတ်, ကြက်, ငှက် စသည်တို့ကို မွေး၍ အသားစားဖို့ရာ သတ်ဖြတ်သူအားရောင်းမှု၊ မဇ္ဇဝါဏိဇ္ဇာ=ထန်းရည်အရက်ဘိန်းစသည်ကိုရောင်းမှု (ဘုံဆိုင်တည်မှု)၊ ဝိသဝါဏိဇ္ဇာ=အဆိပ်ရောင်းမှုဟု ကျမ်းဂန်၌ ၅-မျိုးလာ၏၊ ထို၅-မျိုးကို ရတနာသုံးပါး ကိုးကွယ်သူ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမတို့ မပြုရဟုလည်း ဆိုသည်၊ ထို့ပြင်-မြင်းလောင်း နွားလောင်း ကျွဲတိုက် ဖဲရိုက်၍ ပစ္စည်းရှာမှုများလည်း မိစ္ဆာဇီဝပင်တည်း၊ မိမိကိုယ်တိုင် မိစ္ဆာဇီဝမှုဖြင့် ပစ္စည်းမရှာပါသော်လည်း စီးပွားတူဖြစ်သော ညီအစ်ကို မောင်နှမတို့၏၊ မိစ္ဆာဇီဝကို ဝမ်းမြောက် သဘောတူလျှင် မိစ္ဆာဇီဝပင်ဖြစ်၏၊ သဘောမတူလျှင် မိမိမှာ မိစ္ဆာဇီဝ မဖြစ်။

www.dhammaransi.com

ဓမ္မိယလဒ္ဓပစ္စည်းနှင့် သမ္မာအာဇီဝ။ ။ပြခဲ့သောမိစ္ဆာဇီဝမှ ရှောင်ကြဉ်၍ တရားသဖြင့်ရရှိသော ပစ္စည်းဥစ္စာကို ဓမ္မိယလဒ္ဓပစ္စည်းဟုခေါ်သည်["ဓမ္မိယ= တရားနှင့် လျော်စွာ+လဒ္ဓ=ရအပ်သော ပစ္စည်း။] မိဘ စသူတို့ အထံမှ အမွေအနှစ်ရသော ပစ္စည်း, ကူလီလုပ်၍ စာရေး စာချီလုပ်၍ ကျောင်းဆရာ လုပ်၍ လယ်လုပ်၍ အတိုးအပွားချ၍ရသော ပစ္စည်းသည် များသောအားဖြင့် ဓမ္မိယလဒ္ဓ ပစ္စည်းတည်း၊ ထိုပစ္စည်းဖြင့် အသက်မွေးသူ၏ သမ္မာအာဇီဝ ဖြစ်ကြောင်းမှာ ဆိုဖွယ်ရာမရှိပြီ၊ အချို့ကား နားမလည်ခင် မတရား ပစ္စည်း ရှာ၍ နားလည်သောအခါ ထိုပစ္စည်းဖြင့် စားသောက်နေထိုင်ရသောကြောင့် "မိမိ၏ အသက်မွေးမှုသည် သမ္မာအာဇီဝ ဖြစ်လေသလား, မဖြစ်လေ သလား" ဟု စဉ်းစားတတ်ကြပေသည်။

သမ္မာအာဇီဝ ၂-မျိုး။ ။သမ္မာအာဇီဝသည် သုတ္တန် ပါဠိတော်၌ လာသော သမ္မာအာဇီဝ, အဘိဓမ္မာ ပါဠိတော်၌လာသော သမ္မာအာဇီဝဟု ၂-မျိုးရှိ၏၊ ထိုတွင် တရားသဖြင့် ရအပ်သော ပစ္စည်းများကို စားသောက် သုံးစွဲခြင်း, တရားလမ်း အတိုင်း ပစ္စည်းရှာဖွေခြင်းသည် သုတ္တန် သမ္မာအာဇီဝ မည်၏၊ မတရားသဖြင့် ပစ္စည်းရဖို့ အခွင့်ကြုံလာလျှင် ထိုပစ္စည်းရမည့် လုပ်ငန်းကို မလုပ်ဘဲ ရှောင်ကြဉ်နေခြင်းသည် အဘိဓမ္မာ သမ္မာအာဇီဝမည်၏၊ ထို့ကြောင့် နားမလည်ခင်က မတရားသဖြင့် ရအပ်သော ပစ္စည်းများကို သုံးစွဲနေသော်လည်း နားလည်သောအခါ ထိုကဲ့သို့ မတရားမှုများကို ရှောင် ကြဉ်နေလျှင် အဘိဓမ္မာ သမ္မာအာဇီဝ ဖြစ်သေး၏၊ ဆိုလိုရင်းကား "မတရား သဖြင့် ရခဲ့သော ပစ္စည်းဥစ္စာကို သုံးစွဲနေရာ၌ သုတ္တန်အလို မိစ္ဆာဇီဝ ဖြစ်သော်လည်း နောက်ထပ်တွေ့ကြုံသော မတရား ပစ္စည်းရှာမှုကို ရှောင်ကြဉ် နိုင်လျှင် အဘိဓမ္မာ သမ္မာအာဇီဝ ဖြစ်နိုင်ပါသေး၏" ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ကြောင့် သုတ္တန် သမ္မာအာဇီဝ ဖြစ်အောင် မတတ်နိုင်ပါလျှင် အဘိ ဓမ္မာ သမ္မာအာဇီဝ ဖြစ်နိုင်အောင် နောက်ထပ် မတရား ပစ္စည်းရှာမှုမှ ရှောင်ကြဉ်၍ ဤ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ပါသေး၏၊ ဘုရား လက်ထက်တော်တုန်းက "ကုက္ကုဋမိတ္တ"မုဆိုးသည် တစ်သက်လုံး မုဆိုးလုပ်၍ အသက်မွေးခဲ့သောကြောင့် သူ၏ အသက်မွေးမှုမှာ မိစ္ဆာဇီဝ ပင်တည်း။

www.dhammaransi.com

သို့သော် ဘုရားနှင့်တွေ့သောအခါ တရားတော်ကိုနာရ၍ သား ၇-ယောက် ချွေးမ ၇-ယောက်တို့နှင့် အတူ သောတာပန် ဖြစ်လေသည်၊ ထိုသူတို့သည် ရှေးက မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် ရခဲ့သော ပစ္စည်းတွေကို ရှောင်ကြဉ် စွန့်ပစ်သည်ဟု ကျမ်းဂန်တို့၌ မလာချေ၊ စွန့်ပစ်မည်လည်း မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် တတ်သိနားလည်သော အခါမှစ၍ မိစ္ဆာဇီဝကို ရှောင်လျှင် ဤအာဇီဝဋ္ဌမက သီလ လုံခြုံနိုင်သည်ဟု ဆိုထိုက်ပေသည်၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်လိုသူများ သတိပြုပါလေ၊ မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် ရရှိအပ်သော ပစ္စည်းများကို လှူဒါန်းရာ၌လည်း အကျိုးမရဟု မမှတ်ရ၊ ထိုက်တန်သမျှ အကျိုးရသည်သာ၊ သို့သော် ဓမ္မိယလဒ္ဓ ပစ္စည်းများလောက်ကား အကျိုးပေး မထက်သန်လှချေ။

ရဟန်းများ၏ အာဇီဝ။ ။ရဟန်းများ၌ကား မတရားသဖြင့် ရအပ်သော ပစ္စည်းများကို လုံးဝ စွန့်ပယ်နိုင်မှသာ သမ္မာအာဇီဝ ဖြစ်သည်၊ ဆေးကုမှု ဗေဒင်ဟောမှု ကြည်ညိုအောင် ဟိတ်ဟန်ဆောင်မှု စသော မတရားမှုဖြင့် ရအပ်သော ပစ္စည်းကို သုံးစွဲနေလျှင် သုံးတိုင်း သုံးတိုင်း အာပတ်သင့်ရုံ မက ထိုပစ္စည်းများကို အခြား ရဟန်းတော်များ သုံးလျှင်လည်း အာပတ်သင့်သည်သာ၊ ထို့ကြောင့် ရဟန်းတော်များ၏မိစ္ဆာဇီဝသည် လူတို့၏ မိစ္ဆာဇီဝထက် သာ၍ အပြစ်ကြီးသည်ဟု မှတ်ပါ။

ထို့ကြောင့် တကယ်စင်စစ် သူတော်ကောင်းဖြစ်လိုသူ မှန်လျှင် လူဖြစ်စေ၊ ရဟန်းဖြစ်စေ၊ မိစ္ဆာဇီဝကို အထူးရှောင်ကြဉ်လျက် သမ္မာအာဇီဝဖြစ်အောင် အသက်မွေးကာ ဤ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလကို စောင့်ထိန်းမှသာ အစစ်အမှန် သူတော်ကောင်းဟု ဆိုထိုက်ရကား သူတစ်ပါးမြင်လို့ ကောင်းရုံကောင်းသော သူတော်ကောင်း မဟုတ်ဘဲ အစစ်အမှန် သူတော်ကောင်းဖြစ်အောင် ကိုယ်တိုင် ကြိုးစားကြပါကုန်။

နဝင်္ဂဥပုသ်သီလအဖွင့်

ကျက်မှတ်ရန် ဆောက်တည်ပုံ

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ နဝင်္ဂ သမန္နာဂတံ ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ၊ ဒုတိယမ္ပိ-

www.dhammaransi.com

တတိယမှ စသည်ကို ဆက်၍ ဥစ္စာသယန မဟာသယန တိုင်အောင် ရှစ်ပါး သီလအတိုင်း ဆိုပါ။ ထို့နောက်“ယထာဗလံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဖရိတွာ ဝိဟရာမိ” ဟု ဆောက်တည်ရာ၏။

ကြည့်ရှုရန် အနက်နှင့် အဓိပ္ပာယ်

“နဝင် သမန္နာဂတံ၊ အင်္ဂါ ၉-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော”ဟုဆိုပါ၊ ထို့နောက် ရှစ်ပါးသီလအတိုင်း ဆို၍ မေတ္တာအတွက် “ယထာဗလံ၊ စွမ်းနိုင်သလောက်။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ မေတ္တာနှင့်တကွဖြစ်သော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ သဗ္ဗာဝန္တံ၊ အလုံးစုံ သတ္တဝါ အပေါင်းရှိသော။ လောကံ၊ သတ္တလောကကို။ ဖရိတွာ၊ ပျံ့နှံ့စေ၍။ ဝိဟရာမိ၊ နေပါအံ့” “စွမ်းနိုင်သမျှ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ ဖြန့်၍ နေပါမည်”ဟု ဆိုလိုသည်။

အမှာ။ ။အချို့ကား “မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ သဗ္ဗပါဏ ဘူတေသု ဖရိတွာ ဝိဟရဏံ သမာဒိယာမိ” ဟု ဆောက်တည်ပုံကို ပြကြ၏၊ ဤကျမ်း၌ကား ပါဠိတော်နှင့် ညီနိုင်သမျှ ညီအောင် “သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဖရိတွာ ဝိဟရာမိ”ဟု ပြလိုက်ပါသည်။

နဝင်။ ။[နဝ+အင်္ဂ။ နဝ=၉-ပါး+အင်္ဂ=အစိတ်အပိုင်း၊ အစိတ် အပိုင်း အားဖြင့် ၉-ပါးရှိသော သိက္ခာပုဒ်များ။] ဤ အင်္ဂါ ၉-ပါး ရှိသော ဥပုသ်ကို “နဝင်ဥပုသ်”ဟု ခေါ်သည်၊ ယခုကာလ အများစောင့်သုံးရိုး ရှစ်ပါးသီလတွင် မေတ္တာကိုထည့်လျှင် ၉-ပါးသီလ“နဝင်ဥပုသ်”ဖြစ်၏၊ ဤနဝင်ဥပုသ်မှာ နဝက အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်လာ၏၊ ဤ နဝင်ဥပုသ်၌ မေတ္တာကို ထည့်ထား ခြင်းမှာလည်း ထိုခေတ်က ဥပုသ်သည်တို့၏ အလိုကျအောင် ထည့်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

စင်စစ်မှာ–ပါဏာတိပါတစသော သိက္ခာပုဒ်များကဲ့သို့ မေတ္တာသည်၊သိက္ခာပုဒ် တစ်ပါး မဟုတ်ပါ၊ “ပါဏာတိပါတမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏” ဟု ဆောက်တည်ရာ၌ တစ်နေ့လုံး ရှောင်ကြဉ်နိုင်သလို “မေတ္တာဖြင့်နေပါမည်”ဟု ဆောက်တည်သူသည် တစ်နေ့လုံး မေတ္တာစိတ်ဖြင့် မနေနိုင်၊ ထို့ကြောင့် မေတ္တာသည် သိက္ခာပုဒ် မဟုတ်၊ သို့သော် မေတ္တာကို အမွှမ်းတင်လျက် စောင့်အပ်သော ဥပုသ်သည် ရိုးရိုးဥပုသ်ထက် အကျိုးများသောကြောင့်မေတ္တာနှင့်တကွသောနဝင်ဥပုသ်ကို ဘုရားလက်ထက်တော် မှာပင် အချို့စောင့်သုံးကြသည်။

www.dhammaransi.com

စောင့်ထိန်းရပုံ။ ။ဤ နဝင်္ဂဥပုသ်ကို စောင့်ထိန်းလိုသူသည် သီလ ဆောက်တည်ပြီးနောက် စားဖွယ်, သောက်ဖွယ်ကို စားသောက်ပြီးလျှင် ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းပွားများနေမှသာ နဝင်္ဂဥပုသ်ကို ကျနစွာ စောင့်သုံးရာ ရောက်မည်၊ ယခု တွေ့ရသလောက်ကား နဝင်္ဂဥပုသ်ကိုခံယူပြီးနောက် အိမ်ရောက်လျှင် သားသမီးစသူတို့ကို ဆူပူကြိမ်းမောင်းလျက် ဒေါသထွက်ရ၏၊ မိမိနှင့် မတဲ့သူများကို တွေ့ရ မြင်ရ၍ ဒေါသဖြစ်ရ၏။ ''မေတ္တာ''ဆိုသည်ကား ဒေါသနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် တည်း။ ထို့ကြောင့် အမှတ်တမဲ့ ဒေါသဖြစ်လျှင် ဆောက်တည်မှု မပျက်ရအောင် ''ယထာဗလံ=စွမ်းနိုင်သမျှ မေတ္တာဖြင့် နေပါမည်'' ယထာဗလံပုဒ်ကို ထည့်၍ နဝင်္ဂဥပုသ် ဆောက်တည်ပုံကို ပြလိုက်ရပါသည်။

ဆယ်ပါးသီလအဖွင့်
ကျက်မှတ်ရန် ခံယူဆောက်တည်ပုံ

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ဒသ ဂဟဋ္ဌသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ၊ (ဒုတိယမ္ပိ စသည် ဆက်၍ ဆိုပါ၊ ဝိကာလ ဘောဇနတိုင်အောင် ရှေ့သိက္ခာပုဒ် ၆-ပါးကို ၈-ပါးသီလအတိုင်း ဆိုပါ။)

၇။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ္တ ဝိသူက ဒဿနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၈။ မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၉။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၁၀။ ဇာတရူပ ရဇတ ပဋိဂ္ဂဟဏာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ကြည့်ရှုရန် အနက်နှင့် အဓိပ္ပာယ်

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ သည်။ တိသရဏေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဒသဂဟဋ္ဌသီလံ၊ လူတို့၏ ဆယ်ပါးသီလဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ သိက္ခာပုဒ်တရားတော်ကို။ ယာစာမိ၊ တောင်းပါ၏။ (နစ္စ ဂီတ စသည်တို့၏အနက်ကို ရှစ်ပါးသီလ၌

www.dhammaransi.com

ပြခဲ့ပြီ၊) ဇာတရူပ ရဇတ ပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ ရွှေငွေကိုကိုင်ခြင်း, ခံယူခြင်း, စိမ်ခြင်းမှ။ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ၊ ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ပါ၏။ [ဥစ္စာသယန မဟာသယန အထိ ဂ-ပါးသီလ၌ ဖွင့်ပြခဲ့ပြီ။]

နစ္စ ဂီတနှင့် မာလာဂန္ဓ ခွဲခြင်းအကြောင်း

နစ္စ ဂီတ သိက္ခာပုဒ်အရ ကခြင်း, သီဆိုခြင်း, တီးမှုတ်ခြင်း, ကြည့်ရှုနား ထောင်ခြင်းတို့သည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု သဘောချင်း ဆက်သွယ်နေ၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုအမှုများမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကို သိက္ခာပုဒ် တစ်ပါး အဖြစ်ဖြင့် ထားသည်၊ မာလာဂန္ဓ သိက္ခာပုဒ်အရ ပန်းပန်မှု စသည်တို့လည်း တစ်ခုနှင့်တစ်ခု သဘော ချင်း ဆက်သွယ်လျက်ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ပန်းပန်မှုစသည်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကို သိက္ခာပုဒ် တစ်ပါးအဖြစ်ဖြင့် ထားရသည်၊ နစ္စ ဂီတ သိက္ခာပုဒ်၌ ပါဝင်သော အမှုများနှင့် မာလာဂန္ဓသိက္ခာပုဒ်၌ ပါဝင်သောအမှုများကား တစ်ခုနှင့်တစ်ခု သဘောချင်း မဆက်သွယ်လှ။ ထို့ကြောင့် နစ္စ ဂီတနှင့် မာလာဂန္ဓဆိုင်ရာကို ခွဲခြား၍ သိက္ခာပုဒ် ၂-ပါး ဖြစ်ရပေသည်။

ရှစ်ပါးသီလ၌ကား နစ္စ ဂီတဆိုင်ရာ၊ မာလာဂန္ဓဆိုင်ရာ ၂-ရပ်လုံးကိုပင် (ရှစ်ပါးဖြစ်အောင်) ပေါင်းစပ်ထားရသည်၊ ဆိုလိုရင်းကား....နစ္စ ဂီတနှင့် မာလာဂန္ဓတို့ သိက္ခာပုဒ် ၂-ပါးအဖြစ်ဖြင့် ကေန်ခွဲခြားသင့်၏၊ သို့သော် ရှစ်ပါးသီလ၌ကား ရှေးရိုးစဉ်လာ ထုံးစံအားဖြင့် ၉-ပါးမဟုတ် ဂ-ပါးသာ ဖြစ်၍ ထိုရှစ်ပါးတွင် အားလုံးပါဝင်ဖို့ရာ နစ္စဂီတနှင့် မာလာဂန္ဓတို့ပေါင်း၍ ဆောက်တည်ရသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ဤကား ဤကျမ်း၏ အကြံတည်း၊ သည့်ထက်ကောင်းမွန်၍ သေချာသော အကြံကိုလည်း ပညာရှိတို့ ကြံစည်ကြ ပါလေ။

ဇာတရူပသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

ဇာတရူပ ရဇတ ပဋိဂ္ဂဟဏာ။ ။[ဇာတရူပ = ရွှေ+ရဇတ = ငွေ+ပဋိဂ္ဂ ဟဏာ-ခံယူခြင်း] ဇာတရူပအရ ရွှေတုံး ရွှေခဲသာမက, ရွှေဖြင့် ပြုလုပ်ထား

www.dhammaransi.com

သော အဝတ် တန်ဆာ အားလုံး ကိုပင် မခံယူရ၊ ရဇတ အရလည်း ငွေအသပြာသာမက, ရောင်းဝယ်သုံးစွဲရိုးဖြစ်သော ငွေစက္ကူပိုက်ဆံအားလုံးကိုပင် မခံယူရ၊ ပဋိဂ္ဂဟဏ အရ လက်ဖြင့်ကိုင်ခြင်း, ခံယူခြင်းသာမက, ရှောင်ကြဉ်ဖွယ် ၅-မျိုးကို ကျမ်းဂန်တို့၌ပြသည်၊ ဤနေရာ၌ လွန်စွာထင်ရှား ပြတ်သားသော လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သီလဝိနိစ္ဆယ အခန်းတစ်ခန်းကို ထုတ်ပြပါအံ့။

ရွှေ ငွေ ရတနာနှင့်စပ်၍ ဝိနည်းတော်၌ ပယ်တော်မူသော အမှု ၅-ပါးရှိ၏၊ ဥဂ္ဂဟတစ်ပါး, ဥဂ္ဂဟာပနတစ်ပါး, ဥပနိက္ခိတ္တသာဒယနတစ်ပါး, ဒုဗ္ဗိစာရဏ တစ်ပါး, အာမသန တစ်ပါး၊ ထိုတွင်....

၁။ အရှင်မရှိသော ရွှေ ငွေ ရတနာကို တွေ့မြင်၍ ကိုယ်တိုင် ကိုင်ယူခြင်းသည်လည်းကောင်း, လက်ရောက်လှူသည်ကို ကိုယ်တိုင်ခံယူခြင်းသည် လည်းကောင်း ဥဂ္ဂဟ မည်၏။ [ဥဂ္ဂဟ=ကိုယ်တိုင်ခံယူခြင်း။]

၂။ အရှင်မရှိသော ရွှေ ငွေ ရတနာကို တွေ့မြင်၍ (သို့မဟုတ် လာလှူ၍) မိမိဖို့ရာ သူတစ်ပါးကို အယူခိုင်းခြင်းသည် လည်းကောင်း, မိမိဖို့ရာ သူတစ်ပါးကို အလှူခိုင်းခြင်းသည်လည်းကောင်း ဥဂ္ဂဟာပန မည်၏။ [ဥဂ္ဂဟာပန=ယူစေခြင်း။]

၃။ ဒါယကာက ရွှေ ငွေ ရတနာကို ယူဆောင်ခဲ့၍ ရဟန်း၏ရှေ့၌ ချထားပြီးလျှင် ဤ ရွှေ ငွေကို အလိုရှိရာ သုံးဆောင်တော်မူပါဟုလည်းကောင်း, သင်္ကန်းဖိုးပါ, ဖိနပ်ဖိုးပါ, ရထားခပါ, သင်္ဘောခပါဟုလည်းကောင်း, လျှောက်၍လှူသည်ကို ကိုယ်,နှုတ်ဖြင့်မပယ်ဘဲ စိတ်ဖြင့်သာ ခံယူခြင်းသည်လည်းကောင်း, ဒါယကာက မိမိ၏ အိမ်တွင်သော် လည်းကောင်း, တစ်ပါးသော ဌာန၌ သော်လည်းကောင်း, ရှိ၍နေသော ရွှေ ငွေကို ကိုယ်တော် အလိုရှိသောအခါ ယူပါ-သုံးပါ ဟူ၍ လှူသည်ကို ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပယ်ဘဲ စိတ်ဖြင့် သာယာ ခံယူခြင်းသည်လည်းကောင်း, ဥပနိက္ခိတ္တ သာဒယန မည်၏။ [ဥပနိက္ခိတ္တ=ဘဏ္ဍာစသည်၌ ထားအပ် အနီး၌ ထားအပ်သည်ကို+သာဒယန=သာယာခြင်း။]

www.dhammaransi.com

၄။ ကပ္ပိယနည်းလမ်းဖြင့် ရှိနေသော (ကပ္ပိယထံ ဝိနည်းတော်နှင့်အညီ အပ်နှံထားသော) ရွှေငွေကို "ဤရွှေငွေဖြင့် ဘယ်ဟာ ဝယ်ချေလော့, ဘယ်လောက်ပေးလိုက်လော့, သေတ္တာထဲမှာ ထားလိုက်လော့, ထုတ်လိုက်လော့, ယူလိုက်လော့" အစရှိသည်ဖြင့် စီမံခြင်းသည် ဒုဗ္ဗိစာရဏာ မည်၏။ [ဒု=မကောင်းသော (ဝိနည်းတော်နှင့် မလျော်သော)+ဝိစာရဏာ=စီမံခြင်း။]

၅။ သူတစ်ပါးဥစ္စာဖြစ်သော ရွှေ ငွေကိုပင် သာယာသောစိတ်ဖြင့် ထိပါး သုံးသပ်ခြင်းသည် အာမသန မည်၏၊ (ကိုယ့်ဥစ္စာကို သုံးသပ် ကိုင်ရာ၌ကား ပြောဖွယ်မလို၊) [အာမသန=သုံးသပ် ထိပါးခြင်း၊ မသာယာဘဲ မတော်တဆ ထိမိလျှင် အပြစ် မရှိပါ။]

ရဟန်းသာမဏေတို့မှာ ဤ ၅-ပါးစလုံးကို လွတ်ကင်းစေရ၏၊ လူဖြစ်စဉ်က ရှိနေသော ရွှေငွေရတနာ, ကပ္ပိယနည်းလမ်းဖြင့် ရဟန်းဖြစ်မှရသော ရွှေငွေရတနာတို့ကို ထိုအချက်တို့မှ လွတ်ကင်းစေ၍ ကပ္ပိယ နည်းလမ်းဖြင့် နေရာတကျ ပြုပြင်ပြီးလျှင် အသက်ထက်ဆုံး စိတ်ဖြင့်သာယာ၍ ထိုရွှေငွေမှ ဖြစ်သော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာ (အပ်သောပစ္စည်း)များကို သုံးဆောင်၍ နေငြားသော်လည်း ဝိနည်းတော်နှင့် အပြစ်ဆိုခွင့်မရှိပြီ၊ ဆယ်ပါးသီလ စောင့်ထိန်းကြသူတို့မှာလည်း ထို ၅-ပါးသော အမှုတို့ကို လွတ်ကင်းစေလျှင် ပြီးတော့သည်၊ နဂိုက ရှိ၍နေသော ရွှေငွေရတနာတို့ကို စိတ်သက်သက်ဖြင့် အာရုံပြုကာ (ငါ့ရွှေ ငါ့ငွေ)ဟု သာယာသော်လည်း အပြစ်မရှိ သိက္ခာပုဒ်မပျက်၊ ဤကား လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သီလဝိနိစ္ဆယမှ ထုတ်နုတ် ဖော်ပြချက်တည်း။

ဤအချက်ကို ထောက်၍ ဆယ်ပါးသီလ စောင့်သူ လူတို့သည် မိမိ၌ရှိသော ရွှေငွေကို ယုံကြည်လောက်သူအထံ အပ်၍ ထားရမည်၊ ဆယ်ပါးသီလ စောင့်ထိန်းသည့် အတောအတွင်းမှာ ထိုရွှေငွေကိုမကိုင်ရ၊ "ဖယ်ထားလိုက်ပါ၊ သိမ်းထားလိုက်ပါ"ဟုလည်း မပြောရ၊ ထိုရွှေငွေဖြင့် "ဘာဝယ်လိုက်ပါ" စသည်ကိုလည်း မပြောရ၊ မိမိအသုံးလိုနေသော ပစ္စည်းကိုသာ "ဘာလိုချင်သည်, ဘာစားချင်သည်" စသည်ဖြင့် ပြောဆိုရမည်၊ သူတစ်ပါးက ငွေလာ

www.dhammaransi.com

ပေးခဲ့သော် ထိုငွေကို ကိုယ်တိုင်လည်း မယူရ, သူများကိုလည်း မခိုင်းရ, နားလည်သူတစ်ယောက် (သို့မဟုတ် ကပ္ပိယလုပ်သူက) ယူထားလျှင် မိမိမှာ အပြစ်မရှိပါ၊စာတိုက်မှ မန်းနီးအော်ဒါလာလျှင်ငွေရရှိကြောင်းလက်မှတ်ထိုး ရုံဖြင့် အပြစ်မရှိပါ၊ လက်မှတ်ထိုးပြီးနောက် စာပို့ကပေးသော ငွေကိုသာ ကိုယ်တိုင်လည်း မကိုင်မယူနှင့်, သူများကိုလည်း အယူမခိုင်းနှင့်, နားလည်သူ ကပ္ပိယက ယူထားလျှင် မိမိမှာ အပြစ်မရှိပါ၊ ၁၀-ပါးသီလ စောင့်ထိန်းနေ သောအခါ ရွှေငွေသာကမ, စိန် ကျောက် ပုလဲ ပတ္တမြားစသော ရတနာ များကိုလည်း မကိုင်မခံရချေ။

ဤ ၁၀-ပါးသီလနှင့် စပ်၍ စောင့်ကောင်း-မစောင့်ကောင်း ဝါဒကွဲ ပြား၏၊ တချို့က သစ်ခေါက်ဆိုး ဝတ်၍ အမြဲစောင့်နိုင်မှ စောင့်ကောင်း သည်ဟု ဆိုကြ၏၊ တချို့ကလည်း မိမိ၌ ရှိသော ရွှေ ငွေ ဥစ္စာ များကို စွန့်ပစ်နိုင်မှ စောင့်ကောင်းသည်ဟု ဆိုကြ၏၊ သို့သော် ဒကာ္ခဏေယျ္ သံဃာ့ ဂုဏ်တော်၌ ပြခဲ့သော မင်းသားတို့ကား မိမိ၌ရှိနေသော ရွှေငွေပစ္စည်းများကို တစ်ခါတည်းပြတ်အောင် သူတစ်ပါးအား အပိုင်မပေးကြဘဲ ကပ္ပိယထံ အပ်နှံ ထားရုံမျှဖြင့် (တစ်စုံ တစ်ခုကိုမျှလည်း မစီမံတော့ဘဲ)ဆယ်ပါးသီလ စောင့် ကြပေသည်။

ထို့ကြောင့် ရွှေငွေဥစ္စာကို လုံးဝမစွန့်ပစ်ဘဲ ကပ္ပိယထံ အပ်နှံထားရုံမျှဖြင့် တစ်နေ့တစ်ရက်ဖြစ်စေ ဆယ်ပါးသီလ စောင့်ကောင်းကြောင်းကို ဆရာများ ဆုံးဖြတ်ကြသည်၊ အဘိဓမ္မာသဘောဖြင့် စဉ်းစားလျှင်လည်း ကုသိုလ်စိတ် ပို၍ ဖြစ်ဖွယ်ရာ ရှိသဖြင့် မစောင့်ကောင်းစရာ အကြောင်း မမြင်ပါ၊ သို့သော် လက်မှာ ရွှေလက်စွပ် စသည်ကို ဝတ်ခြင်း, နားမှာလည်း ပန်ဆင်ခြင်းသည် မာလာဓာရဏတွင် ပါဝင်သောကြောင့် ဆယ်ပါး သီလကို မဆိုထားဘိ ရှစ်ပါးသီလနှင့်ပင် မသင့်လျော်ချေ။

ဒုစရိုက်-သုစရိုက် အဖွင့်

(ဒု = မကောင်းသော + သု = ကောင်းသော+ စရိတ=စရိုက် အကျင့်။) ထို ဒုစရိုက် သုစရိုက်ကား ၁၀-ပါးစီ ရှိ၏။ ထိုတွင်....

www.dhammaransi.com

ဒုစရိုက် ကာယကံ ၃-ပါး

၁။ ပါဏာတိပါတ =သူ့အသက်သတ်မှု။
၂။ အဒိန္နာဒါန =သူ့ဥစ္စာခိုးမှု။
၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ =ကာမဂုဏ် တို့၌ ယုတ်ယုတ် မာမာ ကျင့်မှု။

ဒုစရိုက် ဝစီကံ ၄-ပါး

၄။ မုသာဝါဒ =မုသားပြောမှု။
၅။ ပိသုဏဝါစာ =ချောပစ်ကုန်းတိုက်မှု[ချစ်သူ ၂-ဦး ကွဲသွားအောင်, သို့မဟုတ် မိမိအား ချစ်ခင်လာအောင် ချစ်သူ ၂-ဦးကို ရန်တိုက်ပေးမှု။]
၆။ ဖရုသဝါစာ =အယုတ်တမာ ဆဲဆိုမှု။
၇။ သမ္ဖပ္ပလာပ =ပိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောဆိုမှု။

စပါးပိန် စပါးဖျင်းသည် အတွင်း၌ အနှစ်အဆန်မရှိသကဲ့သို့ အနှစ်လည်းမဖက် အနက်အဓိပ္ပာယ်လည်း မဟုတ်မမှန်, ဧဏ္ဏာရီဝတ္ထုသွား ''ရွှေယုန်နှင့် ရွှေကျားတို့ သက်ကယ်ရိတ် သွားရောတဲ့'' စသော စကားတည်း။ မဟုတ်သော်လည်း ဥပမာ သဘောဖြင့် အကျိုးရှိအောင် ပြောဆို ရေးသားမှုမျိုးမှာ ''သမ္ဖပ္ပလာပ''မဖြစ်ပါ။

ဒုစရိုက် မနောကံ ၃-ပါး

၈။ အဘိဇ္ဈာ =သူတစ်ပါး၏ စည်းစိမ်ကို ''ငါ့ဟာ ဖြစ်လျှင် ကောင်းလေစွ'' ဟု မတရား ကြံစည်မှု၊[တောင်း၍ ငှား၍ ဝယ်၍ ယူမည်ဟု ကြံစည်မှုမှာ အဘိဇ္ဈာ အပြစ် မရှိ။]
၉။ ဗျာပါဒ =သေကြေပျက်စီးသွားလျှင် ကောင်း လေစွဟု သူတစ်ပါးကို ပြစ်မှားမှု။
၁၀။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ =အယူမှားမှု၊[ကံကံ၏အကျိုးမယုံမှု။]

www.dhammaransi.com

ဤ ဒုစရိုက် ၁၀-ပါးကို "အကုသလ ကမ္မပထ ၁၀-ပါး" ဟု လည်း ခေါ်၏၊ "အပါယ်ရောက်ကြောင်း မကောင်းသောလမ်းဖြစ်သော အကုသိုလ်ကံများ" ဟုလို၊ ထိုဆယ်ပါးကို ၁-ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်ခြင်း "သာဟတ္ထိက"၊ ၂-သူတစ်ပါးကို အပြုခိုင်းခြင်း "အာဏတ္တိက"၊ ၃-ဒုစရိုက်ပြုလျှင် ရနိုင်မည့် လောကီအကျိုးကို ပြောပြခြင်း "ဝဏ္ဏဘာသန"၊ ၄-သူတစ်ပါးတို့ အလို အလျောက် ပြုနေသည်ကို သဘောတူခြင်း "သမနုည"၊ ဤ ၄-မျိုးဖြင့် မြှောက်လျှင် ဒုစရိုက် ၄၀-ဖြစ်၏။

[ဆောင်] ၁။ သက်သတ် ခိုးမှု၊ ကာမေသု၊ သုံးခု ကာယကံ။
၂။ လှည့်စား ရန်တိုက်၊ ခိုက်ခိုက် ကန်းကန်း၊ နှုတ်ကြမ်းလေခြင်း၊ ပိန်ဖျင်းစကား၊ ပြောဆိုငြား၊ လေးပါး ဝစီကံ။
၄။ သူ့ဥစ္စာမှန်၊ မတရားကြံ၍၊ ဖောက်ပြန်သေကြေ၊ ပျက်စေလိုငြား၊ အယူမှား၊ သုံးပါး မနောကံ။

သုစရိုက် ကာယကံ ၃-ပါး

၁။ ပါဏာတိပါတာဝိရတိ =ပါဏာတိပါတမှ ရှောင်ကြဉ်မှု။
၂။ အဒိန္နာဒါနာဝိရတိ =အဒိန္နာဒါနမှ ရှောင်ကြဉ်မှု။
၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာဝိရတိ =ကာမေသုမှ ရှောင်ကြဉ်မှု။

သုစရိုက် ဝစီကံ ၄-ပါး

၄။ မုသာဝါဒါဝိရတိ =မုသာဝါဒမှ ရှောင်ကြဉ်မှု။
၅။ ပိသုဏာဝါစာဝိရတိ =ပိသုဏာဝါစာမှ ရှောင်ကြဉ်မှု။
၆။ ဖရုသာဝါစာဝိရတိ =ဖရုသာဝါစာမှ ရှောင်ကြဉ်မှု။
၇။ သမ္ဖပ္ပလာပါဝိရတိ =သမ္ဖပ္ပလာပမှ ရှောင်ကြဉ်မှု။

သုစရိုက် မနောကံ ၃-ပါး

၈။ အနဘိဇ္ဈာ =အဘိဇ္ဈာကို မပြုခြင်း။
၉။ အဗျာပါဒ =ဗျာပါဒကို မပြုခြင်း။
၁၀။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ =ကောင်းသောအယူကို ယူခြင်း။

www.dhammaransi.com

ဤသုစရိုက် ၁၀-ပါးကို "ကုသလကမ္မပထ ၁၀-ပါး"ဟုလည်း ခေါ်၏၊ [ပထ=လူ့ပြည် နတ်ပြည်သို့ရောက်ကြောင်း။] ၁-ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်း, ၂-သူများကိုပြုဖို့ရန် စေခိုင်းခြင်း, ၃-သုစရိုက်၏အကျိုးကို ပြောပြခြင်း, ၄-သူတစ်ပါးတို့ အလိုအလျောက် ပြုနေသည်ကို သဘောတူခြင်း, ဤ ၄-မျိုးဖြင့်မြှောက်လျှင် ၄၀-ဖြစ်၏။

[ဆောင်] ဒုစရိုက်နှင့်၊ သုစရိုက်ပြိုင်၊ ဤဆယ်ခိုင်ကို၊ ကိုယ်တိုင်ပြုပြား၊ သူများခိုင်းတုံ၊ ဂုဏ်ကို ပြောပြ၊ ဝမ်းမြောက် ကြပြန်၊ လေးဆယ်မှန်၊ မြှောက်ဟန် သဘောပိုက်။

ပုညကိရိယဝတ္ထု အဖွင့်

[ကိရိယ=ပြုထိုက်သော+ဝတ္ထု = စီးပွားချမ်းသာ၏ တည်ရာ။] စီးပွားချမ်းသာ နောင်သံသရာအကျိုး၏ တည်ရာဖြစ်၍ စင်စစ်ပြုထိုက်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုများလည်း ၁၀-ပါးပင် ရှိ၏။

၁။	ဒါန	=စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းမှု။
၂။	သီလ	=ဆိုင်ရာသီလများကို စောင့်ထိန်းမှု။
၃။	ဘာဝနာ	=ဘုရားဂုဏ်တော် စသည်ကို အာရုံပြုနေမှု၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှု။)
၄။	အပစာယန	=ရိုသေထိုက်သူကို ရိုသေမှု။
၅။	ဝေယျာဝစ္စ	=သူတစ်ပါး၏ ကုသိုလ်ကိစ္စ၌ ကူညီမှု။
၆။	ပတ္တိဒါန	=မိမိ ကုသိုလ်အဖို့ကို အမျှဝေမှု။
၇။	ပတ္တာနုမောဒန	=သူတစ်ပါးက အမျှ ပေး ဝေ သော အခါ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ သာဓုခေါ်မှု။
၈။	ဓမ္မဿဝန	=တရားစကားကို နာယူထောင်မှု။
၉။	ဓမ္မဒေသနာ	=ပစ္စည်းလာဘ် မငဲ့ဘဲ တရားဟောမှု။
၁၀။	ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ	=အယူကို ဖြောင့်မှန်စွာ ယူမှု။ [ကံ-ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်မှု။]

www.dhammaransi.com

အမျှဝေ-သာဓုခေါ်။ ။ပတ္တိဒါန ပတ္တာနုမောဒန ဖြစ်ပုံကား-ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုရာ၌ မိမိကုသိုလ်ရသကဲ့သို့ အခြားလူတို့လည်း မိမိနှင့်အညီအမျှ ကုသိုလ်အဖို့ရစေရန် ဝေငှခြင်းကို "ပတ္တိဒါန=အမျှဝေခြင်း"ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုအမျှဝေသံကို ကြားရသူတို့က ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သာဓုခေါ်လျှင် ကောင်းမှုရှင်နှင့် အလားတူစွာ ကုသိုလ်အဖို့ရ၏၊ ပြိတ္တာဖြစ်နေသူတို့ သာဓုခေါ်ရာ၌ကား ချက်ချင်းအကျိုးခံစားကြရ၏၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာမဟုတ်ဘဲ ဝတ်ကျေတမ်းကျေ ခေါ်လျှင် တော်ရုံသာ အဖို့ရ၏၊ သူတစ်ပါးလှူနိုင်သည်ကို မနာလိုလျှင်"ဣဿာ"အကုသိုလ်ပင် ဖြစ်သေး၏။

ပြခဲ့သော ပုညကိရိယဝတ္ထု ဆယ်ပါးကို ကိုယ်တိုင် ပြုခြင်းစသော ၄-မျိုးဖြင့် မြှောက်လျှင် ၄၀-ဖြစ်၏၊ တစ်နည်း ဤ ၁၀-ပါးကို ပုဗ္ဗစေတနာ, မုဉ္စစေတနာ, အပရစေတနာဟူသော စေတနာ ၃-တန်ဖြင့် မြှောက်လျှင် ပုညကိရိယဝတ္ထု ၃၀-ဖြစ်၏၊ မပြုခင် ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်သော စေတနာကို "ပုဗ္ဗစေတနာ" ဟု ခေါ်၏၊ ပြုတုန်း စွန့်လွှတ်တုန်း၌ဖြစ်သော စေတနာကို "မုဉ္စစေတနာ"ဟုခေါ်၏၊ ပြုပြီးနောက်၌ ဝမ်းမြောက်မှုကို"အပရစေတနာ" ဟု ခေါ်သည်။

ငါးပါးသီလနှင့် အာဇီဝဋ္ဌမကသီလကို စောင့်ထိန်း၍ ဒုစရိုက် ၁၀-ပါးကို ရှောင်ကြဉ်ပြီးလျှင် သုစရိုက် ၁၀-ပါး, ပုညကိရိယဝတ္ထု ၁၀-ပါးကို တွေ့ကြုံရာ၌ ပြုကျင့်အားထုတ်၍ နေသူသည် ကေန် သူတော်ကောင်းဖြစ်၍ စင်စစ် သုဂတိဘဝကို ရပေလိမ့်မည်။

[ဆောင်] ၁။ ဒါနသီလာ၊ ဘာဝနာနှင့်၊ အပစာယနာ၊ ရှိသေစွာ၊ဝေယျာဝစ္စဖြင့်။

၂။ ပတ္တိဒါန၊ အမျှပေးဝေ၊ ခေါ်လေသာဓု၊ ပတ္တာနုမော၊ ဟောလေသမျှ၊ နာယူက၊ ဓမ္မဿဝနနှင့်။

၃။ ကိုယ်တိုင်ဟောပြ၊ ဓမ္မဒေသနာ၊ ဖြောင့်စွာယူမှု၊ ဒိဋ္ဌိဇုကမ်၊ ဤဆယ်တန်၊ မှတ်ရန် အဆင့်ဆင့်။

---

www.dhammaransi.com

ကံ, ကံ၏ အကျိုးအဖွင့်

ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်တုန်းက "သုဘ" လုလင်သည် လူချင်းတူပါလျက် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အကျိုးပေး ထူးခြားပုံကို မြင်ရသဖြင့် မရှင်းလင်းသည့် အတွက် မေးလျှောက်အပ်သော ပြဿနာ တစ်ဆယ့်လေးချက်ကို ဘုရားရှင် ဖြေတော်မူပုံမှာ ယခုခေတ်လူတို့ နားလည်ဖို့ ကောင်းလှသောကြောင့် ပါဠိတော် အတိုင်းဝယ် အနည်းငယ်မျှ ရွေးနောက်ထား၍ အတိုချုပ် ရေးသားပေအံ့။

[ဆောင်] ထောက်မှန်ပေါ်တွင်၊ ကိုယ့်အသွင်ကို၊ ဆင်ပြင်သမူ၊ နေ့စဉ်ရှုသို့၊ ယခုအခန်း၊ မှန်လိုမှန်း၍၊ ရှုစမ်းစေချင်၊ စိတ်အစဉ်ကို၊ ဆင်ပြင်လေကွဲ့၊ နေ့စဉ်တဲ့။

(က) သုဘလုလင်၏ အမေး

၁–လူချင်းတူလျက် အဘယ့်ကြောင့် အချို့မှာ အသက်တို၍၊

၂–အချို့က အသက်ရှည်ပါသနည်း။

ဘုရားရှင်၏ အဖြေ

၁။ ဤလောက၌ အချို့သော မိန်းမယောကျ်ားတို့သည် သတ္တဝါတို့ အပေါ်၌ သနားကြင်နာ ကရုဏာ ကင်းလျက် ရက်စက်ဆိုးဝါး သူများ အသက်ကို သတ်ဖြတ်လေ့ရှိကြ၏၊ ထိုသူမျိုးသေလျှင် ငရဲသို့ ရောက်ရတတ်၏၊ (ရှေးက ကုသိုလ်ကံတစ်စုံတစ်ခု၏ထောက်ပံ့မှုကြောင့်) ငရဲသို့ မကျဘဲ လူ့ပြည်သို့ ရောက်ရလျှင် ကြာရှည်နေခွင့်မရ၊ အသက်တိုရလေသည်။

၂။ ဤလောက၌ အချို့သော မိန်းမယောကျ်ားတို့ကား သတ္တဝါတို့ အပေါ်၌ သနား ကြင်နာ ကရုဏာအားကြီးလျက် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကြ၏၊ ထိုသူမျိုး စုတေလျှင် နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရတတ်၏၊ နတ်ပြည်မရောက်ဘဲ လူ့ပြည်သို့ ရောက်လျှင်လည်း အသက်ရှည်စွာ တည်နေရပေသည်။

www.dhammaransi.com

(ခ)　၃-အဘယ့်ကြောင့် အချို့မှာ အနာရောဂါများ၍၊
　　၄-အချို့မှာ အနာရောဂါ ကင်းရှင်းပါသနည်း။

၃။ ဤလောက၌ အချို့သော မိန်းမ ယောကျ်ားတို့သည် တစ်ပါးသော သတ္တဝါကို လက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း, ခဲ တုတ် ဓား စသောလက်နက်ဖြင့် သော်လည်းကောင်း ညှဉ်းဆဲလေ့ရှိကြ၏၊ (သေအောင်ကားမသတ်၊) ထိုသူမျိုး သေလျှင် ငရဲကျတတ်၏၊ ငရဲမကျဘဲ လူ့ပြည်သို့ ရောက်ရလျှင် ရောဂါ ထူပြော အနာပေါလေသည်။

၄။ ထိုကဲ့သို့ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်လေ့ မရှိသူသည် စုတေလျှင် နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရတတ်၏၊ နတ်ပြည်မရောက်ဘဲ လူ့ပြည်ရောက်လျှင်ကား အနာရောဂါ ကင်းရှင်းရပေသည်။

(ဂ)　၅-အဘယ့်ကြောင့် အချို့မှာ အရုပ်ဆိုး၍၊
　　၆-အချို့မှာ အဆင်းလှပါသနည်း။

၅။ ဤလောက၌ အချို့သော မိန်းမယောကျ်ားတို့သည် အလွန် ဒေါသ ကြီးကြ၏၊ အနည်းငယ် စကားပြောစရာရှိလျှင် သူတစ်ပါးကို ထိပါးပုတ်ခတ်၍ ပြောဆိုလေ့ရှိကြ၏၊ ထိုလူမျိုးသေလျှင် ငရဲကျတတ်၏၊ ငရဲမကျဘဲ လူ့ပြည်သို့ ရောက်ရလျှင် မျက်နှာပုပ်သိုး အရုပ်ဆိုးတတ်လေသည်။

၆။ ထိုကဲ့သို့ ဒေါသမထွက်ဘဲ စိတ်စက်ကြည်လင် အစဉ်အေးမြသူသည် စုတေလျှင် နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရတတ်၏၊ နတ်ပြည်မရောက်ဘဲ လူ့ပြည်သို့ ရောက်ရလျှင်လည်း ကြည်လင်လှပသော အဆင်းကို ရပေသည်။

(ဃ)　၇-အဘယ့်ကြောင့် အချို့မှာ ခြွေရံစိုးမိုး တန်ခိုးအာဏာ နည်းပါး၍၊
　　၈-အချို့မှာ တန်ခိုးအာဏာ ကြီးမားပါသနည်း။

၇။ ဤလောက၌ အချို့သော မိန်းမ ယောကျ်ား တို့သည် ဣဿာ အားကြီးကြ၏၊ ထိုသူမျိုးသေလျှင် ငရဲသို့ ကျတတ်၏၊ ငရဲမကျဘဲ လူ့ပြည်သို့ ရောက်ရလျှင် ခြွေရံစိုးမိုး တန်ခိုးနည်းပါးလေ၏။

www.dhammaransi.com

၈။ ထိုကဲ့သို့ ဣဿာ မရှိသူသည် စုတေလျှင် နတ်ပြည်သို့ ရောက်တတ်၏၊ နတ်ပြည်မရောက်ဘဲ လူ့ပြည်သို့ ရောက်ရပြန်လျှင် နာမည်ကျော်ကြား ခြွေရံများ၍ တန်ခိုးအာဏာ ဩဇာကြီးမားပေသည်။

မှတ်ချက်။ ။သူတစ်ပါး၏ ကံ ဉာဏ် ဝီရိယ အားလျော်စွာ စည်းစိမ် ဥစ္စာပေါခြင်း၊ ဂုဏ်သိန်ကြီးမားခြင်း၊ ထင်ရှားကျော်စောခြင်း၊ တတ်သိ လိမ္မာခြင်း စသည်ကို မနာလိုမှု၊ စောင်းမြောင်းမှု၊ (မျက်စောင်းထိုး၍ ကြည့်မှု) ငြူစူမှု, (သည်လိုယုန်တော့ ချုံတိုင်းရှိရဲ့၊ ဇီးကွက်လောက်တော့ ငှက်တိုင်းလုပ်ရဲ့) စသည်ဖြင့် နှုတ်ခမ်းစူ၍ ပြောဆိုမှုများသည် အတွင်းက ဣဿာ၏ အစွမ်းပင်တည်း။

(င) ၉—အဘယ့်ကြောင့် အချို့မှာ ဥစ္စာမဲ့မွဲ ဆင်းရဲ၍၊

၁၀—အချို့မှာ ဥစ္စာပြည့်စုံ ကုံလုံကြွယ်ဝပါသနည်း။

၉။ ဤလောက၌ အချို့သော မိန်းမ ယောကျ်ားတို့သည် စွန့်ကြဲ ပေးကမ်း လှူဒါန်းလေ့ မရှိကြ, မစ္ဆေရတရား အလွန် အားကြီးကြ၏၊ ထိုလူမျိုး သေလျှင် ငရဲ၌ဖြစ်တတ်၏၊ ငရဲမကျဘဲ လူ့ပြည်သို့ ရောက်ရလျှင် ဥစ္စာမဲ့မွဲ ဆင်းရဲရလေ၏။

၁၀။ ထိုသို့ မစ္ဆေရမရှိဘဲ စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းလေ့ရှိသူသည် စုတေလျှင် နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရတတ်၏၊ နတ်ပြည်မရောက်ဘဲ လူ့ပြည်ရောက်ပြန်လျှင်လည်း ဥစ္စာပြည့်စုံ ကုံလုံကြွယ်ဝပေသည်။ [မိမိ၌ရှိသော ပစ္စည်း, မိမိနှင့် ဆိုင်သောပစ္စည်းများကို သူတစ်ပါးနှင့် မဆက်ဆံစေလိုမှု, မပေးကမ်း မလှူ ဒါန်းရက်မှုကိုလည်းကောင်း၊ မိမိ၏ စည်းစိမ်ဂုဏ်သိန်မျိုးကို သူတစ်ပါးရမှာ စိုးခြင်းကို လည်းကောင်း, "မစ္ဆေရ" ဟု ခေါ်သည်။]

(စ) ၁၁-အဘယ့်ကြောင့် အချို့မှာ အမျိုးယုတ်၍၊

၁၂—အချို့မှာ အမျိုးမြတ်ပါသနည်း။

၁၁။ ဤလောက၌ အချို့သော မိန်းမ ယောကျ်ားတို့သည် အလွန်မာန ကြီးကြ၏၊ (သူတစ်ပါးကို အထင်သေး၏၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီး၏။)

www.dhammaransi.com

ရှိသေ လေးစားထိုက်သူကိုမျှ ရှိသေလေးစားရမှန်း မသိတတ်၊ ထိုလူမျိုး သေလျှင် ငရဲသို့ ကျရတတ်၏၊ ငရဲ မကျဘဲ လူ့ပြည်သို့ ရောက်လျှင်လည်း အောက်ကျ နောက်ကျနှင့် ယုတ်ညံ့သော အမျိုး၌ ဖြစ်တတ်သည်။

၁၂။ ထိုသို့ မာန်မာနမကြီးဘဲ ရှိသေလေးစားထိုက်သူကို ရှိသေလေးစား လေ့ ရှိသူသည် နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏၊ နတ်ပြည်သို့ မရောက်ဘဲ လူ့ပြည်သို့ ရောက်ရလျှင်လည်း မြင့်မြတ်သော အမျိုး၌ ဖြစ်ရရိုး ရှိသည်။

(ဆ) ၁၃-အဘယ့်ကြောင့် အချို့မှာ အသိ အလိမ္မာ ဉာဏ် ပညာ နည်းပါး၍၊

၁၄-အချို့မှာ ဉာဏ်ပညာ ကြီးမားပါသနည်း။

၁၃။ ဤလောက၌ အချို့သော မိန်းမ ယောကျ်ားတို့သည် ပညာရှိ အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ အပြစ်ရှိ မရှိ၊ မှီဝဲထိုက်-မမှီဝဲထိုက်သော အရာ, နောင်သံသရာဝယ် ရှည်ကြာလေးမြင့် ဖွံ့ဖွံ့ ဖြိုးဖြိုး အကျိုးပေးမည့် တရားအချက် တို့ကိုလည်းကောင်း မေးမြန်းလေ့ မရှိကြ၊ ထိုလူမျိုးသည် ထင်မိထင်ရာ ပြုလုပ်၍ ဒုစရိုက်များသဖြင့် သေလျှင် ငရဲသို့ သွားရတတ်၏၊ ငရဲသို့ မကျဘဲ လူ့ပြည်သို့ ရောက်ရလျှင် အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကင်း လူဖျင်း လူအ လူမိုက် ဖြစ်ရလေသည်။

၁၄။ ထိုကဲ့သို့သော တရားအချက်ကို နှစ်သက်ကြည်ဖြူ နာယူ မေးမြန်း လေ့ ရှိသူတို့ကား စုတေလျှင် နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရတတ်၏၊ နတ်ပြည်သို့ မရောက်ဘဲ လူ့ပြည်ရောက်ရလျှင်လည်း အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာထက်မြက်သူ ဖြစ်ရတတ်ပေသည်။

လိုရင်းအချုပ်မှာ– "ဘယ်သူ မပြု မိမိမှု" ဟူသည်နှင့်အညီ ရှေးက မိမိ ပြုခဲ့သော ကံအားလျော်စွာ ကောင်းကျိုး-မကောင်းကျိုးကို ရကြပေသည်၊ ဤကား အကျဉ်းမျှသာ ဟောအပ်သော ပါဠိတော်အရ တည်း၊ ဤ ပြခဲ့သော အမေး အဖြေများကို စဉ်းစားပြီးလျှင် ဆုတောင်းရုံမျှဖြင့် လိုရာအကျိုးကို မရနိုင်သောကြောင့် ဆုတောင်းအားလျော်စွာ သတိထားလျက် ကြိုးစား၍ ပြင်ဆင်ကြပါကုန်။

www.dhammaransi.com

နံပါတ်စဉ်အတိုင်း ဆောင်ပုဒ်များ

၁။ သူများအသက်၊ သတ်သည့်တွက်၊ အသက် ကိုယ့်မှာတို။
၂။ မသတ်ရှောင်ရှား၊ ထိုသူများ၊ ရှည်လျား အသက်ကို။
၃။ နှိပ်စက်ကလူ၊ ညှဉ်းဆဲသူ၊ ပြောထူရောဂါဆို။
၄။ သနားစိတ်သွင်း၊ မနှိမ်နင်း၊ ကင်းရှင်းရောဂါကို။
၅။ ထန်ပြင်းဒေါသ၊ ကြီးတတ်က၊ အလှ ပျက်မည်ဆို။
၆။ ဒေါသကင်းစင်၊ မေတ္တာယှဉ်၊ ကြည်လင် လှသကို။
၇။ မနာလိုပြန်၊ ဣဿာထန်၊ ခြံရံ ကင်းမည်ဆို။
၈။ ဣဿာ မထား၊ ဝမ်းမြောက်ပြား၊ ပေါများ ခြံရံကို။
၉။ မလှူမဒါန်း၊ မပေးကမ်း၊ ခြောက်ခန်းဥစ္စာဆို။
၁၀။ စွန့်ကြဲလှူတုံ၊ ပြုပါကုန်၊ ကုံလုံကြွယ်ဝလို။
၁၁။ မာန်မာနကြွယ်၊ ထိုသူဝယ်၊ မျိုးနွယ်ညံ့မည်ဆို။
၁၂။ ထိုက်သူရိုကျိုး၊ မာန်ကိုချိုး၊ အမျိုးမြတ်သကို။
၁၃။ သိဖွယ်ဟူသမျှ၊ မမေးက၊ ဖျင်း အ ပညာဆို။
၁၄။ ကြားမြင်များအောင်၊ မေးလေ့ဆောင်၊ ခုနောင် တတ်သိလို။

ကံ ဉာဏ် ဝီရိယအဖွင့်

ကံ-ကံ၏ အကျိုးကို ရေးသားပြီးနောက် ဉာဏ် ဝီရိယတို့၏ အကြောင်းကို မရေးသားလျှင် မစုံလင်သေးသောကြောင့် ကံ ဉာဏ် ဝီရိယ သုံးပါးစုံ ပေါင်းလျက် အကျဉ်းအမြွက်မျှ ရေးသားဦးအံ့။

ကံအကြောင်း။ ။ကမ္မ-ဟူသော ပါဠိစကားကို မြန်မာလို "ကံ" ဟု ခေါ်၏၊ ထိုကြောင့် ကိုယ်ဖြင့် ပြုလုပ်မှု, နှုတ်ဖြင့်ပြောဆိုမှု, စိတ်ဖြင့် ကြံစည်မှု များကို "ကံ"ဟု မှတ်ပါ၊ ထိုကံသည် ရှေးရှေးဘဝ၌ ပြုအပ်ခဲ့သော ကံ, ယခု ဘဝမှ ပြုအပ်သောကံဟု နှစ်မျိုးရှိ၏၊ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင် အကျိုး တစ်ခုကို ပေးရာ၌ ရှေးရှေးကံသည် လိုရင်းအကြောင်းတည်း၊ ယခုဘဝကံမှာ ယခု ဘဝအတွက် ရှေးကံ အခွင့်ရအောင်, သို့မဟုတ် အားရှိအောင် ကူညီ ထောက်ပံ့ ရုံသာ၊ နောက်ဘဝများ၌ကား ဆိုင်ရာအကျိုးကို ကိုယ်တိုင် ပေးခွင့်ရှိသည်။

www.dhammaransi.com

ထို ရှေးကံများသည် အလွန်အားကောင်းသော ကံ, သာမန်လောက်သာ အားရှိသောကံဟု နှစ်မျိုးရှိပြန်၏၊ ထိုတွင် ၁-ကံမျိုး၏ အကျိုးပေးပုံသည် အလွန် ထင်ရှား၏၊ ဥပမာ-ရှင်ဘုရင် သူဌေး မှူးမတ် စသည်ကို ဖြစ်စေနိုင်၏၊ ဆင်းရဲသားအမျိုး၌ ဖြစ်ရစေကာမူ တစ်နည်းနည်းဖြင့် ကြွယ်ဝ ချမ်းသာစေနိုင်၏၊ ၂-ကံမျိုး၏ အကျိုးပေးပုံမှာ မထင်ရှားလှ၊ သူများနည်းတူ အကျိုးမျိုးကိုသာရစေနိုင်၏၊ ထိုကံများသည် ဤလူ့ပြည်လောက၌ မိမိတို့ချည်းသက်သက် အကျိုးပေးဖို့ ခဲယဉ်းသဖြင့် အကျိုးပေးခွင့်ရအောင် ဉာဏ် ဝီရိယနှင့် သတိဟူသော ပယောဂကို ကူညီပေးရသည်။

ဉာဏ်အကြောင်း။ ။အဘိဓမ္မာနည်းအရ အကုသိုလ် အပြစ် မရှိသော တတ်သိ လိမ္မာမှုကိုသာ "ဉာဏ်"ဟု ဆိုရသော်လည်း ကံ အကျိုးပေးခွင့်သာအောင် ကြံဆောင်ရသည့် အရာ၌မူ အပြစ်ရှိသည်ဖြစ်စေ, မရှိသည်ဖြစ်စေ တတ်သိမှု, ပါးနပ်မှု၊ ဖျတ်လတ်သွက်လက် ချက်ချက်ချာချာနှင့် အရာရာနှံ့စပ်မှုများကို "ဉာဏ်" ဟု ခေါ်ရပေသည်၊ ထိုဉာဏ်သည် ၁-မိမိဘာသာ တတ်သိလိမ္မာသော "ဇာတိဉာဏ်"၊ ၂-နောက်မှ ဖြစ်ပေါ်လာသော "ပဝတ္တိဉာဏ်" ဟု နှစ်မျိုးရှိပြန်သည်။

ထိုနှစ်မျိုးတွင် "ဇာတိဉာဏ်" ရှိသူမှာ ပြောဖွယ်မလို၊ ဇာတိဉာဏ်ကို အခြေခံ၍ ပဝတ္တိဉာဏ်လည်း တိုးပွားအောင် ကြိုးစားပါလျှင် လူတွင် တစ်ယောက် ဆိုရလောက်အောင် ထွန်းတောက်လတ္တံ့၊ ဇာတိဉာဏ် မရှိသူတို့ အတွက်မှာမူ ကျမ်းစာ အမျိုးမျိုးကို ကြည့်ရှုသင်ယူခြင်း, မိမိထက် တတ်သိနားလည်သော ပညာရှိထံ ဆည်းကပ်ခြင်းတို့ဖြင့် ပဝတ္တိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ကြံဆောင် အားထုတ်ရာ၌ ယခုအခါ စာသင်ခြင်း, ဒေသန္တရ ဗဟုသုတ ရှိခြင်းတို့ကြောင့် ပဝတ္တိဉာဏ် တိုးပွားလျက် လောကီ ကြီးပွားရေး, သံသရာ ကြီးပွားရေး၌ ထိပ်တန်း ရောက်နေသူများကို ကြည့်ပါ။

[နိတိပျို့] ကောင်းစွာမရှောင်၊ နားထောင်သူကား၊ အကြားအမြင်၊ မြားမြောက်စင်၏။ ဂုဏ်အင်ပွား၍၊ ပညာလွှေ့မှု၊ အောက်မေ့ဉာဏ်ဖြင့်၊ ဆင့်ဆင့်မနား၊ ကျိုးစီးပွားကို၊ ထောက်ထားစာနာ၊ သိလိမ္မာ၏။ သိပါသူသည်၊ အရှည်ချမ်းသာ၊ မင်္ဂလာကို၊ အခါလေးမြင့်၊ ဆောင်နိုင်သင့်။

www.dhammaransi.com

အသိ အလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာနှင့် ကံ ရှိပါသော်လည်း လုံ့လ မရှိလျှင် မည်သည့်အကျိုးကိုမျှ မပြီးစေနိုင်။ ဟိ၊ ထိုစကားမှန်ကြောင်းကား။ သုတ္တာ၊ အပျင်းအားကြီး၍ တအိပ်တည်း အိပ်နေသော။ သိံ ဟဿ၊ ခြင်္သေ့၏။ မုခေ၊ ပါးစပ်ထဲသို့။ မိဂါ၊ သမင်တို့သည်။ န ပဝိသန္တိ၊ အလိုအလျောက်၊ မရောက်လာကုန်။ "ထ၍ ဖမ်းမှ လုံ့လပြုရဦးမည်"ဟူလို။ [ဟိတောပဒေသ။]

ဝီရိယအကြောင်း။ ။ကိစ္စတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လျှင် မကြောက်မရွံ့ စွန့်စွန့်စားစား အားထုတ်မှုကို "ဝီရိယ-လုံ့လ"ဟု ခေါ်၏၊ ဤ ဝီရိယသည် ၁-ပင်ကို "ဇာတိဝီရိယ"၊ ၂-နောက်မှဖြစ်ပေါ်လာသော "ပဝတ္တိဝီရိယ"ဟု နှစ်မျိုးရှိ၏၊ ရှေးရှေးဘဝက ဝီရိယအထုံပါခဲ့သဖြင့် ဇာတိ ဝီရိယရှိသူမှာ ဉာဏ်ရှိပါလျှင် သူတကာနှင့် မယှဉ်သာအောင် အကျိုး ခံစားရမည်၊ ဇာတိ ဝီရိယ မရှိသူကား ပဝတ္တိဝီရိယရှိအောင် ပြုပြင်ရပေလိမ့်မည်။

[ဆောင်] အကျိုး အပြစ်၊ အမျိုးစစ်လျက်၊ ဆိုးညစ် ရိပျင်း၊ သူကို ကွင်း၍၊ ထန်ပြင်း လုံ့လ၊ ရှိသူ ခမူ၊....ဝီရိယ ဇောန် တိုးမည်တည်း။

၁။ လုံ့လဝီရိယရှိလျှင် ရနိုင်မည့်အကျိုး။

၂။ လုံ့လဝီရိယမရှိလျှင် ဤဘဝ နောက်ဘဝ၌ အောက်ကျ နောက်ကျ ဖြစ်ရမည့် အပြစ်။

၃။ ငါတို့ အမျိုးသည် အထက်တန်း ကျ၍ ထက်မြက်သော အမျိုး ဖြစ်ခဲ့၏၊ ငါတို့လက်ထက်ကျမှ အောက်မကျထိုက်ဟု အမျိုးအရိုးကို စိစစ် ဆင်ခြင်ရသည်။

၄။ ပျင်းရိသူများကို မပေါင်းဘဲ ရှောင်ရမည်၊ ထိုသူများနှင့် အပေါင်း များလျှင် "တံငါနားနီး တံငါ"ဟူသကဲ့သို့, အပျင်းဓာတ်ကူးစက်၍ အပျင်းဘက်၌ ပါနေတတ်သည်။

၅။ လုံ့လပြင်းထန်သူကို ဆည်းကပ် ခယခြင်းပြုလျှင် "ဘုရားဒကာ နားနီး ဘုရားဒကာ" ဟူသကဲ့သို့ ဝီရိယဓာတ် ကူး၍ အထူး အားတက်သည်။

ငါးသုံးကောင် ဝတ္ထု

မြစ်တစ်စင်း၌ ကံယုံ ဉာဏ်ယုံ ဝီရိယယုံ ငါးသုံးကောင်ရှိရာ အခါတစ်ပါး၌ တံငါသည်များ ရောက်လာလျှင် ဝီရိယယုံငါးသည် စောစောက တင်ကြို၍ အဝေးသို့ ပြေးလေ၏၊ ဉာဏ်ယုံငါးသည် စောစောကမပြေးဘဲ တံငါသည်များအမိတွင် သေချင်ဟန်ဆောင်၍ နေပြီးလျှင် "သေပြီ"ဟူသော အမှတ်ဖြင့် ကုန်းပေါ်ရေစပ်၌ တံငါသည်တို့ ချထားသောအခါ ရေနက်ရာသို့ အမြန်ဆင်းပြေးလေ၏၊ "ကံရှိသလို ဖြစ်လိမ့်မည်"ဟု ကံတစ်ခုကိုသာယုံသော ကံယုံငါးကား တံငါသည်များ၏ ပြုသမျှကိုခံရကာ အသက်ဆုံးရှာလေသည်။

ဤငါးသုံးကောင်တို့တွင် ဝီရိယယုံငါး၌ လွတ်လောက်သော ကံလည်း ရှိ၏၊ ပြေးလျှင် လွတ်မည်ဟု ဉာဏ်လည်း ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ဝီရိယထုတ်၍ ပြေးသည့်အတွက် လွတ်၏၊ ဉာဏ်ယုံငါးမှာလည်း လွတ်လောက်သော ကံနှင့် ဉာဏ်သာမက, ရေထဲသို့ဆင်းပြေးမှု လုံ့လကိုလည်းပြု၏၊ ထို့ကြောင့် လွတ်၏၊ ကံယုံငါးမှာ (ကံရှိစေကာမူ) ဉာဏ်နှင့် လုံ့လကို အသုံးမချသောကြောင့် အသက်ဆုံးရလေသည်။

ထို့ကြောင့်ကံပေးသမျှပဋိသန္ဓေနေခဲ့ရပြီးနောက် တစ်စုံတစ်ခုကောင်းကျိုး ပေးရာ၌ ကံသည် ဝေးသောအကြောင်း, ဉာဏ်သည် အလယ်ကြောင်း, ဝီရိယ သည် အနီးဆုံးသော အကြောင်းဟုသဘောကျပြီးလျှင် ရှေးကံ၏အကျိုးပေးမှု ကို အလေးဂရုမမျှော်လင့်ဘဲ လောကီ လောကုတ္တရာ ဆိုင်ရာ၌ အသိ အလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာတိုးပွားအောင် ကြိုးစား၍ ကိုယ်နှင့်တန်သောလုံ့လကို အသုံးချ ပါမူ ကျက်သရေမင်္ဂလာ အလိုအလျောက် ပေါ်ပေါက် လာပါလိမ့်မည်။ [ဥယျောဂိနံ၊ ကြိုးစားအားထုတ်လေ့ရှိသော။ ပုရိသသိံဟံ၊ ယောကျ်ားမြတ်သို့။ လက္ခီ၊ ကျက်သရေမင်္ဂလာသည်။ ဥပေတိ၊ ကပ်ရောက်လာ၏။ ။ဟိတောပဒေသ။]

သတိအကြောင်း။ ။ကံအကျိုးပေးခွင့် ရအောင် ဉာဏ် ဝီရိယသာမက, ထိုထိုကိစ္စ၌ အမြဲအမှတ်ရသော သတိလည်း အရေးကြီး၏၊ ပြုဖွယ် ကိစ္စကို

www.dhammaransi.com

အမှတ်မရဘဲ မေ့နေလျှင် ဉာဏ်နှင့်ဝီရိယကို အသုံးမပြုနိုင်တော့၊ ထို့ကြောင့် ပယောဂသမ္ပတ္တိကို ပြရာ၌ ဉာဏ် ဝီရိယ သတိ ၃-မျိုးလုံးကို ပြသင့်ပါသည်။ [ပယောဂ=ကိုယ်မှု စိတ်မှု၏+သမ္ပတ္တိ=ပြည့်စုံခြင်း။]

မဃဒေဝလင်္ကာမှ ထုတ်နုတ်ချက်

၁။ ကံဟုမူလ၊ သမ္ဗုဒ္ဓတို့၊ ဟောပြသည်မှာ၊ အရင်းသာရှင့်။

၂။ ဥစ္စာဘောဂ၊ ဇီဝိတနှင့်၊ သုခပွားရန်၊ ဤလူ့ထံ၌၊ ဉာဏ်ဝီရိယ၊ ပယောဂတည်း။

၃။ ကာလ ဒေသ၊ ပုဂ္ဂလကို၊ နှိုင်းဆအပ်တုံ၊ ကံကိုယုံ၍၊ မီးပုံအတွင်း၊ မဆင်းထိုက်စွ၊ ကျားရဲရာလည်း၊ ကြမ္မာအကြောင်း၊ မရိုးကောင်းဟု၊ သူဟောင်းရှေးက၊ ဆိုကုန်ကြ၏။

၄။ လုံ့လမထူ၊ ဉာဏ်မကူဘဲ၊ အယူတစောင်း၊ ကံတစ်ကြောင်းမျှ၊ မကောင်းလည်းကံ၊ ကောင်းလည်းကံဟု၊ ကံကိုချည်းသာ၊ မကိုးရာဘူး။

၅။ ပညာဉာဏ်ဖြင့်၊ သင့်-မသင့်ကို၊ အခွင့်ရှု၍၊ အပြုလုံ့လ၊ ရှိအပ်စွ တည့်၊ တံငါလက်တွင်း၊ ရောက်လျှင်းတုံငြား၊ သုံးကောင်ငါးကို၊ မှတ်သားဝမ်းထဲ၊ နည်းယူစွဲလော။

၆။ ကံမဲ့ဉာဏ်နဲ့၊ မလုံ့မလ၊ နတ် မ-မဘူး၊ အလသမျိုး၊ အကျိုးယွင်း ယို၊ အလိုရော့ရည်း၊ မကျော့ကျည်းနှင့်၊ ကိုယ်လည်း လုံ့လ၊ နတ်လည်း မ၍၊ တောင့်တကြံရာ၊ မြန်မကြာလျှင်၊ လွယ်ကာကိစ္စ၊ ပြီးနိုင်ကြ၏။

၇။ အန္ဓ ဗာလ၊ လူ့ထိုမျှတို့၊ ကမ္မဝီရိယ၊ မယုံကြဘူး၊ သိဝမဟေ၊ ပရမေသွာ၊ ဗြဟ္မာဗိဿနိုး၊ ကမ္ဘာစိုးနှင့်၊ တန်ခိုးကြီးမား၊ နတ်ဘုရားတို့၊ ပေးစားဖန်ဆင်း၊ ဖြစ်တုံလျှင်းဟု၊ ချွတ်ယွင်းသမှုး၊ အမှားရှုသည်... တောင်သူ့ယူလေ့ ယူလာတည်း။

www.dhammaransi.com

ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီး၏ အတွင်း၌ ကောင်းမြတ်သောအရာ မြဲခိုင်သောအရာ ဟူ၍ ဘာတစ်ခုမျှမရှိပါ၊ အလိမ္မာစသော ဂုဏ်များကား အလွန်စင်ကြယ်၏၊ မစင်ကြယ်သော ခန္ဓာကိုယ်ကြီးဖြင့် စင်ကြယ်သော ဂုဏ်သတင်းများကို ရအောင် အားထုတ်လိုက်ကြလော့။

ငါတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် များသည် မအို မသေ အမြဲနေရာ နိဗ္ဗာန်ကိုပင် မြော်မြင် မှန်းဆ၍ မရ ရအောင် အားထုတ်ကြကုန်သေး၏၊ ယခု ဘဝ ကြီးပွားရေး စီးပွားရေး ပညာရေးလောကကို ပဇာမူ၍ ကြောက်ရမည်နည်း၊ လုံ့လဝီရိယကင်း၍ အဖျင်းစား အပေါစား လုပ်နေသော်လည်း ဤခန္ဓာ ကိုယ်ကြီး ပို၍ မကျန်းမာ, ပို၍ အသက်မရှည်တော့ပြီ။

စင်စစ်သော်ကား ပျင်းနေသည့်အတွက် ခန္ဓာကိုယ်မှ အခိုးအငွေ့တွေ အပြင်သို့ မထွက်ရသောကြောင့် အေးစက်စက်ဖြစ်ကာ ပို၍ မကျန်းမမာ ဖြစ် သေး၏၊ ထိုမကျန်းမာမှုကြောင့် အပျင်းထူသူမှာ အသက်တိုဖွယ်သာ များ၏၊ ပျင်း၍ အလုပ်-မလုပ်သူသည် သာ၍ ပျင်းစရာ ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်၊ လုံ့လ ဝီရိယ မှန်မှန်ဖြင့် အလုပ်-လုပ်နေသူကို လူတွေကလည်း ကြည်ညို, နတ်တွေ ကလည်း စောင့်ရှောက်လို၏၊ ရှေးကံတွေကလည်း အကျိုးပေးခွင့် သာ၍ လှုလှုပပ အကျိုးပေးကြသည်၊ ထို့ကြောင့် လုံ့လရှိသူတို့အဖို့မှာ လောကကြီး၌ ပျော်စရာကိုသာ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

တစ်နေ့အဖို့၌ ၁-ကုသိုလ်၊ ၂-ဥစ္စာ၊ ၃-ကျန်းမာရေး၊ ၄-အတတ် ပညာ၊ ၅-တန်ခိုးဂုဏ်သိန်၊ ဤ ၅-မျိုးတွင် တစ်မျိုးမျိုးမှ အကျိုး မရဘဲ ကုန်သွားသော နေ့သည် ဝမ်းနည်းစရာ လွန်စွာအသုံးမကျ, မသေခင်က အသေဖြစ်ရသော နေ့ပင်တည်း။

[ဆောင်] ကုသိုလ်ဥစ္စာ၊ ကျန်းခံ့သာ၍၊ ပညာတန်ခိုး၊ တစ်မျိုးမျိုးမှ၊ အကျိုးမထွက်၊ ထိုနေ့တွက်၊ သက်သက် ဝမ်းနည်းဖွယ်။

www.dhammaransi.com

ဆုတောင်းခန်းအဖွင့်

ယခုကာလ အမြီးအမောက် ရှေ့နောက် မတည့်ဘဲ ရောက်မိ ရောက်ရာ၊ ဆုတောင်းရှာကြပုံတို့ကို ကြားသိရသဖြင့် အများနှင့် သင့်လျော်စွာ သံသရာ စခန်းဝယ် နိဗ္ဗာန်နှင့် ဖြောင့်တန်းအောင် ဆုတောင်းခန်း ထည့်သွင်း၍ အကျဉ်းမျှ ပြအံ့။

[ဆောင်] ခေတ်မရိုက်ခင်၊ ကောင်းစွာပြင်မှ၊ ပုံတွင်ကျန၊ ရုပ်သွင်လှသို၊
မုချမှန်စွာ၊ သံသရာဟု၊ ကမ္ဘာရပ်ခွင်၊ ခေတ်အပြင်၌၊ စိတ်စဉ်
ကျန၊ ရုပ်သွင်လှ၍၊ ခေမမြို့နန်း၊ အရောက်မြန်းဖို့၊ ပြင်စမ်း
စေချင်၊ ဆုပန်းစင်ကို၊ ပန်ဆင်လေကွဲ့–နေ့စဉ်တဲ့။

၁။ ပုညေနာ နေနစညေန၊ သိဝံ ပတ္တေ တဒန္တရေ။
ဓိရံ ပဿေ သုဏေ ဓိရံ၊ ဓိရေန သဟ သံဝသေ။

အနေန ပုညေန၊ ယခုခဏ, ပြုစုရသည့်, သုခအကျိုး, ကောင်းမှုမျိုး ကြောင့်လည်းကောင်း။ အညေန စ၊ ရှေးရှေးကပြု, ကောင်းမှုထိုထို, ကုသိုလ်မူလ, တူသမျှကြောင့်လည်းကောင်း။ သိဝံ၊ အရိယာအပေါင်း, သူတော်ကောင်းတို့, ပျော်အောင်းရာမှန်, အေး နိဗ္ဗာန်ကို။ ပတ္တေ, ပတ္တေယျာမိ၊ ရည်ရွယ်လိုအင်, ဆုထူးဆင်လျက်, ဆော်လျှင်မြန်စွာ, ပန်ထွာ ဆုတောင်းပါ၏။ တဒန္တရေ၊ ဆုထူးဂုဏ်အင်, မစုံလင်၍, ကြုံတင်ပြရ, ဘဝဖန်ခါ, သံသရာ၌။ ဓိရံ၊ ရိုးသားထက်မြက်, အချက်ချက်၌, သွက်လက် ပေတောင်း, ပညာရှိသူတော် ကောင်းကို။ ပဿေ, ပဿေယျာမိ၊ ထို ဤ ဘုံခလေ့, ကြုံသရွေ့ပင်, တွေ့မြင် ရပါလို၏။ ဓိရံ၊ ပညာရှိများ, ဆိုစကားကို။ သုဏေ, သုဏေယျာမိ၊ နှစ်သက် ကြည်ညို, နာယူရပါလို၏။ ဓိရေန၊ ရိုးသား ထက်မြက်, အချက်ချက်၌, သွက်လက်ပေတောင်း ပညာရှိသူတော်ကောင်းနှင့်။ သဟသံဝသေ၊ ငြိရစက် ပေါင်းချင်း, အကြောင်းရင်းကြောင့်, ပေါင်းသင်း နေထိုင် ရပါလို၏။

[ပညာရှိ သူတော်ကောင်း ပညာရှိ သူယုတ်မာဟု နှစ်မျိုးရှိကြရာ ဤဂါထာဖြင့် (၁) နိဗ္ဗာန်ကို လိုအင်သောဆုဖြင့် ရဖို့ရန်, (၂) ပညာရှိသူတော်ကောင်း ကို တွေ့မြင်ဖို့ရန်, (၃) ထိုသူ၏ စကားကို နာယူဖို့ရန်, (၄) ထိုပညာရှိ

www.dhammaransi.com

သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံမိဖို့ရန် ဆုတောင်းသည်၊ မရိုး မသား ဆိုးရွားသော ပညာရှိသူများကား သူယုတ်မာထက်ပင် ကြောက်စရာကောင်း၏။]

၂။ မိဓာဝီ အဿံ သယံစာပိ၊ မိဓာဝီ ကုသလ ကာရဏော။
ဥစ္စေ အစ္စေ စ အခဏ္ဍ၊ ပဉ္စသီလော ဇာတိယာ။

သယံစာပိ၊ မိမိကိုယ်တိုင်ကလည်း။ မိဓာဝီ၊ ရိုးသားထက်မြက်, အချက်ချက်၌, သွက်လက်ပေဘောင်း, ပညာရှိသူတော်ကောင်းသည်။ အဿံ၊ စင်စစ်မကွာ, ဖြစ်ရပါလို၏။ ကုသလ ကာရဏော၊ ကုသိုလ်ပြုရန် ပေါ်ပေါက်ပြန်သည်ရှိသော်။ မိဓာဝီ၊ မကြောက်မရွံ့, နောက်မတွန့်ဘဲ, သက်စွန့် ကြိုးပမ်း, ရဲစွမ်း သတ္တိ, လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ ဇာတိယာ၊ မိးရှူးသန့်စင်, ဖွားမြင်သည်မှစ၍။ အခဏ္ဍ ပဉ္စသီလော၊ ကိုယ်ဝတ်သဖွယ်, မကွယ်မပ, ငါးဝ ပဉ္စသီ, အစဉ်တည်လျက်သာလျှင်။ ဥစ္စေစ၊ ဂုဏ်သိန် မောက်မိုး, မြင့်မြတ်သော အမျိုး၌လည်းကောင်း။ အစ္စေ စ၊ ဥစ္စာ ပြည့်ဖြိုး,ကြွယ်ဝသော အမျိုး၌လည်းကောင်း။ အဿံ၊ တမြင့်ထဲမြင့် ဆင့်ကဲတင့်၍, အသင့်မကွာ, ဖြစ်ရပါလို၏။

[ဤဂါထာဖြင့် (၁) မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပညာရှိသူတော်ကောင်း ဖြစ်ဖို့ရန်, (၂) ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုစုရေး၌ ရဲရင့်ဖို့ရန်, (၃) မြင့်မြတ်သောအမျိုး, (၄) ကြွယ်ဝသော အမျိုး၌ ဖြစ်ဖို့ရန်, (၅) ဝတ်ဆင်ထားအပ်သော အဝတ်ကဲ့သို့ ငယ်စဉ်က စ၍ ငါးပါးသီလ မြဲဖို့ရန် ဆုတောင်းသည်။ (အမျိုးမသန့်လျှင် စိတ်ဓာတ်လည်း ညံ့တတ်၏။)]

၃။ ဒဒတော မေ န ခီယေထ၊ ဒတွာ နာနုတပေယျ ဟံ။
ဒဒံ စိတ္တံ ပသာဒေယျံ၊ အဒိန္နံ န ဗလံ ဟရေ။

မေ၊ တပည့်တော်၏။ ဓနံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ, ရတနာသည်။ ဒဒတော၊စွန့်ကြဲပေးကမ်း, လှူဒါန်းသော်လည်း။ န ခီယေထ၊ မကုန်ခန်းနိုင်ပါစေသတည်း။ ဒတွာ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း, လှူဒါန်းပြီး၍လည်း။ နာနုတပေယျ၊ နောင်တတစ်ဖန် မပူပန်ရပါလို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဒဒံ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း, လှူဒါန်းဆဲအခိုက်မှာလည်း။ စိတ္တံ၊ မိမိစိတ်ကို။ ပသာဒေယျံ၊ ကြည်လင် ရွှင်

www.dhammaransi.com

လန်း,ဝမ်းမြောက်စေနိုင်ရပါလို၏။ အဒိန္နံ၊ ကိုယ်ထိလက်ရောက် မျက်မှောက်ကြည်ဖြူ, မလှူမပေးအပ်သည်ရှိသော်။ န ဗလံ ဟရေ၊ အနိုင်အထက်,နှိပ်စက်ကလူ, မယူမဖျက်, မခိုးဝှက်နိုင်ပါစေသတည်း။

[ဤဂါထာဖြင့် (၁) စွန့်ကြဲလှူဒါန်း၍ မကုန်ခန်းနိုင်ဖို့ရန် (၂) ပေးကမ်းလှူဒါန်းပြီးနောက် ''လှူဒါန်းပေးကမ်းမိတာ မှားလေခြင်း'' ဟု နောင်တတစ်ဖန် မပူပန်ဖို့ရန်, (၃) လှူဒါန်းပေးကမ်းဆဲ အခိုက်မှာလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရှိဖို့ရန်, (၄) ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ မပေးဘဲ ရန်သူများ မဖျက်ဆီးနိုင်ဖို့ရန် ဆုတောင်းသည်။]

၄။ ဖုသိတေ လောက ဓမ္မေဟိ၊ ယထာကမ္မံ ဘဝါ ဘဝေ။
ယေန စိတ္တေန ကမ္ပေန္တိ၊ တံ စိတ္တံ န မယိ ဝသေ။

ဘဝါဘဝေ၊ ဘဝကြီးငယ်, အသွယ်သွယ်၌။ ယထာကမ္မံ၊ ရှေးရှေးကဖန်, အကြောင်းကံအားလျော်စွာ။ လောကဓမ္မေဟိ၊ ဖြစ်က ပျက်တို့, တွေ့ကြုံရရိုး, လောကဓံ တရားမျိုးတို့သည်။ ဖုသိတေ၊ တစ်နေ့မထိ, တစ်နေ့ထိဖြင့်, တွေ့ထိနှိပ်စက်အပ်သည်ရှိသော်။ ယေန စိတ္တေန၊ မတည်တံ့နိုင်, မခံ့ခိုင်လတ်, အကြင်သို့သော စိတ်ဓာတ်ကြောင့်။ ကမ္ပေန္တိ၊ တရားမမြင်, နားမဝင်ဘဲ, အားအင်ရှိန်မှိန်း, ပင်ပန်း တုန်လှုပ်ကြရလေ၏။ တံ စိတ္တံ၊ ထိုကဲ့သို့သော စိတ်မျိုးသည်။ မယိ၊ တပည့်တော်၏သန္တာန်၌။ န ဝသေ၊ တစ်ရံတစ်ဆစ်မျှ, မဖြစ်ရပါစေသတည်း။

[ဤဂါထာဖြင့် ဆွေမျိုးဉာတိစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ ပျက်စီးခြင်းဟူသော လောကဓံနှင့် တွေ့ကြုံလျှင် မတုန်လှုပ်ဖို့ ဆုတောင်းသည်။]

၅။ အဘိဇ္ဈာ ဣဿာ မစ္ဆေရ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘိ ပါပတော။
မာနကောဓာ ကာမလောလာ၊ ယာပျရောဂါ ဂတော သဒါ။

ပါပတော၊ အပါယ်လေးတန်, ရောက်ရန်ညစ်ကျု, မကောင်းမှုဖြစ်သော။ အဘိဇ္ဈာ စ၊ သူများစည်းစိမ်ကို မတရား လိုချင်တတ်သော လောဘမှလည်းကောင်း။ ဣဿာစ၊ သူများဂုဏ်သိန်, သူ့စည်းစိမ်ကို,မမြင်နိုင်တောင်း,စောင်းမြောင်း ငြူစူတတ်သော ဣဿာမှ လည်းကောင်း။ မစ္ဆေရ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘိစ၊ ကိုယ့်စည်းစိမ်ကို, ဝန်တိုတတ်ခြင်း, မှားယွင်းသော အယူတို့မှလည်းကောင်း။ မာန

www.dhammaransi.com

ကောခ၊ မောက်မာတက်ကြွ, မာန်မာနနှင့်, ဒေါသထန်ပြင်း, ကြမ်းတမ်းခြင်းမှ လည်းကောင်း။ ကာမလောလ၊ ကာမဂုဏ်ပွက်, အာရုံတွက်ကြောင့်, ရောက်ရက် ခတ်ပျော်, လျှပ်ပေါ် လော်လည်ခြင်းမှလည်းကောင်း။ ယာပျရောဂါ၊ ကုစားဖေးမ, မအေးရအောင်, ဘေးဘယစုံ, အဖုံဖုံသော ရောဂါမျိုးမှ လည်းကောင်း။ သဒါဂတော၊ ပိန်းကြာဖက်ပြင်, ရေမတင်သို့၊ ကင်းစင်လွင့်ပျောက်, မကပ်ရောက်ပါစေသတည်း။

[ဤဂါထာဖြင့် အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒ မစ္ဆရိယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မာန ဒေါသတို့နှင့် ကာမဂုဏ် အတွက် လျှပ်ပေါ် လော်လည်ခြင်း, အနာရောဂါ များခြင်းမှ ကင်းဖို့ရန် ဆုတောင်းသည်။]

၆။ ပါယေန ပေါရာဏာ သန္တာ၊ နေက္ခမ္မာ ဘိရတာ သဒါ။
တသ္မာ နေက္ခမ္မ နိန္နော်မှိ၊ သုဒိဋ္ဌာဒီနဝေါ ဃရေ။

ပေါရာဏာ၊ ရှေးအထက်က, ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်သော။ သန္တာ၊ ပါရမီနှင့်, ညာညီတင့်ရှဲ, အရင့်အမာ, လောင်းလျာ ဂုဏ်းဝင်, သူတော်စင်တို့သည်။ ပါယေန၊ တွေ့ကြ ဆုံကြ, ဘုံဘဝဝယ်, ကြုံရလေငြား, များသောအားဖြင့်။ သဒါ၊ ဖြစ်ရဖန်ခါ, သံသရာဟု, ခန္ဓာဖြင့်ပိုင်း, ဘဝတိုင်း၌။ နေက္ခမ္မာဘိရတာ၊ ရှုက်ပေါင်း ကျကြွေ, ရှုက်သစ်ဝေသည့်, အောင်မြေရဂုံ, ရိပ်မြုံခင်တန်း, ကျောင်းသခ်မ်း၌, ရှင်လန်းမွေ့လျော်, စံပျော်တော်မူကြလေကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ရှေးသောခါတွင်, သူတော်စင်တို့, တောဝင်အောင်းခို, ပြဟ္မစိုရ်ဖြင့် အလိုပြည့်ဝ, ပြည့်တော်မူကြလေကုန်သောကြောင့်။ ဃရေ၊ စားသောက်နေရေး, ဖွေရှာရေးနှင့်, မင်းဘေးစိုးတာ, လှန်စွာမြားမြောင်, လူတို့ဘောင်၌။ သုဒိဋ္ဌာဒီနဝေါ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ, အရာရာဝယ်, မရှာမကောင်း, ရှာမကောင်းနှင့်, မစုဆောင်းခက်, စုဆောင်းခက်သည့်, သက်သက် ဖြစ်ချေ, အပြစ်တွေကို, စစ်လေ ရိပ်မိ, တွေးတိုင်းသိသည် ဖြစ်၍။ နေက္ခမ္မ နိန္နော၊ အခွင့်အခါ, မသင့်ပါလည်း, ချင့်စာ ရော်ယမ်း၊ တောကို မှန်းသည်။ အမှို၊ စင်စစ်မကွာ, ဖြစ်ရပါလို၏။

[သူတော်ကောင်းတို့သည် လူ့ဘောင်၌ နေရသော်လည်း မပျော်မွေ့ကြ၊ ထို့ကြောင့် ဤဂါထာဖြင့် တောထွက်ခွင့် မရစေကာမူ ဘဝတိုင်း တောထွက်လိုသောစိတ် ဖြစ်ဖို့ရန် ဆုတောင်းသည်။]

www.dhammaransi.com

၇။ သံသာရမှာ သာမညေန၊ န မုစ္စေယျ တဟိံ တဟိံ။
ဂတိံ ဂတိံ ဘဥ္စန္တာပိ၊ သဥ္ဈယဿာမိ ပါရမိံ။

တဟိံ တဟိံ၊ တွေ့ကြုံဆုံကြ, ဘုံဘဝဝယ်, ကြုံရလေတောင်း, သောင်းပြောင်း အာရုံ, အဖုံဖုံ၌။ သာမညေန၊ သူများ နည်းတူ, သူ့မူမပျက်, သူ့ထက်မသာ, လိမ္မာဟန်ပြ, စံမပြလောက်သေးပါ မူကား။ သံသာရမှာ၊ မဟာပြဟ္မ, လျှာကုဋေဖြင့်, ရှာဖွေမှန်းဆ, ဂဏန်း ပြဖို့, နှမ်းမျှ မလွယ်, တကယ်မှန်စွာ, မကြုံသာသည့်, သံသရာခရီး, ကန္တာကြီးမှ။ န မုစ္စေယျ၊ ဘုန်းစ ကံချွန်, သမ္ဘာမွန်၍, တံခွန်ဆောက်ကိုင်, မလွန်မြောက် နိုင်သေးရာ။ အမုတ္တတ္တာ၊ လွတ်ဖို့ဝေးရှဲ, မတွေးနဲ့တော့, ဘေးတကဲ့စုံ, အဖုံဖုံ ဇာတ်ပြား၍, ထပ်မနား အပါယ်ခရီး၌, တလယ်တည်း လယ်နေရမည့် အရေးကြောင့်။ ဂတိံ ဂတိံ၊ ဒေဝ မနုဿ, နိရယနှင့်, ပေတ တိရစ္ဆာန်, လားရန် အရှိ, ငါးတန် ဂတိကို။ ဘဥ္စန္တာပိ၊ ကောင်းရာ မြန်းလင့်, စခန်းတင့်လည်း, ငြမ်းဖြင့် တက်ပြီး, ငြမ်းဖျက်နည်းသို့, ဖျက်ဆီးလွန်မြောက်, နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ အကျိုးငှာ။ ပါရမိံ၊ နိဗ္ဗာန်နန်းခွင်, စခန်းဝင်ဖို့, လမ်းစဉ်အကျ, ဒါန စသည်, ပါရမီအကျိုး, ကောင်းမှုမျိုးကို။ သဥ္ဈယဿာမိ၊ တမြင့်ထဲမြင့်, ဆင့်ကဲတင့်ဖို့, အသင့်မကွာ, ချင့်စားတိုးပွား, တစ်မျိုးအားဖြင့်, ကြိုးစား ဖြည့်ကျင့်ပါတော့မည် ဘုရား။

[ဤဂါထာ၌ သာမည အနေမျိုးဖြင့် သံသရာမှ လွတ်မြောက်၍ နိဗ္ဗာန် မရောက်နိုင် သောကြောင့် ငြမ်းဖြင့် အထက်ရောက်အောင် တက်ပြီးလျှင် အထက်သို့ ရောက်က ငြမ်းကို ဖျက်ချလိုက်သကဲ့သို့၊ အထက်တန်း ဂတိကောင်း ဂတိမြတ် ဖြစ်လျက် ပါရမီကို ဖြည့်ပြီးလျှင် ပါရမီပြည့်က ဂတိကောင်းတွေကိုပင် ဖျက်ဆီးကာ နိဗ္ဗာန် ရောက်ဖို့ရန် အရာရာ သတိထားလျက် အများထက် သာအောင် ပါရမီ ဖြည့်ပါမည်-ဟု ဝန်ခံသည်။]

ဤကား ဖြည်းဖြည်း သက်သာ ဆုတောင်းဖို့ရာ အများနှင့် ဆက်ဆံသော ဆုတောင်းတည်း၊ ထိုထို ကောင်းမှုကို ပြုတုန်းခါ ကြည်ညိုလျက် ပရိသတ် အလယ်မှာ ဖြစ်လျှင် တိုးတိုးရွတ်၍ ဆုတောင်းရန် အကျဉ်းချုပ်ကား....

www.dhammaransi.com

ဆွမ်းလှူသောအခါ ဆုတောင်း

ရသာ မွေးကြူ၊ ဆွမ်းဖွေးဖြူကို၊ ပေးလှူပါရ၊ ဤပုညကြောင့်၊ ဘဝတိုင်းဝယ်၊ ပညာကြွယ်လျက်၊ မြနှယ်ရွှေနှင့်၊ အနေတင့်၊ အဆင့်ဆင့်မြင့်ရလို။

ပန်းလှူသောအခါ ဆုတောင်း

အနံ့လည်းသင်း၊ အဆင်းလည်းလှ၊ ပန်းလှူရ၍၊ ဘဝတိုင်းဝယ်၊ ပညာကြွယ်လျက်၊ သွယ်သွယ် ဂုဏ်နှင့်၊ အစုံတင့်၊ ထုံသင်းကြိုင်ရလို။

ရေချမ်းလှူသောအခါ ဆုတောင်း

ကြည်လင်အေးမြ၊ ရေလှူရ၍၊ ဘဝတိုင်းဝယ်၊ ပညာကြွယ်လျက်၊ ကိုယ်ဝယ် တွင်းပြင်၊ ညစ်ကြေးစင်၊ ကြည်လင်အေးမြလို။
(ကိလေသာကို "အတွင်းအညစ်အကြေး" ဟု ဆိုသည်။)

ဆီမီးလှူသောအခါ ဆုတောင်း

ထွန်းလင်းတောက်ပ၊ မီးလှူရ၍၊ ဘဝတိုင်းဝယ်၊ ပညာ ကြွယ်လျက်၊ လနှယ်, နေနှင့်၊ အသရေတင့်၊ ဆင့်ဆင့် ထွန်းတောက်လို။

နံ့သာတိုင်လှူသောအခါ ဆုတောင်း

သင်းပျံ့ လွှမ်းကြိုင်၊ ဤပန်းတိုင်ကို၊ လှိုင်ပစေဟု၊ ပူဇော်ပါရ၊ ဤပုညကြောင့်၊ ဘဝစဉ်လာ၊ မယှဉ်သာအောင်၊ ပညာဆင်းနံ့၊ သတင်းနှံ့၊ သင်းပျံ့ကြိုင်ရလို။

ဆုတောင်းမှု။ ။ဆုတောင်းဟူသည် မိမိလိုသော အကျိုးကို စိတ်ဖြင့် မှန်းဆ၍ဖြစ်စေ၊ နှုတ်ဖြင့် တမ်းတ၍ ဖြစ်စေ၊ တောင်းဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ကောင်းမှုကိုလည်းပြု, ဆုကိုလည်းတောင်းလျှင် လိုရာအကျိုး ပြီးစီးတတ်၏၊ တောင်းသောဆုနှင့်ထိုက်တန်အောင်ကား ကုသိုလ်ကောင်းမှုကိုပြုကြရပေမည်။ ဘုရားအဖြစ်ကို အလိုရှိလျှင် လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း တိုင်အောင်, အရှင်သာရိပုတ္တရာကဲ့သို့ အဂ္ဂသာဝကအဖြစ်ကိုအလိုရှိလျှင် တစ်သင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာ တစ်သိန်းတိုင်အောင်, အရှင် မဟာကဿပ- အရှင် အာနန္ဒာ စသည်ကဲ့သို့ မဟာသာဝက အဖြစ်ကို လည်းကောင်း, မိထွေးတော် ဂေါတမီ-ခေမာ-

www.dhammaransi.com

ဥပ္ပလဝဏ် ထေရီမကဲ့တို့သို့ ထင်ရှားသော ရဟန္တာမိန်းမအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း အလိုရှိလျှင် ကမ္ဘာတစ်သိန်းတိုင်အောင် ပါရမီဖြည့်ကြရလိမ့်မည်။

အထူးအထွေ ဂုဏ်ထူးကို မလိုလားဘဲ သာမညအနေမျိုးဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အမြန်လိုချင်သူကား ကြိုးကြိုးစားစား အားထုတ်ပါမူ ယခုဘဝမှာပင် ရနိုင်ခွင့် ရှိပါ၏၊ မရနိုင်သေးလျှင် ဤဘုရားရှင်၏ သာသနာမှာပင် ရခွင့်ရှိ၏၊ အရိမေတ္တေယျ ဘုရားရှင်၏ လက်ထက်တော် ကျလျှင်ကား မုချရနိုင်စရာရှိ၏၊ ဆုတောင်းသောအခါလည်း မိမိအလိုရှိရာဆုကို မိမိဘာသာတောင်းခြင်းသာလျှင် လမ်းမှန်ကျ၏။ ယခုကာလ၌ကား ကောင်းမှုပြုရာဝယ် ဘုန်းတော်ကြီးက ရေစက်ချနှင့် ဆုတောင်းကိုချပေးသောကြောင့် ဘုန်းကြီးနှုတ်တက်ရသော ဆုတောင်းနှင့် အလှူ့ရှင်၏အလိုမှာ သဘောတူဖို့ ခဲယဉ်း၏။ စိတ်မပါဘဲ လိုက်နေရလျှင်လည်း ပြည့်စုံဖို့ ခဲယဉ်းလှ၏။

အောက်နိုင်ငံရှင်ပြုတစ်ခု၌ တော်တော်နာမည်ကြီးသော ဘုန်းကြီးတစ်ပါး ရေစက်ချပေးရာဝယ် အဂ္ဂသာဝက, မဟာသာဝကကြီးများ ရသမျှအကျိုးဂုဏ်များကို အလှူ့ဒကာ တစ်ဦးတည်းက အစုံအလင်ရဖို့ရန် ရေစက်ချ၍ (ဆုတောင်း)ပေးသောကြောင့် အတော်နားလည်သော ဒကာတစ်ယောက်က "တကယ့်ရဟန္တာကြီးများတောင်မှ တစ်မျိုးစီသာရနိုင်ကြတဲ့အကျိုးကို အရှင်ဘုရားဒကာမှာ အလုံးစုံ ရနိုင်ပါမည်လားဘုရား" ဟု လျှောက်ထားသဖြင့် ထိုဆရာတော်မှာ မျက်နှာညှိုး၍ အလိုမကျဘဲ ရှိဖူးသတဲ့။

ရွှေတိဂုံကုန်းတော်ပေါ်ကဲ့သို့ အချို့သောမြို့ကြီးများ၏ ဘုရားများ၌ကား ရေလှူ ပန်းလှူသည့်အခါမှစ၍ ဆုတောင်းကို ရေသည်အား ငွေပေး၍ခိုင်းကြသေး၏၊ အားလုံး လုပ်ငန်းများနည်းလမ်းမကျချေ၊ ရှေးကအလေ့ာင်းအလျာတို့ ကောင်းမှုပြုကြရာ၌ ရေအဆင်သင့်ရှိလျှင် ရေစက်သွန်းချ၍ မရရှိလျှင် ရေစက်ပင်မချတော့ဘဲ လိုရာဆုကို အတိုချုပ်မျှ တောင်းကြ၏၊ ယခုကာလလို "ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်"ဟု တခမ်းတနား သွယ်ဝိုက်နေသည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် မိမိဘာသာ လိုရာဆုကို တောင်းခြင်းသာလျှင် ရှေးထုံးကျသဖြင့် ဘုန်းကြီးချပေးတိုင်း လိုက်ဆိုရသော ယခုကာလဆုတောင်းနည်းကို ရှောင်ကြဉ်သင့်ကြပါပေသည်။

www.dhammaransi.com

ရေစက်ချ စဉ်းစားဖွယ်။ ။ယခုခေတ် အလှူဒါနပြုကြသောအခါ ရေဖလား ရေကရား စသည်၌ ရေထည့်၍ အောက်ခံခွက်တစ်ခုပေါ်မှာ ရေတစ်စက်စက်ချရင်း ဘုန်းကြီးချပေးသော''ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ မယံ၊ တပည့်တော်တို့သည်။ သံသာရ ဝဋ္ဋ ဒုက္ခတော၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ''စသော စာတမ်းကိုလိုက်၍ ဆိုကြရ၏။ ထိုသို့ ရေတစ်စက်စက်ချရင်း ဆိုနေခြင်းကိုပင်''ရေစက်ချ''ဟုခေါ်တွင်နေသည်။ထိုရေစက် ချနည်းကို ဘုန်းကြီးမသက်သလို ဖြစ်နေသောကြောင့် ကျမ်းစာများကို ကြည့်ရှုပို့ချ ရင်း ကျမ်းစာအသုံးအနှုန်းများကို သတိထားလေ့ရှိရာ–

၁။ ဝေဿန္တရာဇာတ်ဝယ် ဆင်ဖြူတော် လှူခန်း၌ ''သုဝဏ္ဏဒဏ္ဍကံ ပူရိတံ သုဝဏ္ဏ ဘိင်္ဂါရံ ဂဟေတွာ ဟတ္ထိသောဏ္ဍံ ဂဟေတွာ တေသံ ဟတ္ထေ ထပေတွာ ဥဒကံ ပါတေတွာ အဒါသိ=နံ့သာရေဖြင့်ပြည့်သော ရွှေကရားကိုယူ၍ ဆင်ဖြူတော်၏ နှာမောင်းကိုကိုင်ပြီးလျှင် ထို ပုဏ္ဏားတို့ လက်၌ထား၍ ရေကို ကျစေလျက် လှူပြီ'' ဟု တွေ့ရ၏၊ သားဘော် သမီးတော်လှူခန်း မဒ္ဒီမိဖုရားကို လှူခန်း၌လည်း ဤနည်း ပင်တည်း။

၂။ ဝိနည်းမဟာဝါ,စီဝရက္ခန္ဓကအဖွင့် ဝိမတိဋီကာ၌ ''ပဌမံ ဥဒကံ ပါတေတွာ ပစ္ဆာ ဒေန္တိ=ရေကို ပထမကျစေ၍ နောက်မှ(သင်္ကန်းတို့ကို)လက်ရောက်လှူကုန်၏'' ဟုလည်းကောင်း, ပဉ္စက အင်္ဂုတ္တိုရ်–မြာဟ္မဏဝဂ် ဋီကာ၌ ''ဥဒကံ ပါတေတွာ ဒေန္တီတိ–ဗြာဟ္မဏာသ ဟတ္ထေ ဥဒကံ အာသိဉ္စိတွာ ဒေန္တိ–ပုဏ္ဏား၏လက်၌ရေကို လောင်းထည့်၍ (သတို့သမီးကို) ပေးလှူကုန်၏'' ဟု လည်းကောင်း တွေ့ရ၏။

ဤအားလုံးကို ကောက်ချက်ချလိုက်လျှင် ရှေးအခါက အလှူဒါနပြုရာတိုင်းဝယ် ကြည်လင်အေးမြသော လက္ခဏာကို ဖော်ပြဖို့ရာ ရေကို အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏ လက်၌ လောင်းထည့် သွန်ချ၍ ပေးလှူလေ့ ရှိကြဟန်တူသည်၊ ယခုကာလ တစ်စက်တစ်စက် ချနေသော ရေစက်ချသည် ထိုထုံးစံကို လိုက်ဟန်ရှိသော်လည်း ထို ရှေးစနစ်နှင့် မတူချေ၊ ထို့ကြောင့် ဘာသာရေးကိစ္စ၌ သဘာဝကျကျပြုပြင်လိုသော အမျိုးသား အမျိုးသမီးတို့သည် ဘုန်းကြီးက ချပေးတိုင်း လိုက်ဆိုရသော ဆုတောင်းနှင့် တစ်စက် တစ်စက်ချရသော ရေစက်ချနည်းကိုပြုပြင်၍ ကြည်လင်သော ရေကိုအလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏ လက်ပေါ်မှာဖြစ်စေ, မြေပေါ်မှာဖြစ်စေ, သွန်းလောင်း၍ အလိုရှိရာဆုကို ကိုယ့် ဘာသာ တောင်းသောရှေးအကျဆုံး မှုဟောင်းကိုသာ လိုက်သင့်ကြပါသည်။

www.dhammaransi.com

ဘုရားအဖြစ်တော်စဉ်

နိဒါန်း

ဤမျှလောက်သောစကားအစဉ်ဖြင့် ဘုရားဖြစ်တော်မူသောအခါ ရရှိသော ဂုဏ်တော်များနှင့် တရား သံဃာတော်အပြင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ ကျင့်စဉ် သိဖွယ် အသွယ်သွယ်သော အချက်များကို ထင်ရှားပြခဲ့ပြီ၊ ထိုကဲ့သို့ ဂုဏ်ရှိသော တရား သံဃာတော်တို့၏အရှင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အပေါင်း၏ အားထား ကိုးကွယ်ရာ "မြတ်စွာဘုရား" ဟူသည် "လူလော-နတ်လော-ဗြဟ္မာလော, အဘယ်အရပ်မှာ ဖွားမြင်သော အဘယ်အမျိုးသား ဖြစ်သနည်း, ဘုရားဖြစ်ဖို့ ရာ အဘယ်မျှလောက် အချိန်ကစ၍ အဘယ်အရာများကို အားထုတ်တော် မူခဲ့ သနည်း, ထိုသို့ အားထုတ် ဆည်းပူးတော်မူအပ်သော အရာကို အခြားသော လူ-နတ်-ဗြဟ္မာတို့က ထို ဘုရားရှင်နှင့် တန်းတူအောင် အားထုတ်နိုင်မည် လော, ဘုရားဖြစ်အောင် အားထုတ်တော်မူခြင်းသည် သံသရာမှာကြာရှည်စွာ နေလို၍ပေလော, သို့မဟုတ် ဂုဏ်ပကာသနအတွက် သူတစ်ပါးအထက်က သက်သက် ကိုးကွယ်ခံလို၍ပေလော" ဤသို့သော မေးမြန်းဖွယ် စဉ်းစားဖွယ် အချက်တွေကို ဖြေဆိုရှင်းလင်းပြီးဖြစ်အောင် ထိုထိုကျမ်းဂန်တို့မှ ထုတ်ဆောင် ၍ "ဘုရားအဖြစ်တော်စဉ်"ကို ပြဦးအံ့။

[အချို့ မကြားနာဖူး ထူးဆန်းသောစကားများကို မြောက်မိုင်း ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်တို့၏"လလိတဝိတ္ထာရ သုတ္တန်စကား"ဟု မှတ်ပါ၊]

\+ \+ \+

သူဌေးသား သုမေဓာ

ဤကမ္ဘာမှ ပြန်၍ရေတွက်သည်ရှိသော် လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း အထက်၌ "အမရဝတီ" မင်းနေပြည်တော်ဝယ် သူဌေး အမျိုးအရိုး အစဉ် အဆက်မှ ဆင်းသက်၍ လာခဲ့သော သတို့သားတစ်ယောက်သည်"သုမေဓာ"

ဟူသော အမည်ဖြင့် ထင်ရှားခဲ့လေ၏၊ ထိုသတို့သား ငယ်စဉ်ကပင် မိဘများ ကွယ်လွန်ကြသဖြင့် ရွှေ-ငွေ-စိန်ကျောက် အစရှိသော ရတနာတိုက်ပေါင်း များစွာကို ဘဏ္ဍာတော်ထိန်း အမတ်က ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက် ထားရ လေသည်။

ထိုသတို့သား သုမေဓာသည် အတတ်ပညာကို သင်ကြားလေရာ ၁၆-နှစ် အရွယ်မှာပင် ဆိုင်ရာအားလုံးတို့ကိုပြီးဆုံး လုံလောက် တစ်ဖက်ကမ်းရောက်မျှ တတ်မြောက်ပြီးဖြစ်၍ ပစ္စည်းများကို စာရင်းနှင့်တကွ ပစ္စည်းထိန်းအမတ်က လွှဲအပ်သည်ကို လက်ခံပြီးနောက်, ပစ္စည်းရှင်ဖြစ်ကြသော မိဘ ဘိုးဘွားတို့ အဆက်ဆက် ကွယ်လွန်ကြကာပစ္စည်းတွေသာကျန်ရစ်ပုံကိုအကြောင်းပြုလျက် ပင်ကိုက ပညာပါရမီဓာတ်ခံ ရင့်သန်ပြီး အပေါ်ဝယ် သင်ယူတတ်မြောက် ထားသော ကျမ်းစာအသိတို့ကိုပါ ရောစွက်၍ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ် အုတ်တိုက်၏ အထက်ထပ်သို့ တက်ပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်သည့် အသွင် တင်ပျဉ် ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေလျက် လေးနက်စွာ စဉ်းစားလေသည်။ [ပင်ကိုဉာဏ်ရှိ၍ ကျမ်းစာ တတ်သိသူ၌ ထူးထူးခြားခြား စဉ်းစားဉာဏ် ပေါ်လာတတ်သည်မှာ ထုံးစံ ဖြစ်၏၊ သို့သော် သင်ယူအပ်သော ပညာသည် လမ်းမှန်ကို ညွှန်ပြနိုင်သော ပညာဖြစ်မှ အမှန်ကို စဉ်းစားနိုင်ပေမည်။]

စဉ်းစားတော်မူစဉ်

အိုကြရ, နာဖျားကြရ, မိန်းမောတွေဝေလျက် သေကြေ ပျက်စီးကြရ သေလွန်ပြီးနောက် ပဋိသန္ဓေ တည်နေကြရသဖြင့် ဤ သတ္တလောကကြီးသည် သက်သာခွင့် မရလောက်အောင် ဆင်းရဲလှပါတကား၊ ငါသည်လည်း ဤ ဆင်းရဲမျိုးမှ မလွတ်သေး၊ ဤဆင်းရဲမျိုးမှ လွတ်ရာ လွတ်ကြောင်း ဖြစ်၍ ကောင်းမြတ်သော သဘောတစ်မျိုးကား ကေန်မုချ ရှိရပေလိမ့်မည်၊ အပူရှိလျှင် အအေးလည်းရှိရ, မကောင်းမှုရှိလျှင်ကောင်းမှုလည်းရှိရ, ဆင်းရဲရှိလျှင် ချမ်းသာလည်း ရှိရသကဲ့သို့, အို နာ သေရေး ဒုက္ခဘေးတို့ဖြင့် ကြီးလေးစွာ ဆင်းရဲခံနေရသော ဤခန္ဓာကိုယ်ရှိလျှင် မအို မနာ မသေရာဖြစ်သော ဓာတ် တစ်မျိုးလည်း ကေန် ရှိသင့်သေး၏၊ ထိုတရားထူးကို မရမနေ ရှာဖွေတော့အံ့။

www.dhammaransi.com

"ထင်ရှားရှိသော တရားကို မရှာဘဲနေခြင်းသည် တရား၏ အပြစ်မဟုတ်၊ မရှာသူ၏ အပြစ်သာတည်း၊ မိဘ ဘိုး ဘွား အဆက်ဆက် ဆွေမျိုးများသည် စီးပွားဥစ္စာတွေကို ရှာဖွေ စုဆောင်းပြီးလျှင် အနည်းငယ်မျှ မယူနိုင်ဘဲ စွန့်ခဲ့ ကြကုန်ပြီ၊ ငါ၏ ဆွေမျိုးများသည် ပစ္စည်းကို ရှာသာ ရှာတတ်၍ မယူတတ် ကြပေ၊ ငါကား ဤ ပစ္စည်း ဥစ္စာတွေကို စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းသော အားဖြင့် ယူသွားတော့အံ့၊" ဤသို့ ကြံစည် စဉ်းစားလေသည်။ ["လှူဒါန်းပေးကမ်းလျှင် မိမိသန္တာန်၌ ဒါနကုသိုလ် ကျန်ရစ်၏၊ ထိုဒါနဖြင့် နောက်နောက် ဘဝ၌ ဤကဲ့သို့သော ပစ္စည်းများကို ရနိုင်သည်" ဟု ကြံစည်လိုရင်းဖြစ်သည်၊ ထိုသို့ ကြံစည်ပုံကို ထောက်လျှင် "ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်" ရနေပြီဟု သိသာ၏။]

တောထွက်၍ ဈာန်အဘိညာဏ် ရတော်မူခန်း

ဤသို့လျှင် သတို့သား သုမေဓမိန့်သည် မအို မနာ မသေရာကို ရှာလိုသော ဓောဆန္ဒက ပြင်းထန် ကြီးမား လှသောကြောင့် မရေမတွက် နိုင်အောင် မြားမြောင်လှသော စည်းစိမ်တွေ အပေါ်မှာ အနည်းငယ်မျှ တွယ်တာတော် မမူဘဲ ရွှေ ငွေ ဘဏ္ဍာ ရတနာအပြည့်ဖြစ်သော တိုက်ကြီးများကို ဖွင့်လှစ်ကာ "အလိုရှိရာကိုယူရစ်ကြတော့" ဟုစွန့်ကြဲတော်မူပြီးနောက် ဝတ်ဆင်မြဲ အဝတ် တစ်စုံမျှဖြင့် ဟိမဝန္တာသို့ မြန်းကြွပြီးလျှင် ဝိသကြုံနတ်သား ဖန်ဆင်း၍ ထား နှင့်သော ကျောင်းသင်္ခမ်းနှင့် ရဟန်းပရိက္ခရာတို့ကို တွေ့မြင်၍ ရသေ့ ရဟန်း အသွင်ကို ယူတော်မူလေသည်။

ထို့နောက် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်လေရာ ပင်ကိုထက်မြက်သော ဉာဏ် ပါရမီနှင့် သင်ကြား တတ်မြောက်ထားသော ကျမ်းစာတို့၏ အစွမ်း အပြင် ဈာန်အဘိညာဏ်တို့ အထက် ဟိုဘက် နိဗ္ဗာန်ကို ရှာကြံလိုသော ဆန္ဒတော် ကြောင့် *လောကီဈာန်အဘိညာဏ်အတွက်မှာရက်များစွာမကြာဘဲ ခုနစ်ရက် အတွင်းဝယ် အလွယ်တကူ ထမြောက်တော် မူလေသည်။

---

* အဘိညာဏ်၏အစွမ်းကား မြေလျှိုး-မိုးပျံ, ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုး ဖန်ဆင်းခြင်းနှင့် တကွ ဝေးဝေးလံလံ သေးငယ်သောအသံကို ကြားနိုင်ခြင်း, သေးငယ် သော အဆင်း, ငရဲသူ ငရဲသား ပြိတ္တာများနှင့် အထက်နတ်များကို မြင်နိုင်ခြင်း စသည်တည်း။

www.dhammaransi.com

ထိုနောက် ရအပ်ပြီးသော ဈာန်အဘိညာဉ်ဖြင့် မေ့လျော်ကာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာကြံသော်လည်း ကောင်းစွာ အထမမြောက်သေးချေ၊ သို့သော် ပင်ကို ပညာပါရမီခံ ရင့်သန်ပြီး ဖြစ်သည့်အပြင် ဈာန်အဘိညာဉ်တို့၏ အတွက် တိုးတက် လာသော ဘာဝနာ ဉာဏ်စွမ်းကြောင့် အနည်းငယ်မျှ သဲလွန်စ ရလျှင် နိဗ္ဗာန်ကို ဘွားကနဲ မြင်နိုင်ဖို့ရာ ကောင်းကောင်းကြီး လုံလောက်သော အခြေအနေသို့ ရောက်လေပြီ။

ဘုရားဆုပန်တော်မူခန်း

ထိုသို့ ဈာန်အဘိညာဉ်ဖြင့် မေ့လျော်ကာ တစ်ခါတရံ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် လှည့်လည်တော်မူလေရာ, နှစ်ပေါင်း အတော်ကြာလျှင် "ဒီပင်္ကရာ"ဘုရား ရှင်လည်း ပွင့်တော်မူလာသောကြောင့် "ရမ္မာ" နေပြည်တော်သား တို့သည် ဘုရားရှင်ကို ပင့်ဖိတ်လျက် ကြွတော်မူရန် လမ်းပြင်နေကြသည်ကို မြင်သဖြင့် ကောင်းကင်မှ ဆင်းသက်၍ မေးမြန်းလေလျှင်,အကြောင်းအရာကို ကောင်းစွာ သိရသည့်အတွက် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်း ပြင်းစွာဖြစ်ရကား မိမိလည်း လမ်းပြင်လိုကြောင်း ခွင့်တောင်းလေသည်၊ ထိုအခါ "ဤရသေ့သည် တန်ခိုးကြီးသူ ဖြစ်၏၊ တန်ခိုးဖြင့် လမ်းကို ပြင်လိမ့်မည်၊ ရွှံ့ညွန်ရှိသောနေရာကို ပေးကြစို့ရဲ့"ဟု တိုင်ပင်လျက် အပြုအပြင်ခက်သော နေရာကို ပေးကြလေ သတဲ့။

အရှင်ရသေ့သည် တန်ခိုးဖြင့် ပြင်ဆင်လျှင် လွယ်ကူစွာ ပြီးနိုင်သော်လည်း ကိုယ်ဖြင့် ပင်ပန်းခံ၍ပြုမှ သာ၍အကျိုးများဖွယ် ရှိသောကြောင့် သူများနည်း တူ မြေကိုထမ်း၍ ရွှံ့ညွန်ဗွက်ကို ဖို့နေစဉ် ရဟန္တာ ၄-သိန်း အခြံအရံဖြင့် ဘုရား ရှင် ကြွတော်မူလာ လေသည်၊ ထိုအခါ ဘုရားရှင်၏ ကျက်သရေတော်ကို ဖူးမြော်ရ၍ လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်လှသဖြင့် ယခင်က မပြီးသေးသော ရွှံ့ညွန် အပြင်ဝယ် ဘုရားရှင်နှင့်တကွ နောက်ပါ ရဟန္တာအပေါင်းကို နင်းတော်မမူ စေဘဲ မိမိအပေါ်၌ နင်း၍ ကြွတော်မူရန် တံတားအသွင် ခင်းလျက် ဝပ်စင်း နေလေသည်။

www.dhammaransi.com

ထိုနောက် မိမိဦးခေါင်းရင်းသို့ ဘုရားရှင် ရောက်တော်မူလာသောအခါ ဆင်ခြင် စဉ်းစားတော်မူသည်မှာ "ငါသည် တစ်ကိုယ်ရေ တစ်ကာယဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိလျှင် ယခုပင် ကိလေသာ အာသဝေါတို့ကို ကုန်ခန်းစေလျက် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်လောက်ပေပြီ၊ သို့သော် အိုနာ သေရေး ဒုက္ခဘေး တို့ဖြင့် နှစ်မွန်းမျောပါနေကြရရှာသောသတ္တဝါတွေကို ကယ်ဆယ်နိုင်လောက် သော စွမ်းရည်သတ္တိ ရှိသူတစ်ယောက်က မကယ်မယူ လျစ်လျူ ပစ်ထား၍ ကိုယ်လွတ်ရုန်းသွားခြင်းကို တရားနည်းလမ်း ကျသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ၊ ဥပမာ- လူပေါင်းများစွာ ပင်လယ်ကြော၀ယ် မျောနေကြရာ၌ ကိုယ်ပိုင်သင်္ဘောဖြင့် လာသူက မကယ်ဆယ်ဘဲ ရှောင်လွှဲ၍ သွားသကဲ့သို့ ရှိရာ၏"ဟု ကြံတော်မူ သည်။ [ဤအကြံသည် သတ္တဝါများအပေါ်၌ ကရုဏာ အားကြီးသူမှန်လျှင် ကေန်ဖြစ်ထိုက်သော အကြံတည်း။]

ဤသို့လျှင် အရှင် ရသေ့သည် ရှေးတုန်းက မိမိအတွက်သာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာခဲ့ပါသော်လည်း နိဗ္ဗာန်ကို ညွှန်ပြမည့် ဘုရားရှင်နှင့် တွေ့ရသောအခါ သတ္တဝါအပေါင်းကို ကယ်တင်နိုင်လောက်သော ဘုရားရှင်၏ အသရေတော် ကိုလည်း ဖူးမြော်ရ, အပါယ်လေးပါး၌ အလွန်အမင်း ဆင်းရဲနေကြရှာသော သတ္တဝါတွေကို အဘိညာဉ်စွမ်းဖြင့် မျက်ဝါးထင်ထင် လှမ်း၍လည်း မြင်ရ, မိမိ၏စွမ်းရည်ကိုလည်း ယုံကြည် စိတ်ချသောကြောင့် သတ္တဝါတို့၌ လွန်မင်း စွာ သနားတော်မူသော မဟာကရုဏာတော်က အားကြီးလှသဖြင့် ဆန္ဒတော် တစ်မျိုးတက်ကာ ကြာပန်း ၅-စည်းကို လှူပြီးလျှင် ဘုရားဆုကို ပန်တော်မူ လေသည်။

အမှာ။ ။ဒီပင်္ကရာဘုရားရှင်ကို ဖူးမြော်ကန်တော့ရန် ထွက်လာကြသော အမျိုးသမီး များတွင် "သုမိတ္တာ" မည်သော အမျိုးသမီးသည် အလောင်းတော် ရှင်ရသေ့ကို မြင်လျှင်မြင်ချင်း ရေစက်မကင်းသည့် အတွက် ထူးခြားသော မေတ္တာစနက်ဖြင့် သွယ်ဆက် မိလေသည်၊ ထို့ကြောင့် မိမိမှာပါသော ကြာပန်းရှစ်စည်းတွင် မိမိပူဇော်ဖို့ ၃-စည်း ချန်ထား၍ အလောင်းတော် ရသေ့အား ကြာ ၅-စည်းကို ဆက်ကမ်း လေသတဲ့။

www.dhammaransi.com

ဗျာဒိတ်ရတော်မူခန်း

ဒီပင်္ကရာဘုရားရှင်သည် အရှင်ရသေ့၏ ဦးခေါင်းရင်း၌ ရပ်တန့်တော်မူပြီးလျှင် နှောင်ရေးနှောင်တာကို ဆင်ခြင်တော်မူရာ ရသေ့၏ ဘုရားအလောင်းဖြစ်ကြောင်းကို မြင်တော်မူသောကြောင့် "မိမိကိုယ်ကို တံတားလိုခင်းလျက် ထက်မြက်သောအကျင့်ဖြင့် တင့်တယ်သော ဤရသေ့ကို ကြည့်ရှုကြလော့၊ ဤရသေ့သည် လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းလွန်သောအခါ ငါဘုရားကဲ့သို့ 'ဂေါတမဗုဒ္ဓ' ဟူသော အမည်ဖြင့် ဘုရားတစ်ဆူ ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ဤရသေ့နှင့်အတူ ကြာပန်းပူဇော်သူ အမျိုးသမီးကား ပါရမီကို ကူညီဖြည့်ဘက် အသက်ပမာ ကြင်ရာတော် ဖြစ်လိမ့်မည်" ဟု ဘုရားတံဆိပ် ဗျာဒိတ်တော်မြတ်ကို ခတ်နှိပ်တော်မူပြီးလျှင် ယခင် ကြာပန်းရှစ်စည်းဖြင့် ရသေ့အပေါ် ကြဲဖြန့်ကာ ရသေ့၏နံပါးမှ ရှောင်လွှဲ၍ ကြွတော်မူသည်။

ဗျာဒိတ်ပွဲတော်သို့ ရောက်လာကြသော လူ နတ် ပါ ဗြဟ္မာအပေါင်းလည်း ကောင်းချီးသြဘာ မင်္ဂလာစကားကို အသီးအသီးပြောဆိုချီးကျူးရုံသာမက, ရှေးရှေးက ဗျာဒိတ်ပွဲကို နွှဲလိုက်ဖူးသော ဗြဟ္မာမင်းတို့ကမူ မိမိတို့တွေ့ဖူးသော စနည်း တစ်ဘောင် အထောက်အထားတို့ဖြင့် "ကေန်မုချ ဗုဒ္ဓ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်"ဟု အားပေးကြလေသည်။

ပါရမီတော်များကို ဆင်ခြင်တော်မူခန်း

အလောင်းတော်သည် ဗျာဒိတ်ရတော်မူပြီးနောက် ညွန့်ပျောင်းမှ ထတော်မူ၍ တင်ပျဉ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေတော်မူကာ စဉ်းစား ဆင်ခြင်သည်မှာ.... "များစွာသော သတ္တဝါအပေါင်းကို သံသရာရေအယဉ်မှ ကယ်တင်ဖို့ရာ လွန်စွာမြင့်မြတ်သော ဘုရားအဖြစ်သည် သာမန်ကောင်းမှုပါရမီဖြင့် ပြည့်နိုင်သော အဖြစ်မျိုးမဟုတ်၊ ဘုရားဖြစ်ဖို့အကြောင်း ကောင်းမှုပါရမီတော်ကား ဘယ်လောက်များပါလိမ့်မည်နည်း" ဤသို့ စဉ်းစားဆင်ခြင်တော်မူရာ ...

ဒါနံ သီလဉ္စ နေက္ခမ္မံ၊ ပညာ ဝီရိယပဉ္စမံ။
ခန္တိ သစ္စာ အဓိဋ္ဌာနံ၊ မေတ္တု ပေက္ခာတိမာ ဒသ။

ဟူသော ဤ ပါရမီဆယ်ပါးကို အစဉ်အတိုင်း မြင်တော်မူလေသည်၊ "ပါရမီ"ဟူသည် မြင့်မြတ်သူဘုရား၏ နိဗ္ဗာန်ကိုရည်မှန်း၍ လှူဒါန်းမှု သီလစောင့်မှု

www.dhammaransi.com

စသည်တို့သာတည်း၊ လောကီစည်းစိမ်ချမ်းသာကိုရည်မှန်း၍ လှူဒါန်းမှုစသည်ကို ပါရမီကုသိုလ်ဟု မဆိုထိုက်၊ ထိုပါရမီများတွင်....

၁။ ဒါနဟူသည် စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်းတည်း။

၂။ သီလဟူသည် ၅-ပါး၊ ၈-ပါးစသော ၁၀-ပါးဆိုင်ရာ သီလများကို စောင့်ထိန်းမှုတည်း။

၃။ နေက္ခမ္မဟူသည် စည်းစိမ်ကိုစွန့်ခွာ၍ တောထွက်မှုတည်း။

၄။ ပညာဟူသည် အရာရာ၌ တတ်သိနားလည်မှုတည်း။

၅။ ဝီရိယဟူသည် ကုသိုလ်ကိစ္စတို့၌ မကြောက်မရွံ့ သက်စွန့် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုတည်း။

၆။ ခန္တိဟူသည် သူတစ်ပါးက နှိပ်စက်လျှင် သည်းညည်း ခံနိုင်မှုနှင့် အအေး အပူစသော ဒဏ်ကို ခံနိုင်မှုတည်း။

၇။ သစ္စာဟူသည် မှန်ကန်ဖြောင့်မတ်စွာ ပြောဆိုလုပ်ကိုင်မှုတည်း။

၈။ အဓိဋ္ဌာနဟူသည် မိမိ ရည်မှန်းအပ်သော ကောင်းသော အလုပ်၌ "မဖြစ်မနေ" ဟု စွဲစွဲမြဲမြဲ ဇွဲကောင်းမှုတည်း။

၉။ မေတ္တာဟူသည် သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ ချစ် ခင် သော အား ဖြင့် ကောင်းကျိုး လိုလားမှုတည်း။

၁၀။ ဥပေက္ခာ ဟူသည် မုန်းအောင်ပြုသည်ကိုလည်း မမုန်း, ချစ်အောင်ပြုသည်ကိုလည်း မချစ်ဘဲ လျစ်လျူရှုမှုတည်း။

ဤဆယ်ပါး၌ သာမန်ဖြည့်ကျင့်မှုကို "ပါရမီ"ဟု ခေါ်၏၊ မျက်စိ နားနှာ အင်္ဂါခြေလက်တို့ အပျက်အစီးခံ၍ ဖြည့်ကျင့်မှုကို "ဥပပါရမီ"ဟု ခေါ်၏၊ အသက်ကိုပင် မငဲ့ညှာဘဲ လှူနိုင်စွာဖြည့်ကျင့်မှုကို "ပရမတ္ထပါရမီ"ဟု ခေါ်၏၊ ယခင် ဆယ်မျိုးကို ဤ ၃-မျိုးဖြင့် မြှောက်လျှင် ပါရမီ ၃၀-ဖြစ်၏၊ ထိုပါရမီများ၏ အရေးတကြီး ဖြည့်ကျင့်ထိုက်ကြောင်းကို ဉာဏ်မြင်သည့် အတိုင်း ပြပါဦးမည်။

ဒါနပါရမီ။ ။သတ္တဝါအပေါင်းကို ပိုင်နင်းအုပ်စိုး လွှမ်းမိုးဆုံးမလိုလျှင် စွန့်ကြဲ ပေးကမ်း လှူဒါန်းမှု၌ အထူးရက်ရောမှ သင့်လျော်၏၊ ပေးကမ်းမှု

www.dhammaransi.com

ဟူသည် မယဉ်ကျေးသူကို ယဉ်ကျေးစေနိုင်၏၊ ရန်သူပင်ဖြစ်သော်လည်း ထိုက်တန်သောဝတ္ထုကိုပေးလျှင် မိမိအလိုသို့ ပါလာတတ်၏၊ ပေးကမ်းမှုတစ်ခုဖြင့် များစွာသော အကျိုးကို ပြီးစေနိုင်၏၊ အားရပါးရ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲနေရခြင်းသည် အလွန်ပျော်စရာကောင်း၏၊ ပေးသူကလည်း အားရ, ရသူကလည်း ရွှင်ပျသဖြင့် ဤဘဝ၌ အရှိန်အဝါ သြဇာအာဏာ တိုးတက်လျက် ဂုဏ်သတင်း ပျံ့နှံ့ဖို့ အချက်မှာ ပေးကမ်းမှုထက်သာသော အရာမရှိချေ၊ သံသရာဝယ် ကြီးကျယ် ခမ်းနား ပေါများလေသမျှ၌ ဤဒါနမှု၏ လက်ရာ ခြေရာတွေသာ များပေသည်။

"အူမတောင့်မှ သီလစောင့်နိုင်သည်"ဟု ပြောဆိုရိုးအတိုင်း ဒါနမရှိလျှင် သီလ ပါရမီကိုပင် လုံခြုံအောင်စောင့်ဖို့ ခဲယဉ်း၏၊ ပညာပါရမီ ဖြည့်ဖို့ရာ လုံလောက်သော အထက်တန်းပညာကို ရှာလျှင်လည်း ဒါနချို့ငဲ့ ပစ္စည်းမဲ့သူမှာ တော်ရုံက မျှော်ရှာရ၏၊ ပစ္စည်းမရှိလျှင် သူတစ်ပါးက ရိုးရိုးသားသားပြောသည်ကိုပင် အလွဲထင်လျက် မခံချင်တတ်သဖြင့် ခန္တီပါရမီပြည့်ဖို့ရန် အနှောင့် အယှက် များလှ၏၊ "ဥစ္စာမရှိ ကတိမတည်" ဆိုသည့်အတိုင်း "ကတိသစ္စာ" ခေါ်သော သစ္စာပါရမီ ပြည့်စုံဖို့အရေးမှာ သာ၍ ဝေးလေတော့၏၊ မိမိက အောက်ကျ နောက်ကျ နေပြန်လျှင်လည်း "ကိုယ့်ထက်သာ မနာလိုတတ်သည့် အတိုင်း" တွေ့သမျှအပေါ်မှာ မေတ္တာပါရမီရောက်ဖို့ ခဲယဉ်းပြန်၏၊ ထို့ကြောင့် "ဒါနပါရမီသည် ပါရမီအားလုံး၏ အခြေခံ"ဟု ဆိုထိုက်ရကား အလောင်းတော် အရှင် ရသေ့သည် ဖြည့်ကျင့်ဖွယ် အများတွင် ဤဒါနပါရမီကို ပဌမ မြင်တော်မူသည်။

သီလပါရမီ။ ။မည်သူမဆို ကောင်းသော သုဂတိဘဝသို့ ရောက်ဖို့ အတွက် သီလကိုသာ အားထားရ၏၊ ဒါန အဆောက်အအုံက မည်မျှကြီးကျယ် နေသော်လည်း သီလ မလုံခြုံလျှင် (ဒုစရိုက် မလုံခြုံလျှင်) အပါယ်လေးဘုံက တက်နိုင်ဖွယ် မရှိချေ၊ အပါယ်လေးပါး၌ ဖြစ်သမျှသည် သီလကင်းမဲ့မှု၏ လက်ချက်သာတည်း။ မြောက်ကျွန်းသူ ကျွန်းသားတို့သည် ၅-ပါးသီလ အမြဲ လုံခြုံနေကြသောကြောင့် တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ အပါယ်မကျပေ၊ သီလအတွက် ဂတိကောင်းသို့ ရောက်ပြီးမှ ဒါနက စည်းစိမ်ဥစ္စာကို ကြွယ်ဝချမ်းသာစေ

www.dhammaransi.com

သည်၊ ထို့ကြောင့် မြင့်မြတ်လိုသူမှန်လျှင် ဤသီလပါရမီကိုလည်း အရေးတကြီး အားထုတ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ဒါန၏ အခြားမဲ့၌ သီလပါရမီကို ဆက်၍ မြင်တော်မူကာ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးလုံးကို ကောင်းစွာ စောင့်သုံးလျက် လုံခြုံသော ကိုယ်ကျင့်သီလဖြင့် နေထိုင်ဖို့ရာ ဆုံးဖြတ်တော်မူသည်။

နေက္ခမ္မပါရမီ။ ။လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်ထူထပ်သော လူတို့၏အရပ်၌ အလွန် မြင့်မြတ်သော အထက်တန်း တရားကို မရနိုင်၊ လူသူ မခို မှိုင်ညို့ စိမ့်စမ်း တောတောင်တန်း၌ ပန်းရနံ့ တကြူကြူနှင့် သမာဓိကို မွေးမြူပြီးလျှင် ဖြူစင်သော သီလဖြင့် တကယ်တမ်း အားထုတ်မှ အထက်တန်းတရားကို ရနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် "နေက္ခမ္မ"ဟု တောထွက်မှုကိုလည်း ဂရုတစိုက် ပြုကျင့်ထိုက်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်တော်မူသည်။

ပညာပါရမီ။ ။အသိအလိမ္မာ ပညာဉာဏ် ရှိမှသာ ဒါန သီလ စသော ပါရမီများ၏ အကျိုးကို သိမြင်၍ ဖြည့်ကျင့်လိုသော စိတ်များ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပေမည်၊ "ပညာရှိရင့် ပွဲလယ်တင့်"ဆိုသည့်အတိုင်း တကယ့် ပညာရှိသူတို့၏ အလယ်မှာ တကယ်ပညာရှိသူသာ တင့်တယ်နိုင်သည်၊ ဘူးလုံး နွားမထွင်း အဖျင်း အ-အ ပညာပိုင်းက အောက်တန်း ကျနေလျှင် စည်းစိမ်ရှင်ပင် ဖြစ်သော်လည်း အထက်တန်းသို့ မတက်လှမ်းနိုင်၊ ကမ္ဘာကိုလွှမ်း၍ အုပ်စိုးနိုင်သော သတ္တိမှာ ဉာဏ်ပညာသာတည်း၊ မြေလျှိုး မိုးပျံနိုင်သော ဈာန် အဘိညာဉ် ဟူသည်လည်း ဤဉာဏ်ပင် ဖြစ်၏။

တစ်သံသရာလုံးက ပါလာသော ကိလေသာ အာသဝေါတွေကို ကုန်ခန်းစေနိုင်သော တရား ဟူသည်လည်း မဂ်ပညာ ဖိုလ်ပညာပင် ဖြစ်၏၊ အချုပ်အားဖြင့် ဘုရားအဖြစ် ဟူသည်မှာ သဗ္ဗညုတဉာဏ် ပညာတော် ကြီးပင် ဖြစ်၏၊ ဤပညာပါရမီ ရင့်သန်လာအောင်ကား ထိုထို ကောင်းမှုကို ပြုတိုင်းလည်း မိမိစိတ်က ဉာဏ်ပညာဘက်သို့ ညွတ်ကိုင်း တောင့်တလျက် ရှိရမည်၊ တကယ့် ပညာရှိထံ ချဉ်းကပ်၍ မပြတ်မလတ် စုံစမ်းမေးမြန်းလေ့ ရှိရမည်။ ထို့ကြောင့် အလောင်းတော် အရှင်ရသေ့သည် ဤ ပညာ ပါရမီ ကိုလည်း ၄-ကြိမ်မြောက် မြင်တော်မူ၍ ကောင်းစွာ ဖြည့်ကျင့်ဖို့ ဆုံးဖြတ်တော်မူပြန်သည်။

www.dhammaransi.com

ဝီရိယပါရမီ။ ။ပညာက မည်မျှလောက် ရှိနေသော်လည်း လုံ့လဝီရိယ ကင်းမဲ့ပြန်လျှင် စိတ်ကူးနေရုံမျှဖြင့် မည်သည့်အကျိုးကိုမျှ ရလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ၊ ယခင်က ပညာတွေသည် ဝီရိယအဖော် ကောင်းမှသာ လိုရာအကျိုးကို ပြီးစေနိုင်ပါသည်၊ အထက်တန်းရောက်သူဟူသမျှ ဝီရိယကင်းသည့် အပျင်းသမား အပြောသမား မဟုတ်ကြချေ၊ ထို့ကြောင့် ပညာနှင့် အတူ ဝီရိယပါရမီကိုလည်း ဖြည့်ကျင့်တော်မူဖို့ရန် ၅-ကြိမ်မြောက် ဆုံးဖြတ်တော် မူပြန်သည်။

ခန္တီပါရမီ။ ။မြင့်မြတ်သော အထက်တန်းကို ရည်မှန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူနှင့် မတွေ့နိုင်ဟူ၍ မမှတ်သင့်၊ ကိုယ်ထက်သာလျှင် မနာလိုလေ့ ရှိကြသော ဤသံသရာကြီးထဲမှာ သာ၍ပင် တွေ့ကြုံတတ်သေး၏၊ မိမိ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တွေကို တုပြိုင် နေပြန်လျှင်လည်း ခရီးတွင်မည် မဟုတ်ပါ၊ မိမိကို မနာလိုသူ ဟူသမျှ ရန်သူဟု သဘောမထားဘဲ ခန္တီပါရမီ ဖြည့်အောင် တစ်ဖက်တစ်လမ်းက ကူညီနေသူဟူသာ သဘောထားလျှင် အလွန် စိတ်သက်သာပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ခန္တီပါရမီကိုလည်း တွေ့ကြုံရာ တိုင်း၌ ဖြည့်ကျင့်ဖို့ရန် ၆-ကြိမ်မြောက် ဆုံးဖြတ်တော်မူသည်။

သစ္စာပါရမီ။ ။ဤလောကဝယ် သစ္စာ မရှိသူလောက် ကြောက်စရာ ကောင်းသူ မရှိပါ၊ "လူယုံသတ် သေတတ်" ဟူသော စကားသည် သစ္စာ မတည်သူ များကို စွဲ၍ ဖြစ်လာသော စကားတည်း၊ သစ္စာ မရှိသူသည် မည်သည့်အခါမျှ အထက်တန်းသို့ မရောက်နိုင်၊ သစ္စာတရားသည် လွန်စွာ အစွမ်းထက်မြက်၏၊ လောင်လာသောမီး၊ တိုးလာသောရေ၊ တက်နေသော အဆိပ်ကိုပင် သစ္စာ စကားဖြင့် ငြိမ်းအေးကျစေနိုင်၊ ရပ်တန့်စေနိုင်သည်၊ တကယ် မြင့်မြတ်သူ မှန်လျှင် ဧကန် သစ္စာ ရှိထိုက်ရကား သစ္စာပါရမီ ဖြည့်ဖို့ရန်ကိုလည်း ၇-ကြိမ်မြောက် ဆုံးဖြတ်တော် မူပြန်သည်။

အဓိဋ္ဌာန ပါရမီ။ ။မြင့်မြတ်သော အကျိုးကို မျှော်ကိုး သူသည် တော်တော်တန်တန်နှင့်စိတ်မပျက်ဘဲ စွဲစွဲမြဲမြဲ ဇွဲကောင်းကောင်းနှင့်အားထုတ်ရ၏၊ ထိုသို့ အားထုတ်မှသာ ထိထိရောက်ရောက် ပြီးမြောက်နိုင်၏၊ ထို့ကြောင့်

www.dhammaransi.com

ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ ဇွဲကောင်းဖို့ရန် အဓိဋ္ဌာန် ပါရမီကိုလည်း ရှစ်ကြိမ်မြောက် ဆုံးဖြတ်တော်မူပြန်သည်။

မေတ္တာပါရမီ။ ။မြင့်မြတ်သောအဖြစ်ကို ရလိုပါလျှင် သတ္တဝါတိုင်း၏ အပေါ်၌ မေတ္တာကင်းမဲ့လို့ မတော်ပါ၊ အချို့အပေါ်မှာ အကျိုးလိုလား မေတ္တာပွားလျက် အချို့ အတွက်မှာ မေတ္တာကင်းပြီးလျှင် ကွက်တိ ကွက်ကျား မေတ္တာပွားသူကို မြင့်မြတ်သူဟု မဆိုထိုက်ပါ၊ ထို့ကြောင့် အားလုံးသတ္တဝါ တို့၏ အကျိုးကို အညီအမျှ လိုလားသော မေတ္တာ ပါရမီကိုလည်း ကြိုးစား ဖြည့်ကျင့်ဖို့ရန် ၉-ကြိမ်မြောက် ဆုံးဖြတ်တော်မူပြန်သည်။

ဥပေက္ခာပါရမီ။ ။မြင့်မြတ်သော တရားထူးကို ကြိုးစား၍ ရှာဖွေ သူသည် မိမိကို ဂရုစိုက်ကာ အရေးပါနေသူများ အတွက် နောက်ဆံတင်း လျက် မခွာရက်အောင် ဗျာပါရ များနေလို့လည်း မဖြစ်၊ မလိုမုန်းထားသူ များကိုလည်း ဂရုတစိုက် အရေးမယူထိုက်၊ ပန်းနံ့သာ တင်သ၍ နေသော် လည်း ဝမ်းမသာ, မစင်ဘင်ပုပ် စွန့်ချ သွားသည်ကိုလည်း အရေးမကြီး သော မဟာပထဝီ မြေကြီးကဲ့သို့ မုန်းချစ်မပူ လျစ်လျူ ရှုနိုင်ရပေသည်၊ ထို့ကြောင့် ဥပေက္ခာ ပါရမီကိုလည်း အခွင့်အားလျော်စွာ ဖြည့်ကျင့်ဖို့ရန် ၁၀-ကြိမ်မြောက် ဆုံးဖြတ်တော်မူပြန်သည်။

အလောင်းဘုရားသည် ဤပါရမီတော်များအပြင် ဆင်ခြင် သော်လည်း ဖြည့်စရာ မြင်တော်မမူသောကြောင့် ဤပါရမီဆယ်ပါးကို အစက အဆုံး၊ အဆုံးက အစ၊ ထပ်ကာ ထပ်ကာ ဆင်ခြင်တော်မူပြန်ရာ လွန်စွာ အားရ တော် မူလှသဖြင့် ဆင်ခြင်တော် မူသော ဉာဏ်တော်၏ အစွမ်းကြောင့် ဤမဟာပထဝီ မြေကြီးသည် (မြေစောင့်နတ်သည်) ကောင်းချီး မင်္ဂလာ ဩဘာပေးသော အနေဖြင့် ယန္တရားစက်ကို လှည့်လိုက်သကဲ့သို့ သွက်သွက် ခါအောင် တုန်လှုပ်ရလေသည်၊ အလောင်းဘုရားလည်း ထိုပါရမီများကို ဖြည့်ကျင့်ဖို့ရန် ဟိမဝန္တာသို့ ပြန်ကြွတော်မူလေသည်၊ ထိုဘဝမှ စုတေသော် ဖြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်၍ ထို့နောက် ကမ္ဘာပေါင်းများစွာ၌ သင့်ရာ သင့်ရာ ပါရမီတော်များကိုလည်း ထူးထူးခြားခြား ဖြည့်ကျင့်တော် မူခဲ့ပေသည်။

www.dhammaransi.com

သိဝိဇာတ်တော်နှင့် ဒါနပါရမီ။ ။အလောင်း ဘုရားသည် သိဝိမင်း ဘဝ၌ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ သိန်းပေါင်း များစွာကို အကုန်ခံ၍ လှူနေရသော် လည်း တင်းတိမ် အားရတော် မမူနိုင်သောကြောင့် "ငါ့မှာ လှူရိုး လှူစဉ် ဒါန၌ မလှူဖူးတာ မရှိတော့ပြီ၊ ယခုအခါ မျက်လုံးကို အလှူခံ လာလျှင် လှူချင်စမ်း ပါဘိတော့" ဟု အကြံဖြစ်လေသည်၊ အကြံကို သိကြားမင်း သိသဖြင့် မျက်မမြင် ပုဏ္ဏားယောင် ဟန်ဆောင်ပြီးလျှင် မျက်လုံးတစ်ဖက်ကို အလှူခံရန် လာလေသော် "ငါ၏ အကြံ အထမြောက် တော့မည်" ဟု ဝမ်းမြောက်တော်မူလျက် သမားတော်ကို ခေါ်စေပြီးလျှင် မျက်လုံး တစ်ဖက် ကိုသာ အလှူခံသော်လည်း ၂-ဖက်လုံးကိုထုတ်၍ ဆက်သဖို့ရန် အမိန့်ပေး တော် မူသောအခါ....

သမားတော်။ ။အရှင်မင်းမြတ်....မျက်လုံးတော်ကို မလှူသင့်ပါ၊ အခြား သောနည်းဖြင့် ဤပုဏ္ဏားကို ချမ်းသာအောင် ထားနိုင်ပါသည်၊ ဘုရင် မင်းမြတ် ဆိုသည်မှာ မျက်လုံးကွယ်နေလို့ မတင့်တယ်ပါ။

မင်းတရား။ ။သမားတော်....စကားမများနဲ့၊ မျက်လုံးကိုသာ ထုတ်၍ ဆက်ပါ။ [အမျိုးမျိုးသော နည်းဖြင့် တောင်းပန် သော်လည်း မရ သောကြောင့် သမားတော်သည် မျက်လုံးအစုံကို ဆေးဖြင့် သုတ်လိမ်း လိုက်ရာ တစ်ခါတည်းဖြင့် မျက်လုံးများ စူ၍ လာလေသည်။]

သမားတော်။ ။အရှင်မင်းမြတ်....ပင်ကိုအတိုင်း ဖြစ်အောင် တတ်နိုင် ပါသေးသည်၊ စဉ်းစားတော်မူပါ။

မင်းတရား။ ။သမားတော်....စကားမများနဲ့, ထုတ်သာထုတ်လိုက်၊ [ထို့ နောက် ဆေးဖြင့် ထပ်၍ တို့လိုက်ပြန်ရာ မျက်လုံးတော်နှစ်ဖက် အပြင် သို့ ထွက်၍ မျက်ကြောမျှင်များဖြင့် အောက်သို့ ကျလာလေသည်။]

သမားတော်။ ။အရှင်မင်းမြတ်....စဉ်းစားတော်မူပါ၊ ပင်ကို အတိုင်း ဖြစ်အောင် တတ်နိုင်ပါသေးသည်။

မင်းတရား။ ။(ဆတ်ဆတ်တုန်အောင် နာကျင်သည်ကိုမျှ ဂရုစိုက်တော် မမူဘဲ) စကားမများနဲ့ သမားတော်....ဖြတ်သာ ဖြတ်လိုက်ပါ။

www.dhammaransi.com

ထို့နောက် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှတောင်းပန်၍မရသောကြောင့် မျက်ကြောများကို ဓားဖြင့်ဖြတ်လျက် မျက်လုံး ၂-ဖက်ကို ဆက်ရရှာလေသည်၊ ထိုအခါ မင်းတရားသည် မျက်စိမမြင်ဘဲလျက် နှစ်သက်ရွှင်ပျစွာ မျက်လုံးတော် ၂-ဖက်ကို ပုဏ္ဏားလက်သို့ လှူတော်မူရှာသည်။ [သိဝိမင်းကား ဘုရားအလောင်း၊ သမားတော်ကား အရှင် အာနန္ဒာအလောင်းတည်း။]

ဤသို့လျှင် မျက်လုံးကို ထုတ်၍ထုတ်၍ လှူခဲ့သည်မှာ မိုးပေါ်က ကြယ်တွေထက်ပင် များပါသေး၏၊ အသားတော်ကို လှူခဲ့သည်မှာ ဤ မဟာပထဝီမြေကြီးထက်ပင် များပါသေး၏၊ အသွေးတော်ကို လှူခဲ့သည်မှာ သမုဒ္ဒရာရေထက်ပင် များပါသေး၏၊ ဝေဿန္တရာမင်းအဖြစ်၌ကား ဘုရားရှင်၏ ဒါနတော်ကို ကြည်ညို၍ အားမရအောင် ရှိပါတော့သတည်း။

သင်္ခပါလ နဂါးမင်းနှင့် သီလပါရမီ။ ။ဘုရားအလောင်းတော်သည် သင်္ခပါလ နဂါးမင်း ဖြစ်စဉ်က “ငါ၏ အရေ အသား အကြောရိုး များကို အလိုရှိသူ ယူစေတော့”ဟု မိမိကိုယ်ကိုစွန့်၍ လူတို့သွားလာရာ လမ်း၏အနီး တောင်ပို့ကြီးအပေါ်မှာ သီလဆောက်တည်၍ နေလေသည်၊ မုဆိုး၏ သားတို့သည် ထိုနဂါးကိုမြင်လျှင် အနီးသို့ ချဉ်းကပ်၍ အချို့က လှံဖြင့်ထိုး, အချို့က စို့ဖြင့်နှက်, နှာခေါင်းနှစ်ဖက်ကိုထိုး၍ နဖါးကြိုးတပ်သူကတပ်ပြီး ဆိုင်းဖြင့်ထမ်းဆောင်သွားကြလေရာ, ရန်မူလိုပါလျှင် နှာခေါင်းမှ လေကို မှုတ်လိုက်ရုံမျှဖြင့် တောတောင်နှင့်တကွ သမုဒ္ဒရာ ရေပြင်ကိုပါ! မီးဟုန်းဟုန်း ထစေနိုင်ပါသော်လည်း အသက်ကိုစွန့်၍ သီလကိုစောင့်တော်မူရှာပေသည်၊ ဤသို့ သီလပါရမီ ဖြည့်ကျင့်တော်မူရာ ဇာတ်တော်ပေါင်း များစွာကိုလည်း ကြည်ညို၍ အားမရအောင် ရှိပါတော့သတည်း။

မဟာဇနက ဇာတ်တော်ကဲ့သို့ ထီးနန်း စည်းစိမ်ကြီးကိုပင် စွန့်ခွာတော်မူလျက် တောသို့ထွက်ကြွ၍ နေက္ခမ္မပါရမီကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူပုံ, မဟောသဓဇာတ်တော်ကဲ့သို့ ပညာပါရမီတော်အစွမ်းဖြင့် သတ္တဝါများ ချမ်းသာအောင် ဆောင်ရွက်တော်မူပုံတို့မှာ အားရဖွယ်ရာ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ကောင်းလှ ပါပေသည်။

www.dhammaransi.com

ဝီရိယပါရမီနှင့် မဟာဇနက။ ။အလောင်းဘုရားသည် မဟာဇနကမင်းသား ဖြစ်စဉ်က ၁၆-နှစ် အရွယ်၌ ကြီးကျယ်သော ရွက်သင်္ဘောကြီးဖြင့် လူပေါင်း ခုနစ်ရာနှင့်အတူ သမုဒ္ဒရာကို ကူးတော်မူလေသည်၊ ခုနစ်ရက်လောက် အကြာ၌ လှိုင်းလေအဟုန်အတွက် ရွက်သင်္ဘောကြီးပျက်သဖြင့် လှိုင်းဂယက် အလယ်မှာ လူပေါင်း ခုနစ်ရာလုံး ပြွတ်ပြွတ်ပြွန်းလျက် လုံးလုံးကြီး ငါးလိပ် တို့၏အစာ ဖြစ်ကြလေသည်၊ ကျယ်ဝန်းသော ရေအပြင်သည် သွေးချင်းချင်း နီနေ၏၊ အလောင်းတော်ကလေးကား အနည်းငယ်မျှ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ် ခြင်းမရှိဘဲ ဝီရိယသန်သန်ဖြင့် မှန်မှန်ကြီး ကူးတော်မူကာ ဝီရိယအစွမ်းကို ပြတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဓမ္မပါလဇာတ်တော်နှင့် ခန္တီပါရမီ။ ။ဘုရားအလောင်းတော်၏ ဓမ္မပါလ မင်းသားကလေးဘဝတုန်းက ခန္တီပါရမီ ဖြည့်ကျင့်တော်မူပုံမှာ ကြားရသူတို့၏ စိတ်နှလုံးကို တုန်လှုပ်စေပါသည်၊ ခမည်းတော်သည် ဒေဝဒတ်အလောင်း ဖြစ်သော မဟာပတာပမင်းဖြစ်၍, မယ်တော်ကား မိဖုရားတော် ဂေါတမီ အလောင်းဖြစ်သော စန္ဒာဒေဝီမိဖုရားတည်း။

တစ်နေ့သ၌ မိဖုရားသည် ၇-လအရွယ်မျှသာ ရှိသေးသော သားတော် ကလေးကို ရေမိုးချိုးပေးကာ နံ့သာလိမ်းကျံ၍ အလွန်ပျော်ရွှင်စွာဖြင့် ချော့မြှူ နေတုန်းဝယ် မိမိအဆောင်တော်သို့ မဟာပတာပမင်း ရောက်လာသည်ကို ခရီးဦးကြိုမပြုမိချေ၊ ထိုအခါ၌ "သူ့သား ငယ်စဉ်ကပင် ငါ့ကို ဂရုမစိုက်လျှင် သူ့သား ကြီးရင့်သောအခါ ငါ့ကို လူထင်တော့မှာမဟုတ်" ဟု မဆိုင်သော သားအပေါ်မှာ ရန်သူလုပ်လျက် ပြင်းစွာအမျက်ထွက်၍ မိမိအဆောင်တော်သို့ ပြန်သွားပြီးလျှင် လူသတ်ယောက်ျား အာဏာသားတို့ကိုခေါ်၍ သားတော်ကို အယူခိုင်းပြီးနောက် နန်းကြမ်းပြင်မှာ ချထားစေလေသည်။

မိဖုရားသည်လည်း ရှင်ဘုရင် စိတ်ဆိုးသွားသည်ကို သိ၍ ပြင်းစွာငိုကြွေး လျက် သားတော်ကလေးနောက်မှ လိုက်လာ၍ အမျိုးမျိုး တောင်းပန်တုန်း မှာပင် လက်ကလေးနှင့် ခြေကလေးများတို့ အဖြတ်ခိုင်း၏၊ ထိုအခါ မိဖုရားက လက်ပြတ် ခြေပြတ်ကလေးများကို ကောက်ယူလျက် ရင်ခွင်မှာထားပြီးလျှင်- "ကိုင်း....ယခုဖြင့် သားတော်ကလေးက အရှင်မင်းကြီးကို ရန်မပြုနိုင်တော့

www.dhammaransi.com

ပါ၊ သည်ကလေးနှင့်ပင် တော်ရာကိုသွားပြီး လုပ်ကိုင် စားသောက်ပါရစေ တော့''ဟု ပြောဆိုကာ သားတော်ကို တောင်းရှာလေသည်။

သားကလေးက မိမိဖခင် ရှင်ဘုရင့် အပေါ်မှာ စိတ်မျှ မပြစ်မှား၊ လက်ခြေကို ဖြတ်ထားသော်လည်း သနားစဖွယ် မျက်ရည်မျှမလည်မူ၍ တင့် တယ်သော မျက်နှာဖြင့် သည်းခံခြင်း တရားကိုသာ များများကြီး အသုံး ပြုတော်မူရှာပေသည်။ [အို....အလောင်းတော် ကလေးဘုရား ''အားရပါးရ နှိပ်စက်သောဒဏ်ကို သည်းခံ၍ နေရခြင်းသည် ခန္တီပါရမီတစ်မျိုးပြည့်တာပဲ'' ဟု စိတ်ထဲ၌ တွေးကာ စိတ်မနာဘဲ ဝမ်းသာတော် မူပါသလား ဘုရာ့၊ ဤမျှလောက်ဒုက္ခကြီးကိုပင် ပါရမီဖြည့်မယ့်အရေးကို တွေးကာ ကျေနပ်တော် မူနေပါသလား ဘုရား။]

ထိုမျှနှင့် အားမရသေးဘဲ ဦးခေါင်းကို အဖြတ်ခိုင်းပြန်လေရာ၊ မယ်တော် မှာ မခံသာလှ၍ ''မိမိ၏ ဦးခေါင်းကိုသာ ဖြတ်လိုက်ပါတော့''ဟု အာဏာ သားအထံ ချဉ်းကပ်ကာ ဦးခေါင်းကို စင်းထားလေ၏၊ သို့သော် မိဖုရားကို မဖြတ်ဘဲ သားတော်ကလေးကို အဖြတ်လိုက်တွင် မိဖုရားအသဲကွဲ၍ စုတေပွဲ ဝင်ရှာလေသည်၊ မိဖုရားကြီး စုတေပြီးနောက် ရှင်ဘုရင်လည်း မနေတတ် မထိုင်တတ်ဖြစ်ကာ ရာဇပလ္လင်ပေါ်မှ ဆင်း၍ နန်းကြမ်းပြင်သို့ လျှောက် လေရာ ပျဉ်ချပ်တွေကွဲရာမှ မြေသို့အကျတွင် မြေတွင်းသို့ဝင်ကာ အဝီစိသို့ သွားရလေတော့သည်။

မဟာသုတသောမဇာတ်နှင့် သစ္စာပါရမီ။ ။အလောင်းတော်၏ မဟာ သုတသောမမင်း ဖြစ်စဉ်တုန်းက သစ္စာပါရမီကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူပုံမှာလည်း အတုယူစရာ ကြည်ညိုစရာ ကောင်းလှပေသည်၊ ဗြဟ္မဒတ်မင်း အဖြစ်ဖြင့် တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်နေရာမှ လူသားစားမှုအတွက် တိုင်းပြည်က နှင်ထုတ် ခံရ၍ ''ပေါရိသာဒ''ဟု ထင်ရှားခဲ့သော နန်းကျဘုရင်သည် ပညောင်ပင် အောက်မှာနေလျက် တောသွား တောလာ လူအများကို ဖမ်းယူစားသောက် လေ့ရှိ၏၊ အခါတစ်ပါးဝယ် အတော်ဝဖြိုးသော ပုဏ္ဏားကို ဖမ်းယူ၍ ပြေးစဉ် ရှားငုပ်တိုစူးသဖြင့် မသွားနိုင်၍ လူသားကို မစားရသောကြောင့် ညောင်ပင် စောင့် နတ်အား ''အရှင်နတ်မင်း .... ကျွန်ုပ် အနာ ပျောက်အောင်

www.dhammaransi.com

စောင့်ရှောက်တော် မူပါ၊ ၇-ရက်အတွင်း အနာ ပျောက်လျှင် တစ်ရာ့တစ်ယောက်သော မင်းတို့၏ အသွေးအသားဖြင့် ယဇ်ပူဇော်ပါမည်'' ဟု တိုင်ကြား လေသည်၊ အစာ မစားရသဖြင့် ၇-ရက် အတွင်းမှာ အနာ သွေ့ခြောက်၍ အလိုလို ပျောက်သည်ကို ညောင်ပင်စောင့် နတ်က ကယ်မသည်ဟု ထင်သဖြင့် မဟာ သုတသောမ မင်းမှ တစ်ပါး အခြားသော မင်းများကို ဖမ်းယူပြီးလျှင် *ယဇ်ပူဇော်ရန် ပြင်ဆင်၍ ထားလေသည်။

ထိုနောက် ညောင်ပင်စောင့်နတ်ကလည်း မင်းတို့၏အသွေးအသားများကို ပူဇော်မခံလိုသောကြောင့် သိကြားမင်း၏ အကြံပေးချက်အရ ကိုယ်ထင်ပြလျက် သုတသောမမင်းမပါလျှင် သင်၏ အပူဇော်မခံနိုင်ကြောင်းကို ပြောပြလေသော် ထိုစကားအရ သုတသောမမင်းကို မဖမ်းလျှင် မဖြစ်အော့၊ ထို့ကြောင့် သုတသောမမင်း ခေါင်းဆေးမင်္ဂလာ ပြုမည့်နေ့၌ မင်္ဂလာကန်တော်အတွင်းဝယ် ပုန်းအောင်းလျက် ရေသုံးသပ်အပြီးတွင် ဖြုန်းခနဲ ထွက်၍''ငါဟ....ပေါရိသာဒတဲ့''ဟု ကျယ်စွာသောအသံကိုပြုလျက် သန်လျက်ကို ဝင့်ကာ သုတသောမမင်းကို ဖမ်း၍ စစ်တပ်အကြားမှ ထွက်သွားလေသည်။ '(ထိုခေတ်က ပေါရိသာဒ ဆိုလျှင် အားလုံးလိုလို လန့်နေကြသော ခေတ်ဖြစ်၍ မည်သူမျှ မလှုပ်ဝံ့ဘဲ ပြားပြားဝပ် နေကြသတဲ့။)

သုတသောမမင်း ခေါင်းဆေးမင်္ဂလာပြုရန် ထွက်လာစဉ်တုန်းက ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် တစ်ဂါထာလျှင် တစ်ရာတန်သော ဂါထာ ၄-ပုဒ်ကို ရွှေနားတော် သွင်းလိုကြောင်း ခွင့်တောင်းလေသော် ''ခေါင်းဆေးမင်္ဂလာ ပြုပြီးနောက်တစ်ရက်မှ ကြားနာပါမည်''ဟုဝန်ခံထား၏၊ ပေါရိသာဒက ဖမ်းသွားစဉ် ထိုဝန်ခံချက်ကို သတိရ၍ ညောင်ပင်အောက်သို့ရောက်သောအခါ ထိုဂါထာကိုနာယူပြီးလျှင် ပြန်လာခဲ့ပါမည်ဟု ယုံကြည်လောက်အောင်ပြောပြ၍ ပေါရိသာဒထံမှ ခွင့်ရလေသည်။

---

* ရှင်ဘုရင်များကို ဖမ်းရာ၌ ရှေးဘဝက မိတ်ဆွေဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ဘီလူးထံမှ မန္တန်ကို ရ၍ ထိုမန္တန်အစွမ်းဖြင့် အလွယ်တကူ ဖမ်းယူနိုင်သည်၊ သုတသောမမင်း ကိုကား တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ပညာ သင်စဉ်တုန်းက မိတ်ဆွေလည်းဖြစ်၊ လက်ထောက် ဆရာလည်း ဖြစ်ဖူးသောကြောင့် မဖမ်းယူဘဲ ချန်ထားလေသည်။

www.dhammaransi.com

ထို့နောက် တိုင်းပြည်သို့ပြန်သွား၍ ဂါထာများကိုနာယူကာ တစ်ဂါထာကို တစ်ထောင်ကျ ဆုတော်များကို ပေးသနားလေသည်၊ ထို့နောက် တိုင်းပြည်ကို ခမည်းတော်ထံ အပ်နှံ၍ တိုင်းသူပြည်သား လူအများတို့က တားကြသော်လည်း "ပြန်လာပါမည်" ဟူသော ကတိသစ္စာကို မဖျက်ဘဲ "ကေန် သတ်မှာပဲ"ဟု သံတော်မူလျက်နှင့် ပေါရိသာဒအထံသို့ ဆက်ဆက်ကြီး ပြန်လာတော် မူခဲ့ပေသည်။ [ဤနေရာ၌ အသက်စွန့်၍ သစ္စာပါရမီဖြည့်ပုံကို သတိထားရာ၏။]

ပေါရိသာဒလည်း မကြောက်မရွံ့ ရဲဝံ့စွာ ပြန်လာပုံကို အံ့သြ၍ "ဘယ်အတွက် မကြောက်ပါလိမ့်မည်နည်း"ဟု စဉ်းစားရာ ထိုနာယူခဲ့သောဂါထာ၏ တန်ခိုးများပင်ဖြစ်ရော့သလားဟု အောက်မေ့၍ ထိုဂါထာများကို နာယူလိုကြောင်း ခွင့်တောင်းလေသည်၊ ထိုဂါထာများကို နာယူပြီးသောအခါ စိတ်ပြောင်းသွားကာ "ထိုဂါထာများကို ပြောပြသည့်အတွက် အလိုရှိရာဆုကို ယူပါ"ဟု တောင်းပန်လေသော်....သုတသောမမင်းသည် ဖမ်းထားသော မင်းအများကို လွှတ်ဖို့နှင့်တကွ အခြားဆုများကို တောင်း၏၊ ထိုအခါ အစက ငြင်းသော်လည်း တဖြည်းဖြည်း စိတ်ပြောင်းကာ တစ်ရာသော မင်းအပေါင်းကို လွှတ်ပြီးနောက် သုတသောမမင်း၏ အဆုံးအမကို နာခံ၍ လူသားစားမှုကိုပါ၊ ရှောင်ကြဉ်လေသည်၊ ထို့နောက် မူလ တိုင်းပြည်သို့ ပြန်ရောက်၍ မင်းအဖြစ်ကို ရပြီးနောက်မှ တစ်ရာသောမင်းများလည်း ဆိုင်ရာတိုင်းပြည်သို့ ပြန်သွားကြလေသည်။

အမှာ။ ။ဤဇာတ်၌ အလောင်းတော်၏သစ္စာပါရမီသည် အသက်စွန့်၍ ဖြည့်ကျင့်အပ်သော ပါရမီတော်တည်း။ ထိုပါရမီတော်၏ အစွမ်းကြောင့် အားလုံးသော မင်းများလည်း လွတ်လပ်ချမ်းသာခွင့် ရကြလေသည်။

အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီ စသည်။ ။အလောင်းတော်၏ တေမိမင်းသား ဘဝတုန်းက တောထွက်လိုသော ဆန္ဒတော်ကြောင့် "အ-ယောင် ဆွံ့-ယောင်, နားပင်းယောင် ဆောင်မည်"ဟု အဓိဋ္ဌာန် ပြုပြီးလျှင် တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ် တိုင်အောင် စမ်းသပ်မှုအမျိုးမျိုးကို သည်းခံ အောင့်အည်းလျက် အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီကို ဖြည့်ကျင့်တော် မူပုံမှာလည်း အံ့သြဖွယ် ကောင်းလှပါသည်။

www.dhammaransi.com

မေတ္တာပါရမီ ဥပေက္ခာပါရမီကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့ရသည်မှာလည်း ဘဝပေါင်းများစွာတည်း၊ ထိုပါရမီ ၁၀-ပါးကို လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းတိုင်အောင် ဖြည့်ကျင့်တော် မူပြီးနောက် ဝေဿန္တရာမင်းအဖြစ်သို့ အရောက်မှာ ပြည့်စုံလုံလောက်ပြီ ဖြစ်၍ ထိုမှတစ်ဖန် တုသိတာနတ်ပြည်၌ နတ်မင်းအဖြစ်ဖြင့် စိုးစံတော်မူလေသည်။

ပဋိသန္ဓေ တည်နေတော် မူခန်း။ ။နတ်သက်စေ့သောအခါ တစ်သောင်းသော စကြဝဠာမှ နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့သည် လူ့ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေတည်နေတော်မူလျက် ဘုရားဖြစ်တော်မူ၍ သတ္တဝါအများကို ကယ်ဆယ်တော်မူပါရန် တောင်းပန်ကြသဖြင့် ကပိလဝတ်*နေပြည်တော်ဝယ် "မယ်တော်မာယာ"မိဖုရား၏ ဝမ်းတိုက်၌ စွဲပိုက်သန္ဓေ တည်နေတော် မူလေသည်။

မိးရှူးသန့်စင်တော်မူခန်း။ ။ဝါဆိုလပြည့်နေ့ဝယ် ပဋိသန္ဓေ နေတော်မူခဲ့၍ ဆယ်လစေ့ရာ ကဆုန်လပြည့်နေ့၌ မယ်တော်မာယာသည် ဆွေတော်မျိုးတော်များနေထိုင်ရာ ဒေဝဒဟပြည်သို့သွားလိုပါကြောင်း သုဒ္ဓေါဒနမင်းထံ ခွင့်တောင်း၍ မင်းခမ်းမင်းနား ခင်းကျင်းလျက် ထွက်တော်မူခဲ့ပြီးလျှင် "လုမ္ဗိနီ" ခေါ် အင်ကြင်းဥယျာဉ်တော်၏ သာယာပုံကို မြင်တော်မူသဖြင့် ရှုစားတော်မူရန် ခေတ္တဝင်တုန်းမှာပင် ကမ္ဘဇလေလှုပ်ရကား အင်ကြင်းခက်ကို

---

* ကပိလဝတ်နေပြည်တော်ကား ယခုအခါ အိန္ဒိယမြောက်ပိုင်း နီပေါနယ်တွင်းမှာရှိ၏၊ ဟိမဝန္တာနှင့် တော်တော်နီးသတဲ့၊ ထိုစဉ်က ကပိလဝတ်နေပြည်တော်ကို သုဒ္ဓေါဒန မဟာရာဇာသည် "မာယာဒေဝီ,ဂေါတမီ"ဟူသော ညီမတော် ၂-ပါးကို သိမ်းပိုက်၍ စိုးစံတော်မူလေသည်၊ ကမ္ဘာဦးက မင်းမျိုး အစဉ်အဆက်မှ ဆင်းသက်လာခဲ့သော သာကီဝင်မင်းမျိုးဖြစ်၍ အမျိုးအားဖြင့် အမြတ်ဆုံးဟု ထင်ရှားကျော်စောလေ၏၊ မြန်မာများလည်း ထိုသာကီဝင်မင်းမျိုးနှင့် အဆက်အနွယ်တူသည်ဟု ရာဇဝင်က ယူရုံသာမက လူပုံပန်းနှင့် တချို့စကားသုံးများ ခပ်ဆင်ဆင် ဖြစ်ပုံကိုထောက်၍ ယုံမှားမရှိသင့်။

www.dhammaransi.com

လက်တစ်ဖက်ဖြင့်ကိုင်ကာ ကောင်းမွန်စွာ ရပ်တော်မူနေရင်းမှာပင် အလောင်းဘုရားကို မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်တော် မူလေသည်။

သန့်စင်သောအခါ သုဒ္ဓါဝါသဘုံသား ရဟန္တာ ဗြဟ္မာမင်းက ဇာတဘက်ဖြင့်ခံယူ၍ မယ်တော်၏ရှေ့၌ပြကာ "အရှင်မိဖုရား...,ဝမ်းမြောက်တော်မူပါ, သားရတနာကိုဖွားမြင်ပါပြီ"ဟု ပြောဆိုကြလေ၏၊ ထို့နောက် စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီးများက သစ်နက်သားမွေးထည်ဖြင့် လှမ်းယူ၍ လူတို့လက်ကို လှမ်းလိုက်လေသည်၊ ထို့နောက် လူတို့လက်မှ ဆင်းလျက် မြေ၌ တည့်မတ်စွာရပ်တော်မူ၍ အရပ်ဆယ်မျက်နှာကို ရှုစားတော်မူလေရာ အားလုံးသော နတ်ဗြဟ္မာတို့က အရိုအသေပေးကြသဖြင့် မြောက်အရပ်သို့ ခုနစ်လှမ်းလောက် ကြွလှမ်းပြီးလျှင် "အဂ္ဂေါဟမသ္မိ လောကဿ=တစ်လောကလုံး၌ ငါသာလျှင် အမြတ်ဆုံး" ဟူသောစကားသံကို ခန့်ခန့်ညားညား မိန့်မြွက်တော်မူလေသည်။

အကျိုးအားလုံးကို ပြီးစီး စေနိုင်သောကြောင့် အလောင်းဘုရားကို "**သိဒ္ဓတ္ထ**" ဟု နာမည်တော် တင်သကြလေသည်၊ ထို့နောက် ရုပ်လက္ခဏာကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးကြသော ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားတို့တွင် ပုဏ္ဏားခုနစ်ယောက်တို့က လက် ၂-ချောင်း ထောင်ပြလျက် "လူ့ဘောင်မှာ နန်းစံလျှင် စကြာမင်း, တောထွက်တော်မူလျှင်ကား ဘုရားဖြစ်လိမ့်မည်"ဟု ဟောကြ၍ အညာသိကောဏ္ဍညမထေရ် အလောင်းဖြစ်သော အငယ်ဆုံး ပုဏ္ဏားကမူ လက်တစ်ချောင်းသာ ထောင်ပြလျက် "ကေန်မုချ ဗုဒ္ဓဖြစ်လိမ့်မည်"ဟုဟောလေသည်။ [ထိုအဟောကို အခြားပုရောဟိတ်တို့ကလည်း သဘောတူကြလေသည်။]

---

* အချို့က ဘုရားအလောင်းကို နားမှဖွားသည်ဟု ထင်ကြလေသည်၊ မြောက်ပိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းစာများ၌ကား လက်ယာနံပါးမှ ဖွားသည်ဟုဆို၏၊ မဟုတ်ပါ၊ ထုံးစံအတိုင်းသာတည်း။ ဘုရားအလောင်း ဖွားမြင်ပြီးနောက် ၇-ရက်မြောက်မှာ မယ်တော်မာယာ နတ်ရွာစံ၏၊ သို့သော် ဖွားမြင်ရခြင်းကြောင့် စံရသည်မဟုတ်၊ ကံကုန်၍ စံရခြင်းဖြစ်သည်။

www.dhammaransi.com

ကြင်ရာတော်ရွေးခန်း

အလောင်းဘုရားသည် ၁၆-နှစ်အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ သာကီဝင် မင်းမျိုး အားလုံးကပင် တောထွက်သွားမည်ကို စိုးရိမ်ကြ၏၊ စကြာမင်း စည်းစိမ်ကြီးဖြင့် လေးကျွန်းလုံးကို အုပ်စိုးလျက် သာကီဝင် တစ်မျိုးလုံး အထက်တန်းက နေလိုကြ၏၊ ထို့ကြောင့် တစ်နေ့သ၌ သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးထံ ညီလာခံယင်း စကားစပ်မိကြသဖြင့် "အလောင်းဘုရားကို သင့်လျော်သော ကြင်ရာတော်နှင့် ဖက်စပ်၍ ထီးနန်းကို အပ်နှင်းမှ သာ၍ စိတ်ချရမည်၊ သို့မဟုတ်လျှင် တောထွက်သွားလိမ့်မည်"ဟု ပြောဆိုကြရာ သမီးရှင်ဖြစ်သော မင်းကြီးအများကပင် မိမိ၏ သမီးတော်နှင့် သင့်လျော်ကြောင်းကို အသီးသီး ပြောဆိုကြသတဲ့။

ထိုအခါ သုဒ္ဓေါဒနမင်းက "သားတော်၏အလိုကို သိဖို့ခဲယဉ်းပေသည်၊ သားတော်၏ အလိုမကျလျှင် သင့်လျော်မည်မဟုတ်၊ သားတော်ကို စုံစမ်းကြ ရမည်"ဟု အမိန့်တော်ရှိ၏၊ အလောင်းဘုရားထံ စုံစမ်းကြလေရာ ရှေးဦးစွာ "ထီးနန်းမစံလိုကြောင်းငြင်းပယ်သော်လည်း အမျိုးမျိုးတောင်းပန်ကြသဖြင့် ဤဂုဏ်အင်္ဂါများနှင့် ပြည့်စုံသော ကြင်ရာတော်ကိုရလျှင် ထီးနန်း လက်ခံ ပါမည်"ဟု ခမည်းတော်ထံ သံတော်ဦးတင်လေသည်။

ကြင်ရာတော်၏ ဂုဏ်အင်္ဂါများ

၁။ အဆင်းအရွယ် တင့်တယ်လှပခြင်း။

၂။ အလှဆုံးဖြစ်သော်လည်း ရုပ်အဆင်းအတွက် မာန်မာန မတက်ခြင်း။

၃။ မိမိအပေါ်မှာ မိခင်အလား မေတ္တာစိတ် များများဖြင့် လေးလေး စားစား ယုယဘတ်ခြင်း။

၄။ စွန့်ကြဲပေးကမ်းလှူဒါန်းနေရသည်ကိုပင် အလွန်ပျော်စရာဟု မှတ်ထင် လေ့ရှိခြင်း။

၅။ သူတစ်ပါးကို မထီလေးစား မပြုသည့်ပြင် မာယာ သာဌေယျ အမှုမှ လည်း ကင်းရှင်းခြင်း၊ [မိမိမှာရှိသောအပြစ်ကို မရှိဟန်ဆောင်ခြင်းကို "မာယာ" ဟု ခေါ်၍, မရှိသော ဂုဏ်ကို ရှိဟန်ဆောင်ခြင်းကို "သာဌေယျ"ဟု ခေါ်သည်။]

www.dhammaransi.com

၆။ မာန်မာန မကြီးရသော်လည်း သူတစ်ပါး၏ အစေအပါး ကဲ့သို့ အောက်ကျ နောက်ကျလည်း မရှိရခြင်း၊ [အားလုံးအပေါ်၌ သဘောထား ကြီးကြီးဖြင့် ခန့်ခန့်ကြီး နေတတ်ရမည်ဟူလို။]

၇။ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ မက်မက်မောမော မရှိရခြင်း။

၈။ မိမိ၏ စီးပွားဥစ္စာ၊ မိမိ၏ အရှင်သခင်နှင့်သာ တင်းတိမ်ရခြင်း။

၉။ ယောကျ်ားတစ်ပါးနှင့် ဆိုလျှင် အိပ်မက်ကိုသော်မျှ မမက်မိအောင် စောင့်စည်းရခြင်း။

၁၀။ သစ္စာကတိ ကောင်းစွာရှိ၍ တရားပြည့်ဝခြင်း။

၁၁။ ကိုယ် နှုတ် နှလုံး သုံးပါးလုံး စောင့်စည်းလေ့ရှိရခြင်း။

ဤသို့စသော ဂုဏ်အင်္ဂါများတည်း။

ဤဂုဏ်တို့နှင့်ပြည့်စုံသော မင်းသမီးကို လှည့်လည်ရှာဖွေလေရာ သုပ္ပဗုဒ္ဓမင်း၏ အိမ်တော်သို့ရောက်သောအခါ ''ယသော်ဓရာ''အမည်ရှိသော မင်းသမီးကို တွေ့လေလျှင် မင်းသမီးကစတင်၍ စုံစမ်းလာသော အမတ်တို့ကို လောကွတ်ပျူငှာပြုလျက် ''မည်သည့်ကိစ္စဖြင့် အိမ်တော်သို့ ကြွလာကြပါသလဲ''ဟု မေး၍ အကြောင်းစုံကိုသိရလေသော် တော်တော်သွက်လက်သော အာဇာနည်မင်းသမီး ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ဂုဏ်အင်္ဂါတို့ကို တောင်းယူ ကြည့်ရှုပြီးလျှင် ''ဤဂုဏ်များနှင့် ပြည့်စုံသူမှာ မိမိတစ်ယောက်သာ ရှိကြောင်းကို မောင်တော်ဘုရားအား သံတော်ဦးတင်လိုက်ကြပါ၊ မောင်တော်ဘုရားမှာ ဂုဏ်မဲ့သိန်ကင်း ညှိုးဖျင်းရိုးအသော ကြင်ရာနှင့်အတူ ထီးနန်းစံနေတာကို မမြင်ပါရစေနှင့်'' ဟု မှာထား ပြောဆိုလိုက်လေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ယသော်ဓရာ မင်းသမီးကား သာမညပါရမီ ရှင်မဟုတ်ပေ၊ ဘုရားအလောင်း သုမေဓာဘဝက ကြာပန်းများကို ဆက်ကပ်ပြီးလျှင် အတူဆုပန်လာခဲ့သော ''သုမိတ္တာ'' အမျိုးသမီးပင် ဖြစ်သည်၊ လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း တိုင်အောင် အလောင်းတော်၏ ပါရမီကို ကူညီခဲ့ရသဖြင့် သူ့အတွက် ပါရမီတွေမှာ ပိုလွန်၍ နေလေပြီ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး၌ မိန်းမအများတွင် မိမိသည် အလှဆုံး အချောဆုံးဟု ထုတ်ဖော်၍ ပြောဆိုသွားသဖြင့် ရုပ်အဆင်းဘက်က ''မိန်းမအားလုံးတို့၏ မျက်နှာဖုံး''ဟု ဆိုရပေမည်။

www.dhammaransi.com

ပါရမီတော် ဖြည့်စဉ်အခါဝယ် အလောင်းတော်ဘုရား၏ တတွတ်တွတ် သွန်သင်ပြသ ဆုံးမသံတွေကို စိတ်ရော ကိုယ်ပါ နာခံခဲ့ရလှသဖြင့် လိမ္မာရေးခြား ပါးပါးနပ်နပ် ဖျတ်လတ်သည့်ဘက်ကမူ မည်သူနှင့်မျှ မတူနိုင်ပါ၊ ဣန္ဒြေ စောင့်စည်းသည့်ဘက်က ဆိုလျှင်မူ အမရာဒေဝီ ကိန္နရီနှင့် မဒ္ဒီမိဖုရားစသော ဘဝတုန်းကပင် အားရကျေနပ်ဖွယ် ကောင်းလှပြီဖြစ်၍ အထွတ်အထိပ် ရောက်နေသော ယခုဘဝမှာ အပြစ်ရှာသော်လည်း တွေ့ရတော့မည်မဟုတ်ပါ၊ အချုပ်အားဖြင့် ဆိုရလျှင် "အမျိုးသမီးအားလုံး၏ တစ်မျိုးစီ တစ်မျိုးစီ အစွမ်းကုန်ရှိနေသော ဂုဏ်အင်္ဂါတွေကို ယသော်ဓရာ တစ်ယောက်တည်း၌ အပြည့်အစုံ ခြုံပြီးဖြစ်နေသည်"ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ထီးနန်း စံတော်မူခန်း

ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည် ပြခဲ့သော ဂုဏ်အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ယသော်ဓရာမင်းသမီးကို သာကီဝင်မင်းသမီး လေးသောင်းတို့၏ ထိပ်ထား မိဖုရားခေါင်အရာ၌ မြှောက်စား၍ အလောင်းတော် ဘုရားနှင့်အတူ ဘိသိက်ခံစေတော်မူပြီးလျှင် ဆောင်းဥတုအခါတွင် စံမြန်းတော်မူရန် "ရမ္မ"မည်သော ၉-ဆင့် တိုက်နန်းကိုလည်းကောင်း, နွေဥတုအခါတွင် စံမြန်းတော်မူရန် "သုရမ္မ" မည်သော ၅-ဆင့် တိုက်နန်းကိုလည်းကောင်း, မိုးဥတုအခါတွင် စံမြန်းတော်မူရန် "သုဘ" မည်သော ၇-ဆင့် တိုက်နန်းကို လည်းကောင်း, ခမ်းနားစွာ တည်ဆောက်စေတော်မူသည်။ [ဇိနာလင်္ကာရ ဋီကာ။]

ဆောင်း နွေ မိုး ဥတုသုံးပါးအလိုက် သိုက်မြိုက်သော အသုံးအဆောင် ဥယျာဉ် ရေကန်တို့ကို တည်ဖန်ပြီးနောက် နွေဥတုရောက်သောအခါ စိတ်ကြည်နူးဖွယ်ရာ ရေပြွန်တို့မှ ရေပန်းတို့ကို ထွက်ဖြာစေလျက် အထက် ကောင်းကင်၌လည်း သားရေများကြက်ပြီးလျှင် ထိုသားရေ မျက်နှာကြက်တို့ အပေါ်၌ မိုးရွာသံ ထင်ရအောင် ကျောက်ခဲကလေးများဖြင့် အသံပေးကာ ဥယျာဉ်၏ အလယ်မှာ စိတ်ဓာတ်ကို လွန်စွာ အေးမြစေသည့်အပြင်, နန်းတော်၏ အရှေ့အနောက် ကန်တော်ကြီးတို့၌ ပျံသန်းပျော်မြူးကြသော ငှက်တို့၏ အသံက ထပ်မံ အေးမြစေသည့်အတွက် အထက် နတ်နန်း၌ စံမြန်းရသည့်ပမာ လွန်စွာ ချမ်းမြေ့စေတော်မူပေသည်။

ရတနာ့ဂုဏ်ရည် (၃၁)

www.dhammaransi.com

နန်းတော်ကြီး၏ အတွင်းမှာလည်း မကောင်းစကောင်းသော ဆန္ဒအမတ်တို့လို အမတ်အချို့ကလွဲ၍ အားလုံးသောနေရာ၌ တင့်တယ်လှပသော အမျိုးသမီးများကိုသာ အမှုတော်ထမ်းစေရုံမျှမက "သူအို သူနာ သူသေတို့ကို မြင်လျှင် တောထွက်လိမ့်မည်"ဟု နိမိတ်ဖတ်ထားသဖြင့် ထိုသူအိုစသည်တို့ကို မမြင်ရအောင် နန်းတော်၏ အနီးအပါး၌ အစောင့်အကြပ်များ ထားသည့်ပြင်၊ တိတ်တဆိတ် ထွက်သွားမည်စိုးသဖြင့် လူတစ်ထောင်ဖွင့်မှ ပွင့်နိုင်မည့် မြို့တံခါးကြီးကိုလည်း လုံလုံခြုံခြုံ တပ်ဆင်ထားလေသည်။

သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏ စီမံချက်အရ အလောင်းဘုရား၏ ရှေးဘုန်းရှေးကံကြောင့် စိုးစံတော်မူရသောစည်းစိမ်ကား ကြီးကျယ်လှပါပေသည်၊ သာကီဝင်မင်းသမီးအပေါင်းတို့၏ အလယ်မှာ ယသော်ဓရာ မိဖုရား၏ ထူးခြားသော အသရေတော်သည် ကြယ်အပေါင်းတို့၏အလယ်၌ လရတနာ တင့်တယ်သလို ရှိပါပေ၏၊ ကြီးမားသော မေတ္တာဖြင့် အရာရာ ယုယလေ့ရှိသော ယသော်ဓရာ မိဖုရားကြောင့် အလောင်းဘုရား၏ နေက္ခမ္မဓာတ် မြင့်မြတ်သော စိတ်တော်သည် အိပ်ပျော်နေသကဲ့သို့ ထင်စရာရှိပေ၏။

သို့သော် အလောင်းဘုရားကား ထိုမျှနီးနီး လူ့စည်းစိမ်ကြီးကိုဘဝပေါင်းများစွာ၌ စွန့်ခဲ့ပေါင်း များပြီဖြစ်၍ ထိုကဲ့သို့ စည်းစိမ်ကြီးများကို စွန့်ခွာရာ၌ လွန်စွာ ကျင့်သားရပြီးဖြစ်၏၊ မူလ ဓာတ်ခံမှာလည်း သတ္တဝါတို့ကို ချမ်းသာအောင် ကယ်တင်လိုသော မဟာကရုဏာ ဓာတ်တော်ကြီးပေတည်း၊ ထို မဟာကရုဏာတော်အလိုကျအောင်သတ္တဝါအများကို မကယ်ရသေးသမျှ အေးအေးလူလူ စည်းစိမ် ခံစားနိုင်မည် မဟုတ်ပါ၊ အထက်မြစ်ညာမှ အဟုန်ပြင်းစွာ စီးလာသော ရေအယဉ်သည် လမ်းတွင် တွေ့သမျှ အရာဝတ္ထုတွေကို ဒလဟော တိုက်လှင့်၍ သမုဒ္ဒရာရောက်အောင် စီးသကဲ့သို့ ဘုရားအလောင်း၏ သဗ္ဗညုတဉာဏ် ဘုရားဖြစ်ရန် အကြောင်း စုဆောင်းခဲ့သော ပါရမီတော်အဟုန်သည်လည်း ကာမဂုဏ် စည်းစိမ် ကြီးကို အပြီးသတ် တိုက်လှင့်၍ တောထွက်ခွင့်ရဖို့ရန် စီစဉ်လိမ့်မည်။

www.dhammaransi.com

သံဝေဂ ယူတော်မူခန်း

အလောင်းဘုရားသည် ပြခဲ့သော ထီးနန်းစည်းစိမ်ကြီးကို ခံစားတော်မူစဉ် သက်တော် ၂၉-နှစ်အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ များစွာသော အခြွေအရံတို့ဖြင့် ဥယျာဉ်သို့ ထွက်တော်မူလေသော်....အလောင်းဘုရား၏ တောထွက်ဖို့ အခွင့်အခါကို မကြာခဏ ကြည့်ရှုနေကြသော ဗြဟ္မာမင်းတို့က သူအို-သူနာ-သူသေ-ရဟန်းဟု ၄-ပါးသော နိမိတ်ကြီးများကို အစဉ်အတိုင်းဖန်ဆင်းလျက် အလောင်းဘုရားနှင့် ရထားထိန်းမြင်ရုံမျှ ပြကြလေသည်။

ထိုအခါ သူအို-သူနာ-သူသေတို့ကို တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မမြင်ခဲ့ရဖူးသော အလောင်းဘုရားသည် ကိုယ်တော်နှင့်တကွ ဆွေတော် မျိုးတော် အားလုံးပင် အိုကြရ-နာကြရ-သေကြရဦးမည့်အချက်ကိုဆက်လက်တွေးဆသံဝေဂဖြစ်တော်မူတုန်းဝယ် သပ္ပာယ်သောရဟန်းတော်ကို ဖူးမြော်ရသောအခါ ကမ္ဘာအဆက်ဆက်က နှစ်သက်ခဲ့သော အသွင်ဖြစ်ပေရကား အားရရွှင်လန်းလျက် ရဟန်းပြုဖို့ရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြုတော်မူလေသည်၊ ထို့နောက် ညနေချမ်း၌ ဥယျာဉ်တော်မင်္ဂလာရေကန်မှ ရထားစီး၍ ပြန်တော်မူလေသည်၊ ထိုပြန်ခါနီး၌ သားတော် ရတနာ ဖွားမြင်တော်မူကြောင်းကို သံတော်ဦး တင်လာသဖြင့် * "ရာဟု-ဇာတော-အနှောင်အဖွဲ့ ဖြစ်ပါပကော"ဟု ညည်းတွားတော်မူလေသည်။

တောထွက်တော်မူခန်း အစီအစဉ်

အလောင်းဘုရားသည် နန်းတော်သို့ရောက်တော်မူပြီးနောက် ကချေသည် မောင်းမတို့ ကပြ တီးမှုတ်လျက် ဖြေဖျော်ကြသည်ကို ရှေးကလို စိတ်ဝင်စားတော်မမူဘဲ သလွန်တော်၌လျောင်းစက်တော်မူလေသည်၊ထိုအခါ ကချေသည် မောင်းမအပေါင်းလည်း သီဆိုတီးမှုတ်မှုများကို ရပ်တန့်၍ အိပ်ပျော်နေကြစဉ် ဒူးပေါ် ပေါင်ပေါ် စသည်တို့ဖြင့် မလျော်သောအိပ်ပျော်နေပုံကို အလောင်းဘုရား စက်တော်ခေါ်ရာမှ အထတွင် မြင်တော်မူ၍ ရှေးကထက် သံဝေဂ ရပြီးလျှင် "ယနေ့ညပင် တောထွက်တော့အံ့"ဟု ကြံတော်မူကာ ငယ်ကျွန်

---

*ရာဟုဇာတော-ဟူသော စကားတော်ကြောင့် သားတော်ကို ''ရာဟုလာ''ဟု နာမည်မှည့်ကြလေသည်။

www.dhammaransi.com

တော်ရင်း ဆန္ဒအမတ်မင်းကို နှိုးလျက် ကဏ္ဍကမြင်းကို ဆက်ဖို့ရန် အမိန့်ပေးလေသည်။

ထိုအခါ နန်းတော်၏ အဟွင်းအပြင်၌ နတ် ပြဟ္မာ အများတို့ ရောက်နေကြ၏၊ နန်းတော်တွင်းရှိ လူများနှင့်တကွ တစ်မြို့လုံး မနိုးကြရအောင် နတ်များက စီမံထား၏၊ ကဏ္ဍကမြင်းတော်ကို ဆက်သဖို့ရန် ဆန္ဒသည် အတော်ဝန်လေး၏၊ တောထွက်မည်ကို အမှန်ပင် မလိုလား၊ သူ၏သခင် စကြာရှင်ဖြစ်သည်ကိုသာ မြင်လို၏၊ သို့သော် အမိန့်တော်ကို မလွန်ဆန်ဝံ့ရှိသာ မကမည်သူမျှလည်း မနိုး ကြသဖြင့် ကဏ္ဍက စီးတော်မြင်းကို ပြင်ဆင် ရရှာလေသည်။

အလောင်းဘုရားသည် တောသို့ ထွက်ခွာတော် မူခါနီးဝယ် သားတော်ကို ရှုစားတော် မူလိုသောကြောင့် ယသော်ဓရာ မိဖုရား၏ အဆောင်တော်သို့ ကြွတော်မူလေသည်၊ ထိုအခါ အဆောင်တော် အတွင်းဝယ် နံ့သာတိုင်များကို ညှိထွန်းထား၏၊ ယသော်ဓရာ မိဖုရားသည် မြလေးပန်းတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းနေသော သလွန်ပေါ်၌ သားတော် ကလေး၏ ဦးခေါင်း ပေါ်မှာ ရွှေလက်တော်တင်လျက် စက်တော်ခေါ်နေ၏။

အလောင်းဘုရားသည် အဆောင်တော်၏ တံခါးခုံ အတွင်းသို့ ချင်းနင်းမိသောအခါ လွန်စွာ ကျက်သရေရှိသော တိုက်ခန်းဝယ် တင့်တယ်သောသလွန်တော်ထက်၌ မြလေးပန်းတို့၏ အလယ်တွင် ရင်သွေးတော် ရတနာနှင့် ကြင်ရာတော် မိဖုရား စက်တော်ခေါ်နေပုံကို ရှုစားတော် မူရသောအခါ တော်တော် တန်တန် ပါရမီ ရှင်ဆိုလျှင် ထိုနေရာ တစ်ချက်နှင့် တောထွက်ဖို့ အထ မြောက်တော့မည် မဟုတ်တော့ပါချေ။

မိဖုရားကား ရှိသမျှ အမျိုးသမီးတို့တွင် အသာဆုံး ဖြစ်ရှိသာမက, လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းထက်ကစ၍ ပါရမီကို ကူညီလာခဲ့ရှာသူ ဖြစ်သည့်ပြင် မီးရှူးသန့်စင်ပြီးခါစ အားတော် ခပ်နွဲ့နွဲ့ဖြင့် သားတော်ကလေးအပေါ် လက်တော်တင်လျက် တောထွက်မည့် အကြောင်းကို လုံးလုံး မသိရှာဘဲ စက်တော်ခေါ်နေ၏၊ သားတော်ကလေးကား ရင်သွေးတော် ရတနာ စကြာမင်း လောင်းလျာကလေး ဖြစ်ရှိသာမက တစ်ခါမျှလည်း အားရပါးရ ရှုစား

www.dhammaransi.com

တော် မမူရသေး၊ ရင်သွေးတော်ရတနာကို အားရပါးရ ပွေ့ယူတော်မူလို သော်လည်း မိဖုရား နိုးတော်မူလျှင် ထွက်နိုင်ဖို့ လမ်းမမြင်သောကြောင့် "ဘုရားဖြစ်မှ သားချစ်ကို ရှုတော့အံ့" ဟု အာရုံတော်ရုပ်သိမ်း၍ အဆောင် တော်မှ ထွက်ခွာပြီးလျှင် မင်္ဂလာမြင်းတော်ထက်သို့ ရွှေစက်တော် တင်ရ လေသည်။

တောထွက်တော်မူခန်း

မင်္ဂလာမြင်းတော်ထက်သို့ ရောက်ပြီးနောက် ကဆုန်လပြည့် သန်းခေါင် အချိန်မှာ နတ်ဗြဟ္မာများ ခြံရံလျက် ဖွားဖက်တော် ဆန္နအမတ်အား မြင်း မြီးကို ကိုင်ဆွဲစေပြီးလျှင် မြို့တော်တံခါးအနီးသို့ ရောက်သောအခါ မြို့တံခါး စောင့်နတ်များက အဆင်သင့် တံခါးကိုဖွင့်ကြလေသည်၊ ထိုအခါ မာရ်နတ် မင်းက "အသင်မင်းသား....တောထွက်ဖို့မလိုပါ၊ မကြာခင် ၇-ရက်မြောက်၌ စကြာရတနာ ဆိုက်ရောက်ပါလိမ့်မည်" ဟု ပြော၍ တားသော်လည်း ဂရုမပြု၊ စကြာမင်းစည်းစိမ်ကိုပင် လျစ်လျူရှုတော်မူလျက် မင်္ဂလာတံခါးမှ ထွက်တော် မူလေသည်။

ထိုအခါ အချို့နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် မီးရောင်စုံများကို ရှေ့နောက် ဝဲယာ ညှိထွန်းလျက်, အချို့က ပန်းနံ့သာတို့ကို ကြဲဖြန့်ပူဇော်ပြီးလျှင်၊ အချို့က ဘုန်းတော်ဘွဲ့ သီချင်းနှင့် တူရိယာမျိုးစုံတို့ကို တီးမှုတ်သီဆိုကာ လွန်စွာ ကြည်နူးဖွယ် ကောင်းပါပေသည်။

ရဟန်းပြုတော်မူခန်း

ထိုအစီအစဉ်ဖြင့် ထွက်တော်မူလာရာ အနော်မာမြစ်ကမ်းသို့ ရောက် တော်မူလျှင် မြင်းတော်ကို အချက်ပေး၍ ရှစ်ဥသဘလောက် ဝေးသော ဟိုဘက်ကမ်းသို့ ပျံသန်းစေပြီးနောက် ဟိုဘက်ကမ်းအရောက်တွင် ငွေသား အဆင်းရှိသော သဲသောင်ပြင်ဝယ် ထိုင်တော်မူ၍ သန်လျက်ဖြင့်ဆံတော်ကို ကိုယ်တိုင် ပယ်တော်မူလေသည်၊ ထို့နောက် ဆံတော်ကို ကောင်းကင်သို့ မြှောက်လိုက်သောအခါ သိကြားမင်း ခံယူ၍ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ "စူဠာမဏိစေတီ" တည်ထားလေသည်၊ ထို့နောက် ဃဋိကာရ ဗြဟ္မာမင်းက

www.dhammaransi.com

ကပ်လှူအပ်သော ရဟန်းပရိက္ခရာတို့ကို ဆင်မြန်းတော် မူပြီးလျှင် ဝတ်လဲတော်ကို ကောင်းကင်သို့ မြှောက်ပြန်ရာ ဃဋိကာရဗြဟ္မာမင်းခံယူ၍ ဗြဟ္မာပြည်၌ "ဒုဿစေတီ"တည်ထားကိုးကွယ်လေသည်။

အလောင်းဘုရားသည် ရဟန်းပြုတော်မူပြီးနောက် ဆန္နအား တိုင်းပြည်သို့ ပြန်ဖို့ရန် အမိန့်ပေးသံကို ကဏ္ဍက မြင်းတော်ကြားရသဖြင့် မိမိ၏သခင်နှင့် ခွဲခွာရမည့်အချက်ကြောင့် စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာသဖြင့် စုတေရှာပြီးနောက် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်လေ၏၊ ဆန္နအမတ်လည်း မိမိသခင်ကို ခွဲရမှာကတစ်ဖက်, မြင်းတော်စုတေသည်ကတစ်ဖက်နှင့် အခက်ကြုံကာ တိုင်းပြည်သို့ မပြန်လိုပါသော်လည်း အရှင်၏အာဏာကို မလွန်ဆန်ဝံ့သောကြောင့်သာ တိုင်းပြည်သို့ ပြန်ရရှာလေသည်။

နန်းတော်၌ ဖြစ်ပျက်ပုံ

အလောင်းဘုရား တောထွက်သွားတော် မူပြီးနောက် အလင်းသို့ ရောက်သောအခါ အလောင်းဘုရားကို မတွေ့မြင်ရ၍ ယသော်ဓရာမိဖုရား ရုတ်ခနဲ တ,သ ငိုကြွေးလိုက်သောအသံကို မောင်းမအများ ကြားသဖြင့် ဆင့်ကာ ဆင့်ကာ ငိုကြွေးကြလေရာ အလောင်းဘုရား တစ်နန်းတော်လုံး ဆူညံသွားလေသည်၊ အလောင်းဘုရား၏ စံနန်းက ဆူညံသံကို ခမည်းတော်မင်းကြီး ကြားသဖြင့် ချက်ချင်း စေလွှတ်၍ မေးမြန်းစေရာ "အလောင်းဘုရား မရှိကြောင်း"ကို ကြားတော်မူပြီးလျှင် မြို့တံခါးတို့ကိုအပိတ်ခိုင်း၍ လိုက်လံရှာဖွေကြစဉ် မိထွေးတော် ဂေါတမီသည် လူးကာလိမ့်ကာနှင့် သားတော်ကို ရှာပေးရန် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးထံ ပူဆာလေသည်၊ သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးလည်း မိဖုရားကြီး ပူဆာသည်ကတစ်တန်၊ ယသော်ဓရာ စုဖုရားတို့ လိုက်လိုက်လှဲလှဲ ငိုသံက တစ်ဖက်၊ သားတော် ထွက်သွား၍ ရတက်မအေးရသည်က တစ်ဖုံနှင့် ဝိုင်းအုံ၍နေသော 'ဒုက္ခသည်တွေအကြားဝယ် မြင်းလျှင်တော်များကို ဆင့်ခေါ်စေ၍ သားတော်ကို မတွေ့-တွေ့အောင် ရှာဖို့ရန် အမြန်စေခိုင်းတော်မူရလေသည်။

မြင်းလျှင်တော်များသည် မင်္ဂလာတံခါးမှ အထွက်တွင် ညဉ့်က ပွဲဖော်ကြသော ပန်းတွေကိုမြင်၍ လမ်းစဉ်အတိုင်း လိုက်သွားကြရာ၊ ပြန်လာသော

www.dhammaransi.com

ဆန္နအမတ်နှင့်တွေ့ကြသဖြင့် အကြောင်းစုံကို သိကြရသောကြောင့် အတင်းပင့်သော်လည်း လိုက်တော့မည် မဟုတ်ဟု ဆန္န၏ပြောချက်အရ တိုင်းပြည်သို့ ပြန်ခဲ့ကြရလေသည်၊ ဆန္နအမတ် ဥယျာဉ်တော်သို့ ရောက်လျှင် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးနှင့်တွေ့၍ အလောင်းဘုရားက ခမည်းတော် မယ်တော်ဘုရားများထံ မှာလိုက်သော စကားနှင့် အဖြစ်အပျက်ကို သံတော်ဦးတင်ပြီးနောက် အလွန်ပူဆွေးနေသော ယသော်ဓရာကို သက်သာနိုင်သမျှ သက်သာ စေဖို့ရာ ယသော်ဓရာ စံနန်းသို့ ဆက်လက် သွားလေသည်။

ယသော်ဓရာ တမ်းတခန်း

အလောင်းဘုရား တောထွက်သွားသော်လည်း ယသော်ဓရာ မိဖုရား၏ စိတ်၌''သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး အရှာခိုင်းလိုက်သော မြင်းလျှင်တော်များနှင့်အတူ ဆန္နရော အလောင်းတော်ဘုရားပါ ပြန်ပါလာလိမ့်မည်''ဟု မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် စိတ်သက်သာခွင့် ရရှာပေသေး၏၊ ထိုကဲ့သို့ မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် အလောင်းဘုရား ပြန်လာမည့် လမ်းသို့ စိတ်အားထက်သန်စွာ မျှော်နေစဉ် ဆန္နတစ်ယောက်တည်း ပြန်လာသည်ကို မြင်လိုက်ရလျှင် ရွှေရင်မှာ အပူခွေ့သဖြင့် မျောမေ့၍ သွားရှာလေတော့သည်၊ ရံရွေတော်များက နှာတော်ဆက်သ၍ သတိရသောအခါ အလောင်းဘုရား၏ဂုဏ်ကို ဖွဲ့နွဲ့ကာ ပြင်းစွာငိုကြွေးလျက် ''ညဉ့်အခါတုန်းက မောင်တော်ဘုရား တောထွက်တော့မည်ဟု မြင်းတော်ကို တောင်းတဲ့အခါ အန္နီးတော် မဆက်ကောင်းလား''ဟု ဆန္နကို အပြစ်တင်လေသော်....

ဆန္နအမတ်က သံတော်ဦးတင်သည်မှာ ''သခင်မဘုရား....ညဉ့်အခါ၌ ဖြစ်ပျက်ခဲ့ရပုံကို အလုံးစုံ သံတော်ဦးတင်ပါမည် ရွှေနားဆင်တော်မူပါ၊ သန်းခေါင်ယံ အချိန်လောက်တွင် အားလုံးသော ရံရွေစော်များ အိပ်ပျော်နေကြစဉ်ဝယ် ဘုရားကျွန်ကို ခေါ်တော်မူ၍ 'ကဏ္ဍက မြင်းတော်ကို ဆက်ရမည်'ဟု အမိန့်ပေးပါသည်၊ ထိုအခါတုန်းက သလွန်ပေါ်မှာ စက်တော်ခေါ်နေသော သခင်မဘုရားကို ဘုရားကျွန် အမှန်ပင် အန္နီးတော် ဆက်ပါသည်၊ သို့ရာဝယ် နတ်အများက ပိတ်ချုပ်ထားသဖြင့် မည်သူတစ်ယောက်မျှ မနိုးကြပါ၊ သခင်မဘုရား....ငိုကြွေးခြင်းဖြင့် အကျိုးမရှိတော့ပါ၊ အမြတ်ဆုံးဘုရားအဖြစ်ကို မကြာခင် ရပါတော့မည်၊ ထိုဘုရားအဖြစ်ကျမှ အားရပါးရဖူးမြော်

www.dhammaransi.com

ဖို့ရာ ဤရွှေနန်းတော်ကနေ၍ မျှော်လင့်တော်မူပါ'' ဟု သံတော်ဦး တင်လေသည်။

လင်္လိတစိတ္တာရကျမ်းလာ
ယသော်ဓရာတမ်းတပုံ

ဟာ မယှံ ပီတိ ဇနနာ၊ ဟာ မမ နရပုင်္ဂဝါ။
ဟာ မမ သုရူပ ရူပါ၊ ဟာ မမ ဝရလက္ခဏာ။

မယှံ၊ မဒ္ဒီအဖြစ် မောင့်ကိုချစ်၍ တောပြစ်ကိုခံ တောမှာစံလျက် တောဒဏ်ဖြင့်ပျော် နှမတော်၏။ ပီတိဇနနာ၊ အသုံးယဉ်ယဉ် မမုန်းချင်အောင် ပြုံးရွှင်စေတတ် အို....မောင်တော်မြတ်ဘုရား။ ဟာ၊ ယခုမှာပင် မပျော်ရွှင်အောင် တမင်ရှောင်လျက် တောတောင်သာခန်း မောင်တော်လှမ်း၍ မြန်းရက်လေခြင်း ဘုရား။

မမ၊ ကိန္နရီဘဝတုန်းက ချုန်းချုန်းချလျက် တမ်းတနှောင့်နှေး မောင့်အရေးကြောင့် တွေးကာတွေးကာ ငိုကြွေးရပါသော နှမတော်၏။ နရပုင်္ဂဝါ၊ လူ နတ် ကောင်းအောင် သောင်းအထောင်၏ ခေါင်းဆောင်ရှေ့သွား အို....မောင်တော်မြတ်ဘုရား။ ဟာ၊ တစ်ဖန်ယခု ငိုအောင်ပြုလျက် စုစုကိုရှောင် တောတောင်သာခန်း မောင်တော်လှမ်း၍ မြန်းရက်လေခြင်း ဘုရား။

မမ၊ အမရာမည် အခါဆီဝယ် သာကြည်ရွှင်ပျော် အရှင်ကျော်အောင် ထင်ပေါ်စေမှု ကူညီ၍ပြုခဲ့ရသော နှမတော်၏။ သုရူပရူပါ၊ ပန်းတော်အင်ကြင်း ပင်လုံးဝင်းမျှ ပွင့်လင်းယှက်ဝေ ကျက်သရေမင်္ဂလာ စုဝေးကာဖြင့် လွန်စွာရှုပျော် အို....မောင်တော်မြတ်ဘုရား။ ဟာ၊ သွေးတော်နုနု သားရွှေဥမျှ မရှုနိုင်အောင် တမင်ရှောင်လျက် တောတောင်သာခန်း မောင်တော်လှမ်း၍ မြန်းရက်လေခြင်း ဘုရား။

မမ၊ လေးအသချေ့ထက် ဟို့ဟိုဘက်က မပျက်နှစ်ကိုယ် မောင်တော့်ကိုပြု မောင်တော်ရှုလျက် ယခု ယသော် နှမတော်၏။ ဝရလက္ခဏာ၊ ယောက်ျားမြတ်၏ အမှတ်တံဆိပ်ဖြင့် ခပ်နှိပ်စုံလင် ဂုဏ်အင်ပြည့်မော် အို....မောင်တော်မြတ်ဘုရား။ ဟာ၊ တရားအသစ် ဘုရားဖြစ်မှ သားချစ်နှင့်အတူ နာယူမည်မှန်းဆလျက် တမ်းတကာတစ်ကိုယ်ရေဖြင့် ငိုကြွေး၍ ကျန်ရစ်ရချေပေါ့ဘုရား။

www.dhammaransi.com

အမှာ။ ။ကျမ်းရင်းက မဖွင့်သော်လည်း တမ်းတပုံ သရုပ်ပေါ်အောင် အမရာ, ကိန္နရီ, မဒ္ဒီဘ၀နှင့် ယသော်ဓရာ ဘ၀တို့ကို တန်ဆာဆင်လျက် အနက်ရေးထားသည်။

ထို့နောက် ယသော်ဓရာမိဖုရားသည် အလောင်းဘုရား ၀တ်စားနေထိုင်တော်မူပုံကို မေးလေရာ ညဥ့်စာမစား၊ ပန်းနံ့သာမဆင် ခမ်းနားသောအိပ်ရာတွင် မအိပ်ကြောင်းကို ကြားရသောကြောင့် အလောင်းဘုရားကို အတုလိုက်ပြီးလျှင် ညဥ့်စာအတွက် ပွဲတော်တည်မှု၊ ပန်းနံ့သာလိမ်းကျံမှု၊ ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော အိပ်ရာ၌နေရာ၌ စက်သော်ခေါ်မှု ဟူသော ၀ိကာလဘောဇန, နစ္စ ဂီတ, ဥစ္စာသယန မဟာသယန သိက္ခာပုဒ်တော်များကို စောင့်ထိန်းကာ ၂၉-နှစ် အရွယ်တော်မှာပင် ဥပုသ်သည်ကလေးဖြစ်၍ နေရစ်ရှာလေသတည်း။

*ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့်တော်မူခန်း

ဘုရားအလောင်းတော်သည် ရဟန်းပြုပြီးနောက် ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူစဉ် အာဠာရနှင့် ဥဒကရသေ့တို့ထံ ၀င်၍ တရားထူးကို စုံစမ်းတော်မူရာ လောကီချာန်လောက်ကိုသာ ထိုရသေ့တို့အထံမှ ရရှိသဖြင့် တင်းတိမ်အားရတော် မမူသေးသောကြောင့် ဥရုဝေဠတောသို့ကြွ၍ ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို ကျင့်တော်မူသည်။

---

* ဒုက္ကရ = ပြုကျင့်နိုင်ခဲသော အကျင့်ကို + စရိယာ = ပြုကျင့်ခြင်း၊ အခြားသူတို့ ပြုကျင့်နိုင်ခဲသောအကျင့်ကို ကျင့်တော်မူခြင်းသည် ''ဒုက္ကရစရိယာ''မည်၏၊ ''ဒုက္ခ စရိယာ'' ဟု ပြောကြသည်မှာ ကျမ်းဂန်လာ မဟုတ်ပါ။

အလောင်းတော်၏ ၆-နှစ်မျှ ခန္ဓာကိုယ်ကို အလွန်ပင်ပန်းစေလျက် ကျင့်တော်မူခြင်းသည် စင်စစ် လမ်းမှန်ကျသော အကျင့်မဟုတ်ပါ၊ ထိုစဉ်က ခန္ဓာကိုယ်ပင်ပန်းခံနိုင်သော (အတ္တကိလမထ) အကျင့်ဖြင့် အသားယူ၍ ဘုရားတစ်ဆူလုပ်နေကြသော ခေတ်ကြီးပေတည်း၊ အလောင်းတော်လည်း ဇောတိပါလဘ၀က ကဿပဘုရားရှင်အား ''ဗောဓိဉာဏ်နှင့်ဝေးပါသေးရဲ့''ဟု နှုတ်ကြွေးတော် ၀စီပြစ်ကြောင့် ထိုအတ္တကိလမထအကျင့်မှားကိုပင် ကျင့်မိတော်မူလေသည်၊ ''ဇောတိပါလ,ဖြစ်စဉ်ကလျှင်, ကဿပဘုန်းရှိ, စောမုနိကို, ဗောဓိဉာဏ်ရေး,အလွန်ဝေး-ဟု, နှုတ်ကြွေးတင်လစ်, ၀စီပြစ်ကြောင့်, ခြောက်နှစ်ဒုက္ကရ, ကျင့်လွဲရ၏''

www.dhammaransi.com

ကျင့်တော်မူပုံ အစီအစဉ်မှာ–ရှေးဦးစွာ "သေနာ" မည်သော နိဂုံးသို့ ဆွမ်းခံဝင်ကာ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးလျှင် မေတ္တာဘာဝနာကို ပွားများလျက် ထိုနေ့ကာလကို လွန်စေတော်မူသည်၊ ထို့နောက် ဆွမ်းအာဟာရကို သုံးဆောင်တော်မမူတော့ဘဲ အလိုအလျောက် ကြွေကျလာသော သစ်သီးကိုသာ ကောက်ယူ၍ ဘုဉ်းပေးတော်မူ၏၊ ထို့နောက် ထိုထို၌ သစ်ပင်အောက်လှည့်လည်ကောက်ယူ၍ စားရခြင်းကိုပင် အလုပ်ပျက်သည်ဟု အယူရှိသဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်နေရာ သစ်ပင်အောက်၌သာ ကြွေကျသော သစ်သီးများဖြင့် မျှတတော်မူလေသည်။

ထို့နောက် အစာအာဟာရ စားသောက်နေခြင်းကိုပင် အလုပ်ပျက်သည်ဟု ထင်တော်မူ၍ လုံးလုံး အစာမစားဖို့ရန် ကြံစည်သော်လည်း "အစာမစားဘဲ နေလျှင် နတ်သြဇာ သွင်းပေးမည်" ဟု နတ်တို့က လျှောက်ထားကြသဖြင့် နတ်သြဇာအသွင်းလည်း မခံလိုသောကြောင့် တစ်လက်ခုပ်လောက် ပဲရည်-ဆီးသီးကလေးကိုမျှ ဘုဉ်းပေးတော်မူလေသည်။

ထိုသို့ အာဟာရလည်းဆုတ်ယုတ်, တရားကိုလည်း အားထုတ်မှုကြောင့် အလောင်းဘုရား၏ ရွှေအဆင်းသို့ ဝါဝင်းပြည့်ဖြိုးသော ကိုယ်တော်သည် ညိုမဲခြောက်ကပ်၍ နေလေတော့၏၊ သွေးသားဟူ၍ မရှိတော့ဘဲ အရိုးနှင့် အရေသာ ကျန်လေတော့သည်၊ ထိုကဲ့သို့ ခြောက်ကပ်မှုကြောင့် ဝစ္စမဂ်(စအို) သည် အတွင်းသို့ တွန့်နေရကား ကျင်ကြီး စွန့်လိုသောအခါ မစွန့်နိုင်ဘဲ မှူးမိုက်၍ ထိုင်နေရာမှာပင် လဲရှာလေသည်။

ဤသို့သော နည်းများဖြင့် ၆-နှစ်ခန့်ကြာအောင် ဒုက္ကရစရိယာကျင့်တော်မူသော်လည်း တရားထူးကိုမရနိုင်သောကြောင့် အတိုင်းထက်အလွန် ခန္ဓာကိုယ်ကို အပင်ပန်းခံခြင်းသည် သမာဓိရဖို့ရန် နည်းလမ်းမဟုတ်သေးသဖြင့် နောက်တစ်ဖန် သေနာနိဂုံး၌ ဆွမ်းခံ၍ အာဟာရကို မှီဝဲပြန်ရာ မကြာခင် အားအင်တိုးပွား၍ ပင်ကိုက အရေအသားများ ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

မာရ်နတ်ကို အောင်မြင်တော်မူခန်း

ဘုရားအလောင်းတော်သည် ၂၉-နှစ်အရွယ်တွင် တောထွက်တော်မူ၍ ၆-နှစ်ပတ်လုံး ဒုက္ကရစရိယာကိုကျင့်တော်မူပြီးနောက် ၃၅-နှစ်အရွယ်တော်သို့

www.dhammaransi.com

ရောက်တော်မူရာ ကဆုန်လပြည့်နေ့ဝယ် သေနာနိဂုံးသူ သူဌေးကတော် ကလေး သုဇာတာ၏ *နို့ဃနာဆွမ်းကို ရွှေခွက်ပါ ခံယူတော်မူ၍ နေရဉ္စရာ မြစ်ကမ်း၌ ၄၉-လုတ်မျှ ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးလျှင်....“ယနေ့ဘုရားဖြစ်မည်မှန် လျှင် ဤရွှေခွက်သည် ရေညာသို့ ဆန်တက်စေသား”ဟု အဓိဋ္ဌာန်၍ မျှောလိုက် ရာ, ရွှေခွက်လည်း ဝမ်းဘဲအလား ရေညာသို့ ဆန်သွား၍ ကာဠနဂါးမင်း ဗိမာန်တွင်းသို့ သက်ဆင်းနစ်မြုပ်လျက် ရှေးဘုရားရှင်တို့ ရွှေခွက်အောက်၌ တည်လေသတဲ့။

ထို့နောက် ဘုရား အလောင်းသည် နေရဉ္စရာ မြစ်ကမ်းဝယ် အင်ကြင်း ဥယျာဉ်၌ နေ့အဖို့ သီတင်းသုံး၍ ညနေအချိန်တွင် ဗောဓိပင်သို့ ကြွတော် မူစဉ် လမ်းခရီးအကြား မြက်ရိတ်သမား ပုဏ္ဏားအထံမှ မြက်ရှစ်ဆုပ်ကို အလှူ ခံလျက် ဗောဓိညောင်ပင်အောက်သို့ ရောက်သောအခါ ထိုမြက်များကိုပင် *ခင်းတော်မူကာ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေတော်မူသည်။

ထိုကဲ့သို့ နေ့ကာလဝယ် စိမ်းစိုသော မြက်အခင်းပေါ်မှာ အေးမြသာယာ သော ဗောဓိညောင်ပင်ရိပ်၌ “ဘုရားမဖြစ်သမျှ ဤထက်ဝယ် တင်ပျဉ်ကို မဖျက်တော့အံ့”ဟုဓိဋ္ဌာန်၍နေထိုင်သောအခါသိကြားမင်းသည်“ဝိဇယုတ္တရ” မည်သော ခရုသင်းကြီးကိုမှုတ်လျက် အောင်သံပေးနေ၏၊ ပဉ္စသိခနတ်သား ကား “ဗေဠုဝ”မည်သောစောင်းကြီးကို တီးလျက်နေ၏၊သုယာမနတ်မင်းနှင့် သန္တုသိတ နတ်မင်းတို့ကမူ သားမြီးယပ်နှင့် ပတ္တာမြားယပ်များကို တငြိမ့်ငြိမ့် ခတ်၍နေ၏၊ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာမင်းမှာ ထီးဖြူတော်ကို ဆောင်းမိုးနေ၏၊ ကာဠ

---

* သုဇာတာသည် အပျိုဘဝတုန်းက “အမျိုးတူ သူဌေးသားနှင့်ရ၍သားဦးဖွား အောင် စောင်မလျှင် အရှင် နတ်မင်းအား နှစ်စဉ်ပူဇော်ပါမည်” ဟု ဝန်ခံခဲ့၍ သူတောင့်တတိုင်း အကျိုးရသောကြောင့် ညောင်ပင်စောင့်နတ်က မ,စသည်ဟုထင်မှ၍ နှစ်စဉ် ညောင်ပင်ကို ပူဇော်၏၊ ထိုနှစ်၌ ဘုရားအလောင်းနှင့် တွေ့၍ ညောင်ပင် စောင့်နတ်ဟုပင် မှတ်ထင်လျက် နို့ဃနာကို ရွှေခွက်ပါပူဇော်သွားလေသည်။

ဤနေရာ၌ “မြက်ရှစ်ဆုပ်ကို ဖြန့်ခင်းသောအခါ ၁၄-တောင် မြင့်သော ပလ္လင်တော်ပေါက်လာသည်ဟု လည်းကောင်း, ၁၄-တောင်ကျယ်ပြန့်သော ပလ္လင် တော် ဖြစ်နေသည်ဟု လည်းကောင်း” ဝါဒကွဲပြားလျက် ရှိသ၏၊ အမြင့်မဟုတ် အကျယ်ဖြစ်ကြောင်းကို သီလက္ခန်ဋီကာသစ် ဗြဟ္မဇာလသုတ်အဖွင့်၌ ဆုံးဖြတ်၏။

www.dhammaransi.com

နဂါးမင်း၏ ကိုယ်ရံတော် နဂါးပျိုမကလေးများက ဘုန်းတော်ဘွဲ့များကို သာယာစွာ ရွတ်ဆိုနေကြ၏၊ အခြားသော နတ် ပြဟ္မာ အပေါင်းတို့သည် ပန်းနံ့သာ အမျိုးမျိုးဖြင့် ပူဇော်ကာ ကောင်းချီးပေးကြလေသည်။

ထိုကဲ့သို့ အခြင်းအရာကို မာရ်နတ်မင်း မြင်လျှင်မြင်ချင်း နတ်ပြည်တက်၍ မိမိ စစ်သည်တပ်သားများကို စုရုံးလျက် မိမိကိုယ်တိုင်က လက်နက်အမျိုးမျိုး စွဲကိုင်သော လက်ရုံးတစ်ထောင် ဖန်ဆင်းပြီးလျှင် "ဂိရိမေခလာ"မည်သော ဆင်ပြောင်ကြီးကိုစီးနင်းကာ ဗောဓိပင်သို့ ရှေးရှုလာ၍ မိမိစစ်သည်များကို "တက်ကြလော့ လက်ရဖမ်းကြလော့" ဟု တိုက်တွန်း ဆော်သြလေသည်။ သို့သော် ဗောဓိပင်နားသို့ မကပ်ဝံ့ကြ၊ အဝေးကနေ၍သာ အမျိုးမျိုးသော လက်နက်များဖြင့် ပစ်ခတ်ကြလေသည်။

မာရ်နတ်၏ စစ်သည်များ တက်လာခါစကပင် ပြဟ္မာ သိကြား စသည်တို့လည်း ဝေးရာအရပ်မှ ရှောင်လွှဲ၍ အောင်ပွဲကို ကြည့်ရှုနေကြ၏၊ ဘုရားအလောင်းတော်မှာ တစ်ပါးတည်း ကျန်ရစ်တော်မူသော်လည်း အနည်းငယ်မျှ စိုးရွံ့တော်မမူဘဲ "သားသည်မိခင်သည် ရင်ခွင်ထဲမှာနေသော သားငယ်က ဆံပင်ကိုဆွဲ, မျက်နှာကိုကုပ်, ပါးကိုပုတ်လျက်, တလှုပ်လှုပ် နှိပ်စက်သော်လည်း မပြယ်နိုင်သော အချစ်မျိုးဖြင့် တိုး၍သာ ပွေ့ပိုက်သကဲ့သို့" ထို့အတူ မာရ်နတ်ကို မေတ္တာမကင်းဘဲ သနားသော ကြည့်ခြင်းဖြင့် ကြည့်တော်မူလျက် နှစ်သက်ဖွယ် စကားများကို တုံ့ပြန်ပြောဆိုတော် မူပြီးလျှင် "ဤပလ္လင်နေရာကိုရဖို့အတွက် မရေမတွက်နိုင်သော ကာလတုန်းက စွန့်လွှတ်ခဲ့ရသည်ကို ထားလိုက်ပါဦးတော့၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဝေဿန္တရာ ဘဝငယ် ကြင်ရာတော်မြောက်သား မဒ္ဒီမိဖုရားကို လှူတုန်းက ဤ မဟာပထဝီ မြေကြီးသည် ပွဲတင်ဟီးလျက် ရိုက်တီးဆော်ခတ် အသိအမှတ် ပြုခဲ့ဖူးလေပြီ"ဟု မိန့်တော်မူလျက် လက်တော်ဖြင့် မြေကို သုံးသပ်တော်မူသောအခါ ယန္တရားစက်ခလုတ်ကို ဖြုတ်လိုက်သည့်ပမာ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်လေသည်။ [ဤနေရာဝယ် လလိတဝိတ္ထာရသုတ္တန်က "မြေစောင့်နတ်သားသည် ကိုယ်တစ်ဝက်မျှ ဖော်ထွက်ပြ၍ သက်သေခံသည်" ဟု ဆို၏၊ ထိုအဆိုအတိုင်းပင် ဘုရားပရဝုဏ် အတွင်း၌ "ဝသုန္ဓြေအရုပ်" လုပ်ထားကြလေသည်။]

www.dhammaransi.com

မဟာပထဝီမြေကြီး၏ တုန်လှုပ်သံမှာ ပွဲတင်ထပ်မျှ တောသံ တောင်သံတို့ ပြင်းစွာ ဆူညံသည့်အပြင် ကောင်းကင်တစ်ပြင်လုံးလည်း တဂျုံးဂျုံး ထစ်ကြိုး လျက် မိုးကြိုးများ ကျရောက်လေ၏၊ ထိုသို့တစ်ပြိုင်နက် အကြီးအကျယ် ကြောက်မက်ဖွယ်များ ဖြစ်ပေါ်သောအခါ "ဂိရိမေခလာ" ဆင်ပြောင် ကြီးသော်မှ မကြည့်ရှုအားတော့ဘဲ လက်ရုံးပေါင်းတစ်ထောင်ကို ဖယ်ရှား၍ မာရ်နတ်ကြီး ထွက်ပြေးလေရာ နောက်လိုက် နောက်ပါ စစ်သည်တော်များ အားလုံးလည်း အစုအရုံး ပျက်ပြား၍ ဝသဝတ္တီနတ်ပြည်သို့ တက်ပြေးကြ သော်လည်း သိကြား ဗြဟ္မာတို့၏ အောင်သံဖြင့် ဆူညံသွားလေသတည်း။

ဘုရား ဖြစ်တော်မူခန်း

အလောင်းဘုရားသည် "ဒေဝပုတ္တမာရ်"ဟု ခေါ်အပ်သော မာရ်နတ်၏ ရန်ကို နေမဝင်မီ အောင်မြင်တော်မူ၍ တရားတော်ကို အားထုတ်တော်မူရာ ညဉ့်ဦးယံအချိန်၌ ရှေးဖြစ်ဟောင်းကို အောက်မေ့နိုင်သော ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိဉာဏ်ကို ရတော်မူ၏၊ ထို့နောက် သန်းခေါင်ယံအချိန်ဝယ် တစ်လောက လုံး၌ရှိသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို မျက်ဝါးထင်ထင် သိမြင်နိုင်သော ဒိဗ္ဗ စက္ခုဉာဏ်ကို ရတော်မူ၏၊ ထို့နောက် အတွင်းသန္တာန်က တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာမာရ် သူပုန်ရန်ကို အနည်းငယ်မျှ မကျန်ရအောင် ဖြိုဖျက်နိုင်ဖို့ရာ သဒ္ဓါ ပညာ ဝီရိယ သမာဓိ သတိ ဟူသော တရား ၅-ဦးကို ဗိုလ်မှူးတင်၍ မဂ်လေးပါးတည်းဟူသော စက်အမြောက်များကိုအသုံးပြုလျက် ဖြိုဖျက်တော် မူလေရာ၊ အရုဏ်တက်မည့်ဆဲဆဲ အချိန်မှာ ကိလေသာအလုံး ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်း သဖြင့် သုံးလောကခပင်း အမင်းမင်းတို့၏ ဝပ်စင်းပူဇော်ရာ သဗ္ဗညုတာ ဉာဏ်ပညာ တည်းဟူသော ထီးဖြူတော်ကို စိုက်ထူဆောင်နှဲ၍ အောင်ပွဲယင် တော်မူသတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးနောက် နတ် ဗြဟ္မာတို့ ပူဇော်ရာတွင် "အချို့က မြေပြင်ကို ကောင်းစွာရှင်းလင်း၍ နံ့သာရေဖြင့် သွန်းဖျန်းလျက် ပန်းများဖြင့် ပူဇော်ကြသည်၊ အချို့က ဗောဓိပင်နှင့်တကွ ဘုရားရှင်ကို ရေသပ္ပာယ်ကြ၍ ဘုရားရှင်မှ ကျလာသောရေဖြင့် မိမိတို့ကိုယ်ကို သုတ်လိမ်းကြ

www.dhammaransi.com

သည်''ဟု လလိတဝိတ္ထာရက ဆို၏၊ ထိုအဆိုကို လိုက်၍ ယခုအခါ သကြန်တွင်း၌ ရေသပ္ပာယ်ကြခြင်း, ကဆုန်ညောင်ရေသွန်းခြင်းကို ပြုကြဟန်တူသည်။

ဥုံ နမော တေ ဝိဇေတို မေ၊ ဇယတော ဒဒတော ဇယံ။
နဋ္ဌထမ္ဘံ သဗ္ဗသန္တံ၊ ကရ မေ ဇယမင်္ဂလံ။

ဥုံ၊ အန္တရာယ်ကင်း,ရန်စွယ်ရှင်း၍,ကောင်းခြင်းစဉ်ကာ,မယှဉ်သာအောင်, မင်္ဂလာကြီး,ဖြစ်ပါစေသတည်း။ နဋ္ဌထမ္ဘံ၊ ထောက်ပံ့မည့်လူ, ကူညီမည့်နတ်, ရံပတ်ဝဲယာ, ပြဟ္မာလည်း မရှိပါဘဲ။ သဗ္ဗသန္တံ၊ ကိုယ်နေရှိန်မပျက်, တသိရ်ထွက်ဖို့, ငြိမ်သက်ဖွေးဖြူ, အေးအေးလူသာလျှင်။ ဇယတော၊ ပါရမီစက်ဟုန်, လက်နက် စုံဖြင့်, ချက်ကုန်မလွဲ, ပွဲတိုင်း မရှောင်, နွဲတိုင်းပင် အောင်တော်မူပေထသော။ ဇယံ ဒဒတော၊ အောင်ရာစည်းကမ်း,အောင်နည်းလမ်း၌,မှိုင်ငြမ်းမလစ်,အသစ်အဆန်းတစ်ဂဏန်းက,မှန်းဆ၍မျှော်ပန်းရအောင်လည်း,လမ်းပြပေးသနားတော် မူပေထသော။ တေ တဝ၊ မကိုဋ်ရောင်လျှံ သျှောင်ပျံမှာ, အောင်လံ စွင့်စွင့်, လွင့်တလူလူ, အောင်တော်မူ မြတ်ဘုရားအား။ မေ၊ မအောင်သေးခင်, အောင်ကြွေးတင်၍, အောင်မြင်ရန်မျှော်, တပည့်တော်၏။ ဝိဇေတုံ၊ မရှောင်ခပင်း, အခေါင်နင်း၍, အောင်ခြင်းကြီး အောင်ပါရခြင်းအကျိုးငှာ။ နမော၊ အောင်ခဲ့သည့် တန်ခိုးဂုဏ်ကို,အမျိုးစုံမှန်းဆ၍, တမ်းတရှိခိုးပါ၏ ဘုရား။ မေ၊ မအောင်သေးခင်, အောင်ကြွေးတင်၍, အောင်မြင်ရန်မျှော်, တပည့်တော်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ရန်အတိတ်, အောင်နိမိတ်ဖြင့်, အောင်ဘိသိက်သွင်း, အောင်ဟိတ်ကျင်း၍, အောင်ခြင်းဆင်ကာ, မင်္ဂလာကို။ ကရ၊ သပြေအနု, ငွေခရုဖြင့်, ဇေယတုပံ့,မေရုတုန်အောင်, အဖုံဖုံအမှုအေးဖို့, ပြုပေးတော်မူပါ....အောင်တော်မူ အရှင်မြတ်ဘုရား။

အမှာ။ ။ပါဠိရော အနက်ပါ ဤဂါထာကို ကောင်းစွာ နှုတ်တက်အရ ကျက်၍ ဘုရားရှင်၏ အောင်မြင်တော် မူပုံကို အာရုံ ပြုကာ အိပ်ရာဝင် အိပ်ရာထ ရွတ်ဆိုကြပါလေ။

ဘုရားအဖြစ်တော်စဉ် ပြီး၏။

www.dhammaransi.com

ကျမ်းပြီး နိဂုံး

ယခုအခါ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဟူသမျှတို့ မသိလျှင် မတော်၊ သိမှသာ လျော်မည်ဖြစ်သော ဘာသာရေးနှင့် ဆိုင်ရာတို့ကို လုံလောက်စွာ စီစဉ်ပြီး ပေပြီ၊ ဤကျမ်း၏ ညွှန်ပြချက်များကို လိုက်နာမှု မလိုက်နာမှုမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်၏၊ အို....ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အပေါင်းတို့.... "ငါတို့ လေးမြတ် ကိုးကွယ်အပ်သော ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား" ဟူသည် ဘာသာခြား ဘုရားကဲ့သို့ "အရေးပေါ်မှ ကိုယ်တော်တိုင် ကယ်ဆယ်မည်"ဟု တာဝန်ခံ ထားသော ဘုရားမဟုတ်၊ စောစောစီးစီးက ကိုယ်စီကိုယ်င ကျင့်ကြဖို့ရန် လမ်းမှန်ကမ်းမှန် ညွှန်ပြတော်မူသောဘုရား ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ညွှန်ပြတော်မူသဖြင့် အားရသင့်သော အချက်ကို အမြွက်မျှ ပြဦးအံ့။

သမုဒ္ဒဝါဏိဇ ဇာတ်

ရှေးတုန်းက ကုန်သည် တစ်ထောင်ကို ခေါင်းဆောင် နှစ်ယောက် ခွဲ၍ ငါးရာစီအုပ်ချုပ်ပြီးလျှင် သမုဒ္ဒရာအလယ် ကျွန်းငယ်တစ်ခုကိုတွေ့၍ ပျော်မွေ့စွာ နေထိုင်စဉ် အတော်ကြာလျှင် ကျွန်းပေါ်မှာ အညစ် အကြေးတွေ ပုံ့ပွန်လျက် မသန့်မရှင်း နေထိုင်ကြခြင်းကြောင့် ကျွန်းစောင့်နတ်တို့ အမျက် ထွက်သဖြင့် စည်းဝေးတိုင်ပင်သောအခါ ပင်လယ်ရေကို လွှမ်းမိုးစေပြီးလျှင် တစ်ကျွန်းလုံး ဆေးကြောလျက် လူတွေကို မျောပစ်ဖို့ရန် ဆုံးဖြတ်ကြ လေသည်။

ထိုနောက် တရားစောင့်သော ဓမ္မနတ်သားက မြောက်ဘက် ကောင်း ကင်မှ ကိုယ်ထင်ပြ၍ "နောက် ၁၅-ရက်လောက်ကြာလျှင် ပင်လယ်ရေလွှမ်း သဖြင့် နှစ်မွန်း မျောပါကုန်လိမ့်မည်၊ စောစောက တင်ကြိုလျက် လှေများကို အဆင်သင့် ပြင်ထားကြကုန်လော့" ဟု ပြောဆို၍ ကွယ်လွန်သွားပြီးနောက် လူအများလည်း ညှိုးငယ်စွာ ကျန်ရစ်ကြလေသည်။

www.dhammaransi.com

ထို့နောက် အစမ္မနတ်သားက တောင်အရပ်မှ ကိုယ်ထင်ပြ၍ "ယခင်နတ်သားပြောသွားတဲ့စကားဟာ မဟုတ်ဘူး၊ အသင်တို့ ပျော်ပျော်ပါးပါး နေမြဲတိုင်းသာ နေကြပါ" ဟု ပြောပြီးနောက် ကွယ်ပျောက်သွားလေသော် ခေါင်းဆောင်လူကြီး ၂-ယောက်တွင် တစ်ယောက်က "ပဌမ နတ်သားသည် ငါတို့ကို သက်သက် လာ၍ ခြောက်လှန့်ခြင်းဖြစ်သည်၊ သင်တို့ ပျော်ပျော်ပါးပါးသာ နေကြ"ဟု ပြောဆိုလျက် ၊ မည်သည့် ကိစ္စကိုမျှ မဆောင်ရွက်ဘဲ နောက်လိုက် ငါးရာနှင့်အတူ နေမြဲတိုင်း နေလေသည်။

ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ကမူ မိမိနောက်လိုက်များကို ပြောဆိုသည်မှာ "အမောင်တို့....လှေများ တက်များကို အဆင်သင့် ရှာထားကြစို့ရဲ့, ဒုတိယနတ်သား၏စကားက မှန်လျှင်လည်း လှေ တက်များကို ရှာရသည့်အတွက် ငါတို့မှာ တာဝန်မတက်လှပါ၊ အလိုရှိသောအခါ အသုံးချစရာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ ပဌမနတ်သား၏ စကားမှန်လျှင် ပြင်ဆင်ထားသော လှေ, တက်များဖြင့် အဆင်သင့် ထွက်သွားကြရလိမ့်မည်"။

ဤသို့ ပြောဆိုပြီးလျှင် လပြည့်နေ့အချိန်ဝယ် ခါတိုင်းထက်ပိုမို၍ ရေတက်လာကတည်းက အသင့်ရှာထားသော လှေပေါ်သို့တက်ကြပြီးလျှင် ရေလွှမ်း၍ အလာတွင် လွတ်ရာကို ထွက်သွားကြလေသည်၊ အခြား ခေါင်းဆောင်နှင့် နောက်လိုက် ငါးရာတို့ကား ရေပို၍တက်အလာတွင် မျက်လုံးများပြူးကာ ကိုးကွယ်ရာမရဘဲ သမုဒ္ဒရာထဲသို့ မျောရှာကြလေသည်။

ဤဇာတ်တော်၌ ဓမ္မနတ်သား၏ လမ်းမှန်ကို ညွှန်ပြမှုအတွက် မည်မျှအသက် ချမ်းသာခွင့်ရ၍, အဓမ္မနတ်သား၏ လမ်းမှားညွှန်ပြမှုအတွက် မည်မျှအသက်ဆုံး ရှုံးရပုံကို စဉ်းစားပြီးလျှင်, ဘာသာခြားတို့ ဘုရားက "ကယ်တင်မည်"ဟု ဝန်ခံရာ, ဝန်ခံသည့်အတိုင်း ကယ်တင်မည် မှန်ပါလျှင် တော်တန်ဖို့ရှိပါသေး၏၊ အချက်ကျမှ မကယ်တင်နိုင်လျှင် အားလုံးပင် ခက်ရှာကြတော့မည်။

ငါတို့ဘုရားကား"ကယ်တင်မည်"ဟု ဝန်မခံပေ၊ကိုယ်တိုင်ကျင့်လျှင် ရနိုင်သော အကျိုးများကို အဆင့်ဆင့် ညွှန်ပြတော်မူ၏၊ လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာတို့အပြင် နိဗ္ဗာန်ကိုပင် လိုချင်သော ဆုထူးဖြင့် ရနိုင်သော

www.dhammaransi.com

လမ်းစဉ်ကိုညွှန်ပြတော်မူသည်၊ အပါယ်လေးပါးသွားရမည့် လမ်းဆိုးများကို လည်း မသွားမိအောင် ညွှန်ပြတော်မူ၏၊ ကယ်တင်မည်ဟု ဝန်ခံထားအပ် သော ဘုရားက ကယ်တင်နိုင်တယ်ဘဲ ဆိုဦးတော့, သူနှင့် အလားတူဖြစ်အောင် ဘယ်တော့မှ မကယ်,သူ့ အောက်ရောက်ရုံသာကယ်တင်မည်၊ ငါတို့ဘုရားကား တကယ်ကျင့်နိုင်လျှင် ကိုယ်တော်နှင့်အလားတူ ဘုရားတစ်ဆူ ဖြစ်အောင်ပင် ညွှန်ပြတော်မူ၏၊ ထိုမျှလောက် အဆိုးအကောင်းကို အကျိုးအကြောင်းစုံစွာ ဖြင့် ပြန်ညွှန်ပြတော် မူခြင်းထက် သာလွန် လုံလောက်သော အချက် ရှိဦး မည်လော။

ခုကာလ၌ သေမည့်ဘေးမှ တစ်ခါလောက် ကယ်ဆယ်ဖူးလျှင်"အင်မတန် အသက်သခင် ကျေးဇူးရှင်ကြီးပေ"ဟု ပြောဆိုကာ လွန်စွာအားထားကြ, မြတ်နိုးကြ, အသက်ကိုပင် အပ်နိုင်ကြ၏၊ ဘုရားရှင်ကား တစ်သက် တစ်ဘဝ လောက်ကိုသာ ကယ်ဆယ်သည်မဟုတ်သေး၊ ဘဝပေါင်းများစွာ တစ်သံသရာ လုံး ကယ်မ၍ နိဗ္ဗာန်ရသည့် ဘဝတိုင်အောင် စောင့်ရှောက်ရာ ကျသဖြင့် အသက်ပေါင်းများစွာ၏ ကျေးဇူးရှင်ကြီးပေတည်း။

ဤနေရာ၌"ကယ်တင်မည်"ဟူသောစကားနှင့် "ကိုယ်တိုင်ကျင့်"ဟူသော စကားနှစ်ရပ်ကို လေးနက်စွာ စဉ်းစားပြန်လျှင် "ကယ်တင်မည်" ဆိုသော စကားက အမွေနတ်သား၏ "အေးအေးနေကြ" ဟူသော စကားမျိုးဖြစ်၍ "ကိုယ်တိုင်ကျင့်"ဟူသော စကားက ဓမ္မနတ်သား၏ စကားမျိုးဖြစ်၏၊ ကိုယ် တိုင်ကျင့်ခြင်းသည် လှေ တက်များကို အဆင်သင့် ရှာထားခြင်းနှင့် တူ၏၊ ထိုကဲ့သို့ ကိုယ်တိုင်ကျင့်ရသည့်အတွက် တာဝန်လည်း မတက်လှပါ။

လှေတက်များကိုရှာရကြသကဲ့သို့,မကောင်းမှုတို့မှရှောင်ရ,ကောင်းမှုတို့ကို ပြုကျင့်နေရသောကြောင့် အနည်းငယ်တာဝန်တက်သည်မှာ မှန်ပါ၏၊သို့သော် ထိုတာဝန်တက်သည်ကား ဤဘဝအတွက် လူကောင်း သူကောင်းဖြစ်ဖို့ အချက်သာဖြစ်၍ အချည်းအနှီးအကျိုးမဲ့မဖြစ်ဘဲ ကောင်းကျိုးရဖို့အကြောင်း သာ ဖြစ်ပါပေသည်၊ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်ကျ ဤကျမ်း၏ ညွှန်ပြချက်ကို ဦးထိပ်ရွက် ပန်ဆင်ကာ မိမိလိုရာ ဆုထူးဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကူးလိုလျှင် ကယ်တင်မည့်သူကို အားမကိုးဘဲ အဖိုးတန် ပါရမီတရား သဘော် လှေတက်

www.dhammaransi.com

များကိုသာ သားနားသည်ထက် သားနားအောင် အပြီးအစီး တည်ထောင်ထားနှင့်ကြစေ-လို့။

နိဂုံးချုပ် လင်္ကာ

ကျမ်းပြီးမှတ်ထုံး၊ ကမှတ်ဖုံး၍၊ နိဂုံးအရာ၊ အကျဉ်းမှာပိမ့်။ မြန်မာတို့ဆွေ၊ မွန်တို့တွေကား၊ တို့မြေဌာနီ၊ နေပါပြီလည်း၊ မဆီမဆိုင်၊ မသိနိုင်ဘဲ၊ ဤတိုင်အောက်ကျ၊ ဖြစ်ကုန်ရ၍၊ ဒေသ ဘာသာ၊ ဿသနာလည်း၊ အာဏာ တန်ခိုး၊ ညှိုးကြီး ညှိုးခဲ့။

လူမျိုး ကွယ်ပျောက်၊ အပါယ်ရောက်ဖို့၊ အနောက် တိုင်းသား၊ ဘာသာများကာ၊ ထိပါး ထို၍၊ လွှမ်းမိုးပြီမို့၊ 'ကိုယ်စီဆောင်စွမ်း၊ တာဝန်လမ်းကို၊ ထမ်းမ သင့်မည်၊ ထင်မိသည်ကြောင့်၊ တိုင်းပြည်အတွက်၊ ဘာသာဘက်က၊ ရာသက်ပန်မှု၊ ကောင်းအောင်ပြုဖို့၊ ဂရုတစိုက်၊ ရေးသားလိုက်၏။

သိထိုက် သိရာ၊ သိပြီးခါဝယ်၊ စဉ်လာထင်မြင်၊ ပြင်ကာ ဆင်၍၊ စည်ပင်သာယာ၊ သာသနာနှင့်၊ ဘာသာအမျိုး၊ တိုးကြီးတိုးဖို့၊ ကိုယ်ကျိုးလည်းအောင်၊ သူ့ကျိုးဆောင်လျက်၊ နောက်နောင်ဂတိ၊ ကောင်းစေဘိလော့။

မရှိ မခက်၊ မသိ ခက်မို့၊ သိချက်ဖွယ်ဖွယ်၊ ဖွင့် သွယ်သွယ်ကို၊ ဘယ်ဝယ် မလပ်၊ စဉ်တိုင်းလှပ်၍၊ လက်ထပ်ပြီးစ၊ ဇနီးလှသို့၊ ကျနစေ့ငု၊ တွေ့တိုင်း ရှုက၊ သိမှုကုန်စင်၊ ခန်းတိုင်းမြင်မည်၊ ဤတွင်မှာတမ်း နိဂုံးတည်း။

ရတနာ့ဂုဏ်ရည် ပြီးပြီ။

www.dhammaransi.com

လက္ခဏာတော်ကြီး ဘုရားရှိခိုး

နိဒါန်း

လက္ခဏ။ ။"လက္ခဏ"ဟူသော ပါဠိစကားသည် မြန်မာလို "အမှတ်အသား" ဟု အဓိပ္ပာယ် ထွက်၏၊ ထိုအမှတ်အသားသည် ဗေဒင်ကျမ်းနှင့်ဆိုင်၏၊ မျက်လုံး၊ မျက်ခုံး၊ လက်၊ ခြေ စသော ကိုယ်ခန္ဓာ အစိတ်အပိုင်းနှင့် တစ်ကိုယ်လုံး ပုံသဏ္ဌာန်တို့ဝယ် ရှေးကံအားလျော်စွာ ကောင်းမကောင်း အမှတ်အသားများ ပါရှိ၏၊ ထိုအမှတ်အသားကို ကြည့်၍ ဝေဒသိမြင် ဗေဒင် ပညာရှိတို့သည် ယောကျ်ားမြတ် ယောကျ်ားယုတ်-မိန်းမမြတ် မိန်းမယုတ် ဟု အတပ် ဟောနိုင်ကြကုန်၏။ [ယခုအခါ လက် ခြေ ကိုသာကြည့်၍ ဟောခြင်းမှာ မပြည့်စုံသေးပါ။]

ဗုဒ္ဓလက္ခဏာ။ ။ဝေဒကျမ်းတို့၌ ဗုဒ္ဓဖြစ်ထိုက်သော (သို့မဟုတ် စကြာမင်း ဖြစ်ထိုက်သော) ယောကျ်ားမြတ်၏ လက္ခဏာများကို ဖော်ပြထား၏၊ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို ဖူးမြင်ရသော သေလမည်သော ဝေဒ ပညာရှိသည် ဗုဒ္ဓကို မြင်သောအခါ "စကြာမင်းဖြစ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ပါတကား၊ စကြာမင်း လုပ်တော်မူပါ" ဟု လျှောက်ထားလေသည်။

သပ္ပာယ်ခြင်း၏ အကြောင်း။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သပ္ပာယ်တော်မူခြင်းသည် ယခုပြအပ်လတ္တံ့သော လက္ခဏာတော်ကြီး-လက္ခဏာတော်ငယ် များကြောင့်သာ ဖြစ်ရကား ထိုလက္ခဏာတော်များ အကြောင်းအရာတို့ကို ကောင်းကောင်းသိလေ၊ "ငါတို့ဘုရား"ဟု အားရပါးရ ကိုးကွယ်၍ ကောင်းလေ ဖြစ်ရုံသာမက၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ကြိုးပမ်းသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ် အတွက်လည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို အာရုံပြု၍ အလွန် ထင်လွယ်သောကြောင့် ယောကျ်ားမြတ်၏ ၃၂-ပါးသော အထိမ်းအမှတ် လက္ခဏာတော်များကို ဘုရားရှိခိုးအဖြစ်ဖြင့် ရှေးဆရာတို့ ရေးသားတော် မူခဲ့ကြပါသည်။

www.dhammaransi.com

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာ။ ။ထိုလက္ခဏာတော်ကြီး ဘုရားရှိခိုးကို ရွတ်ဆို၍ ဘုရားရှိခိုးသောအခါ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ထူးခြားသော လက္ခဏာတော်ကို စိတ်ထဲ၌ အလွန်ထင်မြင်လာပါလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ ထင်မြင်လာသော အာရုံကို အာရုံပြုနေခြင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သိရီဘုန်းတော်ကို အာရုံပြုခြင်းဖြစ်သောကြောင့် အလွန် လွယ်ကူစွာဖြင့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကို ပွားများရလည်းရောက်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ဤလက္ခဏာတော်ကြီး ဘုရားရှိခိုးကို နှုတ်တက်ရအောင် မကျက်နိုင်သေးလျှင် စာအုပ်ကိုကြည့်၍ ရွတ်ဆိုရှိခိုးကြပါလေ။

မှီရာကျမ်းဂန်။ ။ရှေးဆရာတော်များသည် ဤ လက္ခဏာတော်ကြီး ဘုရားရှိခိုးကို ရေးသားခဲ့ရာ၌ သုတ်မဟာဝဂ္ဂ မဟာပဒါနသုတ် ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာတို့ကိုလည်းကောင်း, သုတ်ပါထေယျ လက္ခဏသုတ် ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာတို့ကိုလည်းကောင်း အမှီပြုခဲ့ရပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ဤဘုရားရှိခိုးသည် အလွန်အခြေခံကောင်းရကား မိမိငယ်စဉ်က သင်ခဲ့ရသည်ကို ကျေးဇူးဆပ်သောအားဖြင့် အကူးအပြောင်းများ၍ မှားနေသော အချို့ကိုပြင်ဆင်၍လည်းကောင်း၊ ဘုရားရှိခိုးမူရင်းကို အဓိပ္ပာယ်ပေါ်လွင်အောင် တန်ဆာဆင်၍လည်းကောင်း စီစဉ်ထားသဖြင့် သူတော်ကောင်းများကို အားရ နှစ်သက်စေပါလိမ့်မည်။

လက္ခဏာတော်ကြီး ဘုရားရှိခိုး

သုပ္ပတိဋ္ဌိတ ပါဒတာ လက္ခဏာတော်

၁။ ပုဗ္ဗေ ပုညေသု သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမာဒါနေန ဒဠှတော။
သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ စ၊ အက္ခမ္ဘိယော စ တံ နမေ။

ယော သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပုဗ္ဗေ၊ ဘဝများစွာ, ရှေးရှေးအခါ၌။ ပုညေသု၊ ဒါနသီလ, စသည် ပေါင်းစု, ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌။ ဒဠှတော၊ မတွန့်ဆုတ်ဘဲ, ခိုင်မြဲသော အားဖြင့်။ သမာဒါနေန၊ အားရရွှင်ပျော် ဆောက်တည်တော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတ ပါဒေါ စ၊ ခြေတော်ချရာ, ရပ်တိုင်းမှာဝယ်, ကောင်းစွာအညီ, တည်သော ခြေတော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ အက္ခမ္ဘိယော စ၊ ရလတ္တံ့, ရပြီး, ကျီးသီးသီးဝယ်, ဘယ်ရန်သူမျှ,

www.dhammaransi.com

ခွါ၍ မချနိုင်သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက်, အကျိုးဆိုက်၍, သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ်, ဖြစ်ထွန်းတော်မူ၏။ တံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သုပ္ပတိဋ္ဌိတ, ပါဒတာ ခေါ်, လက္ခဏာတော်ကြီးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော် (တပည့်တော်မ) သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး, လက်စုံမိုး၍, ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် အလောင်းအလျာ ဖြစ်ခဲ့သော ဘဝများစွာတို့၌ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ကိစ္စစုကို ပြုလုပ်ရာဝယ် လွန်စွာ ခိုင်မြဲတော်မူ၏၊ မိမိပြုနေသော ကောင်းမှုကို အခြားသူတို့က နောက်ဆုတ်အောင် ပြောကြသော်လည်း မည်သည့်အခါမျှ တွန့်ဆုတ်ခြင်းမရှိချေ၊ ဤသို့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ကိစ္စစု၌ နောက်မဆုတ်ဘဲ ခိုင်မြဲတော် မူခြင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရှေးရှေး အကြောင်း ကောင်းမှုတော်တစ်ပါး ဖြစ်ပါသည်။

အကျိုးလက္ခဏာတော်။ ။ထိုကဲ့သို့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ကိစ္စစု၌ ခိုင်မြဲစွာ ဆောက်တည်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဘုရားဖြစ်တော်မူမည့် နောက်ဆုံးဘဝ၌ ခြေတော်၏ ခိုင်မြဲစွာတည်ခြင်းတည်းဟူသော (သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာ လက္ခဏာတော်) အကျိုးကို ရတော်မူသည်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်သည် မည်သည့်အရပ်၌မဆို နင်းတော်မူသောအခါ ဖနောင့်တော်ဘက်ကလည်း အလျင်းကျ၊ ခြေဖျားတော်ဘက်ကလည်း အလျင်မကျ၊ ခြေဖဝါးတစ်ပြင်လုံး တစ်ပြိုင်နက်ကျ၍ တည်ရာအရပ်၌ ဖဝါးတော် တစ်ပြင်လုံး ထိတော်မူ၏၊ ယခုလူများ၏ ခြေဖဝါးကဲ့သို့ အလယ်၌ ဟာ၍ ဟိုက်၍ မနေ။ [သုပ္ပတိဋ္ဌိတ၊ ကောင်းစွာတည်သော။ ပါဒတာ၊ ခြေတော်ရှိခြင်း။]

လက္ခဏာတော်၏ အကျိုးဆက်။ ။ပြအပ်ပြီးသော လက္ခဏာတော်သည် ရှေးကံအတွက် ရအပ်သော အကျိုးရင်းတည်း၊ ထိုလက္ခဏာတော်ကို ရတော်မူခြင်း၏ အကျိုးဆက်မှာ အကျိုးပေးဖို့ရန် ရှေးရှုနေသော အကျိုးကို မာရ်နတ် တိတ္ထိ ဆရာကြီးစသော မည်သည့်ရန်သူမျှ မတားမြစ်နိုင်ခြင်း, ပေးအပ်ပြီးသော အကျိုးကိုလည်း မည်သည့်ရန်သူမျှ ဖယ်၍ ခွာ၍ မချနိုင်ခြင်းတည်း။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့ အကြောင်း ကုသိုလ်ကောင်းမှု, အကျိုးလက္ခဏာတော် လက္ခဏာတော်၏အကျိုးဆက်, ဤသုံးချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာ လက္ခဏာတော်ကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကို ပွားများကြပြီးလျှင် မိမိတို့လည်း ကုသိုလ်ကောင်းမှု ကိစ္စစုဝယ် ပြုဖို့ရန် အခွင့်ရောက်လာလျှင် နောက်မဆုတ်ဘဲ ခိုင်မြဲအောင် ကြိုးစားကြပါလေ။

www.dhammaransi.com

စက္ကင်္ကိတပါဒတာ လက္ခဏာတော်

၂။ သပရိဝါရက ဒါနေန၊ တထာဂတော ပုရေဘဝေ။

စက္ကင်္ကိတပါဒေါ စ၊ ပရိဝါရော စ တံ နမေ။

ယော တထာဂတော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုရေဘဝေ၊ ဘဝများစွာ, ရှေးရှေးအခါ၌။ သပရိဝါရကဒါနေန၊ ဆိုင်ရာမချန်, အခြံအရံနှင့်တကွ ပြုအပ်ခဲ့သော အလှူဒါနကြောင့်။ စက္ကေန၊ တစ်ရာ့ရှစ်ကွက်, ခြေတော်စက်ဖြင့်။ အင်္ကိတပါဒေါ စ၊ အမှတ် တံဆိပ်, ခပ်နှိပ် အပ်သော ခြေတော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ ပရိဝါရော စ၊ ပြဟ္မာ လူ နတ်, ပရိသတ်တို့ မပြတ်မှန်မှန် အခြံအရံရှိသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက်, အကျိုးဆိုက်၍, သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ် ဖြစ်ထွန်းတော်မူ၏။ တံ တထာဂတံ၊ စက္ကင်္ကိတ, ပါဒ-တာခေါ်, လက္ခဏာတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော် (တပည့်တော်မ) သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး, လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

အကြောင်း ကုသိုလ်ကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကမ္ဘာများစွာဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာသော ဘဝတို့ဝယ် အလှူဒါနပြုသောအခါ မူလဒါန၏ အခြံအရံ အဖြစ်ဖြင့် ဆိုင်ရာပစ္စည်းကိုပါ ထည့်၍ လှူလေ့ရှိတော်မူ၏။ ဥပမာ-သင်္ကန်းလှူသောအခါ အခြံအရံ အဖြစ်ဖြင့် ဆွမ်းကိုထည့်၍လှူခြင်း, ကျောင်းလှူသောအခါ ကျောင်းအသုံးအဆောင်ကိုပါ ထည့်လှူခြင်းတည်း။

အကျိုးလက္ခဏာတော်။ ။ထိုကဲ့သို့ အခြံအရံနှင့်တကွ ပေးလှူလေ့ရှိခြင်းကြောင့် ဘုရား ဖြစ်တော်မူမည့် နောက်ဆုံး ဘဝ၌ ခြေဖဝါးတော် အပြင်ဝယ် ခြေတော်၏ အခြံအရံအဖြစ်ဖြင့် စက်လက္ခဏာတော်များ ပေါ်ထင်၍ လာခြင်းတည်း ဟူသော အကျိုးကို ရတော်မူသည်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေဖဝါးတော်အပြင်၌ စက်ဝိုင်းပုံသဏ္ဌာန်ပါသော အရပ်ဝယ် အချိုးမျိုးသော အရုပ်များ ပေါ်လွင်ထင်ရှားနေသည်ကို စက္ကလက္ခဏ (စက်လက္ခဏာ) ခေါ်၏၊ ထိုစက်လက္ခဏာသည် လူအများ၏ ခြေဖဝါး၌ မပါဘဲ ဘုရားအလောင်း စကြာမင်းလောင်းတို့၌သာ ပါနိုင်သော ထူးခြားသော လက္ခဏာတော်တည်း။ [စက္ကေန = စက် လက္ခဏာဖြင့် + အင်္ကိတပါဒတာ-အမှတ်တံဆိပ် ခပ်နှိပ်အပ်သော ခြေတော်ရှိခြင်း။]

www.dhammaransi.com

လက္ခဏာတော်၏ အကျိုးဆက်။ ။ဤ ပြအပ်ပြီးသော လက္ခဏာတော်သည် ရှေးကံအတွက် ရအပ်သော အကျိုးရင်းတည်း၊ ထိုလက္ခဏာတော်ကို ရတော်မူခြင်း၏ အကျိုးဆက်မှာ လူ့အဖြစ်၌ များစွာသော လူအခြံအရံကိုရခြင်း, ဗုဒ္ဓဖြစ်သော အခါလည်း ဗြဟ္မာ နတ် လူ, ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ ပရိသတ်ဟူသော များသော အခြံအရံတို့ကို ရတော်မူခြင်းတည်း။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့ အကြောင်း ကုသိုလ်ကောင်းမှု, အကျိုးလက္ခဏာတော်, လက္ခဏာတော်၏ အကျိုးဆက်, ဤ ၃-ချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ စက်လက္ခဏာတော်ကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကို ပွားပြီးလျှင် မိမိတို့လည်း ကုသိုလ်ပြုရာအခါ၌ ကုသိုလ်ဒါန၏ အခြံအရံ ပါအောင် သတိပြုကြပါလေ။

မှတ်ချက်။ ။ဤ စက်လက္ခဏာတို့ ပါသော ခြေတော်ရာသည် နင်းတော်မူရာ အရပ်တိုင်း၌ ထင်တော်မမူပါ၊ ဘုရားရှင်က ထင်စေတော်မူလိုမှသာ ထင်ပါသည်၊ ထိုသို့ စက်လက္ခဏာ အပြည့်အစုံ ထင်တော်မူခြင်းမှာလည်း သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာ လက္ခဏာတော်အတွက် ခြေချတော်မူရာအရပ်၌ ခြေဖဝါးအပြင်တော်၏ အညီအမျှ ထိတော်မူခြင်းကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်၊ ယခု လူတို့ကဲ့သို့ အလယ်၌ ဟာနေလျှင် စက်လက္ခဏာများ ထင်နိုင်မည် မဟုတ်ပါ၊ ဤသို့ လက္ခဏာတော် ၂-ရပ် ဆက်စပ်နေပုံကို သတိပြုပါ။

ဒီဃပဏှိတာ, အာယတင်္ဂုလိတာ

ဗြဟ္မုဇုဂတ္တတာ လက္ခဏာတော် ၃-ပါး

၃။ ပါဏာဃာတ ဝိရတိယာ၊ ဒီဃပဏှိ ယတင်္ဂုလိ။
ဗုဒ္ဓေါ ဗြဟ္မုဇုဂတ္တော စ၊ ဒီဃာယုကော စ တံ နမေ။

ယော ဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုရေ ဘဝေ၊ ဘဝများစွာ, ရှေးရှေးအခါ၌။ ပါဏာဃာတဝိရတိယာ၊ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့ခြင်းကြောင့်။ ဒီဃပဏှိစ၊ ရှည်သောဖနောင့်တော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ အာယတင်္ဂုလိ စ၊ ရှည်သွယ်သော လက်ချောင်းတော် ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဗြဟ္မုဇုဂတ္တော စ၊ ဗြဟ္မမင်းလို, ဖြောင့်မတ်သော ကိုယ်တော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဒီဃာယုကောစ၊ ရှည်သောအသက်တော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက်, အကျိုးဆိုက်၍, သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ်, ဖြစ်ထွန်း

www.dhammaransi.com

တော်မူ၏။ တံဗုဒ္ဓံ၊ ဒီဃပဏှိတာ, အစဖြာသည့်, လက္ခဏာ ၃-ဖော်, ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော် (တပည့်တော်မ) သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး,လက်စုံမိုး၍,ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည်ကမ္ဘာများစွာ ဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာသောဘဝတို့ဝယ် ပါဏာတိပါတမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏။ [ဘဝတိုင်း ရှောင်ကြဉ်တော်မူခဲ့သည်ဟု မဆိုလိုသော်လည်း များစွာသောဘဝတို့၌ ရှောင်တော်မူခဲ့သည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။] ဤသို့ ပါဏာတိပါတမှ ရှောင်တော်မူခြင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရှေးရှေးအကြောင်း ကောင်းမှုတော်တစ်ပါး ဖြစ်၏။

အကျိုးလက္ခဏာတော်။ ။ထိုသို့ ပါဏာတိပါတမှ ရှောင်တော် မူခဲ့ခြင်းကြောင့် ဘုရားဖြစ်တော်မူမည့် နောက်ဆုံးဘဝ၌ (၁) ဖနောင့်တော် ရှည်ခြင်းဟူသော ဒီဃပဏှိတ လက္ခဏာတော်, (၂) ရှည်သွယ်သောလက်ချောင်းရှိခြင်းဟူသော အာယတင်္ဂုလိတာ လက္ခဏာတော်, (၃) ဖြောင့်မတ်သောကိုယ် ရှိခြင်းဟူသော ဗြဟ္မုဇုဂတ္တတာ လက္ခဏာတော်, ဤလက္ခဏာတော် ၃-ပါးကို ရတော်မူသည်။

ဖနောင့်တော်ရှည်ပုံ။ ။ပါဏာတိပါတကို ပြုသူတို့သည် ချောင်း၍ သူတစ်ပါးကို သတ်သောအခါ ခြေသံကြားမည်စိုးသောကြောင့် ခြေဖျားထောက်၍ သွားရတတ်၏၊ ထိုသို့ ခြေဖျားထောက်သောအခါ ခြေတို့သည် ကောက်၍သော်လည်း နေတတ်၏၊ ဖနောင့်တို၍သော်လည်း နေတတ်၏၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ အလောင်းတော်သည် ထိုကဲ့သို့ ခြေဖျားထောက်၍သွားလျက် သူတစ်ပါးကို မသတ်ခဲ့ကြောင်းထင်ရှားအောင် ခြေဖနောင့်တော်သည် ရှည်တော်မူ၏၊ ဖနောင့်တော် အစွန်သည် လုံးဝိုင်းသော ပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့် လွန်စွာတင့်တယ်တော်မူ၏၊ [ခြေတော်ကို ၄-ဖို့ခွဲလျှင် နောက်တစ်ဖို့သည် ဖနောင့်တော်ဖြစ်၏၊ ဒုတိယတစ်ဖို့သည် ခြေသလုံးပေါ် ထွက်ဖို့ နေရာဖြစ်၏၊ ရှေ့ ၂-ဖို့သည် ခြေသလုံးနေရာ၏ ရှေ့ဘက်ဖြစ်၏။]

လက်ချောင်းများ ရှည်သွယ်ပုံ။ ။ပါဏာတိပါတကို ပြုသောအခါ လက်နက်ကို ဆုပ်ကိုင်ရ၏။ ထိုသို့ ဆုပ်ကိုင်ရသဖြင့် လက်ချောင်း တို့သည် တိုသူကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အလောင်းတော်ကား ထိုကဲ့သို့ လက်နက်ကို ဆုပ်ကိုင်၍ မသတ်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားအောင် လက်ချောင်းတို့သည် အများလူတို့၏လက်ချောင်းတို့ထက် ရှည်လည်း ရှည်၍ အရင်းမှ အဖျားတိုင်အောင် သွယ်လည်း သွယ်တော်မူသည်။

ဖြောင့်မတ်သော ကိုယ်တော်ရှိပုံ။ ။ပါဏာတိပါတ ပြုဖို့ရန် သွားသောအခါ သူတစ်ပါး မြင်မည်စိုးသောကြောင့် ကိုယ်ကို မတ်မတ်မထားဘဲ ပုအောင် နိမ့်

www.dhammaransi.com

အောင်လုပ်၍ ကောက်လျက် ကွေးလျက်သွားရ၏၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအလောင်းတော်သည် ထိုကဲ့သို့ ပုအောင် နိမ့်အောင်လုပ်၍ မသွားခဲ့ရကြောင်း ထင်ရှားဖို့ရာ ကိုယ်အရပ်တော်သည် ကောက်ကွေး၍မနေဘဲ ဗြဟ္မာမင်း၏ကိုယ်ကဲ့သို့ ဖြောင့်ဖြောင့်စင်းစင်း မားမားမတ်မတ် ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း ရှိတော်မူရကား လွန်စွာ တင့်တယ်သပ္ပာယ်တော်မူသည်။

လက္ခဏာတော်၏ အကျိုးဆက်။ ။ပြခဲ့သောလက္ခဏာတော် ၃–ပါးသည် ရှေးကံအတွက် ရအပ်သော အကျိုးရင်းတည်း၊ ထိုလက္ခဏာတော် ၃–ပါးအတွက် အကျိုးဆက်မှာ သက်တော် ရှည်ခြင်း ဟူသော အကျိုးတည်း။ [ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ကိုယ်တော်တိုင် ချွတ်ဆိုက်သော ဝေနေယျသတ္တဝါ ရှိသေးလျှင် သက်တော် ၈၀ ကျော်သည့်အပြင် အာယုကပ်ကုန်အောင်ပင် တည်နိုင်ပါ၏။ သို့သော် ဘုရားချွတ်မှ ကျွတ်မည့် ဝေနေယျများ ပြည့်စုံပြီဖြစ်သောကြောင့် သက်တော် ရှစ်ဆယ်ပြည့်ရုံမျှဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပါသည်။]

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့ အကြောင်းကောင်းမှု, အကျိုးလက္ခဏာ, လက္ခဏာတော်၏ အကျိုးဆက်, ဤ ၃–ချက်ကို စဉ်းစားကာ–ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ လက္ခဏာတော် ၃–ပါးကိုအာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကို ပွားများကြပြီးလျှင် မိမိတို့လည်း သန်းဥ ကြမ်းပိုးဥ ပိုးမွှားကလေးကိုမျှ ပါဏာတိပါတအမှု မပြုမိအောင် ရှောင်ကြပါလေ။

ဆက်ပါဦးမည်–ပါဏာတိပါတ အမှုကို ပြုရာ၌ အသက်မွေးမှု ချောင်လည်အောင်ပြုခြင်း, အခြားနည်းဖြင့် အသက်မွေးစရာမရှိ၍ မရှောင်သာသောကြောင့် ပြုရခြင်း, သက်သက် နှိပ်စက်လိုသောကြောင့် ပြုခြင်းဟု ၃–မျိုးရှိ၏၊ ထို ၃မျိုးတွင် မည်သည့် ပါဏာတိပါတမဆို ငရဲသို့ ချနိုင်၏၊ ပြိတ္တာလည်း ဖြစ်စေနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် ဘုရားအလောင်းသည် မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘဝများစွာဝယ် ပါဏာတိပါတကို မပြုခဲ့ပါ။

သတ္တုဿဒတာ လက္ခဏာတော်

၄။ ဝရဘောဇနဒါနေန၊ ဗုဒ္ဓေါ ပုရိမ ဇာတိယံ။
ဟောတိ သတ္တုဿဒေါ စေဝ၊ ဝရဘောဇီ စ တံ နမေ။

ယော ဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုရိမဇာတိယံ၊ ဘဝများစွာ ရှေးရှေးအခါ၌။ ဝရဘောဇနဒါနေန၊ စားဖွယ် ခဲဖွယ် လျက်ဖွယ်နှင့်

www.dhammaransi.com

သောက်ဖွယ်ဖြာဖြာ ပေးလှူရာဝယ် ဩဇာပြည့်ဝ မွန်မြတ်သော အာဟာရကို ပေးလှူခဲ့ခြင်းကြောင့်။ သတ္တုဿဒေါစေဝ၊ လက်ဖမိုးတော် ၂-ဖက်,ခြေဖမိုး တော် ၂-ဖက်, ပခုံးတော် ၂-ဖက်, လည်ကုပ်တော်အားဖြင့် ခုနစ်ပါးသော အရပ်တို့၌ ပြည့်ဖြိုးသော အသားတော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဝရဘောဇိ စ၊ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ချိုချဉ်ရသာမွန်မြတ်သောအစာကိုရတော်မူသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက် အကျိုးဆိုက်၍ သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ် ဖြစ်ထွန်း တော်မူ၏။ တံ ဗုဒ္ဓံ၊ သတ္တုဿဒတာ လက္ခဏာနှင့် ကောင်းစွာကုံလုံ ပြည့်စုံတော် မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော်(တပည့်တော်မ)သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကမ္ဘာများစွာ ဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များ စွာသော ဘဝတို့ဝယ် စားဖွယ် မုန့်ခဲဖွယ် သောက်ဖွယ် လျာဖြင့်လျက်ဖွယ် ဖြစ်သော အစာအာဟာရတို့ကို ပေးလှူသောအခါ မိမိတတ်နိုင်ပါလျှင် အဆီဩဇာအရသာ ရှိသော အစာ အာဟာရတို့ကိုသာ ပေးလှူတော်မူ၏။ အဆီဩဇာ ခြောက်ခန်း သော အာဟာရတို့ကို မပေးမလှူခဲ့ချေ၊ အကောင်း မလှူနိုင်သော အခါ၌ကား ထိုကဲ့သို့ အညံ့ကိုလည်း လှူရပေလိမ့်မည်။ ဤသို့ မွန်မြတ်သော အာဟာရတို့ကို ပေး လှူတော်မူခဲ့ခြင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရှေးရှေးအကြောင်း ကောင်းမှုတော် တစ်ပါး ဖြစ်သည်။

အကျိုးလက္ခဏာတော်။ ။ထိုသို့ဘဝများစွာ၌ အဆီဩဇာ အရသာရှိသော အစာအာဟာရတို့ကို ပေးလှူတော်မူခဲ့သောကြောင့် ဘုရားဖြစ်တော်မူမည့် ဘဝ၌ သတ္တုဿဒတာ လက္ခဏာတော်ကို ရတော်မူသည်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ လက်ဖမိုးတော် ၂-ဖက်သည် ပြားချပ်ချပ်မနေဘဲ အသားအရေပြည့်ဖြိုး၍ မို့မို့မောက်မောက်ရှိတော် မူ၏။ ခြေဖမိုးတော် ၂-ဖက်လည်း ငိုပိပြားပြားမနေဘဲ အသားအရေ ပြည့်ဖြိုး၍ မို့မောက်တော်မူ၏၊ ပခုံးတော် ၂-ဖက်လည်း ချိုင့်လျက်မနေဘဲ အသားအရေ ပြည့် ဖြိုးတော်မူ၏၊ လည်ကုပ်တော်လည်း အရိုးမထင်ပေါ်ဘဲ အသားအရေ ပြည့်ဖြိုး တော်မူ၏၊ ဤသို့လျှင် ၇-ပါးသော အရပ်တို့၌ သူတစ်ပါးတို့ထက် အသားအရေ ပြည့်ဖြိုး၍ မို့မို့မောက်မောက် ရှိတော်မူခြင်းကို သတ္တုဿဒတာ လက္ခဏာတော်ဟု ခေါ်သည်။ [သတ္တ=၇-ပါးသော အရပ်တို့၌၊ ဥဿဒတာ=အသားတို့၏များသည်၏ အဖြစ် (ပြည့်ဖြိုးခြင်း) ။]

www.dhammaransi.com

လက္ခဏာတော်၏ အကျိုးဆက်။ ။ပြအပ်ပြီးသော သတ္တုဿဒတာလက္ခဏာတော်သည် ရှေးကံအတွက် ရအပ်သော အကျိုးရင်းပေတည်း၊ ထိုလက္ခဏာတော်အတွက် မွန်မြတ်သော အဆိမ့်ဩဇာ အရသာရှိသော စားဖွယ် ခဲဖွယ် သောက်ဖွယ် လျက်ဖွယ်ဟူသော အကျိုးဆက်ကိုလည်း ရတော်မူပေသည်။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့အကြောင်းကုသိုလ်, အကျိုးလက္ခဏာတော်, လက္ခဏာတော်၏အကျိုးဆက်, ဤ ၃-ချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သတ္တုဿဒတာ လက္ခဏာတော်ကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကို ပွားများပြီးလျှင် မိမိတို့လည်း တတ်နိုင်ပါမူ အဆိမ့်ဩဇာရှိသော မွန်မြတ်သော အာဟာရတို့ကိုသာ စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းကြပါလေ။

မုဒု တလုဏ ဟတ္ထပါဒတာနှင့် ဇာလဟတ္ထပါဒတာ လက္ခဏာတော် ၂-ပါး

၅။ ဇနသင်္ဂဟတော ပုဗ္ဗေ၊ မုဒုဟတ္ထပဒေါ ဇိနော။
ဇာလဟတ္ထပဒေါ စေဝ၊ သုသင်္ဂဟ ဇနော နမေ။

ယော ဇိနော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘဝများစွာ ရှေးရှေးအခါ၌။ ဇနသင်္ဂဟတော၊ သင်္ဂဟ ၄-ပါးဖြင့် လူအများကို ချီးမြှောက်ခဲ့ခြင်းကြောင့်။ မုဒုဟတ္ထပဒေါစေဝ၊ နူးညံ့သော လက်ခြေတော် ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဇာလဟတ္ထပဒေါစေဝ၊ ဇာကွန်ရက်ပမာ ညီစွာတည်သော လက်ချောင်း ခြေချောင်းတော်ရှိသည် လည်းကောင်း။ သုသင်္ဂဟဇနော စ၊ မခွဲမခွာ အမြဲပါအောင် ကောင်းစွာ သိမ်းသွင်းအပ်သော အခြွေအရံရှိသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက် အကျိုးဆိုက်၍ သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ် ဖြစ်ထွန်းတော်မူ၏။ တံ ဇိနံ၊ မုဒုဇာလဟတ္ထပါဒတာ လက္ခဏာတော် ၂-ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော် (တပည့်တော်မ)သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကမ္ဘာများစွာ ဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာသောဘဝတို့ဝယ် လူတို့ကို သင်္ဂဟ ၄-ပါးဖြင့် ချီးမြှောက်ခဲ့ပေသည်၊ ချီးမြှောက်ဟုဆိုသော်လည်း မိမိကို မမုန်းအောင် ချစ်ခင်အောင် သိမ်းသွင်းခြင်းပင်တည်း၊ ထို

သိမ်းသွင်းနည်းသည် ၄-မျိုးရှိ၏၊ ထို ၄-မျိုးကား ဒါန, ပိယဝါစာ, အတ္ထစရိယာ, သမာနတ္တတာတည်း၊ ဤ ၄-မျိုးကိုပင် သင်္ဂဟဝတ္ထု ၄-ပါးဟုလည်း ခေါ်သည်။

ဒါနဖြင့် သိမ်းသွင်းပုံ။ ။အချို့လူများသည် ပစ္စည်းဥစ္စာမရှိ, ဆင်းရဲနွမ်းပါး၏၊ ထိုလူတို့သည် ပေးကမ်းခြင်းကို သဘောကျ၏၊ ထိုလူတို့အား ဘုရားအလောင်းသည် စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် မိမိကို မမုန်းအောင် ချစ်ခင်အောင် သိမ်းသွင်းခဲ့ပါသည်။

ပိယဝါစာဖြင့် သိမ်းသွင်းပုံ။ အချို့လူတို့သည် အထိုက်အလိုက် ပြည့်စုံရကား စွန့်ကြဲပေးကမ်းမှုကို မမျှော်လင့်ကြ၊ ချစ်ခင်ဖွယ်ရာ ချိုသာသော စကားဖြင့် ပြောဆိုဆက်ဆံမှုကိုသာ အလိုရှိကြ၏၊ ဘုရားအလောင်းတော်သည် ထိုသူတို့ကို သင့်တော်သော စကားအသုံးအနှုန်းဖြင့် ချိုချိုသာသာ သုံးနှုန်း၍ မိမိကို မမုန်းအောင် ချစ်ခင်အောင် သိမ်းသွင်းခဲ့ပါသည်။

အတ္ထစရိယာဖြင့် သိမ်းသွင်းပုံ။ ။[အတ္ထ = အကျိုးစီးပွား တိုးတက်အောင်+စရိယာ=ပြုကျင့်ခြင်း။] အချို့လူတို့သည် စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်းကိုလည်း မလိုလား၊ ပိယဝါစာဖြင့် ပြောဆိုခြင်းကိုလည်း အရေးတကြီးဟု သဘောမထား၊လောကကြီးပွားရေး နောင်တမလွန်ချမ်းသာရေးကိုသာ နည်းပေးလမ်းပြ ညွှန်ပြပြောဆိုခြင်းကို အလိုရှိကြ၏၊ ဘုရားအလောင်းတော်သည် ထိုသူတို့ကို ပစ္စုပ္ပန်ကြီးပွားရေး တမလွန်ချမ်းသာရေးတို့ကို နည်းပေးလမ်းပြသောအားဖြင့် သိမ်းသွင်းခဲ့ပါသည်။

သမာနတ္တတာဖြင့်သိမ်းသွင်းပုံ။ ။[သမာန=မိမိနှင့်တန်းတူသော+အတ္တတာ=သဘောရှိသူ၏အဖြစ်။] အချို့လူတို့သည် စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်းကိုလည်း မတောင့်တ၊ ပိယဝါစာကိုလည်းမတောင့်တ၊ အတ္ထစရိယာကိုလည်းညွှန်ပြဖွယ်မလို၊ သူတို့ဘာသာ ပြည့်စုံပြီးဖြစ်ကြသည်၊ ထိုသူတို့သည် အဘူသွား အတူလာ အတူနေ အတူစားခြင်း စသည်ဖြင့် မိမိကိုမနှိမ်ချဘဲ တန်းတူထား၍ ဆက်ဆံခြင်းကို အလိုရှိကြ၏။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် ထိုသူတို့ကို အရာရာ၌ တန်းတူထား၍ သိမ်းသွင်းခဲ့ပါသည်။

အကျိုးလက္ခဏာတော်။ ။ပြအပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း သူတစ်ပါးစိတ်ချမ်းသာအောင် စိတ်နည့်အောင် အမျိုးမျိုးသောနည်းလမ်းဖြင့် ချီးမြှောက် သိမ်းသွင်းခဲ့သောကြောင့် ဘုရားဖြစ်တော်မူမည့် ဘဝ၌ မုဒုတလုဏဟတ္ထပါဒတာနှင့် ဇာလဟတ္ထပါဒတာ လက္ခဏာတော် ၂-ပါးကို ရတော်မူသည်။

မုဒုတလုဏ ဟတ္ထပါဒတာဖြစ်ပုံ။ ။မြတ်စွာဘုရား၏ လက်တော် ခြေတော်တို့သည် များစွာသော လူတို့၏ လက်ခြေကဲ့သို့ မကြမ်းတမ်းဘဲ (မုဒု) နူးညံ့ညံ့ ရှိတော်မူ၏၊ သက်တော် ရွယ်တော် ကြီးရင့်သော်လည်း နုပျိုတော်မူ၏၊ ဤသို့ လက်တော် ခြေတော်တို့၏ နုပျိုခြင်းကို မုဒုတလုဏဟတ္ထပါဒတာဟု ခေါ်သည်၊[မုဒု=နူးညံ့သော+တလုဏ=နုပျိုသော+ဟတ္ထပါဒတာ=လက်တော်ခြေတော်ရှိခြင်း။]

www.dhammaransi.com

ဇာလဟတ္ထပါဒတာဖြစ်ပုံ။ ။မြတ်စွာဘုရား၏ လက်မ ခြေမမှ တစ်ပါးသော လက်ချောင်း ခြေချောင်းတော်တို့သည် အရှည်ပမာဏ အားဖြင့် ညီမျှကြကုန်၏။ အလွန်ကျွမ်းကျင်သော လက်သမားသည် လေသာပြတင်းပေါက်၌ ဇာကွန်ရက်ကို တပ်သောအခါ အဖျားညီညီ စီရရီရှိအောင် တပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ လက်ချောင်း ခြေချောင်းတော် ညီပုံကို လေသာပြတင်းဝယ် ဇာကွန်ရက်နှင့်တူ၏ဟု ဥပမာပြုကြသည်။

လက္ခဏာတော်၏ အကျိုးဆက်။ ။ပြအပ်ပြီးသော မုဒုတလုဏ ဟတ္ထပါဒတာလက္ခဏာ, ဇာလဟတ္ထပါဒတာ လက္ခဏာတော် ၂-ပါးသည် ရှေးကံကြောင့် ရအပ်သော အကျိုးရင်းတည်း၊ထိုလက္ခဏာတော် ၂-ပါးအတွက် ရအပ်သောအကျိုး ဆက်ကား မခွဲမခွာ အမြဲပါအောင် ကောင်းစွာ သိမ်းသွင်းအပ်ပြီးသော ပရိသတ် အခြံအရံ ရှိခြင်းတည်း။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့အကြောင်းကောင်းမှု, အကျိုးလက္ခဏာ, လက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်, ဤ ၃-ချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ လက္ခဏာတော် ၂-ပါးကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကို ပွားများပြီးလျှင် မိမိတို့လည်း မိမိ ဆိုင်ရာ လူအများကို သင်္ဂဟ ၄-ပါးဖြင့် ချီးမြှောက်နိုင်, သိမ်းသွင်းနိုင်အောင် အမြဲ သတိထား၍ ကြိုးစားကြပါလေ။

ဥဿင်္ခပါဒတာ, ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမတာ
လက္ခဏာတော် ၂-ပါး

၆။ ဗုဒ္ဓေါ ဥဂ္ဂတဝါစာယ၊ ဘာသတုဿင်္ခ ပါဒကော။
ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမကော စေဝ၊ လောကဂ္ဂေါ စာပိ တံ နမေ။

ယော ဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုရိမဇာတိယံ၊ ဘဝ များစွာ ရှေးရှေးအခါ၌။ ဥဂ္ဂတဝါစာယ၊ လူအများတို့, စီးပွားမြင့်လျက် တိုးတက် ကြောင်း တရားစကားကို။ ဘာသတော၊ ဟောပြောတော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့်။ ဥဿင်္ခပါဒကော စ၊ အောက်သို့မသက်, အထက်တက်သည့်, ဖမျက်အနေ့, ခြေတော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမကော စေဝ၊ ရွှေမျက်နှာတော်, ဖူးမြော်လိုဘိ, မော်၍ကြည့်သို့, အဖျားလှည့်မော်, မွေးညင်းတော်သည်

www.dhammaransi.com

လည်းကောင်း။ လောကဂ္ဂေ စာပိ၊ သတ္တလောက,ဟူသမျှဝယ်,အစစအရာရာ, အသာဆုံး အမြတ်ဆုံးသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်း အလိုက်, အကျိုးဆိုက်၍, သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ်,ဖြစ်ထွန်းတော်မူ၏။ တံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဥဏှဲပါဒ, ဥဒ္ဒဂ္ဂလောမတာ, လက္ခဏာတော် ၂-ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာ ဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော် (တပည့်တော်မ)သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး, လက်စုံမိုး၍, ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကမ္ဘာများစွာ ဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာသောဘဝတို့ဝယ် ဆရာမိဘအဖြစ်,မိတ်ဆွေအဖြစ်ဖြင့်တပည့်တို့အားလည်းကောင်း, သားသမီးတို့အားလည်းကောင်း, မိတ်ဆွေတို့အားလည်းကောင်း ဤဘဝ နောက်ဘဝ၌ ကြီးမြင့်ခြင်း ကောင်းသော တရားစကားကိုသာ ဟောလေ့ ပြောလေ့ ရှိခဲ့ပေသည်၊ ဤကား ရှေးရှေးကောင်းမှုတော်တစ်ပါး ဖြစ်သည်။

အကျိုးလက္ခဏာတော်။ ။ထိုကဲ့သို့ မြင့်မြတ်သော တရားစကားကို ပြောဟောတော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့် ဘုရားဖြစ်တော်မူမည့် နောက်ဆုံးဘဝ၌ ဥဏှဲပါဒတာနှင့် ဥဒ္ဒဂ္ဂလောမတာ,လက္ခဏာတော် ၂-ပါးကို ရတော်မူသည်။ [ဥ=အထက်သို့မြင့်တက်သော+သံ်တ=ဖမျက်တော်ရှိခြင်း၊ ဥဒ္ဒဂ္ဂ=အထက်သို့ အဖျားလှည့်သော+လောမတာ=မွေးညင်းတော်ရှိခြင်း။]

မြင့်သောဖမျက်တော်ရှိပုံ။ ။များစွာသော လူတို့၌ ခြေမျက်စိဟု ခေါ်အပ်သော ဖမျက်သည် ခြေဖမိုးနှင့် နီးကပ်၍ အနည်းငယ်အောက်ကျလျက်ရှိ၏၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဖမျက်တော်သည်ကား ခြေဖမိုးအထက်၌ လက် ၂-သစ် (လက် ၄-သစ်) လောက် မြင့်တက်နေ၏၊ ထိုသို့ မြင့်တက်နေသော်လည်း ဘုကြီးအဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှား၍ မနေ၊ မသိမသာ ပြေနေ၏။

မွေးညင်းတော်တို့၏ အထက်သို့ အဖျားလှည့်ပုံ။ ။များစွာသောလူတို့၏ မွေးညင်းတို့သည် အောက်ဘက်သို့အဖျားလှည့်ကုန်၏၊ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ မွေးညင်းတော်များကား မျက်နှာတော်ကို မော်၍ကြည့်သကဲ့သို့ အထက်သို့ အဖျားလှည့်၍ နေကုန်၏။

လက္ခဏာတော် ၂-ပါး အကျိုးဆက်။ ။ပြခဲ့သော လက္ခဏာတော် ၂-ပါးသည် ရှေးကံအတွက် ရအပ်သော အကျိုးရင်းတည်း၊ ထိုလက္ခဏာတော် ၂-ပါး အတွက် ရအပ်သောအကျိုးဆက်မှာ လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါဟူသမျှထက် အသာဆုံး အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ရခြင်းတည်း။

www.dhammaransi.com

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့ အကြောင်းကောင်းမှု, အကျိုးလက္ခဏာ,လက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်, ဤ ၃-ချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အထက်သို့ မြင့်တက်သော ဖမျက်တော်နှင့် အထက်သို့ အဖျားလှည့်သော မွေးညင်းတော်ဟူသော လက္ခဏာတော် ၂-ပါးကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကို ပွားမြဲလျှင် မိမိတို့လည်း လက်အောက် ငယ်သားတို့အား မြင့်မြတ်သော ဩဝါဒစကားကို ပြောပြကြပါလေ။

ဧဏီဇင်္ဃတာ လက္ခဏာတော်

၇။ သက္ကစ္စံ သိပ္ပံ ဝါစေတာ၊ တေနေဏီဇင်္ဃ လက္ခဏော။
အနုစ္ဆဝိကလာဘော စ၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟောတိ တံ နမေ။

ယော သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုရိမဇာတိယံ၊ ဘဝများစွာ, ရှေးရှေးအခါ၌။ သက္ကစ္စံ၊ တပည့်အပေါင်း,ကြာမညောင်းဘဲ, နည်းကောင်းခြယ်လှယ်, တတ်သိလွယ်မှု, ကောင်းစွာပြု၍။ သိပ္ပံ၊ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပ, စရဏနှင့်, ကမ္မဿကတာ, ဉာဏ်ပညာ အထိ, သိဖွယ် တတ်ဖွယ်, ကျင့်ဖွယ် အပေါင်း, အတတ်ကောင်းကို။ ဝါစေတာ၊ မေတ္တာ ကရုဏာ, ရှေးရှုကာဖြင့်, ဆရာအနေ, ပို့ချခဲ့ပေ၏။ တေန၊ ထိုသို့ လေးလေးစားစား, အတတ်များကို, သင်ကြားပြသ, ပို့ချခဲ့ခြင်းကြောင့်။ ဧဏီဇင်္ဃ လက္ခဏော စ၊ ဧဏီ မည်သော သားကောင်၏ သလုံးအသွင်,အစဉ်အထက်, လုံး၍တက်သော ခြေသလုံးတော် ရှိသည်လည်းကောင်း။ အနုစ္ဆဝိကလာဘော စ၊ ရဟန်းတော်နှင့် သင့်လျော်လျောက်ပတ်, ကောင်းသောလာဘ် ရှိတော်မူသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက်, အကျိုးဆိုက်၍,သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ်, ဖြစ်ထွန်းတော်မူ၏။ တံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဧဏီဇင်္ဃတာ, လက္ခဏာတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော်(တပည့်တော်မ) သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး, လက်စုံမိုး၍, ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကမ္ဘာများစွာ ဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာသော ဘဝတို့ဝယ် ဆရာသမားအဖြစ်ဖြင့် အတတ်ပညာကို သင်ပေးသောအခါ မိမိ တပည့်အပေါင်းကို ဒူးတုပ်စေခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း, အစေအပါး ခိုင်းခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း, ဒူးတို့ကို ညောင်းစေ၍ ကြာရှည်စွာ မသင်ရဘဲ တတ်

www.dhammaransi.com

လွယ်အောင် နည်းကောင်း, လမ်းကောင်း, စည်းမျဉ်းကောင်းတို့ကို ညွှန်ပြလျက် သင်ပေးခဲ့၏၊ ဤသို့ တတ်လွယ်အောင် သင်ပေးတော်မူခဲ့ခြင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရှေးရှေး ကောင်းမှုတော်တစ်ပါး ဖြစ်သည်။

အကျိုးလက္ခဏာတော်။ ။ထိုသို့ အတတ်ပညာ တတ်လွယ်အောင် သင်ပေးသောကောင်းမှုကြောင့် ဘုရားဖြစ်တော်မူမည့် နောက်ဆုံးဘဝ၌ ဧဏိဇင်္ဃလက္ခဏာတော်ကို ရတော်မူ၏။ [ဧဏိဇင်္ဃ=ဧဏိမည်သော သားကောင်၏ ခြေသလုံးနှင့် တူသော ခြေသလုံးတော်။]

သလုံးမြင်းခေါင်း၏ တင့်တယ်ပုံ။ ။များစွာသော လူတို့၏ ခြေသလုံးသည် နောက်ဘက်က ဆန်အိတ်ကလေးကဲ့သို့ ကွဲ၍ ရှေ့ဘက်၌ အရိုးချောင်းချောင်းပေါ် ထင်နေ၏၊ ဘုရားရှင်သည်ကား ထိုခြေသလုံးကို မညောင်းစေအောင် အတတ်ပညာ သင်ပြခဲ့သော ကောင်းမှုကြောင့် ရှေ့ရောနောက်ပါ အသားမျှလျက် တစ်ခဲနက် လုံးဝန်း၍ နေ၏၊ ထိုကဲ့သို့ လုံးဝန်း၍နေပုံကို ဧဏိမည်သော တောဆိတ်နက်၏ ခြေသလုံးဖြင့် ဥပမာပြုကြသည်။

လက္ခဏာတော်၏ အကျိုးဆက်။ ။ပြခဲ့ပြီးသော လက္ခဏာတော်သည် ရှေးကံအတွက် ရအပ်သော အကျိုးရင်းတည်း၊ ထို လက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်ကား မင်းဖြစ်လျှင် မင်းနှင့်ထိုက်တန်သော အသုံးအဆောင်ကို ရရှိ၍ ရဟန်းဖြစ်လျှင် ရဟန်းတော်နှင့် ထိုက်တန်သော ပစ္စည်းလာဘ်ကို ရတော်မူခြင်းတည်း။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့ အကြောင်းကုသိုလ်, အကျိုးလက္ခဏာ, လက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်, ဤ ၃-ချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ထို ဧဏိဇင်္ဃတာ လက္ခဏာတော်ကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကို ပွားပြီးလျှင် မိမိတို့လည်း ဆရာဖြစ်သောအခါ တပည့်တို့အား တတ်လွယ်အောင် သင်ပြကြပါလေ။

သုခုမစ္ဆဝိတာ လက္ခဏာတော်

၇။ ပရိပုစ္ဆနတော ပုဗ္ဗေ၊ ပဏ္ဍိတံ ကုသလာဒိကံ။
သုခုမစ္ဆဝိကော ဗုဒ္ဓေါ၊ မဟာပညော စ တံ နမေ။

ယော ဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုရိမဇာတိယံ၊ ဘဝများစွာ, ရှေးရှေးအခါ၌။ပဏ္ဍိတံ၊လောကဓမ္မ, ၂-ဌာနဌ်,ကျနမြင်သိ,ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကုသလာဒိကံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်, ထိုထိုများစွာ အကြောင်းအရာကို။ ပရိပုစ္ဆနတော၊ အမှန်သိရေး, အဖန်ဖန် မေးခဲ့ခြင်းကြောင့်။ သုခုမစ္ဆဝိကော၊

www.dhammaransi.com

နူးညံ့သိမ်မွေ့သော အသားအရေတော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ မဟာပညောစ၊ ကြီးကျယ်သော ပညာတော်ရှိသည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်း အလိုက် အကျိုးဆိုက်၍, သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ်, ဖြစ်ထွန်းတော်မူ၏။ တံ ဗုဒ္ဓံ၊ သုခုမစ္ဆဝိတာ, လက္ခဏာတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော်(တပည့်တော်မ)သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည် မြတ်နိုး, လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကမ္ဘာများစွာဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာ သော ဘဝတို့ဝယ် ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်အထံ ချဉ်းကပ်၍ "ကုသိုလ်တရားဟူသည် အဘယ် ပါနည်း၊ အကုသိုလ်တရားဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။ အဘယ်တရားကို ပြုကျင့်လျှင် မကောင်းကျိုးကိုရ၍ အဘယ်တရားကိုပြုကျင့်လျှင် ကောင်းကျိုးကို ရပါသနည်း"ဟု သိမ်မွေ့သော အကြောင်းအရာတို့ကို မေးမြန်းလေ့ရှိ၏၊ ထိုသို့ မေးမြန်းခြင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရှေးရှေးအကြောင်း ကောင်းမှုတော်တစ်ပါး ဖြစ်သည်။

အကျိုးလက္ခဏာတော်။ ။ထိုကဲ့သို့ မိမိထက်တတ်သိသော ပညာရှိအထံ၌ သိမ် မွေ့သော အကြောင်းအရာ တရားစကားကို မေးမြန်းခဲ့ခြင်းကြောင့် ဘုရားဖြစ်မည့် နောက်ဆုံးဘဝ၌ သုခုမစ္ဆဝိတာ(သိမ်မွေ့သော အသားအရေတော်ရှိခြင်းဟူသော) လက္ခဏာတော်ကို ရတော်မူပေသည်။ [သုခုမ=သိမ်မွေ့သော နူးညံ့သော၊ဆဝိတာ= အသားပေါ်က အရေတော်ရှိခြင်း။]

သိမ်မွေ့သော အရေတော်ရှိပုံ။ ။များစွာသော လူတို့၏အသားအရေသည် သိမ်မွေ့နူးညံ့ခြင်း မရှိလှ၊ တစ်ချို့မှာ ကြမ်း၍ပင် နေသေး၏၊ စိုစိုပြေပြေလည်း မရှိ၊ မွဲခြောက်ခြောက်ဖြစ်နေတတ်၏၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အသားအရေတော်ကား သိမ်မွေ့ သော အကြောင်းအရာကို မေးမြန်း၍ ကျင့်လည်းကျင့်ခဲ့သည့် ကုသိုလ်ကံကြောင့် သိမ်မွေ့ နူးညံ့တော်မူပေသည်။

လက္ခဏာတော်၏ အကျိုးဆက်။ ။ပြခဲ့သော လက္ခဏာတော်သည် ရှေးကံ အတွက် ရအပ်သော အကျိုးရင်းတည်း၊ ထိုလက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်မှာ အရာရာ၌ သူတစ်ပါးထက်သာအောင် ကြီးကျယ်သော ဉာဏ်ပညာ ရှိတော်မူ ခြင်းတည်း။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့ အကြောင်းကုသိုလ်, အကျိုးလက္ခဏာ, လက္ခဏာ တော်အတွက် အကျိုးဆက်, ဤ ၃-ချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ထို သုခုမစ္ဆ ဝိတာ လက္ခဏာတော်ကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကို ပွားများပြီးလျှင်

www.dhammaransi.com

မိမိတို့လည်း ပညာရှိများအထံ ချဉ်းကပ်၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံနှင့် ထိုကံတို့၏ အကျိုးရပုံကို မေးမြန်းကြပါလေ။

ကံနှင့် ကံ၏အကျိုးအဖွင့်၌ အောက်ပါလင်္ကာကို ဆိုခဲ့ပါသည်။

၁။ သိရန် မှန်သမျှ၊ မမေးက၊ ဖျင်း အ ပညာဆို။

၂။ ကြား မြင် များအောင်၊ မေးလေ့ဆောင်၊ ခုနောင် တတ်သိလို။

သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏတာ လက္ခဏာတော်

၄။ သုခုမဝတ္ထဒါနေန၊ အက္ကောဓေန ပုရေ ဘဝေ။
ဟေမဝဏ္ဏော ဇိနော လာဘီ၊ မုဒုဝတ္ထာနဥ္စ တံ နမေ။

ယော ဇိနော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုရေဘဝေ၊ ဘဝများစွာ ရှေး ရှေးအခါ၌။ သုခုမဝတ္ထဒါနေန၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော အဝတ်အရုံ, အခြုံအခင်း တို့ကို ပေးလှူခဲ့ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ အက္ကောဓေန စ၊ အမျက်ဒေါသ, မထွက်ရအောင်, နိစ္စချုပ်တည်း, စောင့်စည်းခဲ့ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ ဟေမဝဏ္ဏော၊ ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ဝါဝင်းသော အဆင်းတော်ရှိသည် လည်း ကောင်း။မုဒုဝတ္ထာနံ၊နူးညံ့သောအဝတ်အရုံ အခြုံအခင်းတို့ကို။လာဘီ စ၊ရခြင်း ရှိတော်မူသည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက် အကျိုးဆိုက်၍ သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ် ဖြစ်ထွန်းတော်မူ၏။ တံ ဇိနံ၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏတာ လက္ခဏာ တော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော် (တပည့်တော်မ) သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုး ကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကမ္ဘာများစွာ ဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာ သော ဘဝတို့ဝယ် အဝတ်ကိုလှူသောအခါ လှူဖို့ရန် အဆင်သင့်ရှိလျှင် နူးညံ့သော အဝတ်အရုံ ခြုံထည်အခင်းတို့ကို ပေးလှူလေ့ရှိ၏။ [ထိုသို့ အနုအညံ့မရှိလျှင်ကား ကြမ်းသော အဝတ်ကိုလည်း ပေးလှူရပေလိမ့်မည်။] ထို့ပြင် များစွာသော ဘဝတို့၌ အမျက်ဒေါသကို မဖြစ်အောင်၊ ဖြစ်ပြန်လျှင်လည်း အပြင်မထွက်အောင်၊စောင့်စည်း ချုပ်တည်းလေ့ ရှိခဲ့ပေသည်။ ဤသို့ နူးညံ့သော အဝတ်တို့ကို ပေးလှူခဲ့ခြင်းနှင့် အမျက်

www.dhammaransi.com

ဒေါသ မဖြစ်ရအောင်၊ ဖြစ်ပြန်လျှင်လည်း အပြင်မထွက်ရအောင် စောင့်စည်းချုပ်တည်းခဲ့ခြင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရှေးရှေးအကြောင်း ကောင်းမှုတော် တစ်ပါးဖြစ်သည်။

အကျိုးလက္ခဏာ။ ။ထိုကဲ့သို့သော ကောင်းမှုကြောင့် ဘုရားဖြစ်တော်မူမည့်နောက်ဆုံးဘဝ၌ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏတာ လက္ခဏာတော်ကို ရတော်မူသည်၊ များစွာသောလူတို့၏ အရေအဆင်းသည် အမျိုးမျိုး ရှိကြသော်လည်း ရွှေအဆင်းရှိသူကနည်းပါးလှ၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အရေအဆင်းတော်သည် ဇမ္ဗူရာစ်ရွှေ, သိင်္ဂီရွှေ, နာရဏီရွှေအဆင်းတို့ကဲ့သို့ ဝင်းဝင်းဝါဝါ လွန်စွာ တင့်တယ်တော်မူသည်။

အမှာ။ ။ဆွမ်း စသော အာမိသ အကောင်းအမွန်ကို ပေးလှူခဲ့ခြင်း၊ ဘုရားတန်ဆောင်းအတွင်း, ကျောင်းဝိုင်း အတွင်းတို့၌ဖြစ်စေ၊ လူအများ သွားလာရာလမ်း၌ဖြစ်စေ၊ သန့်သန့်ရှင်းရှင်းရှိအောင် တံမြက်လှည်းလေ့ ရှိခြင်းကြောင့်လည်း ထိုကဲ့သို့ ရွှေအဆင်းရှိသူများ ဖြစ်တတ်ပါသည်။

လက္ခဏာတော်၏အကျိုးဆက်။ ။ပြခဲ့သော လက္ခဏာတော်သည် ရှေးကံအတွက်ရအပ်သောအကျိုးရင်းတည်း၊ ထိုလက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်ကားနုညံ့သိမ်မွေ့သော အဝတ်အရုံ အခြုံအခင်းတို့ကို ရတော်မူခြင်းတည်း။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့အကြောင်းကုသိုလ်, အကျိုးလက္ခဏာ, လက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်၊ ဤ ၃-ချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ဝါဝင်းသော ကိုယ်တော်ရှိပုံကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ ပွားပြီးလျှင်မိမိတို့လည်း တတ်နိုင်ပါလျှင် နုညံ့သော အဝတ်အရုံ အခြုံအခင်းတို့ကို ပေးလှူနိုင်အောင် ကြိုးစားကြပါလေ၊ ထိုသို့ ပေးလှူရာ၌ ရွှေအဆင်းရဖို့အရေးကို တွေးတော၍ ဆုမတောင်းမိစေဘဲ နိဗ္ဗာန်ကိုသာ ရည်စူးကြပါစေ။

ကောသောဟိတ ဝတ္ထဂုယှတာ လက္ခဏာတော်

၁၀။ ဉာတိမိတ္တေ သမာနေတာ၊ ပုဗ္ဗေ တေန တထာဂတော။
ကောသောဟိတ ဝတ္ထဂုယှော၊ ဗဟုပုတ္တော စ တံ နမေ။

ယော တထာဂတော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘဝများစွာရှေးရှေးအခါ၌။ ဉာတိမိတ္တေ၊ အမိတခြား သားတခြားသို့ ကွဲပြား၍နေဆွေမျိုး မိတ်ဆွေတို့ကို။ သမာနေတာ၊ ပြန်၍ပေါင်းဆုံ တွေ့ကြုံမိအောင်ပို့ဆောင်တော်မူ၏။ တေန၊ ထိုသို့ ပြန်၍တွေ့အောင် ပို့ဆောင်ခဲ့ခြင်းကြောင့်။

www.dhammaransi.com

ကောသောဟိတဝတ္ထဂုယှော စ၊ ဥသဘာနွားမြတ် အင်္ဂါဇာတ်သို့ အအိမ်ဖြင့် ဖုံးအပ်သော အင်္ဂါဇာတ်တော်ရှိသည် လည်းကောင်း။ ဗဟုပုတ္တော စ၊ များသော သားတော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက် အကျိုးဆိုက်၍ သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ် ဖြစ်ထွန်းတော်မူ၏။ တံ တထာဂတံ၊ ကောသောဟိတ ဝတ္ထဂုယှတာ လက္ခဏာတော်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော် (တပည့်တော်မ) သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကမ္ဘာများစွာဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာသော ဘဝတို့ဝယ် မိဘနှင့်ကွဲနေသော သားသမီးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သားသမီးနှင့်ကွဲနေသော မိဘတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကွဲနေသော ဆွေမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း အချင်းချင်း ပြန်၍ တွေ့အောင် ကိုယ်တိုင်လည်း ပို့ဆောင်ခဲ့၏၊ ရှင်ဘုရင်စသည် ဖြစ်သောအခါ ကွဲနေသူတို့ကို ပြန်၍တွေ့အောင် ဆောင်ပေးဖို့ရာ မြို့တံခါးပေါက်စသော အရပ်တို့၌ မင်းချင်းယောကျ်ား အစေအပါးတို့ကို ထားခဲ့ပေ၏၊ ဤကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရှေးကောင်းမှုတည်း။

အကျိုးလက္ခဏာတော်။ ။ထိုကုသိုလ်ကောင်းမှုကြောင့် ဗုဒ္ဓဖြစ်မည့် နောက်ဆုံးဘဝ၌ နွားလားဥသဘ၏ အင်္ဂါဇာတ်ကဲ့သို့ အအိမ်ဖြင့် ဖုံးအပ်သော အင်္ဂါဇာတ်တော်ရှိခြင်း ဟူသော လက္ခဏာတော်ကို ရတော်မူသည်၊ ဆက်ဦးအံ့၊ သားသမီးနှင့် မိဘ၊ ဆွေမျိုးအချင်းချင်းတို့သည် တစ်ယောက်အပြစ်ကိုတစ်ယောက် ကာကွယ်ဖုံးထားလေ့ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ဆွေမျိုးအချင်းချင်း ပေါင်းမိအောင် ဆောင်တော်မူခြင်းသည် အပြစ်ကို ကာကွယ်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုပြုရာရောက်၏၊ လူတို့ အင်္ဂါဇာတ်လည်း မမြင်အပ်သော အပြစ်တစ်မျိုးပင်တည်း၊ ထိုအင်္ဂါဇာတ်ကို တိုးလိုတွဲလဲ မနေစေဘဲ နွားလားဥသဘ၏ အင်္ဂါဇာတ်ကဲ့သို့ အိမ်ဖြင့် ဖုံးထားခြင်းသည် အပြစ်ကိုဖုံးကွယ်ရာရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် ဤလက္ခဏာတော်သည်အများယောကျ်ားတို့ထက် ထူးခြားသော လက္ခဏာတော် ဖြစ်ရပေသည်။ [ကောသ=အအိမ်၌။ ဩဟိတ=ထားအပ်သော။ ဝတ္ထဂုယှ=အင်္ဂါဇာတ်။]

လက္ခဏာတော်၏အကျိုးဆက်။ ။ပြခဲ့သော လက္ခဏာတော်သည် ရှေးကံအတွက်ရအပ်သော အကျိုးရင်းတည်း။ ထိုလက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်မှာ သားရတနာများစွာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းတည်း။ မှန်၏၊ လူမင်းဖြစ်လျှင် တစ်ဖက် စစ်တပ်ကို အလွယ်တကူ နှိမ်နင်းနိုင်သော သားပေါင်း တစ်ထောင်နှင့် ပြည့်စုံနိုင်၏၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဖြစ်သောအခါလည်း အရှင်သာရိပုတ္တရာ အစရှိသော သားရတနာများစွာနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်။

www.dhammaransi.com

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့အကြောင်းကုသိုလ်၊အကျိုးလက္ခဏာ၊လက္ခဏာတော် အတွက် အကျိုးဆက်၊ ဤ ၃-ချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ကောသော ဟိတဝတ္တဂုယှတာ လက္ခဏာတော်ကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကို ပွားပြီးလျှင် မိမိတို့လည်း ဆွေမျိုးချင်း သားအမိ သားအဘချင်း သမီး ခင်ပွန်းချင်း ကွဲနေသည်ကို မြင်ရသောအခါ ပြန်၍ ပေါင်းမိအောင် စွမ်းနိုင်သမျှ ရွက်ဆောင်ကြပါလေ။

နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလ၊ ဇာဏုပရာမသန
လက္ခဏာတော် ၂-ပါး

၁၁။ ဂုဏာနုရူပ ကာရတော၊ နိဂြောဓ ပရိမဏ္ဍလော။
ဌိတောဝါမသန္တော ဇာဏူ၊ မဟာဒ္ဓနော စ တံ နမေ။

ယော တထာဂတော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘဝများစွာ ရှေးရှေးအခါ၌။ ဂုဏာနုရူပ ကာရတော၊ သူ၏ဂုဏ်နှင့် လျော်ကန်သင့်အောင် ချီးမြှင့်မှုကို ပြုခဲ့ခြင်းကြောင့်။ နိဂြောဓ ပရိမဏ္ဍလော စ၊ ဝန်းဝိုင်းသော ပညောင်ပင်ကဲ့သို့ ကိုယ်တော်နှင့် အလံ လျော်ကန်ညီညီ ဝန်းဝိုင်းတော်မူသည် လည်းကောင်း။ ဌိတောဝ၊ မကိုင်းမညွတ် မတ်မတ် ရပ်တော်မူလျက်သာလျှင်။ ဇာဏူ၊ ပဆစ်ဒူးဝန်း ၂-ဖက်တို့ကို။ အာမသန္တော၊ သုံးသပ်တော်မူနိုင်သည်လည်းကောင်း။ မဟာဒ္ဓနော စ၊ ပြည့်စုံရုံမျှ မကတိုးပွား အလွန်များသော လောကီ လောကုတ္တရာ ဥစ္စာရှိသည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက် အကျိုးဆိုက်၍ သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ် ဖြစ်ထွန်းတော်မူ၏။ တံ တထာဂတံ၊ နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလတာ ဇာဏုပရာမသန လက္ခဏာတော် ၂-ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော် (တပည့်တော်မ)သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကမ္ဘာများစွာဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာသော ဘဝတို့ဝယ် သူတစ်ပါး၏ဂုဏ်ကို အမှန်အတိုင်း သိတော်မူရကား ဂုဏ်ထူးရှိသူတို့ကို ဂုဏ်ထူးအလိုက် ပေးကမ်းချီးမြှောက်ခဲ့၏။ လျော့၍လည်း မချီးမြှောက်၊

www.dhammaransi.com

ပို၍လည်း မချီးမြှောက်ပါ၊ ဥပမာ–တစ်ကျပ်တန်သူအား ငါးမူးလည်းမပေး, ၂-ကျပ်လည်းမပေး, တစ်ကျပ်သာ ပေးသကဲ့သို့တည်း၊ ဤသို့ သူ၏ ဂုဏ်အားလျော်စွာ ချီးမြှောက်ခြင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရှေးရှေးအကြောင်း ကောင်းမှုတော်တစ်ပါး ဖြစ်သည်။

အကျိုး လက္ခဏာတော် ၂-ပါး။ ။ထို အကြောင်း ကောင်းမှုကြောင့် ဗုဒ္ဓဖြစ်မည့် နောက်ဆုံးဘဝ၌ နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလ လက္ခဏာနှင့် ဇာဏုပရာမသန လက္ခဏာတော် ၂-ပါးကို ရတော်မူ၏။ အရပ်တော် ၄-တောင်ရှိလျှင် လက် ၂-ဖက် အလံတော်လည်း ကိုယ်လုံးနှင့်တကွ ၄-တောင်ပင်ရှိ၏။ ဤသို့ အရပ်တော်နှင့် အလံတော် ညီမျှခြင်းကို အဝန်းညီမျှသော ပညောင်ပင်နှင့် တူသောကြောင့် နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလ လက္ခဏာ ဟု ခေါ်၏။ (ပညောင်ပင်သည် အမြင့် အတောင် ငါးဆယ်ရှိလျှင် ဘေးပတ်ဝန်းကျင် အပြန့်လည်း အတောင် ငါးဆယ်ပင် ရှိ၏။) ထို့ပြင်–ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် မကိုင်းမညွတ်ဘဲ မတ်မတ် ရပ်တော်မူလျက် ပုဆစ်ဒူးဝန်း ၂–ဖက်တို့ကို လက်တော် ၂–ဖက်ဖြင့် ထိအောင်သုံးသပ်တော်မူနိုင်၏။

လက္ခဏာတော်၏ အကျိုးဆက်။ ။ပြအပ်ပြီးသော လက္ခဏာတော် ၂-ပါး သည် ရှေးကံအတွက်ရအပ်သော အကျိုးရင်းတည်း၊ ထို လက္ခဏာတော် ၂–ပါး အတွက် အကျိုးဆက်မှာ လူမင်းဖြစ်လျှင် လောကီ ဥစ္စာ ရတနာတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ တရားမင်း ဘုရားဖြစ်လျှင် သဒ္ဓါသီလစသော လောကုတ္တရာ ရတနာတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းတည်း။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့ အကြောင်းကုသိုလ်, အကျိုးလက္ခဏာ, လက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက် ဤ ၃–ချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ လက္ခဏာတော် ၂–ပါးကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကို ပွားများပြီးလျှင် မိမိတို့လည်း ကိုယ့်အောက် ငယ်သားတို့ကို ဂုဏ်အားလျော်စွာ ချီးမြှောက်တတ်ကြပါစေ။

ဝတ္တက္ခန္ဓတာ, စိတန္တရတာ
သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယတာ လက္ခဏာတော် ၃-ပါး

၁၂။ မဟာဇနတ္ထကာမေန၊ ဝတ္တက္ခန္ဓော စိတန္တရော။
သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယော စ၊ အဟာနိယော စ တံ နမေ။

ယော တထာဂတော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုရေဘဝေ၊ ဘဝ များစွာ ရှေးရှေးအခါ၌။ မဟာဇနတ္ထကာမေန၊ သတ္တဝါအပေါင်း ကြီးပွားကြောင်းကို ငဲ့စောင်းလိုလား ကြိုးစားတော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့်။ ဝတ္တက္ခန္ဓော စ၊

www.dhammaransi.com

ရွှေမုရိုးစည်ကဲ့သို့ အညီပတ်ဝင်းလုံးသော လည်ပင်းတော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ စိတန္တရော စ၊ လက်ပြင်ရိုး ၂-ဖက်အကြား၌ စီ၍ ထားသကဲ့သို့ ပြည့်သော အသားတော်ရှိသည် လည်းကောင်း။ သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယော စ၊ ခြင်္သေ့မင်း၏ ရှေ့ထက်ဝက်ကိုယ်ကဲ့သို့ အထက် အောက် ၂-ဌာန၌ ပြည့်ဝသော ကိုယ်တော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ အဟာနိယော စ၊ သဒ္ဓါစသည် အလီလီနှင့် လောကီနေ ဟူသမျှလည်း လျော့ကျ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း မရှိသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက် အကျိုးဆိုက်၍ သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ် ဖြစ်ထွန်းတော်မူ၏။ တံ တထာဂတံ၊ ဝဋ္ဋက္ခန္ဓံ, စိတန္တရနှင့် သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယာ ၃-ဖြာသော လက္ခဏာတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရား တပည့်တော်(တပည့်တော်မ)သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကမ္ဘာများစွာဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာ သောဘဝတို့ဝယ် သတ္တဝါများ၏ ကြီးပွားချမ်းသာကြောင်းကို အလိုရှိတော်မူရ ကား ပြုလေသမျှ ကိစ္စအဝဝတို့၌ ပရဟိတ အမှုကိုသာ ပြုကျင့်တော်မူခဲ့ပေသည်။ လောကကြီးပွားရေးသာမက သဒ္ဓါသီလ သုတ စသော သူတော်ကောင်းဥစ္စာတို့၏ တိုးပွားရေးကိုလည်း မျှော်တွေး၍ ဟောပြောပြသ ဆုံးမတော်မူခဲ့ပေသည်။ ဤကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရှေးရှေးအကြောင်း ကောင်းမှုတော် တစ်ပါးဖြစ်သည်။

စရိယာ ၂-ပါး။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ စရိယာ ၃-ပါးတွင် အလောင်းအလျာဘဝ တုန်းက ဉာတတ္ထစရိယာ-ဆွေမျိုးတို့၏စီးပွားကိုကျင့်ခြင်း,လောကတ္ထစရိယာ=ဆွေ မျိုးဟု မခွဲခြားဘဲ သတ္တဝါအများ၏ စီးပွားကိုကျင့်ခြင်း, ဤ ၂-ပါးကို များစွာ သောဘဝတို့၌ ပရဟိတအကျိုးငှာ ကျင့်တော်မူခဲ့ပါသည်။

အကျိုးလက္ခဏာတော် ၃-ပါး။ ။ထို အကြောင်းကောင်းမှုကြောင့် ဗုဒ္ဓဖြစ် မည့် နောက်ဆုံးဘဝ၌ ဝဋ္ဋက္ခန္ဓတာလက္ခဏာ, စိတန္တရတာလက္ခဏာ, သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓ ကာယတာလက္ခဏာအားဖြင့်လက္ခဏာ ၃-ပါးကိုရတော်မူသည်။ (ဝဋ္ဋ-လုံးသော+ ခန္ဓတာ-လည်ပင်းရှိခြင်း။ စိတ-အသားတွေကို စီထားသကဲ့သို့ ပြည့်သောအသား ရှိသော+အန္တရတာ-လက်ပြင်ရိုး ၂-ဖက်အကြားရှိခြင်း၊ (လက်ပြင်တော် ၂-ဖက်၏ အကြား၌ အသားတော်ပြည့်ခြင်း)။ သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓ-ခြင်္သေ့မင်း၏ ရှေ့ထက်ဝက်ကိုယ် ကဲ့သို့ အထက်ပိုင်း အောက်ပိုင်း ၂-ပိုင်းလုံး၌ ပြည့်ဖြိုးသော ကိုယ်တော်ရှိခြင်း။)

လုံးသောလည်ပင်းတော်ရှိခြင်း။ ။အချို့သူတို့၏ လည်ပင်းသည် ကြိုးကြာ (ဂျိုးဂျာ ၏ လည်ပင်းကဲ့သို့ ရှည်၍ နေတတ်၏၊ အချို့ လည်ပင်းကား မျှင်း၏ လည်ပင်းကဲ့သို့ ကောက်၍နေတတ်၏၊အချို့လည်ပင်းမှာ တောဝက်၏လည်ပင်းကဲ့သို့

www.dhammaransi.com

ပြန့်ကျယ်၍နေတတ်၏၊ ဘုရားအလောင်း၏ လည်ပင်းသည် လည်ကုတ်တော် လှပ ရကား ကောင်းစွာလုံးအပ်သော ရွှေမရိုးစည်ကဲ့သို့ တင့်တယ်တော်မူ၏၊ စကား ပြောသောအခါ လည်ပင်းအကြောများ မထင်ရှားဘဲ မိုးခြိမ်းသကဲ့သို့ အသံတော် ဟိန်း၍ နေပါသည်။

လက်ပြင်ရိုး ၂-ဖက်အကြား၌ အသားပြည့်ပုံ။ ။နောက်ကျောပြင်ဝယ် လည်ကုတ်၏အောက်၌ ပေါ်ထွက်၍နေသော အရိုး ၂-ဖက်ရှိ၏၊ လက်ပြင်ရိုးဟုခေါ် ၏၊ များစွာသောလူတို့၏ လက်ပြင်ရိုး ၂-ဖက်အကြား၌ များသောအားဖြင့် အသား မပြည့်ချေ၊ ဘုရားအလောင်းမှာ ခါးမှ အထက်ပခုံးတိုင်အောင် အသားလွှာပြည့်နေ သောကြောင့် ထို လက်ပြင် ၂-ဖက်အကြား၌လည်း ရွှေပျဉ်ပြားကဲ့သို့ အသားပြည့် လျက် ရှိပေသည်။

ခြင်္သေ့မင်း၏ကိုယ်နှင့်တူပုံ။ ။ခြင်္သေ့မင်း၏ ရှေ့ပိုင်းကိုယ်သာ တုတ်ခိုင်၏၊ နောက်ပိုင်းကိုယ်ကား သေးငယ်သည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကား အထက်ပိုင်းအောက်ပိုင်း ၂-ပိုင်းလုံးမှာပင် တုတ်တုတ်ခိုင်ခိုင် ရှိတော်မူ၏။ (''တုတ်တုတ်ခိုင်ခိုင်''ဟု ဆိုသော် လည်း ကြည့်ရှု၍ မလှပအောင် ဝဝဖိုင့်ဖိုင့် ဘုတ်ထိုင်းထိုင်း မဟုတ်ပါ၊ ပြည့်ပြည့်ဖြိုးဖြိုး ပြေပြေပြစ်ပြစ် သွက်သွက်လက်လက်သာတည်း။)

လက္ခဏာတော်၏ အကျိုးဆက်။ ။ပြအပ်ပြီးသော လက္ခဏာတော် ၃-ပါး သည် ရှေးကံအတွက် ရအပ်သော အကျိုးတည်း၊ ထိုလက္ခဏာတော် ၃-ပါးအတွက် အကျိုးဆက်မှာ လူဖြစ်လျှင် ပြည့်စုံပြီးသော ရွှေ ငွေ စသော ရတနာတို့မှ မဆုတ် မယုတ်ခြင်း တရားမင်းဖြစ်သောအခါ သဒ္ဓါစသော ဥစ္စာတို့မှ ယုတ်လျော့၍ မသွား ခြင်းတည်း။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့အကြောင်းကုသိုလ်, အကျိုးလက္ခဏာတော်, လက္ခဏာ တော်အတွက် အကျိုးဆက်, ဤ၃-ချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏လက္ခဏာတော် ၃-ပါးကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာ ပွားများပြီးလျှင် မိမိတို့လည်း လူအများ၏ အကျိုးစီးပွားကို လိုလိုလားလား ဆောင်ရွက်ကြပါလေ။

ရသဂ္ဂသဂ္ဂိတာ လက္ခဏာတော်

၁၃။ အဝိဟေဌနတော ပုဗ္ဗေ၊ ပါဏီနံ ပါဏိ အာဒိနာ။
ဇိနော ရသဂ္ဂသဂ္ဂီ စ၊ အပ္ပဗာဓော စ တံ နမေ။

ယော ဇိနော၊အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘဝများစွာ ရှေးရှေး အခါ၌။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ပါဏိအာဒိနာ၊ လက် အစရှိသည်ဖြင့်။ အဝိဟေဌနတော၊ မညှဉ်းဆဲခဲ့ခြင်းကြောင့်။ ရသဂ္ဂသဂ္ဂီ စ၊ အရသာကိုဆောင်

www.dhammaransi.com

ယူနိုင်သော အကြောတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော ခုနစ်ထောင်သော အကြောတော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ အပ္ပါဗာဓော စ၊ အနာရောဂါ များစွာလွတ်ကင်းကျန်းမာခြင်း ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက် အကျိုးဆိုက်၍ သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ် ဖြစ်ထွန်းတော်မူ၏၊ တံ ဇိနံ၊ ရသဂသဂ္ဂိတာ လက္ခဏာတော်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော် (တပည့်တော်မ) သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကမ္ဘာများစွာ ဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာသောဘဝတို့ဝယ် လက်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ လက်နက် တစ်စုံတစ်ခုဖြင့်လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါတို့ကို မညှဉ်းဆဲမိ မနှိပ်စက်မိအောင် ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်လျှင် ညှဉ်းဆဲခံရသူ၏ အကြောတို့သည် ပျက်စီးကုန်၏၊ အကြောတွေ ပျက်စီးလျှင် စားအပ်သမျှ အစာတို့၏အရသာကို ကောင်းစွာမခံယူနိုင်၊ မနှိပ်စက် မညှဉ်းဆဲခြင်းကြောင့်ကား ထိုအကြောတို့ကို မပျက်စီးစေ၊ အကြောများ မပျက်စီးလျှင် စားလိုက်သမျှ အစာတို့၏ အရသာကို ခံယူနိုင်၏၊ ဤကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရှေးရှေးအကြောင်းကောင်းမှုတော်တည်း။

အကျိုးလက္ခဏာတော်။ ။ထိုအကြောင်းကောင်းမှုကြောင့် ဗုဒ္ဓဖြစ်မည့် နောက်ဆုံးဘဝ၌ စားအပ်သမျှအစာ၏ အရသာကို ကောင်းစွာဆောင်ယူနိုင်သော အကြောပေါင်း ခုနစ်ထောင်သည် အထက်သို့ အဖျားလှည့်၍ လည်ပင်းမှာ စွပ်ထားသကဲ့သို့ တည်ကုန်၏၊ ထို အကြောပေါင်း ခုနစ်ထောင်ကြောင့် နှမ်းတစ်စေ့မျှလောက်သော အာဟာရကို လျှာဖျား၌တင် ဝါးလိုက်လျှင် အရသာ၏ အဆီဩဇာသည် တစ်ကိုယ်လုံးနှံ့အောင် ပြန့်နိုင်ပါသတဲ့၊ ထို့ကြောင့် ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့်တော်မူသောအခါ၌ ဆီးသီးတစ်လုံး, ပဲပြုတ်ရေတစ်ခွက် စသော အာဟာရဖြင့် မျှတတော်မူနိုင်ပါသည်။ (ရသ-အရသာကို၊ ဝသ-ဆောင်နိုင်သောအကြောတို့တွင်၊ အဂ္ဂ-မြတ်သောအကြောဘော်များ။)

လက္ခဏာတော်၏ အကျိုးဆက်။ ။ပြအပ်ပြီးသော လက္ခဏာ တော်သည် ရှေးကံအတွက် ရအပ်သော အကျိုးရင်းတည်း၊ ထိုလက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်မှာ အနာရောဂါကင်း၍ ကျန်းမာခြင်းတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ယခုအခါ များစွာသောလူတို့၏ အသီး အရွက် အစာ၌ ချက်ရိုးချက်စဉ်အားဖြင့် အရသာ မရှိသောကြောင့် အရသာ ရှိစေအောင် သားငါးတို့ကို များစွာထည့်၍ချက်ကြရ၏၊ ထိုကဲ့သို့ချက်ပါလျက်လည်း အရသာမရှိ၊ ထိုသို့အရသာမရှိ

www.dhammaransi.com

ခြင်းသည် အစာကြောင့်ချည်းမဟုတ်ပါ၊ အစာကလည်း ရှေးကလောက် အဆီ အရသာ မရှိခြင်း, မိမိမှာရှိသော အကြောများကလည်း ချို့ယွင်းခြင်း, ဤ ၂-မျိုးကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ပါ။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့အကြောင်းကုသိုလ်,အကျိုးလက္ခဏာတော်,လက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်, ဤ ၃-ချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ လက္ခဏာတော်ကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကို ပွားပြီးလျှင် မိမိတို့လည်း သတ္တဝါတို့ကို မညှဉ်းဆဲမိအောင် သတိထားကြပါလေ။

အဘိနီလနေတ္တတာ, ဂေါပခုမတာ လက္ခဏာတော် ၂-ပါး

၁၄။ ဩလောကနေန သတ္တာနံ၊ ပိယက္ခိနာ နီလက္ခိကော။
ဗုဒ္ဓေါ ဂေါပခုမော စေဝ၊ ပိယဒဿော စ တံ နမေ။

ယော ဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုရေ ဘဝေ၊ ဘဝများစွာ ရှေးရှေးအခါ၌။ သတ္တာနံ၊ တွေ့ရာ မြင်ရာ သတ္တဝါတို့ကို။ ပိယက္ခိနာ၊ ချစ်ဖွယ်သော မျက်လုံးတော်ဖြင့်။ ဩလောကနေန၊ မေတ္တာအပြည့်ကြည့်တော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့်။ နီလက္ခိကော စ၊ အောက်မဲညိုပွင့် နှမ်းကြက်ပွင့်သို့ ညိုသင့်ထိုထို ရွှမ်းရွှမ်းစိုမျှ ညိုသောမျက်လုံးတော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဂေါပခုမော စေဝ၊ မွေးစအရွယ် နွားနိုင်ယ်၏ တင့်တယ်ကြည်အေး မျက်လုံးကလေးသို့ မျက်မွေးစီရရီ အလွန်ကြည်သော မျက်လုံးတော် ရှိသည်လည်းကောင်း။ ပိယဒဿော စ၊ ချစ်ခင်ကြည်နူး ဖူး၍မဝ လှပတင့်တယ် အလွန်သပ္ပာယ်သည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက် အကျိုးဆိုက်၍ သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ် ဖြစ်ထွန်းတော်မူ၏။ တံ ဗုဒ္ဓံ၊ နီလနေတ္တ ဂေါပခုမတာ လက္ခဏာတော် ၂-ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော် (တပည့်တော်မ)သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကမ္ဘာများစွာ ဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာသော ဘဝတို့ဝယ် တွေ့ရာ ကြုံရာ သတ္တဝါတို့ကို ကြည့်သောအခါ မေတ္တာအပြည့် ချစ်ဖွယ်သော မျက်စိဖြင့် ကြည့်လေ့ရှိတော်မူခဲ့၏၊ ဤသို့ ကြည့်တော်မူခြင်းကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရှေးရှေးအကြောင်း ကောင်းမှုတော် တစ်ပါးပေတည်း။

www.dhammaransi.com

အကျိုးလက္ခဏာတော် ၂-ပါး။ ။ထိုအကြောင်း ကောင်းမှုကြောင့် ဗုဒ္ဓဖြစ်မည့် နောက်ဆုံးဘဝ၌ မျက်လုံးတော်၏ ညိုသင့်ရာအရပ်ဝယ် အောက်မဲညိုပန်း နှမ်းကြက်ပန်း အသွေးကဲ့သို့ ညိုသောမျက်လုံးတော်လည်း ရှိတော်မူ၏၊ မွေးဖွားခါစ နွားနိုင်ယ်၏မျက်လုံးကဲ့သို့ မျက်တောင်မွေး စီရရှိဖြင့် အလွန်ကြည်လင်သော မျက်လုံးလည်း ရှိတော်မူ၏။ အဘိနီလ–ညိုသင့်ရာအရပ်၌ အလွန်ညိုသော။ နေတ္တတာ–မျက်လုံးတော်ရှိခြင်း။ ဂေါပခုမတာ–မွေးဖွားခါစ နွားနိုင်ယ်၏ မျက်တောင်မွေးနှင့်တူသော မျက်တောင်မွေးတော် ရှိခြင်း။

လက္ခဏာတော်၏ အကျိုးဆက်။ ။ပြအပ်ပြီးသော လက္ခဏာတော် ၂-ပါးသည် ရှေးကံအတွက် ရအပ်သော အကျိုးရင်းတည်း၊ ထို လက္ခဏာတော် ၂-ပါးအတွက် အကျိုးဆက်မှာ ဖူးမြင်၍ မဝအောင် လှပ တင့်တယ် သပ္ပာယ်တော်မူခြင်းတည်း။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့ အကြောင်းကုသိုလ်, အကျိုးလက္ခဏာ, လက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက် ဤ ၃-ချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ လက္ခဏာတော် ၂-ပါးကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကို ပွားများပြီးလျှင် မိမိတို့လည်း ချစ်ဖွယ်သော မျက်လုံးဖြင့် သူတစ်ပါးကို ကြည့်မိအောင် မေတ္တာဘာဝနာအလုပ်ကို အားထုတ်ကြပါလေ။

ဆက်ပါဦးမည်။ ။သတ္တဝါအများကို ချမ်းသာစေဖို့ရန် နေ့စဉ်မှန်မှန် မေတ္တာမှိနေ့,မေတ္တာဘာဝနာ ပွားများနေပါလျှင် ရှေးဦးစွာ မိမိစိတ် ကြည်လင်၏၊စိတ်ကြည်လင်သောအခါ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်လည်း ကြည်လင်၏။ ဤနည်းအားဖြင့် မျက်နှာတစ်ရပ်လုံး ကြည်လင်ရကား သူတစ်ပါးတို့ကို ကြည်လင်သော စက္ခုဖြင့်သာ ကြည့်ရှုလေ့ ရှိရပါတော့သည်။

ဥဏှိသသီသတာ လက္ခဏာတော်

၁၅။ ဒါနာဒိ ပုညကမ္မေသု၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမော တထာဂတော။
တေန ဥဏှိသသီသော စ၊ ဇနာနုဝတ္တီ စ တံ နမေ။

ယော တထာဂတော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုရေ ဘဝေ၊ ဘဝများစွာ ရှေးရှေးအခါ၌။ ဒါနာဒိ ပုညကမ္မေသု၊ ဒါနစသည် အလီလီသော ကုသိုလ် ကောင်းမှုတို့၌။ ပုဗ္ဗင်္ဂမော၊ တက်တက်ကြွားကြွား, ရှေ့ကသွား၍, အများလိုက်အောင်, ခေါင်းဆောင်တော်မူ၏။ တေန၊ ထိုသို့ ကုသိုလ်ကောင်း

www.dhammaransi.com

မှု, ကိစ္စစု၌, လူထုပါအောင်, ခေါင်းဆောင်တော် မူခဲ့ခြင်းကြောင့်။ ဉဏ်သသီသော စ၊ သင်းကျစ်အပြား, ဖွံ့ပတ်ထားသို့, သီခြားဆန်းထူး, မဟာနဖူးကြောင့်, ဖူးရရှင်ပျော်, လုံးသော ဦးခေါင်းတော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဇနနုဝတ္တိ စ၊ လူ နတ် ဖြဟ္မာ, သတ္တဝါတို့, နောက်မှာစိုက်စိုက်, လိုက်ပါခြင်း ရှိသည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက် အကျိုး ဆိုက်၍ သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ် ဖြစ်ထွန်းတော်မူ၏။ တံ တထာဂတံ၊ ဉဏ်သသီသတာ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရား တပည့်တော် (တပည့်တော်မ) သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုး ကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကမ္ဘာများစွာ ဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာသော ဘဝ တို့ဝယ် ဒါန အစရှိသော ကုသိုလ် ကောင်းမှုကို ပြုသောအခါ ခေါင်းဆောင်၍ ပြုလေ့ရှိ၏၊ ကောင်းသော အလုပ်ဝယ် ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်ဖြစ်သောကြောင့်လည်း ပရိသတ်အပေါင်းဝယ် ဦးခေါင်း တမော်မော်နှင့် ပျော်ပျော်ကြီး လှည့်လည်နိုင်ခဲ့၏၊ ဤကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရှေးရှေးအကြောင်း ကောင်းမှုတော် တစ်ပါး ဖြစ်သည်။

အကျိုးလက္ခဏာတော်။ ။ထိုအကြောင်း ကောင်းမှုကြောင့် ဦးခေါင်းတော်၏ လှပတင့်တယ်ဖို့ရာ နဖူးတော်အပြင်ဝယ် သင်းကျစ်ပြား ဖွံ့ပတ်ထားသကဲ့သို့ လွန်စွာ တင့်တယ်တော်မူ၏၊ ထင်ရှားစေအံ့-လက်ယာနားအစွန်းမှစ၍ တက်သော အသားလွှာသည် အထက်သို့တက်ပြီးလျှင် နဖူးတော်အပြင်ကို ပြည့်စေလျက် လက်ဝဲနားအစွန်း တိုင်အောင် တည်တော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ နဖူးတော်သည် လွန်စွာ တင့်တယ်တော်မူ၏၊ ထိုတင့်တယ်ပုံကို အတုပြု၍ ယခုအခါ အချို့ဆင်းတုတော်၏ နဖူးတော်၌လည်းကောင်း, ရှင်ဘုရင်တို့၏နဖူး၌လည်းကောင်း, သင်းကျစ်အပြားကို ဖွံ့ပတ်ထားကြသည်၊ နဖူးတော်၌သာမက ထိုနဖူးတော်ကို အကြောင်းပြု၍ ဦးခေါင်းတော် တစ်ရပ်လုံးလည်း ပွတ် ဆောက် အဖျားဖြင့် လှည့်ပတ်၍ ပွတ်ခံထားသကဲ့သို့ ရေပွက်လုံးကလေးပမာ လွန်စွာ လုံးဝန်းတော်မူပါသည်။

လက္ခဏာတော်၏အကျိုးဆက်။ ။ပြအပ်ခဲ့ပြီးသော လက္ခဏာတော်သည် ရှေးကံအတွက်ရအပ်သော အကျိုးရင်းတည်း၊ထိုလက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်မှာ လူနတ်ဗြဟ္မာ, သတ္တဝါတို့၏ နောက်တော်ပါးက ခစားမကွာ လိုက်ပါရခြင်းတည်း။

www.dhammaransi.com

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့ အကြောင်းကုသိုလ်, အကျိုး လက္ခဏာတော်, လက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်, ဤ ၃-ချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဉာဏ်သီသတာ လက္ခဏာတော်ကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကို ပွားများပြီးလျှင် မိမိတို့လည်း ကုသိုလ်ကောင်းမှု ကိစ္စစု၌ ခေါင်းဆောင်နိုင်လျှင် ခေါင်းဆောင်၍, ခေါင်းမဆောင်နိုင်လျှင် မခိုမကပ်ဘဲတက်တက်ကြွကြွ ကြိုးစားကြပါလေ။

ဧကေကလောမတာ, ဥဏ္ဏာလောမတာ
လက္ခဏာတော် ၂-ပါး

၁၆။ မုသာဝါဒဝိရတိယာ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဧကေကလောမကော။
သောဒါဘ ဥဏ္ဏလောမော စ၊ ဇနောပဝတ္တိ တံ နမေ။

ယော ဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘဝများစွာ ရှေးရှေးအခါ၌။ မုသာဝါဒ ဝိရတိယာ၊ မဟုတ်မတရား, မုသားပြောခြင်းမှ ရှောင်တော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့်။ ဧကေကလောမကော စ၊ မွေးတွင်း တစ်တွင်းလျှင်, တစ်ပင်စီ တစ်ပင်စီသာ အမွေးတော်ရှိသည် လည်းကောင်း။ သောဒါတ ဥဏ္ဏလောမော စ၊ မျက်ခုံးတော် ၂-ပါး အလယ်ကြား၌, ထူးခြားပေါ်လွင် အလှန်ဖြူစင်သော မွေးရှင်တော်ရှိသည် လည်းကောင်း။ ဇနောပဝတ္တိ စ၊ လူအများပင်,ဘုရားရှင်၏,အစဉ်လိုသမျှ,လိုက်ပါရခြင်းရှိသည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက် အကျိုးဆိုက်၍ သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ် ဖြစ်ထွန်းတော်မူ၏။ တံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဧကေကလောမ,ဥဏ္ဏာလောမတာ,လက္ခဏာတော် ၂-ပါး နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော် (တပည့်တော်မ) သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကမ္ဘာများစွာဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာသော ဘဝတို့ဝယ် မုသာဝါဒမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၍ မှန်ကန်သောသစ္စာစကားကိုသာ ပြောဆိုတော်မူခဲ့သည်၊ ဟိုတစ်မျိုး သည်တစ်မျိုး စကား ၂-မျိုးကို ပြောလေ့မရှိခဲ့ပါ၊ ဤသို့ မုသာဝါဒမှ ရှောင်ခြင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရှေးရှေးအကြောင်းကောင်းမှုတော်တစ်ပါးတည်း။

www.dhammaransi.com

အကျိုးလက္ခဏာတော်။ ။ထိုအကြောင်းကောင်းမှုကြောင့် ဘုရားဖြစ်တော်မူမည့်ဘဝ၌ မွေးညင်းတော်တို့သည် မွေးညင်းတစ်တွင်းလျှင် တစ်ပင်စီသာပေါက်ခြင်းဟူသော ဧကေကလောမတာ လက္ခဏာတော်ကို လည်းကောင်း, ဥဏ္ဏာလုံမွေးရှင်တော်ဟူသော ဥဏ္ဏလောမတာ လက္ခဏာတော်ကို လည်းကောင်း ရတော်မူသည်။

ဥဏ္ဏာလုံမွေးရှင်တော်။ ။ဥဏ္ဏလောမ ဟူသောပါဠိကို မြန်မာလို ''ဥဏ္ဏလုံ'' ဟုပြန်ဆိုကြသည်၊ ထိုအမွေးတော်သည် မျက်ခုံးတော် ၂-သွယ်၏ အလယ်ဗဟိုဝယ် နှာခေါင်းတော်၏ အဆုံးအထက်၌ ပေါက်တော်မူပြီးလျှင် အထက်သို့တက်၍ နဖူးအလယ်မှာ လဲဝဲငွမ်းအစုကဲ့သို့ အလွန်ဖွေးဖွေးဖြူလျက် တင့်တယ်တော်မူ၏။ဆွဲ၍ဆန့်လိုက်သောအခါ လက်ယာရစ်လည်၍ လုံးသွားပြီးလျှင် အထက်သို့ အဖျားလှည့်လျက် တည်တော်မူသောကြောင့် အသက်ရှင်နေသကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ''ဥဏ္ဏာလုံမွေးရှင်တော်''ဟု ခေါ်စမှတ်ပြုကြသည်၊ ရွှေအဆင်းရှိသော နဖူးတော်အပြင်၌ တည်ရကား နံနက်စောစောအခါ အရုဏ်ရောင်ဖြာခိုက်ဝယ် သောကြာကြယ်ကဲ့သို့ လွန်စွာတင့်တယ်တော်မူပါသတဲ့။

လက္ခဏာတော်၏ အကျိုးဆက်။ ။ပြအပ်ခဲ့ပြီးသော လက္ခဏာတော်သည် ရှေးကံအတွက်ရအပ်သော အကျိုးရင်းတည်း၊ ထိုလက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်မှာ နောက်တော်ပါးက ခစားမကွာ လိုက်ပါသူဟူသမျှတို့၏ ဘုရားအလိုတော်ကျအောင် နေကြကျင့်ကြခြင်းတည်း။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့ အကြောင်းကုသိုလ်, အကျိုး လက္ခဏာတော်, လက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်, ဤ၃-ချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ လက္ခဏာတော် ၂-ပါးကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကို ပွားများပြီးလျှင် မိမိတို့လည်း မုသားမှရှောင်ကြဉ်၍ စကား ၂-ခွ မပြောကြဘဲ သစ္စာစကားကိုသာ ပြောမိအောင် သတိပြုကြပါလေ။

စတ္တာလီသဒန္တတာ, အဝိရဠဒန္တတာ
လက္ခဏာတော် ၂-ပါး

၁၇။ ပေသုညဝိရမဏတော၊ သမစတ္တာလီသ ဒန္တော။
ဇိနော အဝိရဠဒန္တော စ၊ အဘဇ္ဇပရိသော နမေ။

ယော ဇိနော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုရေ ဘဝေ၊ ဘဝများစွာ ရှေးရှေးအခါ၌။ ပေသုညဝိရမဏတော၊ ချစ်ခင်သူများ ကွဲ၍သွားလျက်

www.dhammaransi.com

ကိုယ့်အားချစ်အောင် ချောပစ်ကုန်းတိုက်ခြင်းမှ ရှောင်တော်မူခြင်းကြောင့်။ သမစတ္တာလီသဒန္တော၊ အမျှလေးဆယ်, လွန်တင့်တယ်သော, သွားတော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ အဝိရဠဒန္တော စ၊ ရွှေပြားအပြင်, ဝရဇိန်တင်သို့, အစဉ်မကွဲ, မကျဲသော သွားတော်ရှိသည် လည်းကောင်း။ အဘဇ္ဇပရိသော စ၊ မပျက်မကွဲ, သံဖြင့်တဲသို့, တစ်ခဲနက်လုံး, စည်းရုံးသောပရိသတ်ရှိသည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက် အကျိုးဆိုက်၍ သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ် ဖြစ်ထွန်းတော်မူ၏၊ တံ ဇိနံ၊ သမစတ္တာလီသဒန္တ, အဝိရဠဒန္တတာ, လက္ခဏာတော် ၂-ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော် (တပည့်တော်မ) သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကမ္ဘာများစွာဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာသော ဘဝတို့ဝယ် ချစ်သူ ၂-ယောက် ကွဲအောင်လည်းကောင်း, ထိုသို့ကွဲပြီးနောက် မိမိကို ချစ်အောင်လည်းကောင်း, ကုန်းတိုက်ခြင်းဟူသော ပိသုဏာဝါစာမှ ရှောင်တော်မူ၏၊ သူတစ်ပါးတို့ ညီညီမျှမျှ ချစ်ခင်နေသည်ကိုမြင်လျှင် ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်ခဲ့၏၊ ချစ်ခင်နေသူများကို ကွဲ၍မသွားစေသည့်ပြင် စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်း၏ အကျိုးကိုသာ ဟောပြောလေ့ရှိ၏၊ ဤသို့ ပိသုဏာဝါစာမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူခြင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရှေးရှေးအကြောင်း ကောင်းမှုတော်တစ်ပါးတည်း။

အကျိုးလက္ခဏာတော်။ ။ပိသုဏာဝါစာမှမရှောင်ဘဲ ချစ်သူတွေ စည်းစည်းလုံးလုံးမနေနိုင်အောင် ကုန်းတိုက်ခဲ့သူတို့၏ သွားတို့သည် မပြည့်မစုံ ဖြစ်ရုံသာမက ကျိုးတိုးကျဲတဲလည်း ဖြစ်တတ်၏၊ များစွာသောလူတို့၏သွားသည် အများဆုံးအားဖြင့် ၃၂-ချောင်းသာရှိ၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည်ကား ပါရမီဖြည့်စဉ်အခါဝယ် သူတစ်ပါးကို ကွဲပြားအောင် ကုန်းတိုက်စကားကို မပြောဆိုဘဲ၊ အချင်းချင်းညီညွတ်အောင် ပြောဆိုခဲ့ခြင်းကြောင့် ဗုဒ္ဓဖြစ်မည့်ဘဝ၌ သွားတော် ၄၀-တိတိ ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှိခြင်းဟူသော သမစတ္တာလီသဒန္တတာ, သွားအကြားတိုင်း၌ မကျဲသော အဝိရဠဒန္တတာ လက္ခဏာတော် ၂-ပါးကို ရတော်မူသည်။ [ဤနေရာ၌ သမ သဒ္ဒါသည် ၄၀-အတိအကျ အပြည့်ဟူသောအနက်ကို ဟော၏၊ သင်္ဂြိုဟ်၌လာသော သမဒိသတိ မဂ္ဂစိတ္တာနိ၌ သမသဒ္ဒါကဲ့သို့တည်း။]

လက္ခဏာတော်၏အကျိုးဆက်။ ။ပြအပ်ပြီးသောလက္ခဏာတော်သည် ရှေးကံအတွက်ရအပ်သော အကျိုးရင်းတည်း၊ ထိုလက္ခဏာတော် ၂-ပါးအတွက် အကျိုး

www.dhammaransi.com

ဆက်ကား အခြွေအရံပရိသတ်တို့ မကွဲမပြားဘဲ တသားတည်း စည်းစည်းလုံးလုံး ရှိကြခြင်းတည်း။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့ အကြောင်းကုသိုလ်, အကျိုး လက္ခဏာတော်, လက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်, ဤ၃-ချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဤလက္ခဏာတော် ၂-ပါးကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကို ပွားများပြီးလျှင် မိမိတို့လည်း ကုန်းတိုက်ခြင်း ပိသုဏာဝါစာမှ ရှောင်ကြဉ်မိအောင် အမြဲသတိပြုကြပါလေ။

ပဟူတဇိဝှတာ, ဗြဟ္မဿရတာ
လက္ခဏာတော် ၂-ပါး

၁၈။ ဖရုသဝါစံ ဝိရတိယာ၊ ပုဗ္ဗေ ပဟူတဇိဝှကော။
ဗြဟ္မဿရော စ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အာဒေယျဝစနော နမေ။

ယော သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘဝများစွာ, ရှေးရှေးအခါ၌။ ဖရုသဝါစာဝိရတိယာ၊ စိတ်ကြမ်း နှုတ်ကြမ်း, ဝေါက်ငမ်းဆဲမှု, ဖရုသဝါစာမှ ရှောင်တော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့်။ ပဟူတဇိဝှကော စ၊ ရှည်လျားနုနယ်, ပြန့်ကျယ်သောလျှာတော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဗြဟ္မဿရော စ၊ ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံကဲ့သို့ သာယာနာပျော်, အသံတော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ အာဒေယျဝစနော စ၊ အများကြည်ဖြူ, နာယူဖွယ် စကားတော်ရှိသည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက် အကျိုးဆိုက်၍ သိုက်မြိုက် ထင်ပေါ် ဖြစ်ထွန်းတော်မူ၏။ တံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ပဟူတဇိဝှ, ဗြဟ္မဿရတာ, လက္ခဏာတော် ၂-ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော် (တပည့်တော်မ)သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဘဝများစွာဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာသော ဘဝတို့ဝယ် သူတစ်ပါးတို့စိတ်ကို ထိခိုက်အောင် ဆဲဆိုဝေါက်ငမ်း ကြမ်းတမ်းသော ဖရုသဝါစာမှ ရှောင်တော်မူ၍ ကြားရသူတို့ ချမ်းသာဖွယ်ရာ နူးညံ့သော စကားကိုသာ ပြောဆိုတော်မူခဲ့၏။ ဤသို့ ဖရုသဝါစာမှ ရှောင်တော်မူခဲ့ခြင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရှေးရှေးအကြောင်း ကောင်းမှုတော်တစ်ပါးပေတည်း။

www.dhammaransi.com

အကျိုးလက္ခဏာတော်။ ။ဖရုသဝါစာမှ မရှောင်ဘဲ ဆဲဆိုခဲ့သူတို့၏ လျှာသည် တစ်စုံတစ်ခုဖြင့်ဖွဲ့ထားသကဲ့သို့ လေးတွဲ့တွဲ့ဖြစ်နေ၏။ အချို့လျှာကား တိုနေသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ အချို့မှာ စကားပြောရာ၌ လျှာဒရွတ်ဆွဲလျက် မန်းစွဲသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည်ကား ဖရုသဝါစာမှရှောင်၍ နူးညံ့သောစကားကို ပြောဆိုခဲ့သောကြောင့် ဘုရားဖြစ်မည့်ဘဝ၌ လျှာတော် နူးညံ့ညံ့ ပြန့်ပြန့်ကျယ်ကျယ် ရှိတော်မူခြင်းဟူသော ပဟူတဇိဝှတာ လက္ခဏာတော်နှင့် နူးညံ့သော စကားသံကိုပြောဆိုခဲ့ခြင်းကြောင့် သာယာသော အသံတော်ရှိခြင်းဟူသော ဗြဟ္မဿရတာ လက္ခဏာတော် ၂-ပါးကို ရတော်မူသည်။ [သာယာနာပျော်ဖွယ်သော အသံကို "ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံနှင့် တူသောအသံ"ဟု ပြောစမှတ်ပြုကြသည်။]

လက္ခဏာတော်၏အကျိုးဆက်။ ။ပြခဲ့ပြီးသော လက္ခဏာတော် ၂-ပါးသည် ရှေးကံအတွက်ရအပ်သော အကျိုးရင်းတည်း၊ ထိုလက္ခဏာတော် ၂-ပါးအတွက် အကျိုးဆက်မှာ ပြောဟောသမျှ ယုံကြည်ထိုက်သော စကားတော်ရှိခြင်းတည်း။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့ အကြောင်းကုသိုလ်, အကျိုးလက္ခဏာတော်, လက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်, ဤ ၃-ပါးကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ လက္ခဏာတော် ၂-ပါးကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကို ပွားများစေပြီးလျှင် မိမိတို့လည်း ဖရုသဝါစာမှ ရှောင်ကြဉ်ဖို့ရန် အမြဲသတိပြုကြပါလေ။

ဆက်ဦးအံ့-ဖရုသဝါစာသည် ဝစီဒုစရိုက် ၄-ပါးတွင် ဒေါသကို အရင်းခံ၍ ဖြစ်ရသော ဒုစရိုက် ၁-ပါးတည်း၊ နဂိုက ဒေါသစရိုက် ခတ်ခံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒေါသဖြစ်စရာ ကိစ္စကြုံလာတိုင်း ဖရုသဝါစာဖြင့် ပြောဆိုတတ်ရကား နောက်နောက်ဘဝ၌ ဒေါသနည်းအောင် ယခုဘဝက မေတ္တာကို လေ့လာကြပါလေ။

သီဟဟနုတာ လက္ခဏာတော်

၁၉။ သမ္ဖပ္ပလာပဝိရတော၊ ပုရေ တေန တထာဂတော။
မိဂ္ဂိန္ဒဟနုရူပေါ စ၊ အဓံသိသော စ တံ နမေ။

ယော တထာဂတော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုရေ၊ ဘဝများစွာ ရှေးရှေးအခါ၌။ သမ္ဖပ္ပလာပဝိရတော၊ သုခမဖက်, စီးပွားပျက်ဖို့, သက်သက်အပျော်, ပျက်ချော်, ပြောင်လှောင်, ပိန်ဖျင်းသော စကားကို ရှောင်တော်မူ၏။ တေန၊ ထိုသို့ ပိန်ဖျင်းသောစကားကို ရှောင်တော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့်။

www.dhammaransi.com

မိဂ္ဂိန္ဒပဟနုရူပေါ စ၊ ခြင်္သေ့မင်း၏ အောက်မေးအလား, ထက်အောက်အားဖြင့် ၂-ပါးထင်ပေါ်,ပြည့်ဝသော မေးတော်ရှိသည် လည်းကောင်း။ အဓိသိယော စ၊ ရပြီးရာထူး, ဂုဏ်အထူးမှ, တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ, မဖယ်ချ မဖျက်ဆီးနိုင်သည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက် အကျိုးဆိုက်၍ သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ် ဖြစ်ထွန်းတော်မူ၏။ တံ တထာဂတံ၊ သီဟဟနုတာ လက္ခဏာတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော် (တပည့်တော်မ)သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကမ္ဘာများစွာ ဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာသော ဘဝတို့ဝယ် သမ္ဖပ္ပလာပမှ ရှောင်တော်မူ၏။ [အကျိုးလည်းမရှိ မှန်လည်းမခွန်ဘဲ ပျော်ရရုံ ရယ်မောရရုံမျှသာ ဖြစ်သော အပျက်အချော်စကား အပြောင်အလှောင်စကားကို ပြောဆိုခြင်းကို ''သမ္ဖပ္ပလာပ''ဟု ခေါ်သည်။] ဤသို့သော သမ္ဖပ္ပလာပမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူခြင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရှေးရှေးအကြောင်းကောင်းမှုတော်တစ်ပါး ဖြစ်သည်။

အကျိုးလက္ခဏာတော်။ ။သမ္ဖပ္ပလာပမှ မရှောင်ဘဲ မေးကလေးလှုပ်ကာ လှုပ်ကာ အပျက်အချော် ပြောဆိုခဲ့သူတို့၏ မေးသည် အတွင်းသို့ ပု၍ သော်လည်း ဝင်နေတတ်၏၊ ကောက်၍သော်လည်း ဝင်နေတတ်၏၊ အတွင်းသို့ ချိုင့်၍ သော်လည်း နေတတ်၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည်ကား ထို သမ္ဖပ္ပလာပမှ ရှောင်တော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့် ခြင်္သေ့မင်း၏ မေးနှင့်တူစွာ ပြည့်သောမေး ရှိတော်မူ၏။ ဆက်ဦးအံ့- ခြင်္သေ့မင်း၏ မေးသည် အောက်ဘက်၌သာ ပြည့်၏၊ ဘုရားရှင်၏ မေးတော်ကား အောက်ဘက် အထက်ဘက် ပြည့်၍ နေသောကြောင့် လဆန်း(၁၂)ရက် ညဉ့်အခါ၌ ထွက်ပေါ်လာသော လနှင့် တူတော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် ခြင်္သေ့မင်း၏ မေးထက်ပင် သာ၍ တင့်တယ်တော်မူပါသည်။

လက္ခဏာတော်၏အကျိုးဆက်။ ။ပြအပ်ပြီးသော လက္ခဏာတော်သည် ရှေးကံအတွက် ရအပ်သော အကျိုးရင်းတည်း၊ ထိုလက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်မှာ ရအပ်ပြီးသောဂုဏ်၊ ရအပ်ပြီးသော ဌာနန္တရ ရာထူးကို မည်သည့်ရန်သူမျှ မဖျက်ဆီးနိုင်ခြင်းတည်း။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့ အကြောင်းကုသိုလ်, အကျိုးလက္ခဏာ, လက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်, ဤ၃-ချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ (၁၂)ရက်

www.dhammaransi.com

ညွှန့်၍ ထွက်သော လက်ရုံသို့ ပြည့်ဝသော မေးတော်ကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကို ပွားစေပြီးလျှင် မိမိတို့လည်း အကျိုးမရှိသော အပျက်အချော် အပြောင် အလှောင် စကားကို ရှောင်ကြဉ်မိအောင် သတိထားကြပါလေ။

ဆက်ဦးအံ့-အတွင်း၌ အနှစ်အဆန် မပါသော စပါးခွံကို "ဖွဲ၊ အနှပ် အဖွဲ၊ အဖျင်း"ဟု ခေါ်၏၊ ထို့အတူ ပြောအပ်သော စကား၌ အကျိုးမရှိ အနက် မမှန်ဘဲ ပြောင်လှောင်သော စကားကိုလည်း "ဖိန်ဖျင်းသော စကား" ဟု ခေါ်သည်၊ ဝစီဒုစရိုက် တစ်ပါးပင်တည်း။

သမဒန္တတာ သုသုက္ကဒါဌတာ
လက္ခဏာတော် ၂-ပါး

၂၀။ မိစ္ဆာဇီဝ ဝိရတိယာ၊ သမဒန္တော တထာဂတော။
ဟောတိ သုသုက္ကဒါဌော စ၊ ဝိသုဒ္ဓပရိသော နမေ။

ယော တထာဂတော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုရေ၊ ဘဝများစွာ ရှေးရှေးအခါ၌။ မိစ္ဆာဇီဝ ဝိရတိယာ၊ ကိုယ်နှုတ်ဖောက်ပြား ဒုစရိုက်များ ဖြင့် မှားမှားယွင်းယွင်း အသက်မွေးခြင်းတို့မှ ရှောင်တော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့်။ သမဒန္တော စ၊ ဝရဇိန်များ စီ၍ထားသို့ ထက်ဖျားစီရရီ ညီသောသွားတော် ရှိသည်လည်းကောင်း။ သုသုက္ကဒါဌော စ၊ သောကြာကြယ်ဝန်း ထွန်းသည့် အသွင် အလွန်ဖြူစင်သော စွယ်တော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဝိသုဒ္ဓပရိသော စ၊ စင်ကြယ်သပ်ယပ် လွန်စွာမြတ်သည့် ပရိသတ်အခြံအရံ ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ အကြောင်းအလိုက် အကျိုးဆိုက်၍ သိုက်မြိုက်ထင်ပေါ် ဖြစ်ထွန်း တော်မူ၏။ တံ တထာဂတံ၊ သမဒန္တတာ သုသုက္ကဒါဌတာ လက္ခဏာတော် ၂-ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော် (တပည့်တော်မ) သည်။ နမေ နမာမိ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုး ကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

အကြောင်းကောင်းမှု။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကမ္ဘာများစွာဖြစ်ခဲ့ရာ၌ များစွာ သော ဘဝတို့ဝယ် မိစ္ဆာဇီဝမှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏၊ [ပါဏာတိပါတ စသော ကာယ ဒုစရိုက် ၃-ပါးတွင် တစ်ပါးပါးဖြင့် ဖြစ်စေ၊ မုသာဝါဒ စသော ဝစီဒုစရိုက်

www.dhammaransi.com

၄-ပါးတွင် တစ်ပါးပါးဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာရှာ၍ အသက်မွေးမှုကို မိစ္ဆာဇီဝ ဟု ခေါ်သည်။] ဤသို့သော ဒုစရိုက်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၍ လယ်ယာလုပ်ကိုင်ခြင်း, တရားသဖြင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်း, ကိုယ့်တွက် သူ့တွက် မျှအောင် အတိုးအပွား ချထားခြင်းဟူသော သမ္မာအာဇီဝဖြင့် အသက်မွေးခြင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ရှေးရှေးအကြောင်း ကောင်းမှုတော်တစ်ပါး ဖြစ်သည်။

အကျိုးလက္ခဏာတော်။ ။မိစ္ဆာဇီဝဖြင့်အသက်မွေးသူတို့သည် ညစ်နွမ်းသော အသက်မွေးမှုကို ပြုရာရောက်၏၊ သူ့တွက် ကိုယ့်တွက် မညီမျှသော အသက်မွေးရာလည်း ရောက်၏၊ ထိုကဲ့သို့ အသက်မွေးခဲ့သူတို့၏ သွားသည် အတို အရှည် အနိမ့် အမြင့် ဖြစ်နေတတ်၏၊ ဖြူဖြူ စင်စင်လည်း မရှိဘဲ ညစ်ပုပ်ပုပ် ဖြစ်နေတတ်၏၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည်ကား သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာ သူ့ဖို့ ကိုယ့်ဖို့ မျှအောင် အသက်မွေးခဲ့ခြင်းကြောင့် သွားတော် စွယ်တော် တို့သည် ရွှေနီအင်းပျဉ်ပေါ်ဝယ် ဝရဇိန်တင်၍ စီထားသကဲ့သို့ နီမြန်းသော သွားဖုံးတော်ဝယ် ဖွေးဖွေးညီညီ စီရရီ ရှိတော်မူ၏။

လက္ခဏာတော်၏ အကျိုးဆက်။ ။ပြအပ်ပြီးသော လက္ခဏာတော်သည် ရှေးကံအတွက် ရအပ်သော အကျိုးရင်းတည်း။ ထိုလက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးဆက်မှာ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ရဟန်းတော် ပရိသတ်၊ ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာ ပရိသတ် ရှိတော်မူခြင်းတည်း။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤသို့ အကြောင်း ကုသိုလ်၊ အကျိုး လက္ခဏာတော်, လက္ခဏာတော်အတွက် အကျိုးအဆက်၊ ဤ ၃-ချက်ကို စဉ်းစားကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဖွေးဖွေးညီညီ စီရ ရီရရှိသော သွားတော် စွယ်တော်များကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကို ပွားစေပြီးလျှင် မိမိတို့လည်း မတရားသဖြင့် အသက်မွေးခြင်းဟူသော မိစ္ဆာဇီဝကိုရှောင်ကာ တရားသဖြင့် အသက်မွေးခြင်းဟူသော သမ္မာအာဇီဝဖြင့်သာ အသက်မွေးကြပါလေ။

လက္ခဏာတော်ကြီး ဘုရားရှိခိုး ပြီးပြီ။

www.dhammaransi.com

၈၀-သော လက္ခဏာတော်ငယ်

အမှာ။ ။ဇိနာလင်္ကာရဋီကာ ဝိဇာတမင်္ဂလာအဖွင့်၌ တွေ့ရသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ လက္ခဏာတော်ငယ် (၈၀)တို့ကို ပြပါဦးမည်။

၁။ စိတင်္ဂုလိတာ၊ စီ၍ထားသကဲ့သို့ လက်ချောင်း ခြေချောင်းတော်များ၏ တင့်တယ်တော်မူခြင်း။

၂။ အနုပုဗ္ဗင်္ဂုလိတာ၊ တစ်ချောင်းစီ တစ်ချောင်းစီမှာလည်း အရင်းကစ၍ အစဉ်အတိုင်း သွယ်လျက် တင့်တယ်သော လက်ချောင်းတော်၊ ခြေချောင်းတော်ရှိခြင်း။

၃။ ဝဋ္ဋင်္ဂုလိတာ၊ (လူအများ၏ လက်ချောင်း ခြေချောင်းများကဲ့သို့ ခပ်ပြားပြား မနေဘဲ) လုံးသော လက်ချောင်း ခြေချောင်းတော်ရှိခြင်း၊ ဤကား လက်ချောင်း ခြေချောင်းတော်၏ လက္ခဏာတော်ငယ် ၃-ပါးတည်း။

၄။ တမ္ဗနခတာ၊ နီသော လက်သည်း ခြေသည်းတော်ရှိခြင်း၊ (လက်သည်း ခြေသည်းတော်အတွင်းက အသားတော်များသည် နီ၍နေသောကြောင့် ထိုအရောင်ဟပ်သဖြင့် ခြေသည်း လက်သည်းတော်များလည်း နီရောင်သမ်းလျက် ရှိရပေသည်။)

၅။ တုင်္ဂနခတာ၊ ရှည်သော လက်သည်းတော်ရှိခြင်း။ (များစွာသော လူတို့၏ လက်သည်းသည် များစွာ မရှည်လှ၊ တချို့လက်သည်းများမှာ တို၍ပင် နေသေး၏၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ လက်သည်းတော်ကား တင့်တင့်တယ်တယ် သပ္ပာယ်ရုံမျှ ရှည်တော်မူသည်၊ ယိုလက်သည်းရှည်ခြင်းကို သဘောကျ၍ အချို့သော အမျိုးသမီးများသည် လက်သည်း မဖြတ်ဘဲ ရှည်အောင် ထားတတ်ကြပါသေးသည်။)

၆။ သိနိဒ္ဓနခတာ၊ ညက်ညက် ညောညော ချောမောသော လက်သည်း ခြေသည်းတော်ရှိခြင်း။ (များစွာသော လူတို့၏ လက်သည်း ခြေသည်းသည် ချောချောမောမော မရှိသည့်ပြင် ခပ်ကြမ်းကြမ်း ဖြစ်နေပါသေးသည်။)

[ဤကား လက်သည်း ခြေသည်းတော်အတွက် လက္ခဏာတော်ငယ် ၃-ပါးတည်း။]

www.dhammaransi.com

၇။ နိဂူဠဂေါပ္ဖကတာ၊ များစွာသော လူတို့၏ ဖမျက်ကဲ့သို့ (ထင်ထင်ရှားရှား ပေါ်ထွက်၍မနေဘဲ အသားတော်အတွင်းဝယ် မြုပ်လျက် မထင်ရှားသော ဖမျက်တော်ရှိခြင်း–ဤကား ဖမျက်တော်အတွက် လက္ခဏာတော်ငယ် တစ်ပါးတည်း။]

၈။ သမပါဒတာ၊ ညီညီမျှမျှ လှပသော ခြေတော်ရှိခြင်း၊ (လူအများ၏ ခြေကဲ့သို့ အလယ်၌ ဟိုက်မနေဘဲ ညီ၍နေသည်ကို ဆိုလိုဟန်တူပါသည်၊ ဇာလဟတ္ထပါဒတာ လက္ခဏာတော်နှင့် ယှဉ်ကြည့်ပါ။) [ဤကား ခြေ၏ ပုံသဏ္ဌာန်လက္ခဏာ တစ်ပါးတည်း။]

၉။ ဂဇသမာနက္ကမတာ၊ ဆင်၏ ခြေလှမ်းပုံနှင့်တူစွာ ညင်ညင်သာသာ ခြေလှမ်းတော်ရှိခြင်း။ (ခြေသံမကြားရ–ဟူလို)

၁၀။ သီဟသမာနက္ကမတာ၊ ခြင်္သေ့မင်း၏ခြေလှမ်းနှင့်တူစွာ ဇွန်ခြွေရရ လှမ်းကြွ တော်မူခြင်း။

၁၁။ ဟံသသမာနက္ကမတာ၊ ဟင်္သာမင်းလှမ်းပုံကဲ့သို့ မကျဲမစိပ်သော ခြေလှမ်း တော်ရှိခြင်း။

၁၂။ ဥသဘသမာနက္ကမတာ၊ နွားလားဥသဘ၏ ခြေလှမ်းပုံကဲ့သို့ ခြေအချင်း ချင်း မထိမိဘဲ ရှင်းလင်းသော ခြေလှမ်းတော်ရှိခြင်း။

၁၃။ ဒက္ခိဏာဝဋ္ဋ ဂတိတာ၊ လက်ယာရစ်လည်သည့်ပမာ လက်ယာခြေတော် ကို စ၍ ကြွတော်မူခြင်း။ [ဤကား ခြေလှမ်းခြင်းနှင့်စပ်၍ လက္ခဏာ တော်ငယ် ၅–ပါးတည်း။]

၁၄။ သမန္တတော စာရု ဇာဏုမဏ္ဍလတာ၊ ပုဆစ်ဒူးဝန်း၏ ဝန်းကျင်အရပ်ဝယ် တင့်တယ် ဝန်းဝိုင်းတော်မူခြင်း။ [ဤကား ပုဆစ်ဒူးဝန်းတော်အတွက် လက္ခဏာတော်ငယ် တစ်ပါးတည်း။]

၁၅။ ပရိပုဏ္ဏပုရိသ ဗျဉ္ဇနတာ၊ ယောကျ်ားအင်္ဂါဇာတ်၏ အောင်မြင်ပြည့်ဝ လှပတော်မူခြင်း။ [ဤကား အင်္ဂါဇာတ်တော်အတွက် လက္ခဏာတော် ငယ် တစ်ပါးတည်း။]

၁၆။ အစ္ဆိဒ္ဒနာဘိတာ၊ ချက်တော်၌ အပေါက်မရှိခြင်း။

၁၇။ ဂမ္ဘီရနာဘိတာ၊ (အပေါ်သို့ စူ၍ မထွက်) နက်သောချက်တော်ရှိခြင်း၊

၁၈။ ဒက္ခိဏာဝဋ္ဋနာဘိတာ၊ လက်ယာရစ်လည်သော ချက်တော်ရှိခြင်း။ [ဤကား ချက်တော်၏ လက္ခဏာတော်ငယ် ၃–ပါးတည်း။]

www.dhammaransi.com

၁၉။ ဒွိရဒကရသဒိသဥရုဘုဇကာ၊ ဆင်၏ အရင်း၌ ဟုတ်၍ အဖျားသေးသော နှာမောင်း သဏ္ဌာန် သွယ်တန်းသော ပေါင်တော် လက်မောင်းတော် ရှိခြင်း၊ [ဤကား ပေါင်တော် လက်မောင်းတော်၏ လက္ခဏာတော်ငယ် တစ်ပါးတည်း။] (ဒွိ + ရဒ = ၂-ချောင်းသော အစွယ် ရှိသော ဆင်၊ ကရ=လက်၊ ဝါ-နှာမောင်း။)

၂၀။ သုဝိဘတ္တ ဂတ္တတာ၊ ဆိုင်ရာကိုယ်အင်္ဂါတို့၌ သူ့အပိုင်းနှင့်သူ ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်သော ကိုယ်တော်ရှိခြင်း။

၂၁။ အနုပုဗ္ဗဂတ္တတာ၊ ဦးခေါင်းနှင့် လည်ပင်းတော် လိုက်လျောခြင်း, လည်ပင်းတော်နှင့် ပခုံးတော် လိုက်လျောခြင်း စသည်ဖြင့် ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတို့ လိုက်လျောသော ကိုယ်တော်ရှိခြင်း၊ [ပုဗ္ဗ=ရှေ့အင်္ဂါအား (အထက်အင်္ဂါအား) + အနု = လိုက်လျောသောနောက် (အောက်) အင်္ဂါတော်ရှိခြင်း။]

၂၂။ မဋ္ဌဂတ္တတာ၊ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတိုင်းမှာပင် ပြေပြစ် ညက်ညော ချောမောသော ကိုယ်တော် ရှိခြင်း။ (ဤကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ''လူချောကြီး''ဟု ခေါ်ကြသည်။)

၂၃။ အနုဿန္နာ နာနုဿန္နဂတ္တတာ၊ တစ်ကိုယ်လုံးဝယ် အသားနည်း သင့်ရာဌာန၌ နည်း၍ များသင့်ရာဌာန၌ များသော ကိုယ်တော် ရှိခြင်း (များမှ ကြည့်ကောင်းမည့် နေရာ၌ အသား များ၍ နည်းမှ ကြည့်ကောင်းမည့် နေရာ၌ အသားနည်းခြင်း-ဟူလို)

၂၄။ အလီနဂတ္တတာ၊ လူအများ စုမိရာဝယ် တိမ်မြုပ် ငုပ်၍ မနေဘဲ ပေါ်လွင် ထင်ရှားသော ကိုယ်တော်ရှိခြင်း။ (လူအများ စုမိရာတွင် ဤကဲ့သို့သော ကိုယ်မျိုးကိုသာ ပထမဆုံး မြင်ကြရသည်။)

၂၅။ တိလကာဒိဝိရဟိတ ဂတ္တတာ၊ မှဲ့ပြောက် တင်းတိတ် ဝက်ခြံ အစရှိသော အညစ်အကြေးတို့မှ ကင်း၍ သန့်ရှင်းသော ကိုယ်တော်ရှိခြင်း။

၂၆။ အနုပုဗ္ဗရုစိဂတ္တတာ၊ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ် အပိုင်းဝယ် ရှေ့နောက် လိုက်လျော တင့်တယ်သော ကိုယ်တော်ရှိခြင်း။

၂၇။ ဝိသုဒ္ဓဂတ္တတာ၊ အလွန်ဖြူစင်သော ကိုယ်တော်ရှိခြင်း။ [ဤကား ကိုယ်တော်နှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်သော လက္ခဏာတော်ငယ် ၉-ပါးတည်း။]

၂၈။ ကောဋိ သဟဿ ဟတ္ထိဗလ ဓာရဏတာ၊ ကုဋေ တစ်ထောင်သော ကာဠာဝက ဆင်ပြောင်အားကို ဆောင်သော အားခွန် ရှိခြင်း။ (ယခုခေတ်၌ အနုမြူတို့၏ အားကို သိကြရသကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၌လည်း သာမန်

www.dhammaransi.com

လူတို့ထက် ထူးခြားသော ခေတ်အားတော် ရှိကြောင်းကို သိနိုင်ပါသည်။) [ဤကား ကာယဗလ အားတော်အတွက် လက္ခဏာတော်ငယ် တစ်ပါးတည်း။]

၂၉။ တုင်္ဂနာသတာ၊ အချို့ လူတို့၏ နှာတံသည် နိမ့်၍လည်းကောင်း, အဖျား၌ ပု၍ လည်းကောင်း နေတတ်သော်လည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ နှာတံတော်ကား ထိုသို့ မနိမ့် မပုဘဲ မြင့်မြင့် မားမား ရှည်လျားတော် မူခြင်း၊ (ထိုကဲ့သို့ မြင့်ခြင်းကို ဆင်ထိန်းသော ချွန်းနှင့် တူသောကြောင့် "နာသာဟေမကိုသော-မဝိ မပြား ရွှေချွန်း လားသို့"ဟု အလင်္ကာကျမ်း၌ ဆိုသည်၊) [ဤကား နှာတံတော်အတွက် လက္ခဏာတော်ငယ်တစ်ပါးတည်း။]

၃၀။ သုရတ္တဒွိဇမံသတာ၊ အလွန်နီသော သွားဖုံးတော် ရှိခြင်း။ [ဤကား သွားဖုံးတော်အတွက် လက္ခဏာတော်ငယ် တစ်ပါးတည်း။] (ဒွိဇမံသ= သွား၏အသား။ ဝါ၊ သွားဖုံး။)

၃၁။ သုဒ္ဓဒန္တတာ၊ စင်ကြယ်သော သွားတော်ရှိခြင်း။

၃၂။ သိနိဒ္ဓဒန္တတာ၊ ညက်ညော ချောမောသော သွားတော်ရှိခြင်း။ [ဤကား သွားတော်၏ လက္ခဏာတော်ငယ် ၂-ပါးတည်း။]

၃၃။ ဝိသုဒ္ဓဣန္ဒြိယတာ၊ မျက်စိ, နား, နှာခေါင်း, လျှာ ဟူသော ဣန္ဒြေ တို့၏ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်း။ (ကာယိန္ဒြေ အတွက်မှာ ရှေ့၌ "ဂတ္တ" ဟူသော နာမည်ဖြင့် ဆိုခဲ့ပြီ။)

၃၄။ ဝဋ္ဋဒါဌတာ၊ လုံးသော စွယ်တော်ရှိခြင်း။ ("လုံး" ဟူရာ၌ မြတ်လေးပန်းငုံကဲ့သို့ လုံးခြင်းဟု မှတ်ပါ။) [ဤကား စွယ်တော်အတွက် လက္ခဏာတော်ငယ် တစ်ပါးတည်း။]

၃၅။ ရတ္တောဋ္ဌတာ၊ နီမြန်းသော နှုတ်ခမ်းတော် ရှိခြင်း။ (ဤကား နှုတ်ခမ်းတော်အတွက် လက္ခဏာတော်ငယ် တစ်ပါးတည်း။ "အဓရေ-ရဉ္ဇိတာရဏော၊ နှုတ်ခမ်း အစုံသည် ဆေးမဆိုးရဘဲ အရုဏ်ရောင် အသွေးကဲ့သို့ နီထွေးတော်မူသည်"ဟု သုဗောဓလင်္ကာရကျမ်း၌ ဆိုသည်။ ဤစကားအရ ဆေးဆိုးထားသဖြင့် ရဲနေအောင် နီသော အနီမျိုး မဟုတ်ဟုမှတ်ပါ။)

၃၆။ အာယတဝဒနတာ၊ ရှည်လျား၍ ကျယ်ပြန့်သော ခံတွင်းတော် ရှိခြင်း။ [ဤကား ခံတွင်းတော်အတွက် လက္ခဏာတော်ငယ် တစ်ပါးတည်း။]

၃၇။ ဂမ္ဘီရပါဏိလေခတာ၊ လက်၌ အရေးအသားတို့၏ နက်ခြင်း။ (လက္ခဏာဟု ခေါ်အပ်သော အရေး အသားတို့သည် အချို့လူများ၌ မထင်ရှားဘဲ

www.dhammaransi.com

တိမ်၍ နေတတ်၏၊ ဘုရားရှင်၏ လက်အရေး အကြောင်းတို့ကား ထိုသို့ တိမ်၍မနေဘဲ နက်သည်ဟူလို။)

၃၈။ အာယတနလေခတာ၊ ရှည်သော လက်အရေး အကြောင်း ရှိတော်မူခြင်း။ [လက္ခဏာဟု ခေါ်သော အရေး အသားတို့သည် အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ခပ်တိုတိုနှင့် ပြတ်၍နေတတ်၏။]

၃၉။ ဥဇုကလေခတာ၊ ဖြောင့်မတ်သော အရေးအကြောင်း ရှိခြင်း။

၄၀။ သုရုစိရသဏ္ဌာနလေခတာ၊ လက္ခဏာ အရေး အကြောင်းတို့၏ အလွန် တင့်တယ်သော ပုံသဏ္ဌာန် ရှိခြင်း။ [ဤကား လက္ခဏာဟု ခေါ်ရသော အရေးအကြောင်းတို့၏ လက္ခဏာတော်ငယ် ၄-ပါးတည်း။]

၄၁။ ပရိမဏ္ဍလကာယ ပဘာဝန္တတာ၊ ကိုယ်တော်၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ တစ်လံ မျှလောက် အရောင်အဝန်း ရှိခြင်း။ [ဤကား ကိုယ်တော် အရောင်၏ လက္ခဏာတော်ငယ် တစ်ပါးတည်း။]

၄၂။ ပရိပုဏ္ဏကပေါလတာ၊ ပြည့်ဖြိုးသော ပါးစောင်တော်ရှိခြင်း။ [ဤကား ပါးတော်အတွက် လက္ခဏာတော်ငယ် တစ်ပါးတည်း။] (အချို့လူတို့၏ ပါးစောင်သည် မိုမိုမောက်မောက် မရှိဘဲ ပြားချပ်ချပ် နေတတ်၏။)

၄၃။ အာယတဝိသာလနေတ္တတာ၊ ရှည်လည်းရှည် ကျယ်လည်း ကျယ်သော မျက်လုံးတော် ရှိခြင်း။

၄၄။ ပဉ္စပသာဒဝန္တနေတ္တတာ၊ အကြည်ဓာတ် ၅-မျိုးပါသော မျက်လုံးတော် ရှိခြင်း။ [ရောင်ခြည်တော်ဖွင့် ဂါထာ၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း နီလ ပီတ လောဟိတ ဩဒါတ မဉ္ဇိဋ္ဌ အရောင် ၅-မျိုး ပါသည်ကို ဆိုလိုဟန် တူပါသည်။] (ဤကား မျက်လုံးတော်အတွက် လက္ခဏာတော်ငယ် ၂-ပါးတည်း။)

၄၅။ အာကုဉ္စိတဂ္ဂပခုမတာ၊ ကော့၍ အထက်သို့ အဖျားလှည့်သော မျက်တောင် မွေးတော်ရှိခြင်း။ [ဤကား မျက်တောင်မွေးတော်အတွက် လက္ခဏာတော် ငယ် တစ်ပါးတည်း။]

၄၆။ မုဒုတနုကရတ္တဇိဝှတာ၊ နုလည်းနု ပါးလည်းပါး နီလည်းနီသော လျှာတော် ရှိခြင်း။ [ဤကား လျှာတော်၏ လက္ခဏာတော်ငယ် တစ်ပါးတည်း။]

၄၇။ အာယတရုစိရကဏ္ဏတာ၊ ရှည်သော တင့်တယ်သော နားရွက်တော် ရှိခြင်း။ [ဤကား နားရွက်တော် အတွက် လက္ခဏာတော်ငယ် တစ်ပါး တည်း။] [''ရှည်''ဟု ဆိုသော်လည်း အချို့ ဆင်းတုတော်များ၌ ထုထား သကဲ့သို့ ပခုံးတော် ထောက်အောင် ရှည်လျားသည် မဟုတ်ပါ၊ ကျိုး၍ မသွားအောင် ရုပ်တုတော် ပြုလုပ်သော ဆရာတို့က ထောက်ထားဟန် တူပါသည်။]

www.dhammaransi.com

၄၈။ နိဂ္ဂုဏ္ဌိသိရတာ၊ အဖုအထစ်မရှိသော အကြောတော် ရှိခြင်း။

၄၉။ နိဂူဠ္ဌသိရတာ၊ အသားအထက်၌ ပေါ်တက်၍မနေဘဲ အသားအတွင်း၌ မြုပ်နေသော အကြောတော်ရှိခြင်း။ (များစွာသောလူတို့၏ အကြောကား ပေါ်ထင်နေသည်။)

၅၀။ ဝဋ္ဋဆတ္တနိဘစာရုသီသတာ၊ လုံးဝိုင်းသောထီးကဲ့သို့ အရောင်ဖြင့် တင့်တယ်သော ဦးခေါင်းတော် ရှိခြင်း၊ ဦးခေါင်းတော်၌ ထီးဝိုင်းကဲ့သို့သော အရောင်ဝိုင်း ရှိတော်မူခြင်း။ (သိဟိုဠ်ရေး ရုပ်တုတော်များ၌ ဤကဲ့သို့သော အရောင်ဝိုင်း ပုံသဏ္ဌာန် ဦးခေါင်းတော်၌ ပါရှိသည်။) [ဤကား ဦးခေါင်းတော်၏ လက္ခဏာတော်ငယ် တစ်ပါးတည်း။]

၅၁။ အာယတပုထုနလာဋ သောဘတာ၊ ရှည်လျား ပြန့်ကျယ်သော နဖူးတော်ဖြင့် တင့်တယ်တော်မူခြင်း။ [ဤကား နဖူးတော်၏ လက္ခဏာတော်ငယ် တစ်ပါးတည်း။]

၅၂။ သုသဏ္ဌာနဘမုကတာ၊ ကောင်းသော ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော မျက်ခုံးတော် ရှိခြင်း၊ [သုဗောဓာလင်္ကာရကျမ်း၌၊ ''သမာနတာ ဘမုစာယံ၊ဇိနဿ နာဝဋ္ဋိတာ တဝ၊ (အို မြတ်စွာဘုရား) ရှင်တော်ဘုရား၏ မျက်ခုံးတော်သည် မဆွဲမငင်အပ်ပါဘဲ လ၏အရေးကဲ့သို့ ကွေးနေပါသည်ဘုရား''ဟု ဆိုသည်။]

၅၃။ သဏှဘမုကတာ၊ သိမ်မွေ့သော မျက်ခုံးတော် ရှိခြင်း = မျက်ခုံးမွေးများ မကြမ်းတမ်းဘဲ သိမ်မွေ့သော မျက်ခုံးတော်ရှိခြင်း။

၅၄။ အနုလောမဘမုကတာ၊ အရင်း အဖျား လျော်သော မျက်ခုံးတော် ရှိခြင်း။

၅၅။ မဟန္တဘမုကတာ၊ ကြီးသော မျက်ခုံးတော်ရှိခြင်း။

၅၆။ အာယတဘမုကတာ၊ ရှည်သော မျက်ခုံးတော် ရှိခြင်း။ [ဤကား မျက်ခုံးတော်၏ လက္ခဏာတော်ငယ် ၅-ပါးတည်း။]

၅၇။ သုခုမာလဂတ္တတာ၊ ကိုယ်တော်၌ အလွန်နုပျိုခြင်း။ [သက်တော်ကြီးစေကာမူ အိုရုပ် ပုံသဏ္ဌာန်မပေါ်, နုပျိုသော ပုံသဏ္ဌာန် ရှိတော်မူခြင်း။]

၅၈။ အတိဝိယ သောမ္မဂတ္တတာ၊ အလွန်အေးမြသော ကိုယ်တော်ရှိခြင်း။

၅၉။ အတိဝိယ ဥဇ္ဇလိတ ဂတ္တတာ၊ ညှိုညှိုမှိန်မှိန် မဟုတ်ဘဲ အလွန်တောက်ပသော ကိုယ်တော်ရှိခြင်း။

၆၀။ ဝိမလဂတ္တတာ၊ ညစ်ကြေးမတင် သန့်စင်သော ကိုယ်တော်ရှိခြင်း။

၆၁။ ကောမလဂတ္တတာ၊ နူညံ့သော ကိုယ်တော်ရှိခြင်း၊ [''ပါဒေ တုမှံ နမဿာမိ၊ ဒုဝေ ကမ္မာလကောမလေ၊ အရှင်ဘုရားတို့၏ ကြာပဒုမ္မာကဲ့သို့

www.dhammaransi.com

နူးညံ့သော ခြေတော်တို့ကို ရှိခိုးပါ၏'' ဟု ရှေးပညာရှိတို့ စပ်ဆိုကြသည်။]

၆၂။ သိနိဒ္ဓ ဂတ္တတာ၊ ပြေပြစ် ညက်ညော ချောမောသော ကိုယ်တော် ရှိခြင်း။

၆၃။ သုဂန္ဓတနုတာ၊ ကောင်းသော အနံ့ရှိသော ကိုယ်တော်ရှိခြင်း။ [ဤကား ကိုယ်တော်၏ ဂုဏ်နှင့်စပ်၍ လက္ခဏာတော်ငယ် ၇-ပါးတည်း။] (ရှေ့၌ ကိုယ်ဒြပ်နှင့် စပ်၍ လက္ခဏာတော် ၈-ပါးကို ပြခဲ့သည်။)

၆၄။ သမလောမတာ၊ အနိမ့်အမြင့် ညီမျှသော မွေးညှင်းတော်ရှိခြင်း။ (များစွာသော လူတို့၏ မွေးညှင်းများသည် အနိမ့်အမြင့် မညီကြချေ။)

၆၅။ ကောမလလောမတာ၊ နူးညံ့သော အမွေးတော် ရှိခြင်း။ [တချို့ လူများ၏ အမွေးသည် ကြမ်းနေ၏။]

၆၆။ ဒက္ခိဏာဝဋ္ဋလောမတာ၊ လက်ယာရစ်လည်သော အမွေးတော်ရှိခြင်း။

၆၇။ ဘိန္နဥ္စန သဒိသ နီလကောမလတာ၊ ကွဲသော မျက်စဉ်းကျောက် အဆင်းနှင့် တူသော ညိုသော အမွေးတော်ရှိခြင်း။

၆၈။ ဝဋ္ဋလောမတာ၊ လုံးသော အမွေးတော်ရှိခြင်း။

၆၉။ သိနိဒ္ဓလောမတာ၊ ညက်ညောသော မွေးညှင်းတော်ရှိခြင်း။
[ဤကား မွေးညှင်းတော်၏ လက္ခဏာတော် ၆-ပါးတည်း။]

၇၀။ **အတိသုခုမ** အဿာသ ပဿာသ ဓာရဏတာ၊ အလွန် သိမ်မွေ့သော ထွက်သက် ဝင်သက်ကို ဆောင်တော်မူခြင်း၊ "အသက် အရှူ အရှိုက် မကြမ်း'' ဟူလို၊ [ဤကား အဿာသ ပဿာသ၏ လက္ခဏာတော်ငယ် တစ်ပါးတည်း။]

မှတ်ချက်။ ။အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ထွက်သက် ဝင်သက်များလည်း တဖြည်းဖြည်း ငြိမ်သက်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း အသားကျသော အခါ ရှူမှန်း ရှိုက်မှန်း မသိရလောက်အောင် ငြိမ်သက်ကြပေသည်။

၇၁။ သုဂန္ဓမုခတာ၊ ကောင်းသော အနံ့ရှိသော ခံတွင်းတော်ရှိခြင်း။
[ဤကား ခံတွင်းတော်၏ လက္ခဏာတော်ငယ်တစ်ပါး။]
[သဒ္ဓမ္မဒေသနာကာလေ၊ သာဓု သာဓုတိ ဘာသတော။]
မုခတော ဇာယတေ ဂန္ဓော၊ ဥပ္ပလံဝ ယထောဒကေ။
[သူတော်ကောင်း တရားကို ဟောတော်မူသောအခါ ''သာဓုခေါ်သော ကောင်းမှုသည် နောက်ဘဝဝယ် အာခံတွင်းမှ ကြာညိုပန်းနံ့သင်းပါသတဲ့။]

www.dhammaransi.com

၇၂။ သုဂန္ဓမုဒ္ဓနတာ၊ ဦးထိပ်တော်၏ မွှေးကြိုင်သော အနံ့ရှိခြင်း။
[ဤကား ဦးထိပ်တော်၏ လက္ခဏာတော် တစ်ပါးတည်း။]

၇၃။ သုနီလကေသတာ၊ အလွန်ညိုသော ဆံတော်ရှိခြင်း။

၇၄။ ဒက္ခိဏာဝဋ္ဋကေသတာ၊ လက်ယာရစ်လည်သော ဆံတော်ရှိခြင်း။

၇၅။ သုသဏ္ဌာနကေသတာ၊ ကောင်းသော ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော ဆံတော် ရှိခြင်း။

၇၆။ သိနိဒ္ဓသဏှကေသတာ၊ ညက်ညော သိမ်မွေ့သော ဆံတော်ရှိခြင်း။
[စာအုပ်တို့၌ "သိနိဒ္ဓကေသတာ, သဏှကေသတာ"ဟု ၂-ပုဒ် ခွဲလျက် ရှိသည်။]

၇၇။ အလုဠိတကေသတာ၊ မရှုပ်သော ဆံတော်ရှိခြင်း။

၇၈။ သမကေသတာ၊ အနိမ့်အမြင့် ညီမျှသော ဆံတော်ရှိခြင်း။

၇၉။ ကောမလကေသတာ၊ နူးညံ့သော ဆံတော်ရှိခြင်း။
[ဤကား ဆံတော်၏ လက္ခဏာတော်ငယ် ၇-ပါးတည်း။]

၈၀။ ကေတုမာလာ ရတနဝိစိတ္တတာ၊ "ကေတုမာလာ"ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော ရတနာ့ရောင်ဖြင့် လွန်စွာသပ္ပာယ် ဆန်းကြယ်တော်မူခြင်း။

မှတ်ချက်။ ။ဦးခေါင်းတော်မှထွက်၍ အထက် ဦးထိပ်၌ အစုံဖြစ်လျက် ထင်လင်းနေသော အရောင်ကို "ကေတုမာလာရောင်"ဟု ခေါ်ကြ၏။ ထိုအရောင်တော်ကို ပုံသဏ္ဌာန်ပေါ်အောင် ယခုခေတ် ဆင်းတုတော်များ၏ ဦးထိပ်တော်၌ စုနေသော အရောင်ပုံကို ထုလုပ်ကြ၏။ သို့သော် ထို အရောင်ပုံသည် များသော အားဖြင့် ဆံပင်တော် အရောင်ကဲ့သို့ ညိုမှောင်နေရကား တချို့က "သျှောင်ပုံ သျှောင်ထုံးပုံ"ဟု ထင်မှားကြလေသည်။ ထိုသို့ မထင်မှားရအောင် ဦးထိပ်တော်၌ အရောင်အဝါ စုနေပုံကို ပြနိုင်လျှင် သာ၍ သဘာဝကျပေလိမ့်မည်။

လက္ခဏာတော်ငယ် (၈၀) ပြီးပြီ။

www.dhammaransi.com

တိုက်တွန်းချက်။ ။ဤလက္ခဏာတော်ငယ်များကိုလည်း တစ်ပါးစီ တစ်ပါးစီ စဉ်းစား၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကို ပွားများကြပါလေ၊ ဤနေရာဝယ် ရတနာ့ဂုဏ်ရည်၏ အစဉ် ပြအပ်ခဲ့သော အောက်ပါ ဂါထာကိုလည်း အနက်နှင့်တကွ ဘုရားအာရုံ ရအောင် ရွတ်ကြ ဖတ်ကြပါလေ။

ပဇ္ဇိမံ ဖလ ဒါနေန၊ ဗဟုံ ပစိတ ပါရမိ၊
တဿ ဝေသံ သုမာပေန္တိ၊ ကေနာပိ အသမံ သမံ။

ဗဟုံ၊ ဤ၍ ဤမျှ ဂဏန်းချ၍ မရနိုင်းညှိ အတိုင်းမရှိရလေအောင်။ ပစိတပါရမိ၊ လေးသင်္ချေကိန်းကပ်တစ်သိန်းက ထိန်းသိမ်းစုဆောင်းပါရမီတော်အပေါင်းတို့သည်။ ပဇ္ဇိမံ ဖလဒါနေန၊ ဖြစ်ပျက်ဖန်ခါ သံသရာဝယ် ခန္ဓာကိုယ်ရေး အဆုံးစွန် အကျိုးပေးသောအားဖြင့်။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထို ရွှေဘုန်းတော်သခင် ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ ဝေသံ၊ ရွှေမျက်နှာတော် လက်ခြေတော်နှင့် ကိုယ်တော်သဏ္ဌာန် ပုံဟန်ထင်ပေါ် အသွင်အပြင်တော်ကို။ ကေနာပိ၊ လူမင်း နတ်မင်း ဗြဟ္မာမင်းဝယ် ဘယ်သူတစ်ယောက်နှင့်မျှ။ အသမံ၊ လက္ခဏာတော်ကြီးငယ် အသွယ်သွယ်ဖြင့် ဘယ်ဝယ်တိုင်းကာ မနှိုင်းသာသည်ဖြစ်၍။ သမံ၊ တစ်ကိုယ်တော်လုံး ရွှေတုံး ရွှေနှစ် ဇမ္ဗူရစ်သိင်္ဂီ နာရဏီမျှ သာကီစင်သွေး အယဉ်ကျေးဆုံး ဖြစ်ရလေအောင်။ သုမာပေန္တိ၊ တက်သစ်နေဝန်း ထွန်းသစ်လစန်း ပွင့်သည့်ပန်းသို့ ဆန်းအဖုံဖုံ စခန်းစုံအောင် အစွမ်းကုန် ဖန်ဆင်းလိုက်ကြပေသည် တကား။

၁၃၃၂-ခု၊

www.dhammaransi.com

ပထမ ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ဝိမိတြဝန္ဒနာ ဘုရားရှိခိုး

[ဤဘုရားရှိခိုးကို ထူးဆန်းနက်နဲ၍ ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းလှသောကြောင့် ''မစ္စတာ ဂျေဂရေး'' မည်သော ပါဠိဆရာကြီးသည် အင်္ဂလိပ်လို ပြန်ဆိုဖူးသော ဘုရားရှိခိုးဖြစ်၏၊ ''မစ္စတာ ဂျေဂရေး'' အင်္ဂလိပ်လို ပြန်ဆိုထားသောစာအုပ်သည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးဖေမောင်တင်ထံ၌ ရှိရာမှ ပျောက်ဆုံးသွားသဖြင့် ရှာဖွေမတွေ့ရှိသောကြောင့်ဆရာကြီးဦးဖေမောင်တင်သည် မိမိကိုယ်တိုင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ပြန်ဆို ရေးသားခဲ့ရာ ဂါထာပေါင်း ငါးဆယ်ကျော် ပြီးခဲ့သည့်ဟု သိရပါသည်။]

၁။ ပညဝံ ပညဝါ ဗုဒ္ဓ၊ သုတဝံ သုတဝါတုလ။
ဘဂဝံ ဘဂဝါ ဘောန္တံ၊ ဘောန္တံ ဝန္ဒာမိ ဘောန္တဂုံ။

သုတဝံ သုတဝါ၊ သုတရှိသူ နတ်လူအပေါင်းတို့ထက် အထူးသုတ ရှိတော်မူထသော။ ပညဝံ ပညဝါ၊ ပညာရှိသူ နတ်လူအပေါင်းတို့ထက် အထူး ပညာရှိတော်မူထသော။ ဘဂဝံ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ရှိသောသူ, နတ်, လူ,အပေါင်းတို့ထက် အထူးဘုန်းရှိတော်မူထသော။ အတုလ၊ တုဖက်လွတ်ကင်း, သုံးလူ့မင်းလည်းဖြစ်တော်မူထသော။ ဗုဒ္ဓ၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား။ ဘောန္တံ အဘဝန္တံ၊ သံသရာဘဝ မဆုံးနိုင်သူ နတ်လူအပေါင်းကို။ ဘောန္တံ ဘဝန္တံ၊ ဆုံးသောဘဝရှိသည်ကို။ ဘောန္တံ ဘာဝေန္တံ၊ ဖြစ်စေတော်မူတတ်ထသော။ ဘောန္တဂုံ- ဘဝန္တဂုံ၊ ဘဝဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်တည်ရာသို့ ရှေးဦးစွာ ရောက်တော်မူပြီးထသော။ ဘောန္တံ၊ ကိုယ်တော်သခင် ဘုရားရှင်ကို။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိသေမြတ်နိုး ဦးနှိမ်ကျိုး၍ ရှိခိုးပါ၏။

www.dhammaransi.com

၂။ လောကာံ လောကာမှိ ပစန္တာ၊ ဥပဂ္ဂတာ မဟောဒဓိံ။
သုတံ သုတမှိ သေန္တာ၊ သေန္တာ ဝေါ၀ သာသနံ။

ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်နေဝန်း ထွန်းတောက်ပတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ လောကေ၊ လောက၌။ လောကာံ လောကာမှိ၊ ဆားထက် ဆားကိုလည်း။ ဝါ၊ ဆားများကိုလည်း။ ပစန္တာ၊ချက်လိုကုန်သောသူတို့သည်။ မဟောဒဓိံ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာသို့။ ဥပဂတာ ယထာ၊ ကပ်ကြရကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ သုတံ သုတမှိ၊ သုတထက် သုတကိုလည်း။ ဝါ၊ သုတ များစွာကိုလည်း။ သေန္တာ သေန္တာ၊ ရှာကုန် ရှာကုန်သော သူတို့သည်။ ဝေါ၀၊ ကိုယ်တော်ဘုရားတို့၏သာလျှင်။ သာသနံ၊ သာသနာတော်သို့။ ဥပဂတာ၊ ကပ်ကြရကုန်၏။

၃။ ပဘံ ပဘမှိ ဣစ္ဆန္တာ၊ ဣစ္ဆန္တာပိ ဒိဝါကရံ။
ပညံ ပညမှိ သေန္တာ၊ သေန္တာ ဝေါ၀ သန္တိကံ။

ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်အရှိန် ထိန်ထိန်တောက်ပတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ လောကေ၊ လောက၌။ ပဘံ ပဘံ၊ အရောင်ထက်အရောင်ကို။ ဣစ္ဆန္တာ ဣစ္ဆန္တာပိ၊ အလိုရှိကုန် အလိုရှိကုန်သောသူတို့သည်လည်း။ ဒိဝါကရံ၊ နေမင်းသို့။ ဥပဂတာ ယထာ၊ ကပ်ကြရကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ပညံ ပညမှိ၊ ပညာထက်ပညာကိုလည်း။ သေန္တာ သေန္တာ၊ ရှာကုန်ရှာကုန်သောသူတို့သည်။ ဝေါ၀၊ ကိုယ်တော်ဘုရားတို့၏သာလျှင်။ သန္တိကံ၊ ထံတော်ပါးသို့။ ဥပဂတာ၊ ကပ်ကြရကုန်၏။

၄။ ပုပ္ဖံ ပုပ္ဖမှိ ဆိနန္တာ၊ ဆိနန္တာ ဝနမုပ္ပလံ။
သီလံ သီလမှိ သေန္တာ၊ သေန္တာ ဝေါ၀ သာသနံ။

ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်နေလ ထိန်ထိန်ပသော လောကထွတ်တင် ကျေးဇူးရှင်ဘုရား။ လောကေ၊ လောက၌။ ပုပ္ဖံ ပုပ္ဖမှိ၊ ပန်းထက်ပန်းကိုလည်း။ ဆိနန္တာ ဆိနန္တာ၊ ဆွတ်ခူး ဆွတ်ခူးကုန်သော သူတို့သည်။ ဝနမုပ္ပလံ၊ ကြာမျိုးငါးစုံ ဝန်းကျင်ရံသော ကြာတောကြီးသို့။ ဥပဂတာ ယထာ၊ ကပ်ကြရကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ သီလံ သီလမှိ၊ သီလထက် သီလကိုလည်း။ သေန္တာ သေန္တာ၊ ရှာမှီးသော သူတို့သည်။ ဝေါ၀၊ ကိုယ်တော် ဘုရားတို့၏

www.dhammaransi.com

သာလျှင်။ သာသနံ၊ အဓိသီလ တုမရသော သာသနာတော်မြတ်သို့။ ဥပဂတာ၊ ကပ်ကြရကုန်၏။

၅။ ဂန္ဓံ ဂန္ဓမ္ပိ စိန္တန္တာ၊ စိန္တန္တာ ဝနစန္ဒနံ။
တပံ တပမ္ပိ သေန္တာ၊ သေန္တာ ဝေါ သာသနံ။

ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်နေရောင် ပြောင်ပြောင်တောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ လောကေ၊ လောက၌။ ဂန္ဓံ ဂန္ဓမ္ပိ၊ နံ့သာထက် နံ့သာကိုလည်း။ စိန္တန္တာ စိန္တန္တာ၊ ဆည်းစု ဆည်းစုကုန်သော သူတို့သည်။ ဝနစန္ဒနံ၊ စန္ဒကူးတောသို့။ ဥပဂတာ ယထာ၊ ကပ်ကြရကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ တပံ တပမ္ပိ၊ အကျင့်သီတင်းကောင်းထက်အကျင့်သီတင်းကောင်းကိုလည်း။ သေန္တာ သေန္တာ၊ ရှာကုန်ရှာကုန်သော သူတို့သည်။ ဝေါ၊ ကိုယ်တော်ဘုရားတို့၏ သာလျှင်။ သာသနံ၊ အဓိစိတ္တ သိက္ခာ သာသနာတော်မြတ်သို့။ ဥပဂတာ၊ ကပ်ကြရကုန်၏။

၆။ မဏိံ မဏိမ္ပိ ဣစ္ဆန္တာ၊ ဣစ္ဆန္တာ မဏိပဗ္ဗတံ။
ဓမ္မံ ဓမ္မမ္ပိ ပတ္ထေန္တာ၊ ပတ္ထေန္တာ ဝေါ သန္တိကံ။

ဘန္တေ၊ ရှေ့ဘုန်းတော်ရှင်။ လောကေ၊ လောက၌။ မဏိံ မဏိမ္ပိ၊ ပတ္တမြားထက် ပတ္တမြားကိုလည်း။ ဣစ္ဆန္တာ ဣစ္ဆန္တာ၊ အလိုရှိကုန် အလိုရှိကုန်သော သူတို့သည်။ မဏိပဗ္ဗတံ၊ ဝေဘူသာခေါင် ပတ္တမြားတောင်သို့။ ဥပဂတာ ယထာ၊ ကပ်ကြရကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ဓမ္မံ ဓမ္မမ္ပိ၊ တရားထက်တရားကိုလည်း။ ပတ္ထေန္တာ ပတ္ထေန္တာ၊ တောင့်တကုန် တောင့်တကုန်သောသူတို့သည်။ ဝေါ၊ ကိုယ်တော်ဘုရားတို့၏ သာလျှင်။ သန္တိကံ၊ ထံတော်ပါးသို့။ ဥပဂတာ၊ ကပ်ကြရကုန်၏။

၇။ ဆာယံ ဆာယမ္ပိ သေန္တာ၊ သေန္တာ မဏိဂုဟာကံ။
သုခံ သုခမ္ပိ ပတ္ထေန္တာ၊ ပတ္ထေန္တာ ဝေါ သာသနံ။

ဘန္တေ၊ ရှေ့ဘုန်းတော်ရှင်။ လောကေ၊ လောက၌။ ဆာယံ ဆာယမ္ပိ၊ အရိပ်ထက် အရိပ်ကိုလည်း။ သေန္တာ သေန္တာ၊ ရှာကြကုန် ရှာကြကုန်သော

www.dhammaransi.com

သူတို့သည်။ မဏိဂူဟကံ၊ပတ္တမြားဂူသို့။ ဥပဂတာယထာ၊ကပ်ကြရကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ သုခံ သုခမ္ပိ၊ ချမ်းသာထက် ချမ်းသာကိုလည်း။ ပတ္တေန္တာ ပတ္တေန္တာ၊ တောင့်တကုန် တောင့်တကုန်သောသူတို့သည်။ ဝေါ၀၊ ကိုယ်တော် ဘုရားတို့၏သာလျှင်။ သာသနံ၊ သာသနာတော်မြတ်သို့။ ဥပဂတာ၊ ကပ်ကြ ရကုန်၏။

ဂ။ သုတဝံ သုတဝံ တေ၊ ပညဝံ ပညဝံ တုလံ။
သီလဝံ သီလဝံ သန္တံ၊ တပဝံ တပဝံ နမေ။

ဘန္တေ၊ ရွှေဘုန်းတော်ရှင်။ တေ တေဒိသံ၊ ဤသို့စဉ်လောက် ဘုန်းတန်ခိုး ထွန်းတောက်ပတော်မူသော။ သုတဝံ သုတဝံ၊ သုတရှိသူတို့ထက် သုတရှိတော် မူသော။ ပညဝံ ပညဝံ၊ ပညာရှိသူတို့ထက် ပညာရှိတော်မူထသော။ သီလဝံ သီလဝံ၊ သီလရှိသူတို့ထက် သီလရှိတော်မူထသော။ တပဝံ တပဝံ၊ ခြိုးခြံသော အကျင့်သီတင်းကောင်း ရှိသောသူတို့ထက် အကျင့်သီတင်းကောင်း ရှိတော်မူ သော။ အတုလံ၊ အတုမရှိသော။ သန္တံ၊ငြိမ်သက်တည်ကြည်စွာသော။ဘောန္တံ၊ ကိုယ်တော်သခင် ဘုရားရှင်ကို။ နမေ၊ ရှိသေမြတ်နိုး ဦးနှိမ်ကျိုး၍ ရှိခိုးပါ၏။

၉။ သုဝဏ္ဏမ္ပိ မဟာဝီရ၊ ရန္တံ ရန္တမ္ပိ ခန္တိမ။
ပဘာပဘံ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏံ၊ န စဇေ သ သဘာဝတံ။

မဟာဝီရ၊ ကြီးသော လုံ့လရှိတော်မူသော။ ခန္တိမ၊ သည်းခံခြင်း အထူး ရှိတော်မူသော။သဗ္ဗညု၊သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား။လောကေ၊လောကဌ်။သုဝဏ္ဏမ္ပိ၊ ရွှေရတနာသည်လည်း။ ရန္တံ ရန္တမ္ပိ၊ကျိုတိုင်းကျိုတိုင်းလည်း။ပဘာပဘံ၊အရောင် ထက်အရောင် ပြိုးပြိုးပြောင်ပြောင်။ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏံ၊ အဆင်းထက် အဆင်း ဝိုးဝိုး ဝင်းဝင်း။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ သ သဘာဝတံ၊ မိမိ၏အရောင်အဆင်းသဘောကို။ န စဇေ၊ မစွန့်။

၁၀။ မဏိဇောတိ မဟာဝီရ၊ ဓောတာ ဓောတာပိ ခန္တိမ။
ဇောတန္တိ ဇောတန္တိ ဇာတာ၊ န စဇေ သ သဘာဝတံ။

မဟာဝီရ၊ ကြီးသော လုံ့လရှိတော်မူသော။ ခန္တိမ၊ အထူးသည်းခံခြင်းရှိ တော်မူသော။သဗ္ဗညု၊သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား။လောကေ၊လောကဌ်။မဏိဇောတိ၊

www.dhammaransi.com

ပတ္တမြားစစ်သည်။ဓောတာ ဓောတာပိ၊ သွေးတိုင်းသွေးတိုင်းလည်း။ဇောတန္တိ ဇောတန္တိ၊ တောက်ပသည်ထက် တောက်ပသည်သာလျှင်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်၍။ သ သဘာဝတံ၊ မိမိသဘောကို။ န စဇေ၊ မစွန့်။

၁၁။ ဧဝံ လောကေ မဟာပညာ၊ ဒုဋ္ဌ ဒုဋ္ဌေဟိ ဓိတိမ။
ဒုဋ္ဌော ဒုဋ္ဌောပိ ဘဝန္တော၊ အဒုဋ္ဌော ဒုဋ္ဌ ဒုဋ္ဌတော။
တောဒိယံ ခန္တိံ ခန္တိံ၊ သန္တိံ သန္တိံ ဘဝံ နမေ။

ဧဝံ၊ ဤနည်းအတူ။ မဟာပညာ၊ ကြီးသောပညာရှိတော်မူသော။ ဓိတိမ၊ တည်ကြည်ခြင်း အထူးရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ လောကေ၊ လောက၌။ ဒုဋ္ဌ ဒုဋ္ဌေဟိ၊ အလွန်ညစ်ညမ်းကုန်သော သူတို့သည်။ ဘဝန္တော၊ ကိုယ်တော်ဘုရားရှင်ကို။ဒုဋ္ဌော ဒုဋ္ဌောပိ၊ ဆဲရေးစွပ်စွဲ ညှဉ်းဆဲဖျက်ဆီးအပ်တိုင်း ဖျက်ဆီးအပ်တိုင်းလည်း။ ဒုဋ္ဌဒုဋ္ဌတော၊ လူညစ်ညမ်းတို့ ဆိုးသွမ်းဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့်။ ဘဝန္တော၊ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ကုဒါစနံ၊ တစ်ရံတစ်ဆစ်မျှ။ အဒုဋ္ဌော၊ ငြိုငြင်စိတ်ကွက် ပျက်စီးတော်မမူ။ တောဒိယံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ခန္တိံ ခန္တိံ၊ အတုမရှိ သည်းခံခြင်းရှိတော်မူသော။ သန္တိံ သန္တိံ၊ အတုမရှိ ငြိမ်သက်တည်ကြည်ခြင်း ရှိတော်မူသော။ ဘဝံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရားကို။ နမေ၊ ရှိသေမြတ်နိုး ဦးနှိမ်ကျိုး၍ ရှိခိုးပါ၏။

၁၂။ စာလေယျုံ ဝိဓ သိန္ဓေရုံ၊ စာလေယျုံ ဝေါ မဟိံ မဟိံ။
ဓိတိံ ဓိတိံ ဓိတိမန္တ၊ န ဝေါ သက္ကာ စလေတဝေ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ယေကေစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်ကုန်သောလူတို့သည်။ သိန္ဓေရုံ၊သိကြားဘုံတိုင်လွန်ကြီးခိုင်သောမြင်းမိုရ်တောင်မင်းကို။စာလေယျုံ ဝါ၊ လှုပ်ရှားစေနိုင်ကုန်ရာ၏။မဟိံ၊ အဆုံးမရှိ ကြီးကျယ်လှစွာသော။မဟိံ ဝါ၊မဟာပထဝီ ဤမြေကြီးကိုသော်လည်း။စာလေယျုံ ဝါ၊ ရွေ့စေသော်လည်း ရွေ့စေကုန်နိုင်ရာ၏။ဓိဘိမန္တ၊တည်ကြည်ခြင်းအထူးရှိတော်မူသော။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဝေါ၊ ကိုယ်တော်ဘုရားတို့၏။ ဓိတိံ ဓိတိံ၊ အတုမရှိသော သမာဓိတော်မြတ်ကို။ စလေတဝေ၊ လှုပ်ရှားစေခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။

www.dhammaransi.com

၁၃။ နဒိံ နဒိမ္ပိ သောသေတုံ၊ ခီယေတုံဝါ မဟောဒဓိံ။
ခန္တိံ ခန္တိံ ခန္တိမန္တ၊ န ဝေါ သက္ကာ ခီယေတဝေ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ယေကေစိ၊ အမှတ်မရှိကုန်သော သူတို့သည်။ နဒိံ နဒိံ၊ မြစ်ကြီးငါးသွယ် မြစ်ငယ်ငါးရာ လာလာသမျှ ရေကို။ သောသေတုံဝါ၊ ခြောက်ကပ်စေခြင်းငှာ လည်းကောင်း။ မဟောဒဓိံ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာရေကို။ ခီယေတုံဝါ၊ ကုန်ခန်းစေခြင်းငှာ လည်းကောင်း။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းကုန်ရာ၏။ ခန္တိမန္တ၊ သည်းခံခြင်း အထူးရှိတော်မူသော။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဝေါ၊ ကိုယ်တော်မြတ်တို့၏။ ခန္တိံ ခန္တိံ၊ အတုမရှိသော သည်းခံခြင်း ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်မြတ်ကို။ ခီယေတဝေ၊ ကုန်စေခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။

၁၄။ ဝါရေယျုံ ဝါ ဥက္ကာပါတံ၊ ဗာဓေယျုံ ကုလိသံ သတံ။
ဉာဏံ ဉာဏံ မဟာပည၊ န ဝေါ သက္ကာ ဗာဓေတဝေ။
တောဒိသံ ဓိတိမန္တံ၊ ခန္တိမံ ပညဝံ နမေ။

ဘန္တေ၊ ရွှေဘုန်းတော်ရှင်။ ဣဓ လောကေ၊ ဤလောက၌။ ယေကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့သည်။ ဥက္ကာပါတံ၊ အဟုန်ပြင်းစွာ ဝင်းဝင်းလာသော ဥက္ကာပျံသွားခြင်းကို။ ဝါရေယျုံဝါ၊ ရှေ့သို့မဆန် နောက်သို့ ပြန်အောင် ကြံဖန်တားမြစ်သော်လည်း တားမြစ်နိုင်ကုန်ရာ၏။ ကုလိသံ သတံ၊ အရာမက ကောင်းကင်ထက်မှ ကျ၍လာသော မိုးကြိုးစက်သွားကို။ ဗာဓေယျုံဝါ၊ မြေသို့မကျ မရောက်ရအောင် ကြံဆောင် ဆီးတားသော်လည်း ဆီးတားနိုင်ကုန်ရာ၏။ မဟာပည၊ အလွန်ကြီးသော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ ဝေါ၊ ကိုယ်တော်ဘုရားတို့၏။ ဉာဏံ ဉာဏံ၊ အဆုံးမသိ တုမရှိသော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်မြတ်ကို။ ဗာဓေတဝေ၊ လိုသော်မရောက် ပြီးမမြောက်အောင် ဖျောက်ဖျက် တားမြစ်ခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်စကောင်း။ တောဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဓိတိမန္တံ၊ အတုမရှိသော သမာဓိတော် သခင် ဖြစ်တော်မူသော။ ခန္တိမံ၊ အညီမရှိသော ခန္တိအရှင် ဖြစ်တော်မူသော။ ပညဝံ၊ အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကို။ နမေ၊ ကာယဝစီ မနော၁ချီ၍ သုံးလီဒွါရ ပဏာမဖြင့် ကြည်စွာသဒ္ဓါ ရှိခိုးပါ၏။

www.dhammaransi.com

၁၅။ ဒုမ္မရေ ဒုမ္မရေ ပုပ္ဖံ၊ သသေ သသေပိ ဝိသာဏကံ။
ပဒုမံ နဂဂ္ဂေ ဇာယေ၊ န သစ္စံ ဝေါ ကုဒါ ဘဝေ။
တေဒိသံ ယထာကာရိံ၊ တထာဝါဒိံ မုနိံ နမေ။

ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်နေဝန်း ထွန်းတောက်ပတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ ဣဓ လောကေ၊ ဤလောက၌။ ပဒုမ္မရေ ပဒုမ္မရေ၊ ရေသဖန်းပင် ဟူဟူသမျှ၌လည်း။ ပုပ္ဖံ၊ တစ်ရံတစ်ဆစ် မဖြစ်စဖူး အထူးပွင့်လာခြင်းသည်။ ဇာယေ၊ ဖြစ်ခဲ့ရာ၏။ သသေ သသေပိ၊ ယုန်ဟူသမျှ၌လည်း။ ဝိသာဏကံ၊ ဦးချိုပေါက်ရောက်ခြင်းသည်။ ဇာယေ၊ ဖြစ်ခဲ့ရာ၏။ နဂဂ္ဂေပိ၊ တောင်ထိပ်ဖျား၌ သော်လည်း။ ပဒုမံ၊ ပဒုမ္မာကြာသည်။ ဇာယေ၊ ရေမရောက်ဘဲ ပေါက်ခဲ့ရာ၏။ ဝေါ၊ ကိုယ်တော်မြတ်တို့အား။ အသစ္စံ၊ စကားမမှန် ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ ကုဒါ၊ တစ်ရံတစ်ခါမျှ။ န ဘဝေ၊ ဖြစ်တော်မမူ။ တေဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ယထာကာရိံ၊ ကိုယ်တော် ပြုတော်မူသည့်အတိုင်း။ တထာဝါဒိံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သည်ကိုသာ မြွက်ဆိုလေ့ရှိတော်မူသော။ မုနိံ၊ ကိုယ်တော်ဘုရားကို။ အဟံ၊ ကိုယ်တော်ပိုက်ပွေ့ ကိုယ်တော်ငွေကြောင့် ယနေ့ထက်တိုင် ချမ်းသာလှိုင်သော ကျွန်ုပ်သည်။ နမေ၊ ခြေတော်အစုံ ကြာပဒုံကို ကြည်ယုံဝပ်တွား ခစားညွတ်ကျိုး ဦးနှိမ်ချိုး၍ မြဝ်နိုးလှစွာ ရှိခိုးပါ၏။

၁၆။ ယောဇေန္တံ ဩသဓံ ဗုဒ္ဓံ၊ မဂ္ဂံ ဩသဓံ ဓမ္မံ။
ပိဝေန္တံ ဩသဓံ သံဃံ၊ ရောဂိကော တမဟံ ဝန္ဒေ။

မဂ္ဂံ၊ မဂ္ဂင်တည်းဟူသော။ ဩသဓံ၊ ရောဂါပျောက်ကြောင်း ဆေးကောင်း ဆေးတော်မြတ်ကို။ ယောဇေန္တံ၊ ကောင်းစွာ ဖော်စပ်တော် မူပေတတ်သော။ ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်းကောင်း။ ဩသဓံ၊ ဆေးတော်သဖွယ်ဖြစ်သော။ မဂ္ဂံ ဓမ္မံ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားတော်မြတ်ကို လည်းကောင်း။ ဩသဓံ၊ တရားတည်းဟူသော ဆေးတော်မြတ်ကို။ ပိဝန္တံ၊ တိုက်တော် မူပေတတ်သော။ သံဃံ၊ သံဃာတော်မြတ်ကို လည်းကောင်း။ ရောဂိကော၊ ကိလေသာဟူ နူနာအမြဲ စွဲရောက်သော။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ တံ ရတနတ္တယံ၊ ထို ဆေးတော်ဖော်တတ် ဆေးတော်မြတ်နှင့် ဆေးတော် တိုက်တတ်သော ရတနာမြတ်သုံးပါးအပေါင်းကို။ ဝန္ဒေ၊ ရှိခိုးပါ၏။

www.dhammaransi.com

၁၇။ ကရောန္တိ ဥဋ္ဌုမ္ဗံ ဗုဒ္ဓံ၊ မဂ္ဂင်္ဂံ ဥဋ္ဌုမ္ဗံ ဓမ္မံ။
ပါစေန္တိ ဥဋ္ဌုမ္ဗံ သံဃံ၊ ဒကိကော တမဟံ ဝန္ဒေ။

မဂ္ဂင်္ဂံ၊ မဂ္ဂင်တည်းဟူသော။ ဥဋ္ဌုမ္ဗံ၊ ဖောင်တော်မြတ်ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုလုပ်တော်မူတတ်ပေသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ ဘုရားရှင်ကိုလည်းကောင်း။ မဂ္ဂင်္ဂံ၊ မဂ္ဂင်တည်းဟူသော။ ဥဋ္ဌုမ္ဗံ ဓမ္မံ၊ တရား တည်းဟူသော ဖောင်တော်မြတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဥဋ္ဌုမ္ဗံ၊ တရားတည်းဟူသော ဖောင်တော်မြတ်ကို။ ပါစေန္တိ၊ လိုရာရောက်အောင် ထိုးဆောင်ခတ်လှော်ပေတတ်သော။ သံဃံ၊ သံဃာတော်ကိုလည်းကောင်း။ တံ ရတနတ္တယံ၊ ထိုဖောင်တော် တည်တတ် ဖောင်တော်မြတ်နှင့် ဖောင်တော်ဆောင်တတ်သည့် ရတနာ မြတ်သုံးပါးအပေါင်းကို။ ဒကိကော၊ သံသရာဝဲစုပ် ရေဝယ်မြုပ်သော။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဒေ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၁၈။ သာလာ သာလာ သုဝဍ္ဎန္တိ၊ ဟိမဝံ ဟိမဝံ စလံ။
သုနိဿိတာ သုပုပ္ဖန္တာ၊ ဘဝတံ သာသနေ တထာ။

သာလာ သာလာ၊ အနှစ်မရှိကုန်သော သစ်ပင်ကြီးငယ်တို့သည်။ ဟိမဝံ ဟိမဝံ၊ ဆီးနှင်းရှိသည်ထက် ဆီးနှင်းရှိသော။ အစလံ၊ ဟိမဝန္တာတောင်မင်းကို။ သုနိဿိတာ၊ ကောင်းစွာ အမှီ ရကြကုန်သောကြောင့်။ သုပုပ္ဖန္တာ၊ ခက်မ ခက်သေး ဖွေးဖွေးတက်ကြ သီးပွင့်ကြကုန်လျက်။ သုဝဍ္ဎန္တိ၊ ကောင်းစွာ ကြီးပွားကြရကုန်၏။ တထာ၊ ထိုနည်းအတူ။ သဗ္ဗညု၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား။ ဘဝတံ၊ ကိုယ်တော်ဘုရားတို့၏။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။

၁၉။ ဘိက္ခူ ဘိက္ခူ သီလဝန္တာ၊ သမာတပေန ပုပ္ဖိနော။
တောဒိသေ ဝုဍ္ဎာနေ၊ သာသနေ န ရမေ ကော န။

ဘိက္ခူ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်း ကြီးငယ်တို့သည်။ သီလဝန္တာ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ ရှိကြကုန်လျက်။ သမာတပေန၊ ဓုတင် စသော ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သိတင်း ခြိုးခြံခြင်းဖြင့်။ ပုပ္ဖိနော၊ သီးပွင့်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝဍ္ဎန္တိ၊ ကြီးပွားကြကုန်၏။ တောဒိသေ၊ ဤသို့ ဟိမဝန္တာတောင်ကြီးနှင့်နှင့် သဘောရှိသော။ ဝုဍ္ဎာနေ၊ သူတော်တရားတို့ဖြင့် လွန်စွာကြီးပွားရာဖြစ်သော။ သာသနေ၊ သူတော်တရားတို့၏ ကောင်းကောင်းကြီးနေရာ ကိုယ်တော်မြတ် သာသနာ

www.dhammaransi.com

တော်၍။ ကော၊ အဘယ်ကြီးပွားလိုသောသူသည်။ န ရမေ၊ မမွေ့လျော်နိုင်ဘဲ ရှိတော့အံ့နည်း။

၂၀။ မဂါ မဂါ သုဇီဝန္တိ၊ မေရုမှိ အစလေ စလေ။
သုနိဿိတာ သုခေမန္တာ၊ ဘဝတံ သာသနေ တထာ။

မဂါ မဂါ၊ သားကြီး သားငယ် ဟူသမျှတို့သည်။ မေရုမှိ အစလေ၊ မြင်းမိုရ်တောင် ခြေရင်း၌။ သုနိဿိတာ၊ ကောင်းစွာ မှီနေကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သုခေမန္တာ၊ ချမ်းသာကြရကုန်လျက်။ သုဇီဝန္တိ၊ မိထုဘေဒ ဘယကင်းစင် အလွန်လျှင် အသက်ရှည်ကြကုန်၏။ တထာ၊ ထိုနည်းအတူ။ သဗ္ဗညူ၊ သဗ္ဗညူ မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဝတံ၊ ကိုယ်တော်ဘုရားတို့၏။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။

၂၁။ မုနီ မုနီ ဓမ္မကာမာ၊ သမာစာရာ သုခေမိနော။
တောဒိသေ သုခဋ္ဌာနေ၊ သာသနေ န ရမေ ကော နု။

မုနီ မုနီ၊ ရဟန်းတော်ကြီးငယ်တို့သည်။ ဓမ္မကာမာ၊ တရားကို လိုလားကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမာစာရာ-သမာစာရေန၊ ကောင်းသောအကျင့် သီတင်းဖြင့်။ သုခေမိနော၊ ချမ်းသာရကြကုန်လျက်။ သုဇီဝန္တိ၊ မင်းဘေး မင်းဒဏ် ရန်မာန်မနှောင့် ကောင်းစွာ အသက်ရှည်ကြကုန်၏။ ဧတာဒိသေ၊ ဤသို့ မြင်းမိုရ်တောင်ကြီးလျှင် ဥပမာရှိသော။ သုခဋ္ဌာနေ၊ ချမ်းသာသော သူတို့၏ ချမ်းချမ်းသာသာ တည်နေရာဖြစ်သော။ သာသနေ၊သာသနာတော်၌။ကော၊ အဘယ် ချမ်းသာလိုသော သူသည်။ န ရမေ နု၊ မမွေ့လျော်နိုင်ဘဲ ရှိတော့အံ့နည်း။

၂၂။ ပက္ခီ ပက္ခီ သုရမန္တိ၊ သုနိဂြောဓံ သုနိဿိတာ။
တံ တံ ဖလံ သုဘုဥ္ဇန္တာ၊ ဘဝတံ သာသနေ တထာ။

ပက္ခီ ပက္ခီ၊ ငှက်ကြီး ငှက်ငယ်ဟူသမျှတို့သည်။ သုနိဂြောဓံ၊ အသီးကြွယ်ဝ ကောင်းမြတ်လှသော ပညောင်ပင်ကြီးကို။ သုနိဿိတာ၊ ကောင်းစွာ အမှီရကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ တံ တံ ဖလံ၊ ထိုထို ပညောင်သီးကို။ သုဘုဥ္ဇန္တာ၊ ချမ်းမြေ့

www.dhammaransi.com

သာယာ ကောင်းစွာခိုမှီး စားသောက်ကြ ကုန်လျက်။ သုရမန္တိ၊ အလွန်မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ တထာ၊ ထိုနည်းအတူ။ ဘန္တေ၊ ရွှေဘုန်းတော်ရှင်။ ဘဂဝတံ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားတို့၏။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။

၂၃။ တုမှံ ဒါယံ သုဘုဉ္ဇန္တာ၊ သာမဏေရာ မုနီ မုနီ။
တောဒိသေ ရမ္မဋ္ဌာနေ၊ သာသနေ န ရမေ ကော နု။

မုနိ၊ ချမ်းသာရာကို ကောင်းစွာသိတတ်ကုန်သော။ မုနိ၊ ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ သာမဏေရာ၊ သာမဏေတို့သည် လည်းကောင်း။ တုမှံ၊ ကိုယ်တော်ဘုရားတို့၏။ ဒါယံ၊အမွေတော်နှစ်ပါးကို။ သုဘုဉ္ဇန္တာ၊ကောင်းစွာ သုံးဆောင်ကြကုန်လျက်။ သုရမန္တိ၊ အလွန်မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ တောဒိသေ၊ ဤသို့ ပညောင်ပင်ကြီးလျှင် ဥပမာရှိသော။ ရမ္မဋ္ဌာနေ၊ မွေ့လျော်သူတို့၏ လွန်စွာမွေ့လျော်ရာဖြစ်သော။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ ကော၊ အဘယ် ချမ်းသာ လွန်စွာရွှင်ပျော် မွေ့လျော်လိုသူသည်။ န ရမေ နု၊ မမွေ့လျော်ဘဲ ရှိနိုင်တော့အံ့နည်း။

၂၄။ ပဒ္မာ ပဒ္မာ သုပုပ္ဖန္တိ၊ သုတဋ္ဌာကံ သုနိဿိတာ။
သမန္တာ နာနာ ဒိသာသု၊ ဝါယေန္တာ သုရဘိံ သဒါ။

ပဒ္မာ ပဒ္မာ၊ ဝတ်ဆံရနံ့ သင်းပျံ့မွှေးထုံကြာပဒုံဟူသမျှတို့သည်။ သုတဋ္ဌာကံ၊ ထက်အောက်တင်းကြမ်း ရေပြည့်လျှမ်းရာ ကောင်းမြတ်စွာသောတစ်ဖက်ဆည် ရေကန်ကြီးကို။ သုနိဿိတာ၊ ကောင်းစွာအညီ ရကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ နာနာဒိသာသု၊ အထူးထူးသော အရပ်တို့၌။ သုရဘိံ၊ မွှေးကြိုင်သင်းပျံ့ ပန်းရနံ့ကို။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဝါယေန္တာ၊ လှိုင်စေကုန်လျက်။ သုပုပ္ဖန္တိ၊ လွန်စွာပွင့်ကြကုန်၏။

၂၅။ သာလီ သာလီ သုဖလန္တိ၊ မဟာမေဃံ သုနိဿိတာ။
သမန္တာ နာနာခေတ္တေသု၊ ဘဂဝတံ သာသနေ တထာ။

သာလီ သာလီ၊ အနှစ်အရသာရှိသည်ထက် ရှိကြကုန်သော။ သာလီ သာလီ၊ သလေးစပါးကြီးငယ်တို့သည်။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ နာနာခေတ္တေသု၊

www.dhammaransi.com

အထူးထူးသော လယ်တို့၌။ မဟာမေဃံ၊ ခြိမ့်ခြိမ့်သဲသဲ တစ်ခဲနက် တက်၍ ရွာသော မိုးကြီးကို။ သုနိဿိတာ၊ ကောင်းစွာ အမှီရကြကုန်သည် ဖြစ်၍။ သုပ္ဖလန္တိ၊ နို့ရည်ဖြိုင်ဖြိုင် နို့ဆန်းလှိုင်လျက် မှိုင်မှိုင်ကြီး သီးကြကုန်၏။ တထာ၊ ထိုနည်းအတူ။ ဘဒ္ဒေ၊ ရွှေဘုန်းတော်အရှင်။ ဘဝတံ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားတို့၏။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။

၂၆။ ဘိက္ခူ ဘိက္ခူ သုဝစုန္တိ၊ သီလဝန္တာ သမာဝတာ။
ဖလာ ဖလေဟိ ဖလန္တာ၊ မဂ္ဂါ မဂ္ဂေဟိ ပုပ္ဖိနော။
တောဒိသေ ဝစုဋ္ဌာနေ၊ သာသနေ န ရမေ ကော နု။

ဘိက္ခူ ဘိက္ခူ၊ သံသရာဘေးကို ရှုသည့်ထက် ရှုနိုင်ကြကုန်သော။ ဘိက္ခူ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းကြီးငယ်တို့သည်။ သီလဝန္တာ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမာဝတာ၊ မူတင်ကမ္မဋ္ဌာန်း မဂ်ဖိုလ်လှမ်းအောင် ကောင်းမြတ်သောအကျင့်ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ မဂ္ဂါမဂ္ဂေဟိ၊ မဂ်ကြီးမဂ်ငယ် အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့်။ ပုပ္ဖိနော၊ ပွင့်ကုန်လျက်။ ဖလာဖလေဟိ၊ ဖိုလ်ကြီး ဖိုလ်ငယ်တို့ဖြင့်။ ဖလန္တာ၊ သီးကုန်လျက်။ သုဝစုန္တိ၊ လွန်စွာ ကြီးပွားကြကုန်၏။ တောဒိသေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဝစုဋ္ဌာနေ၊ လောကီ လောကုတ္တရာ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ နှစ်ဖြာသောအကျိုးတို့ဖြင့် လွန်စွာကြီးပွားရာဖြစ်သော။ သာသနေ၊သာသနာတော်မြတ်၌။ ကော၊ အဘယ် ကြီးပွားလိုသောသူသည်။ န ရမေ နု၊ မမွေ့လျော်ချင်ဘဲ ရှိပါတော့အံ့နည်း။

၂၇။ သသကာပိ သီဟာယန္တိ၊ မေရုမှိ ပဗ္ဗတေ ဌိတာ။
အဟိံသိတာ ဗျဂ္ဃါဒီဟိ၊ ခေမိနော အကုတော ဘယာ။

မေရုမှိ ပဗ္ဗတေ၊ မြင်းမိုရ်တောင်ခြေ မှိုင်ရဝေ၌။ ဌိတာ၊ တည်နေရကုန်သည်ရှိသော်။ ဗျဂ္ဃါဒီဟိ၊ ကျားအစရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ အဟိံသိတာ၊ မကိုက်မခဲ မညှဉ်းဆဲ အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ခေမိနော၊ ဘေးကင်းကုန်သည် ဖြစ်၍။ အကုတောဘယာ၊ တစ်စုံတစ်ရာ ဘေးမလာကုန်သည် ဖြစ်၍။ သသကာပိ၊ ယုန်ငယ်တို့သည်လည်း။ သီဟာယန္တိ၊ ခြင်္သေ့ယောင် ပြေးနိုင်ကြကုန်၏။

ရတနာ့ဂုဏ်ရည် (၄၀)

www.dhammaransi.com

၂၈။ ပုထုဇ္ဇနာရိယာယန္တိ၊ ဘဝတံ သာသနေ ရတာ။
ပါယဗ္ဗယံ အတိက္ကန္တာ၊ သီလဝန္တာ သမာစရာ။
တေဒိသေ ခေမဌာနေ၊ သာသနေ န ရမေ ကော နု။

တထာ၊ ထိုနည်းအတူ။ ဘန္တေ၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား။ ဘဝတံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရားတို့၏။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ ရတာ၊ မွေ့လျော်နိုင်ကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သီလဝန္တာ၊ သီလ ရှိကြကုန်သည်ရှိသော်။ သမာစာရာ၊ ကောင်းသောအကျင့် ရှိကြကုန်သည်ရှိသော်။ အပါယဗ္ဗယံ၊ လူသားမန်တို့ လွန်မြောက်နိုင်ခဲသော အပါယ်ဘေးကြီးကို။ အတိက္ကန္တာ၊ လွန်မြောက်နိုင်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပုထုဇ္ဇနာပိ၊ ပုထုဇဉ်တို့သော်မှလည်း။ အရိယာယန္တိ၊ အရိယာယောင် ပြေးနိုင်ကြကုန်၏။ တေဒိသေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ခေမဌာနေ၊ ဘေးကင်းရာဖြစ်သော။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ ကော၊ အဘယ်ဘေးကင်းလိုသော သူသည်။ န ရမေ နု၊ မမွေ့လျော်ချင်ပဲ ရှိတော့အံ့နည်း။

၂၉။ စာတကာပိ တဏှာယန္တိ၊ ဝေဟာသဋ္ဌာ ဝိဟင်္ဂမာ။
ဗုဘုက္ခံ ဥဂ္ဂိဝံ သွာနံ၊ လဇ္ဇာပေန္တာ ယထာဂတာ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ လောကေ၊ လောက၌။ ဝေဟာသဋ္ဌာ၊ ကောင်းကင်၌ တည်ကုန်သော။ ဝိဟင်္ဂမာ၊ ငှက်တို့သည်။ ဗုဘုက္ခံ၊ အလွန်ကိုက်စားလိုသည်ဖြစ်၍။ ဥဂ္ဂိဝံ၊ လည်တထောင်ထောင် လိုက်၍လာသော။ သွာနံ၊ မြေ၌တည်သော ခွေးကို။ လဇ္ဇာပေန္တာ၊ အရှက်ခွဲကုန်လျက်။ ယထာဂတာ၊ လိုရာပျံသွားကုန်သည်ဖြစ်၍။ စာတကာပိ၊ စာဝတီးငှက်ငယ်တို့သော်မှလည်း။ တဏှာယန္တိ၊ ဂဠုန်ယောင် ပြေးပျံနိုင်ကြကုန်၏။

၃၀။ ပုထုဇ္ဇနာ ရိယာယန္တိ၊ ဘဝတံ သာသနေ ရတာ။
ရာဂံ ဒေါသံ ဝိက္ခမ္ဘေန္တာ၊ လဇ္ဇာပေတွာန ပါပိမံ။
တေဒိသေ ဇယဌာနေ၊ သာသနေန် ရမေ ကော နု။

တထာ၊ ထိုနည်းအတူ။ ဘန္တေ၊ ရွှေဘုန်းတော်ရှင်။ ဘဝတံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရားတို့၏။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ ရတာ၊ မွေ့လျော်ကြကုန်သော

www.dhammaransi.com

ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ရာဂံ ဒေါသံ၊ ရာဂဒေါသကို။ ဝိက္ခမ္ဘေန္တာ၊ ခွာနိုင်ကြကုန်သည် ဖြစ်၍။ ပါပိမံ၊ မာရ်မင်းကို။ လဇ္ဇာပေတွာန၊ အရှက်ခွဲကုန်လျက်။ ပုထုဇ္ဇနာပိ၊ ပုထုဇဉ်တို့သော်မှလည်း။ အရိယာယန္တိ၊ အရိယာယောင် ပြေးနိုင်ကြကုန်၏။ တောဒိသေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ဇယဋ္ဌာနေ၊ ရန်အောင်ရာစင်စစ်ဖြစ်သော။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ ကော၊ အဘယ်ရန်အောင်လိုသောသူသည်။ န ရမေ နု၊ မမွေ့လျော်ဘဲ ရှိနိုင်တော့အံ့နည်း။

၃၁။ ဂိဇ္ဈာ ကာကာ ဟံသာယန္တိ၊ နေရုမှိ အစလေ ဌိတာ။
သောဝဏ္ဏာ အဘိရူပါဝ၊ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။နေရုမှိ အစလေ၊ နေရုမည်သော ရွှေတောင်ကြီး၌။ ဌိတာ၊ တည်ကြကုန်သော ငှက်တို့သည်။ သောဝဏ္ဏာဝ၊ ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ထွန်းလင်းသော အရောင်အဝါ ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ အဘိရူပါဝ၊ အလှန်အဆင်းလှကြကုန်သည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဒဿနီယာ၊ ရှုဖွယ်ရှိကြကုန်လျက်။ ပါသာဒိကာ၊ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိကြကုန်လျက်။ ဂိဇ္ဈာပိ၊ လင်းတတို့သည်လည်းကောင်း။ ကာကာပိ၊ ကျီးတို့သည်လည်းကောင်း။ ဟံသာယန္တိ၊ ဟင်္သာယောင် ပြေးနိုင်ကြကုန်၏။

၃၂။ သန္တာ သန္တာ ရိယာယန္တိ၊ ဘဝတံ သာသနေ ရတာ။
ဥတ္တမာရဟတ္တဇော၊ နရာနရေဟိ ပူဇိတာ။
တောဒိသေ ဂုဏဋ္ဌာနေ၊ သာသနေ န ရမေ ကော နု။

တထာ၊ ထို့အတူ။ ဘန္တေ၊ ရွှေဘုန်းတော်ရှင်။ ဘဝတံ၊ ကိုယ်တော်ဘုရားတို့၏။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ ရတာ၊ မွေ့လျော်ကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဥတ္တမာရဟတ္တဇော၊ အရဟတ္တဖိုလ်တံခွန် အလွန်ထူးဆန်း ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်သင်္ကန်း ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ နရာနရေဟိ၊ လူကြီးလူငယ်တို့သည်။ ပူဇိတာ၊ ပူဇော်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ သန္တာသန္တာပိ၊ သူတော်မသူတော် နှစ်ရပ်တို့သည်ပင်လျှင်။ အရိယာယန္တိ၊ အရိယာယောင် ပြေးကြကုန်၏။ တောဒိသေ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ဂုဏဋ္ဌာနေ၊ ဂုဏ်ရှိရာဌာန ဖြစ်သော။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ ကော၊ အဘယ်ဂုဏ်ရှိလိုသော သူသည်။ န ရမေ နု၊ မပျော်မွေ့ဘဲ ရှိတော့အံ့နည်း။

www.dhammaransi.com

၃၃။ အန္ဓမ္ပိ အနန္ဓိယန္တိ၊ ဘူပါလာနံ ကုမာရကံ။
သုဂါရဝါ သုဘာယန္တာ၊ နာဂရိကာ ဇနာ ဇနာ။

ဘန္တေ၊ ရှင်ဘုန်းတော်ရှင်။ လောကေ၊ လောက၌။ ဘူပါလာနံ၊ ပြည့်ရှင်မင်းတို့၏။ ကုမာရကံ၊ မင်းသားငယ်ကို။ နာဂရိကာ၊ ပြည်သူပြည်သားဖြစ်ကုန်သော။ ဇနာ ဇနာ၊ လူကြီးလူငယ်တို့သည်။ သုဂါရဝါ၊ အလွန်ရိုသေကုန်သည်ဖြစ်၍။ သုဘာယန္တာ၊ အလွန်ကြောက်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ အန္ဓမ္ပိ ကုမာရံ၊ မင်းသားမျက်မမြင်ကိုသော်လည်း။ အနန္ဓိယန္တိ၊ မျက်စိမြင်သောမင်းသားတို့ကဲ့သို့ ရိုသေခန့်ညား ဝပ်တွားကြကုန်၏။

၃၄။ ဒုပ္ပညာ ပညဝီယန္တိ၊ ဘဝတံ သာသနေ ရတံ။
ဝုမှကပ္ပဗ္ဗဇိတမ္ပိ၊ နရာ နရာ သုပူဇကာ။
တောဒိသေ ပဋ္ဌာဌာနေ၊ သာသနေ န ရမေ ကော နု။

တထာ၊ ထို့အတူ။ ဘန္တေ၊ ရှင်ဘုန်းတော်ရှင်။ ဘဝတံ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားတို့၏။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ ရတံ၊ မွေ့လျော်သောသူကို။ ဝုဍ္ဍကပ္ပဗ္ဗဇိတမ္ပိ၊ ပညာမမှီး တောထွက်ရဟန်းကြီးကိုသော်မှလည်း။ နရာ နရာ၊ လူကြီးလူငယ်တို့သည်။ သုပူဇကာ၊ ကောင်းစွာပူဇော်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒုပ္ပညမ္ပိ၊ ပညာမရှိသော သူကိုသော်လည်း။ ပညဝီယန္တိ၊ ပညာရှိသော သူကိုကဲ့သို့ ပူဇော်မြတ်နိုးကြရကုန်၏။ တောဒိသေ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ပဋ္ဌာဌာနေ၊ နတ်လူတို့ ပူဇော်ရာဖြစ်သော။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ ကော၊ အဘယ်ပူဇော်ခံလိုသောသူသည်။ န ရမေ နု၊ မမွေ့လျော်နိုင်ဘဲရှိတော့အံ့နည်း။

၃၅။ ဒုဿီလာ သီလဝါယန္တိ၊ ဘဝတံ သာသနေ ရတာ။
သမ္ဘောဂံ ဂုဏံ ဇနေန္တာ၊ သံဃဂတံ ဒက္ခိဏကံ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဘဝတံ၊ ရှင်တော်မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ ရတာ၊ မွေ့လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သံဃဂတံ၊ သံဃာတော်ကို ရည်မှန်း၍ လှူဒါန်းအပ်သော။ ဒက္ခိဏကံ၊ အလှူကို။ အသမ္ဘောဂံ ဂုဏံ၊ အကျိုးအသင်္ချေရှိသည်ကို။ ဇနေန္တာ၊ ဖြစ်စေကုန်လျက်။ ဒုဿီလာပိ၊ သီလမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သော်မှလည်း။ သီလဝါယန္တိ၊ သီလရှိယောင် ပြေးနိုင်ကြကုန်၏။

www.dhammaransi.com

၃၆။ ဒုဿီလံ သီလဝိယန္တိ၊ ဘဝတံ သာသနေ ရတံ။
ကာလေ ကာလေ ဒါနံ ဒေန္တာ၊ သံဃံ ဥဒ္ဒိဿ ဒါယကာ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဘဝတံ၊ ကိုယ်တော်ဘုရားတို့၏။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ ရတံ၊ မွေ့လျော်သောသူကို။ ဒါယကာ၊ အလှူပေးကြကုန်သူ နတ် လူအပေါင်းတို့သည်။ သံဃံ၊ ပရမတ္ထ သံဃာတော်ကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်မှတ်၍။ ကာလေ ကာလေ၊ အခါအခါ၌။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒေန္တာ၊ ပေးလှူကြကုန်လျက်။ ဒုဿီလမ္ပိ၊ ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်ကိုသော်လည်း။ သီလဝိယန္တိ၊ သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့ ကျင့်ကြကုန်၏။

၃၇။ တောဒိသေ လာဘဌာနေ၊ ပုညက္ခေတ္တေ အနုတ္တရေ။
သဗ္ဗေသမ္ပိ သုခံ ဒေန္တေ၊ သာသနေ န ရမေ ကော နု။

တောဒိသေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ သူခပ်သိမ်းတို့၏လည်း။ ပုညက္ခေတ္တေ၊ ကုသိုလ်ပြုရာခေတ်စင်စစ်ဖြစ်သော။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ရဟန်းရှင်လူ ခပ်သိမ်းသူတို့အားလည်း။ သုခံ၊ ချမ်းသာကို။ ဒေန္တေ၊ ပေးပေတတ်သော။ လာဘဌာနေ၊ လာဘ်ရှိရာ ဌာနဖြစ်သော။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ ကော၊ အဘယ်ချမ်းသာ ခိုလှုံလိုသောသူသည်။ န ရမေ နု၊ မမွေ့လျော်နိုင်ဘဲ ရှိတော့အံ့နည်း။

၃၈။ ယာဒိသော မာတုမာယာယံ၊ သုန္ဒရိယမ္ပိ တာဒိသော။
ယာဒိသော ပိတုရာဇမ္ပိ၊ သုပ္ပဗုဒ္ဓေပိ တာဒိသော။

ဘန္တေ၊ ရွှေဘုန်းတော်ရှင်။ ဘဝံ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ မာတုမာယာယံ၊ မယ်တော်မာယာမိဖုရား၌။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ ချစ်ခင်မေတ္တာ လွန်စွာသနားတော်မူခြင်း သဘောရှိတော်မူ၏။ သုန္ဒရိယမ္ပိ၊ ကိုယ်တော်စင်ကို လင်ဟုစွပ်စွဲ မိုက်မဲမထိ သုန္ဒရီတွင်ထ ပရိဗိုဇ်မ၌သော်လည်း။ တာဒိသော၊ ထိုမယ်တော်သဖွယ် သဘောထားတော်မူနိုင်ပါပေ၏။ ပိတုရာဇမ္ပိ၊ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၌လည်း။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ သဘောရှိတော်မူ၏။ သုပ္ပဗုဒ္ဓေပိ၊ ရန်သူတစ်ယောက် အပြစ်ကောက်၍နေသော သုပ္ပဗုဒ္ဓမင်းကြီး၌ သော်လည်း။ တာဒိသော၊ ထိုခမည်းတော်ကြီးသဖွယ် သဘောထားတော် မူနိုင်ပါပေ၏။

www.dhammaransi.com

၃၉။ ယာဒိသော ရာဟုလာ နန္ဒေ၊ ဒေဝဒတ္တောပိ တာဒိသော။
ယာဒိသော အာနန္ဒေ နန္ဒေ၊ သုနက္ခတ္တောပိ တာဒိသော။

ရာဟုလေ၊ ရာဟုလာခေါ် ရင်သွေးတော်၌ လည်းကောင်း။ နန္ဒေ၊ နန္ဒတွင်ခေါ် ညီရင်းတော်၌ လည်းကောင်း။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့သဘော ရှိတော်မူ၏။ ဒေဝဒတ္တောပိ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ကို သတ်အံ့သောငှာ အပေါက်ရှာ၍ နေသော ဒေဝဒတ်၌လည်း။ တာဒိသော၊ ထိုသားတော်သဖွယ် ညီတော် နှယ်နှယ် သဘောကြွယ်တော်မူနိုင်ပါပေ၏။ အာနန္ဒေ၊ အလုပ်အကျွေးအရာ လွန်စွာ နှစ်သက်အပ်သော။ အာနန္ဒေ၊ အာနန္ဒာမထေရ်၌။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်ခြင်း သဘောရှိတော် မူပေ၏။ အာနန္ဒေ၊ အလုပ်အကျွေးအရာ လွန်စွာ မနှစ်သက်အပ်သော။ သုနက္ခတ္တောပိ၊ အလွန် ညစ်ညမ်း သုနက္ခတ် ရဟန်း၌ သော်လည်း။ တာဒိသော၊ ထို အရှင်အာနန္ဒာ သဖွယ် သဘောထားတော် မူနိုင်ပါပေ၏။

၄၀။ ယာဒိသော ပါလိလေယျမှိ၊ ဓနပါလေပိ တာဒိသော။
ယာဒိသော ဝဇ္ဇုတီသု၊ ဝိဋ္ဋူဘေပိ တာဒိသော။

ပါလိလေယျမှိ၊ ကိုယ်တော်မြတ်အား ဝပ်တွားရိုသေ လုပ်ကျွေးနေသော ပါလိလေယျက ဆင်တော်၌။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ သနားခြင်းသဘော ရှိတော်မူ၏။ ဓနပါလေပိ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ကို ထိုးမည်စိုက်စိုက် လိုက်၍ လာသော ဓနပါလ ဆင်၌သော်လည်း။ တာဒိသော၊ ထို ပါလိလေယျက ဆင်တော်နှင့်မခြား သနားခြင်းသဘော ရှိတော်မူပါပေ၏။ ဝဇ္ဇုတီသု-ဝဇ္ဇုတီသု၊ အသတ်ခံရသော ဆွေတော် မျိုးတော်တို့၌။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့အလွန်လျှင် ကြင်နာသနားခြင်း သဘောရှိတော်မူ၏။ ဝိဋ္ဋူဘေပိ၊ ဆွေတော် မျိုးတော်တို့အား ရန်ငြိုးထား၍ သတ်သော ဝိဋ္ဋူဘ၌ သော်လည်း။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ အသတ်ခံရသော ဆွေတော် မျိုးတော်တို့နှင့် မခြား သနားခြင်းသဘော ရှိတော်မူ၏။

၄၁။ ယာဒိသော သသာဝကေသု၊ တိတ္ထိယေသုပိ တာဒိသော။
ယာဒိသော ဝေါဝ အတ္တမှိ၊ သဗ္ဗသတ္တေပိ တာဒိသော။

သသာဝကေသုပိ၊ ကိုယ်တော်မြတ်၏ တပည့် သားတော်တို့၌လည်း။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ ချစ်ခင်သော သဘောရှိတော်မူ၏။ တိတ္ထိယေသုပိ၊

www.dhammaransi.com

ဝိသဘာဂဂတိတ္ထိတို့၌ သော်လည်း။ တာဒိသော၊ ထိုကိုယ်တော်၏ တပည့်သားတော်တို့နှင့် ထပ်တူ ထပ်မျှ နှလုံးထားတော် မူနိုင်ပါပေ၏။ ဝေါ၊ ကိုယ်တော်ဘုရားတို့၏။ အတ္တာမှိ၊ ကိုယ်တော်မြတ်၌။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ ဥပါဒ်ကင်းကွာ ချမ်းသာလိုသော သဘောရှိတော်မူ၏။ သဗ္ဗသတ္တေပိ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါများ၌လည်း။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ ကိုယ်တော်မြတ်နှင့် ထပ်တူ ထပ်မျှ နှလုံးထားတော် မူနိုင်ပါပေ၏။

၄၂။ တောဒိသံ မေတ္တံ မေတ္တံ၊ သဗ္ဗေသုပိ ဒယံ ဒယံ။
သဗ္ဗေသမ္ပိ သုခံ ဒေန္တံ၊ ကော သက္ကာ အပိယေတဝေ။

တောဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိတော်မူသော။ အမေတ္တံ၊ မချစ်နိုင်စလောက်သော သူဆိုး သူသွမ်းကိုလည်း။ မေတ္တံ မေတ္တံ၊ အလွန်ချစ်တော်မူပေသော။ သဗ္ဗေသုပိ၊ သူခပ်သိမ်းတို့၌လည်း။ ဒယံ ဒယံ၊ အလွန် သနားလေ့ရှိတော်မူသော။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ခပ်သိမ်းသော သူတို့အားလည်း။ သုခံ၊ ချမ်းသာကို။ ဒေန္တံ၊ ပေးတော်မူနိုင်ပေသော။ ဘဝန္တံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရားကို။ ကော၊ အဘယ်မည်သောသူသည်။ အပိယေတဝေ၊ မချစ်ဘဲ နေခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းနိုင်ပါတော့အံ့နည်း။

၄၃။ ယာဒိသော ဝေရဇ္ဇေ ဝဿေ၊ တာဝတိံသေပိ တာဒိသော။
ယာဒိသော သင်္ကဿေ ပုရေ၊ ပါလိလေယျေပိ တာဒိသော။

ဘန္တေ၊ ရွှေဘုန်းတော်ရှင်။ ဘဝံ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ဝေရဇ္ဇေ၊ ဝေရဉ္ဇတိုင်း၌။ ဝဿေ၊ ဒုဗ္ဘိက္ခအရပ် ဆွမ်းတော်ပြတ်လျက် ဝါကပ်တော်မူသောအခါ၌။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ ဘောဇနသပ္ပါယတရား မရငြားလျက် ညည်းတွားခြင်းမရှိ ပကတိသော သဘော ရှိတော်မူ၏။ တာဝတိံသေပိ၊ သိကြားစံရာ ဝတိံသာဝယ် ပြဟ္မာနတ်အပေါင်း သောင်းသောင်းအုတ်အာ ခြံရံကာလျက် ဝါကပ်တော်မူရာ အခါ၌လည်း။ တာဒိသော၊ ထိုဝေရဉ္ဇတိုင်းဝယ် ဝါကပ်တော်မူသည်နှင့်မခြား မတက်ကြွားအောင် နှလုံးထားတော် မူနိုင်ပါပေ၏။ သင်္ကဿေ ပုရေ၊ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်မှ ဆင်း

www.dhammaransi.com

သက်တော်မှုပြီးနောက် သက်ဿနဂိုရ်ပြည်ကြီးသို့ ရောက်ရာ၌။ ယာဒိသော၊ အကြင်ပတ္တမြား စောင်းတန်းဦးဝယ် အထူး နတ်လူတို့ပူဇော်ရာ ကောင်းစွာ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာသော သဘောရှိတော်မူ၏။ ပါလိလေယျေပိ၊ ပါလိလေယျကတောဝယ် ကိုယ်တော်ထီးတည်း ဝါကပ်မှီးတော်မူသော အခါ ၌လည်း။ တာဒိသော၊ ထိုသက်ဿနဂိုရ် ပြည်ကြီးဝယ် ကပ်မှီးတော်မူရ သည်နှင့်မခြား သဘောထားတော်မူနိုင်ပါပေ၏။

၄၄။ ယာဒိသော ကေကော မဂ္ဂေ၊ ဝေသာလိ မဂ္ဂေပိ တာဒိသော။
တောဒိသံ တာဒိံ တာဒိံ၊ ကော သက္ကာ သဒ္ဒဟေတဝေ။

ကေကော မဂ္ဂေ၊ ကိုယ်တော်ထီးတည်း ခရီးကြွသွားတော်မူရာ အခါ၌ လည်း။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ တက်ကြွ ထောင်လွှားခြင်းမရှိသော သဘော ထားတော်မူ၏။ ဝေသာလိ မဂ္ဂေပိ၊ ဗြဟ္မာနတ်လူ ထီးဖြူမိုးကာ ပန်းမိုးရွာ လျက် ဝေသာလီခေါ် ပြည်တော်အလှမ်း မြိုင်စခန်း၌ သော်လည်း။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ ကိုယ်တော်ထီးတည်း ခရီးကြွသွားရသော အခါကဲ့သို့ပင် နှလုံးထားတော် မူနိုင်ပါပေ၏။ တောဒိသံ၊ ထိုသို့ လာဘာ လာဘ, ယသာယသ ယင်းနှစ်ဝကြောင့် မခွသောနှလုံး သဘောရှိတော်မူသော။ တာဒိံ တာဒိံ၊ တာဒိ တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဘဝန္တံ၊ ကိုယ် တော်မြတ်ဘုရားကို။ကော၊ အဘယ်သူသည်။ အသဒ္ဒဟေတဝေ၊မယုံကြည်ဘဲ နေခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်စကောင်းပါတော့ အံ့နည်း။

၄၅။ ကေနာပိ ဝါ ပုပ္ဖေန၊ အမဟဂ္ဃေန ကေန ဝါ။
ကေဝါရမ္ပိ ပူဇေန္တော၊ သုခိတော၀ ဘဝါဘဝေ။
ဒိဋ္ဌံ ဇာနံ ဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ကော သက္ကာ န ပူဇေတဝေ။

ဘန္တေ၊ ရွှေဘုန်းတော်ရှင်။ ဘဝန္တံ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အမဟဂ္ဃေန၊ အဖိုးများစွာ မထိုက်သော။ ကေန ပုပ္ဖေန၊ ပန်းတစ်ပွင့်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကေန ကေနဝါ၊ ရေတစ်လုံးဖြင့်လည်းကောင်း။ ကေဝါရမ္ပိ၊ တစ်ကြိမ်မျှ သော်လည်း။ပူဇေန္တော၊ ပူဇော်မိသောသူသည်။ ဘဝါဘဝေ၊ ဘဝများစွာ၌။ သုခိတော၀၊ အလွန်တရာချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်သည် သာလျှင်တည်း။ ဒိဋ္ဌံ၊ ဤသို့သော သဘောကို။ ဇာနံ ဇာနန္တော၊ ကျိုးကြောင်းထင်ထင် ဟုတ်တိုင်း

www.dhammaransi.com

သိမြင်သည်ရှိသော်။အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သမ္ဗုဒ္ဓသခင် ကိုယ်တော်အရှင်မြတ်ဘုရားကို။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ န ပူဇေတဝေ၊ မပူဇော်ဘဲ နေခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းပါတော့အံ့နည်း။

၄၆။ ဘိက္ခုဋ္ဌာပေါ၀ ဆဒ္ဒန္တံ၊ ဂရုဠံ ဝိယ ဒေဋ္ဌုဘော။
ဒံသိတုံ ဥဿဟန္တိပိ၊ နေဝ သက္ကာ ဝိဒံသိတုံ။

၄၇။ နေကာနန္တာ မာရသေနာ၊ ဒေ်ိ ဇာနံ တထာဂတံ။
ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ကော သက္ကာ နော နမေတဝေ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဘိက္ခုဋ္ဌာပေါ၊ ဖွားစနုနယ် ဆင်သူငယ်သည်။ ဆဒ္ဒန္တံ၊ ဆဒ္ဒဆင်မင်းကို။ ဒေဋ္ဌုဘော၊ ရေမြွေသည်။ ဂရုဠံ၊ ဂဠုန်မင်းကို။ ဒံသိတုံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ။ န သက္ကာ ယထာ၊ မတတ်နိုင်သကဲ့သို့။ အနန္တာ၊ အတိုင်းမသိလွန်သော။ အနေကာ၊ များစွာလွန်သော။ မာရသေနာ၊ မာရ်စစ်သည်တို့သည်။ တထာဂတံ၊ ကိုယ်တော်ဘုရားကို။ ဒံသိတုံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ။ ဥဿဟန္တိပိ၊ လွန်စွာအားထုတ်ကြသော်လည်း။ ဝိဒံသိတုံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ။ နေဝ သက္ကာ၊ မတတ်နိုင်ကြကုန်။ ဒေ်ိ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာကို။ ဇာနံ ဇာနန္တော၊ သိသည်ရှိသော်။ ဣဒ္ဓိမန္တော၊ တန်ခိုးကြီးသော။ ဇုတိမန္တော၊ အာနုဘော်ကြီးသော။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ တထာဂတံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရားကို။ နော နမေတဝေ၊ မညွတ်ကျိုးဘဲ နေခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းပါတော့အံ့နည်း။

၄၈။ မဏယော ကေတဝေါ လောကေ၊ ဒိဝါကရေန ဇောတရေ။
ပဒုမာနိ စ ပုပ္ဖာနိ၊ တေနေဝ သုပုပ္ဖရေ။

ဘန္တေ၊ ရွှေဘုန်းတော်ရှင်။ လောကေ၊ လောက၌။ မဏယော ကေတဝေါ၊ ပတ္တမြားမှန်ကင်းတို့သည်။ ဒိဝါကရေန၊ နေမင်းအရောင်ကြောင့်သော်သာလျှင်။ ဇောတရေ၊ အရောင်ပြိုးပြက် တလက်လက် ထွန်းတောက်ပနိုင်ကုန်၏။ ပဒုမာနိ စ ပုပ္ဖာနိ၊ ပဒုမ္မာကြာပန်းတို့သည်လည်း။ တေနေဝ၊ ထိုနေရောင်ကြောင့်သာလျှင်။ သုပုပ္ဖရေ၊ ကားကားရင့်ရင့် ပွင့်နိုင်ကြကုန်၏။

www.dhammaransi.com

၄၉။ သုတဝန္တာ ပညဝန္တာ၊ သီလဝန္တာ စ သဗ္ဗယော။
ဘောန္တံ နိဿာယ ဇောတန္တိ၊ နရာနရေဟိ ပူဇိတာ။

တထာ၊ ထိုနည်းအတူ။ လောကေ၊ လောက၌။ သုတဝန္တာ၊ သုတရှိကုန်သော။ ပညဝန္တာ၊ပညာရှိကုန်သော။ သီလဝန္တာ၊သီလရှိကုန်သော။သဗ္ဗယော၊ သူတော်ကောင်းဟူသမျှတို့သည်။ ဘောန္တံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြုကြကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နရာ နရေဟိ၊ နတ်လူတို့သည်။ ပူဇိတာ၊ ပူဇော်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇောတန္တိ၊ မိမိတို့ ဂုဏ်ရောင် ပြောင်ပြောင် တောက်ကြရကုန်၏။

၅၀။ ဒေဝိ ဇာနံ ဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သာသနေ ဗာဟိရေပိ ဝါ။
သုတဝန္တာ ပညဝန္တာ၊ ကေ သက္ကာ ဥဿုယေတဝေ။

ဒေဝိ၊ ဤသို့သော သဘောကို။ ဇာနံ ဇာနန္တာ၊ သိကြကုန်သည်ရှိသော်။ သာသနေဝါ၊ သာသနာတော်၌လည်းကောင်း။ ဗာဟိရေ ဝါ၊ ပရိဗ္ဗာဇက တိတ္ထိတို့ဘောင်၌သော်လည်းကောင်း။ ကေ သုတဝန္တာ၊ အဘယ် သုတ ရှိကုန်သော သူတို့သည်။ ကေ ပညဝန္တာ၊ အဘယ်ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရားကို။ ဥဿုယေတဝေ၊ ငြူစူခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းကုန်အံ့နည်း။

၅၁။ ဃံသာ ဃံသာ သုကရေဟိ၊ မဏိဂုဟာ ပဘာပဘာ။
မက္ခံ မက္ခမ္ပိ နဂ္ဂေဟိ၊ ဗုဒ္ဓဝဏ္ဏံ ပဘာပဘံ။
တေညူ ဥဿုယန္တောပိ၊ ကော တံ စိန္တေ မက္ခေတဝေ။

သုကရေဟိ၊ ပတ္တမြားရောင် တောက်သဖြင့် ကျားကို ကြောက်ကုန်သော ဝက်တို့သည်။ မဏိဂုဟာ၊ ပတ္တမြားဂူကို။ ဃံသာ ဃံသာ၊ အရောင် ပျက်စိမ့်သောငှါ အခါခါ ပွတ်တိုင်းပွတ်တိုင်း။ မဏိဂုဟာ၊ ပတ္တမြားဂူသည်။ ပဘာ ပဘာ၊ အရောင်ထက် အရောင်သည် သာလျှင်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်လေ၏။ တထာ၊ ထိုနည်းအတူ။ နဂ္ဂေဟိ၊ နဂ္ဂတိတ္ထိငါးရာတို့သည်။ ဗုဒ္ဓဝဏ္ဏံ၊ မြတ်စွာဘုရား ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကို။ မက္ခံ မက္ခမ္ပိ၊ ငြူစူစိတ်ထွက် ချေဖျက်တိုင်း ချေဖျက်တိုင်းလည်း။ ဗုဒ္ဓဝဏ္ဏံ၊ ဘုရားဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည်။ ပဘာပဘံ၊

www.dhammaransi.com

အရောင်ထက် အရောင်သာလျှင်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ခဲ့လေ၏။ ဧတဉ္စ၊ ဤသို့သော အဖြစ်ကို သိသည်ရှိသော်။ ဥဿုယန္တော ပိ၊ ငြူစူကြသော်လည်း။ တံ၊ ထို ကိုယ်တော်မြတ်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကို။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ မကွေ-တဝေ၊ ချေဖျက်ခြင်းငှာ။ စိန္တေ၊ ကြံဝံ့တော့ပါအံ့နည်း။

၅၂။ မေရုမတ္တေဟိ ဒါမေဟိ၊ ဗြဟ္မာ ဗြဟ္မာ သုပူဇယိ။
သမ္ဗုဒ္ဓံ ဒိနေ ဒိနေပိ၊ ဝိသာခါ နာထပိဏ္ဍိကာ။

မေရုမတ္တေဟိ၊ မြင်းမိုရ်တောင်လုံးမျှ ပမာဏရှိကုန်သော။ ဒါမေဟိ၊ ရတနာ ပန်းဆိုင်း ပန်းကုံးတို့ဖြင့်။ ဗြဟ္မာ ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာ့သေဌ်နှင်း သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာ မင်းသည်။ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သုံးလူ့ထွတ်တင်ဘုရားရှင်ကို။ သုပူဇယိ၊ ပူဇော်လာလေပြီ။ ဝိသာခါနာထပိဏ္ဍိကာ၊ ဝိသာခါ အနာထပိဏ် သူဌေးတို့သည်။ ဒိနေ ဒိနေ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း။ အပူဇယုံ၊ အထူးထူး အထွေထွေ ပူဇော်ကြလေကုန်ပြီ။

၅၃။ ဧဒိံ ဇာနံ ဓိမာသဒ္ဓေါ၊ ပုပ္ဖေန ဥဒကေန ဝါ။
ဒိနေ ဒိနေ ပူဇေန္တော ပိ၊ ကော သက္ကော သန္တုသေယတဝေ။

ဧဒိံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာကို။ ဇာနံ ဇာနန္တော၊ သိသော။ ဓိမာ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားရှိသော ပညာဝါပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘဝန္တံ၊ ကိုယ်တော်မြတ် ဘုရားကို။ ပုပ္ဖေနဝါ၊ ပန်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥဒကေန ဝါ၊ ရေဖြင့်လည်း ကောင်း။ ဒိနေဒိနေ၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း။ ပူဇေန္တော ပိ၊ ပူဇော်ရသော်လည်း။ သန္တုသေယတဝေ၊ တင်းတိမ်အားရနိုင်ခြင်းငှာ။ ကော သက္ကော၊ အဘယ်သူ တတ်ကောင်းပါအံ့နည်း။

၅၄။ ဂဗ္ဘတော မာတု နိက္ခန္တံ၊ ဗောဓိသတ္တံ အပူဇယုံ။
နေကဆတ္တေဟိ ဗြဟ္မာနော၊ ဒေဝါ ဒေဝါ သဏ္ဍန္ဒကာ။

မာတုဂဗ္ဘတော၊ မယ်တော်ဝမ်းမှ။ နိက္ခန္တံ၊ ဖွားတော်မူသော။ ဗောဓိ သတ္တံ၊ အလောင်းတော်မြတ်ကို။ သဏ္ဍန္ဒကာ၊ သိကြွားနှင့်တကွကုန်သော။ ဒေဝါ ဒေဝါ၊ နတ်တကာတို့သည်လည်းကောင်း။ ဗြဟ္မာနော၊ ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း ကောင်း။ နေကဆတ္တေဟိ၊ များစွာသော ထီးအဆင့်ဆင့်တို့ဖြင့်။ အပူဇယုံ၊ ပူဇော်ကြလေကုန်ပြီ။

www.dhammaransi.com

၅၅။ ဧဒိံ သရံ ဓိမာသဒ္ဓေါ၊ အနေကေဟိ သတ္တာဒီဟိ။
ဒိနေ ဒိနေ ပူဇေန္တောပိ၊ ကော သက္ကာ သန္တုဿေတဝေ။

ဧဒိံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာကို။ သရံ သရန္တော၊ အောက်မေ့သော။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားရှိသော။ ဓိမာ၊ ပညာရှိသည်။ အနေကေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ သတ္တာဒီဟိ၊ ထီး အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဒိနေ ဒိနေ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း။ ပူဇေန္တောပိ၊ ပူဇော်ရသော်လည်း။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ သန္တုဿေတဝေ၊ တင်းတိမ်အားရခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းပါအံ့နည်း။

၅၆။ ယာဒိသော ကောသလဘတ္တော၊ ပုဏ္ဏာပူဝေပိ တာဒိသော။
ယာဒိသော ကပ္ပစီဝရေ၊ ပံသုကူလေပိ တာဒိသော။

ဘန္တေ၊ ရွှေဘုန်းတော်ရှင်။ ဘဝံ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ကောသလဘတ္တေ၊ ကောသလမင်းကြီး၏ သုခုမဘုတ်ဆွမ်း၌။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ မဆန့်ကျင် ကြည်လင် နှစ်သက်သော သဘောရှိတော်မူ၏။ ပုဏ္ဏာပူဝေပိ၊ ပုဏ္ဏမည်ရ ကျွန်မပြုလုပ် ဖွဲမုန့်ဆုပ်၌သော်လည်း။ တာဒိသော၊ ထိုကောသလမင်းကြီးဆွမ်းနှင့်အတူ ကြည်ဖြူနှစ်သက်တော် မူနိုင်ပါပေ၏။ ဘန္တေ၊ ရွှေဘုန်းတော်ရှင်။ ဘဝံ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ကပ္ပစီဝရေ၊ ကမ္ဘာ့တန်ဆာပြဟ္မာ့လှူသည့်ရွှေကြာသင်္ကန်း၌။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်တော်မူသော သဘောရှိတော်မူ၏။ ပံသုကူလေပိ၊ လူသေကောင်မှ ပိုးလောက်ချ၍ ခွာယူရသော ပံ့သကူသင်္ကန်း၌သော်လည်း။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ ပြဟ္မာလှူဒါန်း ကြာသင်္ကန်းနှင့်မခြား နှလုံးထားတော်မူနိုင်ပါပေ၏။

၅၇။ ယာဒိသော လောဟပါသာဒေ၊ ရုက္ခမူလေပိ တာဒိသော။
ယာဒိသော ပုတိဂေါမုတ္တေ၊ ဒိဗ္ဗောသဓေပိ တာဒိသော။
ဧဒိံ ဇာနံ ဓိမာသဒ္ဓေါ၊ ကော ဝေါ သက္ကာ အဒါတဝေ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဘဝံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ လောဟပါသာဒေ၊ ဝိသာခါသည် သဒ္ဓါပြတ်ပြတ် ဆောက်လုပ်အပ်သော ကြေးပြာသာဒ်ကျောင်းတော်၌။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ ချမ်းမြေ့သာယာ ကောင်းစွာမွေ့လျော်တော်မူသော သဘောရှိတော်မူ၏။ ရုက္ခမူလေပိ၊ သစ်ပင်ရင်း၌လည်း။

www.dhammaransi.com

တာဒိသော၊ထိုကြေးပြာသာဒ်နှင့်အတူ ကြည်လင်တော်မူသောသဘောရှိတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဘဝံ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ပုတိဂေါ-မုတ္တာ၊ နွားကျင်ငယ်ပုပ်ဆေး၌။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ နှစ်သက်ခြင်း ကင်းဝေးသော သဘောရှိတော်မူ၏။ဒိဗ္ဗောသဓေပိ၊ဩဇာကြိုင်မွှေး နတ်တို့ဆေး၌ သော်လည်း။ တာဒိသော၊ ထိုဂေါမုတ်ဆေးနှင့်အတူ နှလုံးထားတော်မူနိုင်ပါပေ၏။ ဒေိ၊ဤသို့ ရောင့်ရဲလွယ်တော်မူသော သဘောကို။ဇာနံ ဇာနန္တော၊ သိသည်ရှိသော်။ ဓိမာ၊ ပညာရှိသော။ ကော သဒ္ဓေါ၊ အဘယ်သဒ္ဓါတရားရှိသောသူသည်။ ဝေါ၊ ကိုယ်တော်ဘုရားတို့အား။ အဒါတဝေ၊ မလှူဘဲနေခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းပါတော့အံ့နည်း။

၅၈။ ဒုဋ္ဌံ ဇနံ ကာလုဿိယံ၊ ကေန္တံ ပါယဂါမိနံ။
ကေပုပ္ဖေန ပူဇေန္တံ၊ သက္ကာပါယာ သုတာရိတုံ။
ဒေိ ဇာနံ ဓိမာသဒ္ဓေါ၊ ကော ဝေါ သက္ကာ အဒါတဝေ။

ကေန္တံ၊ စင်စစ်။ ဒုဋ္ဌံ၊ ဆိုးသွမ်းညစ်ညမ်းသော။ ကာလုဿိယံ၊ မကောင်းမှုတို့ဖြင့် ညစ်ညူးသော။ အပါယဂါမိနံ၊ အပါယ်သို့လားလတ္တံ့သော။ ဇနမ္ပိ၊ လူကိုသော်လည်း။ ဝေါ၊ ကိုယ်တော်မြတ်တို့အား။ ကေပုပ္ဖေန၊ ပန်းတစ်ပွင့်ဖြင့်။ ပူဇေန္တံ၊ ပူဇော်လာသောသူကို။ အပါယာ၊ အပါယ်ဘေးကြီးမှ။ သုတာရိတုံ၊ ကောင်းစွာ ကယ်တင်တော်မူခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်စွမ်းတော်မူနိုင်ပေ၏။ ဒေိ၊ ဤသို့ အနည်းငယ်လှူဒါန်းအပ်သည့် ဝတ္ထုနှင့် အဆမတန်အကျိုးပေးတော်မူနိုင်သော သဘောကို။ ဇာနံ ဇာနန္တော၊ သိသည်ရှိသော်။ ဓိမာ၊ ပညာရှိသော။ ကော သဒ္ဓေါ၊ အဘယ်သဒ္ဓါတရားရှိသူသည်။ ဝေါ၊ ကိုယ်တော်ဘုရားတို့အား။ အဒါတဝေ၊ မလှူဘဲနေခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းပါတော့အံ့နည်း။

၅၉။ လာဘေန ဥန္နတော လောကော၊ အလာဘေန စ ဝေါနတော။
လာဘာလာဘာ ကေဋ္ဌာနံ၊ ကော သက္ကာ အမာနေတဝေ။

ဘန္တေ၊ရှေ့ဘုန်းတော်ရှင်။လောကော၊ လူများအပေါင်းသည်။လာဘေန၊ လာဘ်ရခြင်းကြောင့်။ ဥန္နတော၊ ထက်ဖျားလူသည် ကျူပြင်ပမာ ဝင့်ဝါတက်

www.dhammaransi.com

ကြွား ထောင်လွှားတတ်၏။ အလာဘေန၊ လာဘ် မရခြင်းကြောင့်လည်း။ ဝေါနတော၊ ဆုတ်နစ်စိတ်ကွက် နှောင့်ယှက်လျော့ပါး ပျက်ပြားတတ်၏။ လာဘာ လာဘာ၊ လာဘ်ရခြင်း လာဘ်မရခြင်း နှစ်ပါးကြောင့်။ ကေဌာနံ၊ မထူးမခြား တစ်ပါးတည်း အဖြစ်၌ တည်တော်မူနိုင်ပေကုန်သော။ ဝေါ၊ ကိုယ်တော်ဘုရား တို့အား။ ကော၊ အဘယ် သူသည်။ အမာနေတဝေ၊ မမြတ်နိုးဘဲ နေခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းပါတော့အံ့နည်း။

၆၀။ ယသေန ဥန္နတော လောကော၊ အယသေန စ ဝေါနတော။
ယသာ ယသာ ကေဌာနံ၊ ကော သက္ကာ အမာနေတဝေ။

လောကော၊ လူများအပေါင်းသည်။ ယသေန၊ မိမိ၌ဆိုက်ရောက်လာသော ကောင်းသောသတင်း ကျော်စောခြင်းကြောင့်။ ဥန္နတော၊ ဝမ်းမြောက် ကြည်လင် ပျော်ရွှင်တက်ကြွတတ်၏။ အယသေန၊ မကောင်းသတင်း ပျံ့နှံ့ခြင်းကြောင့်။ ဝေါနတော၊ နှလုံးမသာ မျက်နှာမရွှင် ဆန့်ကျင် ဆုတ်နစ်တတ်၏။ ယသာ ယသာ၊ မိမိ၌ဆိုက်ရောက်လာသော မကောင်းသတင်း ကောင်းသတင်း နှစ်ပါးကြောင့်။ ကေဌာနံ၊ အထူးရှိတော်မမူကုန်သော။ ဝေါ၊ ကိုယ်တော် ဘုရားတို့အား။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ အမာနေတဝေ၊ မမြတ်နိုးဘဲနေခြင်း ငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းပါတော့အံ့နည်း။

၆၁။ ပသံသာ ဥန္နတော လောကော၊ နိန္ဒေနာပိ စ ဝေါနတော။
သံသာနိန္ဒာ ကေဌာနံ၊ ကော သက္ကာ အမာနေတဝေ။

လောကော၊ လူအပေါင်းသည်။ ပသံသာ၊ ချီးမွမ်းခံရခြင်းကြောင့်၊ ဥန္နတော၊ ဝမ်းသာဝမ်းမြောက် တက်ကြွခြင်းသို့ ရောက်တတ်၏။ နိန္ဒေန၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခံရခြင်းကြောင့်။ ဝေါနတော၊ စိတ်ဆိုးစိတ်ကွက် စိတ်ပျက်တတ်၏။ သံသာနိန္ဒာ၊ ချီးမွမ်းခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်း နှစ်ပါးကြောင့်။ ကေဌာနံ၊ အထူးမရှိ သည်းခံတော်မူနိုင်ပါပေကုန်သော။ ဝေါ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရားတို့အား။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ အမာနေတဝေ၊ မမြတ်နိုးဘဲနေခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းပါတော့အံ့နည်း။

www.dhammaransi.com

၆၂။ သုခေန ဥန္နတော လောကော၊ ဒုက္ခေနာပိ စ ဝေါနတော။
သုခါ ဒုက္ခာ ကေဋ္ဌာနံ၊ ကော သက္ကာ အမာနေတဝေ။

လောကော၊ လူအပေါင်းသည်။ သုခေန၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ချမ်းသာ ကြွယ်ဝခြင်းကြောင့်။ ဥန္နတော၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဝင့်ဝါကျော့ကြွမ်း ကုသိုလ်ရေး၌ ပေါ့လျှမ်းတတ်၏။ ဒုက္ခေန၊ ရာထူးလက်မဲ့ ဥစ္စာပဲ့၍ ကျိုးမဲ့ ဖြစ်ရ ဒုက္ခတွေ့ကြုံခြင်းကြောင့်။ ဝေါနတော၊ စိတ်ပျက်ပူပင် မရွှင်ညှိုးနွမ်း အကုသိုလ်ရေး၌ သော့သွမ်းတတ်၏။ သုခါ ဒုက္ခာ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲ နှစ်ပါး လုံးကြောင့်။ ကေဋ္ဌာနံ၊ မဘူးမခြား တသားတည်း၌ တည်တော်မူနိုင်ပေကုန် သော။ဝေါ၊ကိုယ်တော်မြတ်တို့အား။ကော၊အဘယ်သူသည်။ အမာနေတဝေ၊ မမြတ်နိုးဘဲ နေခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းပါတော့အံ့နည်း။

၆၃။ ဒ္ွတ္တိံသ မဟာပုရိသ၊ လက္ခဏေဟိ ဥပေတကံ။
သောဝဏ္ဏံ ကာယံ ပဿန္တော၊ ကော သက္ကာ နပ္ပသီဒိတုံ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဝေါ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရားတို့၏။ ဒ္ွတ္တိံသ မဟာ ပုရိသလက္ခဏေဟိ၊သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော် တို့နှင့်။ ဥပေတကံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော။ သောဝဏ္ဏံ၊ ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ပြောင်ပြောင်ဝင်းသော အဆင်းရှိတော်မူသော။ ကာယံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ကို။ ပဿန္တော၊ မြင်တော်မူသည်ရှိသော်။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဘောန္တံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရားကို။ နပ္ပသီဒိတုံ၊ မကြည်ညိုဘဲ နေခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းပါတော့အံ့နည်း။

၆၄။ ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါတိ ဃောသောပိ၊ ဒုလ္လဘော ဣဓ ဘူဝနေ။
ဒိဋ္ဌံ ဇာနံ ဘောန္တံ ပဿံ၊ ကော သက္ကာ နပ္ပသီဒိတုံ။

ဣဓ ဘူဝနေ၊ ဤလောကဓာတ်၌။ ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါတိ ဃောသောပိ၊ ဘုရား ဘုရားဟူသော အသံကို မျှသော်လည်း။ ဒုလ္လဘော၊ အလွန်ရခဲစွာ၏။ ဒိဋ္ဌံ၊ ဤသို့ ဘုရားသခင်တို့အား ကြားရမြင်ရ တွေ့ရခဲသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဇာနံ ဇာနန္တော၊ သိကြသည်ရှိသော်။ ဘဝန္တံ၊ ဘဝဂ်တိုင်အောင် ပြန့်လှိုင်ကျော်စော တော်မူသော ကိုယ်တော်ဘုရားကို။ ပဿံ ပဿန္တော၊ ဖူးမြင်ရသော။ ကော၊

www.dhammaransi.com

အဘယ်သူသည်။ ဘောန္တံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ကို။ နပ္ပသိဒိတုံ၊ မကြည်ညိုဘဲ နေခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းပါတော့အံ့နည်း။

၆၅။ နက္ခတ္တာနံ မုခံ စန္ဒော၊ အာဒိစ္စော တပတံ မုခံ။
ပဗ္ဗတာနံ မုခံ မေရု၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါ ဓိမတံ မုခံ။
ဧဒိံ ဇာနံ ဓိမာ သန္တော၊ ကော သက္ကာ နပ္ပသိဒိတုံ။

ဘန္တေ၊ ရွှေဘုန်းတော်ရှင်။ ဣမ ဘူဝနေ၊ ဤလောကဓာတ်၌။ နက္ခတ္တာနံ၊ နက္ခတ်အပေါင်းတို့တွင်။ စန္ဒော၊ လမင်းသည်။ မုခံ၊ အကြီးအမှူးတည်း။ တပတံ၊ တောက်ပတတ်သော ဝတ္ထုဟူသမျှ အပေါင်းတို့တွင်။ အာဒိစ္စော၊ နေမင်းသည်။ မုခံ၊ အကြီးအမှူးတည်း။ ပဗ္ဗတာနံ၊ တောင်ဟူသမျှတို့တွင်။ မေရု၊ မြင်းမိုရ်တောင်မင်းသည်။ မုခံ၊ အကြီးအမှူးတည်း။ ဓိမတံ၊ ပညာရှိကုန်သော သူတို့တွင်။ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားရှင်သည်။ မုခံ၊ အကြီးအမှူးတည်း။ ဧဒိံ၊ ဤသို့သော သဘောကို။ ဇာနံ ဇာနန္တော၊ သိသည်ရှိသော်။ ဓိမာ၊ ပညာရှိသော။ ကော သန္တော၊ အဘယ်သူတော်ကောင်းသည်။ ဘောန္တံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရားကို။ နပ္ပသိဒိတုံ၊ မကြည်ညိုဘဲ နေခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းပါတော့အံ့နည်း။

၆၆။ ဒုဇ္ဇနေသုပိ သတ္တေသု၊ အနုကမ္ပေန္တိ သာဓဝေါ။
ကုဋ္ဌိနမ္ပိ နာသိကဂ္ဂေ၊ ကုင်္ကုမံ သုရဘိံ ဇနေ။

ဒုဇ္ဇနေသုပိ သတ္တေသု၊ မသူတော်ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၌သော်လည်း။ သာဓဝေါ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ အနုကမ္ပေန္တိ၊ ချီးမြှောက်နိုင်ကြကုန်၏။ ကုဋ္ဌိနမ္ပိ၊ နူနာရှိကုန်သော သူတို့၏လည်း။ နာသိကဂ္ဂေ၊ နှာခေါင်းဖျား၌။ ကုင်္ကုမံ၊ မာလာကျိုကျူ နံ့သာမှုန့်သည်။ သုရဘိံ၊ သင်းပျံ့မွှေးကြိုင် ရနံ့လှိုင်သည်ကို။ ဇနေ၊ ဖြစ်စေနိုင်၏။

၆၇။ ဗာလကေသုပိ သတ္တေသု၊ ဒယံ ကုဗ္ဗန္တိ သာဓဝေါ။
မဂါနမ္ပိ ဟိ သမ္ဗုဓေ၊ န စန္ဒော ကောမုဒံ ဟရေ။

ဗာလကေသုပိ သတ္တေသု၊ မိုက်လှစွာသော သတ္တဝါတို့၌ သော်လည်း။ သာဓဝေါ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဒယံ၊ သနားခြင်း ကရုဏာကို။ ကုဗ္ဗန္တိ၊

www.dhammaransi.com

ပြုနိုင် ပွားနိုင်ကြကုန်၏။ ဟိ၊ ဆိုသင့်စွ။ မဂ္ဂါနမ္ပိ၊ သွားသမင်တို့၏လည်း။ သမ္မုခေ၊ မျက်မှောက်၌။ စန္ဒော၊ ကောင်းကင် အဝှန်း၌ တက်၍ ထွန်းသော လမင်းသည်။ ကောမုဒိံ၊ မိမိထိန်းနေကျအရောင်အလင်းကို။ န ဟာရေ၊ မပယ်။

၆၇။ ဝေရိသုပိ စ သတ္တေသု၊ န ဝိယိံသန္တိ သာဓဝေါ။
သုဝဏ္ဏမ္ပိ ဟိ အတ္တာနံ၊ ရန္ဓန္တံ န ကုဒ္ဒါ ဒဟော။

ဝေရိသုပိ စ သတ္တေသု၊ ရန်သူဖြစ်သော သတ္တဝါတို့၌ သော်လည်း။ သာဓဝေါ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ န ဝိဟိံသန္တိ၊ မညှဉ်းဆဲကြကုန်။ ဟိ၊ ဆိုသင့်စွ။ သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေရတနာသည်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကို။ ရန္ဓန္တံ၊ ကျိုချက်ညှဉ်းဆဲသောသူကို သော်လည်း။ ကုဒ္ဒါ၊ တစ်ရံတစ်ခါမျှ။ န ဒဟော၊ မလောင်။

၆၈။ ဒုပ္ပညေသုပိ သတ္တေသု၊ နာဝမညန္တိ ပဏ္ဍိတာ။
အန္ဓာနမ္ပိ ဟိ သမ္မုခေ၊ စက္ခုမာ နန္ဓတံ ဂတော။

ဒုပ္ပညေသုပိ သတ္တေသု၊ သုတဝေးကွာ ပညာမရှိသော သူတို့၌သော်လည်း။ ပဏ္ဍိတာ၊ ကျိုးကြောင်းမျှော်ဘိ ပညာရှိကုန်သော သူတို့သည်။ နာဝမညန္တိ၊ မထီမဲ့မြင် မရိုမသေ မပြုကြကုန်။ ဟိ၊ ဆိုသင့်၏။ အန္ဓာနမ္ပိ၊ သူကန်းတို့၏လည်း။ သမ္မုခေ၊ မျက်မှောက်၌။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိအမြင်ရှိသောသူသည်။ အန္ဓတံ၊ ကန်းသည်၏ အဖြစ်သို့။ န ဂတော၊ မရောက်။

၇၀။ ဒုဿီလေသုပိ သတ္တေသု၊ န ဝိရောသေန္တိ သီလဝါ။
နဂ္ဂါနမ္ပိ ဟိ သမ္မုခေ၊ န ပေါသော နဂ္ဂတံ ဂတော။

ဒုဿီလေသုပိ သတ္တေသု၊ သီလမရှိသော သူတို့၌သော်လည်း။ သီလဝါ-သီလဝန္တာ၊ သီလရှိသော သူတို့သည်။ န ဝိရောသေန္တိ၊ မချုပ်မချယ် မစောင်းမြောင်းကြကုန်။ ဟိ၊ ဆိုသင့်စွ။ နဂ္ဂါနမ္ပိ၊ အဝတ်မရှိ နေနိုင်ဘိသော သူရူးတို့၏လည်း။ သမ္မုခေ၊ မျက်မှောက်အနီး၌။ ပေါသော၊ လူတန်းစေ့သောသူသည်။ နဂ္ဂတံ၊ အဝတ်မရှိ အချည်းနှီး၏ အဖြစ်သို့။ န ဂတော၊ မရောက်။

www.dhammaransi.com

၇၁။ ဒုဗ္ဗစေသုပိ သတ္တေသု၊ နာဝကုဇ္ဈန္တိ ပဏ္ဍိတာ။
အတေကိစ္ဆသ္သ သမ္ဗုဓေ၊ ဘိသက္ကော န မတံ ဂတော။

ဒုဗ္ဗစေသုပိ သတ္တေသု၊ ဆိုနိုင်ခက်သူ ကျင့်မဖြူသော သူတို့၌သော်လည်း။ ပဏ္ဍိတာ၊ ဆုံးမတတ်သူ ပညာရှိတို့သည်။ နာဝကုဇ္ဈန္တိ၊ ဆုံးမ၍ မရသည့်တွက်ကြောင့် စိတ်ကွက်စိတ်ပေါက် ဒေါသမရောက်ကြကုန်။ ဟိ၊ ဆိုသင့်စွ။ အတေကိစ္ဆသ္သ၊ ဆေးကုရ၍မရသော သူနာ၏။ သမ္ဗုဓေ၊ မျက်မှောက်၌။ ဘိသက္ကော၊ ဆေးသမားသည်။ မတံ၊ သေခြင်းသို့။ န ဂတော၊ မရောက်။

၇၂။ အဇာနန္တေသုပိ သတ္တေသု၊ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ သာဓဝေါ။
အဂမ္ဘိရေသုပိ ခေတ္တေသု၊ မဟာဒေဝေါ ဘိဝဿယေ။

အဇာနန္တေသုပိ သတ္တေသု၊ ဟောအပ်သော တရားကို နားမဝင် နားမလည်ကုန်သော သူတို့၌သော်လည်း။ သာဓဝေါ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဓမ္မံ၊ တရားတော်ကို။ ဒေသေန္တိ၊ ဝါသနာပါစိမ့်သောငှာ ကောင်းစွာဟော ပြောကြကုန်၏။ ဟိ၊ ဆိုသင့်စွ။ အဂမ္ဘိရေသုပိ ခေတ္တေသု၊ လယ်တိမ် လယ်ကော၌သော်လည်း။ မဟာဒေဝေါ၊ မိုးကြီးသည်။ အဘိဝဿယေ၊ ရွာလေတော့၏။

၇၃။ နိဂ္ဂုဏေသုပိ သတ္တေသု၊ ပညံ သိက္ခန္တိ သာဓဝေါ။
စဏ္ဍာလာနမ္ပိ ဂါမေသု၊ မဟာမေဃော န ဝဇ္ဇယေ။

နိဂ္ဂုဏေသုပိ သတ္တေသု၊ ဂုဏ်မရှိကုန်သော သူတို့၌သော်လည်း။ သာဓဝေါ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ပညံ၊ အတတ်ပညာကို။ သိက္ခန္တိ၊ သင်ပြင် ပြသကြကုန်၏။ ဟိ၊ ဆိုသင့်စွ။ စဏ္ဍာလာနံ၊ ဒွန်းစဏ္ဍားတို့၏။ ဂါမေသုပိ၊ ရွာတို့၌သော်လည်း။ မဟာမေဃော၊ ကောင်းကင်အလုံး ချုန်း၍ရွာသော မိုးကြီးသည်။ န ဝဇ္ဇယေ၊ မကွင်းမကြဉ်။

၇၄။ ဧဒိံ သရံ သန္တာ သန္တော၊ သဗ္ဗေသံ ဒုဇ္ဇနာဒိနံ။
ဒယံ မေတ္တံ သုဇနေန္တာ၊ အနုဂ္ဂဏှန္တိ သဗ္ဗဒါ။

ဧဒိံ၊ ဤသို့သော သဘောခြင်းရာကို။ သရံ သရန္တော၊ အောက်မေ့ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သန္တာ၊ သူတော်ကောင်း သာမန်ထက်။ သန္တော၊ သူတော်

www.dhammaransi.com

ကောင်း ဝိသေသ ဖြစ်ကြကုန်သော သူတို့သည်။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဒုဇ္ဇနာဒီနံ၊ မသူတော်အစရှိကုန်သော သူတို့အားသော်လည်း။ ဒယံ၊ သနားခြင်း ကရုဏာကိုလည်းကောင်း။ မေတ္တံ၊ ချစ်ခြင်းမေတ္တာကို လည်းကောင်း။ သုဇနေန္တာ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်နိုင်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗဒါ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အနုဂ္ဂဏှန္တိ၊ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းအဖြစ်သို့ ရောက်စိမ့်သောငှာ ကောင်းစွာ ချီးမြှောက်နိုင်ကြကုန်၏။

၇၅။ ယေ တေ သန္တာ သန္တတရာ၊ တေသံ အဂ္ဂေါ တထာဂတော။
ဧဒိံ သရံ မိမာ ကော တံ၊ န သက္ကာ အပ္ပိယေတဝေ။

လောကေ၊ လောက၌။ သန္တာ၊ သူတော်ကောင်းထက်။ သန္တတရာ၊ လွန်သော သူတော်ကောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ယေ တေ ပုဂ္ဂလာ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ထင်ရှားရှိကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသူတော်ကောင်းထက် သူတော်ကောင်း ဖြစ်ကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ဝါ၊ ထိုသူတော်ကောင်း ထက် သူတော်ကောင်း ဖြစ်ကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့လက်။ တထာဂတော၊ ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ အဂ္ဂေါ၊ အလွန်ဆုံးဖြစ်တော်မူ၏။ ဧဒိံ၊ ဤသို့ သော သဘောကို။ သရံ သရန္တော၊ အောက်မေ့သော။ မိမာ၊ ပညာရှိ သော။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ တံ၊ ထိုကိုယ်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အပ္ပိယေ တဝေ၊ နှလုံးအသဲ ဝင်၍စွဲအောင် မချစ်ဘဲနေခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း ပါတော့အံ့နည်း။

၇၆။ ဧဝံ ဂုဏူပေတော နာထော၊ သမတ္တော ဒါတု မာမတံ။
နတာသာ တမှိ မေ ဟောတု၊ မနာကုလံ သုခံ ခလု။

ဧဝံ ဂုဏူပေတော၊ ဤသို့သော သုတဝံ သုတဝါ စသော မရေမတွက် နိုင်သော ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ နာထော၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်။ တမှိ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဂုဏ်ကျေးဇူး ရှိသော ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရား၌။ နတာသာ၊ ရှိသေညွှတ်ကျိုး ရှိခိုးဝပ်တွားကြသူ နတ်လူအပေါင်းတို့အား။ အမတံ၊ သေခြင်းကင်းရာနိဗ္ဗာန်ကို။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှာ။ ခလု၊ ကေန်စင်စစ်။ သမတ္တော၊ စွမ်းတော်မူနိုင်၏။ ဧဝံဂုဏူပေတော၊ ဤသို့

www.dhammaransi.com

သော ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေသော။ တမို့၊ ထိုကိုယ်တော်မြတ်ဘုရား၌။ နတသာ၊ ရှိသေမြတ်နိုး ရှိခိုးကြသူ နတ်လူအပေါင်းအား။ အမတံ၊ သေခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှာ။ သမတ္ထော၊ စွမ်းတော်မူနိုင်သော။ သော နာထော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ တမို့၊ ထိုကိုယ်တော့်ထံပါး ဝပ်တွားသည့်သူ ခပ်သိမ်းသူအား နိဗ္ဗာန်တရားကို ပေးတတ်သောဘုရားရှင်၌။ နတသာ၊ ရှိသေမြတ်နိုး ရှိခိုးရသော။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ အမတံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဒါတု၊ ပေးတော်မူပါစေသတည်း။ တမို့၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးအပ်အရပ်ရပ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဘုရားရှင်၌။ အနာကုလံ၊ နှောင့်ယှက်ခြင်းမရှိ။ သုခံ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာခြင်းသည်။ ဟောတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ နတသာ၊ ရှိသေမြတ်နိုး ရှိခိုးရသော။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ အနာကုလံ၊ နှောင့်ယှက်ခြင်းမရှိ။ သုခံ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာခြင်းသည်။ ခလု၊ စင်စစ်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ဝိစိတြဝန္ဒနာ ဘုရားရှိခိုး ပြီးပြီ။

www.dhammaransi.com

ဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသထံသို့ လျှောက်ထားသည့် သရဏဂုံနှင့် ပရိတ်တော်များ စိစစ်ချက်

အမေး နှင့် အဖြေများ

၁။ **အမေး။** ။ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ဖို့ရန် အနိမ့်ဆုံးအဆင့် မည်သည့်အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံရမည်နည်း။

အဖြေ။ ။ရတနာ သုံးပါး၌ ကြည်ညိုသော သဒ္ဓါတရားသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်ဖို့ရန် အနိမ့်ဆုံးအဆင့် ဖြစ်၏။

၂။ **အမေး။** ။သရဏဂုံ တည်သူဟု ဆိုနိုင်လောက်အောင် အနိမ့်ဆုံး မည်သည့် အဆင့် ရှိရမည်နည်း။

အဖြေ။ ။ယုံကြည်သော သဒ္ဓါကို အရင်းခံ၍ "ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ" စသော သရဏဂုံစကားကို ပါဠိလိုဖြစ်စေ၊ မြန်မာလိုဖြစ်စေ ရွတ်ဆိုခြင်းသည် သရဏဂုံတည်သူဟု ဆိုနိုင်လောက်အောင် အနိမ့်ဆုံးအဆင့် ဖြစ်၏။

ရှင်းပြဦးအံ့။ ။သရဏ+ဂမနံ-ဟူသော ပါဠိကို သရဏဂုံဟု မြန်မာပြန်ထားသည်။ သရဏ=ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သော ဘုရား, တရား, အရိယာသံဃာ+ဂမန=(ကိုးကွယ်စရာဆည်းကပ်မြတ်နိုးစရာဟု)သိသောစိတ်၊ ထိုစိတ်၌ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါပါရမည်။ ဂုဏ်တော်များကို နားလည်သိရှိသော ဉာဏ်ရှိပါလျှင် သာ၍ ထက်မြက်သော သရဏဂုံ ဖြစ်၏။

www.dhammaransi.com

၃။ အမေး။ ။ရတနာ သုံးပါး၏ အဓိပ္ပာယ်ကို မသိသေးသော်လည်း သရဏဂုံကို ပါဠိလိုဖြစ်စေ၊ မြန်မာလိုဖြစ်စေ သူတစ်ပါးက ချပေး၍ လိုက်ဆိုသူမှာ သရဏဂုံ ရနိုင်-မရနိုင်။

အဖြေ။ ။သဒ္ဓါယုံကြည်စိတ် မရှိပါဘဲ လိုက်၍ ဆိုရုံမျှဖြင့် ကြက်တူရွေး စကားသင်သလိုသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သရဏဂုံအစစ်တော့ မရနိုင်ပါ၊ ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်ဆိုလျှင်ကား သာမန် သရဏဂုံတော့ ရနိုင်စရာရှိပါ၏။

၄။ အမေး။ ။ဘာသာခြား ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိဘာသာကိုစွန့်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင် မိတ်ဆွေများ၏ စောင့်ရှောက်မှုဖြင့် သရဏဂုံ အဓိပ္ပာယ်ကို မသိဘဲ ပါဠိ မြန်မာ တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ချပေးသော သရဏဂုံကိုလိုက်၍ စေတီ တော် စသည် ရှေ့မှာဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်-မဖြစ်။

အဖြေ။ ။ရတနာသုံးပါး၏ဂုဏ်ကို မသိသေးသော်လည်း မိမိဘာသာကို စွန့်လိုက်ကတည်းကပင် ဗုဒ္ဓဘာသာသို့ ကိုင်းညွတ်ပြီး ဖြစ်နေ၏။ ဗုဒ္ဓ စသော ရတနာသုံးပါးအပေါ်၌ သာမန်အားဖြင့် ယုံကြည်မှုရှိနေ၏။ ထို့ကြောင့် "ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ" စသည်ကို ချပေး၍ လိုက်ဆိုလျှင် သာမန် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်လောက်ပါပြီ။

၅။ အမေး။ ။သာမဏေလုပ်သူသည် ရတနာသုံးပါး အဓိပ္ပာယ်ကိုမသိဘဲ သရဏဂုံကို ပီအောင် ဆိုနိုင်ရုံမျှဖြင့် သာမဏေဖြစ်-မဖြစ်။ ဖြစ်ခဲ့သော် လူဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်ခြင်းနှင့် ခြားနားချက် ရှိ-မရှိ။

အဖြေ။ ။ရတနာသုံးပါး အဓိပ္ပာယ် မသိသော်လည်း ဆရာ တပည့် နှစ်ဦးလုံး သရဏဂုံ ပီအောင်ဆိုလျှင် သာမဏေဖြစ်ပါ၏။ ဤနေရာ၌ ကျမ်းစာတို့ အလိုမှာ သရဏဂုံ အဓိပ္ပာယ်ကို သိပြီး အနေအားဖြင့် ဆိုထားဟန် တူပါသည်။ သို့သော် သရဏဂုံ ပီခြင်းသာ လိုရင်းဟု ယူဆရပါတော့မည်။

www.dhammaransi.com

လူဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့မှာ သရဏဂုံ တည်သော်လည်း သီလကို အထူး မဆောက်တည်လျှင် သီလမရှိသေးပါ။ သာမဏေတို့ကား သရဏဂုံ ပီလျှင်ပင် ၁၀-ပါးသီလ၊ သေခိယသိက္ခာပုဒ်စသော သိက္ခာပုဒ်များကို အထူးမဆောက် တည်ရတော့ဘဲ တည်ပြီးဖြစ်နေ၏။ ဤသို့ သိက္ခာပုဒ်များကို မဆောက်တည် ရဘဲ တည်ပြီးဖြစ်ခြင်းသည် လူဝတ်ကြောင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့မှ ထူးခြားချက် ဖြစ်ပါသည်။

၆။ **အမေး။** ။ဗောဓိမင်းသားသည် အမိဝမ်း၌ရှိစဉ်ကပင် မိခင်က ဝမ်း၌ ရှိသော သားအတွက် သရဏဂုံ ဆောက်တည်ခဲ့သည်ဆိုသော အချက်၌ ကလေးမှာ သရဏဂုံကို ရ, မရ။

အဖြေ။ ။ဗောဓိမင်းသား၏ မိခင်က ဝမ်းထဲမှာရှိသော သားအတွက် သရဏဂုံ ဆောက်တည်ရာ၌ သားမှာ ဘာမျှ မသိသေးသောကြောင့် သရဏဂုံမရပါ၊ မိခင်၏ဗုဒ္ဓဘာသာစိတ်ပြင်းပြကြောင်းကိုသာ ထင်ရှား စေပါသည်။(ဗောဓိမင်းသား ဖွားပြီးနောက် အထိန်းတော်က ရင်ခွင် ၌နေသော သားအတွက် နောက်တစ်ကြိမ် သရဏဂုံ ယူပါသေး၏။ ထိုအခါ၌လည်း မင်းသားမှာ သရဏဂုံ မရသေးပါ။)

ကိံ ပနေဝံ သရဏံ ဂဟိတံ ဟောတိ=ဒီနည်းဖြင့် သရဏဂုံ ယူလို့ ရပါ သလား။

န စ ဟောတိ၊ အစိတ္တက သရဏဂမနံ နာမ နတ္ထိ=မရပါ၊ စိတ်မပါသော သရဏဂုံမည်သည် မရှိပါ။

အာရက္ခော ပနဿ ပစ္စုပဋ္ဌိတော ဟောတိ=သို့သော်(နောင်ခါ သရဏဂုံ ရဖို့ရန်) အစောင့်အရှောက်ကတော့ ရှေ့ရှုတည်နေပြီးသား ဖြစ်နေ၏။

အထ နံ ယဒါ မဟလ္လကကာလေ မာတာပိတရော တာတ ကုစ္ဆိဂတ- မေဝ တံ သရဏံ ဂဏှာပယိမှာတိ သာရေန္တိ=ထိုနောက် သရဏဂုံ၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်လောက်သော ကြီးရင့်ရာအခါ၌ မိဘတို့က "ချစ်သား သင့်ကို ဝမ်း၌ တည်နေတုန်းကပင် သရဏဂုံကို ယူစေခဲ့ကုန်ပြီ"ဟု အမှတ်ရစေ ကြကုန်၏။

www.dhammaransi.com

သော စ သလ္လကတ္တာ အတံ သရဏံ ဂတော ဥပါသကောတိ သတိံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ တဒါ သရဏံ ဂဟိတံ နာမ ဟောတိ=ထိုမင်းသားသည်လည်း မိဘတို့ စကားအရ မှတ်သား၍ ငါသည် ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ ဖြစ်ပြီ-ဟု သတိကို ဖြစ်စေ၏။ ထိုအခါ သရဏဂုံ ယူအပ်ပြီး ဖြစ်တော့၏။ (မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ၊ ဗောဓိရာဇကုမာရသုတ် အဋ္ဌကထာ။)

၇။ အမေး။ ။ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် စင်စစ် အမှန်ဖြစ်အောင် (ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ခေါ်နိုင်အောင်)အနိမ့်ဆုံးအဆင့် မည်ကဲ့သို့ ကျင့်သုံး၍ တစ်ဆင့်ထက် တစ်ဆင့် အမြင့်ဆုံး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်အောင် မည်ကဲ့သို့ ကျင့်သုံး ရမည်ကို အထူး အဓိပ္ပာယ် ရှင်းလင်းဖော်ပြ ညွှန်ကြားပြသပေးရန်။

အဖြေ။ ။ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်စင်စစ် အမှန်ဖြစ်အောင် အနိမ့်ဆုံး အဆင့်မှာ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်တော်ကို ယုံကြည်စွာဖြင့် ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ- စသော သရဏဂုံကို ဆောက်တည်ခြင်းတည်း။

ထို့နောက် ငါးပါးသီလ၊ ဒုစရိုက်ရှောင်သော သုစရိတသီလ၊ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလတို့ကို အဆင့်ဆင့် စောင့်ထိန်းခြင်း။

ထို့နောက် ပုညကိရိယဝတ္ထု ဆယ်ပါးကို စွမ်းနိုင်သမျှ သတိ ထား၍ ကြိုးစားခြင်းတည်း။(ထို၌ ဘာဝနာပါနေပြီ)ဤကား လူဝတ် ကြောင် အိမ်ထောင်ရှင်တို့၏ အမြင့်ဆုံး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တည်း။

အပြဟ္မစရိယကို ထိန်းသိမ်း၍ ဥပုသ်သီလ စောင့်ခြင်း (၉-ပါး ၁၀-ပါးအထိ စောင့်ခြင်း)ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ ပွားများခြင်း။ ရဟန်း သာမဏေပြု၍ ဆိုင်ရာသီလများကို စောင့်ခြင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျင့်ခြင်းမှ စ၍ ရဟန္တာတိုင်အောင် ကျင့်နိုင်ခြင်းစသော အမြင့်ဆုံး ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင် ဖြစ်ပါသည်။

www.dhammaransi.com

၈။ **အမေး**။ ။ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တစ်ယောက်သည် လာဘ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အန္တရာယ်ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ မိရိုးဖလာ နတ်ကိုးကွယ်သည့်အတွက် သရဏဂုံ ပျက်, မပျက်။

အဖြေ။ ။သရဏဂုံ မပျက်ပါ။ ဧဝံ ဂဟိတသရဏဿ ဥပါသကဿ ဝါ ဥပါသိကာယ ဝါ အညတိတ္ထိယေသု ပဗ္ဗဇိတမ္ပိ ဉာတိံ "ဉာတကော မေ အယ"န္တိ ဝန္ဒတော သရဏဂမနံ န ဘိဇ္ဇတိ၊ ပဂေဝ အပဗ္ဗဇိတံ။

ဤသို့ သရဏဂုံ ယူပြီးသော ဥပါသကာ, ဥပါသိကာမသည် သာသနာပတိတ္ထိတို့၌ ရဟန်းပြုနေသော ဆွေမျိုးကို ဤသူသည် ငါ၏ ဆွေမျိုးတည်းဟု နှလုံးသွင်း၍ ရှိခိုးလျှင် သရဏဂုံမပျက်၊ (ကိုးကွယ်ဖို့ နှင့်မဆိုင်သော)ရဟန်းမဟုတ်သော ဆွေမျိုးကိုရှိခိုးခြင်း၌ကား သရဏဂုံ မပျက်ဟု အထူးပြောဖွယ်မလို။ တထာ ရာဇာနံ ဘယဝသေန ဝန္ဒတော=မင်းကို ကြောက်သဖြင့် ရှိခိုးသူမှာလည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။

(သီလက္ခန်၊ သာမညဖလသုတ် အဋ္ဌကထာ။)

ဤအဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ တစ်စုံတစ်ခုလာဘ်ကြောင့် အန္တရာယ်ကင်းလိုသောကြောင့် နတ်ကို ကိုးကွယ်ရာ၌ ရတနာသုံးပါးကိုးကွယ်မှုကို မစွန့်သောကြောင့်လည်းကောင်း, ရတနာသုံးပါး၌ အထင်မသေးသောကြောင့်လည်းကောင်း သရဏဂုံမပျက်ဟု သိသာပါသည်။ သို့သော် နတ်ကို ရတနာသုံးပါး ထက်ပင် အမြတ်တနိုး ပန်းဆီမီးစသည်ဖြင့်ပူဇော်သူများအတွက်ကား သရဏဂုံ မပျက်သော်လည်းအရိုအသေပေါ့သည့်အတွက်သရဏဂုံညှိုးနွမ်းစရာရှိပါသည်။

www.dhammaransi.com

၉။ အမေး။ ။သရဏဂုံ ဆောက်တည်မှု (ရတနာသုံးပါး ကိုးကွယ်မှု) သည် ထိုနတ်တို့လောက် လောကီကျိုး ပေးနိုင်-မပေးနိုင်။ ထိုနတ်ဆိုးတို့၏ အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်နိုင်-မကာကွယ်နိုင်။

အဖြေ။ ။ဤပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကိုးကွယ်သူ၏ ယုံကြည်မှုစိတ်ဓာတ်ကို လိုက်ရပေလိမ့်မည်။ ကိုးကွယ်သူက ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည်စွာဖြင့် နေ့စဉ် ရတနာ သုံးပါး သတိရနေလျှင် လောကီကျိုးလည်း နတ်ကိုးကွယ်မှုထက် မလျော့သော အကျိုးကို ရနိုင်စရာ ရှိပါ၏။ သင်္ချိုင်းအနီး ထင်းလှည်းအောက်၌ အိပ်ပျော်နေသော ကလေးသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဘီလူးက ခြေကိုဆွဲသောအခါ သူ၏ အလေ့အကျင့်ရနေသော ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကို "နမော ဗုဒ္ဓဿ"ဟု ယောင်ယမ်း ရွတ်ဆိုရုံမျှဖြင့် ဘီလူး လွတ်ပြေးရပါသည်။

(ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ-ဒါရုသာကဋိက ဝတ္ထု)

ထိုဝတ္ထု၌ပင် ဗိမ္ဗိသာရမင်း မေးလျှောက်ချက်အရ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဓမ္မာနုဿတိ၊ သံဃာနုဿတိ၊ ကာယဂတာသတိ (ဆံပင်၊ မွေးညင်း စသည်ဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်၌ ဖြစ်သော ကောဋ္ဌာသ စသည်ကို မပြတ် အာရုံပြုသော သတိ) ကရုဏာဖြင့် သတ္တဝါတို့ကို သနားခြင်းဟူသော ကရုဏာဘာဝနာ၊ မေတ္တာဖြင့် သတ္တဝါတို့အကျိုး လိုလားခြင်းဟူသော မေတ္တာဘာဝနာ ဤ ၆-ပါးတွင် တစ်ပါးပါးကို နေ့စဉ်ပွားများနေသူမှာ အန္တရာယ်ကင်းဖို့ရန် အခြား အစောင့်အရှောက် မန္တန်ဆေးဝါး မလိုတော့ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသော တစ်ပါးပါးကို နေ့စဉ်မှန်မှန် မပွားများဘဲ သာမန်အားဖြင့် သရဏဂုံတည်သူအတွက်ကား ထိုအစောင့်အရှောက်မျိုး ရနိုင်မည် မဟုတ်သောကြောင့် မန္တန် ဆေးဝါး (နတ်) စသော အစောင့်အရှောက်များကို ရပေလိမ့်မည်။

www.dhammaransi.com

၁၀။ အမေး။ ။ဝေသာလီမင်းတို့အား ဟောတော်မူရာ၌ ဗလိကို ပြုမြဲ ပြုရခြင်း ပါရှိ၏။ ထိုဗလိကို ပူဇော်ခြင်းဟု မြန်မာပြန်သောကြောင့် ဗလိနှင့် ပူဇာ, ပူဇာနှင့် ဒါန ဘယ်သို့ ထူးပါသနည်း။ မိမိလောက်မျှ ကိုယ်ကျင့်မရှိသူ၌ ပူဇော်ခွင့်-ရှိမရှိ။

အဖြေ။ ။"ဗလိ" ဟူသည် ပူဇော်ခြင်း ပေးကမ်းခြင်း ပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် 'ဗလိ' နှင့် 'ပူဇာ' သည် တချို့နေရာ၌ တူ၏။ သို့သော် ပူဇာက အဓိပ္ပာယ်ကျယ်သည်။ "ဗလိ=ပူဇော်" ဟူသော စကားကို နတ်ပူဇော်ရာ၌သာ အသုံးပြုလေ့ရှိကြ၏၊ ထိုသို့ ပူဇော်ရာ၌ နတ်ရုပ် လုပ်၍ ဖြစ်စေ၊ နတ်ရှိသည်ဟု ယူဆအပ်သော သစ်ပင်ကို ဖြစ်စေ၊ စားဖွယ် သောက်ဖွယ် ပန်း ဆီမီး တို့ဖြင့် ပူဇော်လေ့ရှိကြ၏။ ဤသို့ ပူဇော်မှုကို ဗလိနတ်စာပေးသည်၊ နတ်ပူဇော်သည်ဟု ပြောစမှတ် ပြုကြ၏။ သဘောကျသောကြောင့် သူတို့ တတ်နိုင်လျှင် မကောင်း ဆိုးဝါးတို့ ဘေးမှ စောင့်ရှောက် ကြ၏။ မတတ်နိုင်သောကြောင့် လည်းကောင်း, ကျေးဇူးမသိသောကြောင့် လည်းကောင်း မစောင့် ရှောက်ဘဲလည်း ရှိကြ၏။ (ကြီးမားသော ကံကြောင့် ဖြစ်လာသော အဖြစ်ကိုကား သူတို့နတ်တွေ မစောင့်ရှောက်နိုင်ကြပါ။)

ရတနသုတ် ပရိတ်တော်၌ နဂိုကပင် လူတို့သည် နတ်တို့အား ဗလိနတ်စာ ပေး၍ ပူဇော်နေသောကြောင့် အသင်နတ်တို့သည် ပူဇော်သူ မဟုတ်စေကာမူ မေတ္တာ ကရုဏာဖြင့် ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေသူတို့အား စောင့်ရှောက်သင့်ကြ၏။ ယခု ဝေသာလီ ပြည်၌ကား အသင်တို့အား ဗလိ (ပူဇော်ဖွယ်) များကို ပို့ဆောင်နေကြသည့်အတွက် မမေ့မလျော့မပျက်မကွက် စောင့်ရှောက်ထိုက်၏၊ စောင့်ရှောက်ကြပါဟု တိုက်တွန်းသောအားဖြင့် "ဟရန္တိ ယေ ဗလိံ တသ္မာ ဟိ နေ ရက္ခထ အပ္ပမတ္တာ" ဟု မိန့်တော်မူပါသည်။ ဘုရားရှင်က အသစ်ပူဇော်ဖို့ရန် တိုက်တွန်းခြင်း မဟုတ်ပါ။ ဘုရားပွင့်လာသော အခါ၌ကား-အိမ်သစ်တက် သောအခါ သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဆွမ်းလုပ်ကျွေး၍ ထိုအိမ်၌ရှိကြသော နတ်တို့အား ကုသိုလ်အဖို့ကို အမျှဝေရမည်ဟု တိုက်တွန်းတော်မူပါသည်။ထိုသို့

www.dhammaransi.com

အမျှဝေခြင်းကိုပင် ပူဇော်ရာရောက်သည်ဖြစ်၍ "ပူဇိတာ ပူဇယန္တိနံ" အိမ်ရှင်က ပူဇော်အပ်ကုန်သော နတ်တို့သည် ထိုအိမ်ရှင်ကို စောင့်ရှောက်သောအားဖြင့် ပြန်၍ ပူဇော်ကြ၏ဟု မိန့်တော်မူပါသည်။ ဤစကားအရ တချို့နေရာ၌ ဗလိနှင့် ပူဇာသည် သဘောတူကြောင်း သိသာပြီ။

"ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ" ဟူသော မင်္ဂလသုတ်အဖွင့်၌ ပူဇော်ထိုက်သူတို့ကား ဘုရား, ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, အရိယာသံဃာတော်များ, ဆွေမျိုးတို့တွင် မိမိထက်ကြီးသူများတည်း။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဆွမ်း, သင်္ကန်း, ကျောင်း, ဆေး, ပန်း, ဆီမီးတို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်း၊ အဝတ်, စားဖွယ် သောက်ဖွယ်တို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းတည်း။ ဤပူဇော်ခြင်းကို အာမိသ (အသုံးအဆောင်) ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းဟု ခေါ်၏။

ယေ ကုလပုတ္တာ သရဏဂမနသိက္ခာပဒပဋိဂ္ဂဟဏေန ဥပေါသထင်္ဂသမာဒါနေန စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလာဒီဟိ စ အတ္တနော ဂုဏေဟိ ဘဂဝန္တံ ပူဇေန္တိ၊ တော တေသံ ပူဇာဖလံ ဝဏ္ဏယိဿတိ=အမျိုးကောင်းသား (သမီး) တို့သည် သရဏဂုံ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ခံယူခြင်း၊ ဥပုသ်စောင့်ခြင်း (ရဟန်းများ အတွက်) စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလကို ကျင့်သုံးခြင်း စသော ကုသိုလ်တို့ဖြင့် ဘုရားရှင်ကို ပူဇော်ကုန်၏၊ (တရား-သံဃာ-မိဘ စသည်တို့ကိုလည်း ပူဇော်နိုင်၏၊) ဤသို့ တရားအကျင့်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးကိုကား-မည်၍မည်မျှ အကျိုးရနိုင်သည်ဟု မည်သူမျှ ကုန်စင်အောင် မဖွင့်ဆိုနိုင်၊ အလွန် အကျိုးများသည်ဟူလို။

ဤစကားအစဉ်ကို ကြည့်လျှင် ဗလိ-ဟူသော အသုံးအနှုန်းနှင့် ပူဇာ၏ အသုံးအနှုန်းတွင် ပူဇာ၏ အသုံးအနှုန်းက ကျယ်ဝန်းကြောင်း သိသာ၏။ သို့သော် ဤပူဇာသည် မိမိထက် မြင့်မြတ်သူကို ပေးလှူပူဇော်ရာ၌သာ ဖြစ်၏။ ဒါန-ကား မြင့်မြတ်သူ မဟုတ်သော်လည်း စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်း

www.dhammaransi.com

အားလုံးနှင့် ဆိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဒါနသည် ပူဇာထက် ကျယ်ဝန်း၏ဟု သိသာပြန်၏။ မိမိလောက်မျှ အကျင့်စာရိတ္တ မကောင်းသူအား ပူဇော်ဖို့ မလိုကြောင်း အကြောင်းအားလျော်စွာ ဒါန ပြုလိုလျှင် ပြုဖို့သာလိုကြောင်းကိုလည်း ကောင်းကောင်း သိနိုင်ပါသည်။

၁၁။ **အမေး။** ။အလှူကုသိုလ် ပြုပြီးနောက် နတ်တို့အား အမျှပေးဝေခြင်းသည် ပူဇော်ခြင်းလော။

အဖြေ။ ။ပူဇော်ဟူသော စကား၌ မိမိပြုအပ်သော ဒါန, သီလဖြင့် ပူဇော်ခြင်းလည်း ပါဝင်ရကား အမျှပေးဝေခြင်းလည်း ပူဇော်ခြင်းတစ်မျိုးပင်ဟု သိသာ၏၊ ဘုရားရှင်လည်း နတ်တို့အား ဗလိနတ်စာ ပြုရိုးပြုစဉ်ကို မပျက်ဖို့ရန်သာ တိုက်တွန်းတော်မူ၏။ ရိုးရာကိုဖျက်လျှင် အပူဇော်ခံနေကျ နတ်များက မကျေနပ်၍ အကျိုးမဲ့ပြုချင်လျှင် ပြုစရာရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ရိုးရာပူဇော်မှုကိုသာ မဖျက်ဖို့ တိုက်တွန်းတော်မူပါသည်၊ အသစ်အဆန်း ဗလိနတ်စာ ကျွေးခြင်း အကျိုးကိုကား တိုက်တွန်းတော်မမူပါ။ အမျှဝေခြင်းကို လိုလားတော် မူပါသည်။ (ထို အပူဇော်ခံနေကျ နတ်များလည်း အများစုက ရိုးရာဖျက်ကြလျှင် လှူနေကျဘုန်းတော်ကြီးအား မလှူဘဲထားသလိုသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။)

၁၂။ **အမေး။** ။ရတနသုတ် ပရိတ်နိဒါန်းတွင် နေ့စဉ် မပြတ် သင်နတ်တို့ကို ပူဇော်ပသနေကြသော သူတို့ကို မမေ့ မလျော့ စောင့်ရှောက်ကြလော့ဟု ဆိုခြင်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များကို ရည်ညွှန်းသလော၊ သို့မဟုတ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်သူတို့ မိမိတို့ မိရိုးဖလာ ဓလေ့ထုံးစံ အန္တရာယ် ပျောက်ရန် ပြုကြရာ ရောဂါမပျောက်၍ ရတနသုတ်ရွတ်မှ ပျောက်ကင်းသည်၊ နတ်တင်သောကြောင့် ပျောက်ကင်းသည် မဟုတ်ကြောင်းကို ထင်ရှားစေလို၍ပါလော။

အဖြေ။ ။ရတနသုတ် ပရိတ်တော်၌ "ဒိဝါ စ ရတ္တော စ ဟရန္တိ ယေ ဗလိံ၊ တသ္မာ ဟိ နေ ရက္ခထ အပ္ပမတ္တာ"ဟူသော စကားတော်သည်

www.dhammaransi.com

ဗလိပို့ဆောင်ဖို့ရန် တိုက်တွန်းသောစကား မဟုတ်ပါ။ ဗလိကို ပို့ဆောင်နေကြသောလူတို့အား အသင်နတ်တို့က(ကျေးဇူးဆပ်သောအားဖြင့်) မမေ့မလျော့ စောင့်ရှောက် ကြပါဟု နတ်တို့ကို တိုက်တွန်းသောစကားတော် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစကားကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အတွက်ဟု လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်သူ အတွက်လည်းကောင်း ခွဲခြားဖွယ် မလိုပါ။

၁၃။ အမေး။ ။ရတနသုတ်, အာဋာနာဋိယသုတ်, မေတ္တာသုတ်, ခန္ဓသုတ်, ဓဇဂ္ဂသုတ်တို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ ဆိုင်ရာ အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်နိုင်၊ မကာကွယ်နိုင်၊ ကာကွယ်နိုင်သော် အနည်းဆုံး အာနိသင်နှင့် အများဆုံး အာနိသင်ကို ညွှန်ပြပါ။

အဖြေ။ ။ရွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်က ပုဒ်ပါဠိ အက္ခရာ မှန်အောင် ရွတ်ခြင်း၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်ခြင်း၊ အန္တရာယ် ရောက်နေသူ့အပေါ်၌ ကရုဏာရှိခြင်း၊ ဤသို့ အင်္ဂါသုံးပါးနှင့်ညီညွတ်၍ နာယူသောပုဂ္ဂိုလ်က အကုသိုလ်ကံ အကြီးအကျယ် (ပဉ္စာနန္တရိယကံ) မရှိခြင်း၊ မိစ္ဆာအယူမရှိခြင်း၊ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါရှိခြင်း၊ ဤအင်္ဂါ ၃-ပါးနှင့် ညီလျှင် ဆိုင်ရာအန္တရာယ်ကို ကာကွယ်နိုင်၏ဟု ကျမ်းစာတို့က ဆိုပါသည်။ အနည်းအများ ဟူရာ၌ကား အန္တရာယ်၏ အကြီးအငယ်ကို လိုက်၍ ဆုံးဖြတ်ရပါမည်။ ရဟန်းတော်တစ်ပါးသည် စေတီတော် အထက်မှ ကျလာရာ၌ (သေလောက်သော အန္တရာယ်ပင်ဖြစ်၏။) ထိုရဟန်းသည် "ဓဇဂ္ဂသုတ်က ငါ့ကို စောင့်ရှောက်ပါစေသတည်း"ဟု ဆိုရုံဖြင့် (သုတ်ကို မရွတ်ရဘဲ) စေတီတော်ပေါ်မှာပင် တည်နေပါသတဲ့။

မှတ်ချက်။ ။ဤပြခဲ့သော အဖြေများသည် သုတ္တန်ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာကိုမှီး၍ ဖြေရသော အဖြေများ ဖြစ်၏။ အများအားဖြင့်လည်း ထိုအဖြေအတိုင်း အကျိုး အနည်း အများ ရရှိနိုင်စရာရှိ၏။ သို့သော် အစစ်အမှန်အားဖြင့်ကားအဘိဓမ္မာသဘောအတိုင်းသာဖြစ်ရပေမည်။

www.dhammaransi.com

ကံနှင့် ကံ၏အကျိုးကိုနားလည်သော ကမ္မဿကတာဉာဏ်ကို အမြဲသတိပြု၍ စဉ်းစားကြရမည်။ သတ္တဝါတိုင်းမှာ အကောင်း အဆိုး ကံအမျိုးမျိုး ပါရှိခဲ့၏။ ထိုကံသည် ကာလ (အချိန်)၊ ဂတိ(ဘဝ)၊ ဥပဓိ (ရုပ်အဆင်း)၊ ပယောဂ (အကောင်းအဆိုး, ကိုယ်မှု နှုတ်မှုတို့ကို ဖြစ်စေနိုင်သော လုံ့လဝီရိယ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ရှိ, မရှိ)၊ ဤ ၄-ပါး အထောက်အကူရလျှင် ဆိုင်ရာ ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးကို ပေး၏။ ထိုသို့ ပေးရာဝယ် သာမန် အကုသိုလ်ကံကိုသာ ပရိတ်တော်က ကာကွယ်နိုင်၏၊ ကြီးကျယ်သော အကုသိုလ်ကံကို မကာကွယ်နိုင်ပါ။ ဘုရားရှင်သော်မှ ရှေးကံ (ရှေးဝဋ်)ပါလာသော အရာ၌ မကင်းလွတ်နိုင်ဘဲ ရှိရပါသည်။

အရှင် ဇနကာဘိဝံသ

၁၃၂၇-ခု။

www.dhammaransi.com